

ΑΡΧΗ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2008

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2008

ΑΘΗΝΑ 2009

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2008

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ - ΕΙΣΑΓΩΓΗ	9
1.1. Δομή της Έκθεσης	11
1.2. Συνοπτική παρουσίαση του έργου της Αρχής	11
1.3. Σύνθεση της Αρχής	12
1.4. Υποδομή της Αρχής	12
1.4.1. Ανθρώπινο δυναμικό	12
1.4.2. Οικονομικά στοιχεία	13
1.4.3. Υποδομή Πληροφορικής και Επικοινωνιών και σχετικά έργα	14
1.5. Λειτουργικά προβλήματα και αναγκαίες ρυθμίσεις	16
1.6. Γνωμοδοτικό έργο	18
1.6.1. Επί σχεδίων νόμων και άλλων διατάξεων που αφορούν στην επεξεργασία προσωπικών δεδομένων	18
1.6.2. Επί ερωτημάτων που υπέβαλαν υπεύθυνοι επεξεργασίας σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων για την προστασία των προσωπικών δεδομένων	19
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ - ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	21
2.1. Διενέργεια διοικητικών ελέγχων	23
2.1.1. Διαδικασία και έκταση διοικητικού ελέγχου αρχείου	23
2.1.2. Διενεργηθέντες έλεγχοι	23
2.2. Γνωμοδοτήσεις - αποφάσεις - ερωτήματα	24
Στατιστικά στοιχεία 2008	26
Συγκριτικά στατιστικά στοιχεία	36
2.2.1. Ευρετήριο αποφάσεων 2008	37
Αρμοδιότητα της Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων	37
Βασικές έννοιες Ν. 2472/1997	38
Χαρακτηριστικά δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα	38
Νομιμότητα συλλογής – σκοπός επεξεργασίας	38
Αρχή της συνάφειας, της προσφορότητας και της αναλογικότητας	39
Προϋποθέσεις επεξεργασίας	41
Συγκατάθεση του υποκειμένου	41
Περιπτώσεις κάμψης της αρχής της συγκατάθεσης	42
Γνωστοποίηση αρχείων	44
Ευαίσθητα δεδομένα	45
Διασυνοριακή ροή δεδομένων	47
Μέτρα ασφάλειας	47
Δικαίωμα ενημέρωσης	47
Δικαίωμα πρόσβασης	47
Συστάσεις	48
Αιτήσεις θεραπείας	49
Τηλεπικοινωνιακός τομέας	49
Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν (SIS) - Εθνικός Κατάλογος	50
Ανεπιθυμητών Αλλοδαπών (EKANA)	50
Κυρώσεις	50
2.2.2. Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων ως Αρχή Ελέγχου του Εθνικού Τμήματος του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν	52
Εισαγωγικά στοιχεία	52
Νομιμότητα και έλεγχος των καταχωρήσεων	53
Αποφάσεις διαγραφής	54
Στατιστικά στοιχεία	54
2.3. Σημαντικά ζητήματα που απασχόλησαν την Αρχή	58

2.3.1 Δεσμευτικοί εταιρικοί κανόνες (Binding Corporate Rules)	58
2.3.2 Ανεπιθύμητες ηλεκτρονικές επικοινωνίες – Spam.	59
2.3.3 Προστασία δεδομένων στον Τρίτο Πυλώνα	60
2.4. Χορήγηση αδειών	61
2.5. Γνωστοποιήσεις αρχείων	64
2.6. Επικοινωνιακή πολιτική	66

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ – ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

71

3.1. Ομάδα του άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ	73
3.2. Κοινή Αρχή Ελέγχου Σένγκεν	74
3.2.1. Αξιολόγηση Σένγκεν	75
3.3. Κοινή Εποπτική Αρχή της Ευρώπης	75
3.4. Επιτροπή Προσφύγων Ευρώπης	79
3.5. Κοινή Εποπτική Αρχή Τελωνείων	79
3.6. Ομάδα Ελέγχου Eurodac	79
3.7. Διεθνής Σύνοδος	80
3.8. Εαρινή Σύνοδος	82
3.9. Ομάδα Εργασίας για την Αστυνομία και τη Δικαιοσύνη (WPPJ)	83
3.10. Διάσκεψη Γαλλόφωνης Ένωσης Αρχών Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα	84
3.11. Πρόγραμμα διδυμοποίησης	84

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

87

Απόφαση αρ. 5/2008	89
Επιβολή κυρώσεων στο Δ.Σ.Α. για αθέμιτη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων των μελών του	
Απόφαση αρ. 6/2008	92
Επιβολή κυρώσεων στην εταιρεία EXCOM ΑΕ, ιδιοκτήτρια του τηλεοπτικού σταθμού Extra Channel 3, και σε δημοσιογράφο του εν λόγω σταθμού, για αθέμιτη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του προσφεύγοντος	
Απόφαση αρ. 11/2008	101
Περίπτωση νόμιμης δημοσιοποίησης από την εργοδότη εταιρεία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μελών της διοίκησης του σωματείου εργαζομένων στην επιχείρηση - Περίπτωση νόμιμης δημοσιοποίησης από το σωματείο εργαζομένων στην επιχείρηση ποινικής καταδίκης του νόμιμου εκπροσώπου της εταιρείας	
Απόφαση αρ. 14/2008	109
Επιβολή κυρώσεων στην εταιρεία ABBOTT LABORATORIES ΕΛΛΑΣ ΑΒΕΕ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, για αθέμιτη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εργαζομένων σε αυτήν, καθώς και για παράνομη εγκατάσταση και λειτουργία συστήματος εσωτερικού συναγερμού (whistleblowing)	
Απόφαση αρ. 15/2008	116
Αναστολή καταστροφής γραπτών δοκιμών των Πανελλαδικών εξετάσεων του έτους 2007	
Απόφαση αρ. 16/2008	119
Καθορισμός του χρονικού διαστήματος για τη φύλαξη από το ΑΣΕΠ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, των γραπτών δοκιμών των συμμετεχόντων σε οποιονδήποτε διαγωνισμό του ΑΣΕΠ - Μερική τροποποίηση της απόφασης 40/2006	
Απόφαση αρ. 17/2008	121
Επιβολή κυρώσεων στην εκδοτική εταιρεία ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ ΑΕ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, για τη δημοσίευση στην εφημερίδα “ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ” (έντυπη και ηλεκτρονική έκδοση) σειράς φωτογραφιών, που αναφέρονται αποκλειστικά σε στιγμές της ιδιωτικής (ερωτικής) ζωής των απεικονιζομένων προσώπων	
Απόφαση αρ. 20/2008	130
Ζωντανή μετάδοση στο διαδίκτυο από κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης εγκατεστημένο σε χώρους διασκέδασης και εστίασης (καφέ, μπαρ, κλπ.)	
Απόφαση αρ. 23/2008	131
Επιβολή προστίμου στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΑΜΠΡΑΚΗ ΑΕ για την παραβίαση των άρθρων 4 και 7 Ν. 2472/1997	

Απόφαση αρ. 27/2008	134
Κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης σε χώρο σχολικών συγκροτημάτων	
Απόφαση αρ. 29/2008	137
Διαβίβαση στοιχείων ατόμων που έχουν τελεσίδικα καταδικαστεί για αδικήματα βίας ή/και συμμετοχή σε επεισόδια, που έλαβαν χώρα με αφορμή αθλητικές εκδηλώσεις, από το Εθνικό Γραφείο Πληροφοριών Ποδοσφαίρου στην Ελβετία και στην Αυστρία, στο πλαίσιο διοργάνωσης του Ευρωπαϊκού Πρωταθλήματος Ποδοσφαίρου (EURO 2008)	
Απόφαση αρ. 31/2008	139
Ψυχολόγοι ως υπεύθυνοι επεξεργασίας αρχείου με ευαίσθητα δεδομένα και υποχρεώσεις τους από το Ν. 2472/1997 ή ως εκτελούντες την επεξεργασία	
Απόφαση αρ. 32/2008	141
Μη νόμιμη η τήρηση αρχείου με ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα πολιτών από βουλευτή ή υποψήφιο βουλευτή, με σκοπό την αναζήτηση στήριξης από το εκλογικό σώμα, ακόμη και αν υπάρχει συγκατάθεση των υποκειμένων	
Απόφαση αρ. 34/2008	143
Επιβολή κυρώσεων στην εταιρεία RUNNER ΕΠΕ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, για παραβίαση σειράς διατάξεων του Ν. 2472/1997, καθώς και των όρων και προϋποθέσεων που θέτει η απόφαση 26/2004 της Αρχής σχετικά με την τήρηση αρχείων για διαφημιστικούς σκοπούς ή την προώθηση προϊόντων εξ αποστάσεως	
Απόφαση αρ. 35/2008	148
Αθέμιτη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εργαζομένου στη ΔΕΗ ΑΕ κατά τη διαδικασία αξιολόγησης εργαζομένων της επιχείρησης - Τροποποίηση της απόφασης 12/2002 της Αρχής, στο μέτρο που αυτή έχει κρίνει ότι η εν λόγω επεξεργασία συνάδει με τις διατάξεις του Ν. 2472/1997 Συστάσεις στη ΔΕΗ ΑΕ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας	
Απόφαση αρ. 38/2008	153
Επιβολή κυρώσεων στην εταιρείας Microsoft Hellas ΑΕ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, για παραβίαση σειράς διατάξεων του Ν. 2472/1997 σχετικά με την παράλειψη γνωστοποίησης σύστασης και λειτουργίας αρχείου δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προσβολέων της επί λογισμικού	
Απόφαση αρ. 48/2008	162
Επεξεργασία προσωπικών δεδομένων στο πλαίσιο της άσκησης κοινοβουλευτικού ελέγχου	
Απόφαση αρ. 50/2008	164
Χορήγηση στοιχείων φυσικών γονέων που τηρούνται σε αρχείο Δημοτικού Βρεφοκομείου στο ενήλικο υιοθετημένο τέκνο για τον εντοπισμό και την ανεύρεση αυτών	
Απόφαση αρ. 52/2008	165
Εφαρμογή συστήματος δακτυλοσκόπησης σε υπαλλήλους τράπεζας υπεύθυνους για τη διακίνηση μεγάλων κεφαλαίων	
Απόφαση αρ. 54/2008	167
Άδεια πρόσβασης σε ευαίσθητα ιατρικά δεδομένα για διδακτορική διατριβή	
Απόφαση αρ. 60/2008	170
Επεξεργασία στοιχείων βοηθητικού μητρώου δημοσίου υπαλλήλου	
Απόφαση αρ. 66/2008	173
Άσκηση δικαιώματος πρόσβασης σε αρχείο που τηρεί χρηματοπιστωτικό ίδρυμα στο πλαίσιο πρόληψης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες - Έννοια του όρου “δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα”	
Απόφαση αρ. 69/2008	176
Επιβολή προστίμου για παραβίαση των διατάξεων για την αποστολή αζήτητης επικοινωνίας (διαφημιστικά μηνύματα SMS)	
Κανονισμός Λειτουργίας της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα αρ. 209/2000 (ΦΕΚ 336Β/2000), όπως τροποποιήθηκε με την 1/2008 Απόφαση (ΦΕΚ 859Β/2008)	179

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων είναι συνταγματικά κατοχυρωμένη ανεξάρτητη αρχή και έχει ως αποστολή της την εποπτεία της εφαρμογής του Ν. 2472/1997 και άλλων ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και την ενάσκηση των αρμοδιοτήτων που της ανατίθενται κάθε φορά. Έχει δικό της προϋπολογισμό και εξυπηρετείται από δική της γραμματεία, υπάγεται, αλλά δεν ελέγχεται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης και εδρεύει στην Αθήνα.

1.1. ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

Η έκθεση αποτελείται από τρία κεφάλαια και το παράρτημα.

Το πρώτο κεφάλαιο περιλαμβάνει μια μικρή εισαγωγή για τη φύση και την αποστολή της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, συνοπτική παρουσίαση του έργου της, τη σύνθεση της, καθώς και περιγραφή της υποδομής της όσον αφορά: α) το ανθρώπινο δυναμικό, β) τα οικονομικά στοιχεία και γ) την υποδομή πληροφορικής και επικοινωνιών και τα σχετικά έργα και το κεφάλαιο ολοκληρώνεται με την ανάπτυξη των λειτουργικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει η Αρχή και των προτεινόμενων αναγκαιών ρυθμίσεων.

Στο δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζονται οι βασικές δραστηριότητες της Αρχής, με εκτενή αναφορά στις αντίστοιχες κατηγορίες, ήτοι τη διενέργεια διοικητικών ελέγχων, την εξέταση προσφυγών με αναλυτική περιγραφή των αποφάσεων που εκδόθηκαν κατά το έτος 2008, καθώς και ανάπτυξη ιδιαίτερα σημαντικών ζητημάτων τα οποία απασχόλησαν την Αρχή, τη χορήγηση αδειών για τη συλλογή και επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, όπως και για την ίδρυση και λειτουργία σχετικών αρχείων, τη γνωστοποίηση ίδρυσης και λειτουργίας αρχείων με απλά προσωπικά δεδομένα και την επικοινωνιακή πολιτική της Αρχής.

Το τρίτο κεφάλαιο της έκθεσης αναφέρεται στις διεθνείς εξελίξεις: στις εργασίες της Ομάδας του άρθρου 29 της οδηγίας 95/46/ΕΚ, της Κοινής Αρχής Ελέγχου Σένγκεν, της Κοινής Εποπτικής Αρχής Ευρωπόλ, της Επιτροπής Προσφυγών Ευρωπόλ, της Κοινής Εποπτικής Αρχής Τελωνείων, της Ομάδας Ελέγχου Eurodac, της Ομάδας Εργασίας για την Αστυνομία και τη Δικαιοσύνη, στη Διεθνή Σύνοδο Επιτρόπων των Αρχών Προστασίας Δεδομένων 2008 και στη 2η Διάσκεψη της Γαλ-

λόφωνης Ένωσης Αρχών Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, που έλαβαν χώρα αμφότερες στο Στρασβούργο, στην Εαρινή Σύνοδο των Επιτρόπων των Αρχών Προστασίας Δεδομένων έτους 2008 που πραγματοποιήθηκε στη Ρώμη και, τέλος, στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα διδμοποίησης με το Γραφείο Ιθαγένειας και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών της Λετονίας, στο οποίο συμμετείχε η ελληνική Αρχή με πενταμελή ομάδα εμπειρογνομόνων.

Στο παράρτημα παρατίθενται οι πιο σημαντικές αποφάσεις της Αρχής που εκδόθηκαν κατά το έτος 2008, καθώς και ο Κανονισμός Λειτουργίας της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΦΕΚ 336B/2000), όπως τροποποιήθηκε σύμφωνα με την 1/2008 Κανονιστική Πράξη (ΦΕΚ 859B/2008).

1.2. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Στο πλαίσιο του ελεγκτικού της ρόλου, η Αρχή προέβη στη διενέργεια πέντε (5) διοικητικών ελέγχων αρχείων και επεξεργασιών σε 3 υπευθύνους επεξεργασίας, την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδας, την Ελληνική Αστυνομία και την εταιρεία «CALINO A.E.». Στο δεύτερο κεφάλαιο παρατίθενται στοιχεία σχετικά με τον τύπο, το αντικείμενο και τα ευρήματα των ελέγχων αυτών, συμπεριλαμβανομένων και των σχετικών αποφάσεων της Αρχής.

Το 2008 η Αρχή επιλήφθηκε 859 υποθέσεων και συγκεκριμένα 263 προσφυγών και καταγγελιών σχετικών με την τήρηση αρχείων και την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, καθώς και 596 ερωτημάτων, τόσο υπευθύνων επεξεργασίας, αναφορικά με τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από το Νόμο, όσο και πολιτών, σχετικά με τα δικαιώματά τους, παρέχοντας διευκρινίσεις για τον τρόπο εφαρμογής της σχετικής νομοθεσίας. Συγκεκριμένα, η Αρχή ασχολήθηκε με καταγγελίες πολιτών που αφορούσαν τους τομείς: Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, Δημόσιας Διοίκησης, Αυτοδιοίκησης και Κρατικής Δράσης, Υγείας, Εργασιακών Σχέσεων, Χρηματοπιστωτικό, Ιδιωτικής Οικονομίας, Παιδείας και Έρευνας, Ασφάλισης, Διοικητικών Αρχών και Δημόσιας Τάξης, Φορολογικό και το Πληροφοριακό Σύστημα Σένγκεν. Ο αριθμός των αποφάσεων που εκδόθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους ανήλθε σε εξήντα εννέα, παρουσιάζονται, δε, όλες σε λημματική ευρετηρίαση στο Κεφάλαιο

Δεύτερο (Βασικές Δραστηριότητες) στην ενότητα «2.2.1. Ευρετήριο Αποφάσεων 2008».

Επίσης, στο δεύτερο κεφάλαιο περιλαμβάνονται κείμενα σχετικά με τους Δεσμευτικούς Εταιρικούς Κανόνες (Binding Corporate Rules) που προβλέπονται στο άρθρο 26 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ, καθώς και με τις εξελίξεις όσον αφορά την προστασία δεδομένων στον Τρίτο Πυλώνα της Ε.Ε.. Τα ζητήματα της αντιμετώπισης της ανεπιθύμητης επικοινωνίας (spam) και των υπηρεσιών κοινωνικής δικτύωσης (social networks) συνέχισαν να απασχολούν την Αρχή. Αναφορά σχετικά με τις εργασίες της Ομάδας CNSA (Contact Network for Anti-Spam Authorities) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά τη διάρκεια του 2008, στις συναντήσεις της οποίας συμμετέχουν ενεργά εκπρόσωποι της Αρχής, περιλαμβάνεται στο ως άνω κεφάλαιο, η οποία περικλείει και τις σχετικές ενέργειες και πρωτοβουλίες της Αρχής.

Το 2008 υποβλήθηκαν στην Αρχή 79 αιτήσεις πρόσβασης και αντίρρησης σχετικά με το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν. Οι προσφεύγοντες κατάγονται από 13 διαφορετικές χώρες, στην πλειοψηφία τους όμως είναι Ρώσοι και Αλβανοί. Από τις 79 προσφυγές του 2008 διεκπεραιώθηκαν οι 44. Από αυτές, διαγράφηκαν με απόφαση της Αρχής οι 28, σε 9 περιπτώσεις το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης προέβη στη διαγραφή ύστερα από σχετική επιστολή της Αρχής και σε 7 περιπτώσεις οι αιτούντες ενημερώθηκαν σχετικά με την καταχώρηση που τους αφορούσε.

Στο πλαίσιο της διαδικασίας έκδοσης αδειών λειτουργίας αρχείων με ευαίσθητα δεδομένα, η Αρχή ολοκλήρωσε κατά το έτος 2008 την εξέταση ογδόντα εννέα (89) αιτήσεων για χορήγηση άδειας και χορήγησε εξ αυτών σαράντα (40) άδειες λειτουργίας αρχείων με ευαίσθητα δεδομένα, δύο (2) άδειες διαβίβασης δεδομένων σε χώρες εκτός Ε.Ε. και δύο (2) άδειες παράτασης του χρόνου τήρησης δεδομένων κλειστού κυκλώματος. Επίσης η Αρχή δέχθηκε 51 αιτήσεις ανανέωσης αδειών, που είχαν λήξει ή θα έληγαν στο έτος 2008. Συνολικά ανανεώθηκαν 43 άδειες λειτουργίας αρχείου με ευαίσθητα δεδομένα.

Από επικοινωνιακής πλευράς, η Αρχή συνέχισε τις δραστηριότητές της με στόχο την παροχή συμβουλών και διευκρινίσεων σε φυσικά πρόσωπα και υπευθύνους επεξεργασίας για τη σωστή εφαρμογή της νομοθεσίας που αφορά την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Με την ευκαιρία του εορτασμού της Ευρωπαϊκής Ημέρας Προ-

στασίας Δεδομένων η Αρχή διοργάνωσε εκδήλωση στις 28.1.2008 στα γραφεία της, ενώ το Νοέμβριο 2008 πραγματοποιήθηκε επιστημονική ημερίδα στην Πάτρα με θέμα την προστασία προσωπικών δεδομένων. Επίσης, εκπρόσωποι της Αρχής συμμετείχαν ως ομιλητές ή συντονιστές σε συνέδρια και ημερίδες. Ακόμα, μια σειρά άρθρων δημοσιεύθηκαν σε εφημερίδες, επιστημονικά συγγράμματα και περιοδικά. Τέλος, η νέα δικτυακή πύλη της Αρχής www.dpa.gr, της οποίας η αναβάθμιση ολοκληρώθηκε το Δεκέμβριο του 2007, αποτελεί πλέον ένα από τα κύρια επικοινωνιακά μέσα της.

1.3. ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Πρόεδρος της Αρχής είναι ο Χρίστος Γεραρής, Επίτιμος Πρόεδρος του ΣτΕ, με αναπληρωτή του τον Χρήστο Παληκοκόστα, Επίτιμο Αρεοπαγίτη.

Τακτικά και αναπληρωματικά μέλη είναι:

Ανδρέας Πομπόρτσος, Καθηγητής Πανεπιστημίου, με αναπληρώτρια του τη Γραμματή Πάντζιου, Καθηγήτρια ΤΕΙ.

Λεωνίδας Κοτσαλής, Καθηγητής Πανεπιστημίου, με αναπληρωτή του τον Δημήτριο Λιάππη, Δικηγόρο-Διδάκτορα Νομικής.

Αγάπιος Παπανεοφύτου, Επίκουρος Καθηγητής Πανεπιστημίου, με αναπληρωτή του τον Ιωάννη Τζιώνα, Αναπληρωτή Καθηγητή Πανεπιστημίου.

Αναστάσιος Πράσσοσ, Επίτιμος Αρεοπαγίτης, με αναπληρωτή του τον Πέτρο Τσαντίλα, Δικηγόρο, Διδάκτορα Νομικής.

Αναστάσιος -Ιωάννης Μεταξάς, Καθηγητής Πανεπιστημίου, με αναπληρωτή του τον Γρηγόριο Λαζαράκο, Δικηγόρο, Διδάκτορα Νομικής.

Αντώνιος Ρουπακιώτης, Δικηγόρος, τέως Πρόεδρος Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών, με αναπληρώτρια του την Πηνελόπη Φουντεδάκη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Πανεπιστημίου.

1.4. ΥΠΟΔΟΜΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

1.4.1. ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

Η Αρχή επικουρείται στο έργο της από τη Γραμματεία που λειτουργεί σε επίπεδο Διεύθυνσης και συγκροτείται από τρία τμήματα: 1) το τμήμα Ελεγκτών, 2) το τμήμα Επικοινωνίας και 3) το τμήμα Διοικητικών και Οικονομικών Υποθέσεων.

1) Το τμήμα Ελεγκτών έχει αρμοδιότητες καθοριστικού χαρακτήρα για την εκπλήρωση της αποστολής της Αρχής. Ενδεικτικά, στο τμήμα αυτό

ανήκει η διενέργεια διοικητικών ελέγχων σε κάθε αρχείο, η προπαρασκευή της έκδοσης κανονιστικών πράξεων για τη ρύθμιση ειδικών, τεχνικών και λεπτομερειακών θεμάτων που εντάσσονται στο νομοθετικό πλαίσιο της προστασίας του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η προπαρασκευή για την έκδοση οδηγιών με σκοπό την ενιαία εφαρμογή της προστατευτικής του ατόμου νομοθεσίας, η εξέταση προσφυγών και καταγγελιών, η σύνταξη εισηγήσεων και η έκδοση των σχετικών αποφάσεων. Εξάλλου, το τμήμα Ελεγκτών αφιερώνει σημαντικό χρόνο στην εξέταση αιτήσεων και τη διαδικασία χορήγησης αδειών τήρησης και επεξεργασίας αρχείων προσωπικών δεδομένων. Επίσης, οι Ελεγκτές υποβοηθούν κατηγορίες υπευθύνων επεξεργασίας στην κατάρτιση κωδίκων δεοντολογίας και υποστηρίζουν την ενημέρωσή τους σε θέματα προστασίας προσωπικών δεδομένων με εισηγήσεις σε συνέδρια και ημερίδες. Ακόμη, στελέχη του τμήματος Ελεγκτών εκπροσωπούν την Αρχή σε όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς επίσης και σε διεθνείς ομάδες εργασίας και συνέδρια. Τέλος, στις αρμοδιότητες του τμήματος υπάγεται η προετοιμασία φακέλων, η εκπόνηση μελετών, η υποβολή εισηγήσεων και η εν γένει συνδρομή της Αρχής κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της. Το τμήμα στελεχώνεται από ειδικούς επιστήμονες του κλάδου των επιστημών Νομικής και Πληροφορικής.

Το 2008 ολοκληρώθηκε η πρόσληψη τριών Νομικών Ελεγκτών και δύο Πληροφορικών Ελεγκτών και δρομολογήθηκε η διαδικασία πλήρωσης άλλων τεσσάρων κενών θέσεων Ελεγκτών.

2) Το τμήμα Επικοινωνίας στελεχώνεται από εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό του κλάδου της Επικοινωνίας, της Μετάφρασης και των Κοινωνικών Επιστημών. Στις αρμοδιότητές του ανήκει η υποβολή εισηγήσεων και η εν γένει συνδρομή της Αρχής στην άσκηση της επικοινωνιακής πολιτικής της, η μέριμνα των δημοσίων σχέσεων και της επικοινωνίας της με άλλες δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμούς, με ιδιώτες και με υπηρεσίες του εξωτερικού, συμπεριλαμβανομένων των αρμοδίων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και η διοργάνωση ενημερωτικών και επιστημονικών ημερίδων και συνεδρίων για θέματα σχετικά με το αντικείμενο της Αρχής. Επίσης, στις αρμοδιότητες του τμήματος υπάγεται η κατάρτιση ενημερωτικών φυλλαδίων, καταχωρήσεων στον Τύπο, καθώς και ραδι-

οφωνικών και τηλεοπτικών μηνυμάτων για την Αρχή, τις αρμοδιότητες και το έργο της, η μετάφραση κειμένων, η παρακολούθηση των Μ.Μ.Ε για θέματα επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και η τήρηση της βιβλιοθήκης της Αρχής.

3) Το τμήμα Διοικητικών και Οικονομικών Υποθέσεων αποτελείται από προσωπικό με γνώσεις Δημόσιας Διοίκησης και Οικονομικών. Οι υπάλληλοι του τμήματος είναι επιφορτισμένοι με τη γραμματειακή υποστήριξη του Προέδρου και των Μελών, την ηλεκτρονική τήρηση του πρωτοκόλλου, την τήρηση των πρακτικών των συνεδριάσεων, τη δακτυλογράφηση κάθε είδους κειμένων, την ταξινόμηση και διαρκή ενημέρωση κάθε αναγκαίου αρχείου και τη σύνταξη και εκτέλεση του οικονομικού προϋπολογισμού της Αρχής. Στα καθήκοντα του τμήματος υπάγεται επίσης η διαχείριση των οικονομικών υποθέσεων της υπηρεσίας (έκδοση ενταλμάτων πληρωμής, μισθοδοσίας, αποζημιώσεων και απολαβών των μελών και του προσωπικού, εκκαθάριση εσόδων και δαπανών), η μηχανοργάνωση των υπηρεσιών και η υποστήριξη των μηχανογραφικών εφαρμογών και του λογισμικού.

1.4.2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, ως ανεξάρτητη διοικητική Αρχή, έχει δικό της προϋπολογισμό, ο οποίος εγγράφεται υπό ίδιο φορέα, στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του Ν.3051/2002 «Συνταγματικά κατοχυρωμένες ανεξάρτητες Αρχές, τροποποίηση και συμπλήρωση του συστήματος προσλήψεων στο δημόσιο τομέα και συναφείς ρυθμίσεις», τον προϋπολογισμό της Αρχής εισηγείται στον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, ο Πρόεδρός της, ο οποίος σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις είναι και ο διατάκτης των δαπανών της. Κατά το οικονομικό έτος 2008, ο προϋπολογισμός της Αρχής ανήλθε στο ποσό των δύο εκατομμυρίων οκτακοσίων πενήντα χιλιάδων ευρώ (2.850.000,00 ευρώ), με τελική διαμόρφωση στις 30.09.2008 στο ποσό των δύο εκατομμυρίων οκτακοσίων πενήντα οκτώ χιλιάδων ευρώ (2.858.000,00 ευρώ) και δαπανήθηκε στο σύνολό του.

Ο προϋπολογισμός αυτός προέβλεπε αυξήσεις στους κωδικούς μισθοδοσίας, λόγω πρόσληψης

υπαλλήλων και για τα τρία τμήματα της Αρχής, καθώς και στους κωδικούς προμήθειας υλικών εξοπλισμού.

Ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός της υπηρεσίας για το έτος 2009, ανέρχεται στο ποσό των δύο εκατομμυρίων εννιακοσίων ενενήντα μιας χιλιάδων εκατό ευρώ (2.991.100,00 Ευρώ), και προβλέπει αυξήσεις στις δαπάνες μισθοδοσίας, κυρίως λόγω της πρόσληψης τεσσάρων υπαλλήλων στο Τμήμα Ελεγκτών και ενός υπαλλήλου στο Διοικητικό-Οικονομικό Τμήμα, αλλά και σε άλλους κωδικούς που αφορούν λειτουργικά έξοδά της.

1.4.3. ΥΠΟΔΟΜΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΚΑ ΕΡΓΑ

Ε - ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ. <http://www.dpa.gr/>

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, στο πλαίσιο του προγράμματος Κοινωνία της Πληροφορίας, προέβη στην υλοποίηση ενός Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ) με σκοπό την παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών προς το κοινό, αλλά και τη βελτίωση της εσωτερικής της λειτουργίας. Το έργο βασίστηκε σε τεχνολογίες Διαδικτύου και ανοικτού λογισμικού, ξεκίνησε το Νοέμβριο του 2005 και ολοκληρώθηκε το Δεκέμβριο του 2007.

Ο ιστοτόπος της Αρχής τέθηκε σε πλήρη λειτουργία τον Ιανουάριο του 2008. Πρόκειται για μια διαδικτυακή πύλη που προσφέρει υπηρεσίες ενημέρωσης, πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης του κοινού σε θέματα προστασίας της ιδιωτικότητας και των προσωπικών δεδομένων. Παράλληλα δίνεται η δυνατότητα στους υπευθύνους επεξεργασίας και στους πολίτες να επικοινωνούν για τις υποθέσεις τους με την Αρχή μόνο ηλεκτρονικά, αφού εγγραφούν ως μέλη της δικτυακής πύλης. Αναλυτική παρουσίαση της δικτυακής πύλης της Αρχής και των λειτουργιών που προσφέρο-

νται μπορείτε να βρείτε στην ετήσια έκθεση του 2007 (σελίδες 19-21). Μέσα στο 2008, το ενημερωτικό υλικό της δικτυακής πύλης εμπλουτίστηκε με νέες θεματικές ενότητες. Συγκεκριμένα ο επισκέπτης του δικτυακού τόπου μπορεί πια να ενημερωθεί αναλυτικά για τις πιο κάτω κατηγορίες επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων: PNR- Passenger Name Records, Υπηρεσίες Διαδικτύου, Πρόσβαση στα δημόσια έγγραφα, Πρόσβαση προϊόντων και υπηρεσιών, Spam, Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, Εργασία, Κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης, Διοικητικές Αρχές – Schengen. Μπορεί, επίσης, να λάβει πληροφορίες σχετικά με την ασφάλεια των προσωπικών του δεδομένων ενώ υπάρχει ειδική ενότητα που απευθύνεται σε ανήλικους. Επίσης, για την ταχύτερη αξιοποίηση του νέου πληροφοριακού συστήματος υλοποιήθηκε και εφαρμογή διεπαφής των εσωτερικών χρηστών με το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα.

Η δικτυακή πύλη φιλοδοξεί να αποτελέσει το σημείο επικοινωνίας των πολιτών και των υπευθύνων επεξεργασίας με την Αρχή. Δίδεται η δυνατότητα στους πολίτες να εγγραφούν στη λίστα του άρθρου 13 αλλά και αν επιθυμούν να υποβάλλουν ερωτήματα και καταγγελίες ηλεκτρονικά, αποφεύγοντας την ταχυδρομική αποστολή, την αποστολή FAX ή την προσέλευσή τους στα γραφεία της Αρχής. Ομοίως παρέχεται και στους υπευθύνους επεξεργασίας η δυνατότητα για ηλεκτρονική υποβολή όλων των εντύπων γνωστοποίησης ή των ερωτημάτων τους. Η λήψη της λίστας του άρθρου 13 από τις εταιρείες που πραγματοποιούν προωθητικές ενέργειες πραγματοποιείται πια αυτόματα, εφόσον έχει προηγηθεί εγγραφή του υπευθύνου επεξεργασίας στη δικτυακή πύλη.

Η δικτυακή πύλη της Αρχής είχε κατά το τέλος του 2008 περίπου 1200 εγγεγραμμένους πολίτες και περίπου 300 εγγεγραμμένους υπευθύνους επεξεργασίας.

Το 10,2% των εισερχομένων εγγράφων υποβλήθηκαν μέσω της δικτυακής πύλης. Αναλυτικότερα, μέσω της δικτυακής πύλης υποβλήθηκε: το 42% των αιτήσεων εγγραφής στη λίστα του άρθρου 13, το 43,8% των αιτήσεων για χορήγηση της λίστας του άρθρου 13, το 7,8% των ερωτημάτων, το 15,8% των καταγγελιών και προσφυγών και το 5% των γνωστοποιήσεων και αιτήσεων για άδεια. Η χορήγηση της λίστας του άρθρου 13 πραγματοποιείται πια μόνο με την ηλεκτρονική διαδικασία μέσω της δικτυακής πύλης, επιταχύνοντας κατά πολύ τη διαδικασία αυτή. Εμφανίζεται, ωστόσο, υστέρηση στην υποβολή των γνωστοποιήσεων μέσω της δικτυακής πύλης, καθώς το ποσοστό του 5% κρίνεται ως πολύ μικρό. Επίσης, από το Σεπτέμβριο του 2008 λειτουργεί πλήρως το αγγλικό τμήμα της δικτυακής πύλης. Το τμήμα αυτό έχει κυρίως χαρακτήρα ενημερωτικό, με παρουσίαση του θεσμικού πλαισίου της προστασίας δεδομένων στη χώρα μας και των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων. Επίσης, παρουσιάζονται στην Αγγλική επιλεγμένες αποφάσεις της Αρχής, ενώ παρέχονται πληροφορίες σε υπευθύνους επεξεργασίας της αλλοδαπής που έχουν εγκατασταθεί στη χώρα μας. Μέσα στο 2008 πραγματοποιήθηκε ο διαγωνισμός για το έργο “Εργαστήριο Μεθοδολογικών Ελέγχου και Αξιολόγησης Υποδομών ΤΠΕ” μέσω της “Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε.”. Το έργο

αυτό, με συνολικό προϋπολογισμό 637.310,00 €, χωρίς ΦΠΑ, αποσκοπεί στον εξοπλισμό του εργαστηρίου της Αρχής με τα αναγκαία εργαλεία υλικού και λογισμικού που θα υποστηρίξει την καθημερινή λειτουργία της. Μέσω του εργαστηρίου η Αρχή επιδιώκει να παράγει περιοδικά μελέτες τεχνολογικών προϊόντων, εφαρμογών και τεχνολογιών φιλικών προς την προστασία προσωπικών δεδομένων και να υποστηρίξει την επιτόπια διενέργεια ελέγχων, σε εφαρμογή του προγράμματος τακτικών και έκτακτων ελέγχων. Παράλληλα, στο πλαίσιο του εργαστηρίου, επιδιώκεται να παρέχονται μια σειρά από εργαλεία προς τους πολίτες, με σκοπό τη διαπίστωση ευαίσθητων σημείων και τη βελτίωση της ασφάλειας των προσωπικών τους δεδομένων, αλλά και προς τους υπεύθυνους επεξεργασίας, με σκοπό την αυτοαξιολόγηση των υποδομών τους. Φιλοδοξεί επίσης, να παρέχει πληροφορίες και αποτελέσματα μελετών που θα υποδεικνύουν τις τάσεις και τα μελλοντικά προβλήματα για την προάσπιση της ιδιωτικότητας, καθώς και τρόπους προετοιμασίας για την αντιμετώπισή τους. Ο Διαγωνισμός διενεργήθηκε για πρώτη φορά τον Ιούλιο του 2008 αλλά κηρύχθηκε άγονος. Επαναπροκηρύχθηκε με καταληκτική ημερομηνία την 1/12/2008, αλλά δεν τελεσφόρησε για άλλη μια φορά, εξ’ αιτίας λαθών στην οικονομική προσφορά της υποψήφιας αναδόχου εταιρείας

με αποτέλεσμα να μην είναι γνωστό αν τελικά θα εκτελεστεί το έργο.

1.5. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΑΙΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Η Αρχή αντιμετώπισε και το 2008 τα σοβαρά λειτουργικά προβλήματα που είχαν παρατεθεί στις εκθέσεις των προηγούμενων ετών και τα οποία προκαλούνται κυρίως από τα μεγάλο όγκο των υποθέσεων σε συνδυασμό με τον μικρό αριθμό των οργανικών θέσεων.

Ο αριθμός των υποθέσεων που χειρίζεται η Αρχή αυξάνει κάθε χρόνο, ενώ εκκρεμότητες από τα προηγούμενα χρόνια σωρεύονται σταδιακά λόγω της ελλιπέστατης στελέχωσής της από την ίδρυσή της. Στην παρούσα ενεργό δύναμη των δεκαεπτά (17) ελεγκτών αντιστοιχούν περίπου 350 υποθέσεις (προσφυγών-καταγγελιών-ερωτημάτων-γνωστοποιήσεων) ανά ελεγκτή, λαμβάνοντας υπόψη ότι ο μέσος όρος των εισερχομένων ετησίως υποθέσεων ανέρχεται περίπου σε 3.000 και ο αριθμός των εκκρεμών από προηγούμενα έτη υποθέσεων υπερβαίνει τις 3.000 ($6.000 : 17 = 353$). Ο αριθμός αυτός υποθέσεων είναι σημαντικά μεγαλύτερος από εκείνο που καλούνται να εξετάσουν τα στελέχη άλλων ανεξάρτητων αρχών και καταδεικνύει την αδυναμία της Αρχής να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στο έργο της.

Ο συνολικός όγκος εργασίας στην Αρχή περιλαμβάνει, σύμφωνα με το άρθρο 19 του Ν. 2472/97, και τις παρακάτω εργασίες που δεν αποτυπώνονται ως υποθέσεις αλλά απαιτούν σημαντικό χρόνο εργασίας:

- 1) Η Αρχή εκπροσωπεί την Ελλάδα σε διάφορα ευρωπαϊκά και διεθνή όργανα σε θέματα σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Τούτο συνεπάγεται τακτικές μεταβάσεις των εργαζομένων στο εξωτερικό, κυρίως από το Τμήμα Ελεγκτών αλλά συμπληρωματικώς και από το Τμήμα Επικοινωνίας, και απαιτεί προετοιμασία των θεμάτων που πρόκειται να απασχολήσουν τα εν λόγω όργανα. Επισημαίνουμε ότι η συμμετοχή της Αρχής στα ανωτέρω όργανα αποτελεί υποχρέωσή της σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο (Οδηγίες 95/46/ΕΚ, 2002/58/ΕΚ, 2006/24/ΕΚ) και διεθνείς συνθήκες.
- 2) Η Αρχή έχει τον έλεγχο τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα σε θέματα προστασίας προσωπικών δεδομένων και συχνά

πρέπει να έχει διαβουλεύσεις για τα ζητήματα αυτά και να συνεργάζεται με τους υπεύθυνους επεξεργασίας.

- 3) Ο διοικητικός έλεγχος στις τεχνολογικές υποδομές του υπευθύνου επεξεργασίας και μάλιστα σε τομείς που ενέχουν σοβαρούς κινδύνους για τους πολίτες (πχ τράπεζες, ηλεκτρονικές επικοινωνίες, εργασιακές σχέσεις κ.λπ.) είναι προς το παρόν μειωμένος καθώς οι ελεγκτές ασχολούνται κυρίως με την εξέταση προσφυγών και καταγγελιών και την απάντηση ερωτημάτων. Η αποτελεσματική λειτουργία της Αρχής απαιτεί σημαντική δραστηριοποίηση και στο ελεγκτικό αυτό έργο.
- 4) Η γνωμοδοτική αρμοδιότητα της Αρχής ως προς διατάξεις που αφορούν στην προστασία των προσωπικών δεδομένων απαιτεί την παρακολούθηση του νομοθετικού έργου της Κυβέρνησης (π.χ. τραπεζικός τομέας, ηλεκτρονικές επικοινωνίες, εργασιακές σχέσεις κ.λπ.) με τη συμμετοχή της Αρχής σε νομοπαρασκευαστικές επιτροπές, την έκδοση γνωμοδοτήσεων ή και την αυτεπάγγελτη παρέμβαση της Αρχής.
- 5) Οι εργαζόμενοι στο Τμήμα Επικοινωνίας και στο Τμήμα Ελεγκτών ασχολούνται σε σημαντικό βαθμό του χρόνου εργασίας τους με την απάντηση τηλεφωνικών ερωτημάτων ή ερωτημάτων που θέτουν πολίτες που επισκέπτονται την Αρχή.

Κατά το προηγούμενο έτος η Αρχή προχώρησε σε δύο οργανωτικές καινοτομίες:

- 6) Ίδρυση Τμήματος που αποφαίνεται επί υποθέσεων για τις οποίες τα νομικά ζητήματα έχουν επιλυθεί από την Ολομέλεια. Το Τμήμα ιδρύθηκε κατόπιν τροποποίησης του εσωτερικού Κανονισμού, κατ' εφαρμογήν νομοθετικής εξουσιοδότησεως που παρέχεται από τον ιδρυτικό νόμο 2472/97. Λειτουργεί παράλληλα με την Ολομέλεια και με τη συμμετοχή, κατά κανόνα, των αναπληρωματικών μελών.
- 7) Σύσταση τεσσάρων Γραφείων με κατανομή των θεματικών αντικειμένων και του επιστημονικού προσωπικού για την καλύτερη οργάνωση των εργασιών. Ένα μέλος της Αρχής εκτελεί καθήκοντα επόπτη. Η λειτουργία των Γραφείων είναι άτυπη και αποτελεί δοκιμαστική εφαρμογή προκειμένου να καθιερωθεί και θεσμικά με κατάλληλη τροποποίηση του Οργανισμού της Αρχής.

Ακόμη η Αρχή προχώρησε στην προκήρυξη των

υπαρχουσών κενών θέσεων (4 ελεγκτών και 1 διοικητικού) και ήδη, κατά τη σύνταξη της παρούσης εκθέσεως, αναμένεται η ανακοίνωση των επιτυχόντων. Πρέπει να προστεθεί ότι, κατά το έτος 2008, διατέθηκαν στην Αρχή από το πρόγραμμα stage του ΟΑΕΔ έξι (6) εκπαιδευόμενοι, οι οποίοι επικουρούν προσωρινώς τα Τμήματα Επικοινωνίας και Διοικητικού. Ωστόσο τα ανωτέρω οργανωτικά μέτρα και η πλήρωση των κενών θέσεων δεν πρόκειται να επιλύσουν το πρόβλημα της επίκαιρης ανταπόκρισης της Αρχής στον όγκο των εισερχόμενων υποθέσεων και της ικανοποιητικής άσκησης του συνόλου των αρμοδιοτήτων της. Για την αντιμετώπιση των λειτουργικών προβλημάτων της Αρχής πρέπει να ληφθούν τα ακόλουθα μέτρα :

- Γενναία σταδιακή αύξηση των οργανικών θέσεων που είναι ζωτικής σημασίας για τη λειτουργία της Αρχής. Η ιδανική λύση θα απαιτούσε τριπλασιασμό των οργανικών θέσεων που είναι σήμερα πενήντα (50). Ωστόσο, το έργο της Αρχής θα μπορούσε να εξυπηρετηθεί με διπλασιασμό των οργανικών θέσεων, αν οι υπεύθυνοι επεξεργασίας και κυρίως η δημόσια διοίκηση και οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης εφαρμόζαν ευθέως το Νόμο 2472/97 και τις σχετικές Οδηγίες της Αρχής. Τώρα παρατηρείται π.χ. το φαινόμενο οι αιτήσεις των πολιτών για πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα να διαβιβάζονται συλλήβδην στην Αρχή, ενώ θα μπορούσαν να κριθούν από τους υπεύθυνους επεξεργασίας με βάση τη «νομολογία» και τις Οδηγίες της Αρχής. Η Αρχή κίνησε τη διαδικασία, που προβλέπεται από το άρθρο 2 παρ. 5 του ν.3051/02, για την αύξηση των οργανικών θέσεων κατά δέκα (10) για το τρέχον έτος και κατά είκοσι (20) αντιστοίχως για τα έτη 2010 και 2011.
- Υπάρχουν σοβαρές ανισότητες ως προς το υπηρεσιακό καθεστώς και τις αποδοχές του επιστημονικού δυναμικού της Αρχής σε σύγκριση με το αντίστοιχο προσωπικό άλλων αρχών, οι οποίες οδηγούν σε παραιτήσεις στελεχών και επιτείνουν το πρόβλημα της ελλιπούς στελέχωσης. Ο βασικός λόγος της μισθολογικής διαφοροποίησης είναι η ένταξη των ελεγκτών της Αρχής στην κατηγορία ΠΕ και όχι στην κατηγορία του ειδικού επιστημονικού προσωπικού παρόλο που τα απαιτούμενα για τις θέσεις ελεγκτών της Αρχής προσόντα είναι τα ίδια ή υψηλότερα αυτών που προβλέπονται για το ειδικό επιστημονικό προσωπικό άλλων αρχών. Συνολικά, από άποψη αποδοχών, οι υπάλληλοι του τμήματος Ελεγκτών (επιστημονικό δυναμικό) της Αρχής υπολείπονται αυτών του επιστημονικού προσωπικού άλλων αρχών, σε ποσοστό περίπου 25%. Επίσης, δεν υφίσταται κατάλληλο σύστημα βαθμολογικής εξέλιξης, αλλά εφαρμόζεται αυτό που ισχύει γενικά για τους δημοσίους υπαλλήλους, σε αντίθεση, για παράδειγμα, με ό,τι ισχύει για το ειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό του ΑΣΕΠ. Είναι πρόδηλο ότι πρέπει να θεσπιστεί ενιαία μισθολογική μεταχείριση για το προσωπικό τουλάχιστον των πέντε συνταγματικώς κατοχυρωμένων ανεξάρτητων αρχών. Πάντως πρέπει να επισημανθεί ότι και με τη συνδρομή του Προέδρου της Βουλής κ. Δ. Σιούφα αναπροσαρμόστηκε η ειδική πρόσθετη αμοιβή του προσωπικού (επιστημονικού και διοικητικού) στα επίπεδα των άλλων ανεξάρτητων αρχών. Η εξομοίωση δεν υπήρξε πλήρης για το επιστημονικό προσωπικό των ελεγκτών λόγω ακριβώς της εντάξεώς τους στην κατηγορία ΠΕ.
- Πέραν της αύξησης των οργανικών θέσεων και της βελτίωσης του υπηρεσιακού καθεστώτος και των αποδοχών του προσωπικού της Αρχής, πρέπει να καθιερωθεί καθεστώς πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, εκτός του Προέδρου, για τέσσερα τουλάχιστον μέλη που θα έχουν ή θα αποκτήσουν εξειδίκευση στο δίκαιο προστασίας προσωπικών δεδομένων. Μια ριζικότερη και ίσως αποτελεσματικότερη μεταβολή στο οργανωτικό σχήμα της Αρχής, εφόσον ήθελε κριθεί ότι δεν υπάρχει συνταγματικό κώλυμα, θα ήταν η λειτουργία με μονοπρόσωπο όργανο κατά το πρότυπο των αντίστοιχων Αρχών άλλων κρατών-μελών της Ε.Ε. Στην περίπτωση αυτή, η υπηρεσία θα λειτουργούσε με ιεραρχική διάρθρωση, ενώ ένα συλλογικό όργανο με αποφασιστική ή γνωμοδοτική αρμοδιότητα θα περιοριζόταν να κρίνει μόνο ζητήματα μείζονος σημασίας.
- Είναι αναγκαία η τροποποίηση του ιδρυτικού νόμου, η οποία πρέπει να προβλέπει σαφέστερη κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ του συλλογικού οργάνου της Αρχής και της Γραμματείας, εναλλακτικές ιδιότητες για τη θέση του Προέδρου της Αρχής, αναθέωση διατάξεων που δημιουργούν πρόσθετη επιβάρυνση χωρίς ουσιαστικό λόγο (π.χ. γνωστοποίηση αρχείων απλών προσωπικών δεδομένων), μεταβολή βαθμολογικού και μισθολογικού καθεστώτος ελεγκτών, δικαιότερο καταμερισμό της αμοιβής μεταξύ τακτικών και αναπληρωματικών μελών, ευχέρεια αξιολογικής προτίμησης των προς

έρευνα υποθέσεων και προσδιορισμού στόχων και προτεραιοτήτων, εξουσιοδότηση εκδόσεως κανονιστικών πράξεων με διατάγματα καθώς και άλλες τροποποιήσεις που κατέδειξε ως ενδεικνυόμενες η υπερδεκαετής εμπειρία από τη λειτουργία της Αρχής. Προς τούτο πρέπει να συσταθεί ομάδα εργασίας με στελέχη της Αρχής και εξωτερικούς εμπειρογνώμονες που θα καταρτίσει το πρώτο σχέδιο νόμου. Για διάφορους λόγους – ο κυριότερος η απασχόληση των ολιγάριθμων ελεγκτών με την τρέχουσα εργασία – δεν έχει ξεκινήσει η σχετική διαδικασία.

- Η Αρχή πρέπει στα επόμενα χρόνια να αναπτύξει περισσότερο την προληπτική δράση της εκδίδοντας νεότερες Οδηγίες και αναθερώντας τις παλιές. Επίσης πρέπει να εκπονήσει ειδικές μελέτες και κώδικες δεοντολογίας για τις νέες τεχνολογίες και την υποστήριξη των υπευθύνων επεξεργασίας. Η έλλειψη του αναγκαίου ανθρώπινου δυναμικού δεν επιτρέπει προς το παρόν ικανοποιητική προληπτική δραστηριότητα και συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς κάθε τομέα, που είναι αποτελεσματικότερος τρόπος εκπλήρωσης της αποστολής της Αρχής από την επιβολή προστίμων στους παραβάτες.
- Η πρόσβαση στα δημόσια έγγραφα, που περιέχουν προσωπικά δεδομένα τρίτων προσώπων, αποτελεί αντικείμενο μεγάλου αριθμού αιτημάτων προς την Αρχή αλλά και άλλες ανεξάρτητες αρχές (Συνήγορος του Πολίτη), καθώς οι διοικητικές αρχές, όπως ελέχθη, διστάζουν ή και δυστροπούν να εφαρμόσουν ευθέως την κείμενη νομοθεσία. Προς τούτο υπάρχει ίσως σχετική δικαιολογία δεδομένου ότι το θέμα της πρόσβασης στα δημόσια έγγραφα ρυθμίζεται σε διάφορα νομοθετήματα (Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας, Ν.2472/97, άρθρο 25 Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων, ειδικά επί μέρους νομοθετήματα), που δημιουργούν ερμηνευτικές δυσχέρειες. Για την εναρμόνιση των παραπάνω διατάξεων απαιτείται νέα νομοθετική ρύθμιση, καθώς η προβλεπόμενη από το άρθρο 14 του Ν.3448/2006 διοικητική (και όχι νομοθετική) κωδικοποίηση δεν αρκεί.
- Τέλος επαναλαμβάνεται η πρόταση να συνδεθεί ο προϋπολογισμός της Αρχής με τον προϋπολογισμό της Βουλής, το μόνο αρμόδιο όργανο που ελέγχει την Αρχή. Τούτο θα ενίσχυε την ανεξαρτησία της Αρχής και θα καθιστούσε αποτελεσματικότερη την πραγματοποίηση των εργασιών και την εκτέλεση του προϋπολογισμού

της. Περαιτέρω θα ήταν σκόπιμο όργανο ή ειδική υπηρεσία της Βουλής να παρακολουθεί και υποστηρίζει πρωτοβουλίες των ανεξαρτήτων αρχών για νομοθετικές ή κανονιστικές ρυθμίσεις ή άλλες ενέργειες.

1.6. ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

1.6.1. ΕΠΙ ΣΧΕΔΙΩΝ ΝΟΜΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Κατά το έτος 2008 η Αρχή κλήθηκε να γνωμοδοτήσει επί των ρυθμίσεων (Μνημόνιο Κατανόησης και Εφαρμοστικός Διακανονισμός για την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικών με τρομοκρατικές ενέργειες με τις ΗΠΑ) που θα καθορίσουν την ένταξη της Ελλάδας στο Πρόγραμμα Κατάργησης Θεωρήσεων των ΗΠΑ (Visa Waiver Program). Βάσει των παρακάτω σκέψεων η Αρχή έκρινε καταρχάς ότι έχει αρμοδιότητα να γνωμοδοτήσει και επί των ανωτέρω σχεδίων, με βάση τις ακόλουθες σκέψεις: Το άρθρο 19 παρ. 1 στοιχ. θ' του Ν. 2472/1997, ορίζει ότι «1. Η Αρχή έχει τις εξής ιδίως αρμοδιότητες: ... θ) Γνωμοδοτεί για κάθε ρύθμιση που αφορά την επεξεργασία και προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα». Η διάταξη αυτή, ερμηνευόμενη υπό το πρίσμα της αντίστοιχης διάταξης του άρθρου 28 παρ. 2 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (...ζητείται η γνώμη των αρχών ελέγχου κατά την εκπόνηση των διοικητικών ή κανονιστικών μέτρων που αφορούν την προστασία των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα), έχει την έννοια ότι είναι ιδιαίτερα σημαντική η έγκαιρη παρέμβαση των Αρχών κατά τη διαδικασία εκπόνησης των σχετικών ρυθμίσεων. Συνεπώς, η αρμοδιότητα της Αρχής ασκείται τόσο στο στάδιο καταρτίσεως νομοθετικών ή κανονιστικών ρυθμίσεων όσο και στο σχεδιασμό επιμέρους επεξεργασιών, όπως για παράδειγμα ενός συστήματος ελέγχου πρόσβασης σε εγκαταστάσεις. Ως εκ τούτου, η Αρχή είναι αρμόδια να γνωμοδοτήσει τόσο στην περίπτωση που ο Εφαρμοστικός Διακανονισμός κυρωθεί με νόμο όσο και στην περίπτωση που δεν θα ακολουθήσει νομοθετική κύρωσή του, καθώς στη δεύτερη περίπτωση πρόκειται για μία τομεακή επεξεργασία δεδομένων στη βάση του ισχύοντος δικαίου.

Εκκρεμεί ενώπιον της Αρχής η εξέταση επί της ουσίας των επιμέρους διατάξεων του Μνημονίου Κατανόησης και του Εφαρμοστικού Διακανονισμού.

1.6.2. ΕΠΙ ΕΡΩΤΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΥΠΕΒΑΛΛΑΝ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Ένας σημαντικός όγκος του ετήσιου έργου της Αρχής αποτελεί η υποβοήθηση των υπευθύνων επεξεργασίας σε ζητήματα που αφορούν στην επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων. Ειδικότερα, η Αρχή, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, όπως προβλέπονται στο άρθρο 19 παρ. 1 στοιχ. γ) και στοιχ. ιγ) Ν. 2472/1997, απαντά σε σειρά ερωτημάτων, με τα οποία οι υπεύθυνοι επεξεργασίας θέτουν συγκεκριμένα ζητήματα και ζητούν τις απόψεις της Αρχής επί της νομιμότητας συγκεκριμένης ενέργειας ή της διαμόρφωσης συγκεκριμένης δράσης έτσι ώστε να συνάδει με την ισχύουσα νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Ενδεικτικώς αναφέρουμε τα εξής:

1) Η Διεύθυνση Περιβάλλοντος Δήμου δήλωσε στην Αρχή ότι προτίθεται να εγκαταστήσει σύστημα, το οποίο θα καταγράφει τη γεωγραφική θέση των απορριμματοφόρων του Δήμου ώστε να βελτιστοποιήσει την οργάνωση της κίνησης των εν λόγω οχημάτων. Η Αρχή επεσήμανε στο Δήμο ότι θα πρέπει να αποκλεισθεί η δυνατότητα συσχέτισης των δεδομένων του ηλεκτρονικού συστήματος παρακολούθησης της γεωγραφικής θέσης των απορριμματοφόρων με τα δεδομένα των οδηγών, και ειδικότερα αυτά που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα υπηρεσίας τους, έτσι ώστε τα συλλεγόμενα στοιχεία να χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά και μόνο για το σκοπό που έχει δηλωθεί και σε καμία περίπτωση για την αξιολόγηση της αποδοτικότητας των εργαζομένων. Τέλος, η Αρχή επεσήμανε ότι ο Δήμος οφείλει, βάσει του άρθρου 11 παρ. 1 του Ν. 2472/1997, προ της έναρξης λειτουργίας του συστήματος να ενημερώσει τους εργαζομένους στο τμήμα αποκομιδής απορριμμάτων για το σκοπό της επεξεργασίας, και την ύπαρξη του δικαιώματος πρόσβασής τους στα εν λόγω αρχεία.

2) Πάροχος ηλεκτρονικών επικοινωνιών ζήτησε τη γνώμη της Αρχής για την παροχή ευρυζωνικής υπηρεσίας προστιθέμενης αξίας, η οποία συνίσταται στην μετάδοση μέσω του διαδικτύου εικόνων που λαμβάνει web κάμερα. Πρόκειται συνεπώς για

κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης που εγκαθιστούν οι πελάτες, χρήστες της υπηρεσίας, ενώ η υπηρεσία του παρόχου συνίσταται στη μετάδοση των δεδομένων μέσω του διαδικτύου. Η Αρχή έκρινε ότι ο πάροχος ηλεκτρονικών επικοινωνιών δεν έχει την ευθύνη λειτουργίας του κλειστού κυκλώματος που εγκαθιστά ο πελάτης, χρήστης της υπηρεσίας. Ο πελάτης είναι υπεύθυνος επεξεργασίας για το κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης, εφόσον μέσω αυτού λαμβάνονται και δεδομένα που αφορούν σε φυσικά πρόσωπα (εργαζόμενοι, π.χ. νοσοκόμοι, οικιακοί βοηθοί). Ο πάροχος οφείλει, ωστόσο, να ενημερώνει τους πελάτες σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζει ο Ν. 2472/97 και οι υπ. αριθμ. 1122/2000 και 115/2001 Οδηγίες της Αρχής σχετικά με τη λειτουργία κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης. Η ενημέρωση θα μπορούσε να περιλαμβάνει και συγκεκριμένα παραδείγματα από σχετικές Αποφάσεις της Αρχής (π.χ. Αποφάσεις 3/2007, 3/2005). Ειδικότερα, θα πρέπει να ενημερώνει τους πελάτες ότι σε περίπτωση που πράγματι στους χώρους τους βρίσκονται τρίτα άτομα, αυτά θα πρέπει να έχουν προηγουμένως ενημερωθεί για τη λειτουργία του κλειστού κυκλώματος και να έχουν δώσει τη συγκατάθεσή τους, ενώ ο πελάτης πρέπει να προβεί σε γνωστοποίηση προς την Αρχή του κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης. Το εν λόγω ενημερωτικό κείμενο θα πρέπει να είναι διαθέσιμο μέσω της ιστοσελίδας του παρόχου με τρόπο ώστε η ανάγνωσή του να είναι υποχρεωτική πριν την κατάρτιση της σύμβασης και να είναι δυνατή η αποθήκευσή του –μαζί με τους όρους συναλλαγών– στον υπολογιστή του πελάτη, καθόσον αυτή η υποχρέωση βασιζέται και στο άρθρο 9 Π.Δ. 131/2003 για το ηλεκτρονικό εμπόριο. Εάν η κατάρτιση της σύμβασης γίνει με άλλο τρόπο και όχι μέσω του διαδικτύου, ο πάροχος οφείλει να ενημερώσει με ειδικό έντυπο τον πελάτη, το οποίο και θα υπογράψει ο πελάτης. Ο πάροχος, είναι υπεύθυνος για την ασφαλή μετάδοση των δεδομένων μέσω του δικτύου του και θα πρέπει προς τούτο να λειτουργεί ασφαλές κρυπτογραφημένο κανάλι επικοινωνίας.

3) Εταιρεία δημοσκοπήσεων ζήτησε τη γνώμη της Αρχής για τη διενέργεια τηλεφωνικών δημοσκοπήσεων με το σύστημα της τυχαίας κλήσης τηλεφωνικών αριθμών. Η Αρχή έκρινε ως ακολούθως: Εφόσον η δημοσκοπήση δεν έχει ή δεν υποκρύπτει προωθητική ενέργεια για προϊόν ή υπηρεσία ή άλλο διαφημιστικό σκοπό, π.χ. πολιτική διαφήμιση ή προσέλκυση, δεν απαιτείται προηγούμε-

νη συγκατάθεση του καλούμενου σύμφωνα με το άρθρο 11 Ν. 3471/2006. Αντιθέτως, εφαρμόζεται το άρθρο 5 παρ. 2 στοιχ. ε) Ν. 2472/97, και, συνεπώς, η εταιρεία θα πρέπει να ενημερώνει τους καλούμενους και να τους δίνει το δικαίωμα να αρνηθούν για το μέλλον κλήσεις όπως και τη συνέχιση της τρέχουσας κλήσης. Η άρνηση των καλούμενων θα πρέπει να καταχωρίζεται με σκοπό την εξασφάλιση της μη ενόχλησής τους στο μέλλον. Σε περίπτωση που η εταιρεία επιθυμεί την αποθήκευση περαιτέρω στοιχείων που αφορούν τους καλούμενους, δηλαδή του ονόματός τους και την περιοχή που βρίσκεται ο αριθμός, θα πρέπει να λαμβάνει τη συγκατάθεση των καλούμενων αφού τους ενημερώσει για όσα αναφέρονται στο άρθρο 11 Ν. 2472/97. Εάν διαπιστωθεί ότι ο τηλεφωνικός αριθμός δεν αντιστοιχεί σε συνδρομητή ή αντιστοιχεί σε φαξ, είναι επιτρεπτή η σχετική καταχώριση. Τέλος, η εταιρεία θα πρέπει να ενημερώνει σχετικούς εξωτερικούς συνεργάτες που τυχόν χρησιμοποιεί και να εξασφαλίζει τη συμμόρφωσή τους καθώς και να προβεί σε γνωστοποίηση της επεξεργασίας σύμφωνα με το άρθρο 6 Ν. 2472/97.

4) Εταιρεία που έχει αντικείμενο την προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών άλλων εταιρειών υπέβαλε ερώτημα στην Αρχή ως προς τις προϋποθέσεις σύννομης προώθησης μέσω τηλεφώνου και συμβατικού ταχυδρομείου καθώς και της καταγραφής των τηλεφωνικών συνδιαλέξεων. Η Αρχή βάσει προηγούμενων Αποφάσεων της την ενημέρωσε ότι: α) προωθητικές ενέργειες μέσω τηλεφώνου προϋποθέτουν σύμφωνα με το άρθρο 11 Ν. 3471/2006 προηγούμενη συγκατάθεση του καλούμενου, ακόμη και ήδη πελάτη, η οποία εξασφαλίζεται π.χ. με αποστολή διαφημιστικού φυλλαδίου ή ειδικού εντύπου όπου ο παραλήπτης σημειώνει τα στοιχεία επαφής του για το συγκεκριμένο σκοπό, β) η αποστολή προωθητικών εντύπων μέσω συμβατικού ταχυδρομείου επιτρέπεται εκτός και εάν ο παραλήπτης έχει δηλώσει με αίτηση καταχώρισής του στο μητρώο του άρθρου 13 Ν. 2472/97 ότι δεν επιθυμεί την αποστολή διαφημιστικών εντύπων. Η πρόσβαση των εταιρειών που πρόκειται να προβούν σε διαφημιστικές ενέργειες στο ανωτέρω μητρώο είναι ελεύθερη μέσω της ιστοσελίδας της Αρχής, γ) η καταγραφή τηλεφωνικών συνδιαλέξεων και των συναφών δεδομένων κίνησης επιτρέπεται σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 3 Ν. 3471/2006 μόνο προς το σκοπό της απόδειξης των επικοινωνιών επαγγελματικού χαρακτήρα, π.χ. διότι η καταγραφή αποτελεί μέσω απόδειξης της παραγγελίας συ-

γκεκριμένης υπηρεσίας. Η καταγραφή δεν επιτρέπεται για το σκοπό της παρακολούθησης της συμπεριφοράς των εργαζομένων στην εταιρεία. Η εταιρεία θα πρέπει να ενημερώσει το προσωπικό της για την καταγραφή των κλήσεων και το σκοπό αυτής, να ακούσει τη γνώμη του Συμβουλίου ή των Εκπροσώπων των Εργαζομένων καθώς και να προσαρμόσει το τηλεφωνικό της σύστημα έτσι ώστε πριν την καταγραφή να προηγείται σχετικό ενημερωτικό μήνυμα.

5) Στην περίπτωση αιτήματος για χορήγηση απόφασης δημόσιας υπηρεσίας (ατομικής διοικητικής πράξης) που περιέχει προσωπικά δεδομένα τρίτου, και την οποία ο αιτών επιθυμούσε να χρησιμοποιήσει ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου ώστε να αποδείξει ότι στην υπόθεση του τρίτου η υπηρεσία αποφάσισε διαφορετικώς από ότι στη δική του, η Αρχή έκρινε ότι δεδομένης της ήδη εκκρεμούς δίκης ενώπιον του διοικητικού δικαστηρίου και της εφαρμογής του ανακριτικού δικονομικού συστήματος στη διοικητική δίκη, τυχόν έγγραφα που επικαλείται ο αιτών (και προσφεύγων στη δικαστική διαδικασία) μπορούν να προσκομισθούν με μέριμνα του αρμόδιου δικαστηρίου. Θα πρέπει, συνεπώς, να εφαρμοστούν οι δικονομικές διατάξεις των άρθρων 33, 35, 79, 129 και 149 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, οι οποίες είναι ειδικότερες του Ν. 2472/1997.

6) Σε ερώτημα Υπουργείου σχετικά με τη χορήγηση σε τρίτον/αιτούντα στοιχείων άλλου πολίτη που αναφέρονται στη βεβαίωση και είσπραξη προστίμου για παραβάσεις της πολεοδομικής νομοθεσίας η Αρχή έκρινε ότι τα στοιχεία αυτά μπορούν να ανακοινωθούν στον αιτούντα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ΚΔΔιαδ) σε συνδυασμό με το άρθρο 5 παρ. 2 στοιχ. β) Ν. 2472/97 και ότι τα στοιχεία αυτά δεν εμπίπτουν στην έννοια του φορολογικού απορρήτου, όπως αυτό περιγράφεται στο άρθρο 85 παρ. 2 Ν. 2238/94. Ως προς την προϋπόθεση της χορήγησης των στοιχείων σε κάθε ενδιαφερόμενο, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 1 ΚΔΔιαδ, η Αρχή επανέλαβε τη θέση της σχετικής νομολογίας ότι η έννοια του κάθε ενδιαφερόμενου περιορίζεται σε όποιον έχει εύλογο ενδιαφέρον και στη συγκεκριμένη υπόθεση η ύπαρξη ιδιοκτησιακής διαφοράς μεταξύ του αιτούντα και του υποκειμένου των δεδομένων αποτελεί μία τέτοια περίπτωση. Η δημόσια υπηρεσία οφείλει σε κάθε περίπτωση να ενημερώνει το υποκείμενο των δεδομένων για τη χορήγηση εγγράφων που το αφορούν σε τρίτους/αιτούντες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Στις κύριες δραστηριότητες της Αρχής περιλαμβάνονται η διενέργεια διοικητικών ελέγχων αρχείων και επεξεργασιών, η εξέταση προσφυγών, η εξέταση αιτήσεων και η χορήγηση αδειών συλλογής και επεξεργασίας ευαίσθητων δεδομένων, η έκδοση κανονιστικών πράξεων και συστάσεων, η ενημέρωση και η συμβολή στην ευαισθητοποίηση του κοινού σε θέματα προστασίας προσωπικών δεδομένων. Επίσης η κατάρτιση υποδειγμάτων και τεχνικών οδηγιών και η παροχή πληροφοριών για την υποστήριξη των υπεύθυνων επεξεργασίας αναφορικά με τις υποχρεώσεις τους γνωστοποίησης, ενημέρωσης και λήψης των κατάλληλων μέτρων ασφάλειας. Οι ενότητες που ακολουθούν αντιστοιχούν στις προαναφερόμενες κατηγορίες βασικών δραστηριοτήτων.

2.1. ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ

Στο άρθρο 19 παρ. 1 του Ν. 2472/97 προβλέπεται η ελεγκτική αρμοδιότητα της Αρχής, η οποία αποσκοπεί στην εξακρίβωση της τήρησης της νομιμότητας κατά τη συλλογή και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από τους υπεύθυνους επεξεργασίας. Αξιολογείται δε ως ένα ιδιαίτερα σημαντικό μέσο προληπτικής προστασίας της προσωπικότητας και της ιδιωτικής ζωής του ατόμου, ιδιαίτερα όταν ασκείται στο πλαίσιο τακτικών ελέγχων για την κατάρτιση Οδηγιών σε κρίσιμους τομείς επεξεργασίας. Οι έλεγχοι διενεργούνται από ελεγκτές, είτε αυτεπάγγελτα είτε ύστερα από καταγγελία, και αφορούν τα αρχεία τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα.

2.1.1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ

Ο έλεγχος εκτείνεται στη νομιμότητα της επεξεργασίας, στη φύση και την κατηγορία των δεδομένων, το σκοπό, την τυχόν διασύνδεση των αρχείων ή τη διαβίβαση δεδομένων σε χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα βασικά χαρακτηριστικά του πληροφορικού συστήματος, τα μέτρα ασφαλείας των υπολογιστικών και δικτυακών υποδομών εντός των οποίων πραγματοποιείται η επεξεργασία και τα προσόντα των προσώπων που εκτελούν την επεξεργασία. Η Αρχή έχει καταρτίσει ενημερωτικές οδηγίες, όπου περιγράφονται οι απαιτήσεις ασφάλειας και τα αναγκαία οργανωτικά και διοικητικά μέτρα για την ασφάλεια του

πληροφοριακού συστήματος ενός οργανισμού. Οι οδηγίες αυτές είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της Αρχής στο Διαδίκτυο και παρέχονται στον ελεγχόμενο φορέα.

2.1.2. ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΕΝΤΕΣ ΕΛΕΓΧΟΙ

Το 2008, η Αρχή πραγματοποίησε 5 επιτόπιους ελέγχους σε αρχεία και επεξεργασίες 3 υπευθύνων επεξεργασίας, την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδας, την Ελληνική Αστυνομία και την εταιρεία 'CALINO A.E.'. Στη συνέχεια, παρατίθενται στοιχεία σχετικά με τον τύπο, το αντικείμενο και τα ευρήματα του ελέγχου, καθώς και τις σχετικές αποφάσεις της Αρχής, συμπεριλαμβανομένων τυχόν συστάσεων προς τους υπευθύνους επεξεργασίας.

Μετά από καταγγελίες και ερωτήματα εκ μέρους πολιτών-πελατών της Εθνικής Τράπεζας για την εγκατάσταση και λειτουργία νέου συστήματος ελέγχου πελατών στην είσοδο υποκαταστημάτων, η Αρχή αποφάσισε την πραγματοποίηση ελέγχων σε δύο υποκαταστήματα της Τράπεζας. Διαπιστώθηκε η ύπαρξη συστήματος ελέγχου των πελατών στην είσοδο, το οποίο βασίζεται στην τεχνική ανάλυσης της γεωμετρίας του προσώπου και λειτουργεί συμπληρωματικά με κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης. Στις διαπιστώσεις περιλαμβάνονται ακόμα η πλημμελής ενημέρωση των υποκειμένων των δεδομένων, καθώς και η καθυστερημένη και ελλιπής γνωστοποίηση της εγκατάστασης και λειτουργίας του συστήματος και των λεπτομερών τεχνικών χαρακτηριστικών του. Συντάχθηκε έκθεση ελέγχου και εκκρεμεί η σχετική απόφαση της Αρχής ως προς τη νομιμότητα λειτουργίας του συστήματος χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων.

Ο τρίτος έκτακτος έλεγχος στην Εθνική Τράπεζα πραγματοποιήθηκε κατόπιν προσφυγής υποκειμένου των δεδομένων για μη ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης στα δεδομένα που το αφορούν. Συγκεκριμένα, συνεργαζόμενος καθ' υπόθεση δικηγόρος ζήτησε αντίγραφο καταγγελίας που υπέβαλε πελάτης της Τράπεζας και οδήγησε στη διακοπή της συνεργασίας της τράπεζας μαζί του, άλλα δυο έγγραφα σχετικά με αυτή την καταγγελία (έγγραφα εσωτερικής αλληλογραφίας της Τράπεζας που αναφέρονταν στο πρόσωπό του), καθώς και όλες τις βεβαιώσεις περί αποκλειστικής συνεργασίας που είχε κατά τακτά διαστήματα υπογράψει με την Τράπεζα. Ελέγχθηκαν

τα αρχεία που τηρεί η Τράπεζα, τα οποία θα μπορούσαν να περιέχουν τα αιτούμενα στοιχεία, δηλαδή το αρχείο με οικονομικής / φορολογικής φύσεως στοιχεία και το αρχείο με τις επιστολές συνεργασίας που και τα δύο αφορούν μόνο τους συνεργαζόμενους δικηγόρους, το αρχείο παραπόνων που αφορά κάθε είδους παράπονο κατά της Τράπεζας και των υπαλλήλων της, και, τέλος, τα έγγραφα εσωτερικής αλληλογραφίας της Τράπεζας σχετικά με συνεργαζόμενους δικηγόρους. Στον έλεγχο δεν βρέθηκε σχετική καταγγελία σε βάρος της προσφεύγουσας. Ωστόσο, από τον έλεγχο προέκυψε ότι οι συνεργαζόμενοι δικηγόροι δεν λαμβάνουν αντίγραφο των επιστολών συνεργασίας που υπογράφουν και η Τράπεζα εκπληρώνει εν μέρει την υποχρέωση ενημέρωσης των συνεργαζόμενων δικηγόρων σχετικά με τα δεδομένα τους τα οποία επεξεργάζεται. Η Αρχή συζήτησε την υπόθεση στην συνεδρίαση της Ολομέλειας της 19.12.2008 και έκρινε ότι εφόσον τελικά υπάρχουν κάποια αρχεία σχετικά με συνεργαζόμενους δικηγόρους, υπάρχει και υποχρέωση της τράπεζας για σαφή έγγραφη απάντηση σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης της προσφεύγουσας (κάτι που η Τράπεζα είχε αρνηθεί, με την αιτιολογία ότι δεν τηρεί κανένα σχετικό αρχείο). Επιπλέον, απηύθυνε συστάσεις ως προς την υποχρέωση ενημέρωσης των συνεργαζόμενων δικηγόρων σχετικά με όλες τις κατηγορίες δεδομένων που τηρεί η Τράπεζα, τους σκοπούς επεξεργασίας, τους αποδέκτες των δεδομένων και την ύπαρξη και τρόπο άσκησης του δικαιώματος πρόσβασης. Στις 17.11.2008 πραγματοποιήθηκε έλεγχος, την ώρα της πορείας για την επέτειο του Πολυτεχνείου, στις εγκαταστάσεις της Ελληνικής Αστυνομίας – Γενικής Αστυνομικής Διεύθυνσης Αττικής (ΓΑΔΑ), στο κτίριο της Λ. Αλεξάνδρας. Λίγο πριν από την έναρξη της πορείας, εισαγγελικοί λειτουργοί είχαν δώσει προφορική εντολή καταγραφής εικόνας και ήχου από το σύνολο των καμερών που διαχειρίζεται η Ελληνική Αστυνομία ως υπεύθυνος επεξεργασίας. Διαπιστώθηκε, μετά από δειγματοληπτικό έλεγχο των εικόνων που είχαν ληφθεί από τις κάμερες τις προηγούμενες ημέρες, ότι οι κάμερες του περιβάλλοντος χώρου του Πολυτεχνείου είχαν ήδη στραφεί κατά τέτοιο τρόπο ώστε να είναι δυνατή η καταγραφή εικόνων του συγκεντρωμένου πλήθους. Διαπιστώθηκαν, επίσης, η δυσκολία και ο χρονοβόρος χαρακτήρας της διαδικασίας τερματισμού της καταγραφής εικόνας από τις κάμερες, καθώς και η

αδυναμία εκτέλεσης της διαδικασίας αυτής από το προσωπικό της Αστυνομίας ελλείψει κατάλληλης εκπαίδευσης. Συντάχθηκε έκθεση έλεγχου και μετά από ενδεχόμενες παρατηρήσεις του υπευθύνου επεξεργασίας, η Αρχή θα λάβει σχετική απόφαση.

Κατόπιν καταγγελιών για την αποστολή ανεπιθύμητων ηλεκτρονικών μηνυμάτων, η Αρχή πραγματοποίησε έλεγχο στην εταιρεία CALINO A.E. Ο έλεγχος οδήγησε στις ακόλουθες διαπιστώσεις:

- Η εταιρεία συλλέγει προσωπικά δεδομένα με διάφορους τρόπους. Συγκεκριμένα, συλλέγει διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από ιστοσελίδες, δεδομένα ταυτότητας και επικοινωνίας από επαγγελματικές ενώσεις και οδηγούς εκθέσεων και στοιχεία ταυτότητας, κατοικίας και τηλεφωνικούς αριθμούς υποκειμένων των δεδομένων με τη βοήθεια ειδικού λογισμικού και αξιοποιώντας τη δυνατότητα αντίστροφης αναζήτησης που προσφέρει ιστοσελίδα υπηρεσίας τηλεφωνικού καταλόγου.
- Η εταιρεία εμπορεύεται τα ανωτέρω προσωπικά δεδομένα και αποστέλλει και η ίδια διαφημιστικά ηλεκτρονικά μηνύματα στο σύνολο των διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχει συλλέξει.
- Η εταιρεία έχει πωλήσει τους ηλεκτρονικούς της καταλόγους σε χώρα εκτός Ε.Ε., χωρίς να έχει προηγουμένως λάβει την απαιτούμενη από την Αρχή άδεια. Επίσης, δεν έχει υποβληθεί η απαιτούμενη γνωστοποίηση.

Συντάχθηκε ήδη έκθεση ελέγχου, η οποία μετά από τυχόν παρατηρήσεις του υπευθύνου επεξεργασίας έχει εισαχθεί προς εξέταση και λήψη της σχετικής απόφασης από την Αρχή.

2.2. ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ - ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ - ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Η εξέταση προσφυγών και η απάντηση ερωτημάτων είναι ίσως το πιο καίριο μέρος του έργου της Αρχής, αφού έχει άμεσο αντίκτυπο στην καθημερινότητα του πολίτη και την προστασία των δικαιωμάτων του, διαμορφώνοντας έτσι τη δημόσια εικόνα της Αρχής. Η προστασία των δικαιωμάτων της προσωπικότητας και της ιδιωτικής ζωής, που είναι και ο πρωταρχικός σκοπός της Αρχής Προστασίας Δεδομένων, πραγματώνεται με τη μεσολάβησή της στην επίλυση προβλημάτων στα οποία καλείται να παίξει τον ανεξάρτη-

το ρόλο που της έχει ανατεθεί από το νόμο. Κατά τη διάρκεια του έτους 2008, τα εισερχόμενα έγγραφα που δέχτηκε η Αρχή ανήλθαν σε 6.706. Εξ αυτών, τα 2.796 αναφέρονται σε προσφυγές, ερωτήσεις και αιτήσεις (συμπεριλαμβανομένων των απορρήτων εγγράφων), οι οποίες έχουν απαντηθεί ή επιλυθεί κατά ένα μεγάλο μέρος, τα 885 σε γνωστοποιήσεις τήρησης αρχείων και τα 3.025 σε διάφορα θέματα διοικητικής και οικονομικής φύσεως, επικοινωνιακής πολιτικής, συνεργασιών με φορείς και υπηρεσίες στην Ελλάδα και το εξωτερικό, απόρρητα έγγραφα, στοιχεία για τη συμπλήρωση του φακέλου υποθέσεων, κ.λπ.

Η Αρχή εξέτασε αιτήσεις και ερωτήματα ιδιωτών, δημόσιων υπηρεσιών και οργανισμών που αφορούσαν κυρίως τους εξής τομείς: διωκτικές αρχές, χρηματοπιστωτικά, ηλεκτρονικές επικοινωνίες, εργασιακές σχέσεις και δημόσια διοίκηση.

Ειδικότερα, η Αρχή Προστασίας Δεδομένων κατά τη διάρκεια του έτους 2008 εξέδωσε 69 αποφάσεις, εκ των οποίων η 1 αναβλητική. Σε 25 περιπτώσεις έκανε εν όλω ή εν μέρει δεκτά τα αιτήματα που υποβλήθηκαν από ιδιώτες, ενώ σε 10 άλλες περιπτώσεις απέρριψε τα αιτήματά τους. Έκανε δεκτά εν όλω ή εν μέρει 5 αιτήματα που υπέβαλαν δημόσιες αρχές και υπηρεσίες, νομικά πρόσωπα και δημόσιοι οργανισμοί, ενώ απέρριψε 2 αιτήματα των φορέων αυτών. Σε 16 περιπτώσεις επέβαλε πρόστιμα σε ιδιώτες υπεύθυνους επεξεργασίας και σε άλλες 7 απηύθυνε συστάσεις ή αυστηρές συστάσεις. Εξάλλου, σε 3 περιπτώσεις επέβαλε πρόστιμα σε δημόσιες αρχές ή υπηρεσίες και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ενώ σε 5 άλλες περιπτώσεις απηύθυνε συστάσεις ή αυστηρές συστάσεις σε δημόσιες αρχές, νομικά πρόσωπα και φορείς του δημοσίου τομέα. Σε 4 περιπτώσεις διέταξε τη διαγραφή παρανόμως τηρουμένων δεδομένων σε αρχείο ιδιώτη και σε άλλες 2 περιπτώσεις σε αρχείο δημόσιας υπηρεσίας ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου. Σε 2 περιπτώσεις διέταξε δημόσια υπηρεσία και σε άλλες 10 περιπτώσεις ιδιώτη υπεύθυνο επεξεργασίας να προβούν στη διακοπή παράνομων επεξεργασιών. Σε 2 περιπτώσεις η Αρχή απέρριψε αίτημα δημόσιας αρχής και υπηρεσίας ή Ν.Π.Δ.Δ. για δημιουργία αρχείου και σε άλλη 1 περίπτωση απέρρι-

ψε παρόμοιο αίτημα ιδιώτη. Τέλος, σε 1 περίπτωση η Αρχή αποφάσισε τη δρομολόγηση έκδοσης Οδηγίας και σε 1 περίπτωση αποφάνθηκε για την παραπομπή της υπόθεσης στην Ολομέλεια.

Οκτακόσιες πενήντα εννέα (859) υποθέσεις διεκπεραιώθηκαν με απλό απαντητικό έγγραφο. Εξ αυτών οι 666 αφορούσαν σε προσφυγές – καταγγελίες και ερωτήματα που υποβλήθηκαν από ιδιώτες και Ν.Π.Ι.Δ., ενώ 193 υποθέσεις αφορούσαν προσφυγές – καταγγελίες και ερωτήματα από δημόσιες αρχές και υπηρεσίες καθώς και νομικά πρόσωπα και φορείς δημοσίου δικαίου.

Σε 111 περιπτώσεις απορρίφθηκαν οι προσφυγές ή δεν απαντήθηκαν τα ερωτήματα (λόγω αναρμοδιότητας, αοριστίας, κ.λ.π.), σε 231 ενημερώθηκε το υποκείμενο ή ο υπεύθυνος επεξεργασίας, σε 52 έγιναν συστάσεις – γνωμοδοτήσεις σε ιδιώτες υπεύθυνους επεξεργασίας και, τέλος, σε 10 περιπτώσεις ασκήθηκε το δικαίωμα πρόσβασης/αντίρρησης.

Από πλευράς ερωτημάτων που διεκπεραιώθηκαν από την Αρχή κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, αυτά αφορούν διάφορους τομείς και ειδικότερα τον τομέα δημόσιας διοίκησης 104 ερωτήματα, υγείας 47, ιδιωτικής οικονομίας 31, ηλεκτρονικών επικοινωνιών 69 και εργασιακών σχέσεων 55.

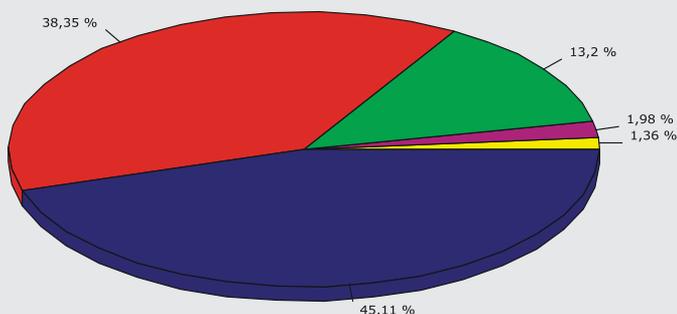
Πέντε αποφάσεις της Αρχής από το έτος 2008 προσεβλήθησαν στο Συμβούλιο της Επικρατείας, χωρίς να έχουν εκδοθεί σχετικές αποφάσεις. Από την άλλη πλευρά, το Συμβούλιο της Επικρατείας συζήτησε τέσσερις αιτήσεις ακυρώσεως αποφάσεων της Αρχής προηγούμενων ετών, για τις οποίες συντάχθηκε πρακτικό παραίτησης από τη σχετική αίτηση ακυρώσεως. Επίσης, τρεις ακόμα αιτήσεις ακυρώσεως συζητήθηκαν, εκ των οποίων οι δύο απορρίφθηκαν και η μία έγινε δεκτή και πέντε συζητήθηκαν αλλά ακόμα δεν έχουν εκδοθεί οι σχετικές αποφάσεις.

Όσον αφορά τις αιτήσεις αναστολής εκτελέσεως αποφάσεων της Αρχής, υποβλήθηκε μία την οποία και απέρριψε η Επιτροπή Αναστολών του Συμβουλίου της Επικρατείας.

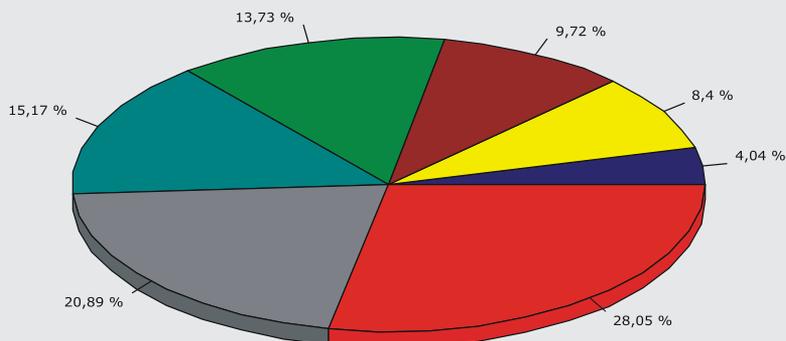
Ακολουθούν στατιστικά στοιχεία σχετικά με τα εισερχόμενα έγγραφα, τις προσφυγές-καταγγελίες και τα ερωτήματα, κατηγοριοποιημένα κατά θεματικούς τομείς:

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 2008

Εισερχόμενα Έγγραφα	Αριθμός
Προσφυγές / Ερωτήσεις / Αιτήσεις	2572
Γνωστοποιήσεις Τήρησης Αρχείων	885
Απόρρητα Εισερχόμενα	91
Λοιπά Εισερχόμενα	3025
Λοιπά Απόρρητα Εισερχόμενα	133
Σύνολο	6706

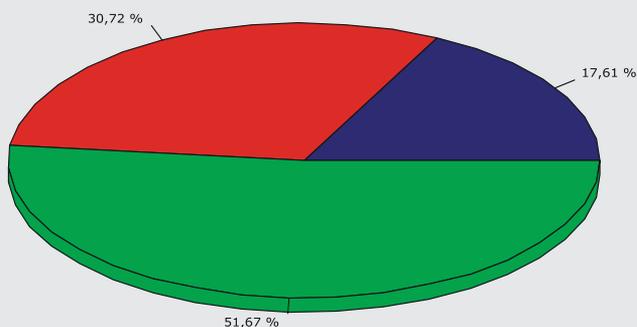
Τρόπος υποβολής Εισερχομένων Εγγράφων	Αριθμός
Ταχυδρομείο	921
Courier	271
Συστημένα	563
Ιδιοχείρως	1881
Δικτυακή Πύλη	652
E-mail	1017
FAX	1401
Σύνολο	6706

Κατηγοριοποίηση προσφυγών / ερωτήσεων / αιτήσεων

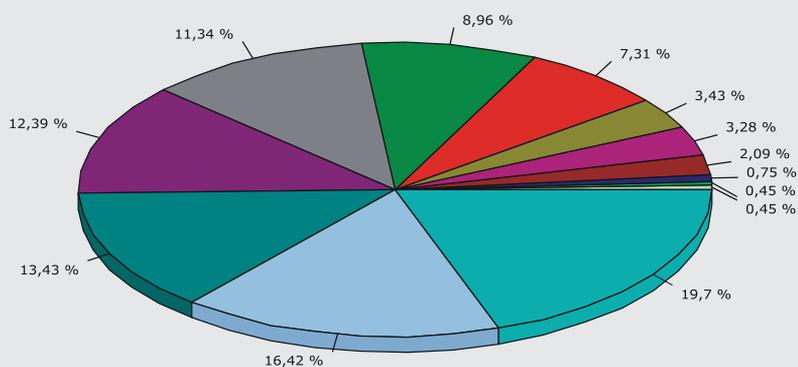
	Αριθμός
Προσφυγές / Καταγγελίες	818
Ερωτήσεις / Αιτήματα	1376
Αιτήσεις καταχώρισης σε λίστα Άρθρου 13	469
Σύνολο	2663

Παρατήρηση: Στο παραπάνω σύνολο των Προσφυγών / Καταγγελιών προσμετρώνται και οι απόρρητες Προσφυγές / Καταγγελίες

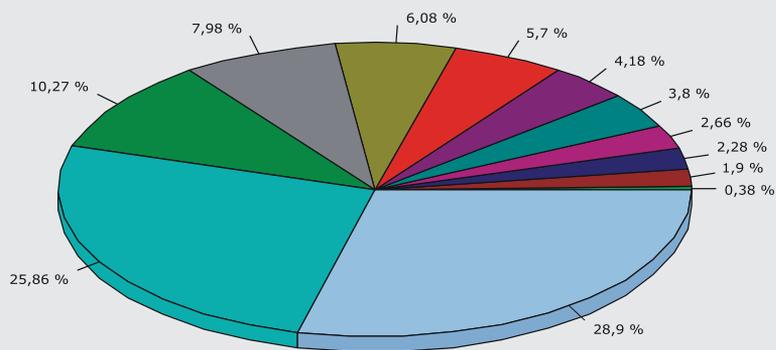
Εισερχόμενες Προσφυγές / Καταγγελίες

Τομέας Διωκτικών Αρχών και Δημόσιας Τάξης	14
Τομέας Εθνικής Άμυνας	3
Δημόσια Διοίκηση - Αυτοδιοίκηση / Κρατική δράση	60
Φορολογικός Τομέας - Υπουργείο Οικονομίας / Οικονομικών	3
Τομέας Υγείας	23
Τομέας Ασφάλισης	5
Παιδεία και Έρευνα	22
Χρηματοπιστωτικός Τομέας	83
Τομέας Ιδιωτικής Οικονομίας (Γλην χρηματοπιστωτικού, Ασφαλιστικού, Τηλεπικοινωνιακού)	90
Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες	132
Τομέας Εργασιακών Σχέσεων	76
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	49
Λοιπά	110
Σύνολο	670

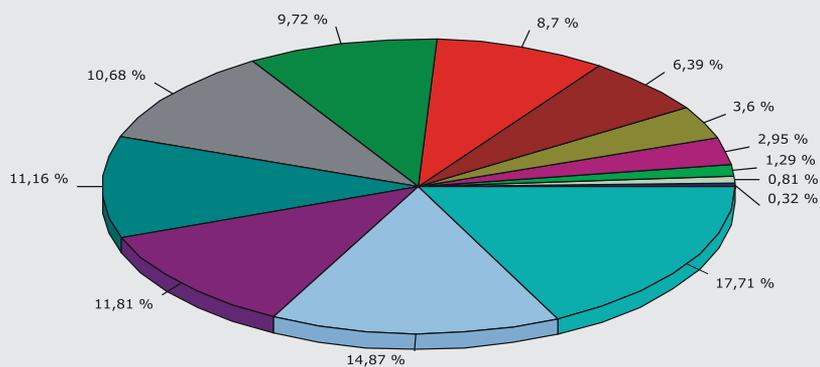
Διεκπεραιωμένες Προσφυγές / Καταγγελίες

Τομέας Διωκτικών Αρχών και Δημόσιας Τάξης	5
Τομέας Εθνικής Άμυνας	0
Δημόσια Διοίκηση - Αυτοδιοίκηση / Κρατική δράση	27
Φορολογικός Τομέας - Υπουργείο Οικονομίας / Οικονομικών	1
Τομέας Υγείας	16
Τομέας Ασφάλισης	6
Παιδεία και Έρευνα	7
Χρηματοπιστωτικός Τομέας	11
Τομέας Ιδιωτικής Οικονομίας <i>(Πλην χρηματοπιστωτικού, Ασφαλιστικού, Τηλεπικοινωνιακού)</i>	10
Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες	68
Τομέας Εργασιακών Σχέσεων	21
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	15
Λοιπά	76
Σύνολο	263

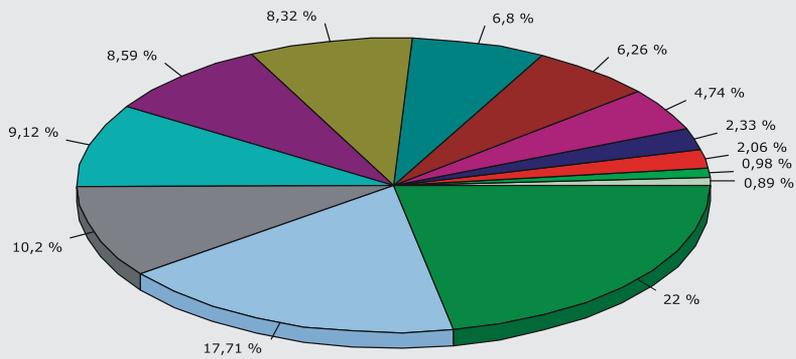
Εκκρεμείς Προσφυγές / Καταγγελίες

Τομέας Διωκτικών Αρχών και Δημόσιας Τάξης	119
Τομέας Εθνικής Άμυνας	15
Δημόσια Διοίκηση - Αυτοδιοίκηση / Κρατική δράση	181
Φορολογικός Τομέας - Υπουργείο Οικονομίας / Οικονομικών	24
Τομέας Υγείας	67
Τομέας Ασφάλισης	6
Παιδεία και Έρευνα	55
Χρηματοπιστωτικός Τομέας	220
Τομέας Ιδιωτικής Οικονομίας (Πλην χρηματοπιστωτικού, Ασφαλιστικού, Τηλεπικοινωνιακού)	208
Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες	330
Τομέας Εργασιακών Σχέσεων	199
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	162
Λοιπά	277
Σύνολο	1863

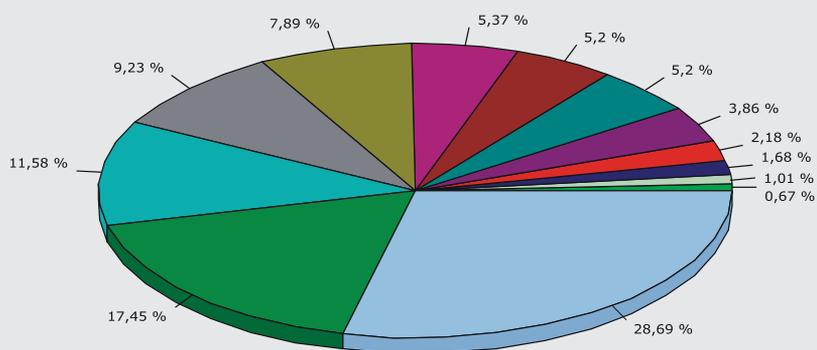
Εισερχόμενα Ερωτήματα

Τομέας Διωκτικών Αρχών και Δημόσιας Τάξης	70
Τομέας Εθνικής Άμυνας	10
Δημόσια Διοίκηση - Αυτοδιοίκηση / Κρατική δράση	246
Φορολογικός Τομέας - Υπουργείο Οικονομίας / Οικονομικών	11
Τομέας Υγείας	93
Τομέας Ασφάλισης	26
Παιδεία και Έρευνα	53
Χρηματοπιστωτικός Τομέας	96
Τομέας Ιδιωτικής Οικονομίας <i>(Πλην χρηματοπιστωτικού, Ασφαλιστικού, Τηλεπικοινωνιακού)</i>	76
Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες	102
Τομέας Εργασιακών Σχέσεων	114
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	23
Λοιπά	198
Σύνολο	1118

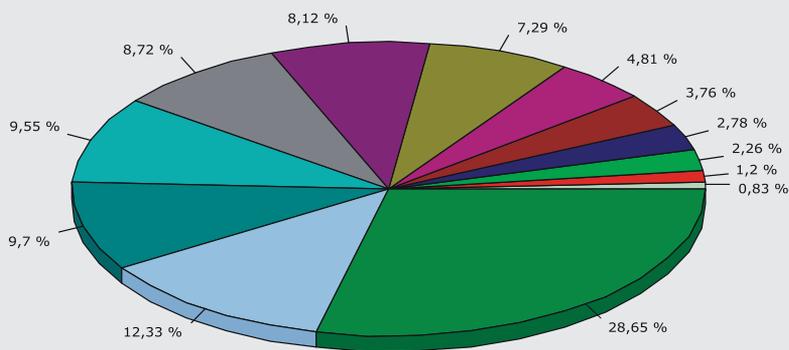
Διεκπεραιωμένα Ερωτήματα

Τομέας Διωκτικών Αρχών και Δημόσιας Τάξης	31
Τομέας Εθνικής Άμυνας	6
Δημόσια Διοίκηση - Αυτοδιοίκηση / Κρατική δράση	104
Φορολογικός Τομέας - Υπουργείο Οικονομίας / Οικονομικών	4
Τομέας Υγείας	47
Τομέας Ασφάλισης	10
Παιδεία και Έρευνα	32
Χρηματοπιστωτικός Τομέας	23
Τομέας Ιδιωτικής Οικονομίας <i>(Πλην χρηματοπιστωτικού, Ασφαλιστικού, Τηλεπικοινωνιακού)</i>	31
Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες	69
Τομέας Εργασιακών Σχέσεων	55
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	13
Λοιπά	171
Σύνολο	596

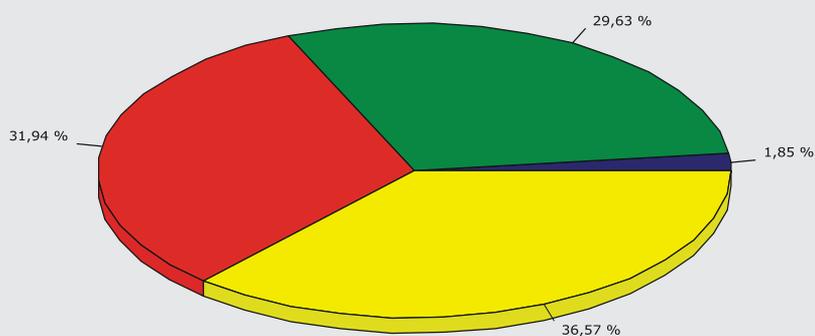
Εκκρεμή Ερωτήματα

Τομέας Διωκτικών Αρχών και Δημόσιας Τάξης	50
Τομέας Εθνικής Άμυνας	11
Δημόσια Διοίκηση - Αυτοδιοίκηση / Κρατική δράση	381
Φορολογικός Τομέας - Υπουργείο Οικονομίας / Οικονομικών	30
Τομέας Υγείας	97
Τομέας Ασφάλισης	37
Παιδεία και Έρευνα	64
Χρηματοπιστωτικός Τομέας	108
Τομέας Ιδιωτικής Οικονομίας <i>(Πλην χρηματοπιστωτικού, Ασφαλιστικού, Τηλεπικοινωνιακού)</i>	129
Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες	127
Τομέας Εργασιακών Σχέσεων	116
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	16
Λοιπά	164
Σύνολο	1330

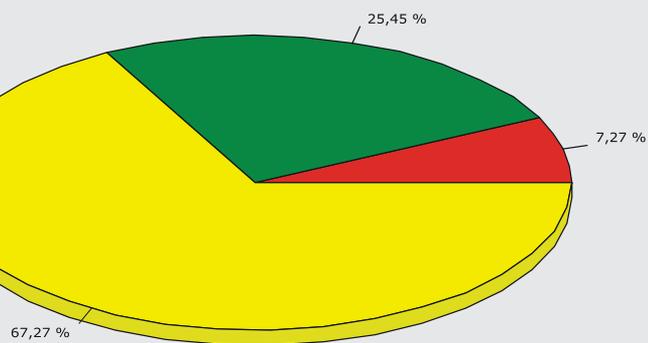
Προσφυγές / καταγγελίες επί ειδικών θεμάτων που υποβλήθηκαν κατά το έτος 2008

Κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης	64
Βιομετρικά συστήματα	4
Sram	79
Άμεση προώθηση προϊόντων ή υπηρεσιών εκτός sram	69
Σύνολο	216

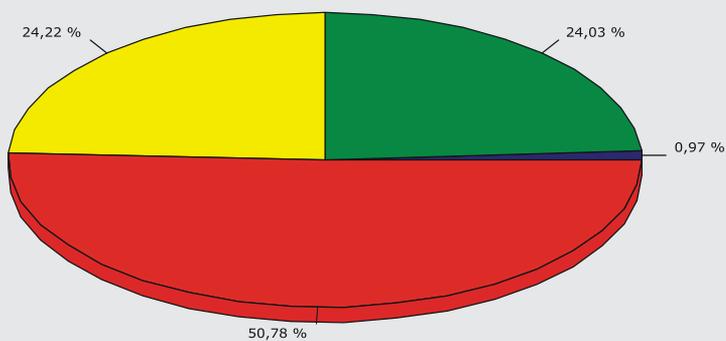
Προσφυγές / καταγγελίες επί ειδικών θεμάτων που διεκπεραιώθηκαν κατά το έτος 2008

Κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης	14
Βιομετρικά συστήματα	0
Sram	37
Άμεση προώθηση προϊόντων ή υπηρεσιών εκτός sram	4
Σύνολο	55

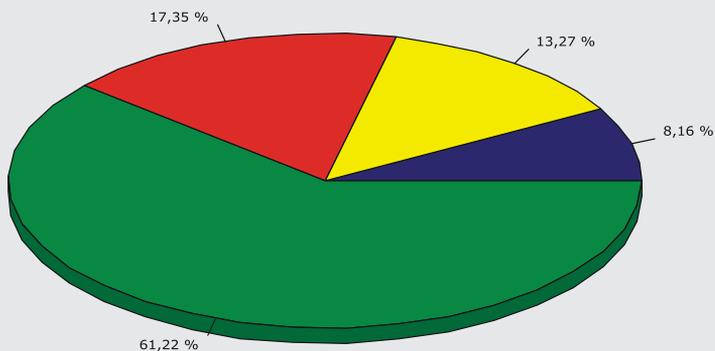
Εκκρεμείς Προσφυγές / καταγγελίες επί ειδικών θεμάτων

Κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης	124
Βιομετρικά συστήματα	5
Sram	125
Άμεση προώθηση προϊόντων ή υπηρεσιών εκτός sram	262
Σύνολο	516

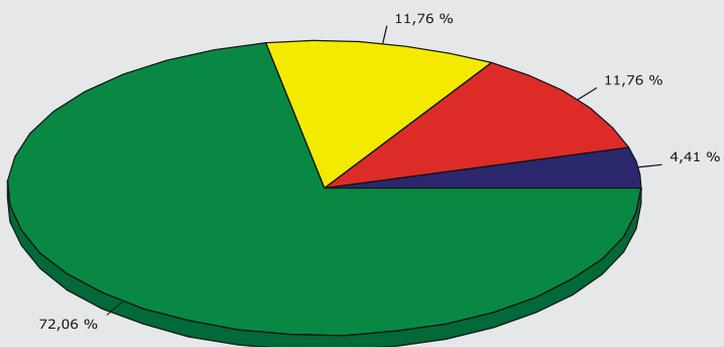
Ερωτήματα επί ειδικών θεμάτων που υποβλήθηκαν κατά το έτος 2008

Κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης	120
Βιομετρικά συστήματα	16
Sram	26
Άμεση προώθηση προϊόντων ή υπηρεσιών εκτός sram	34
Σύνολο	196

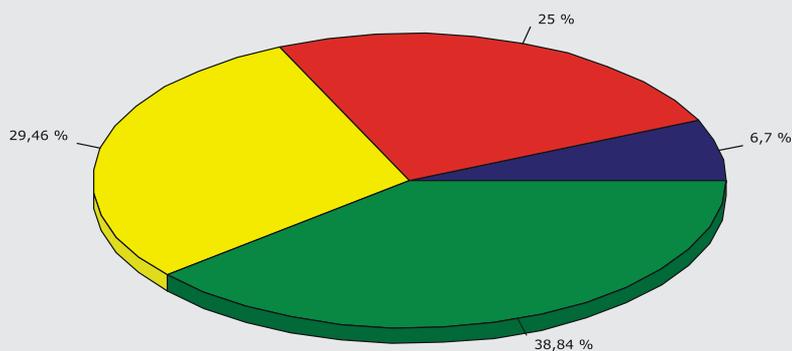
Ερωτήματα επί ειδικών θεμάτων που διεκπεραιώθηκαν κατά το έτος 2008

Κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης	49
Βιομετρικά συστήματα	3
Sram	8
Άμεση προώθηση προϊόντων ή υπηρεσιών εκτός sram	8
Σύνολο	68

Εκκρεμή Ερωτήματα επί ειδικών θεμάτων

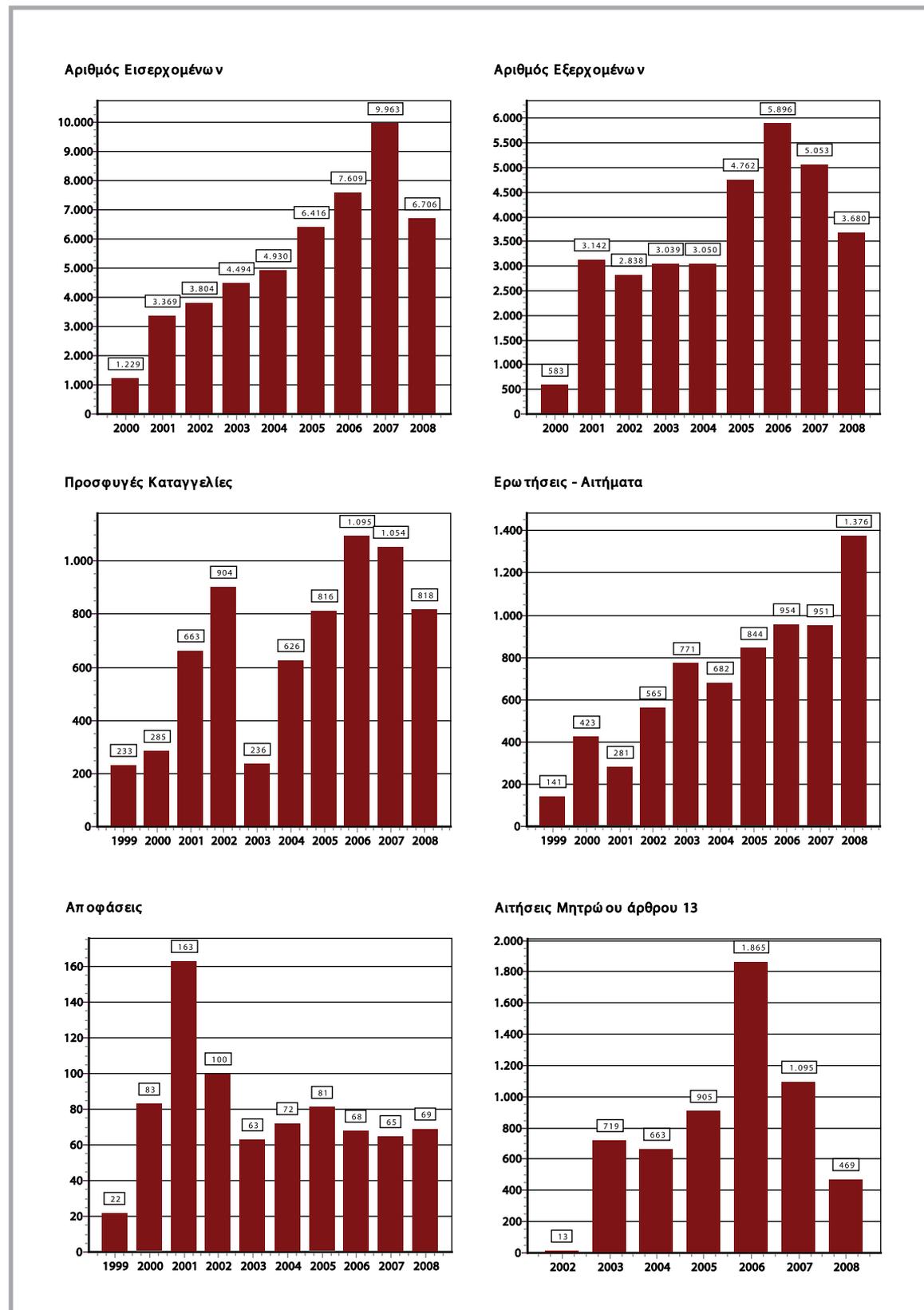
Κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης	87
Βιομετρικά συστήματα	15
Sram	66
Άμεση προώθηση προϊόντων ή υπηρεσιών εκτός sram	56
Σύνολο	224

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα ακόλουθα διαγράμματα απεικονίζουν τις μεταβολές των εισερχομένων και εξερχομένων εγγράφων, των προσφυγών - καταγγελιών, των

ερωτημάτων και των αιτημάτων σε απόλυτους αριθμούς επί του συνόλου των υποθέσεων κάθε έτους, καθώς και των αποφάσεων και των αιτήσεων εγγραφής στο μητρώο του άρθρου 13 του Ν. 2472/1997.

2.2.1. ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ 2008

Το 2008 η Αρχή εξέδωσε 69 Αποφάσεις (55 Ολομέλειας και 14 Τμήματος), το περιεχόμενο των οποίων παρουσιάζεται παρακάτω συνοπτικά σε λημματική ευρετηρίαση (οι παραπομπές αναφέρονται στον αύξοντα αριθμό των λημμάτων):

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

1. Αρμοδιότητα της Αρχής να κρίνει καταγγελία κατά εκδοτικής εταιρίας, καθώς η τελευταία τηρεί αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (διαρθρωμένο σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τα οποία είναι προσιτά με βάση συγκεκριμένα κριτήρια). Ειδικότερα η πρόσβαση στο συγκεκριμένο αρχείο καθίσταται δυνατή τουλάχιστον με το κριτήριο του αριθμού του κάθε φύλλου της εφημερίδας καθώς και με εκείνο της ημερομηνίας κυκλοφορίας του.

4/2008 (βλ. και παρακάτω υπό 55), 17/2008 (βλ. και παρακάτω υπό 5, 11, 57), 18/2008 (βλ. και παρακάτω υπό 11, 57)

2. Αρμοδιότητα της Αρχής να κρίνει καταγγελία η οποία στηρίζεται σε πραγματικά περιστατικά που θεμελιώνουν αρμοδιότητα και άλλης Ανεξάρτητης Αρχής (ΕΣΡ) και οδήγησαν στην επιβολή διοικητικής κύρωσης από την τελευταία. Η επιβολή δύο διοικητικών κυρώσεων προστίμου από δύο Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές, την ΑΠΔΠΧ και το ΕΣΡ, δεν παραβιάζει τη γενική αρχή του διοικητικού δικαίου non bis in idem, διότι οι δύο εν λόγω κυρώσεις δεν επιβάλλονται για την αυτή αιτία, αδιαφόρως του αν για την επιβολή τους ελήφθησαν υπόψη πραγματικά περιστατικά που ήταν τα ίδια και στις δύο περιπτώσεις. Πρόκειται για δύο ανεξάρτητα νομοθετήματα, τα οποία συνισχύουν και αποσκοπούν στον κολασμό διαφορετικού τύπου παραπτώματων και εξυπηρετούν διαφορετικούς σκοπούς.

6/2008 (βλ. και παρακάτω υπό 3, 35)

3. Αρμοδιότητα της Αρχής για επεξεργασία εν όλω ή εν μέρει αυτοματοποιημένη καθώς και για μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, όταν αυτά περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε αρχείο. Κρίση ότι το αποθηκευτικό μέσο (κασέτα / βιντεοκασέτα / DVD) μεταδιδόμενη τηλεοπτικής εκπομπής λειτου-

ργεί, έστω και σε υποτυπώδη μορφή, ως αρχείο διαρθρωμένο σύμφωνα με ειδικά, όσον αφορά τα πρόσωπα, κριτήρια, διότι είναι ευχερής η πρόσβαση στα προσωπικά δεδομένα, που περιλαμβάνει, έστω με τη χρήση του οικείου μηχανικού μέσου αναπαραγωγής του (βίντεο / DVD-player). Κρίση ότι τα παραπάνω ισχύουν και για κασέτα, στην οποία έχουν αποθηκευθεί δεδομένα ήχου ατόμου.

6/2008 (βλ. και παραπάνω υπό 2 και παρακάτω υπό 35), 11/2008 (βλ. και παρακάτω υπό 40, 57)

4. Η προσκόμιση πειθαρχικής αναφοράς ενώπιον του πενταμελούς δικαστικού υπηρεσιακού συμβουλίου του Αρείου Πάγου για την επιλογή Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης Υποθηκοφυλακείου από συνυποψήφιο του προσφεύγοντος δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 2472/1997, καθώς το έγγραφο της πειθαρχικής αναφοράς δεν αποτελεί αρχείο ή μέρος αρχείου. Ο καθού η προσφυγή γνώριζε την ύπαρξη της συγκεκριμένης αναφοράς γιατί την είχε υποβάλει ο ίδιος.

8/2008 (βλ. και παρακάτω υπό 82)

5. Αρμοδιότητα της Αρχής να κρίνει καταγγελία κατά εκδοτικής εταιρίας για επεξεργασία προσωπικών δεδομένων εν όλω ή εν μέρει αυτοματοποιημένη. Κρίση ότι η δημοσίευση φωτογραφιών στο διαδικτυακό τόπο εφημερίδας συνιστά, σύμφωνα και με τη νομολογία του ΔΕΚ, αυτοματοποιημένη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων.

17/2008 (βλ. και παραπάνω υπό 1 και παρακάτω υπό 11, 57)

6. Η με κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης λήψη εικόνας από κοινόχρηστους χώρους κατοικιών που περιλαμβάνουν πολλά αυτόνομα διαμερίσματα συνιστά επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που εμπίπτει στο Ν. 2472/1997.

22/2008 (βλ. και παρακάτω υπό 20, 36)

7. Η Αρχή δεν είναι αρμόδια να κρίνει τη νομιμότητα συλλογής και χρήσης προσωπικών δεδομένων που βρίσκονται ήδη στη δικογραφία εκκρεμούς πολιτικής δίκης.

37/2008

8. Η Αρχή είναι αρμόδια για τον έλεγχο της τήρησης των διατάξεων του άρθρου 11 του Ν. 3471/2006, ακόμα και όταν η αποστολή διαφημιστικών μηνυμάτων γίνεται μέσω σύντομων γρα-

πτών μηνυμάτων (SMS), καθώς και τα τελευταία αποτελούν μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σύμφωνα με τους ορισμούς του Ν. 3471/2006 και της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ.

69/2008 (βλ. και παρακάτω υπό 89)

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ Ν. 2472/1997

9. Έννοια υπεύθυνου επεξεργασίας και τρίτου. Οι δημοτικοί και οι νομαρχιακοί σύμβουλοι αποτελούν τρίτους σε σχέση με τα αρχεία που τηρούνται από τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των ΟΤΑ α' και β' βαθμού (Δήμους και Νομαρχίες), καθώς δεν ταυτίζονται με τα νομικά αυτά πρόσωπα που αποτελούν τους υπεύθυνους επεξεργασίας.

13/2008 (βλ. και παρακάτω υπό 41)

10. Έννοια υπεύθυνου επεξεργασίας και τρίτου. Η εταιρεία η οποία πρόκειται να εξαγοράσει μία άλλη εταιρεία θεωρείται τρίτος σε σχέση με τα δεδομένα των εργαζομένων της υπό μεταβίβαση εταιρίας μέχρι τη στιγμή που θα λάβει χώρα η κρίσιμη μεταβίβαση.

14/2008 (βλ. και παρακάτω υπό 52, 53, 64)

11. Συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων. Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 2 στοιχ. ια' και 7 παρ. 2 στοιχ. α' σαφώς προκύπτει ότι η συγκατάθεση του υποκειμένου για την επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού του χαρακτήρα είναι κάθε ελεύθερη, ρητή και ειδική δήλωση βουλήσεως, που εκφράζεται εγγράφως, με τρόπο σαφή, και με πλήρη επίγνωση, και με την οποία, το υποκείμενο των δεδομένων, αφού προηγουμένως ενημερωθεί, δέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας τα δεδομένα του προσωπικού χαρακτήρα.

17/2008 (βλ. παραπάνω υπό 1, 5 και παρακάτω υπό 57), 18/2008 (βλ. παραπάνω υπό 1 και παρακάτω υπό 57)

12. Επεξεργασία προσωπικών δεδομένων. Η αποθήκευση και διαβίβαση εικόνας προσώπου, η οποία συλλέγεται με λήψη από σταθερή βιντεοκάμερα, που λειτουργεί μόνιμα, συνεχώς ή κατά τακτά χρονικά διαστήματα, σε κλειστό ή ανοικτό χώρο συγκέντρωσης ή διέλευσης κοινού, όπως για παράδειγμα οδοί, πλατείες, σταθμοί, λιμάνια, τράπεζες, καταστήματα, γήπεδα, θέατρα, κινηματογράφοι, ή σε μέσα μεταφοράς δημόσιας χρή-

σης, συνιστά επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, κατά την έννοια του άρθρου 2 στοιχ. δ' του Ν.2472/1997.

20/2008 (βλ. και παρακάτω υπό 33)

13. Ευαίσθητα δεδομένα. Η πληροφορία σχετικά με τη συμμετοχή προσώπου σε τεκτονική στοά αποτελεί ευαίσθητο προσωπικό δεδομένο, υπό την έννοια του άρθρου 2 στοιχ. β' του Ν. 2472/1997.

23/2008 (βλ. και παρακάτω υπό 21, 44, 57)

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ ΣΥΛΛΟΓΗΣ • ΣΚΟΠΟΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ

14. Η προβλεπόμενη από το άρθρο 2 του ΝΔ 127/1969 αναγραφή της ιδιότητας του συνταξιούχου στο δελτίο ταυτότητας έχει καταργηθεί σιωπηρώς από το Ν. 2472/1997. Το ίδιο ισχύει και για την προβλεπόμενη από το άρθρο 6 του ίδιου ΝΔ υποχρέωση της διοικητικής αρχής που καταρτίζει την πράξη συνταξιοδότησης, να αποστέλλει αντίγραφο αυτής στην αστυνομική αρχή του τόπου κατοικίας του κατόχου του δελτίου ταυτότητας, προκειμένου η τελευταία να προβεί στην ανάλογη μεταβολή του δελτίου ταυτότητας.

24/2008

15. Παράνομη η επεξεργασία, η οποία συνίσταται στην καταχώριση των στοιχείων αλλοδαπών φυσικών προσώπων από την εκάστοτε αρμόδια ΔΟΥ για τη χορήγηση ΑΦΜ με λατινικούς χαρακτήρες και όχι με χαρακτήρες της επίσημης γλώσσας του ελληνικού κράτους, που είναι η ελληνική, καθώς η εν λόγω πρακτική αποτελεί δυσμενή διάκριση σε βάρος των αλλοδαπών φυσικών προσώπων. Η επιλογή του τρόπου γραφής του ονόματος αποτελεί έκφραση του δικαιώματος πληροφορικής αυτοδιάθεσης, το οποίο κατοχυρώνεται στη διάταξη του άρθρου 9Α του Συντάγματος.

25/2008

16. Παράνομη η τήρηση αρχείου με ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα πολιτών από βουλευτή ή υποψήφιο βουλευτή, με σκοπό την αναζήτηση στήριξης από το εκλογικό σώμα, ακόμη και αν υπάρχει συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων. Υπέρβαση των ορίων των αρχών του

σκοπού της επεξεργασίας, της αναγκαιότητας και προσφορότητας των δεδομένων σε σχέση με το σκοπό επεξεργασίας.

32/2008 (βλ. και παρακάτω υπό 45, βλ. επίσης και 53/2008).

17. Η διενέργεια επιστημονικής έρευνας συνιστά νόμιμο σκοπό επεξεργασίας, κατά την έννοια του άρθρου 4 του Ν. 2472/1997, μεταξύ άλλων και λόγω του ότι, σύμφωνα με το άρθρο 16 παρ. 1 του Συντάγματος, η ανάπτυξη και προαγωγή της έρευνας αποτελεί υποχρέωση του Κράτους.

54/2008 (βλ. και παρακάτω υπό 62)

ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΣΥΝΑΦΕΙΑΣ, ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑΣ

18. Παράνομη η επεξεργασία από ασφαλιστική εταιρεία ευαίσθητων δεδομένων (σχετικών με την ερωτική ζωή) προσώπου που υποβάλλει πρόταση για τη σύναψη ασφάλισης ζωής, καθώς κρίνεται ότι η εν λόγω επεξεργασία δεν είναι σύμφωνη με τις αρχές της προσφορότητας και της αναγκαιότητας. Ειδικότερα η επεξεργασία του προσωρινού απολυτηρίου ακαταλληλότητας του προσφεύγοντος (Ι5) βάσει του οποίου κρίθηκε ακατάλληλος για στράτευση «ως πάσχων από αναφερόμενη διαταραχή της σεξουαλικής ταυτότητας σε άτομο με χαρακτηριστική εκτροπή» κρίνεται ότι αποκαλύπτει πληροφορίες σχετικές με την ερωτική ζωή του εν λόγω προσώπου και όχι με την υγεία του και ως εκ τούτου η επεξεργασία τους δεν είναι αναγκαία και πρόσφορη για τη σύναψη ασφάλισης ζωής.

3/2008

19. Προκειμένου να είναι σύμφωνη με τις αρχές της προσφορότητας και της αναγκαιότητας η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων συνδρομητών σταθερής και κινητής τηλεφωνίας με τη μορφή της διαβίβασης από τους παρόχους σταθερής και κινητής τηλεφωνίας στοιχείων των συνδρομητών τους στο Λιμενικό Σώμα για την άσκηση των αστυνομικών καθηκόντων του τελευταίου, η επεξεργασία θα πρέπει να περιορίζεται στη διαβίβαση των παρακάτω στοιχείων: ονόματος, επωνύμου, πατρώνυμου και διεύθυνσης των συνδρομητών

19/2008 (βλ. και παρακάτω υπό 42, 68)

20. Παράνομη η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων μέσω κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης εγκατεστημένου σε πολυκατοικία, στο μέτρο που

εκτός από τους κοινόχρηστους χώρους (πλατύσκαλο, είσοδο ανελκυστήρα και διάδρομο) ελέγχεται και η πρόσβαση σε κάποια από τα διαμερίσματα κάθε ορόφου, καθώς παραβιάζεται η αρχή της αναλογικότητας.

22/2008 (βλ. και παραπάνω υπό 6 και παρακάτω υπό 36)

21. Παράνομη η επεξεργασία με τη μορφή της δημοσιοποίησης της πληροφορίας σχετικά με τη συμμετοχή προσώπου σε τεκτονική στοά, η οποία συνιστά ευαίσθητο προσωπικό δεδομένο, καθώς δεν είναι συναφής ούτε και πρόσφορη σε σχέση με το σκοπό της επεξεργασίας, ο οποίος συνίσταται στην ενημέρωση της κοινής γνώμης για ένα θέμα ευρύτερου δημόσιου ενδιαφέροντος.

23/2008 (βλ. και παραπάνω υπό 13 και παρακάτω υπό 44, 57)

22. Παράνομη η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων μαθητών και καθηγητών δύο σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μέσω κλειστών κυκλωμάτων τηλεόρασης, που έχουν εγκατασταθεί στον αύλειο χώρο και στους διαδρόμους του σχολείου αντίστοιχα. Κρίση ότι η εν λόγω επεξεργασία δεν είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας, καθώς ο σκοπός της επεξεργασίας (ασφάλεια κτιριακών εγκαταστάσεων και έλεγχος εισόδου αυτοκινήτων/τρίτων προσώπων) μπορεί να επιτευχθεί με λιγότερο επαχθή για τα υποκείμενα των δεδομένων μέσα.

27/2008 (βλ. και παρακάτω υπό 78)

23. Παράνομη η επεξεργασία με τη μορφή της καταχώρισης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εργαζομένου της ΔΕΗ ΑΕ στο φύλλο ατομικής αξιολόγησης άλλου εργαζομένου της ίδιας κατηγορίας (από απόψεως θέσεως και είδους απασχόλησης), καθώς δεν είναι αναγκαία και πρόσφορη για την αξιολόγηση του δεύτερου εργαζομένου.

35/2008 (βλ. και παρακάτω υπό 84)

24. Παράνομη η επεξεργασία με τη μορφή της ανάρτησης στο διαδικτυακό τόπο ανώνυμης εταιρίας δεδομένων σχετικών με την έναρξη δικαστικών ενεργειών της εν λόγω εταιρίας κατά φυσικών/νομικών προσώπων για παραβίαση των διατάξεων του Ν. 2121/1993 (περί πνευματικής ιδιοκτησίας), καθώς οι καταρχήν νόμιμοι σκοποί επεξεργασίας, τους οποίους επιδιώκει η εταιρεία και οι οποίοι συνίστανται στην ικανοποίηση των εννό-

μων συμφερόντων της, δύνανται κάλλιστα να ικανοποιηθούν με τη μορφή δημοσίευσης στο διαδικτυακό της τόπο ανωνυμοποιημένων πληροφοριών. Παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας.

38/2008 (βλ. και παρακάτω υπό 38, 47)

25. Παράνομη η επεξεργασία με τη μορφή της χορήγησης σε υποψήφια για θέση ΔΕΠ των βιογραφικών σημειωμάτων και των αναγνωρίσεων των τίτλων σπουδών από το ΔΙΚΑΤΣΑ των μελών ΔΕΠ, που συμμετείχαν στο εκλεκτορικό σώμα και έχουν αποκτήσει τους τίτλους σπουδών τους στο εξωτερικό, καθώς η εν λόγω επεξεργασία δεν είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας. Αντίθετα ο σκοπός της επεξεργασίας, που συνίσταται στην ακύρωση της απόφασης του Πρύτανη και της απόφασης του εκλεκτορικού σώματος, ικανοποιείται με τη χορήγηση στην αιτούσα των πρακτικών των διαδικασιών εκλογής και εξέλιξης μελών ΔΕΠ σε θέση, για την οποία η ίδια ήταν υποψήφια.

39/2008 (βλ. και παρακάτω υπό 85)

26. Παράνομη η επεξεργασία που συνίσταται στην καταγραφή σε ημερήσιο δελτίο του ονόματος και του επωνύμου κάθε προσώπου, που επισκέπτεται με οποιαδήποτε ιδιότητα την έδρα εμπορικής εταιρίας, καθώς επίσης και η καταγραφή στο ίδιο δελτίο του αριθμού της αστυνομικής του ταυτότητας ή του διαβατηρίου του, γιατί ο σκοπός της αποτροπής ή διαλεύκανσης τυχόν εγκληματικών ενεργειών (κλοπή εγγράφων ή χρημάτων, τρομοκρατικές πράξεις, φθορά ξένης ιδιοκτησίας κ.ά.), που ενδεχομένως θα προκύψουν στους χώρους της εταιρίας, μπορεί να επιτευχθεί με ηπιότερα μέσα. Τέτοιου είδους ηπιότερη επεξεργασία συνιστά, για παράδειγμα, η εγκατάσταση και λειτουργία κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης στις εισόδους των κτιριακών εγκαταστάσεων της εν λόγω εταιρίας σύμφωνα με τα οριζόμενα στις οικείες διατάξεις του Ν. 2472/1997 και στην Οδηγία 1122/26.09.2000 της Αρχής.

40/2008 (βλ. και παρακάτω υπό 54, 80)

27. Παράνομη η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων μέσω κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης που έχει εγκατασταθεί σε Υπουργείο, καθώς δεν είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας. Τα σημεία στα οποία έχουν εγκατασταθεί οι κάμερες έχουν ως αποτέλεσμα τη συλλογή περισσότερων δεδομένων απ' όσα είναι ανα-

γκαία για την ικανοποίηση του σκοπού της επεξεργασίας, εν προκειμένω της ασφάλειας προσώπων και αγαθών.

45/2008

28. Παράνομη η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων μέσω κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης που πρόκειται να εγκατασταθεί σε λεωφορεία του αστικού ΚΤΕΛ Κατερίνης με σκοπό την προστασία της ζωής και της σωματικής ακεραιότητας των οδηγών (εργαζομένων) και των επιβατών αλλά και του ελέγχου της σωστής συμπεριφοράς των οδηγών (οδικής και κοινωνικής), καθώς η εν λόγω επεξεργασία δεν είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας. Οι δύο παραπάνω σκοποί μπορούν να επιτευχθούν με ηπιότερα μέσα, όπως είναι η λειτουργία εσωτερικού συστήματος ειδοποίησης των αρχών σε περιπτώσεις κινδύνου, η λειτουργία ειδικού συναγερμού σε συνδυασμό με τη λειτουργία συστήματος γεωγραφικού εντοπισμού του οχήματος για την ασφάλεια των εργαζομένων και των επιβατών και η διενέργεια περιοδικών επιτόπιων αιφνιδιαστικών ελέγχων σε συνδυασμό με την παροχή στους επιβάτες της δυνατότητας υποβολής παραπόνων για τον έλεγχο της συμπεριφοράς των εργαζομένων.

46/2008

29. Παράνομη η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων μέσω κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης που έχει εγκατασταθεί σε ανώνυμη εταιρία, καθώς δεν είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας. Τα σημεία στα οποία έχουν εγκατασταθεί ορισμένες από τις κάμερες του κλειστού κυκλώματος, όπως αυτές που λαμβάνουν εικόνα από τους διαδρόμους των ορόφων και του ισόγειου του κτιρίου, τις εισόδους των γραφείων των εργαζομένων, τις εξόδους διαφυγής, τις εισόδους των τουαλετών και τις εισόδους των κουζινών, έχουν ως αποτέλεσμα τη συλλογή περισσότερων δεδομένων απ' όσα είναι αναγκαία για την ικανοποίηση του σκοπού της επεξεργασίας, εν προκειμένω της ασφάλειας προσώπων και αγαθών.

49/2008

30. Νόμιμη η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων των εργαζομένων σε επενδυτική τράπεζα μέσω της λειτουργίας βιομετρικού συστήματος, το οποίο χρησιμοποιεί το δακτυλικό αποτύπωμα του εργαζομένου για τον έλεγχο πρόσβασης σε συγκεκριμένες ηλεκτρονικές εφαρμογές της τράπεζας, όταν

πραγματοποιείται με αποκλειστικό σκοπό αυτόν του ελέγχου της πρόσβασης ορισμένων εργαζομένων στη διακίνηση μεγάλων κεφαλαίων. Η Αρχή έκρινε ότι ο σκοπός της επεξεργασίας, που συνίσταται στην ασφάλεια των συναλλαγών και στην αποτροπή του ξεπλύματος χρήματος ή άλλων παράνομων συναλλαγών, είναι νόμιμος. Έκρινε, επίσης, ότι η συγκεκριμένη επεξεργασία δεν παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας για τους παρακάτω λόγους: α) το εν λόγω σύστημα θα χρησιμοποιηθεί σε περιβάλλον υψηλών απαιτήσεων ασφάλειας, για συγκεκριμένες εφαρμογές διακίνησης κεφαλαίων και το ποσοστό των υπαλλήλων που θα το χρησιμοποιήσουν είναι ανάλογο (δηλαδή μικρό) σε σχέση με την επέμβαση που συνεπάγεται η εν λόγω επεξεργασία στην προσωπικότητα των εργαζομένων, β) το σύστημα είναι ανάλογο με το αντικείμενο των εργασιών της τράπεζας που αφορούν κυρίως επενδυτικές δραστηριότητες ναυτιλιακών εταιρειών και γ) η λειτουργία του συστήματος εξυπηρετεί και τους ίδιους τους εργαζομένους, εφόσον αποτρέπει την αθέμιτη ιδιοποίηση της ταυτότητάς τους, ενώ σε περίπτωση εσφαλμένης ή κακόβουλης συναλλαγής εξασφαλίζει το δικαίο καταμερισμό ευθυνών.

52/2008

31. Παράνομη η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων μέσω κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης που έχει εγκατασταθεί σε εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, καθώς δεν είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας. Στην περίπτωση μελλοντικής λειτουργίας του εν λόγω κυκλώματος θα λαμβάνεται εικόνα από τα γραφεία των υπαλλήλων, που βρίσκονται στον κεντρικό χώρο των εγκαταστάσεων του υπεύθυνου επεξεργασίας, ή από το χώρο μπροστά από τις τουαλέτες και την αποθήκη, ανάλογα με την επιλογή του χειριστή με αποτέλεσμα την παρακολούθηση των εργαζομένων κατά την ώρα της εργασίας τους και συνεπώς τη συλλογή και επεξεργασία περισσότερων δεδομένων απ' όσα είναι αναγκαία για την επίτευξη του σκοπού της προστασίας προσώπων και αγαθών.

56/2008 (βλ. και παρακάτω υπό 81)

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ

32. Παράνομη η επεξεργασία δεδομένων των πολιτών που συμμετέχουν σε κινητοποιήσεις μέσω του κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης του Υπουργείου Δημοσίας Τάξης (Ελληνικής Αστυνομίας), καθώς η λειτουργία του εν λόγω κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης επιτρέπεται μόνο για το σκοπό της διαχείρισης της κυκλοφορίας οχημάτων και σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους της 58/2005 απόφασης της Αρχής.

7/2008

33. Παράνομη η λειτουργία κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης που είναι εγκατεστημένο σε χώρους διασκέδασης και εστίασης (καφέ, μπαρ, κτλ) και μεταδίδει εικόνα «ζωντανά» στο διαδίκτυο, καθώς τα φυσικά πρόσωπα μπορούν έμμεσα να ταυτοποιηθούν και δεν υπάρχει η συγκατάθεσή τους για την εν λόγω επεξεργασία.

20/2008 (βλ. και παραπάνω υπό 12)

ΣΥΓΚΑΤΑΘΕΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟΥ

34. Παράνομη η επεξεργασία που συνίσταται στη διαβίβαση από δικηγορικό σύλλογο σε εταιρεία προσωπικών δεδομένων των μελών του και ειδικότερα του ονοματεπωνύμου, της ιδιότητας και της διεύθυνσης τους με σκοπό τη διενέργεια από την εν λόγω εταιρεία προωθητικών ενεργειών για τη διαφήμιση των προϊόντων της στα μέλη του συλλόγου. Η παρανομία έγκειται στο γεγονός ότι η διαβίβαση πραγματοποιήθηκε χωρίς συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων και χωρίς τη συνδρομή κάποιας από τις εξαιρετικές βάσεις νομιμότητας που προβλέπονται στο άρθρο 5 παρ. 2 του Ν. 2472/1997.

5/2008

35. Παράνομη η επεξεργασία που συνίσταται στην καταγραφή τηλεφωνικής επικοινωνίας προσωπικού και στη διάδοση αυτής χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων.

6/2008 (βλ. και παραπάνω υπό 2,3)

36. Σε περίπτωση επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων μέσω κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης, το οποίο λαμβάνει εικόνα από κοινόχρηστους χώρους κατοικιών που περιλαμβάνουν πολλά αυτόνομα διαμερίσματα, πέραν των άλλων προϋποθέσεων επεξεργασίας, είναι απαραίτητη η ρητή και ειδική συγκατάθεση κάθε ενοίκου και όταν αυτό δεν είναι εφικτό, τότε η Γενική Συνέλευση της πολυκατοικίας μπορεί να αποφασίσει σύμφωνα με τον κανονισμό της την αναγκαιότητα ή μη εγκατάστασης του κυκλώματος.

22/2008 (βλ. και παραπάνω υπό 6, 20)

37. Παράνομη η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων μέσω κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης που έχει εγκατασταθεί στην είσοδο πολυκατοικίας, στην περίπτωση που δεν υπάρχει η ρητή και ειδική συγκατάθεση κάθε ενοίκου ή έστω της αριθμητικής πλειοψηφίας των ιδιοκτητών.

51/2008

38. Παράνομη η επεξεργασία, η οποία στηρίζεται στη συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων, με τη μορφή της ανάρτησης στο διαδικτυακό τόπο ανώνυμης εταιρίας δεδομένων σχετικών με την επίτευξη εξώδικου συμβιβασμού της εν λόγω εταιρίας με φυσικά/νομικά πρόσωπα μετά από παραβίαση των διατάξεων του Ν. 2121/1993 (περί πνευματικής ιδιοκτησίας). Η προαναφερθείσα συγκατάθεση δεν μπορεί να θεωρηθεί ελεύθερη, σύμφωνα με τις επιταγές του άρθρου 2 στοιχ. ια' του Ν. 2472/1997, γιατί στη συγκεκριμένη περίπτωση η συναίνεση κάθε ενδιαφερομένου προσώπου για τη δημοσίευση της σχετικής ανακοίνωσης στο διαδικτυακό τόπο της εταιρίας αποτελεί όρο του επίμαχου συμβιβασμού.

38/2008 (βλ. και παραπάνω υπό 24 και παρακάτω υπό 47)

ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΚΑΜΨΗΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΣΥΓΚΑΤΑΘΕΣΗΣ

39. Νόμιμη βάσει του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχ. ε' του Ν. 2472/1997 η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων ασφαλιστικού συμβούλου με τη μορφή της αποστολής από την ασφαλιστική εταιρεία επιστολής σε πελάτες της, με την οποία τους ενημερώνει για την καταγγελία της συμβατικής σχέσης που τη συνέδεε με τον ασφαλιστικό σύμβουλο.

9/2008

40. Νόμιμη βάσει του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχ. ε' του Ν. 2472/1997 η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων συνδικαλιστικών στελεχών εταιρίας ΚΑΖΙΝΟ επαρχιακής πόλης με τη μορφή της δημοσίευσης «ανοικτής» επιστολής του νόμιμου εκπροσώπου της εταιρίας στον τοπικό Τύπο.

11/2008 (βλ. και παραπάνω υπό 3 και παρακάτω υπό 57)

41. Δεν επιτρέπεται η επεξεργασία δεδομένων (απλών και ευαίσθητων) με τη μορφή της χορήγησης σε νομαρχιακό σύμβουλο της αντιπολίτευσης αντιγράφων των αιτήσεων και των δι-

καιολογητικών των υποψηφίων για την πλήρωση θέσεων μερικής απασχόλησης στη Νομαρχία ή της πρόσβασης του νομαρχιακού συμβούλου στους εν λόγω φακέλους, καθώς δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχ. β', δ' ή ε' του Ν. 2472/1997.

13/2008 (βλ. και παραπάνω υπό 9)

42. Νόμιμη βάσει του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχ. δ' του Ν. 2472/1997 η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων συνδρομητών κινητής και σταθερής τηλεφωνίας με τη μορφή της διαβίβασης από τους παρόχους κινητής και σταθερής τηλεφωνίας στοιχείων των συνδρομητών τους στο Λιμενικό Σώμα για την άσκηση των αστυνομικών του καθηκόντων, όπως αυτά προβλέπονται στο ΠΔ 242/1999.

19/2008 (βλ. και παραπάνω υπό 19 και παρακάτω υπό 68)

43. Παράνομη η επεξεργασία με τη μορφή της διαβίβασης οικονομικών στοιχείων φυσικού προσώπου σε τρίτο πρόσωπο χωρίς τη συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχ. ε' του Ν. 2472/1997 και χωρίς προηγούμενη ενημέρωση του υποκειμένου των δεδομένων. Η ύπαρξη εισαγγελικής παραγγελίας που διατάσσει τη χορήγηση των παραπάνω στοιχείων δεν καθιστά άνευ ετέρου νόμιμη την επεξεργασία.

21/2008 (βλ. και παρακάτω υπό 69, βλ. και 67/2008 με την οποία έγιναν εν μέρει δεκτές οι αιτήσεις θεραπείας των δύο υπεύθυνων επεξεργασίας, υπό 87)

44. Νόμιμη η επεξεργασία με τη μορφή δημοσίευσης απλών προσωπικών δεδομένων διοικητικού - πολιτικού υπαλλήλου της ελληνικής πρεσβείας στην Ουάσιγκτον σε άρθρο για την εμπλοκή Ελλήνων σε υπόθεση διεθνούς τρομοκρατίας και εμπορίου όπλων. Το παραπάνω ισχύει, γιατί, σε περίπτωση σύγκρουσης του δικαιώματος για την προστασία των προσωπικών δεδομένων ενός ατόμου από τη μία πλευρά και του δικαιώματος του Τύπου να ενημερώνει το κοινό, καθώς και της αντίστοιχης αξίωσης των πολιτών στην πληροφόρηση, λαμβάνει χώρα μια in concreto οριοθέτηση των πεδίων εφαρμογής των συγκρουόμενων δικαιωμάτων, σύμφωνα με τις αρχές της ad hoc στάθμισης των αντιτιθέμενων συμφερόντων και της πρακτικής αρμονίας και αναλογικής εξισορρόπησης, εφαρμόζοντας και την αρχή της αναλογικότητας. Κρίση ότι στη συγκεκριμένη περίπτω-

ση είναι νόμιμη η προαναφερθείσα επεξεργασία, καθώς ως υπέρτερο έννομο συμφέρον, κατά το άρθρο 5 παρ. 2 στοιχ. ε' του Ν. 2472/1997, νοείται και το δικαίωμα της πληροφόρησης του κοινού για μείζονα θέματα δημοσίου ενδιαφέροντος, ιδίως όταν αυτά άπτονται δημοσίων και εθνικών συμφερόντων.

23/2008 (βλ. και παραπάνω υπό 13, 21 και παρακάτω υπό 57)

45. Νόμιμη βάσει του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχ. ε' του Ν. 2472/1997 η τήρηση αρχείου με απλά προσωπικά δεδομένα πολιτών από βουλευτές, υποψηφίους βουλευτές και άλλους αιρετούς κατά το Σύνταγμα αξιωματούχους, ακόμα και χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων, εφόσον η επεξεργασία περιορίζεται στο όνομα, στη διεύθυνση, στον αριθμό τηλεφώνου και στο επάγγελμα των πολιτών. Η παραπάνω επεξεργασία είναι νόμιμη, καθώς η επικοινωνία μεταξύ των υποκειμένων του ενεργητικού και του παθητικού εκλογικού δικαιώματος κρίνεται απολύτως αναγκαία για τις ανάγκες του δημοκρατικού πολιτεύματος. Η συλλογή των ως άνω προσωπικών δεδομένων μπορεί να γίνεται μόνο από δημόσια προσβάσιμες πηγές ενώ απαγορεύεται η διάθεση των εν λόγω αρχείων σε τρίτους.

32/2008 (βλ. και παραπάνω υπό 16, βλ. επίσης και 53/2008).

46. Για να είναι νόμιμη η συλλογή δεδομένων για σκοπούς απ' ευθείας διαφήμισης και απ' ευθείας προώθησης πωλήσεων προϊόντων ή υπηρεσιών πρέπει να τηρούνται οι όροι της απόφασης 26/2004 της Αρχής. Σύμφωνα με την παραπάνω απόφαση, στην περίπτωση που το υποκείμενο των δεδομένων δεν έχει δώσει τη συγκατάθεσή του για την επεξεργασία, η τελευταία είναι νόμιμη βάσει της διάταξης του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχ. ε' του Ν. 2472/1997 όταν συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις: 1) τα δεδομένα να προέρχονται από καταλόγους που απευθύνονται στο ευρύ κοινό (πχ. τηλεφωνικός κατάλογος του ΟΤΕ) και να υπάρχει η βεβαιότητα ότι τα υποκείμενα που έχουν συμπεριληφθεί σε αυτόν έχουν δώσει τη συγκατάθεσή τους, ή από πηγές δημόσια προσβάσιμες που προορίζονται για την παροχή πληροφοριών στο ευρύ κοινό, εφόσον στη συγκεκριμένη περίπτωση έχουν τηρηθεί οι νόμιμες προϋποθέσεις για την πρόσβαση σ' αυτές, ή το ίδιο το υποκείμενο να δημοσιοποίησε τα προσωπικά του δεδομένα

για συναφείς σκοπούς (πχ. διανομή διαφημιστικών φυλλαδίων, συμμετοχή σε καταλόγους εμπορικών εκθέσεων κλπ.), 2) Ο υπεύθυνος επεξεργασίας να έχει συμβουλευθεί το προβλεπόμενο από το άρθρο 19 παρ. 4 στοιχ. δ' του Ν. 2472/1997 Μητρώο της Αρχής στο οποίο καταχωρίζονται τα πρόσωπα που δεν επιθυμούν να περιλαμβάνονται σε αρχεία, τα οποία έχουν ως σκοπό την προώθηση προμήθειας αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών εξ αποστάσεως και να μην συμπεριλάβει τα ανωτέρω πρόσωπα στα δημιουργούμενα αρχεία, 3) Ο υπεύθυνος επεξεργασίας να περιορίζεται στα απολύτως αναγκαία δεδομένα για την επίτευξη του συγκεκριμένου σκοπού. Ως τέτοια θεωρούνται μόνο το ονοματεπώνυμο, η διεύθυνση και το επάγγελμα και 4) Ο σκοπός της επεξεργασίας να περιορίζεται στη διαφήμιση ή στην προώθηση πωλήσεως αγαθών ή στην παροχή υπηρεσιών εξ αποστάσεως και να μην αντίκειται στα χρηστά ήθη.

34/2008

47. Παράνομη η επεξεργασία με τη μορφή της ανάρτησης στο διαδικτυακό τόπο ανώνυμης εταιρίας δεδομένων σχετικών με δικαστικές αποφάσεις που εκδόθηκαν σε υποθέσεις παραβίασης των διατάξεων του Ν. 2121/1993 (περί πνευματικής ιδιοκτησίας) από φυσικά/νομικά πρόσωπα, καθώς δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχ. β' του Ν. 2472/1997. Παρά το γεγονός ότι το άρθρο 66Γ του Ν. 2121/1993 ορίζει ότι «αποφάσεις αστικών ή ποινικών δικαστηρίων που αφορούν σε δικαιώματα του παρόντος νόμου μπορεί, ύστερα από αίτηση του ενάγοντος και με δαπάνες του παραβάτη, να διατάσσουν τα ενδεικνύόμενα μέτρα για τη διάδοση των πληροφοριών σχετικά με την απόφαση, συμπεριλαμβανομένης της ανάρτησης της απόφασης, καθώς και της πλήρους ή μερικής δημοσίευσης της στα μέσα μαζικής ενημέρωσης ή στο διαδίκτυο», η εν λόγω διάταξη πρέπει να ερμηνεύεται σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Ν. 2472/1997 που επιβάλλουν την ανωνυμοποίηση των αποφάσεων.

38/2008 (βλ. και παραπάνω υπό 24, 38)

48. Νόμιμη η πρόσβαση βουλευτών σε έγγραφα του ΙΚΑ τα οποία περιέχουν προσωπικά δεδομένα πολιτών στο πλαίσιο της άσκησης κοινοβουλευτικού ελέγχου. Η Αρχή, σταθμίζοντας αφενός την ανάγκη άσκησης αποτελεσματικού κοινοβουλευτικού ελέγχου για τη διαπίστωση τήρη-

σης των αρχών της διαφάνειας και της αξιοκρατίας κατά την ανάθεση από δημόσιο ασφαλιστικό οργανισμό έργου σε πολίτες και αφετέρου το μέγεθος προσβολής, δια της αναπόφευκτης δημοσιότητας, της προσωπικότητας των πολιτών που ζήτησαν με υποβολή βιογραφικού σημειώματος την ανάθεση του έργου, κρίνει ότι πρέπει να ικανοποιηθεί το αίτημα των ερωτώντων βουλευτών για πρόσβαση στα τηρούμενα στο ΙΚΑ έγγραφα για την επιλογή των υποψηφίων της συμβατικής ανάθεσης του επίμαχου έργου. Διάφορο, ωστόσο, είναι το πρακτικό ζήτημα της διαδικασίας και του τρόπου πρόσβασης των ερωτώντων βουλευτών στις παραπάνω πληροφορίες, το οποίο πρέπει να αντιμετωπισθεί από τις υπηρεσίες του Κοινοβουλίου και του ΙΚΑ σε συνεννόηση με τους ερωτώντες βουλευτές.

48/2008

49. Νόμιμη βάσει του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχ. ε' του Ν. 2472/1997 σε συνδυασμό με το άρθρο 1559 παρ. 2 ΑΚ η επεξεργασία που συνίσταται στη χορήγηση από Δημοτικό Βρεφοκομείο στο ενήλικο υιοθετημένο τέκνο (πρώην τρόφιμο του βρεφοκομείου) όλων των στοιχείων των φυσικών γονέων του, που τηρούνται στο αρχείο υιοθεσιών του εν λόγω βρεφοκομείου, προκειμένου να επιτευχθεί η ανεύρεσή τους. Τα στοιχεία αυτά περιλαμβάνουν πλήρη στοιχεία ταυτότητας των φυσικών γονέων καθώς και κάθε άλλο στοιχείο που μπορεί να οδηγήσει το θετό τέκνο στην ανεύρεσή τους.

50/2008

50. Παράνομη η τήρηση στο βοηθητικό προσωπικό μητρώο (το οποίο συγκροτείται σε περίπτωση μετάθεσης του υπαλλήλου και τον συνοδεύει στην υπηρεσία που μετατίθεται) υπαλλήλου στοιχείων που δεν έχουν προηγουμένως καταχωρισθεί στο προσωπικό του μητρώο και δεν έχουν νόμιμα διαβιβασθεί από τον υπεύθυνο τήρησης του προσωπικού μητρώου στην υπηρεσία τήρησης του βοηθητικού προσωπικού μητρώου, καθώς η εν λόγω επεξεργασία είναι αντίθετη με τις διατάξεις του ΠΔ 178/2004. Αντίθετα είναι νόμιμη βάσει του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχ. δ' του Ν. 2472/1997 η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων υπαλλήλου, στο μέτρο που αυτή είναι απαραίτητη για τη διενέργεια ΕΔΕ από δημόσια αρχή και με την προϋπόθεση ότι έχει προηγουμένως ενημερωθεί το υποκείμενο των δεδομένων.

60/2008

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΑΡΧΕΙΩΝ

51. Παραβίαση της διάταξης του άρθρου 6 του Ν. 2472/1997 από ομοσπονδία φιλάθλων, η οποία εγκατέστησε και έθεσε σε λειτουργία κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης στους χώρους των γραφείων της χωρίς προηγούμενη γνωστοποίηση της συγκεκριμένης επεξεργασίας στην Αρχή.

12/2008 (βλ. και παρακάτω υπό 67)

52. Η εγκατάσταση και λειτουργία σε χώρο εργασίας οποιουδήποτε συστήματος ελέγχου και παρακολούθησης της δραστηριότητας των εργαζομένων πρέπει να γνωστοποιείται στην Αρχή από τον υπεύθυνο επεξεργασίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 6 του Ν. 2472/1997. Η εν λόγω επεξεργασία δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 7Α παρ. 1 στοιχ. α', η οποία απαλλάσσει από την υποχρέωση γνωστοποίησης και λήψης άδειας τον υπεύθυνο επεξεργασίας, καθώς η παραπάνω διάταξη ως εξαιρετική πρέπει να ερμηνεύεται στενά. Ειδικότερα η προϋπόθεση της άμεσης σχέσης της επεξεργασίας με τις συμβάσεις παροχής (εξαρτημένης ή ανεξαρτητής) εργασίας υποδηλώνει την αναφορά σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που συνδέονται στενά με τον ανταλλακτικό χαρακτήρα των συμβάσεων αυτών (παροχή / αντιπαροχή), όπως είναι για παράδειγμα τα στοιχεία μισθοδοσίας προσωπικού, η υπαγωγή του στην κοινωνική ασφάλιση εξαιτίας της παρεχόμενης εργασίας, οι διάφορες αναρρωτικές άδειες που χορηγούνται. Αντίθετα, δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που δεν συνδέονται στενά με τον ανταλλακτικό χαρακτήρα των συμβάσεων αυτών και αφορούν ιδίως στην καλόπιστη εκτέλεση των συμβάσεων από οποιονδήποτε από τους συμβαλλομένους, πρέπει να εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 7Α παρ. 1 στοιχ.α' του Ν. 2472/1997.

14/2008 (βλ. και παραπάνω υπό 10 και παρακάτω υπό 53, 64)

53. Η εγκατάσταση και λειτουργία συστήματος εσωτερικού συναγεμού (*Whistleblowing*), μέσω του οποίου διαβιβάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα από τις θυγατρικές προς τη μητρική εταιρεία και αντιστρόφως πρέπει να γνωστοποιείται στην Αρχή σύμφωνα με το άρθρο 6 του Ν. 2472/1997.

14/2008 (βλ. και παραπάνω υπό 10, 52 και παρακάτω υπό 64)

54. Η επεξεργασία που συνίσταται στην καταγραφή σε ημερήσιο δελτίο του ονόματος και του επωνύμου κάθε προσώπου, που επισκέπτεται με οποιαδήποτε ιδιότητα την έδρα εμπορικής εταιρίας, καθώς επίσης και η καταγραφή στο ίδιο δελτίο του αριθμού της αστυνομικής του ταυτότητας ή του διαβατηρίου του δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής καμίας από τις εξαιρετικές διατάξεις του άρθρου 7Α του Ν. 2472/1997 και συνεπώς πρέπει να γνωστοποιείται στην Αρχή.

40/2008 (βλ. και παραπάνω υπό 26 και παρακάτω υπό 80)

ΕΥΑΙΣΘΗΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

55. Η φωτογραφία ανήλικου άρρενος τέκνου που συνοδεύει άρθρο με τίτλο «Ο γιος μου θέλει κοριτσιίστικα παιχνίδια» συνιστά ευαίσθητο δεδομένο προσωπικού χαρακτήρα, καθώς αφορά στην εικαζόμενη ανάπτυξη της σεξουαλικότητάς του. Παράνομη η επεξεργασία του χωρίς τη συγκατάθεση των γονέων.

4/2008 (βλ. και παραπάνω υπό 1)

56. Παράνομη η επεξεργασία με τη μορφή της χορήγησης σε τρίτο εγγράφων που περιέχουν ευαίσθητα δεδομένα προσώπου χωρίς την προηγούμενη άδεια της Αρχής.

10/2008

57. Σύμφωνα με το Σύνταγμα ερμηνεία της διάταξης του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. ζ' του Ν. 2472/1997. Η εν λόγω διάταξη δεν εφαρμόζεται στο μέτρο που απαιτεί άδεια της Αρχής για την επεξεργασία δεδομένων δημοσίων προσώπων κατά την άσκηση του δημοσιογραφικού επαγγέλματος. Και τούτο, διότι η από τη διάταξη αυτή απαιτούμενη άδεια της Αρχής συνιστά προληπτικό μέτρο της ελευθερίας του Τύπου και ως τέτοιο απαγορεύεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 14 παρ. 2 του Συντάγματος. Κατά τα λοιπά, όμως, είναι εφαρμοστέα, και θέτει τα ουσιαστικά κριτήρια για την άσκηση του συνταγματικά κατοχυρωμένου δημοσιογραφικού λειτουργήματος.

11/2008 (βλ. και παραπάνω υπό 3, 40),

17/2008 (βλ. και παραπάνω υπό 1, 5, 11),

18/2008 (βλ. και παραπάνω υπό 1, 11).

Κρίση ότι είναι νόμιμη η επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων δημοσίου προσώπου και

ειδικότερα δεδομένων σχετικών με ποινική καταδίκη τόσο με τη μορφή της διάδοσης τους από τοπικό τηλεοπτικό σταθμό όσο και με τη μορφή της ανάρτησης σχετικής ανακοίνωσης στον πίνακα ανακοινώσεων του σωματείου εργαζομένων της εταιρίας, της οποίας το υποκείμενο των δεδομένων είναι νόμιμος εκπρόσωπος. Ο νόμιμος εκπρόσωπος εταιρείας ΚΑΖΙΝΟ επαρχιακής πόλης αντιπροσωπεύει έναν από τους σημαντικότερους εργοδότες και οικονομικούς παράγοντες της συγκεκριμένης πόλης, διαδραματίζει ουσιαστική επιρροή στον οικονομικό και στον κοινωνικό τομέα της δημόσιας ζωής της τοπικής κοινωνίας και ως εκ τούτου θεωρείται δημόσιο πρόσωπο κατά την έννοια της διάταξης του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. ζ' του Ν. 2472/1997.

11/2008 (βλ. και παραπάνω υπό 3, 40)

Κρίση ότι η δημοσίευση φωτογραφιών που αφορούν αποκλειστικά στη στενά ιδιωτική (ερωτική) ζωή πολιτικού προσώπου δεν είναι απολύτως αναγκαία για την πληροφόρηση της κοινής γνώμης επί θεμάτων δημοσίου ενδιαφέροντος και ειδικότερα επι της προόδου των ερευνών των αστυνομικών αρχών που έχουν επιληφθεί της υπόθεσης. Ως εκ τούτου δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. ζ' του Ν. 2472/1997.

17/2008 (βλ. παραπάνω υπό 1, 5, 11), 18/2008 (βλ. και παραπάνω υπό 1, 11)

Κρίση ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. ζ' του Ν. 2472/1997, στην περίπτωση δημοσίευσης της πληροφορίας σχετικά με τη συμμετοχή διοικητικού – πολιτικού υπαλλήλου της ελληνικής πρεσβείας στην Ουάσιγκτον σε τεκτονική στοά, καθώς ο τελευταίος δεν αποτελεί «δημόσιο πρόσωπο».

23/2008 (βλ. και παραπάνω υπό 13, 21, 44)

58. Η εικόνα των πελατών που εισέρχονται σε οίκο ανοχής αποκαλύπτει ευαίσθητα δεδομένα της ερωτικής τους ζωής και επομένως δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί βιντεοσκόπηση των εισερχομένων χωρίς προηγούμενη άδεια της Αρχής. Η άδεια μπορεί να εκδοθεί μόνο στην περίπτωση που υπάρχει γραπτή συγκατάθεση των πελατών, καθώς δεν συντρέχει κάποια από τις υπόλοιπες νομιμοποιητικές βάσεις του άρθρου 7 παρ. 2 του Ν. 2472/1997. Αντίθετα, σε χώρους που δεν προ-

βλέπεται η είσοδος πελατών, όπως είναι ο χώρος της κουζίνας, επιτρέπεται η τοποθέτηση κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης με σκοπό την ασφάλεια των προσώπων, εφόσον η συγκεκριμένη επεξεργασία έχει γνωστοποιηθεί στην Αρχή και τα υποκείμενα των δεδομένων έχουν ενημερωθεί, όπως προβλέπεται στην 1122/2000 Οδηγία της Αρχής.

26/2008

59. Οι ψυχολόγοι, ως υπεύθυνοι επεξεργασίας, εμπίπτουν στο ρυθμιστικό πεδίο της εξαίρεσης που καθιερώνει η διάταξη του άρθρου 7Α παρ. 1 στοιχ. δ' του Ν. 2472/1997 και, συνεπώς, δεν υπέχουν υποχρέωση υποβολής αίτησης στην Αρχή για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας αρχείου με ευαίσθητα δεδομένα. Η διαβίβαση από ψυχολόγο, η οποία εργάζεται σε Δήμο με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και συνεπώς αποτελεί την εκτελούσα την επεξεργασία, του πλήρους αρχείου των περιστατικών με τα οποία έχει ασχοληθεί σε άλλη υπηρεσία του εν λόγω Δήμου αντίκειται στις διατάξεις του Ν. 2472/1997 και του Ν. 991/1979, που καθιερώνει το επαγγελματικό απόρρητο των ψυχολόγων.

31/2008 (βλ. και παρακάτω υπό 79)

60. Δεν απαιτείται άδεια της Αρχής για τη χορήγηση από τις αρμόδιες υπηρεσίες σε εργοδότη (ΔΕΚΟ) αντιγράφου ποινικού μητρώου δικαστικής χρήσης εργαζομένου της, καθώς η χορήγηση αυτή διέπεται από τις ειδικές διατάξεις των άρθρων 573 επ. ΚΠΔ. Πρόωρο το αίτημα για χορήγηση άδειας χρήσης των παραπάνω δεδομένων από τον εργοδότη.

36/2008

61. Χορήγηση άδειας σε νοσοκομείο για την παρακάτω επεξεργασία: τη χορήγηση στους αιτούντες ιατρικών δεδομένων τρίτου προσώπου για δικαστική χρήση, καθώς κρίθηκε ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. γ' του Ν. 2472/1997 και ότι τα αιτούμενα δεδομένα είναι απολύτως αναγκαία και πρόσφορα για την άσκηση/υπεράσπιση δικαιωμάτων των αιτούντων ενώπιον των δικαστηρίων.

42/2008, 62/2008, 68/2008

62. Χορήγηση άδειας βάσει του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. στ' του Ν. 2472/1997 για την επεξεργασία δεδομένων υγείας, που τηρούνται σε δημόσιο νοσοκομείο, από διδακτορικό φοιτητή στο πλαί-

σιο συγγραφής της διδακτορικής του διατριβής με τους εξής όρους: α) Η πρόσβαση στα ζητηθέντα αρχεία ασθενών θα γίνει στο χώρο του νοσοκομείου, β) ο αιτών την πρόσβαση θα εξάγει από τους φακέλους των ασθενών μόνο όσα στοιχεία είναι κατά την επιστημονική κρίση του απαραίτητα για την ολοκλήρωση του συγκεκριμένου ερευνητικού έργου (αριθμός φακέλου ασθενούς, ιστορικό ασθενούς, κλινικές εκδηλώσεις), γ) η ανωνυμοποίηση των δεδομένων των ασθενών θα γίνει μετά το πέρας της πρόσβασης στα δεδομένα, υπό την έννοια ότι δεν επιτρέπεται να καταγραφούν και να συνδεθούν τα στοιχεία, που ταυτοποιούν τον κάθε ασθενή με τα ευαίσθητα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που τον αφορούν, και ότι η ζητούμενη επεξεργασία θα καταλήξει στη δημιουργία κατηγοριών στατιστικής φύσεως συγκεντρωτικών στοιχείων, από τα οποία δεν θα μπορούν πλέον να προσδιορισθούν τα υποκείμενα των δεδομένων, δ) ο αιτών έχει το δικαίωμα να διατηρήσει τα ζητούμενα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία πρόκειται να συλλεχθούν και να υποστούν επεξεργασία, μέχρι του χρονικού σημείου της έγκρισης της επιστημονικής του εργασίας από τα αρμόδια όργανα του ΑΕΙ, στο οποίο φοιτά, κατά τη νόμιμη διαδικασία, που απαιτείται προκειμένου να του απονεμηθεί ο προβλεπόμενος ακαδημαϊκός τίτλος. Μετά από το προαναφερόμενο χρονικό σημείο, το σχετικό αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να καταστραφεί με ευθύνη του αιτούντος. Από την υποχρέωση καταστροφής εξαιρούνται μόνο τα στατιστικής φύσεως συγκεντρωτικά στοιχεία, από τα οποία δεν μπορούν πλέον να προσδιορισθούν τα υποκείμενα των δεδομένων, διότι τούτα δεν λογίζονται από το νόμο ως δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.

54/2008 (βλ. και παραπάνω υπό 17)

63. Χορήγηση άδειας σε στρατιωτικό νοσοκομείο για την παρακάτω επεξεργασία: τη διαβίβαση στην αιτούσα στρατιωτική μονάδα των αποτελεσμάτων των τοξικολογικών εξετάσεων συγκεκριμένων οπλιτών, προκειμένου να ολοκληρωθεί η διαδικασία της προανάκρισης που διενεργεί η τελευταία για την παράβαση του νόμου περί ναρκωτικών, καθώς κρίθηκε ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. γ' του Ν. 2472/1997 και ότι τα εν λόγω δεδομένα είναι απολύτως αναγκαία και πρόσφορα για τη διενέργεια του πειθαρχικού ελέγχου.

61/2008

ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΗ ΡΟΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

64. Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 9 παρ. 1 στοιχ. α' του Ν. 2472/1997, το οποίο ορίζει ότι η διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι ελεύθερη προς χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και 7 παρ. 2, το οποίο προβλέπει την προηγούμενη άδεια της Αρχής για την επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων, προκύπτει ότι για τη διαβίβαση ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την ελληνική επικράτεια προς κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτείται η άδεια της Αρχής.

14/2008 (βλ. και παραπάνω υπό 10, 52, 53)

65. Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 7 παρ. 2 στοιχ. ε' περ. ββ', 9 παρ. 1 του Ν. 2472/1997 και 4 παρ. 7 του ΠΔ 14/2001 (αρμοδιότητες του Εθνικού Γραφείου Πληροφοριών Ποδοσφαίρου) προκύπτει ότι είναι επιτρεπτή, χωρίς άδεια της Αρχής, η διαβίβαση των στοιχείων των προσώπων (ονοματεπώνυμο, ημερομηνία γέννησης, φύλο, εθνικότητα και διαπραχθέν αδίκημα), που έχουν τελεσίδικα καταδικαστεί από ελληνικά δικαστήρια για αδικήματα βίας ή/και για συμμετοχή σε επεισόδια με αφορμή αθλητικές εκδηλώσεις, από το Εθνικό Γραφείο Πληροφοριών Ποδοσφαίρου της Ελλάδας στα αντίστοιχα Εθνικά Γραφεία της Ελβετίας και της Αυστρίας ενόψει της διοργάνωσης του Ευρωπαϊκού Πρωταθλήματος Ποδοσφαίρου - EURO 2008.

29/2008

ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

66. Η πρόωρη καταστροφή από τον υπεύθυνο επεξεργασίας – εργοδότη δεδομένων που αφορούν στη διαδικασία αξιολόγησης των εργαζομένων του συνιστά παράβαση της υποχρέωσής του περί λήψης των κατάλληλων οργανωτικών και τεχνικών μέτρων για την ασφάλεια των δεδομένων.

1/2008 (βλ. και παρακάτω υπό 71)

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

67. Παραβίαση των διατάξεων του άρθρου 11 του Ν. 2472/1997 από ομοσπονδία φιλάθλων, η οποία εγκατέστησε και έθεσε σε λειτουργία κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης στους χώρους των γραφείων της χωρίς προηγούμενη ενημέρωση των εργαζομένων της.

12/2008 (βλ. και παραπάνω υπό 51)

68. Δυνατότητα άρσης με απόφαση της Αρχής της υποχρέωσης ενημέρωσης του υποκειμένου των δεδομένων, όπως αυτή προβλέπεται στις διατάξεις των παραγράφων 1 – 3 του άρθρου 11 του Ν. 2472/1997, για λόγους εθνικής ασφάλειας ή για τη διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων. Κρίση ότι συντρέχουν οι λόγοι άρσης της υποχρέωσης ενημέρωσης στην επεξεργασία που συνίσταται στη διαβίβαση από τους παρόχους κινητής και σταθερής τηλεφωνίας προσωπικών δεδομένων των συνδρομητών τους στο Λιμενικό Σώμα για την άσκηση των αστυνομικών του καθηκόντων, όπως αυτά προβλέπονται στο ΠΔ 242/1999.

19/2008 (βλ. και παραπάνω υπό 19, 42)

69. Παραβίαση της διάταξης του άρθρου 11 παρ. 3 του Ν. 2472/1997 από δύο ανώνυμες εταιρίες και από ασφαλιστικό οργανισμό, οι οποίοι διαβίβασαν οικονομικά στοιχεία φυσικού προσώπου σε τρίτο πρόσωπο χωρίς προηγούμενη ενημέρωση του υποκειμένου των δεδομένων.

21/2008 (βλ. και παραπάνω υπό 43, βλ. και 67/2008 με την οποία έγιναν εν μέρει δεκτές οι αιτήσεις θεραπείας των δύο υπεύθυνων επεξεργασίας, υπό 87)

70 Απόρριψη αιτήματος εταιρείας πιστοληπτικής ικανότητας σχετικά με τη δυνατότητα ενημέρωσης των υποκειμένων των δεδομένων διά του Τύπου. Από τα άρθρα 11 παρ. 1 και 3 του Ν. 2472/1997 και 2 της Κανονιστικής Πράξης 1/1999, συνάγεται ότι η ενημέρωση πρέπει να λαμβάνει χώρα μετά την καταχώριση αλλά πριν από κάθε διαβίβαση σε τρίτους αποδέκτες, και ως εκ τούτου δεν συντρέχει περίπτωση αναθεώρησης της κανονιστικής απόφασης 26/2004 της Αρχής.

41/2008

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ

71. Το δικαίωμα πρόσβασης εργαζομένου σε στοιχεία σχετικά με τη διαδικασία αξιολόγησής του περιλαμβάνει την πρόσβαση όχι μόνο στα ατομικά φύλλα αξιολόγησης της απόδοσής του αλλά και στα φύλλα συγκριτικής αξιολόγησης. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας – εργοδότης υποχρεούται επιπλέον να παρέχει στον εργαζόμενο επαρκείς πληροφορίες για την προέλευση των δεδομένων, όπως, ιδίως, τα ονόματα των αξιολογητών και τις θέσεις τους στο οργανόγραμμα της εταιρίας.

1/2008 (βλ. και παραπάνω υπό 66)

72. Το δικαίωμα πρόσβασης εργαζομένου σε στοιχεία που αφορούν στο πρόσωπό του περιλαμβάνει και την πρόσβασή του στις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρίας που συστήνουν τη θέση, την οποία κατέχει ο εργαζόμενος, καθορίζουν την αποστολή και τις αρμοδιότητες της καθώς και τον τρόπο απόδοσης αυτών των αρμοδιοτήτων. Το παραπάνω συμπέρασμα ενισχύεται και από το γεγονός ότι το ΠΔ 156/1994 (άρθρο 2) επιβάλλει στον εργοδότη ρητά την υποχρέωση ενημέρωσης εργαζομένου για τους όρους της σύμβασης εργασίας του.

2/2008

73. Άμεση ολική αναστολή της καταστροφής των γραπτών δοκιμίων των υποψηφίων των Πανελλαδικών εξετάσεων του έτους 2007, οι οποίοι έχουν ήδη υποβάλει ή θα υποβάλλουν έως και την 14^η Μαΐου του τρέχοντος έτους στις αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΠΘ, ως υπευθύνου επεξεργασίας, αίτηση για ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασής τους στα ζητηθέντα γραπτά δοκίμιά τους των εξετάσεων αυτών. Ισχύς της διαταγής μέχρι την έκδοση της οριστικής απόφασης από την Αρχή επί του ζητήματος της ικανοποίησης του δικαιώματος πρόσβασης των ενδιαφερομένων υποκειμένων στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που τους αφορούν. Η αναβολή της έκδοσης απόφασης επί των αιτήσεων των υποκειμένων επιβάλλεται, ενόψει του γεγονότος ότι εκκρεμεί ενώπιον του ΣτΕ η αίτηση ακύρωσης του Ελληνικού Δημοσίου κατά της Απόφασης 66/2006 της Αρχής, αφού με την εν λόγω απόφαση του ΣτΕ θα επιλυθεί το αμφισβητούμενο νομικό ζήτημα της ισχύος ή μη της διάταξης του άρθρου 22 παρ. 1 του Ν. 3475/2006, που αποκλείει το δικαίωμα πρόσβασης των υποψηφίων στα γραπτά τους δοκίμια.

15/2008

74. Το δικαίωμα πρόσβασης των συμμετεχόντων σε οποιονδήποτε διαγωνισμό του ΑΣΕΠ στα γραπτά τους δοκίμια πρέπει να ασκείται μέσα σε χρονικό διάστημα ενός έτους από τη δημοσίευση του πίνακα επιτυχόντων. Ο εν λόγω χρονικός περιορισμός άσκησης του δικαιώματος πρόσβασης είναι απαραίτητος για την εύρυθμη λειτουργία του ΑΣΕΠ ως δημόσιας υπηρεσίας. Μερική τροποποίηση της 40/2006 απόφασης της Αρχής.

16/2008

75. Μερική ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης πελάτη ανώνυμης τραπεζικής εταιρίας σε έγγραφα εσωτερικής αλληλογραφίας μεταξύ τμημάτων της τράπεζας, στα οποία περιέχονται στοιχεία που αναφέρονται άμεσα ή έμμεσα στο πρόσωπο του εν λόγω πελάτη και τα οποία επηρέασαν ουσιαστικά τον τρόπο αντιμετώπισής του από την τράπεζα.

33/2008

76. Μη ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης πελάτη ανώνυμης εταιρίας σε έγγραφα που το αφορούν και ειδικότερα στις συμβάσεις πώλησης που είχε συνάψει με την εν λόγω εταιρία.

47/2008

77. Περιορισμός του δικαιώματος πρόσβασης. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας απαγορεύεται να γνωστοποιεί στο υποκείμενο των δεδομένων ότι διεξάγεται εις βάρος του έρευνα για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα ή ότι οι σχετικές με το πόρισμα της έρευνας πληροφορίες διαβιβάστηκαν στην αρμόδια Επιτροπή για την αξιολόγηση και διερεύνηση των πληροφοριών (άρθρο 31 του Ν. 3691/08). Ο εν λόγω όμως περιορισμός του δικαιώματος πρόσβασης του υποκειμένου των δεδομένων παύει να ισχύει, αφότου το πιστωτικό ίδρυμα ολοκλήρωσε την έρευνα και δεν διαβίβασε στην αρμόδια Επιτροπή τις συλλεγείσες πληροφορίες και στοιχεία, εκτιμώντας ότι δεν συνιστούν ένδειξη νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα. Το υποκείμενο των δεδομένων έχει, επίσης, πρόσβαση βάσει του άρθρου 12 του Ν. 2472/1997 ακόμα και σε πληροφορίες σχετικές με τρίτο πρόσωπο, στην περίπτωση που αυτές έτυχαν επεξεργασίας με αποτέλεσμα να επηρεαστεί ο τρόπος αντιμετώπισης του υποκειμένου των δεδομένων από τον υπεύθυνο επεξεργασίας.

66/2008

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

78. Σύσταση σε δύο σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης να απεγκαταστήσουν τα κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης που είχαν εγκαταστήσει στον αύλειο χώρο και στους διαδρόμους του σχολείου αντίστοιχα.

27/2008 (βλ. και παραπάνω υπό 22)

79. Σύσταση σε Δήμο που τηρεί αρχείο με ευαίσθητα δεδομένα (δεδομένα ψυχικής υγείας) πο-

λιτών να υποβάλει αίτηση για χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας του σχετικού αρχείου.

31/2008 (βλ. και παραπάνω υπό 59)

80. Σύσταση σε εμπορική εταιρεία να διακόψει επεξεργασία δεδομένων που αντίκειται στην αρχή της αναλογικότητας και να καταστρέψει τα σχετικά δεδομένα.

40/2008 (βλ. και παραπάνω υπό 26, 54)

81. Σύσταση σε εταιρεία περιορισμένης ευθύνης να απεγκαστήσει το κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης που έχει εγκαταστήσει, καθώς η μελλοντική λειτουργία του θα παραβίαζε το Ν. 2472/1997 και τις Οδηγίες 115/2001 και 1122/26.9.2000 της Αρχής.

56/2008 (βλ. και παραπάνω υπό 31)

ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

82. Απόρριψη αίτησης θεραπείας κατά της με αριθμ. πρωτοκόλλου 5714/08.11.2006 πράξης της Αρχής τόσο για τυπικούς όσο και για ουσιαστικούς λόγους. Ως προς τους τυπικούς λόγους κρίση της Αρχής ότι δεν γίνεται επίκληση και προσκόμιση νέων στοιχείων, ενώ, ως προς τους ουσιαστικούς, η Αρχή εμμένει στην κρίση της ότι η προσκόμιση πειθαρχικής αναφοράς ενώπιον του πενταμελούς δικαστικού υπηρεσιακού συμβουλίου του Αρείου Πάγου για την επιλογή Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης Υποθηκοφυλακείου από συνυποψήφιο του αιτούντος δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 2472/1997.

8/2008 (βλ. και παραπάνω υπό 4)

83. Απόρριψη αίτησης θεραπείας κατά της 29/2007 απόφασης της Αρχής για τυπικούς λόγους, καθώς η αιτούσα δεν επικαλείται και δεν προσκομίζει νέα στοιχεία, ώστε να συντρέχει λόγος επανεξέτασης της υποθέσεως στην ουσία της.

28/2008

84. Δεκτή η αίτηση θεραπείας κατά της με αριθμ. 12/2002 απόφασης της Αρχής για λόγους νομιμότητας.

35/2008 (βλ. και παραπάνω υπό 23)

85. Απόρριψη αίτησης θεραπείας κατά της με αριθμ. πρωτοκόλλου Γ/ΕΞ/6473/06.11.2007 πράξης της Αρχής για ουσιαστικούς λόγους.

39/2008 (βλ. και παραπάνω υπό 25)

86. Απόρριψη αίτησης θεραπείας κατά της με αριθμ. 32/2008 απόφασης της Αρχής στο μέτρο που η εν λόγω αίτηση δεν αποδίδει στην προβαλλόμενη απόφαση κανένα νομικό ή πραγματικό ελάττωμα. Επειδή, όμως, η εν λόγω αίτηση αποτελεί, κατ' ορθή ερμηνεία αυτής, αίτηση εν μέρει ανάκλησης της γνωστοποίησης/αίτησης για χορήγηση άδειας τήρησης/επεξεργασίας αρχείου ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων, που η αιτούσα είχε υποβάλει στην Αρχή και επί της οποίας εκδόθηκε η με αριθμ. 32/2008 απόφαση της Αρχής, πρέπει η παρούσα απόφαση να μνημονεύεται με σχετική παρά πόδας σημείωση του αριθμού αυτής στην ιστοσελίδα και στα αντίγραφα της απόφασης 32/2008.

53/2008

87. Εν μέρει δεκτές αιτήσεις θεραπείας κατά της με αριθμ. 21/2008 απόφασης της Αρχής με την οποία είχε επιβληθεί στους υπεύθυνους επεξεργασίας η κύρωση του προστίμου, καθώς από τα νέα στοιχεία που προσκόμισαν οι υπεύθυνοι επεξεργασίας προέκυψε ότι συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχ. ε' του Ν. 2472/1997. Αυστηρή προειδοποίηση για την παραβίαση του άρθρου 11 παρ. 3 του ίδιου νόμου.

67/2008

ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

88. Η χρήση εφαρμογής ανάλυσης της φωνής προσώπου κατά τη διάρκεια τηλεφωνικής επικοινωνίας, προκειμένου να ελεγχθεί εάν το συγκεκριμένο πρόσωπο ψεύδεται ή όχι και μάλιστα χωρίς την προηγούμενη ενημέρωση του προσώπου για τη χρήση της συγκεκριμένης εφαρμογής παραβιάζει το άρθρο 4 του Ν. 3471/2006.

30/2008

89. Τα σύντομα γραπτά μηνύματα (SMS) αποτελούν μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σύμφωνα με τους ορισμούς του Ν. 3471/2006 και της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ. Η αποστολή διαφημιστικών σύντομων γραπτών μηνυμάτων (SMS) σε κινητά τηλέφωνα χωρίς την προηγούμενη συγκατάθεση των παραληπτών και χωρίς να εξασφαλίζονται τα δικαιώματα ενημέρωσης και πρόσβασης παραβιάζει τις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 1 και 4 του Ν. 3471/2006.

69/2008 (βλ. και παραπάνω υπό 8)

**ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ
ΣΕΝΓΚΕΝ (SIS) - ΕΘΝΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ
ΑΝΕΠΙΘΥΜΗΤΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ
(ΕΚΑΝΑ)**

90. Διαγραφή ανήλικου αλλοδαπού από το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν (στο εξής ΣΠΣ) και τον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών (στο εξής ΕΚΑΝΑ), γιατί δεν συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις του άρθρου 96 της Σύμβασης Εφαρμογής Συνθήκης Σένγκεν (στο εξής ΣΕΣΣ) και ειδικότερα αυτή της παραγράφου 3. Στην υπό κρίση περίπτωση ο αλλοδαπός είχε καταχωρηθεί στο ΣΠΣ και στον ΕΚΑΝΑ βάσει απόφασης απόλασης της Υποδιεύθυνσης Αλλοδαπών Αττικής για μη τήρηση του εθνικού δικαίου ως προς την είσοδο και διαμονή των αλλοδαπών, η εν λόγω απόφαση όμως είχε προσωρινά ανασταλεί βάσει Προσωρινής Διαταγής της Προέδρου του Διοικητικού Πρωτοδικείου.

44/2008

91. Διαγραφή αλλοδαπού από τον ΕΚΑΝΑ, γιατί συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 9 του άρθρου 66 του Ν. 2190/2001 κατά την οποία «η καταχώριση αλλοδαπού στον κατάλογο ανεπιθύμητων συνεπεία διοικητικής απόλασης ή για οποιαδήποτε άλλη αιτία, για παράνομη είσοδο, έξοδο, παραμονή ή εργασία στο ελληνικό έδαφος, ο οποίος έχει λάβει την άδεια παραμονής της παρ. 1 του άρθρου 66 του Ν. 2910/2001 και εφόσον στηρίζεται σε γεγονότα που έγιναν σε χρόνο προγενέστερο της έκδοσης της ανωτέρω άδειας παραμονής, δεν συνεπάγεται έναντι των κατόχων της οποιοδήποτε έννομο αποτέλεσμα και επέρχεται, αυτοδικαίως, διαγραφή τους από τον ίδιο κατάλογο». Διαγραφή αλλοδαπού από το ΣΠΣ, γιατί δεν συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις του άρθρου 112 της ΣΕΣΣ, σύμφωνα με το οποίο μετά την παρέλευση τριετίας από την ημερομηνία της καταχώρισης η αναγκαιότητα διατήρησής της πρέπει να εξετάζεται και μάλιστα με αιτιολογημένη απόφαση.

55/2008, 58/2008, 59/2008

92. Διαγραφή αλλοδαπού από το ΣΠΣ και τον ΕΚΑΝΑ, γιατί δεν συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις του άρθρου 96 της ΣΕΣΣ. Κρίση ότι η ανάκληση της ελληνικής ιθαγένειας του προσφεύγοντος δεν μπορεί από μόνη της να αποτελεί τεκμήριο επικινδυνότητας.

57/2008, 64/2008

93. Διαγραφή αλλοδαπού από το ΣΠΣ και τον ΕΚΑΝΑ, γιατί δεν συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις του άρθρου 96 της ΣΕΣΣ. Κρίση ότι η ύπαρξη μίας καταδικαστικής απόφασης δεν μπορεί να συνιστά από μόνη της απειλή για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια, εφόσον δεν αποδεικνύεται παράλληλα και από άλλα στοιχεία ότι ο αλλοδαπός διέπραξε σοβαρή αξιόποινη πράξη και υπάρχουν αποχρώσεις ενδείξεις ότι έχει την πρόθεση να διαπράξει τέτοιες πράξεις και στο μέλλον. Για την εξέταση της γενικότερης συμπεριφοράς του αλλοδαπού πρέπει να λαμβάνεται ιδίως υπόψη η τέλεση νέων αδικημάτων καθώς και η ύπαρξη και δημιουργία σταθερών βιοτικών συνθηκών τόσο σε προσωπικό, όσο και σε επαγγελματικό επίπεδο.

63/2008

94. Διαγραφή αλλοδαπού από το ΣΠΣ και τον ΕΚΑΝΑ, γιατί δεν συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις του άρθρου 96 της ΣΕΣΣ.

65/2008

ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Η ΑΡΧΗ ΕΠΕΒΑΛΕ ΤΙΣ ΑΚΟΛΟΥΘΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ:

Αυστηρή προειδοποίηση σε ανώνυμη εταιρεία για παραβίαση των άρθρων 6 και 7 του Ν. 2472/1997 και ειδικότερα για την εγκατάσταση και λειτουργία συστήματος εσωτερικού συναγεμμού (*Whistleblowing*) χωρίς την προηγούμενη γνωστοποίηση και λήψη άδειας από την Αρχή.

14/2008

Αυστηρή προειδοποίηση σε ασφαλιστικό οργανισμό για παραβίαση του άρθρου 11 παρ. 3 του Ν. 2472/1997 – προηγούμενη ενημέρωση του υποκειμένου των δεδομένων.

21/2008

Αυστηρή προειδοποίηση σε διαχειριστή πολυκατοικίας να απεγκαταστατήσει το ένα από τα δύο κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης που λειτουργούν στην πολυκατοικία, να τροποποιήσει μερικώς το δεύτερο και να αλλάξει το χώρο φύλαξης της μονάδας ελέγχου.

22/2008

Προειδοποίηση σε ανώνυμη τραπεζική εταιρεία για παραβίαση του άρθρου 12 του Ν. 2472/1997.

33/2008

Αυστηρή προειδοποίηση σε Υπουργείο να προβεί στις αναγκαίες ρυθμίσεις του κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης που έχει εγκαταστήσει, ώστε η λειτουργία του να είναι σύμφωνη με το Ν. 2472/1997 και την Οδηγία 1122/26.09.2000 της Αρχής.

45/2008

Αυστηρή προειδοποίηση σε ανώνυμη εταιρεία να προβεί στις αναγκαίες ρυθμίσεις του κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης που έχει εγκαταστήσει, ώστε η λειτουργία του να είναι σύμφωνη με το Ν. 2472/1997 και την Οδηγία 1122/26.09.2000 της Αρχής.

49/2008

Αυστηρή προειδοποίηση σε συνιδιοκτήτη πολυκατοικίας να αφαιρέσει την κάμερα που έχει τοποθετήσει στην είσοδο της πολυκατοικίας.

51/2008

Προειδοποίηση σε Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και σε σχολείο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για τη νόμιμη (σύμφωνη με τις διατάξεις του Ν. 2472/1997 και του ΠΔ 178/2004) τήρηση του προσωπικού μητρώου των υπαλλήλων.

60/2008

Πρόστιμο ύψους 70.000 € σε ανώνυμη εταιρεία για μη ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης εργαζομένου της (άρθρο 12) και για παραβίαση του άρθρου 10 του Ν. 2472/1997. Για το είδος και το ύψος της κύρωσης ελήφθη υπόψη η σοβαρότητα των παραβάσεων, η οικονομική κατάσταση της εταιρίας καθώς και ο βαθμός της υπαιτιότητάς της.

1/2008

Πρόστιμο ύψους 30.000 € σε ανώνυμη τραπεζική εταιρεία για μη ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης εργαζομένου της (άρθρο 12). Για το είδος και το ύψος της κύρωσης ελήφθη υπόψη η σοβαρότητα των παραβάσεων, η οικονομική κατάσταση της εταιρίας καθώς και ο βαθμός της υπαιτιότητάς της.

2/2008

Πρόστιμο ύψους 60.000 € σε ασφαλιστική εταιρεία για παραβίαση των άρθρων 4 και 7 του Ν. 2472/1997. Για το είδος και το ύψος της κύρωσης ελήφθη υπόψη η σοβαρότητα των παραβάσεων, η

οικονομική κατάσταση της εταιρίας καθώς και ο βαθμός της υπαιτιότητάς της.

3/2008

Πρόστιμο ύψους 100.000 € σε εκδοτική εταιρεία για παραβίαση των άρθρων 2, 4 παρ. 1, 5, 7, 11, 12 και 13 του Ν. 2472/1997. Για το είδος και το ύψος της κύρωσης ελήφθη υπόψη η σοβαρότητα των παραβάσεων, η οικονομική κατάσταση της εταιρίας καθώς και ο βαθμός της υπαιτιότητάς της.

4/2008

Πρόστιμο ύψους 5.000 € σε δικηγορικό σύλλογο για παραβίαση των άρθρων 2, 4 παρ. 1, 5 και 11 του Ν. 2472/1997. Για το είδος και το ύψος της κύρωσης ελήφθη υπόψη η σοβαρότητα των παραβάσεων, η οικονομική κατάσταση του δικηγορικού συλλόγου καθώς και ο βαθμός της υπαιτιότητάς της.

5/2008

Πρόστιμο ύψους 20.000 € σε ανώνυμη εταιρεία – ιδιοκτήτρια τηλεοπτικού σταθμού για παραβίαση των άρθρων 2, 4 παρ. 1, 5, 11, 12 και 13 του Ν. 2472/1997. Για το είδος και το ύψος της κύρωσης ελήφθη υπόψη η σοβαρότητα των παραβάσεων, η οικονομική κατάσταση της εταιρίας καθώς και ο βαθμός της υπαιτιότητάς της.

6/2008

Πρόστιμο ύψους 10.000 € σε δημοσιογράφο για παραβίαση των άρθρων 2, 4 παρ. 1, 5, 11, 12 και 13 του Ν. 2472/1997. Για το είδος και το ύψος της κύρωσης ελήφθη υπόψη η σοβαρότητα των παραβάσεων, η οικονομική κατάσταση του υπεύθυνου επεξεργασίας καθώς και ο βαθμός της υπαιτιότητάς της.

6/2008

Πρόστιμο ύψους 5.000 € στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης για παραβίαση των άρθρων 2, 4 παρ. 1, 5 και 7 του Ν. 2472/1997 και των όρων της 58/2005 απόφασης της ΑΠΔΠΧ.

7/2008

Πρόστιμο ύψους 5.000 € στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας για παραβίαση των άρθρων 4 παρ. 1 και 7 παρ. 2 του Ν. 2472/1997.

10/2008

Πρόστιμο ύψους 5.000 € σε ομοσπονδία φιλάθλων για παράνομη εγκατάσταση και λειτουργία

κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης στους χώρους των γραφείων της.

12/2008

Πρόστιμο ύψους 20.000 € σε ανώνυμη εταιρεία για παράνομη διαβίβαση προσωπικών δεδομένων (απλών και ευαίσθητων) εργαζομένων της σε εταιρεία που εδρεύει στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ηνωμένο Βασίλειο). Για το είδος και το ύψος της κύρωσης ελήφθη υπόψη η σοβαρότητα των παραβάσεων, η οικονομική κατάσταση του υπεύθυνου επεξεργασίας καθώς και ο βαθμός της υπαιτιότητάς της.

14/2008

Πρόστιμο ύψους 150.000 € σε εκδοτική εταιρεία για παραβίαση των άρθρων 2, 4 παρ. 1, 7, 11, 12 και 13 του Ν. 2472/1997. Για το είδος και το ύψος της κύρωσης ελήφθη υπόψη η σοβαρότητα των παραβάσεων, η οικονομική κατάσταση της εταιρίας καθώς και ο βαθμός της υπαιτιότητάς της.

17/2008, 18/2008

Προστίμου ύψους 20.000 € σε δύο ανώνυμες εταιρίες για διαβίβαση οικονομικών στοιχείων φυσικού προσώπου σε τρίτο πρόσωπο χωρίς τη συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχ. ε' του Ν. 2472/1997 και χωρίς προηγούμενη ενημέρωση του υποκειμένου των δεδομένων.

21/2008

Πρόστιμο ύψους 5.000 € σε ανώνυμη εκδοτική εταιρεία για παραβίαση των άρθρων 4 και 7 του Ν. 2472/1997.

23/2008

Πρόστιμο ύψους 3.000 € σε εταιρεία συλλογής και εμπορίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για παραβίαση των άρθρων 2, 4, 5, 6, 11, 12 και 13 του Ν. 2472/1997.

34/2008

Πρόστιμο ύψους 110.000 € σε ανώνυμη εταιρεία για παραβίαση των άρθρων 2, 4 παρ. 1 και 5 του Ν. 2472/1997.

38/2008

Πρόστιμο ύψους 5.000 € σε ανώνυμη εταιρεία για παραβίαση του άρθρου 12 του Ν. 2472/1997.

47/2008

Πρόστιμο ύψους 30.000 σε εταιρεία περιορισμέ-

νης ευθύνης για παραβίαση του άρθρου 11 παρ. 1 και 4 του Ν. 3471/2006.

69/2008

Επιστροφή των προσωπικών δεδομένων (φωτογραφίας) στο υποκείμενο των δεδομένων.

4/2008

Καταστροφή ευαίσθητων δεδομένων συγκεκριμένων προσώπων που τηρεί εκδοτική εταιρεία στο αρχείο της.

17/2008, 18/2008

Καταστροφή μέρους αρχείου βουλευτή στο μέτρο που περιλαμβάνει ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα πολιτών.

32/2008 (βλ. και 53/2008 με την οποία έγινε δεκτή η αίτηση θεραπείας)

Καταστροφή μέρους αρχείου εταιρίας συλλογής και εμπορίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο μέτρο που περιέχει α) δεδομένα τα οποία δεν προέρχονται από δημόσια προσβάσιμες πηγές και έχουν συλλεγεί χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων και β) δεδομένα οικονομικής φύσης που έχουν συλλεγεί χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων.

34/2008

2.2.2. Η ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΩΣ ΑΡΧΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΕΝΓΚΕΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Με το Ν. 2514/97 κυρώθηκαν και ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη η Συμφωνία Σένγκεν και η Σύμβαση Εφαρμογής της Συμφωνίας Σένγκεν (ΣΕΣ), με τις οποίες καταργούνται οι έλεγχοι και οι διατυπώσεις στα κοινά σύνορα μεταξύ των συμβαλλομένων κρατών (εσωτερικά σύνορα) και δημιουργείται ένας ενιαίος ευρωπαϊκός χώρος διακίνησης προσώπων και αγαθών.

Για την ασφάλεια του αποκαλούμενου «χώρου Σένγκεν» η Σύμβαση ρυθμίζει αυστηρές διαδικασίες ελέγχου των κοινών εξωτερικών συνόρων. Προς υποστήριξη των διαδικασιών αυτών η Σύμβαση θεσμοθετεί το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν (SIS), δηλαδή ένα κοινό σύστημα πληροφοριών, στο οποίο κάθε κράτος μέλος καταχωρί-

ζει, μέσω του Εθνικού Τμήματος SIS, πληροφορίες για καταζητούμενα ή ανεπιθύμητα άτομα και αναζητούμενα οχήματα, όπλα, έγγραφα (συνήθως διαβατήρια) και τραπεζογραμμάτια.

Ως εγγύηση των δικαιωμάτων των πολιτών σε σχέση με τις πολλαπλές δυνατότητες επεξεργασίας δεδομένων στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν, η Σύμβαση, σε αντιστάθμισμα, αφενός μεν προβλέπει αυστηρές προϋποθέσεις για τον τρόπο συλλογής, το είδος των δεδομένων και το χρόνο τήρησης των καταχωρίσεων, θεσμοθετώντας συγκεκριμένα δικαιώματα για τα υποκείμενα των δεδομένων, αφετέρου δε θέτει ως προαπαιτούμενο της θέσης της σε ισχύ στα κράτη μέλη, τον ορισμό μιας ανεξάρτητης Αρχής Ελέγχου, αρμόδιας να διερευνά αν από την επεξεργασία και χρήση των δεδομένων προσβάλλονται τα δικαιώματα των ενδιαφερομένων προσώπων (άρθρο 114 ΣΕΣ). Τις αρμοδιότητες αυτές έχει επωμισθεί η Αρχή Προστασίας Δεδομένων.

ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΩΝ

α. Για την επικοινωνία και το συντονισμό της λειτουργίας του Εθνικού Τμήματος του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν (N-SIS), λειτουργεί σε κάθε κράτος μέλος το Γραφείο SIRENE. Στην Ελλάδα το Γραφείο SIRENE λειτουργεί στο πλαίσιο της Διεύθυνσης Διεθνούς Αστυνομικής Συνεργασίας της Ελληνικής Αστυνομίας. Στις αρμοδιότητές του περιλαμβάνονται η επικοινωνία με τα αντίστοιχα Γραφεία SIRENE των λοιπών συμβαλλομένων κρατών και ο συντονισμός μεταξύ των εθνικών υπηρεσιών που είναι αρμόδιες, σύμφωνα με το άρθρο 94 ΣΕΣ, για την καταχώριση δεδομένων στο Σύστημα, καθώς και των υπηρεσιών που είναι εξουσιοδοτημένες να έχουν πρόσβαση στο Σύστημα.

Οι δημόσιες αρχές που εξουσιοδοτούνται να τροφοδοτούν το Σύστημα είναι, ανάλογα με το είδος των καταχωρούμενων πληροφοριών, οι εξής:

- 1) Το Γραφείο SIRENE για τις καταχωρίσεις του άρθρου 95 ΣΕΣ (πρόσωπα που αναζητούνται με σκοπό τη σύλληψη)
- 2) Η Διεύθυνση Αλλοδαπών της Ελληνικής Αστυνομίας για τις καταχωρίσεις του άρθρου 96 (ανεπιθύμητοι αλλοδαποί). Η πρόσβαση στο Σύστημα γίνεται από τις αστυνομικές διευθύνσεις όλης της επικράτειας.
- 3) Η Διεύθυνση Κρατικής Ασφαλείας της Ελληνικής Αστυνομίας επίσης για τις καταχωρίσεις του άρθρου 96, και

4) Η Διεύθυνση Δημόσιας Ασφαλείας της Ελληνικής Αστυνομίας για τις καταχωρίσεις των άρθρων 97-100 ΣΕΣ (πρόσωπα που έχουν εξαφανισθεί ή έχουν τεθεί υπό επιτήρηση, πρόσωπα που έχουν κλητευθεί να εμφανισθούν στο Δικαστήριο ως κατηγορούμενοι ή μάρτυρες, πρόσωπα που έχουν τεθεί υπό διακριτική παρακολούθηση και δεδομένα σχετικά με πράγματα που αναζητούνται, όπως κλαπέντα οχήματα, πυροβόλα όπλα, έγγραφα και τραπεζογραμμάτια).

Οι δημόσιες αρχές που είναι εξουσιοδοτημένες να έχουν πρόσβαση στο Σύστημα είναι:

- 1) Το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης
- 2) Το Υπουργείο Εξωτερικών, μέσω των Προξενείων, για τον έλεγχο των προσώπων που ζητούν βίζα
- 3) Το Υπουργείο Δικαιοσύνης σχετικά με τις καταχωρίσεις του άρθρου 95
- 4) Το Υπουργείο Οικονομικών, μέσω των Τελωνείων, σχετικά με τα αναζητούμενα οχήματα και όπλα, και
- 5) Το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, μέσω του Λιμενικού Σώματος, για τον έλεγχο των λιμένων και των άλλων σημείων εισόδου στο χώρο Σένγκεν δια θαλάσσης.

Υπεύθυνη για το πληροφοριακό σύστημα, που υποστηρίζει την επικοινωνία των πιο πάνω υπηρεσιών καθώς και του Εθνικού Τμήματος του Συστήματος με την Κεντρική Βάση του Συστήματος που εδρεύει στο Στρασβούργο και τα Εθνικά Τμήματα των λοιπών κρατών μελών, είναι η Διεύθυνση Πληροφορικής της Ελληνικής Αστυνομίας.

Η Αρχή ενημερώνεται κανονικά σχετικά με τα πρόσωπα που είναι εξουσιοδοτημένα να έχουν πρόσβαση στο σύστημα. Μετά την εφαρμογή του αποκεντρωμένου συστήματος εισαγωγής δεδομένων από τις αστυνομικές διευθύνσεις όλης της επικράτειας, το Γραφείο SIRENE έχει επεκτείνει την ενημέρωση στο σύνολο των εξουσιοδοτημένων προσώπων σε όλη την επικράτεια.

β. Οι καταχωρίσεις στο SIS υπόκεινται στους κανόνες της Σύμβασης Εφαρμογής της Συμφωνίας Σένγκεν και ειδικότερα στη διάταξη του άρθρου 105 που, εφαρμόζεται μέσω της αντίστοιχης διάταξης του εθνικού δικαίου (άρθρο 4 παρ. 1 Ν. 2472/1997), σύμφωνα με τη διάταξη το άρθρου 104 παρ. 1 και 2 ΣΕΣ, που ορίζει ότι σε κάθε καταχώριση εφαρμόζεται το εθνικό δικαίο του καταχωρούντος συμβαλλομένου μέρους.

Συγκεκριμένα, τα προσωπικά δεδομένα που περι-

λαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν στο Εθνικό Τμήμα SIS (N-SIS) πρέπει να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία εν όψει των σκοπών αυτών. Τη νομιμότητα των καταχωρίσεων στο N-SIS πρέπει να ελέγχει ο υπεύθυνος επεξεργασίας του αρχείου. Ο έλεγχος αυτός της νομιμότητας αφορά την ίδια τη συλλογή, καταχώριση και, εν γένει, επεξεργασία δεδομένων στην οποία προβαίνει ο εκτελών την επεξεργασία. Για να γίνεται νόμιμα η καταχώριση αυτή πρέπει να τηρούνται οι διατάξεις της Συμβάσεως και ιδίως αυτές των άρθρων 94-101, αλλά προπάντων του άρθρου 4 του Ν. 2472/97. Αφορά δε το σύνολο των καταχωρίσεων και όχι μόνο αυτές του άρθρου 95. Σημειώνεται ότι η νομιμότητα πρέπει να ελέγχεται από το καταχωρούν μέλος σύμφωνα με το άρθρο 105 ΣΕΣ, αλλά και σύμφωνα με το άρθρο 5 της Σύμβασης 108/28-1-1981 του Συμβουλίου της Ευρώπης, καθώς και τη Σύσταση R (87) 15/17-9-1987 του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με τη χρήση των προσωπικών δεδομένων στον αστυνομικό τομέα. Το νόμιμο της εγγραφής του περιεχομένου αυτής στο N-SIS θα πρέπει να ελέγχεται, ώστε να είναι βέβαιο ότι η συγκεκριμένη εγγραφή είναι ακριβής μεταφορά της εντολής και τα προσωπικά δεδομένα εγγράφονται νόμιμα στο SIS, σύμφωνα με τα άρθρα της Συνθήκης. Η βασική αρχή όμως του Ν. 2472/97, όπως αυτή εμφανίζεται στο άρθρο 4 παρ. 1, είναι δεσμευτική και για την περίπτωση του υπεύθυνου επεξεργασίας του N-SIS. Ανεξάρτητα από τον έλεγχο της τήρησης των κανόνων για την προστασία των προσωπικών δεδομένων που ασκεί η Αρχή, έχουν τοποθετηθεί με απόσπαση, βάσει του άρθρου 21 παρ. 4 του Ν. 2521/97, δύο δικαστικοί λειτουργοί (ένας Εισαγγελέας Πρωτοδικών και ένας Πρόεδρος Πρωτοδικών) στο Γραφείο SIRENE, με σκοπό τον έλεγχο της νομιμότητας των καταχωρίσεων στο Εθνικό Τμήμα SIS. Η παρουσία των δικαστικών λειτουργών που σκοπό έχει την επικουρία και συμμετοχή στον έλεγχο της νομιμότητας κάθε καταχωρίσεως εκτιμάται ως θετική από την Αρχή, ο ρόλος τους όμως πρέπει να ενδυναμωθεί. Ενδεχομένως, η αύξηση του αριθμού των δικαστικών λειτουργών θα συνεισέφερε στην αποτελεσματικότερη λειτουργία των ελέγχων.

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΔΙΑΓΡΑΦΗΣ

α. Σε 3 περιπτώσεις διατάχθηκε η διαγραφή από τον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθύμητων Αλλοδα-

πών, γιατί πληρούντο οι προϋποθέσεις του άρθρου 66 § 9 του Ν. 2910/2001, σύμφωνα με το οποίο «Η καταχώριση αλλοδαπού στον κατάλογο ανεπιθύμητων συνεπεία διοικητικής απέλασης ή για οποιαδήποτε άλλη αιτία, για παράνομη είσοδο, έξοδο, παραμονή ή εργασία στο ελληνικό έδαφος, ο οποίος έχει λάβει την άδεια παραμονής της παρ. 1 του άρθρου 66 του Ν. 2910/2001 και εφόσον στηρίζεται σε γεγονότα που έγιναν σε χρόνο προγενέστερο της έκδοσης της ανωτέρω άδειας παραμονής, δεν συνεπάγεται έναντι των κατόχων της οποιοδήποτε έννομο αποτέλεσμα και επέρχεται, αυτοδικαίως, διαγραφή τους από τον ίδιο κατάλογο».

β. Σε 4 περιπτώσεις διατάχθηκε η διαγραφή από το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν (SIS) και τον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθυμητών Αλλοδαπών, γιατί πληρούντο οι προϋποθέσεις του άρθρου 66 § 9 του Ν. 2910/2001 σε συνδυασμό με την ευεργετική διάταξη του άρθρου 91 § 11 περ. στ' του Ν. 3386/2005 σύμφωνα με την οποία «Εγγραφή στους καταλόγους ανεπιθυμητών, αποκλειστικά για λόγους παράνομης εισόδου, εξόδου, εργασίας και διαμονής στη Χώρα καθώς και συναφείς εκκρεμείς απελάσεις δεν αποτελούν παρακωλυτικό λόγο για τη χορήγηση της άδειας διαμονής. Υφιστάμενες για την ανωτέρω αιτία εγγραφές στον κατάλογο ανεπιθυμητών θεωρούνται ότι έχουν αυτοδικαίως αρθεί.».

γ. Σε 2 περιπτώσεις διατάχθηκε η διαγραφή από το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν (SIS) και τον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθυμητών Αλλοδαπών, γιατί οι προσφεύγοντες είχαν κάνει χρήση των ευεργετικών διατάξεων του Ν. 3386/2005 και συνεπώς έπρεπε να είχαν διαγραφεί αυτοδίκαια.

δ. Σε 19 περιπτώσεις διατάχθηκε η διαγραφή από το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν (SIS), γιατί δεν ίσχυε καμία από τις προϋποθέσεις του άρθρου 96 της ΣΕΣ βάσει του οποίου είχε γίνει η καταχώριση.

ε. Σε 9 περιπτώσεις το Υπουργείο Εσωτερικών (πρώην Δημόσιας Τάξης) προέβη στη διαγραφή μετά από έγγραφο της Αρχής που ζητούσε διευκρινήσεις σχετικά με τις καταχωρίσεις.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

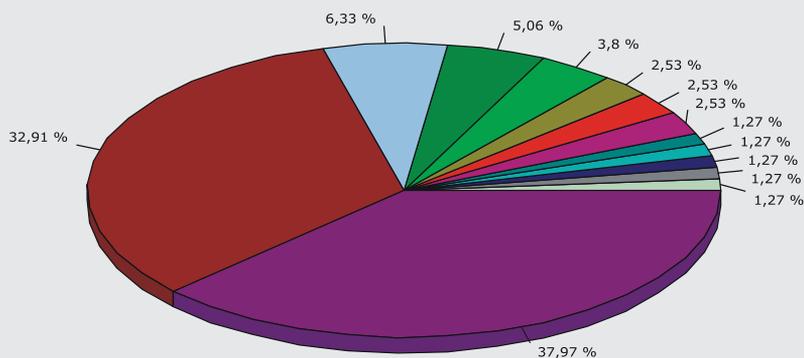
Ανάλυση των αιτήσεων του έτους 2008 δείχνει ότι προέρχονται από πολίτες 11 διαφορετικών χωρών. Στην πλειοψηφία τους οι προσφεύγοντες είναι υπήκοοι Ρωσίας (αιτήσεις 30 ή ποσοστό

37,97% έναντι 50% το 2008), Αλβανίας (26 αιτήσεις ή ποσοστό 32,91% έναντι 35,72% το 2008), Γεωργίας (4 αιτήσεις ή ποσοστό 5,06% έναντι 2,38 % το 2008), Ουκρανίας (5 αιτήσεις ή ποσοστό 6,33 %) και ακολουθούν οι υπήκοοι Μολδαβίας (από 3 αιτήσεις ή ποσοστό 3,8 % έναντι 1,19 % το 2008), οι υπήκοοι Καζακστάν, Μπαγκλαντές και Ρουμανίας (από 2 αιτήσεις ή ποσοστό 2,53 % έναντι 1,19 % και 3,57 % το 2008 για τους υπηκόους Μπαγκλαντές και Ρουμανίας αντίστοιχα), ενώ υπήρξαν από μία αίτηση από υπηκόους Βουλγαρίας, Πακιστάν, Κίνας, Ινδίας και ΗΠΑ. Από τις 79 αυτές αιτήσεις του 2008 διεκπεραιώ-

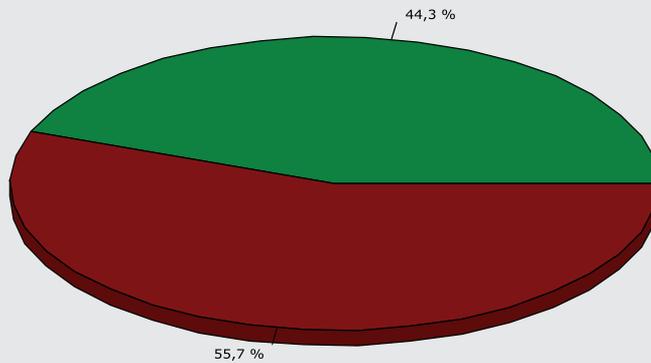
θηκαν οι 44 (ποσοστό 55,7%). Από αυτές, οι 28 διαγράφηκαν με απόφαση της Αρχής, σε 9 περιπτώσεις το ΥΔΤ προέβη στη διαγραφή ύστερα από σχετική επιστολή της Αρχής, και σε 7 περιπτώσεις οι αιτούντες ενημερώθηκαν σχετικά με την καταχώρηση που τους αφορούσε, είτε διαβιβάζοντας στη συνέχεια την αίτησή τους σε ξένη αρχή, γιατί το καταχωρούν κράτος ήταν άλλο από την Ελλάδα, είτε ενημερώνοντας τους ενδιαφερόμενους ότι δεν υφίσταται πλέον καταχώριση. Στη συνέχεια, στον πίνακα και τα διαγράμματα παρατίθενται αριθμητικά στατιστικά στοιχεία σχετικά με τις προσφυγές και την έκβαση αυτών.

Αιτήσεις ανά χώρα προέλευσης

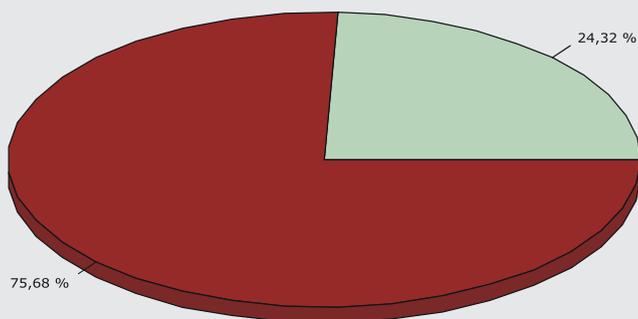
Αλβανία	26
Βουλγαρία	1
Γεωργία	4
Μολδαβία	3
Μπαγκλαντές	2
Πακιστάν	1
Ρουμανία	2
Ρωσία	30
Η.Π.Α.	1
Ινδία	1
Κίνα	1
Καζακστάν	2
Ουκρανία	5
Σύνολο	79

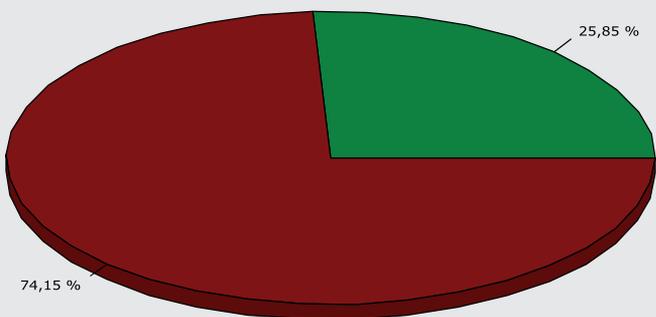
Αιτήσεις του Έτους 2008		Αριθμός
■ Αιτήσεις που διεκπεραιώθηκαν		44
■ Αιτήσεις που εκκρεμούν		35
Σύνολο Αιτήσεων SIRENE		79

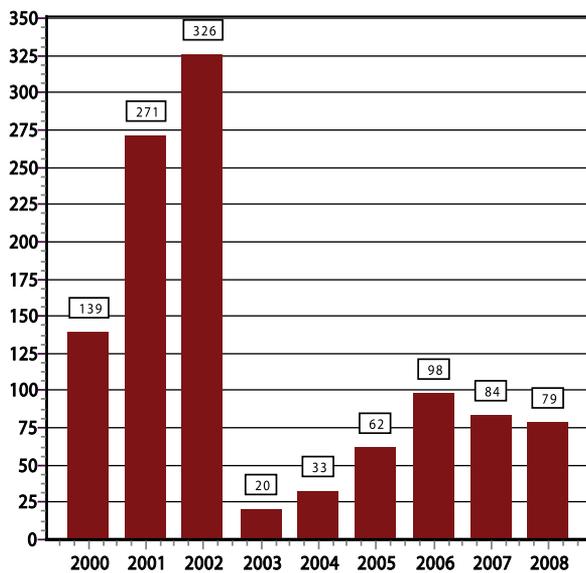
Περιπτώσεις Διαγραφής από το Σύστημα Σένγκεν		Αριθμός
■ Απόφαση αρχής		28
■ Έγγραφο Αρχής προς ΥΔΤ		9

Σύνολο αιτήσεων για την περίοδο 1999 - 2008		Αριθμός
■	Αιτήσεις που διεκπεραιώθηκαν	981
■	Αιτήσεις που εκκρεμούν	342
Σύνολο Αιτήσεων SIRENE		1323

Αριθμός Προσφυγών Σενγκεν

2.3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΑΝ ΤΗΝ ΑΡΧΗ

Στην ενότητα αυτή αναλύονται ορισμένα ιδιαίτερα σημαντικά ζητήματα που απασχόλησαν την Αρχή στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της και αφορούν: 1) τους Δεσμευτικούς Εταιρικούς Κανόνες (Binding Corporate Rules) που προβλέπονται στο άρθρο 26 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ, 2) τις ανεπιθύμητες ηλεκτρονικές επικοινωνίες SPAM και 3) την προστασία δεδομένων στον Τρίτο Πυλώνα της Ε.Ε.

2.3.1 ΔΕΣΜΕΥΤΙΚΟΙ ΕΤΑΙΡΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ (BINDING CORPORATE RULES)

Σύμφωνα με το άρθρο 25 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ, η διαβίβαση προσωπικών δεδομένων προς τρίτη χώρα (εν προκειμένω εκτός Ε.Ε.) επιτρέπεται μόνον εάν η τρίτη χώρα εξασφαλίζει ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας. Σύμφωνα με το άρθρο 26 παρ. 2 της Οδηγίας, ωστόσο, είναι δυνατή η διαβίβαση προσωπικών δεδομένων προς τρίτη χώρα η οποία δεν εξασφαλίζει ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας κατά την έννοια του άρθρου 25 της Οδηγίας, εφόσον ο υπεύθυνος επεξεργασίας παρέχει επαρκείς εγγυήσεις για την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών των προσώπων καθώς και την άσκηση των σχετικών δικαιωμάτων. Οι εγγυήσεις αυτές μπορούν, σύμφωνα με την ίδια διάταξη, να απορρέουν ιδίως από κατάλληλες συμβατικές ρήτρες.

Τα Binding Corporate Rules ή δεσμευτικοί εταιρικοί κανόνες (στο εξής: BCRs) αποτελούν ένα σύνολο νομικά δεσμευτικών κανόνων με το οποίο μία ομάδα εταιρειών που συνιστούν όμιλο μπορεί να παράσχει τις ως άνω απαιτούμενες επαρκείς εγγυήσεις αναφορικά με τις διαβιβάσεις προσωπικών δεδομένων στο εσωτερικό του ομίλου. Πρόκειται δηλαδή για μία από τις υπάρχουσες νομικές βάσεις για τη διαβίβαση προσωπικών δεδομένων μεταξύ εταιρειών που ανήκουν μεν στον ίδιο όμιλο, εδρεύουν ωστόσο σε διαφορετικές ένομες τάξεις, και δη εκτός Ε.Ε. Άλλες νομικές βάσεις για τη διαβίβαση δεδομένων προς τρίτες χώρες θεμελιώνονται στα άρθρο 25 παρ. 6 σε συνδυασμό με το άρθρο 25 παρ. 2, άρθρο 26 παρ. 1 και 4 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ.

Η διαβίβαση προσωπικών δεδομένων προς χώρες εκτός Ε.Ε, οι οποίες δεν εξασφαλίζουν μεν ικανο-

ποιητικό επίπεδο προστασίας, ο υπεύθυνος επεξεργασίας, ωστόσο, παρέχει επαρκείς εγγυήσεις για την προστασία των προσωπικών δεδομένων των υποκειμένων, απορρέουσες από συμβατικές ρήτρες με τη μορφή BCRs (Binding Corporate Rules, Δεσμευτικοί Εταιρικοί Κανόνες), αποτέλεσε σημαντικό θέμα εξέτασης και το 2008 σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η Ομάδα Εργασίας του άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ συνέχισε την ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των μελών της, εκπροσώπων εθνικών Αρχών, προκειμένου να συγκεκριμενοποιηθεί και να απλουστεύσει τη διαδικασία υιοθέτησης BCRs από ομίλους επιχειρήσεων και, στη συνέχεια, έγκρισής τους από τις αρμόδιες εθνικές Αρχές, καθώς και να διευκρινίσει τα πολύπλοκα νομικά ζητήματα που τίθενται.

Σε αυτό το πλαίσιο, εξέδωσε το 2008 τρία Έγγραφα Εργασίας (Working Papers), τα υπ' αριθμ. 153, 154 και 155, τα οποία είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα της Ομάδας Εργασίας: http://ec.europa.eu/justice_home/fsj/privacy/docs/wpdocs/2008. Το WP 153 έχει στόχο να διευκολύνει τους ομίλους επιχειρήσεων στην κατάρτιση και υποβολή BCRs στις αρμόδιες εθνικές Αρχές. Προς τούτο περιγράφει και επεξηγεί, σε μορφή πίνακα, όλα τα στοιχεία που πρέπει υποχρεωτικά να περιέχονται στα BCRs, ούτως ώστε αυτά να είναι πλήρη από νομικής άποψης, δίνοντας, παράλληλα, και τις σχετικές παραπομπές σε παλαιότερα Έγγραφα Εργασίας της Ομάδας Εργασίας που έχουν αντιμετωπίσει τα ίδια ζητήματα.

Το WP 154 αποσκοπεί στη δημιουργία ενός πλαισίου ως προς τη δομή των BCRs και γι' αυτό αποτελεί ένα σχέδιο πρόταση της μορφής που μπορεί να έχει ένα σύνολο BCRs όταν περιέχει όλα τα απαραίτητα στοιχεία, σύμφωνα με το νόμο και τα υπόλοιπα ερμηνευτικά Έγγραφα Εργασίας της Ομάδας Εργασίας. Σε καμία, ωστόσο, περίπτωση δεν συνιστά πρότυπη μορφή BCRs, όπως οι πρότυπες συμβατικές ρήτρες, αφού κάτι τέτοιο θα ήταν αντίθετο στην ίδια τη φύση των BCRs, ως ευέλικτου και εξατομικευμένου νομικού εργαλείου.

Το τελευταίο WP που εξέδωσε για το 2008 η Ομάδα Εργασίας του άρθρου 29 είναι το υπ' αριθμό 155. Το Έγγραφο αυτό, το οποίο υφίσταται διαρκείς τροποποιήσεις και προσθήκες από την υιοθέτησή του και μετά, περιέχει ερωτήσεις (Frequently Asked Questions-FAQs) και τις αντίστοιχες απαντήσεις σε νομικά ζητήματα που ανακύπτουν συχνά κατά την κατάστρωση BCRs και

υποβολή τους προς έγκριση στις αρμόδιες εθνικές Αρχές. Μέχρι το τέλος του 2008 περιείχε 8 ερωταποκρίσεις, αναμένεται, ωστόσο, ο διαρκής εμπλουτισμός του Εγγράφου.

Το ζήτημα της διασυννοριακής ροής προσωπικών δεδομένων, στο οποίο εντάσσονται και τα BCRs, συζητήθηκε επίσης στο πλαίσιο του Συνεδρίου για τις διασυννοριακές διαβιβάσεις προσωπικών δεδομένων, το οποίο έλαβε χώρα στις Βρυξέλλες στις 21.10.2008. Σε αυτό συμμετείχαν εκπρόσωποι του Αμερικανικού Υπουργείου Εμπορίου (Department of Commerce), της Ομοσπονδιακής Επιτροπής Εμπορίου (Federal Trade Commission), της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Ομάδας Εργασίας του άρθρου 29 και πολυεθνικών εταιρειών, δικηγόροι και ακαδημαϊκοί. Κατά τις εργασίες του Συνεδρίου επισημάνθηκαν οι δυσκολίες που παρουσιάζονται κατά τη διαδικασία έγκρισης των BCRs, στο μέτρο που η εξασφάλιση ικανοποιητικού επιπέδου προστασίας από τον υπεύθυνο επεξεργασίας στον οποίο διαβιβάζονται τα δεδομένα κρίνεται τελικά με βάση το εθνικό δίκαιο (άρθρο 9 ν. 2472/1997 και άρθρο 26 παρ. 2 Οδηγίας 95/46).

Έως το τέλος του 2008, η ελληνική Αρχή δεν έχει εξετάσει καμία αίτηση διαβίβασης προσωπικών δεδομένων εκτός Ε.Ε. η οποία έχει ως βάση νομιμότητας ένα κατατεθειμένο σύνολο BCRs.

2.3.2 ΑΝΕΠΙΘΥΜΗΤΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ – SPAM

Κατά τη διάρκεια του 2008, εκπρόσωποι της Αρχής συμμετείχαν ενεργά στις συναντήσεις της Ομάδας CNSA (Contact Network for Anti-Spam Authorities) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η μία από τις συναντήσεις πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με τη διεθνή ομάδα LAP (London Action Plan) στο Βισμπάντεν της Γερμανίας, υπό την αιγίδα της Γερμανικής Ένωσης Εταιρειών Παροχής Υπηρεσιών Διαδικτύου (ECO – <http://www.eco.de/>).

Τα στατιστικά στοιχεία, σε διεθνές επίπεδο, δείχνουν αύξηση του spam παραπάνω από 100% σε σχέση με την αρχή του έτους 2008 και πάνω από 10.000% από το 2003. Οι “spammers” γίνονται ολοένα και περισσότερο ευρηματικοί σε τεχνικές και εργαλεία που χρησιμοποιούν και μεταλλάσσουν συχνά το περιεχόμενο των μηνυμάτων. Παράλληλα, χρησιμοποιούν περισσότερο τεχνικές κοινωνικής μηχανικής (social engineering) - ένας

όρος που χρησιμοποιείται διεθνώς για να περιγράψει το σύνολο των μεθόδων για την εξαπάτηση διάφορων προσώπων ώστε να αποκαλύπτουν προσωπικά τους δεδομένα ή να εκτελούν πράξεις. Πολύ συχνά, μέσω μηνυμάτων spam εγκαθίσταται σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές κακόβουλο λογισμικό που φροντίζει αυτόματα για τη διάδοσή του και τη “μόλυνση” περισσότερων μηχανημάτων τα οποία δρουν σαν ένα δίκτυο spam (botnet).

Η ριζική καταπολέμηση του spam απαιτεί διακρατική συνεργασία. Μέσα στο 2008, σημειώθηκε μια σημαντική διεθνής επιτυχία, με τη συνεργασία αρχών των ΗΠΑ, της Ολλανδίας, της Αυστραλίας και της Νέας Ζηλανδίας και την εξάρθρωση ενός δικτύου από spammers. Η μέθοδος διερεύνησης της υπόθεσης βασίστηκε στη ροή των χρημάτων. Οι αρχές των ΗΠΑ με διάφορες μεθόδους (ακόμα και με αγορές προϊόντων) παρακολούθησαν σε ποιες τράπεζες μεταφέρθηκαν τα χρήματα που κατέθεσαν οι αγοραστές και τελικά εντόπισαν την προέλευσή τους στη Νέα Ζηλανδία και την Αυστραλία. Από τις αρμόδιες αρχές των δύο αυτών χωρών πραγματοποιήθηκαν επιτόπιοι έλεγχοι, κατασχέθηκαν και ελέγχθηκαν πολλοί Η/Υ ώστε να διαπιστωθεί ο τρόπος λειτουργίας του κυκλώματος.

Σημαντική θεωρείται και η συνεργασία των παρόχων υπηρεσιών Διαδικτύου στην καταπολέμηση του φαινομένου. Ενδεικτική είναι η περίπτωση της Αμερικάνικης εταιρείας McColo. Οι υπόλοιποι πάροχοι υπηρεσιών πρόσβασης στο Διαδίκτυο διέκοψαν τη σύνδεσή τους με την εταιρεία αυτή, κατόπιν ερευνών μελετητών ασφαλείας που υπεδείκνυαν ότι το δίκτυό της χρησιμοποιείται για την αποστολή spam μηνυμάτων. Σύμφωνα με το SpamCop, ένα ανεξάρτητο δίκτυο αναφοράς για το spam, η ενέργεια αυτή οδήγησε σε μείωση κατά 70% της κυκλοφορίας ανεπιθύμητων μηνυμάτων παγκοσμίως.

Σε παγκόσμιο επίπεδο καταγράφεται αυξητική τάση σε απάτες μέσω της αποστολής email spam, όπου ο χρήστης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου λαμβάνει ένα ψευδές μήνυμα (phishing) που τον καλεί να προκαταβάλει ένα ποσό έτσι ώστε αυτός να κερδίσει ένα πολύ μεγαλύτερο (π.χ. απάτες από τη Νιγηρία, κέρδη σε λοταρία κλπ). Το κέρδος από τέτοιες επιχειρήσεις απάτης είναι της τάξης των εκατομμυρίων ευρώ. Οι απατεώνες βρίσκονται σε διάφορες χώρες και χρησιμοποιούν πολλούς μεσάζοντες για να καλύψουν τα ίχνη τους. Στα μηνύ-

ματά τους, παραπέμπουν σε ιστοσελίδες, όπου μιλούνται με όλο και μεγαλύτερη ακρίβεια τις ιστοσελίδες τραπεζών, ενώ οι πληρωμές γίνονται με διάφορες διαδικτυακές υπηρεσίες ή υπηρεσίες μεταφοράς χρημάτων και τρίτα πρόσωπα.

Σε διάφορες χώρες, όπως στη Γερμανία, αναφέρθηκαν απάτες που πραγματοποιούνται μέσω εγκατάστασης κακόβουλου λογισμικού ακόμη και σε ασφαλές περιβάλλον επικοινωνίας, όπου έχει γίνει αυθεντικοποίηση των συναλλαγόμενων, ειδικότερα στις τραπεζικές συναλλαγές μέσω Διαδικτύου. Τα τελευταία προγράμματα κακόβουλου λογισμικού είναι τόσο εξελιγμένα που εγκαθίστανται αυτόματα μέσω ευάλωτων σημείων του λειτουργικού συστήματος, του προγράμματος περιήγησης ή πρόσθετων του (π.χ. pdf, flash, codecs) ενώ δύσκολα ανιχνεύονται από anti-virus λογισμικό (στοιχεία δείχνουν ποσοστά ανίχνευσης κάτω του 30%). Έτσι υπάρχει η δυνατότητα υποκλοπής τραπεζικών συναλλαγών, όπου ο χρήστης / πελάτης της τράπεζας βλέπει στην οθόνη του τα στοιχεία της συναλλαγής που ο ίδιος δηλώνει, ενώ το κακόβουλο λογισμικό φροντίζει να αποστέλλονται στην τράπεζα τα πλαστά στοιχεία. Τέτοια προγράμματα μολύνουν το υλικό (hardware) και το λογισμικό (firmware) του δρομολογητή (router). Ως μόνη λύση προτάθηκε η χρήση ξεχωριστού υπολογιστή, αποκλειστικά για τις κρίσιμες συναλλαγές τους.

Σε χώρες της Ασίας, όπου η τιμή του σύντομου γραπτού μηνύματος σε κινητά (SMS) είναι ιδιαίτερα χαμηλή, παρουσιάστηκε μεγάλη αύξηση στο spam στα κινητά, φαινόμενο που στην Ευρώπη δεν είναι τόσο εξαπλωμένο με την εξαίρεση της Κύπρου, όπου η τιμή του SMS είναι ιδιαίτερα χαμηλή σε σχέση με την υπόλοιπη Ε.Ε..

Η Αρχή εξέδωσε για παρόμοια περίπτωση την απόφαση 69/2008 με την οποία επέβαλε πρόστιμο σε εταιρεία που έστειλε μαζικά ανεπιθύμη-

τα μηνύματα SMS. Η εταιρεία για μεγάλο χρονικό διάστημα απέστειλε SMS παρακινώντας τους παραλήπτες να καλέσουν αριθμό πρόσθετης χρέωσης για να παραλάβουν προϊόντα που κέρδισαν κατόπιν κλήρωσης. Διαπιστώθηκε ότι τα μηνύματα αποστέλλονταν χωρίς την προηγούμενη συγκατάθεση των παραληπτών και χωρίς να εξασφαλίζονται τα δικαιώματα ενημέρωσης και πρόσβασης. Η Αρχή έκρινε ότι τα SMS αποτελούν μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σύμφωνα με τους ορισμούς του Ν. 3471/2006 και της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ, ότι οι αριθμοί των κινητών τηλεφώνων αποτελούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και ότι έχει την αρμοδιότητα για τον έλεγχο της τήρησης των διατάξεων του άρθρου 11 του Ν. 3471/2006.

Η Αρχή μελετά τη λήψη μέτρων για την καταπολέμηση του spam, τα οποία απευθύνονται στους Παρόχους Υπηρεσιών Διαδικτύου και Ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου. Για το σκοπό αυτό πραγματοποιήθηκε, στις 20-5-2008, συνάντηση με εκπροσώπους των παρόχων, στην οποία συμμετείχε και εκπρόσωπος του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια των Πληροφοριακών Συστημάτων (ENISA). Στη συνάντηση αυτή παρουσιάστηκε από την Αρχή και τέθηκε προς συζήτηση ένα σύνολο τεχνικών και οργανωτικών μέτρων για την καταπολέμηση του spam. Η Αρχή προγραμματίζει την έκδοση σχετικής πράξης το 2009.

2.3.3. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΝ ΤΡΙΤΟ ΠΥΛΩΝΑ

Σύμφωνα με το πρόγραμμα της Χάγης του 2004 «*Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο είναι πεπεισμένο ότι για την ενίσχυση της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης απαιτείται μια καινοτόμος προσέγγιση της διασυνοριακής ανταλλαγής πληροφοριών όσον αφορά την επιβολή του νόμου. Το*

γεγονός και μόνο ότι οι πληροφορίες διαπερνούν τα σύνορα δεν θα πρέπει να είναι πλέον καθοριστικό». Κατά συνέπεια, έχουν προβλεφθεί βασικά μέτρα για τη διάθεση πληροφοριών αστυνομικού χαρακτήρα σε όλες τις αρχές των κρατών μελών της Ε.Ε. Στην προσπάθειά της να καταπολεμήσει την τρομοκρατία και να ενισχύσει την εσωτερική ασφάλεια, η Ευρωπαϊκή Ένωση ανέλαβε αρκετές πρωτοβουλίες για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της επιβολής του νόμου στο έδαφός της, χρησιμοποιώντας την έννοια της διαθεσιμότητας ως καθοδηγητική αρχή για την ανταλλαγή πληροφοριών στο πλαίσιο της συνεργασίας του τρίτου πυλώνα. Για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την ενίσχυση της εσωτερικής ασφάλειας, τόσο το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο όσο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν επανειλημμένα ζητήσει από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας, της διαλειτουργικότητας και της συνεργίας μεταξύ των ευρωπαϊκών βάσεων δεδομένων. Στο πλαίσιο αυτό, ως διαλειτουργικότητα νοείται όχι μόνο η από κοινού χρήση συστημάτων ΤΠ ευρείας κλίμακας, αλλά και οι δυνατότητες πρόσβασης σε δεδομένα ή ανταλλαγής αυτών, ή ακόμη και συγχώνευσης βάσεων δεδομένων.

Για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου έχουν προταθεί ή εγκριθεί διάφορα νομικά μέσα. Οι συζητήσεις σχετικά με την πρόταση απόφασης-πλασίου του Συμβουλίου για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τυγχάνουν επεξεργασίας στο πλαίσιο της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις συνδέονταν με το πρόγραμμα της Χάγης και την εφαρμογή της αρχής της «διαθεσιμότητας», ώστε να διαμορφωθεί το κατάλληλο νομικό πλαίσιο προστασίας των δεδομένων στον τομέα της

συνεργασίας μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου. Η παραπάνω Απόφαση του Συμβουλίου για την προστασία δεδομένων στον τρίτο πυλώνα τελικώς υιοθετήθηκε το Νοέμβριο του 2008.

2.4. ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΩΝ

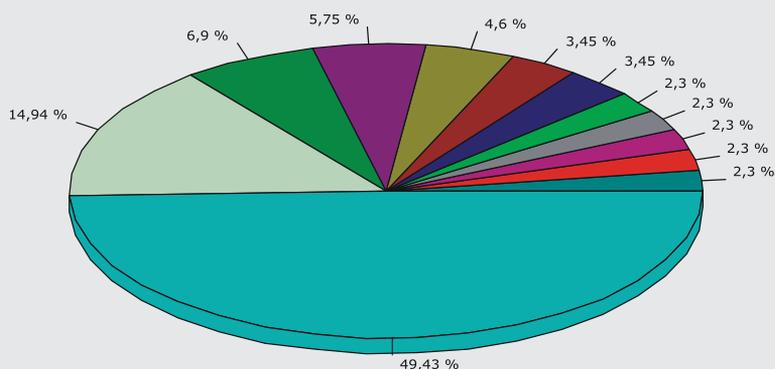
Σύμφωνα με το άρθρο 7 του Ν. 2472/1997 απαιτείται άδεια της Αρχής για τη συλλογή και επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, καθώς και άδεια ίδρυσης και λειτουργίας σχετικού αρχείου. Το άρθρο 8 καθιερώνει σύστημα προηγούμενης άδειας της Αρχής σε περιπτώσεις διασύνδεσης αρχείων, όταν ένα από τα αρχεία που πρόκειται να διασυνδεθούν περιέχει ευαίσθητα δεδομένα ή αν η διασύνδεση έχει ως αποτέλεσμα την αποκάλυψη ευαίσθητων δεδομένων ή αν, για την πραγματοποίηση της διασύνδεσης, πρόκειται να γίνει χρήση ενιαίου κωδικού αριθμού. Ακόμα, το άρθρο 9 που ρυθμίζει τη διασυνοριακή ροή προσωπικών δεδομένων προβλέπει προηγούμενη άδεια της Αρχής για τη διαβίβαση δεδομένων σε χώρες που δεν ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το Τμήμα Αδειών της Αρχής Προστασίας Δεδομένων, εξέτασε εντός του 2008 ογδόντα εννέα (89) αιτήσεις για χορήγηση άδειας, και χορήγησε εξ αυτών σαράντα (40) άδειες λειτουργίας αρχείων με ευαίσθητα δεδομένα, δύο (2) άδειες διαβίβασης δεδομένων σε χώρες εκτός Ε.Ε. και δύο (2) άδειες παράτασης του χρόνου τήρησης δεδομένων κλειστού κυκλώματος. Επιπλέον, η Αρχή δέχθηκε και πενήντα μία (51) αιτήσεις για ανανεώσεις των αδειών που είχαν λήξει ή θα έληγαν στο έτος 2008. Συνολικά ανανεώθηκαν σαράντατρείς (43) άδειες λειτουργίας αρχείου με ευαίσθητα δεδομένα.

Οι αιτήσεις χορήγησης άδειας που οδήγησαν στην έκδοση άδειας κατηγοριοποιήθηκαν όπως παρακάτω.

Κατηγορίες υπεύθυνων επεξεργασίας στους οποίους χορηγήθηκε άδεια

Νοσοκομεία κέντρα υγείας	3
Ιατρικά/Διαγνωστικά κέντρα κλινικές	13
Κοινωνικές υπηρεσίες ιδιωτικού τομέα	6
Νομικές Βάσεις	2
Οργανισμοί/ Ταμεία Ασφάλισης	4
Λοιπές εμπορικές εταιρίες, γραφεία, οργανισμοί	3
Φαρμακευτικές εταιρίες	2
Εταιρείες Ερευνών	5
Πανεπιστήμια	2
Ανανεώσεις αδειών που έληξαν	43
Διαβίβαση δεδομένων σε χώρες εκτός Ε.Ε.	2
Άδεια παράτασης χρόνου τήρησης δεδομένων	2
Σύνολο	87

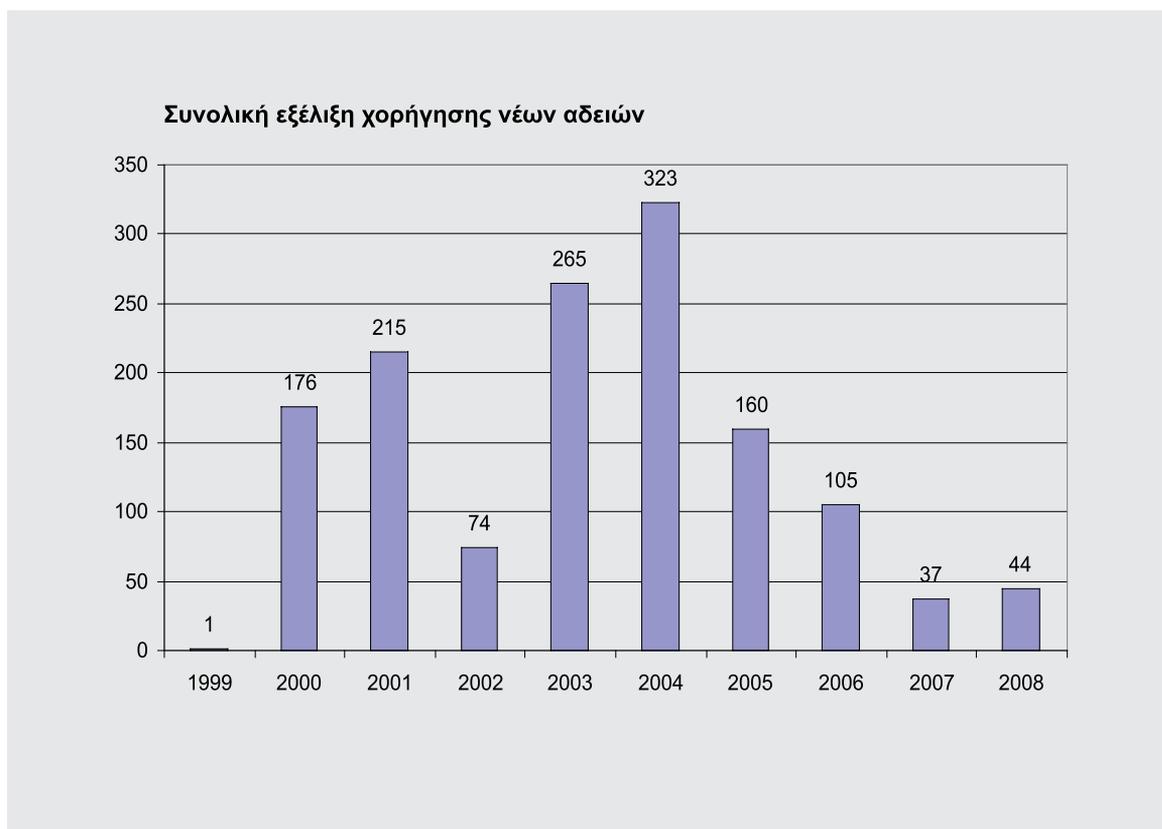

Το Τμήμα εξέτασε τις παραπάνω αιτήσεις χορήγησης άδειας και εξέδωσε άδειες λειτουργίας αρχείων με ευαίσθητα δεδομένα θέτοντας παράλληλα όρους και προϋποθέσεις για την αποτελεσματικότερη προστασία του δικαιώματος της ιδιωτικής ζωής των υποκειμένων ή τρίτων, ενώ απηύθυνε υποδείξεις και συστάσεις προς τους υπευθύνους σχετικά με το απόρρητο και την ασφάλεια της επεξεργασίας. Ο όροι αυτοί υπαγορεύουν ότι μέσα σε ένα χρόνο από την ημερομηνία χορήγησης της άδειας θα πρέπει:

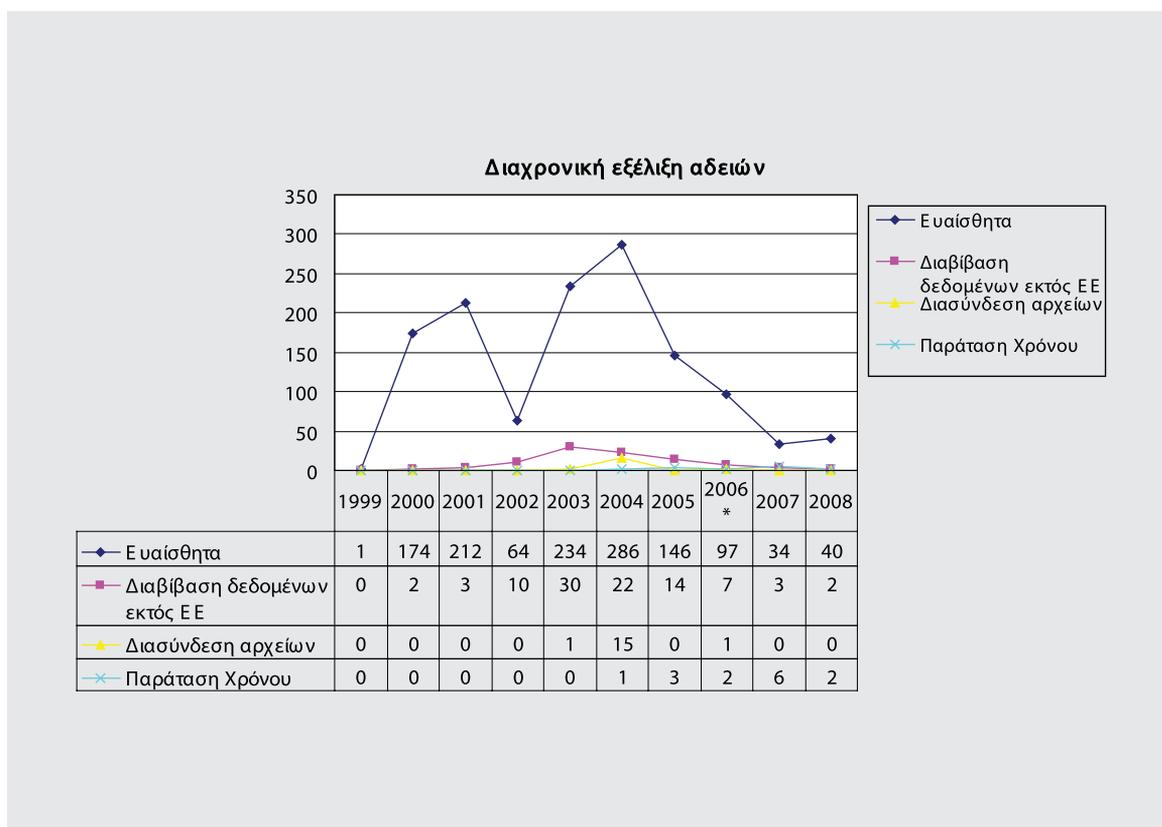
α. να εφαρμοσθούν τα αντίμετρα ασφάλειας που περιγράφονται στη βασική πολιτική ασφάλειας που προτείνει η Αρχή.

β. να υποβληθεί στην Αρχή κείμενο κώδικα δεοντολογίας σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων που τηρεί ο υπεύθυνος επεξεργασίας.

Επίσης, ο υπεύθυνος επεξεργασίας θα πρέπει α) να τηρεί απαρέγκλιτα τα μέτρα ασφάλειας και β) να χρησιμοποιεί για τη διεξαγωγή της επεξεργασίας προσωπικό που να πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 10 παρ. 2 του νόμου 2472/1997. Τέλος, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τους παραπάνω όρους η άδεια ανακαλείται. Οι περισσότερες άδειες που χορηγήθηκαν έχουν πλέον πενταετή διάρκεια και όχι τριετή όπως ίσχυε τα προηγούμενα έτη.

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζεται η συγκριτική εξέλιξη από το 1999 έως το 2008 της έκδοσης νέων αδειών ανά κατηγορία.

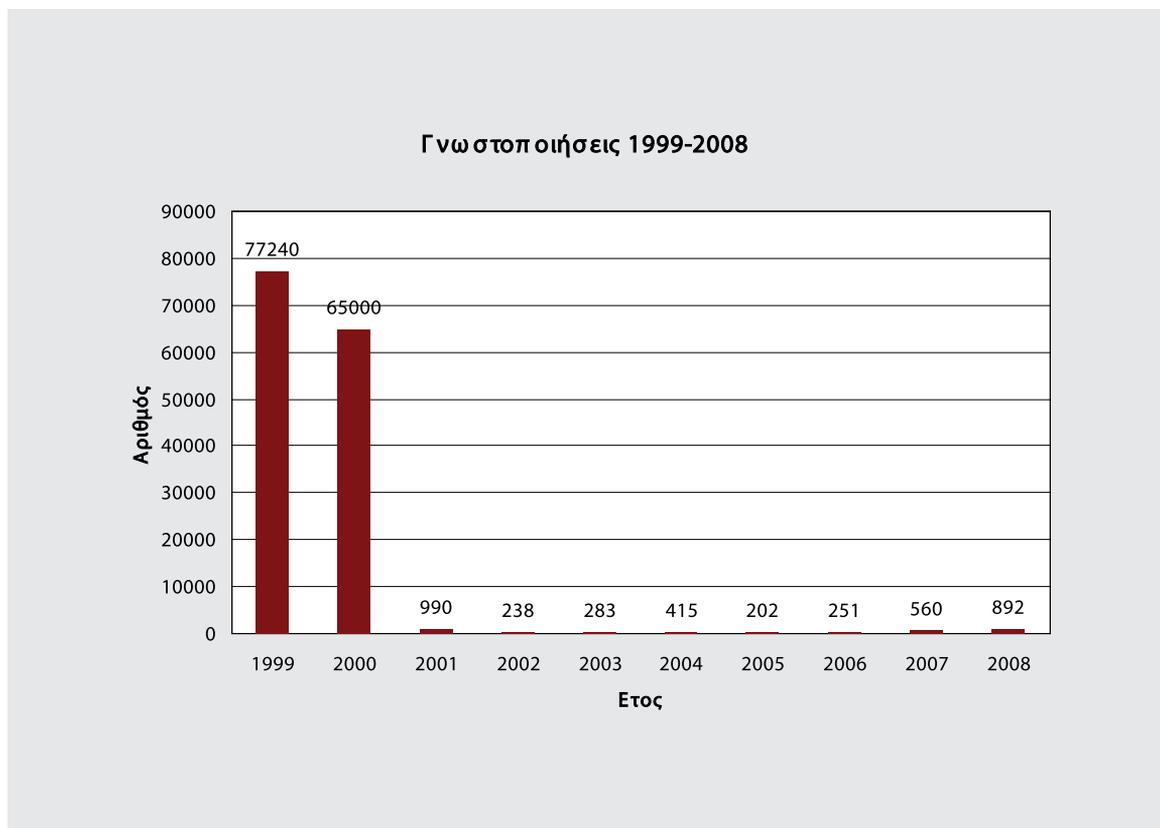

2.5. ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΑΡΧΕΙΩΝ

Το άρθρο 6 του Ν.2472/1997 αναφέρεται στη συνεχή υποχρέωση των υπεύθυνων επεξεργασίας για γνωστοποίηση των αρχείων τους. Κατά το έτος 2008 κατατέθηκαν στην Αρχή οκτακόσιες

ενενήντα δύο (892) γνωστοποιήσεις, αριθμός μεγαλύτερος από αυτόν του 2007.

Στον παρακάτω πίνακα αποτυπώνεται αυτή η μεταβολή του αριθμού των γνωστοποιήσεων που υπεβλήθησαν στην Αρχή κατά τα έτη 1999-2008:

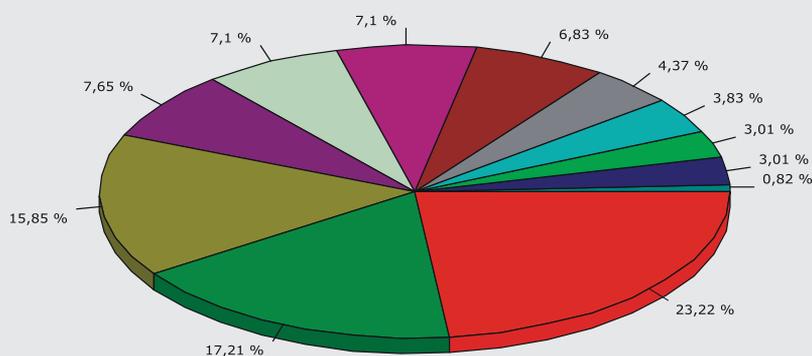
Οι σημαντικές γνωστοποιήσεις, συμπεριλαμβανομένων των αιτήσεων για τη χορήγηση αδειάς

μπορούν να κατηγοριοποιηθούν, σύμφωνα με τον τομέα εφαρμογής, όπως κατωτέρω.

Σημαντικές Γνωστοποιήσεις για το 2008

Ασφαλιστικές εταιρείες	25
Δημόσιο, Ευρύτερος Δημόσιος Τομέας	26
Διαγνωστικά κέντρα, Κλινικές, Νοσοκομεία	63
Εταιρείες παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, Internet Service Providers, Ηλεκτρονικού Εμπορίου	11
Εταιρείες προώθησης πωλήσεων, διαφημιστικές, εταιρείες παραγωγής τηλεοπτικών προγραμμάτων	58
Κέντρα Ερευνών	11
Σύμβουλοι Επιχειρήσεων	26
Τράπεζες, Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί, ΕΛΔΕ	28
Νομικές Βάσεις	3
Φαρμακευτικές εταιρείες	14
Οργανισμοί παροχής κοινωνικών υπηρεσιών	16
Κλειστά κυκλώματα	85
Σύνολο	366

Διαγραμματικά τα παραπάνω στοιχεία σε ποσοστιαία κλίμακα είναι ως εξής:

Ανταποκρινόμενοι στην Οδηγία 1122/26-9-2000 της Αρχής, 477 υπεύθυνοι επεξεργασίας γνωστοποίησαν κατά το έτος 2008 την εγκατάσταση και λειτουργία κλειστών κυκλωμάτων τηλεόρασης. Η Αρχή έχει λάβει σειρά από γνωστοποιήσεις κλειστών κυκλωμάτων, η οποία αναλύεται στον παρακάτω πίνακα. Κάποιες από αυτές ενέχουν και θέση αδειάς. Η Οδηγία 1122/26-9-2000 προβλέπει τη χορήγηση αδειών κλειστού κυ-

κλώματος είτε για την παράταση του χρόνου τήρησης των δεδομένων για παραπάνω από 15 ημέρες είτε για την τήρηση ευαίσθητων δεδομένων υγείας. Το 2008 η Αρχή εξέδωσε δύο άδειες που αφορούσαν την παράταση τήρησης δεδομένων για την λειτουργία κλειστών κυκλωμάτων. Στον ακόλουθο πίνακα περιέχονται οι αριθμοί γνωστοποιήσεων κλειστών κυκλωμάτων τηλεόρασης.

Έτος	Αριθμός γνωστοποιήσεων κλειστών κυκλωμάτων	Γνωστοποιήσεις επέχουσες θέση αιτήσεων για άδεια (χρόνος τήρησης)	Άδειες που εκδόθηκαν για χρόνο τήρησης	Γνωστοποιήσεις επέχουσες θέση αιτήσεων για άδεια (ευαίσθητα δεδομένα)	Άδειες που εκδόθηκαν για ευαίσθητα δεδομένα
2001	38	2	-	1	-
2002	21	2	-	1	-
2003	21	3	-	-	-
2004	60	1	1	2	-
2005	105	3	3	6	-
2006	282	4	2	6	-
2007	368	8	6	3	2
2008	477	0	2	2	0

Ο Δικτυακός τόπος της Αρχής (<http://www.dpa.gr>) αποτέλεσε και για το 2008 σημαντική πηγή διάδοσης των έντυπων γνωστοποιήσεων. Ειδικότερα με τη λειτουργία του νέου portal της Αρχής δίδεται πλέον η δυνατότητα της ηλεκτρονικής υποβολής γνωστοποίησης.

2.6. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η Αρχή κατά τη διάρκεια του έτους 2008 συνέχισε τις προσπάθειές της στον τομέα της επικοινωνίας με στόχο την ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση με τη διοργάνωση εκδήλωσης με την ευκαιρία της καθιερωμένης πλέον Ευρωπαϊκής Ημέρας Προστασίας Δεδομένων, καθώς και επιστημονικής ημερίδας στην Πάτρα το Νοέμβριο 2008, με παρουσιάσεις εκπροσώπων της σε επιστημονικά συνέδρια, ημερίδες και σεμινάρια, αναφορικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων, καθώς και με δημοσιεύσεις άρθρων σε εφημερίδες, επιστημονικά συγγράμματα και περιοδικά, και τέλος με την παροχή συμβουλών όσον αφορά την εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας.

Με ιδιαίτερη προθυμία τα εξειδικευμένα στελέχη της ανταποκρίνονταν σε ερωτήματα και απορίες τόσο υπευθύνων επεξεργασίας, αναφορικά με τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από το Νόμο, όσο και πολιτών, σχετικά με τα δικαιώματά τους, παρέχοντας ταυτόχρονα και καθοδήγηση για τον τρόπο διεκδίκησής τους.

Εξάλλου, η δικτυακή πύλη της Αρχής, η αναβάθμιση της οποίας ολοκληρώθηκε στο τέλος του 2007, και για την οποία υπάρχει εκτενής αναφορά

κατωτέρω, αποτελεί πλέον ένα από τα πιο σημαντικά επικοινωνιακά μέσα της.

Από πλευράς Μ.Μ.Ε, τα θέματα προστασίας προσωπικών δεδομένων, με τα οποία οι δημοσιογράφοι ασχολήθηκαν ιδιαίτερα κατά το έτος 2008 και για τα οποία πολλές φορές προσέφυγαν στην Αρχή αναζητώντας το κατάλληλο υλικό, αφορούσαν: κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης και ιδιαίτερα στο οδικό δίκτυο της Αττικής, διεύρυνση της παρακολούθησης των πολιτών με τη χρήση των συστημάτων αυτών, τομέα ηλεκτρονικών επικοινωνιών, χρηματοπιστωτικό τομέα, εισπρακτικές εταιρείες, κυβερνοέγκλημα, προστασία δεδομένων στον εργασιακό χώρο, βιομετρικά δεδομένα, κλπ. Κατωτέρω παρατίθενται αναλυτικά οι επικοινωνιακές δράσεις της Αρχής.

Το Συμβούλιο Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης έχει καθιερώσει την 28η Ιανουαρίου ως Ευρωπαϊκή Ημέρα Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων. Στο πλαίσιο του εορτασμού της ημέρας αυτής τα κράτη μέλη διοργανώνουν εκδηλώσεις με σκοπό την ενημέρωση των πολιτών για ζητήματα που άπτονται της προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Η ελληνική Αρχή Προστασίας Δεδομένων διοργάνωσε την ημέρα αυτή στα γραφεία της, για το σκοπό αυτό, συνέντευξη Τύπου. Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης πραγματοποιήθηκε και παρουσίαση της νέας δικτυακής πύλης της Αρχής, η οποία συμβάλλει στην πληρέστερη και ταχύτερη ενημέρωση των πολιτών, των υπευθύνων επεξεργασίας και των εκπροσώπων των Μ.Μ.Ε, καθώς και στην αποτελεσματικότερη εξυπηρέτησή τους, αφού μεγάλο μέρος των υπηρεσιών της Αρχής πραγματοποιείται πλέον και ηλε-

κτρονικά, καθώς παρέχεται η δυνατότητα στους πολίτες να υποβάλουν ερωτήματα και καταγγελίες ηλεκτρονικά, να εγγραφούν στη λίστα του άρθρου 13, που περιλαμβάνει τα φυσικά πρόσωπα που δεν επιθυμούν να λαμβάνουν επικοινωνία μέσω ταχυδρομείου για θέματα που αφορούν την προώθηση/διαφήμιση προϊόντων και υπηρεσιών, στους δε υπευθύνους επεξεργασίας δίνεται η δυνατότητα να υποβάλουν ηλεκτρονικά ερωτήματα ή τα διάφορα έντυπα γνωστοποίησης και να λαμβάνουν, αφού εγγραφούν ως μέλη της δικτυακής πύλης, τη λίστα του ανωτέρω άρθρου 13. Από πλευράς ενημέρωσης, ο επισκέπτης της δικτυακής πύλης μπορεί να αναζητήσει απαντήσεις σε διάφορα ερωτήματα που τον απασχολούν και τα οποία καλύπτονται διεξοδικά στις θεματικές ενότητες, στις συχνές ερωτήσεις, καθώς και στα δικαιώματα των πολιτών και τις οδηγίες για τους υπευθύνους επεξεργασίας.

Στο πλαίσιο, εξάλλου, της μεγαλύτερης συνεργασίας και επικοινωνίας μεταξύ των Ευρωπαϊκών Αρχών, λειτουργεί ο ιστοχώρος CIRCA, ο οποίος έχει δημιουργηθεί με πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι χρήστες του ιστοχώρου αυτού, εκπρόσωποι των Αρχών Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων ευρωπαϊκών κρατών, συγκροτούν την ομάδα εργασίας εξέτασης ζητημάτων που αφορούν την προστασία των προσωπικών δεδομένων (Case Handling Workshop). Τα μέλη της ομάδας συναντώνται δύο φορές το χρόνο και ανταλλάσσουν απόψεις και εμπειρίες για συγκεκριμένα επίκαιρα ζητήματα που απασχολούν όλες τις Αρχές και γίνεται σύγκριση μεταξύ των διαφόρων εθνικών νομοθεσιών, με σκοπό την προώθηση μιας περισσότερο εναρμονισμένης και συντονισμένης προσέγγισης σχετικά με υποθέσεις προστασίας προσωπικών δεδομένων.

Κατά τη συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στις 31 Μαρτίου – 1 Απριλίου 2008 στη Λιουμπλιάνα της Σλοβενίας και στην οποία η ελληνική Αρχή εκπροσωπήθηκε από τα Τμήματα Ελεγκτών και Επικοινωνίας, συζητήθηκαν δύο μόνο σημαντικά θέματα, σε μία προσπάθεια μεγαλύτερης εμβάθυνσης αυτών, η χρήση των βιομετρικών δεδομένων στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα και η προστασία των προσωπικών δεδομένων στο Ίντερνετ.

Ακόμα, κατά τη συνάντηση που διοργάνωσε η Αρχή της Σλοβακίας στην Μπρατισλάβα τον Σεπτέμβριο 2008, τα θέματα που απασχόλησαν την ομάδα ήταν τα εξής: προστασία προσωπικών δε-

δομένων έναντι των μέσων μαζικής ενημέρωσης και στάθμιση συμφερόντων, επεξεργασία προσωπικών δεδομένων εργαζομένων, κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης-βιντεοπαρακολούθηση και ζητήματα που αφορούν μεθόδους και διαδικασίες λειτουργίας των Αρχών Προστασίας Δεδομένων. Οι εκπρόσωποι της ελληνικής Αρχής, Ευμορφία – Ιωσηφίνα Τσακιρίδου, δικηγόρος του Τμήματος Ελεγκτών και Κατερίνα Κοσμοπούλου, Προϊσταμένη του Τμήματος Επικοινωνίας, παρουσίασαν τις προϋποθέσεις νόμιμης επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων των εργαζομένων, με αναφορά στις αποφάσεις της Αρχής σχετικά με την εφαρμογή βιομετρικών μεθόδων για τον έλεγχο πρόσβασης και τον έλεγχο τήρησης του ωραρίου και σχετικά με τη βιντεοπαρακολούθηση στο χώρο εργασίας.

Εξάλλου, η Αρχή Προστασίας Δεδομένων σε συνεργασία με τον Δικηγορικό Σύλλογο Πατρών διοργάνωσαν ημερίδα με θέμα την προστασία προσωπικών δεδομένων. Η ημερίδα πραγματοποιήθηκε στην Πάτρα στις 28.11.2008. Ομιλητές ήταν ο Πρόεδρος της Αρχής Χρίστος Γεραρής, ο Γρηγόριος Λαζαράκος, δικηγόρος - αναπληρωματικό μέλος της Αρχής και οι δικηγόροι στο τμήμα Ελεγκτών της Αρχής, Ζωή Καρδασιάδου, Ευμορφία-Ιωσηφίνα Τσακιρίδου και Ευανθία Χατζηλιάση. Ο Πρόεδρος της Αρχής, ο οποίος ήταν και συντονιστής της ημερίδας, αναφέρθηκε στον ρόλο που διαδραματίζει σήμερα η Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων. Η Ζωή Καρδασιάδου παρουσίασε το θεσμικό πλαίσιο της προστασίας προσωπικών δεδομένων. Ο Γρηγόριος Λαζαράκος ανέπτυξε το ζήτημα της πρόσβασης στα δημόσια έγγραφα. Η Ευμορφία-Ιωσηφίνα Τσακιρίδου ανέπτυξε τα ζητήματα που ανακύπτουν από τη συλλογή και δικαστική χρήση προσωπικών δεδομένων και την εμπλοκή της Αρχής στο θέμα αυτό με αφορμή τις αποφάσεις της. Η Ευανθία Χατζηλιάση ανέπτυξε ζητήματα που αφορούν αλλοδαπούς σε σχέση με τον έλεγχο εγγραφής τους στο σύστημα Σένγκεν, ως επίσης και ζητήματα που αφορούν τους δικηγορικούς συλλόγους ως υπεύθυνους επεξεργασίας.

Στόχος της παραπάνω επιτυχημένης ημερίδας, για την παρακολούθηση της οποίας η πρόσκληση ήταν ανοιχτή σε όλους, ήταν η καλύτερη ενημέρωση των δικηγόρων, που καθημερινά εκπροσωπούν και χειρίζονται υποθέσεις τόσο πολιτών όσο και υπευθύνων επεξεργασίας δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, και γενικότερα η ενημέρω-

ση των παραγόντων και λειτουργιών της δικαιοσύνης σχετικά με θέματα προστασίας προσωπικών δεδομένων. Επιδίωξη της Αρχής είναι να συνεχιστεί η συνδιοργάνωση ενημερωτικών ημερίδων επί των θεμάτων της αρμοδιότητάς της με όλους τους δικηγορικούς συλλόγους της χώρας ή/και με άλλους δημόσιους φορείς (π.χ. νομαρχίες, δήμους).

Επίσης, εκπρόσωποι της Αρχής συμμετείχαν ως ομιλητές ή συντονιστές σε συνέδρια και ημερίδες. Συγκεκριμένα, κατά την Ημερίδα με θέμα «Κινητές Επικοινωνίες: Τεχνολογικά και Νομικά Ζητήματα», την οποία διοργάνωσε το Επιστημονικό Συμβούλιο για την Κοινωνία της Πληροφορίας και πραγματοποιήθηκε στις 28.3.2008 στο Αμφιθέατρο του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών, ο Δρ. Βασίλειος Ζορκάδης, Διευθυντής της Γραμματείας της Αρχής, στο πλαίσιο συζήτησης στοργυλλής τραπέζης, τοποθετήθηκε με ομιλία του αναφορικά με προβλήματα ασφάλειας των κινητών υπηρεσιών και τις πρακτικές δυσκολίες εφαρμογής μέτρων ασφάλειας και ειδικότερα τεχνικών επαλήθευσης της ταυτότητας του χρήστη.

Ακόμα, η Δρ Ζωή Καρδασιάδου, δικηγόρος του Τμήματος Ελεγκτών της Αρχής, παρουσίασε εισήγηση με τίτλο «Κινητές υπηρεσίες: Προστασία προσωπικών δεδομένων και ζητήματα συμβάσεων», κατά την οποία αναπτύχθηκε το θεσμικό πλαίσιο για την επεξεργασία δεδομένων κίνησης και θέσης προς τον σκοπό παροχής των κινητών υπηρεσιών και καταπολέμησης παράνομων δραστηριοτήτων εκ μέρους των χρηστών, όπως ανταλλαγής μουσικών αρχείων μέσω ιδιωτικών δικτύων.

Εξάλλου, ο Δρ Βασίλειος Ζορκάδης σε ημερίδα του Ιονίου Πανεπιστημίου με θέμα «Προσωπικά Δεδομένα και Νέες Τεχνολογίες», που έλαβε χώρα στην Κέρκυρα στις 16.5.2008, πραγματοποίησε ομιλία με τίτλο «RFIDs και Ζητήματα Προστασίας Δεδομένων». Η ομιλία αναφέρθηκε στις τεχνολογίες RFIDs, στα τεχνικά χαρακτηριστικά τους, την οργάνωση συστημάτων RFID, τους πομποδέκτες, τους αναγνώστες και το λογισμικό εφαρμογών. Επίσης, αναπτύχθηκαν ζητήματα αναφορικά με το φάσμα συχνοτήτων, τα σχετικά πρότυπα και θέματα προστασίας περιβάλλοντος και υγείας, καθώς και σημαντικές εφαρμογές τους. Τέλος, η παρουσίαση εστίασε και στην οπτική της προστασίας της ιδιωτικότητας και συγκεκριμένα στις διαφαινόμενες απει-

λές από τη χρήση των RFIDs και τα μέτρα που ενδείκνυται να ληφθούν.

Επίσης, στο πλαίσιο του ετήσιου Διεθνούς Συνεδρίου που διοργανώνουν οι αρμόδιες αρχές για την καταπολέμηση του spam, και το οποίο για το έτος 2008 πραγματοποιήθηκε στο Βισμπάντεν της Γερμανίας, η Δρ Ζωή Καρδασιάδου ανέπτυξε με την παρουσίασή της, «ISP's duties to combat spam – The Greek DPA's approach», τη δραστηριότητα της Αρχής στον τομέα αυτό, καθώς και τη νομική προσέγγιση ως προς την ύπαρξη υποχρέωσης των παρόχων υπηρεσιών Διαδικτύου για τη λήψη κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων για την καταπολέμηση του spam.

Επιπροσθέτως, η προστασία προσωπικών δεδομένων έχει συμπεριληφθεί στο πρόγραμμα εισαγωγικής εκπαίδευσης των υπαλλήλων του Ι.Κ.Α., που πραγματοποιείται μέσω του Ινστιτούτου Επιμόρφωσης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης. Η Δρ Ζωή Καρδασιάδου έχει οριστεί εισηγήτρια της τετράωρης θεματικής ενότητας «Θεσμικό πλαίσιο για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα».

Τέλος, μια σειρά άρθρων στελεχών της Αρχής δημοσιεύθηκαν σε εφημερίδες, επιστημονικά περιοδικά και συγγράμματα.

Ειδικότερα η Δρ Ζωή Καρδασιάδου δημοσίευσε τα ακόλουθα άρθρα:

- α. «Τα όρια των ορίων του Διαδικτύου», στην εφημερίδα «Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία», φύλλο της 31.8.2008, σελ. 26, 39.
- β. «Ηλεκτρονική διακυβέρνηση - Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα», στην ειδική έκδοση της εφημερίδας Καθημερινή, «The Economist», στην ενότητα «Ψηφιακή Διακυβέρνηση», έκδοση Απριλίου 2008, τεύχος 50, σελ.48 – 49.

Ακόμη οι ελεγκτές της Αρχής Δρ Ζωή Καρδασιάδου δικηγόρος, Δρ Γεώργιος Ρουσόπουλος, Μηχανικός Η/Υ και Πληροφορικής και η Ευανθία Χατζηλιάση δικηγόρος, δημοσίευσαν το άρθρο «Η Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων και η προστασία των προσωπικών δεδομένων στη συντεταγμένη πολιτεία», στο περιοδικό «Συνήγορος», τεύχος 64/2007, σελ. 38 – 39.

Επιπλέον, δημοσιεύθηκε η εισήγηση του Δρ Δημητρίου Ζωγραφόπουλου, δικηγόρου του Τμήματος Ελεγκτών, με τίτλο «Εργασία κατ' οίκον – Τηλεργασία: Εννοιολογικές διακρίσεις και όψεις προστασίας (ελληνικό / συγκριτικό δίκαιο)», στο 9ο Πανελλήνιο Συνέδριο της Ελληνικής εταιρεί-

ας Δικαίου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΔΕΚΑ), με θέμα «Η διάσπαση της επιχείρησης», Εκδόσεις ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ, Αθήνα, 2008, 255 σελ., σσ. 139-210.

Επίσης, το Μάρτιο 2008, η ελέγκτρια της Αρχής Ευανθία Χατζηλιάση πραγματοποίησε διάλεξη στη Σχολή Στρατολογικού ΓΕΕΘΑ στο πλαίσιο του Προγράμματος Επιμόρφωσης Διευθυντών του Στρατολογικού Σώματος. Η διάλεξη περιελάμβανε την παρουσίαση του θεσμικού πλαισίου για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, την παρουσίαση ειδικότερων θεμάτων σχετικών με την εφαρμογή του Ν. 2472/1997 από τα στρατολογικά γραφεία και ολοκληρώθηκε με συ-

ζήτηση στα θέματα που ανέκυψαν.

Τέλος, ο Ανάργυρος Χρυσάνθου, πληροφορικός του Τμήματος Ελεγκτών, σε συνεργασία με τους Δρ Ιωάννη Αποστολάκη και Ηρακλή Βαρλάμη, συνέγραψαν κεφάλαιο με τίτλο «Μια ολιστική οπτική της ασφάλειας σε ιατρικές εικονικές κοινότητες», το οποίο σχετίζεται με την προστασία του ιατρικού προφίλ των ασθενών από μη εγκεκριμένη πρόσβαση σε ηλεκτρονικές εφαρμογές ιατρικών δεδομένων, όπως στην τηλεϊατρική, και το οποίο συμπεριλήφθηκε στο σύγγραμμα «Handbook of Research on Distributed Medical Informatics and E-Health», IGI Global, Ενότητα 8, σελίδες 367-381.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της η Αρχή Προστασίας Δεδομένων συνεργάζεται με τις αντίστοιχες Αρχές άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου της Ευρώπης για την εξέταση ζητημάτων σχετικά με την άσκηση των αρμοδιοτήτων της (άρθρο 19 § 1 ιδ Ν. 2472/97). Η Αρχή συμμετέχει ενεργά με εκπροσώπους της στις 2 κατηγορίες Επιτροπών και Ομάδων Εργασίας:

ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΘΕΣΠΙΣΘΕΙ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

- Ομάδα προστασίας των προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα («Ομάδα του άρθρου 29»)
- Κοινή Αρχή Ελέγχου Schengen • Ομάδα Εργασίας Αξιολόγησης Schengen – Ομάδα ελέγχου προστασίας δεδομένων
- Κοινή Εποπτική Αρχή Ευρώπης
- Κοινή Εποπτική Αρχή Ευρώπης – Επιτροπή Προσφυγών
- Κοινή Εποπτική Αρχή Τελωνείων
- Ομάδα Ελέγχου Eurodac

ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΘΕΣΠΙΣΘΕΙ ΕΙΤΕ ΜΕ ΚΟΙΝΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΕΙΤΕ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗΣ ΑΡΧΗΣ

- Διεθνής Συνδιάσκεψη Επιτρόπων και Αρχών Προστασίας Δεδομένων
- Εαρινή Σύνοδος Επιτρόπων και Αρχών Προστασίας Δεδομένων
- Ομάδα για την Εξέταση Προσφυγών
- Ομάδα Εργασίας για την Αστυνομία και τη Δικαιοσύνη (WPPJ)
- Διάσκεψη της Γαλλόφωνης Ένωσης Αρχών Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (AFADPD)

Ανάλογα με τον τρόπο σύστασης και τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας κάθε Επιτροπής, οι αποφάσεις τους μπορεί να είναι υποχρεωτικές ή συμβουλευτικού χαρακτήρα.

Από την πρώτη κατηγορία, η πρώτη Ομάδα Εργασίας (Ομάδα άρθρου 29) λειτουργεί με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ενώ οι λοιπές με την υποστήριξη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Αναφορικά με τη δεύτερη κατηγορία, οι συνεδριάσεις των ομάδων οργανώνονται κάθε φορά από διαφορετική Αρχή στην έδρα της οποίας φιλοξενούνται οι εργασίες των ομάδων. Στην ενότητα που ακολουθεί παρουσιάζεται αναλυτικά η συμμετοχή της Αρχής στις πιο πάνω ομάδες και γίνεται ειδική αναφορά στον τρόπο σύστασης και λειτουργίας καθώς και στο επιμέρους έργο καθεμιάς από αυτές.

3.1. ΟΜΑΔΑ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 29 ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 95/46/ΕΚ

Η Ομάδα Εργασίας, γνωστή και ως «Ομάδα του άρθρου 29», συστήθηκε βάσει του άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και έχει ως αποστολή:

- να εξετάζει οποιοδήποτε θέμα σχετικό με την εφαρμογή των εθνικών διατάξεων που έχουν θεσπιστεί κατ' εφαρμογή της παρούσας Οδηγίας, ώστε να συμβάλλει στην ομοιόμορφη εφαρμογή τους,
- να παρέχει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τη γνώμη της σχετικά με το επίπεδο προστασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σε τρίτες χώρες,
- να συμβουλεύει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για κάθε σχέδιο τροποποίησης της Οδηγίας 95/46/ΕΚ, κάθε σχέδιο συμπληρωματικών ή ειδικών μέτρων που πρέπει να ληφθούν για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων και ελευθεριών των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για κάθε άλλο σχέδιο κοινοτικών μέτρων που έχει επιπτώσεις επί αυτών των δικαιωμάτων και ελευθεριών και
- να γνωμοδοτεί επί των κωδίκων δεοντολογίας που εκπονούνται σε κοινοτικό επίπεδο.

Η αποστολή αυτή ισχύει επίσης και σε ό,τι αφορά τον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (Οδηγία 58/2002/ΕΚ).

Κατά το έτος 2008, η Ομάδα του άρθρου 29 εξέδωσε τα παρακάτω κείμενα:

Πρόγραμμα εργασίας 2008-2009, στο οποίο περιλαμβάνονται τα βασικά στρατηγικά θέματα και ορισμένα επίκαιρα ζητήματα, τα οποία θεωρούνται σημαντικότερα και επείγοντα για την ανάπτυξη της προστασίας δεδομένων.

Έγγραφο εργασίας σχετικά με την προστασία των

προσωπικών δεδομένων ανηλίκων, στο οποίο περιλαμβάνονται γενικές οδηγίες, καθώς και γενικές οδηγίες για εκπαιδευτικό προσωπικό και σχολικά ιδρύματα ως προς τη λήψη μέτρων προστασίας κατά την επεξεργασία δεδομένων μαθητών. Γνώμη 1/2008 για θέματα προστασίας δεδομένων σε σχέση με μηχανές αναζήτησης. Στη Γνώμη αυτή εξετάζεται ο ορισμός των μηχανών αναζήτησης, τα είδη των δεδομένων που υποβάλλονται σε επεξεργασία κατά την παροχή των υπηρεσιών αναζήτησης, το νομικό πλαίσιο, οι σκοποί/λόγοι της θεμιτής επεξεργασίας, η υποχρέωση ενημέρωσης των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και τα δικαιώματα των προσώπων αυτών.

Επιστολή προς τον Επίτροπο Barrot με συνημμένες τις κοινές παρατηρήσεις της Ομάδας του άρθρου 29 και της Ομάδας Εργασίας για Αστυνομία και Δικαιοσύνη αναφερόμενες στις Ανακοινώσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών. Οι Ανακοινώσεις αυτές είναι οι εξής:

- Προετοιμάζοντας τα επόμενα βήματα στη διαχείριση των συνόρων στην Ευρωπαϊκή Ένωση (“Preparing the next steps in border management in the European Union”, COM (2008) 69 final),
- Εξετάζοντας τη Δημιουργία ενός Συστήματος Επιτήρησης των Ευρωπαϊκών Συνόρων, (“Examining the creation of a European Border Surveillance System (EUROSUR)” COM (2008) 68 final),
- Έκθεση για την Αξιολόγηση και Μελλοντική Ανάπτυξη του Οργανισμού Frontex Agency, (“Report on the evaluation and future development of the Frontex Agency” COM (2008) 67 final).

Γνώμη 2/2008 για την αναθεώρηση της Οδηγίας 58/2002/ΕΚ σχετικά με την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Αναθεώρηση και επικαιροποίηση Γνώμης 2/2007 σχετικά με την ενημέρωση των επιβατών για τη διαβίβαση στις αρχές των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής δεδομένων που περιέχονται στο σύστημα καταστάσεων με τα ονόματα των επιβατών (PNR).

Έγγραφο εργασίας με πίνακα στοιχείων και αρχών που πρέπει να περιέχονται σε δεσμευτικούς

εταιρικούς κανόνες. (βλ. και ενότητα 2.3.1. Δεσμευτικοί Εταιρικοί Κανόνες)

Έγγραφο εργασίας σχετικά με πλαίσιο δομής δεσμευτικών εταιρικών κανόνων.

Έγγραφο εργασίας συχνών ερωτήσεων σχετικά με δεσμευτικούς εταιρικούς κανόνες.

Γνώμη 3/2008 σχετικά με το σχέδιο διεθνούς προτύπου παγκόσμιου κώδικα για την καταπολέμηση των αναβολικών όσον αφορά την προστασία της ιδιωτικής ζωής.

Τα παραπάνω κείμενα, εκ των οποίων τα περισσότερα είναι διαθέσιμα και στα ελληνικά, μπορούν να αναζητηθούν στην ιστοσελίδα της Ομάδας του άρθρου 29:

http://ec.europa.eu/justice_home/fsj/privacy/workinggroup.

3.2. ΚΟΙΝΗ ΑΡΧΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΕΝΓΚΕΝ

Η Αρχή συμμετέχει με δύο τακτικά και δύο αναπληρωματικά μέλη στην Κοινή Αρχή Ελέγχου (ΚΑΕ) Σένγκεν, η οποία συνεδριάζει στην έδρα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις Βρυξέλλες.

Η ΚΑΕ Σένγκεν δημιουργήθηκε βάσει του άρθρου 115 της Σύμβασης Εφαρμογής της Συνθήκης Σένγκεν (ΣΕΣ) με αρμοδιότητα τον έλεγχο της τεχνικής υπηρεσίας υποστηρίξεως του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν και τη διερεύνηση ζητημάτων εφαρμογής ή ερμηνείας που μπορούν να τεθούν κατά τη λειτουργία του Συστήματος αυτού.

Κατά το έτος 2008, το έργο της Αρχής επικεντρώθηκε σε ελέγχους σχετικά με τις καταχωρίσεις των άρθρων 97 και 98 ΣΕΣ. Συγκεκριμένα, τα άρθρα αυτά αφορούν στις καταχωρήσεις:

1. προσώπων που έχουν εξαφανισθεί ή προσώπων, τα οποία χάριν της δικής τους προστασίας ή για την αποτροπή απειλών, κατόπιν αιτήσεως της αρμόδιας αρχής ή της αρμόδιας δικαστικής αρχής του καταχωρούντος Μέρους, πρέπει να τεθούν υπό προσωρινή επιτήρηση (άρθρο 97 ΣΕΣ)
2. προσώπων που είναι μάρτυρες, προσώπων που κλητεύονται προς εμφάνιση ενώπιον των δικαστικών αρχών στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας για πράξεις ως προς τις οποίες έχει ασκηθεί εις βάρος τους ποινική δίωξη, ή προσώπων στα οποία πρέπει να επιδοθεί καταδικαστική απόφαση ή κλήση προς έκτιση ποινής στερητικής της ελευθερίας (άρθρο 98 ΣΕΣ).

Σκοπός των ελέγχων εφαρμογής των άρθρων αυτών είναι, εκτός από την πληροφόρηση της ΚΑΕ σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής και χρήσης των άρθρων αυτών από τα κράτη μέλη, η διαπίστωση τυχόν προβλημάτων κατά την εφαρμογή των άρθρων αυτών και η καλύτερη κατά το δυνατόν αντιμετώπισή τους μέσω συστάσεων από την Αρχή προς τα κράτη μέλη. Απώτερος στόχος είναι η ομοιόμορφη εφαρμογή των διατάξεων της ΣΕΣ από τα κράτη μέλη.

Οι έλεγχοι ολοκληρώθηκαν το Δεκέμβριο του 2008, τα αποτελέσματα αυτών θα γνωστοποιηθούν στην Αρχή το 2009, οπότε και θα ληφθούν οι απαραίτητες αποφάσεις – συστάσεις της Αρχής προς τα κράτη μέλη.

3.2.1 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΕΝΓΚΕΝ

Με την με αριθμ. SCH/Com-ex (98) 26 def./16-9-1998 απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής Σένγκεν, δημιουργήθηκε η Επιτροπή Αξιολόγησης Σένγκεν με σκοπό την αξιολόγηση των κρατών-μελών και των υποψηφίων κρατών, προκειμένου να διαπιστωθεί αν τηρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής της Σύμβασης Εφαρμογής της Συνθήκης Σένγκεν (ΣΕΣ), να καταγραφούν πιθανά προβλήματα και να προταθούν λύσεις. Στο πλαίσιο της επιτροπής αυτής συγκροτήθηκε η Ομάδα Εργασίας Αξιολόγησης Σένγκεν, η οποία έχει ως αρμοδιότητα τη διενέργεια επισκέψεων και ελέγχων στα υπό αξιολόγηση κράτη.

Σύμφωνα με το πρόγραμμα ελέγχων της πιο πάνω Ομάδας Εργασίας, κάθε εξάμηνο διενεργείται έλεγχος σε ένα κράτος-μέλος Σένγκεν ή σε υποψήφιο κράτος. Οι έλεγχοι ανατίθενται σε Ομάδες Ελέγχου, εξειδικευμένες κατά τομείς και αποτελούμενες από ειδικούς εμπειρογνώμονες των αρμόδιων υπηρεσιών των κρατών-μελών, οι οποίοι συνεπικουρούνται από εκπρόσωπο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Κάθε εξάμηνο προεδρεύει της Ομάδας Ελέγχου ο εκπρόσωπος του κράτους-μέλους που ασκεί την προεδρία της Ε.Ε. Μετά τον έλεγχο συντάσσεται πόρισμα που κοινοποιείται στην Ομάδα Εργασίας. Με βάση τα πορίσματα των επιμέρους Ομάδων Ελέγχου, η Ομάδα Εργασίας συντάσσει την τελική Έκθεση Αξιολόγησης για το κράτος-μέλος, την οποία υποβάλλει στην Επιτροπή Αξιολόγησης και στο Συμβούλιο. Στο πλαίσιο της παραπάνω διαδικασίας, η Ομάδα Εργασίας Αξιολόγησης Σένγκεν έχει συστήσει Ομάδες Ελέγχου στους παρακάτω τομείς:

1. Έλεγχος χερσαίων συνόρων
2. Έλεγχος θαλασσίων συνόρων
3. Έλεγχος εναερίων συνόρων
4. Αστυνομική συνεργασία
5. Θεωρήσεις & προξενική συνεργασία
6. SIS – SIRENE
7. Προστασία δεδομένων

Στις ομάδες αυτές μετέχουν εμπειρογνώμονες από το Υπουργείο Εξωτερικών, το Υπουργείο Εσωτερικών (πρώην Δημόσιας Τάξης) και την Αρχή Προστασίας Δεδομένων κάθε κράτους μέλους. Η ελληνική Αρχή Προστασίας Δεδομένων συμμετέχει στην Ομάδα Ελέγχου που αφορά στην Προστασία Δεδομένων.

Τον Μάρτιο του 2008 η Ομάδα Ελέγχου για την Προστασία Δεδομένων διεξήγαγε έλεγχο στην Ελβετία. Επειδή ήταν αδύνατο να γίνουν έλεγχοι σε όλα τα καντόνια (26), επελέγησαν πέντε (Βέρνη, Ζυρίχη, Τιτσίνο, Φράμπουργκ και Βα). Ο έλεγχος διήρκεσε μία εβδομάδα και παρουσίασε ιδιαίτερο ενδιαφέρον, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά στις αρμοδιότητες του Ομοσπονδιακού Επιτρόπου Προστασίας των Δεδομένων σε σχέση με τη λειτουργία των αρχών προστασίας δεδομένων των καντονιών.

Η Ομάδα κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Ελβετία διαθέτει ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας προσωπικών δεδομένων και συνεπώς, από τη στιγμή που η Ελβετία δηλώσει έτοιμη, μπορεί να αρχίσει η διαδικασία διαβίβασης δεδομένων SIS. Για το 2009 η Ομάδα έχει προγραμματίσει ελέγχους τόσο σε παλιά κράτη μέλη (Βέλγιο, Ολλανδία, Λουξεμβούργο, Γαλλία, Γερμανία), όσο και σε νέα κράτη μέλη (Βουλγαρία, Ρουμανία).

3.3. Η ΚΟΙΝΗ ΕΠΟΠΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΟΛ

Έργο της ανεξάρτητης κοινής εποπτικής αρχής είναι, τηρουμένων των διατάξεων της σύμβασης Ευρωπαϊκή, να ελέγχει κατά πόσο με τη δραστηριότητα της Ευρωπαϊκή παραβιάζονται, κατά την αποθήκευση, επεξεργασία και χρήση των δεδομένων που διαθέτει η Ευρωπαϊκή, τα δικαιώματα των προσώπων.

Ως Κοινή Εποπτική Αρχή, υπεύθυνη για την παρακολούθηση των δραστηριοτήτων επεξεργασίας δεδομένων της Ευρωπαϊκή, η ΚΕΑ λειτουργούσε πάντοτε ως ανεξάρτητος επόπτης. Η ανεξαρτησία της εποπτικής αρχής αποτελεί προαπαιτούμενο για την προσήκουσα προστασία των δικαιω-

μάτων και των ελευθεριών των ατόμων. Το άρθρο 24 παράγραφος 1 της σύμβασης Ευρωπαϊκή Οριζεί ότι η ΚΕΑ επιτελεί τα καθήκοντά της υπό καθιερωμένους πλήρους ανεξαρτησίας και προβλέπει τις ακόλουθες εγγυήσεις θεσμικής και οργανωτικής ανεξαρτησίας.

1. Η ΚΕΑ αποτελείται το πολύ από δύο μέλη ή εκπροσώπους κάθε εθνικής εποπτικής αρχής, τα οποία παρέχουν όλα τα εχέγγυα ανεξαρτησίας.
2. Τα μέλη πρέπει να συγκεντρώνουν τα απαραίτητα προσόντα.
3. Τα μέλη αυτά διορίζονται από κάθε κράτος μέλος επί πενταετία.
4. Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, τα μέλη της ΚΕΑ δεν λαμβάνουν οδηγίες από καμία αρχή.
5. Η Ευρωπαϊκή Οριζεί υποχρεούται να παρέχει στην ΚΕΑ τη δυνατότητα να λαμβάνει γνώση του περιεχομένου όλων των εγγράφων και των φακέλων καθώς και πρόσβαση στα αποθηκευμένα δεδομένα.
6. Η Ευρωπαϊκή Οριζεί υποχρεούται να παρέχει στην ΚΕΑ οποτεδήποτε πρόσβαση σε όλους τους υπηρεσιακούς της χώρους.
7. Οι αποφάσεις της επιτροπής προσφυγών είναι δεσμευτικές.
8. Ο εσωτερικός κανονισμός και ο προϋπολογισμός είναι ξεχωριστοί.

Η ΚΕΑ μέχρι σήμερα αξιοποίησε κάθε ευκαιρία προκειμένου να αποδείξει την ανεξαρτησία της, επιδιώκοντας να λειτουργεί πάντοτε ως αμερόληπτη εποπτική αρχή και συνεχίζοντας παράλληλα να συνεργάζεται στενά και αποτελεσματικά με την Ευρωπαϊκή Οριζεί.

Αξίζει ομοίως να επισημανθεί ο συντονιστικός ρόλος της ΚΕΑ όσον αφορά τις κοινές εποπτικές δραστηριότητες. Η ΚΕΑ ήταν η πρώτη, ίσως, κοινή εποπτική αρχή που άρχισε να προσεγγίζει με πρακτικό τρόπο την κοινή εποπτεία σε κοινοτικό, αλλά και εθνικό επίπεδο.

Από τον Ιούνιο του 2000, η ΚΕΑ προέβη στη σύσταση ομάδας επιθεώρησης υπεύθυνη για την επιθεώρηση της ασφάλειας και των αρχείων δεδομένων εργασίας προς ανάλυση της Ευρωπαϊκής Οριζεί. Ενόψει της επιθεώρησης αυτής, η οποία είχε προγραμματιστεί για τον Νοέμβριο του 2000, καθώς και για μελλοντικές επιθεωρήσεις, η Ευρωπαϊκή Οριζεί και η ΚΕΑ υπέγραψαν πρωτόκολλο σχετικά με τη συμφωνία ειδικών διακανονισμών με την Ευρωπαϊκή Οριζεί για τη διενέργεια επισκέψεων και επιθεω-

ρήσεων από την ΚΕΑ. Καθορίστηκε ακόμη πρόγραμμα περιοδικών ελέγχων και επιτόπιων επιθεωρήσεων. Από τις επιθεωρήσεις που πραγματοποιήθηκαν στην Ευρωπαϊκή Οριζεί, η ΚΕΑ αποκόμισε την αναγκαία εμπειρία και γνώση των δραστηριοτήτων και των επιχειρησιακών αναγκών της Ευρωπαϊκής Οριζεί σε πρακτικό επίπεδο. Η παροχή συμβουλών χωρίς πρακτική εμπειρία και χωρίς κατανόηση των προβλημάτων δεν συνεισφέρει ουσιαστικά στις δραστηριότητες ούτε της εποπτικής αρχής ούτε των εποπτευομένων. Οι επιθεωρήσεις συνέβαλαν ακόμη στην ενίσχυση της δέσμευσης που έχει αναλάβει η Ευρωπαϊκή Οριζεί όσον αφορά την τήρηση των απαιτήσεων περί προστασίας των δεδομένων και την εφαρμογή τους στο καθημερινό της έργο. Χάρη στη δεκαετή εμπειρία της ΚΕΑ στην εκπόνηση επιθεωρήσεων και στη διεξοδική παρακολούθηση της εφαρμογής των συστάσεων που απευθύνει, η ΚΕΑ είναι σήμερα μια αξιόπιστη και ικανή εποπτική αρχή.

Από την επιθεώρηση του 2008 καθώς και των τελευταίων ετών και από την ανατροφοδότηση με αφορμή τις εκθέσεις για τις επιθεωρήσεις, προκύπτει σαφώς ότι η Ευρωπαϊκή Οριζεί, το Διοικητικό Συμβούλιο και οι προϊστάμενοι των εθνικών μονάδων αποδίδουν πλέον μεγαλύτερη προσοχή και επιδεικνύουν μεγαλύτερη προσήλωση στη συμμόρφωσή τους προς τους κανόνες προστασίας των δεδομένων.

Το Δεκέμβριο του 2007 ξεκίνησαν οι προετοιμασίες για τη νέα επιθεώρηση η οποία είχε προγραμματιστεί για τον Μάρτιο του 2008. Για τον σκοπό αυτό, στη συνεδρίασή της στις 17 Δεκεμβρίου 2007, η ΚΕΑ προέβη στη σύσταση ομάδας επιθεώρησης με εντολή:

- α) να ελέγξει το περιεχόμενο και την ποιότητα των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που επεξεργάζεται η Ευρωπαϊκή Οριζεί μέσω των αρχείων δεδομένων εργασίας προς ανάλυση (πέντε προεπιλεγμένα αρχεία δεδομένων εργασίας προς ανάλυση) και μέσω του συστήματος πληροφοριών της Ευρωπαϊκής Οριζεί, β) να ελέγξει τη λειτουργία του συστήματος πληροφοριών της Ευρωπαϊκής Οριζεί, γ) να ελέγξει την τεχνική υποδομή και τη συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις των προηγούμενων επιθεωρήσεων.

Στους στόχους της εν λόγω επιθεώρησης συμπεριλήφθηκε και ο έλεγχος των διαδικασιών που εφαρμόζονται για την επεξεργασία των αιτήσεων σύμφωνα με το άρθρο 19 της σύμβασης Ευρωπαϊκή Οριζεί, και του περιεχομένου και της λειτουργίας

των σχεδίων «Check the Web» και OASIS. Η ένατη επιθεώρηση πραγματοποιήθηκε από τις 11 ως τις 14 Μαρτίου 2008.

Οι βασικοί στόχοι της Ευρωπόλ, όπως καθορίζονται στο ετήσιο πρόγραμμα εργασίας για το 2009, είναι οι εξής: ανταλλαγή πληροφοριών, επιχειρησιακή και στρατηγική ανάλυση και υποστήριξη των επιχειρήσεων των κρατών μελών. Οι στόχοι αυτοί αναμένεται να επηρεαστούν από παράγοντες όπως οι ακόλουθοι:

1. η (πιθανή) έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας εντός του 2009,
2. ειδικά συμπεράσματα του Συμβουλίου, αποφάσεις-πλαίσια του Συμβουλίου, αποφάσεις του Συμβουλίου και προτάσεις της Επιτροπής για ειδικά πολιτικά ζητήματα και εγκληματικά φαινόμενα (η απόφαση του Συμβουλίου για την αντικατάσταση της σύμβασης Ευρωπόλ προβλέπεται να τεθεί σε ισχύ τον Ιανουάριο του 2010), και
3. γενικότερες εξελίξεις στον τομέα της ανταλλαγής πληροφοριών, με ιδιαίτερη έμφαση στην «αρχή της διαθεσιμότητας», στην εφαρμογή της Συνθήκης Prüm σε κοινοτικό επίπεδο και της («σουηδικής») απόφασης-πλαισίου για την ανταλλαγή πληροφοριών.

Δεδομένου ότι το πρόγραμμα της Χάγης καθορίζει τις προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ενίσχυση του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης κατά την περίοδο 2005-2010, έχουν ήδη ξεκινήσει προπαρασκευαστικές εργασίες για τη διαμόρφωση του νέου πενταετούς σχεδίου δράσης για τον χώρο ελευθερίας, δικαιοσύνης και ασφάλειας. Στο πλαίσιο αυτό, έχει συσταθεί μάλιστα σε υπουργικό επίπεδο μια άτυπη ομάδα, η επονομαζόμενη ομάδα για το μέλλον, προκειμένου να μελετήσει το μέλλον του ευρωπαϊκού χώρου δικαιοσύνης, ελευθερίας και ασφάλειας. Η ομάδα για το μέλλον εξέδωσε έκθεση για το μέλλον της ευρωπαϊκής πολιτικής στον τομέα των εσωτερικών υποθέσεων με θέμα «Ελευθερία, ασφάλεια, ιδιωτική ζωή – Οι ευρωπαϊκές εσωτερικές υποθέσεις στην εποχή της παγκοσμιοποίησης» (Freedom, Security, Privacy – European Home Affairs in an open world), στην οποία διατυπώνει κατευθυντήριες γραμμές για τη μελλοντική πολιτική όσον αφορά τον ρόλο της Ευρωπόλ. Σύμφωνα με την έκθεση, η Ευρωπόλ πρέπει, πάντοτε εντός των ορίων του νομικού της πλαισίου, να χρησιμοποιείται ολοένα και περισσότερο και να εξελίσσεται διαρκώς σε κέντρο ικανο-

τήτων στον τομέα της τεχνικής υποστήριξης, και καλείται να αναπτύξει περαιτέρω τις δυνατότητές της στον τομέα της διάδοσης πληροφοριών ασφαλείας στις αστυνομικές δυνάμεις των κρατών μελών. Ακόμη, πρέπει να αυξηθεί περισσότερο η χρήση των βάσεων δεδομένων της Ευρωπόλ, ιδίως δε του συστήματος πληροφοριών της Ευρωπόλ, και πρέπει να βελτιωθεί στην πράξη η συνεργασία και η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της Ευρωπόλ και της Eurojust, καθώς και η συνεργασία με τον ευρωπαϊκό οργανισμό για τη διαχείριση της επιχειρησιακής συνεργασίας στα εξωτερικά σύνορα των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Frontex).

Σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 5 της απόφασης του Συμβουλίου που εξουσιοδοτεί το διευθυντή της Ευρωπόλ να ξεκινά διαπραγματεύσεις για τη σύναψη συμφωνιών με τρίτα κράτη και οργανισμούς εκτός Ε.Ε., η διαβούλευση με την ΚΕΑ αποτελεί μέρος της διαδικασίας στο πλαίσιο της οποίας το Διοικητικό Συμβούλιο οφείλει να συντάσσει έκθεση προς το Συμβούλιο παρέχοντάς του μέσω αυτής όλες τις αναγκαίες πληροφορίες προκειμένου να αποφασίζει εάν υπάρχουν ή όχι κωλύματα για την έναρξη των διαπραγματεύσεων. Το άρθρο 3 παράγραφος 3 του κανονισμού για την κοινοποίηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε τρίτα κράτη και τρίτους οργανισμούς, και το άρθρο 2 παράγραφος 4 του κανονισμού για τη λήψη πληροφοριών εκ μέρους της Ευρωπόλ από τρίτα μέρη, αναφέρουν σαφώς ότι η ΚΕΑ οφείλει να εκδίδει γνώμη στο πλαίσιο της διαδικασίας κατά την οποία το Συμβούλιο καλείται να αποφασίσει, εάν θα εγκρίνει ή όχι την έκαστοτε υπό διαπραγμάτευση συμφωνία μεταξύ της Ευρωπόλ και τρίτων κρατών. Τον Οκτώβριο του 2008, η Ευρωπόλ ζήτησε από την ΚΕΑ δύο γνωμοδοτήσεις σχετικά με το κατά πόσο μπορούσε να αρχίσει διαπραγματεύσεις με τη Ρωσική Ομοσπονδία και το Ισραήλ, με σκοπό τη σύναψη συμφωνιών διαβίβασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την Ευρωπόλ προς τις δύο αυτές χώρες.

Στη γνωμοδότησή της όσον αφορά το επίπεδο προστασίας των δεδομένων στο Ισραήλ, η ΚΕΑ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η φύση των διαφορών μεταξύ του επιπέδου προστασίας των δεδομένων στο Ισραήλ και του επιπέδου προστασίας που απαιτεί η Ευρωπόλ δεν εμποδίζει, από την άποψη της προστασίας των δεδομένων, την τελευταία να αρχίσει διαπραγματεύσεις με το Ισ-

ραήλ για τη σύναψη συμφωνίας διαβίβασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προς τη συγκεκριμένη χώρα. Το συμπέρασμα αυτό προϋπέθετε, ωστόσο, τη δέουσα διευθέτηση ορισμένων ζητημάτων κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων. Η ΚΕΑ εστίασε κυρίως στην εφαρμογή της συμφωνίας και στη δυνατότητα άμεσης άσκησης των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων, στην ανεξάρτητη εποπτεία με τις αναγκαίες αρμοδιότητες και εξουσίες για τον έλεγχο των φορέων επιβολής του νόμου, σε θέματα ποιότητας των δεδομένων, στη σαφήνεια των κανόνων περί διαβίβασης των ευαίσθητων δεδομένων, στους χρονικούς περιορισμούς αποθήκευσης των δεδομένων, στην απόδοση ευθυνών και στα προβλεπόμενα για τους πολίτες μέσα προσφυγής σε περίπτωση παραβίασης των συμφωνιών καθώς και παράνομης ή εσφαλμένης επεξεργασίας των δεδομένων, και σε θέματα ασφάλειας των δεδομένων.

Όσον αφορά τη Ρωσική Ομοσπονδία, η ΚΕΑ ζήτησε από το Διοικητικό Συμβούλιο πρόσθετες πληροφορίες προκειμένου να μπορέσει να αξιολογήσει το επίπεδο προστασίας των δεδομένων στη συγκεκριμένη χώρα και να λάβει την τελική της απόφαση.

Οι γνωμοδοτήσεις για όλες τις συμφωνίες είναι διαθέσιμες στον δικτυακό της τόπο <http://europoljsb.consilium.europa.eu/>

Σύμφωνα με το άρθρο 19 της σύμβασης Ευρωπαϊκή, κάθε πρόσωπο που επιθυμεί να ασκήσει το δικαίωμά του να συμβουλευθεί τα δεδομένα που το αφορούν και τα οποία είναι αποθηκευμένα στην Ευρωπαϊκή ή να τα επαληθεύσει, δύναται να απευθύνει προς τούτο δωρεάν αίτηση σε κράτος μέλος της επιλογής του, ενώπιον της αρμόδιας εθνικής αρχής, η οποία διαβιβάζει αμελλητί την αίτησή του στην Ευρωπαϊκή και ειδοποιεί τον αιτούντα ότι θα τύχει άμεσης απάντησης από την Ευρωπαϊκή. Η Ευρωπαϊκή οφείλει να επεξεργάζεται πλήρως την αίτηση εντός τριών μηνών από τότε που την έλαβε η αρμόδια εθνική αρχή του κράτους μέλους.

Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία που προσκόμισε η Ευρωπαϊκή, διαπιστώθηκε ότι για το έτος 2008 η Ευρωπαϊκή δέχτηκε 135 αιτήσεις δυνάμει του άρθρου 19, αριθμός σημαντικά μεγάλος σε σχέση με τα προηγούμενα έτη. Η πραγματική αύξηση των αιτήσεων αποδόθηκε σε εκστρατείες ενημέρωσης μέσω του Διαδικτύου για τα δικαιώματά τους όσον αφορά την Ευρωπαϊκή,

οι οποίες συνέβαλαν προφανώς στην ευαισθητοποίηση των πολιτών.

Στο πλαίσιο της υιοθέτησης μιας προορατικής προσέγγισης όσον αφορά την Ευρωπαϊκή, η ΚΕΑ έχει προβεί στη σύσταση διαφόρων ομάδων εργασίας, ορισμένες εκ των οποίων έχουν τακτικές επαφές με την Ευρωπαϊκή. Ένα από τα πλεονεκτήματα των τακτικών αυτών επαφών είναι ότι η ΚΕΑ αποκτά ολοκληρωμένη εικόνα των καθημερινών εργασιακών πρακτικών της Ευρωπαϊκής. Οι ομάδες εργασίας προσθέτουν σημαντική αξία στο έργο της ΚΕΑ, καθώς καταρτισμένα μέλη πραγματοποιούν εις βάθος ανάλυση των συζητούμενων θεμάτων και συμβάλλουν στην επίτευξη εποικοδομητικών αποτελεσμάτων.

Στις 9 Οκτωβρίου 2008, η ΚΕΑ της Ευρωπαϊκής γιόρτασε τη δέκατη επέτειο της λειτουργίας της διοργανώνοντας διάσκεψη με τίτλο «*What will the future bring? Rising to the challenge of maintaining effective data protection supervision at Europol*» («Τι μας επιφυλάσσει το μέλλον; Αντιμέτωποι με την πρόκληση της διατήρησης της αποτελεσματικής εποπτείας της προστασίας των δεδομένων στην Ευρωπαϊκή»).

Στόχος της διάσκεψης δεν ήταν μόνο ο εορτασμός των επιτευγμάτων της ΚΕΑ κατά τα 10 πρώτα χρόνια της λειτουργίας της, αλλά, κυρίως, η εστίαση στις μελλοντικές προκλήσεις και στον τρόπο αντιμετώπισής τους από την ΚΕΑ.

Η διάσκεψη παρείχε μια εξαιρετική ευκαιρία για την ανταλλαγή απόψεων, ιδεών και αντιλήψεων σχετικά με τις μελλοντικές προκλήσεις για την αποτελεσματική εποπτεία της προστασίας των δεδομένων στην Ευρωπαϊκή. Παρείχε μια σπάνια ευκαιρία για την αναζήτηση τρόπων που θα καταστήσουν την προστασία των δεδομένων ουσιαστικότερη και αποτελεσματικότερη, και θα διασφαλίσουν, κατά συνέπεια, την προστασία των πολιτών ενόψει της πληθώρας των προκλήσεων που γεννά το ευρύ φάσμα των δραστηριοτήτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της ασφάλειας και της επιβολής του νόμου.

Το κυριότερο συμπέρασμα που προέκυψε από τη διάσκεψη ήταν ότι η Κοινή Εποπτική Αρχή της Ευρωπαϊκής εξακολουθεί να εποπτεύει αποτελεσματικά την προστασία των δεδομένων στην Ευρωπαϊκή και να συνεργάζεται εποικοδομητικά μαζί της, συνδράμοντάς την στην εφαρμογή των νομικών διατάξεων σε θέματα προστασίας των δεδομένων στο καθημερινό της έργο.

3.4. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΕΥΡΩΠΟΛ

Η Αρχή συμμετέχει με ένα τακτικό και ένα αναπληρωματικό μέλος στην επιτροπή προσφυγών της Ευρωπόλ, η οποία συνεδριάζει στην έδρα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις Βρυξέλλες.

Μεταξύ των ειδικών καθηκόντων που ανατέθηκαν στην Κοινή Εποπτική Αρχή της Ευρωπόλ δυνάμει της σύμβασης Ευρωπόλ ήταν η εξέταση των καταγγελιών των πολιτών σχετικά με τις απαντήσεις που λαμβάνουν από την Ευρωπόλ στις συναφείς με την άσκηση των δικαιωμάτων τους αιτήσεις τους. Στο πλαίσιο αυτό, η ΚΕΑ προέβη, στις 23 Νοεμβρίου 1998, στη σύσταση της επιτροπής προσφυγών. Το εν λόγω οιοное δικαστικό όργανο λειτουργεί ουσιαστικά ως μηχανισμός προσφυγής των πολιτών που διεκδικούν τα δικαιώματα και τις ελευθερίες τους όσον αφορά την επεξεργασία και τη χρήση από την Ευρωπόλ των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τους αφορούν.

Όλοι ανεξαιρέτως οι πολίτες έχουν δικαίωμα πρόσβασης στις πληροφορίες που διατηρεί η Ευρωπόλ για αυτούς και επιπλέον έχουν το δικαίωμα να ζητούν την επαλήθευση, τη διόρθωση ή τη διαγραφή των εν λόγω πληροφοριών. Οι πολίτες που δεν μένουν ικανοποιημένοι από την απάντηση της Ευρωπόλ στις αιτήσεις τους για πρόσβαση στα προσωπικά τους δεδομένα, ή στις αιτήσεις τους για διόρθωση ή διαγραφή των πληροφοριών, μπορούν να υποβάλουν καταγγελία στην επιτροπή προσφυγών της ΚΕΑ. Το δικαίωμα προσφυγής όσον αφορά τις συγκεκριμένες αιτήσεις κοινοποιείται στο υποκείμενο των δεδομένων. Η επιτροπή προσφυγών εξετάζει στη συνέχεια την καταγγελία και κρίνει εάν η Ευρωπόλ ενήργησε σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της σύμβασης. Η απόφαση της επιτροπής προσφυγών είναι οριστική για όλους τους ενδιαφερόμενους.

Επισημαίνεται ότι, παρότι τα μέλη της επιτροπής προσφυγών προέρχονται από την ΚΕΑ, η εν λόγω επιτροπή είναι ανεξάρτητη και αμερόληπτη, και δεν λαμβάνει οδηγίες από καμία αρχή. Η αμεροληψία της επιτροπής προσφυγών διασφαλίζει τη δίκαιη και ορθή εξέταση των καταγγελιών των πολιτών. Η δυνατότητα των πολιτών να υποβάλουν καταγγελίες στην ΚΕΑ βελτιώνει την εμπιστοσύνη του κοινού στο έργο της.

Μέχρι σήμερα, η επιτροπή προσφυγών έχει εκδώσει αποφάσεις για έξι υποθέσεις. Κατά το έτος

2008 εξέτασε μία υπόθεση, η οποία εκκρεμεί και αναμένεται η έκδοση απόφασης το 2009.

3.5. ΚΟΙΝΗ ΕΠΟΠΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ

Η Κοινή Εποπτική Αρχή Τελωνείων στις αρχές του 2008 ολοκλήρωσε μια συνολική μελέτη σχετικά με το επίπεδο προστασίας και ασφάλειας του Πληροφοριακού Συστήματος των Τελωνείων (CIS – CIS INFORMATION SYSTEM) και την έθεσε υπόψη της Ομάδας Εργασίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η εν λόγω μελέτη περιελάμβανε το πόρισμα ελέγχου που διεξήχθη το προηγούμενο έτος καθώς και τα συμπεράσματα των εθνικών αρχών προστασίας δεδομένων όσον αφορά την υποδομή και την ασφάλεια των συστημάτων των εθνικών τους αρμόδιων αρχών. Στη συνέχεια, οι εργασίες επικεντρώθηκαν στην οργάνωση μιας πιλοτικής εφαρμογής αυτοαξιολόγησης του επιπέδου προστασίας δεδομένων και ασφάλειας πληροφοριακών συστημάτων. Στην πιλοτική αυτή εφαρμογή συμμετείχαν η Ελλάδα, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Σλοβακία. Τα στάδια της μελέτης περιελάμβαναν επισκέψεις στις αρμόδιες αρχές Τελωνείων, συνεντεύξεις και συμπλήρωση συγκεκριμένων ερωτηματολογίων. Η πιλοτική μελέτη κατέληξε στην αξιολόγηση των συμπερασμάτων και στην προσπάθεια επέκτασής της στα υπόλοιπα κράτη μέλη. Το εγχείρημα αυτό ολοκληρώθηκε στο τέλος του 2008, οπότε και έγινε συνοπτική παρουσίαση των αποτελεσμάτων στην Ολομέλεια της ΚΑΕ, ενώ παράλληλα προτάθηκαν τρόποι βελτίωσης της συγκεκριμένης μεθοδολογίας για το επόμενο έτος.

3.6. ΟΜΑΔΑ ΕΛΕΓΧΟΥ EURODAC

Η Αρχή συμμετέχει με εκπρόσωπό της στην Ομάδα Ελέγχου της EURODAC, η οποία συνεδριάζει στην έδρα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις Βρυξέλλες τέσσερις φορές το χρόνο υπό την προεδρία του Ευρωπαίου Επόπτη για τα Προσωπικά Δεδομένα.

Η Συνθήκη του Δουβλίνου, που υπογράφηκε από όλα τα κράτη μέλη στις 15 Ιουνίου 1990, ορίζει ποιο κράτος είναι αρμόδιο για την εξέταση μιας αίτησης ασύλου. Για το λόγο αυτό, τα κράτη μέλη αποφάσισαν να συστήσουν μία βάση (EURODAC), όπου θα συλλέγουν αποτυπώματα των αιτούντων άσυλο και των παράνομων με-

ταναστών στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η κεντρική αυτή βάση που επιτρέπει στην ουσία την ταυτοποίηση των αιτούντων άσυλο βοηθάει την αποτελεσματική εφαρμογή της Συνθήκης του Δουβλίνου κατά την εξέταση των αιτήσεων για άσυλο.

Τα κράτη μέλη είναι υπεύθυνα για τη χρήση των προσωπικών δεδομένων που συλλέγονται στην κεντρική βάση. Πέρα από τις εθνικές αρχές ελέγχου της βάσης αυτής, που δεν είναι άλλες από τις αρχές προστασίας δεδομένων, κύρια ελεγκτική αρχή είναι ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας των Δεδομένων. Ο Ευρωπαίος Επόπτης είναι αρμόδιος να ελέγχει την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων στην κεντρική βάση και τη διαβίβασή τους στα κράτη μέλη.

Προκειμένου να διασφαλιστεί μια κοινή προσέγγιση και αντιμετώπιση από τα κράτη μέλη των ζητημάτων που ανακύπτουν, μια αρχή δημιουργήθηκε που αποτελείται από ένα μέχρι δύο εκπροσώπους κάθε κράτους μέλους. Συγκεκριμένα, ο Ευρωπαίος Επόπτης και οι εθνικές αρχές προστασίας δεδομένων συνέρχονται τακτικά σε συναντήσεις προκειμένου να συζητήσουν κοινά προβλήματα σχετικά με τη λειτουργία της βάσης, καθώς και να προβούν σε σχετικές συστάσεις και να προτείνουν λύσεις. Σκοπός της αρχής αυτής είναι να ελέγχει την κεντρική βάση δεδομένων EURODAC σε σχέση με την προστασία των δεδομένων, όχι μόνο ελέγχοντας τις νομικές εγγυήσεις και προϋποθέσεις του Κανονισμού της EURODAC, αλλά και διεξάγοντας ελέγχους τόσο στην κεντρική βάση, όσο και στις αρμόδιες υπηρεσίες των κρατών μελών.

Κατά το έτος 2008, την αρχή ελέγχου EURODAC απασχόλησε το θέμα της ενημέρωσης των υποκειμένων των δεδομένων, δηλαδή των αιτούντων άσυλο, κατά τη διαδικασία λήψης αποτυπωμάτων. Μάλιστα, προκειμένου η αρχή να εξετάσει τι συμβαίνει στα κράτη μέλη στον τομέα αυτό, διεξήγαγε έρευνα με βάση ένα ερωτηματολόγιο. Το ερωτηματολόγιο προωθήθηκε από τις εθνικές αρχές ελέγχου στις αρμόδιες υπηρεσίες. Η ελληνική Αρχή δεν αρκέστηκε στην αποστολή του ερωτηματολογίου στις αρμόδιες υπηρεσίες, αλλά διεξήγαγε και επιτόπιο έλεγχο σε κάποιες από αυτές. Για τα αποτελέσματα του ελέγχου, αλλά και όλες τις πληροφορίες που συνέλεξε από τη γενικότερη έρευνα η Αρχή ενημέρωσε την αρχή ελέγχου EURODAC. Η έρευνα θα ολοκληρωθεί αρχές του 2009, όταν δηλαδή θα έχουν συγκεντρωθεί οι απαντήσεις όλων των κρατών μελών.

3.7. ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΟΔΟΣ

Κάθε έτος, το φθινόπωρο, λαμβάνει χώρα η Διεθνής Σύνοδος των 78 Αρχών και Επιτρόπων Προστασίας Δεδομένων. Η Διεθνής Σύνοδος χωρίζεται σε δύο μέρη: α) την ανοικτή Σύνοδο, που έχει μορφή διεθνούς συνεδρίου και στην οποία μετέχουν εκτός των επίσημων εθνικών φορέων προστασίας δεδομένων εκπρόσωποι του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, μη κυβερνητικών οργανώσεων καθώς και της ερευνητικής κοινότητας και β) την κλειστή Σύνοδο, στην οποία μετέχουν μόνο οι Επίτροποι ή οι Αρχές Προστασίας Δεδομένων και κατά τη διάρκεια της οποίας συζητούνται και υιοθετούνται σχετικές με το αντικείμενο της ανοικτής Συνόδου Διακηρύξεις.

Η 30η Διεθνής Σύνοδος πραγματοποιήθηκε στο Στρασβούργο στις 15-17 Οκτωβρίου και συνδιοργανώθηκε από τη Γαλλική και Γερμανική Ομοσπονδιακή Αρχή Προστασίας Δεδομένων. Περίπου 600 σύνεδροι συμμετείχαν στις εργασίες της Συνόδου.

Το θέμα της ανοικτής Συνόδου ήταν η προστασία των προσωπικών δεδομένων σε έναν κόσμο χωρίς σύνορα. «Χωρίς σύνορα» ως συνέπεια της παγκοσμιοποιημένης οικονομίας, του διαδικτύου με τις νέες υπηρεσίες κοινωνικής δικτύωσης (web 2.0), όπου τα όρια μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού χώρου καθίστανται ασαφή, της απαίτησης για δημόσια ασφάλεια, όπου στο όνομα της θεμιτής καταπολέμησης της τρομοκρατίας καθίσταται εφικτή η πρόσβαση των δημόσιων αρχών σε όλο και περισσότερα προσωπικά δεδομένα, τέλος, της χρήσης νέων ψηφιακών εργαλείων και τεχνολογιών (μηχανών αναζήτησης, RFIDs, βιομετρίας, γεωχωρικού εντοπισμού κ.α.), των οποίων η χρήση αφήνει ίχνη στο χώρο και το χρόνο.

Ένα από τα συμπεράσματα της ανοικτής Συνόδου είναι ότι η προστασία των προσωπικών δεδομένων δεν μπορεί να βασίζεται μόνο στην αυτορρύθμιση των υπευθύνων επεξεργασίας. Σε ένα διεθνοποιημένο περιβάλλον, όσον αφορά στην επεξεργασία δεδομένων, απαιτούνται, επιπλέον, διεθνείς δεσμευτικοί κανόνες που θα ρυθμίζουν τα νέα φαινόμενα και ενδεχομένως θα πρέπει να τροποποιηθεί η ισχύουσα νομοθεσία ώστε να ανταποκριθεί αποτελεσματικά. Θα πρέπει να δίδεται βαρύτητα στην αρχή του σκοπού, δηλαδή τα δεδομένα να τυγχάνουν επεξεργασίας μόνο εφόσον ο σκοπός έχει δηλωθεί με σαφήνεια και τα υποκείμενα των δεδομένων έχουν ενημερωθεί για

την επεξεργασία. Σε σύνθετες συμφωνίες, όπως με την πολυεπίπεδη ανάθεση μέρους ή του συνόλου της επεξεργασίας σε εκτελούντες την επεξεργασία, είναι σημαντικό να αποσαφηνίζονται οι υπόχρεοι όσον αφορά τη νομική τους ευθύνη έναντι του υποκειμένου των δεδομένων. Η προστασία των προσωπικών δεδομένων θα πρέπει να διασφαλίζεται από ανεξάρτητες Αρχές, όπως άλλωστε επιβάλλει και το Πρόσθετο Πρωτόκολλο 181 της Σύμβασης 108 του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία των φυσικών προσώπων από την αυτοματοποιημένη επεξεργασία.

Ο ιδιωτικός τομέας θα πρέπει να αντιληφθεί ότι η προστασία των προσωπικών δεδομένων δεν αποτελεί εμπόδιο στις συναλλαγές αλλά πτυχή της αειφόρου ανάπτυξης. Προς το σκοπό αυτό, εκτός από τις σκέψεις για την ύπαρξη δεσμευτικών νομικών κανόνων, θα πρέπει η τεχνολογία να υιοθετεί λύσεις κατά τη σχεδίαση των υπηρεσιών, φιλικές για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, οι δε αρμόδιες Αρχές Προστασίας Δεδομένων να συνεργάζονται με τον ιδιωτικό τομέα με σκοπό την ενημέρωση και την επιλογή των κατάλληλων τεχνολογικών λύσεων.

Ο ιδιαίτερος ρόλος της ενημέρωσης επισημάνθηκε ειδικότερα σε σχέση με τις υπηρεσίες κοινωνικής δικτύωσης και την προστασία των ανηλίκων στο διαδίκτυο. Οι μεν ανήλικοι γνωρίζουν κατά τεκμήριο λιγότερα για τους κινδύνους της δημοσιοποίησης προσωπικών δεδομένων τους στο διαδίκτυο και για το λόγο αυτό θα πρέπει να ενημερώνονται από τους παρόχους υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας με σαφή και κατανοητό τρόπο για τους κινδύνους που ενέχει το διαδίκτυο. Χωρίς να έχει επιλυθεί ικανοποιητικά το ζήτημα της διαπίστωσης της ηλικίας των χρηστών, ήδη ορισμένοι πάροχοι υπηρεσιών κοινωνικής δικτύωσης εφαρμόζουν κάποια μέτρα ελέγχου της ηλικίας των χρηστών και, αντιστοίχως, προσαρμόζουν τις υπηρεσίες που παρέχουν στους ανηλίκους.

Γενικότερα, οι υπηρεσίες κοινωνικής δικτύωσης καθιστούν ασαφή τα όρια δημόσιου και ιδιωτικού βίου και δεδομένα των χρηστών είναι προσβάσιμα από ένα απεριόριστο αριθμό ατόμων, σε ορισμένες περιπτώσεις ακόμη και εάν ο χρήστης αποφασίσει τη διαγραφή των στοιχείων του προφίλ του. Είναι πλέον γνωστό ότι και εργοδότες χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες κοινωνικής δικτύωσης με σκοπό την αξιολόγηση των υποψηφίων πριν την πρόσληψή τους.

Οι πάροχοι υπηρεσιών κοινωνικής δικτύωσης έχουν, λοιπόν, αυξημένη ευθύνη όσον αφορά την ενημέρωση των χρηστών τους. Θα πρέπει να ενημερώνουν με μεγαλύτερη σαφήνεια και λεπτομέρεια για τις δυνατότητες που παρέχουν σε σχέση με τις ρυθμίσεις που επιλέγει ο χρήστης για την προστασία των προσωπικών του δεδομένων.

Όσον αφορά στην προστασία των προσωπικών δεδομένων στο πλαίσιο της δημόσιας ασφάλειας επισημάνθηκε ότι τα μέτρα περιορισμού των ατομικών δικαιωμάτων θα πρέπει να μην είναι απλώς χρήσιμα για το κράτος αλλά απαραίτητα σε μια δημοκρατική κοινωνία για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του κράτους. Ασφάλεια και προστασία των προσωπικών δεδομένων θα πρέπει να αντιμετωπίζονται όχι ως αντίπαλοι πόλοι αλλά να αναζητούνται τρόποι εξασφάλισης και των δύο. Μια αξιολογη πρόταση σε αυτή τη συζήτηση αποτέλεσε η επιλογή κατάλληλων τεχνολογιών που μπορούν να διασφαλίζουν τα προσωπικά δεδομένα ενώ δεν εμποδίζουν την επιδίωξη της δημόσιας ασφάλειας.

Στο πνεύμα της ανοικτής Συνόδου υιοθετήθηκαν οι εξής Διακηρύξεις από την κλειστή Σύνοδο των Αρχών και Επιτρόπων Προστασίας Δεδομένων:

α) Διακήρυξη για την προστασία της ιδιωτικότητας των ανηλίκων στο διαδίκτυο, η οποία δίνει έμφαση στην ενημέρωση των ανηλίκων από τους παρόχους των υπηρεσιών και τους αρμόδιους φορείς, συμπεριλαμβανομένων των Αρχών Προστασίας, στον περιορισμό της διαφήμισης προς ανηλίκους και την υποχρέωση των παρόχων των υπηρεσιών να υιοθετούν ειδική πολιτική προστασίας των προσωπικών δεδομένων των ανηλίκων.

β) Διακήρυξη για την ανάγκη προστασίας της ιδιωτικότητας σε έναν κόσμο χωρίς σύνορα και την υιοθέτηση διεθνών πρότυπων κανόνων για την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των προσωπικών δεδομένων. Η Διακήρυξη, στη σύνταξη της οποίας συνέβαλε και η ελληνική Αρχή, επαναλαμβάνει την ανάγκη υιοθέτησης ενός διεθνούς δεσμευτικού κειμένου, όπως αυτή ήδη διατυπώθηκε στην 27η Σύνοδο στο Μοντρέ, αλλά επίσης θεωρεί ότι η Σύμβαση 108 του Συμβουλίου της Ευρώπης μαζί με το Πρόσθετο Πρωτόκολλο 181 αποτελούν μια ικανοποιητική βάση στο μέτρο που το Συμβούλιο της Ευρώπης κάλεσε πλέον και τρίτα κράτη να προσχωρήσουν σε αυτή. Παράλληλα, η Διακήρυξη προωθεί τη σύνταξη διεθνών προτύπων. Προς το σκοπό αυτό ειδική Ομάδα Εργασίας υπό την διεύθυνση της Ισπανικής

Αρχής Προστασίας Δεδομένων ανέλαβε τη σύμβαση σχετικού κειμένου, το οποίο θα παρουσιασθεί στην επόμενη 31η Διεθνή Σύνοδο.

γ) Διακήρυξη για την προστασία της ιδιωτικότητας στα δίκτυα κοινωνικής δικτύωσης. Οι συστάσεις απευθύνονται προς τους χρήστες και τους παρόχους των υπηρεσιών κοινωνικής δικτύωσης. Οι χρήστες θα πρέπει να διαχειρίζονται με προσοχή τα δεδομένα που αποθηκεύουν στις υπηρεσίες αυτές, λαμβάνοντας υπόψη ότι τρίτοι, όπως εργοδότες, θα κάνουν χρήση των πληροφοριών αυτών. Ενδεχομένως θα πρέπει για την αυτοπροστασία τους να χρησιμοποιούν ψευδώνυμο αντί της πραγματικής τους ταυτότητας. Όσον αφορά στοιχεία τρίτων που δημοσιεύουν οι χρήστες, θα πρέπει να γνωρίζουν ότι τέτοια δημοσίευση είναι επιτρεπτή μόνο με τη συγκατάθεση των τρίτων. Οι Αρχές Προστασίας, άλλοι αρμόδιοι φορείς και οι ίδιοι οι πάροχοι θα πρέπει να εστιάσουν στην ενημέρωση των χρηστών ως μέσο προστασίας. Οι δε πάροχοι των υπηρεσιών θα πρέπει να λάβουν μια σειρά από μέτρα: Εκτός της ενημέρωσης των χρηστών, θα πρέπει να συμβουλευούνται τις αρμόδιες εθνικές Αρχές Προστασίας για τη διαμόρφωση της υπηρεσίας σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία. Θα πρέπει να δίνουν τη δυνατότητα στους χρήστες να περιορίζουν την πρόσβαση στα δεδομένα τους μόνο από συγκεκριμένα πρόσωπα, όχι από όλη την διαδικτυακή κοινότητα π.χ. μέσω των μηχανών αναζήτησης ή το σύνολο των χρηστών της συγκεκριμένης υπηρεσίας. Όσον αφορά δευτερογενείς σκοπούς, π.χ. διαφήμιση που πραγματοποιείται από τρίτους, κατ' ελάχιστον θα πρέπει η πρόσβαση να περιορίζεται στα γενικά στοιχεία του προφίλ των χρηστών ενώ να τους δίδεται το δικαίωμα αντίρρησης σε μια τέτοια χρήση, για δε τα ευαίσθητα δεδομένα που τυχόν αναφέρονται στα προφίλ, η χρήση θα πρέπει να επιτρέπεται μόνο κατόπιν ειδικής συγκατάθεσης των χρηστών. Αντιστοίχως, οι αρχικές ρυθμίσεις που προβλέπουν οι πάροχοι των υπηρεσιών θα πρέπει να ακολουθούν αυτούς τους κανόνες και ακόμη αυστηρότερους όταν αφορούν ανήλικους χρήστες. Οι πάροχοι θα πρέπει να παρέχουν το δικαίωμα πρόσβασης, διόρθωσης καθώς και τη δυνατότητα διαγραφής των δεδομένων των υποκειμένων των δεδομένων, είτε πρόκειται για χρήστες είτε για τρίτους, των οποίων τα δεδομένα δημοσιεύονται μέσω της παρεχόμενης υπηρεσίας. Επίσης, θα πρέπει να δίδεται η δυνατότητα ψευδώνυμης χρήσης της υπηρεσίας. Τέλος, οι πάροχοι θα

πρέπει να λαμβάνουν μέτρα ασφάλειας της υπηρεσίας, ώστε να αποφεύγεται η μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση και χρήση των προσωπικών δεδομένων για παράδειγμα μέσω μαζικής μεταφόρτωσής τους σε αποθηκευτικά μέσα τρίτων, καθώς και η δυνατότητα αναζήτησης χρηστών μέσω των μηχανών αναζήτησης.

δ) Διακήρυξη για την υιοθέτηση διεθνούς ημέρας/εβδομάδας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Στο πλαίσιο της ευαισθητοποίησης των πολιτών η Διεθνή Σύνοδος αποφάσισε να συσταθεί Ομάδα Εργασίας για την εξέταση της δυνατότητας υιοθέτησης ημέρας ή εβδομάδας, αφιερωμένης στην προστασία των προσωπικών δεδομένων. Η Ομάδα Εργασίας με συντονίστρια την Αρχή Προστασίας της Αυστραλίας θα υποβάλει προτάσεις στην επόμενη 31η Διεθνή Σύνοδο.

ε) Διακήρυξη για τη Σύσταση Επιτροπής Εκπροσώπησης της Διεθνούς Συνόδου σε διεθνείς οργανισμούς. Προς το σκοπό της ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των διεθνών φορέων αποφασίστηκε η ανάληψη επαφών με τον ΟΟΣΑ, τον Διεθνή Οργανισμό Προτύπων, το Συμβούλιο της Ευρώπης κ.α. και η εκπροσώπηση της Διεθνούς Συνόδου από μια ομάδα Αρχών Προστασίας.

στ) Διακήρυξη για τη δημιουργία και συντήρηση ιστοσελίδας της Διεθνούς Συνόδου, το κόστος της οποίας αναλαμβάνουν οι Αρχές Προστασίας.

ζ) Τέλος, η 30η Διεθνή Σύνοδος ενέκρινε τη διαπίστευση στη Διεθνή Σύνοδο των Αρχών Προστασίας Δεδομένων της Κροατίας και της Μπουρκίνα Φάσο, καθώς και της Αρχής Προστασίας του γερμανικού κρατιδίου της Βόρειας Ρηνανίας-Βεστφαλίας.

Περισσότερες πληροφορίες για τη Διεθνή Σύνοδο και τα κείμενα των Διακηρύξεων της κλειστής Συνόδου βρίσκονται στην ιστοσελίδα <http://www.privacyconference2008.org>. Η 31η Διεθνή Σύνοδος θα διοργανωθεί στη Μαδρίτη από την Ισπανική Αρχή Προστασίας Δεδομένων.

3.8. ΕΑΡΙΝΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

Η Εαρινή Συνδιάσκεψη των Επιτρόπων των Αρχών Προστασίας Δεδομένων της Ε.Ε. διοργανώθηκε από την ιταλική Αρχή και έλαβε χώρα στη Ρώμη στις 17 και 18 Απριλίου 2008.

Εκφράστηκαν επιφυλάξεις για την ολοένα αυξανόμενη προσπάθεια διεύρυνσης του αρχικού σκοπού της ασφάλειας με την τροποποίηση της "Από-

φασης-Πλαίσιο για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας” που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Τονίστηκε η ανάγκη της προηγούμενης ανάλυσης της αποτελεσματικότητας και επάρκειας των μέτρων κατά της εγκληματικότητας που ήδη εφαρμόζονται πριν από τη λήψη νέων μέτρων. Η συνεργασία μεταξύ των Αρχών Προστασίας πρέπει να ενισχυθεί ώστε να υπάρχει συντονισμένη και εναρμονισμένη αντίδραση σε κάθε νέο μέτρο περιορισμού των σχετικών δικαιωμάτων.

Η προστασία των δεδομένων σε σχέση με την επιχείρηση απαιτεί μεγαλύτερη σύγκλιση στην μεταφορά δεδομένων εκτός Ε.Ε. και εναρμόνιση της 95/46/ΕΚ Οδηγίας με κριτήρια αποδεκτά παγκοσμίως. Επισημάνθηκε η σημασία των BCRs (κωδίκων δεοντολογίας με δεσμευτική ισχύ) που είναι, πέραν των αδειών για διαβίβαση σε τρίτες χώρες, το μόνο μέσο για χρήση των δεδομένων μεταξύ εταιρειών του ομίλου.

Συζητήθηκαν οι κίνδυνοι που πηγάζουν από τις νέες τεχνολογίες, από την παγκόσμια επέκταση της επεξεργασίας δεδομένων, την τεχνολογία της πληροφορίας που έχει καταστεί αόρατη, στις δυνατότητες της νανοτεχνολογίας και την εκ τούτων διακύβευση των ατομικών ελευθεριών. Για την νομοθετική πολιτική προτάθηκαν διαδικαστικές εγγυήσεις, ενίσχυση της ευθύνης, στάθμιση των διακινδυνεύσεων, αυτορρύθμιση με αυτοέλεγχο, εμπιστευτικότητα στα IT systems. Τονίστηκε πως η τεχνολογία και τα νέα επιστημονικά δεδομένα δεν είναι εχθροί ούτε απειλές, αλλά αντιμετωπίζονται με «καλές πρακτικές» και την ενεργό συμμετοχή των προσώπων και των χρηστών των σύγχρονων τεχνολογιών και, όπου χρειάζεται, νέα νομοθεσία.

Στη σύνοδο υιοθετήθηκε η Διακήρυξη που αφορά τη διακίνηση προσώπων από και προς την Ε.Ε. και τη φύλαξη των συνόρων. Η επόμενη Εαρινή Σύνοδος ορίστηκε για τις 23 και 24 Απριλίου 2009 στο Εδιμβούργο.

3.9. ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ (WPPJ)

Η Αρχή συμμετέχει με δύο τακτικά και δύο αναπληρωματικά μέλη στην Ομάδα Εργασίας για την Αστυνομία και τη Δικαιοσύνη, η οποία συνεδριάζει στην έδρα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις Βρυξέλλες.

Η Ομάδα Εργασίας για την Αστυνομία και τη Δι-

καισύνη ξεκίνησε τη λειτουργία της τον Ιούνιο του 2007 υπό την ιταλική προεδρία με σκοπό να εκπληρώσει το έργο που της ανατέθηκε από την Εαρινή Σύνοδο των ευρωπαϊκών αρχών προστασίας δεδομένων, η οποία έλαβε χώρα τον Μάιο του 2007 στην Κύπρο. Συγκεκριμένα, κύριος σκοπός της Ομάδας είναι η εποπτεία και ο έλεγχος των εξελίξεων στον τομέα της προστασίας δεδομένων στον Τρίτο Πυλώνα.

Κατά τη διάρκεια του 2008, η Ομάδα συνήλθε τέσσερις φορές. Από την αρχή, η μεθοδολογία που ακολούθησε η Ομάδα στο έργο της βασίστηκε στην αμοιβαία συνεργασία και στο συντονισμό μεταξύ των μελών, προωθώντας τη στενή επικοινωνία μεταξύ των εθνικών αρχών προστασίας δεδομένων. Εξάλλου, η αμοιβαία συνεργασία μεταξύ της Ομάδας αυτής και της Ομάδας του άρθρου 29 ήταν πολύ καρποφόρα και οδήγησε σε μια κοινή γνωμοδότηση για το σχέδιο απόφασης για τα Ευρωπαϊκά PNRs.

Σε πολλές περιπτώσεις, η Ομάδα προώθησε πολλές προτάσεις και λύσεις και δεν περιορίστηκε σε απλές δηλώσεις αρχών. Σημαντική θέση στο έργο της Ομάδας κατά τη διάρκεια του 2008 κατέχει η Διακήρυξη που υιοθέτησε, η οποία τονίζει την ανάγκη για συμμόρφωση με θεμελιώδεις κανόνες της προστασίας δεδομένων και η οποία εστάλη στον Πρόεδρο του Συμβουλίου, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στην Επιτροπή, καθώς και στα αρμόδια υπουργεία των κρατών μελών.

Ένα εξίσου σημαντικό θέμα που απασχόλησε την Ομάδα τον περασμένο χρόνο ήταν τα μέτρα εφαρμογής της Συνθήκης Prüm, για τα οποία υιοθέτησε δύο κείμενα.

Τέλος, η Ομάδα ασχολήθηκε και με το θέμα των διμερών συμφωνιών μεταξύ των κρατών μελών και τρίτων χωρών για την ανταλλαγή δεδομένων στο πλαίσιο της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας των χωρών σε ποινικά ζητήματα διεξάγοντας έρευνα στα κράτη μέλη μέσω ερωτηματολογίων. Συγκεκριμένα, οι εθνικές αρχές προστασίας δεδομένων απάντησαν σε ερωτηματολόγιο που είχε συντάξει η Ομάδα. Οι απαντήσεις δόθηκαν με τη συνδρομή των αρμόδιων εθνικών φορέων. Στην Ελλάδα, η Αρχή ζήτησε πληροφορίες από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, το Υπουργείο Εξωτερικών και το Υπουργείο Εσωτερικών (πρώην Δημόσιας Τάξης) προκειμένου να απαντήσει στο ερωτηματολόγιο. Σκοπός της έρευνας αυτής είναι ο εντοπισμός τέτοιων συμφωνιών και η αντιμετώπιση των προβλημάτων που εύλογα οι

συμφωνίες αυτές μπορεί να δημιουργήσουν στον τομέα της προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Η έρευνα θα ολοκληρωθεί στις αρχές του 2009 και κατόπιν θα συνταχθεί έκθεση με τα αποτελέσματα.

3.10. ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΓΑΛΛΟΦΩΝΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΑΡΧΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Η 2η Διάσκεψη της Γαλλόφωνης Ένωσης Αρχών Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (*Association Francophone des Autorités de protection des données à caractère personnel – AFADPD*) έλαβε χώρα στο Στρασβούργο, τη 17/10/2008. Κατά την πρωινή ανοικτή συνεδρίαση της διάσκεψης, μετά από τον χαιρετισμό του γενικού γραμματέα της AFADPD και Προέδρου της γαλλικής Αρχής (*CNIL*) Alex Türk, ακολούθησαν, κατά το πρώτο μέρος της συνεδρίασης, θεματικές εισηγήσεις από τους εκπροσώπους των Αρχών της Γαλλίας, του Λουξεμβούργου και του Καναδά σχετικά με τις μεθόδους και τεχνικές ενημέρωσης των υποκειμένων κατά τη συλλογή δεδομένων τους προσωπικού χαρακτήρα καθώς και κατά τη διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε τρίτους. Κατά το δεύτερο μέρος της συνεδρίασης αυτής, παρουσιάστηκαν εισηγήσεις πάνω στη θεματική ενότητα των ιδιαίτερων προβλημάτων που ανακύπτουν από την ανάπτυξη και χρήση νέων τεχνολογιών καθώς, επίσης, και των μεθόδων αντιμετώπισής τους. Ειδικότερα, οι εκπρόσωποι των Αρχών του Βελγίου, της Ελβετίας και της Γαλλίας παρουσίασαν, αντίστοιχα, εισηγήσεις σχετικά με τον εντοπισμό της γεωγραφικής θέσης των προσώπων, τις τεχνικές βιντεοεπιτήρησης με έμφαση στους χώρους εργασίας και στους δημόσιους χώρους και, τέλος τη χρήση βιομετρικών μεθόδων. Εξάλλου, ο εκπρόσωπος της Αρχής του ομοσπονδιακού γερμανικού κρατιδίου του Βερολίνου παρουσίασε εισήγηση σχετικά με τις δραστηριότητες της λεγόμενης «Ομάδας του Βερολίνου» για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στον τομέα των τηλεπικοινωνιών. Κατά τη συνεδρίαση αυτή,

μετά από την καθιερωμένη εκφώνηση των επίσημων μηνυμάτων προς τους συνέδρους, ακολούθησε παρουσίαση θεματικών εισηγήσεων από τους εκπροσώπους των Αρχών του Καναδά, του Μαρόκου, της Μπουρκίνα Φάσο και της Ισπανίας σχετικά με τα ιδιαίτερα προβλήματα της προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στις αντίστοιχες χώρες και τις ευρύτερες γεωγραφικές περιοχές, όπου οι χώρες αυτές ανήκουν. Στη συνέχεια, πραγματοποιήθηκε συζήτηση μεταξύ των εκπροσώπων των εθνικών Αρχών – μελών της AFADPD σχετικά με τον προγραμματισμό των μελλοντικών εργασιών και εκδηλώσεων της Ένωσης, το καταστατικό της και τον τρόπο υπολογισμού των συνεισφορών των μελών της Ένωσης.

3.11. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΥΜΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η ελληνική Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ) αποδέχθηκε πρόταση σχετικά με τη συμμετοχή της σε ευρωπαϊκό πρόγραμμα διδυμοποίησης με το Γραφείο Ιθαγένειας και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών της Λετονίας. Την ευθύνη για τη διαχείριση του προγράμματος ανέλαβε το Κέντρο Διεθνούς Ευρωπαϊκού και Οικονομικού Δικαίου (ΚΔΕΟΔ) με έδρα στη Θεσσαλονίκη, ενώ η Αρχή παρείχε εμπειρογνώμονες για τους σκοπούς του προγράμματος.

Το πρόγραμμα, το οποίο ολοκληρώθηκε τον Δεκέμβριο του 2008, είχε ως αντικείμενο τη “Βελτίωση Επεξεργασίας και Τήρησης Φακέλων Μεταναστών”, οι οποίοι τηρούνται στο Γραφείο Ιθαγένειας και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών της Λετονίας.

Για τους σκοπούς του προγράμματος, συγκροτήθηκε πενταμελής ομάδα εμπειρογνομόνων, αποτελούμενη από νομικούς και πληροφορικούς ελεγκτές του Τμήματος Ελεγκτών της Αρχής, η οποία όρισε το χρονοδιάγραμμα του προγράμματος και τις δραστηριότητες που το τελευταίο θα περιελάμβανε. Κύριο μέλημα, αρχικά, της ομάδας αυτής ήταν η καταγραφή προβλημάτων, ελλείψεων και αδυναμιών κατά την επεξεργασία των φακέλων, ηλεκτρονικών και μη, των μεταναστών.

Σε γενικές γραμμές, το πρόγραμμα ακολούθησε

δύο στάδια. Το πρώτο στάδιο περιελάμβανε τη συλλογή πληροφοριών σχετικών με το αντικείμενο του προγράμματος είτε μέσω συναντήσεων με τους αρμόδιους φορείς στη Λετονία και επιτόπιους ελέγχους, είτε μέσω συγκέντρωσης έντυπου υλικού, τόσο νομοθετικών κειμένων, όσο και εγκυκλίων και εσωτερικών εγγράφων του Υπουργείου Εσωτερικών της Λετονίας.

Στο δεύτερο στάδιο, η ομάδα έπρεπε να συντάξει ένα "Σχέδιο Δράσης" (Action Plan), αλλά και να οργανώσει σειρά σεμιναρίων προς τους υπαλλήλους του Υπουργείου Εσωτερικών.

Κατά το πρώτο στάδιο του προγράμματος, οι εμπειρογνώμονες σε τακτικές επισκέψεις στο λετονικό Γραφείο Ιθαγένειας και Μετανάστευσης πραγματοποίησαν τις παρακάτω δράσεις:

- Σύνταξη και διανομή ερωτηματολογίου σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς.
- Συναντήσεις με επικεφαλής, αλλά και με υπαλλήλους των επιμέρους τμημάτων.
- Συναντήσεις με τη λετονική Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.
- Παρατήρηση και καταγραφή των μεθόδων που χρησιμοποιούνται κατά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
- Συλλογή και μελέτη σχετικών λετονικών νόμων, κανονισμών, διοικητικών αποφάσεων και εκθέσεων.

Στόχος των παραπάνω ενεργειών ήταν ο εντοπισμός ενδεχόμενων αδυναμιών και κατ' επέκταση, η εύρεση λύσεων και προτάσεων για τη βελτίωση της οργάνωσης των διαδικασιών και της διαχείρισης των πληροφοριακών εφαρμογών (δεύτερο στάδιο). Επίσης, συντάχθηκαν προτάσεις για νομοθετικές μεταρρυθμίσεις και εσωτερικούς κανονισμούς και σχεδιάστηκε εκπαιδευτικό πρόγραμμα.

Οι προτάσεις που έγιναν από τους εκπροσώπους της Αρχής και τις οποίες η λετονική πλευρά αποδέχθηκε με ιδιαίτερο ενθουσιασμό, περιελήφθησαν στο Σχέδιο Δράσης και αφορούσαν σε γενικές γραμμές τις παρακάτω κατηγορίες:

- Οργανωτική Δομή
- Ανθρώπινο Δυναμικό
- Νομοθεσία και εσωτερικοί κανονισμοί
- Τρόπος χειρισμού φυσικών αρχείων

- Δομή/Διάρθρωση και ασφάλεια των πληροφοριακών συστημάτων

Τον Οκτώβριο του 2008 οι υπάλληλοι του λετονικού Γραφείου Ιθαγένειας και Μετανάστευσης παρακολούθησαν σειρά εκπαιδευτικών σεμιναρίων που πραγματοποιήθηκαν από τους ίδιους εμπειρογνώμονες ελεγκτές της ΑΠΔΠΧ, διάρκειας δύο εβδομάδων σε θέματα προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Η ενημέρωση/εκπαίδευση των υπαλλήλων αφορούσε κυρίως τους διευθυντές και προϊσταμένους Τμημάτων, τους διαχειριστές του πληροφοριακού συστήματος, καθώς και τη νομική υπηρεσία.

Τα κυριότερα θέματα των εκπαιδευτικών σεμιναρίων που παρουσιάστηκαν από τους εμπειρογνώμονες ελεγκτές της ΑΠΔΠΧ ήταν τα ακόλουθα: ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, λετονικός νόμος για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η ελληνική εμπειρία μέσω ανάλυσης αποφάσεων της ΑΠΔΠΧ σχετικών με τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων και αποφάσεων σχετικών με ειδικότερους τομείς, όπως κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης, ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και διασυννοριακή ροή προσωπικών δεδομένων.

Επίσης, στα σεμινάρια παρουσιάστηκαν και θέματα όπως: η σχέση της προστασίας προσωπικών δεδομένων με την ασφάλεια πληροφοριακών συστημάτων, η σημασία και βέλτιστες πρακτικές/πολιτικές επιχειρησιακής συνέχειας (business continuity), προστασία προσωπικών δεδομένων και ανάπτυξη εφαρμογών πληροφορικής, ισχύοντα πρότυπα ασφαλείας πληροφοριακών συστημάτων, καθώς και παραδείγματα συμβάντων παραβιάσεων ή απώλειας ασφαλείας συστημάτων.

Το πρόγραμμα διδμοποίησης ολοκληρώθηκε τον Δεκέμβριο του 2008 με εκδήλωση που έγινε προς τιμή των Ελλήνων εμπειρογνομώνων, κατά την οποία παρουσιάστηκαν επίσημα τα αποτελέσματα του προγράμματος, για τα οποία η λετονική πλευρά εξέφρασε για ακόμη μια φορά τις ευχαριστίες της και την ικανοποίησή της προς τους συμμετέχοντες στο Πρόγραμμα.

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

A. ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Όλες οι αποφάσεις του έτους 2008 παρουσιάζονται σε λημματική ευρετηρίαση στο Κεφάλαιο Δεύτερο (Βασικές Δραστηριότητες) στην ενότητα «2.2.1. Ευρετήριο Αποφάσεων 2008».

B. ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 5/2008

ΕΠΙΒΟΛΗ ΚΥΡΩΣΕΩΝ ΣΤΟ Δ.Σ.Α. ΓΙΑ ΑΘΕΜΙΤΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ

Η ΑΡΧΗ ΕΛΑΒΕ ΥΠΟΨΗ ΤΑ ΠΑΡΑΚΑΤΩ.

Υποβλήθηκε στην Αρχή η υπ' αρ. πρωτ. 4871, από 18/07/2006, προσφυγή – καταγγελία του δικηγόρου Αθηνών Χ (με ΑΜ ΔΣΑ ...), σύμφωνα με την οποία ο Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών (ΔΣΑ) προέβη σε αθέμιτη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που αφορούν τον ίδιο καθώς και άλλους δικηγόρους – μέλη του εν λόγω Συλλόγου. Στην ως άνω προσφυγή – καταγγελία του ο προσφεύγων επισυνάπτει και το υπ' αρ. πρωτ. 9067 και με αρ. διεκπ. 241 έγγραφο του ΔΣΑ, σύμφωνα με το οποίο «η εταιρεία με την επωνυμία ΤΟΥΜΑΝΙΔΗΣ ΧΡ. ΑΕ προμηθεύτηκε, την 22-12-1999, ετικέτες από τον ΔΣΑ με τα στοιχεία των μελών [του], τούτο δε έγινε κατόπιν της από 13-5-1998 εγκριτικής απόφασης της αρμόδιας διαχειριστικής επιτροπής, η οποία δεν ισχύει πλέον».

Κατόπιν τούτου, η Αρχή κάλεσε το ΔΣΑ (με το υπ' αρ. πρωτ. 4871, από 06/12/2006, έγγραφό της) όπως, εντός προθεσμίας ενός μηνός από τη λήψη του ως άνω εγγράφου: α) δώσει στην Αρχή πλήρεις διευκρινήσεις σχετικά με το περιεχόμενο της παραπάνω προσφυγής – καταγγελίας, επισυνάπτοντας ιδίως κάθε σχετικό έγγραφο της προαναφερόμενης αρμόδιας διαχειριστικής επιτροπής του ΔΣΑ, και β) ενημερώσει την Αρχή για κάθε άλλη διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μελών του ΔΣΑ, η οποία έχει ενδεχομένως διενεργηθεί στη βάση κρίσης, είτε της εκάστοτε αρμόδιας διαχειριστικής επιτροπής του ΔΣΑ είτε άλλου αρμοδίου οργάνου του Συλλόγου, ότι η εν λόγω διαβίβαση δεν «ενέπιπτε στις έννοιες της διατάξεως του άρθρου 2 του Ν. 2472/1997».

Στη συνέχεια, υποβλήθηκε από το ΔΣΑ η υπ' αρ.

πρωτ. Αρχής 388, από 19/01/2007, έγγραφη απάντηση του Συλλόγου, η οποία αναφέρει ιδίως ότι «ο ΔΣΑ σε ουδεμία παρά τον νόμον αθέμιτη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των μελών του προέβη και τα περί του αντιθέτου περιλαμβανόμενα στην από 18-7-2006 καταγγελία του δικηγόρου Αθηνών είναι αβάσιμα και τούτο αφού: οι ετικέτες τις οποίες ο ΔΣΑ προμήθευσε κατόπιν απόφασης της Διαχειριστικής Επιτροπής (θεσμοθετημένου οργάνου άρθρο 201, Ν.Δ. 3026/1954 – Κώδικας Δικηγόρων) την εταιρεία ΤΟΥΜΑΝΙΔΗΣ ΧΡ. ΑΕ περιείχαν μόνο το ονοματεπώνυμο, την ιδιότητα και την διεύθυνση των μελών του, στοιχεία τα οποία είναι ήδη δημοσιευμένα σε δημόσιες πηγές και επαγγελματικούς καταλόγους όπως η Αρχή έχει δεχθεί με την υπ' αριθ. 14/2001 απόφαση της, λαμβανομένου υπ' όψιν και του χαρακτήρα των Δικηγόρων ως δημοσίων λειτουργών της Δικαιοσύνης». Στο ως άνω έγγραφο του ΔΣΑ επισυνάπτεται και απόσπασμα Απόφασης της Διαχειριστικής Επιτροπής του Συλλόγου (με ημερομηνία 13/05/1998), όπου φαίνεται ότι έχει ληφθεί απόφαση για τη χορήγηση «σε εταιρείες» αυτοκόλλητων ετικετών «που θα περιέχουν μόνο τα εξής στοιχεία των μελών του ΔΣΑ: όνομα, επώνυμο, ιδιότητα, διεύθυνση, έναντι του ποσού των 150.000 δρχ.». Εξάλλου, ο ΔΣΑ δεν υπέβαλε στην Αρχή κανένα συγκεκριμένο στοιχείο για ανακοινώσεις στοιχείων των μελών του σε άλλες εταιρείες (πλην της ΤΟΥΜΑΝΙΔΗΣ ΧΡ. ΑΕ), αν και ρητά κλήθηκε από το προαναφερόμενο έγγραφο της Αρχής να δώσει πλήρεις διευκρινήσεις για κάθε άλλη διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μελών του ΔΣΑ.

Με βάση τα προαναφερόμενα, με το υπ' αρ. πρωτ. 388, από 08/02/2007, έγγραφο της Αρχής, εκλήθη ο ΔΣΑ, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, σε ακρόαση, κατά τη συζήτηση της ως άνω προσφυγής – καταγγελίας στο Συμβούλιο της Αρχής, στη συνεδρίαση της 22/02/2007. Στη συνεδρίαση αυτή προσήλθε ο Κωνσταντίνος Μουρτζάλας, νομικός Σύμβουλος του ΔΣΑ (ΑΜ ΔΣΑ 9415), ο οποίος και ανέπτυξε τους ισχυρισμούς του Συλλόγου και απάντησε σε σχετικές ερωτήσεις, που του τέθηκαν. Ο εκπρόσωπος του ΔΣΑ έλαβε προθεσμία να υποβάλει στην Αρχή υπόμνημα του Συλλόγου, για την πληρέστερη παρουσίαση των ισχυρισμών του. Το υπόμνημα αυτό πράγματι υποβλήθηκε στην Αρχή (με το υπ' αρ. πρωτ. Αρχής 1500, από 28/02/2007 έγγραφο του ΔΣΑ).

Μετά από εξέταση των προαναφερόμενων στοιχείων, αφού αναγνώστηκαν τα πρακτικά της συνεδρίασης της 22/02/2007, άκουσε την πρόταση του εισηγητή και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

1. Η Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως:

1) Τις διατάξεις του Συντάγματος, και ιδίως εκείνες των άρθρων 2 παρ. 1, 5 παρ. 1, 9Α, 25, και 28.

2) Τις διατάξεις του Ν. 2472/1997 για την Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που ενσωμάτωσε στην ελληνική έννομη τάξη εκείνες της Οδηγίας 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24^{ης} Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, καθώς και τις διατάξεις της Οδηγίας αυτής.

3) Τις διατάξεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (ΕΣΔΑ) του Συμβουλίου της Ευρώπης, η οποία κυρώθηκε εκ νέου με το ΝΔ 53 της 19/20.09.1974 (ΦΕΚ Α' 256), όπως αυτή ερμηνεύεται από τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ).

4) Τις διατάξεις της Σύμβασης 108 (1981) του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία των ατόμων από την αυτοματοποιημένη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, η οποία κυρώθηκε με το Ν. 2068/1992 (ΦΕΚ Α' 118) και τέθηκε σε ισχύ ως προς την Ελλάδα την 01/12/1995 με την Ανακοίνωση Υπ. Εξωτερικών Φ.0546/4173 (ΦΕΚ Α' 207/1995).

2. Επειδή, το άρθρο 2 του Ν. 2472/1997 ορίζει, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου νοούνται ως: α) Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων. Δεν λογίζονται ως δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα στατιστικής φύσεως συγκεντρωτικά στοιχεία, από τα οποία δεν μπορούν πλέον να προσδιορισθούν τα υποκείμενα των δεδομένων. (...) γ) Υποκείμενο των δεδομένων, το φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα, και του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί, δηλαδή μπορεί να προσδιορισθεί αμέσως ή έμμεσα, ιδίως βάσει αριθμού ταυτότη-

τας ή βάσει ενός η περισσότερων συγκεκριμένων στοιχείων που χαρακτηρίζουν την υπόστασή του από άποψη φυσική, βιολογική, ψυχική, οικονομική, πολιτιστική, πολιτική ή κοινωνική. δ) Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (...), κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται, από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων μεθόδων και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διατήρηση ή αποθήκευση, η τροποποίηση, η εξαγωγή, η χρήση, η διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλης μορφής διάθεση, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, η διασύνδεση, η δέσμευση (κλείδωμα), η διαγραφή, η καταστροφή. ε) Αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (...), κάθε διαρθρωμένο σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία είναι προσιτά με γνώμονα συγκεκριμένα κριτήρια. (...) ια) Συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων, κάθε ελεύθερη, ρητή και ειδική δήλωση βουλήσεως, που εκφράζεται με τρόπο σαφή, και εν πλήρη επίγνωση, και με την οποία, το υποκείμενο των δεδομένων, αφού προηγουμένως ενημερωθεί, δέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν. Η ενημέρωση αυτή περιλαμβάνει πληροφόρηση τουλάχιστον για τον σκοπό της επεξεργασίας, τα δεδομένα ή τις κατηγορίες δεδομένων που αφορά η επεξεργασία, τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και το όνομα, την επωνυμία και τη διεύθυνση του υπεύθυνου επεξεργασίας και του τυχόν εκπροσώπου του. Η συγκατάθεση μπορεί να ανακληθεί οποτεδήποτε, χωρίς αναδρομικό αποτέλεσμα (...). Εξάλλου, το άρθρο 3 παρ. 1 του ίδιου νόμου ορίζει ότι «οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται στην εν όλω ή εν μέρει αυτοματοποιημένη επεξεργασία καθώς και στη μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε αρχείο».

3. Επειδή, ακολούθως, κατά το άρθρο 1 του Ν. 2472/1997, η θέσπιση των προϋποθέσεων για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα αποσκοπεί στην προστασία των δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών κάθε προσώπου, ενώ το άρθρο 15 παρ. 1 του ίδιου νόμου ορίζει ότι η αποστολή της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προ-

σωπικού Χαρακτήρα συνίσταται στην εποπτεία της εφαρμογής του νόμου αυτού και άλλων ρυθμίσεων, που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και στην ενάσκηση των αρμοδιοτήτων, που της ανατίθενται κάθε φορά. Εξάλλου, το άρθρο 21 παρ. 1 του Ν. 2472/1997 ορίζει ότι η Αρχή επιβάλλει στους υπεύθυνους επεξεργασίας ή στους τυχόν εκπροσώπους τους τις από τη διάταξη αυτή προβλεπόμενες διοικητικές κυρώσεις για παράβαση των υποχρεώσεών τους, που απορρέουν από το νόμο αυτό και από κάθε άλλη ρύθμιση, που αφορά την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

4. Επειδή, περαιτέρω, η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 του Ν. 2472/1997, εναρμονιζόμενη, ιδίως, με τις διατάξεις των άρθρων 9Α, 25 παρ. 1 και 28 του Συν/τος, 8 και 7 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και 6 της Οδηγίας 95/46/ΕΕ, ρητά ορίζει ότι: «Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας. (...)». Καθιερώνονται, λοιπόν, ως θεμελιώδεις προϋποθέσεις για τη νομιμότητα κάθε επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για τη νομιμότητα της σύστασης και λειτουργίας κάθε αρχείου, οι αρχές του σκοπού της επεξεργασίας και της αναλογικότητας των δεδομένων σε σχέση πάντα με το σκοπό επεξεργασίας. Συνεπώς, κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, που γίνεται πέραν του επιδιωκόμενου σκοπού ή η οποία δεν είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξή του, δεν είναι νόμιμη.

5. Επειδή, τέλος, το άρθρο 5 του Ν. 2472/1997 ορίζει ότι η επεξεργασία απλών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του, ενώ κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία αυτών των δεδομένων εφόσον συντρέχει κάποια από τις περιπτώσεις, που προβλέπονται κατά τρόπο περιοριστικό στην παρ. 2 του άρθρου αυτού.

6. Επειδή, στην κρινόμενη υπόθεση, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ιδίως ότι ο ΔΣΑ, μετά από σχετική απόφαση (της 13/05/1998) της

Διαχειριστικής Επιτροπής του (η οποία αποτελεί θεσμοθετημένο όργανο του Συλλόγου κατά το άρθρο 201 του ΝΔ 3026/1954 περί Κώδικος Δικηγόρων), προμήθευσε (την 22/12/1999) την εταιρεία με την επωνυμία ΤΟΥΜΑΝΙΔΗΣ ΧΡ. ΑΕ – στο πλαίσιο σύμβασης πώλησης και έναντι τιμήματος 150.000 δρχ. – με ετικέτες, που περιείχαν το ονοματεπώνυμο, την ιδιότητα και τη διεύθυνση καθενός από τα μέλη του Συλλόγου, για το σκοπό της διενέργειας από την εν λόγω εταιρεία προωθητικών ενεργειών για τη διαφήμιση των προϊόντων της στα μέλη του ΔΣΑ. Κατά τον τρόπο αυτό, χορηγήθηκαν στην εν λόγω εταιρεία και τα στοιχεία του προσφεύγοντος.

7. Επειδή, τα ως άνω στοιχεία των μελών του ΔΣΑ συνιστούν – σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 του Ν. 2472/1997 – απλά δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των υποκειμένων τους, τα οποία τηρούνται στα αρχεία του Συλλόγου, ως υπεύθυνου επεξεργασίας, για συγκεκριμένους σκοπούς επεξεργασίας, οι οποίοι προβλέπονται από τις διατάξεις του ΝΔ 3026/1954 περί Κώδικος Δικηγόρων και αφορούν την άσκηση του δικηγορικού λειτουργήματος. Συνεπώς, ο ισχυρισμός του ΔΣΑ ότι τα ως άνω στοιχεία των μελών του δεν συνιστούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των υποκειμένων τους είναι αβάσιμος.

8. Επειδή, ακολούθως, η διαβίβαση των ως άνω δεδομένων από το ΔΣΑ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, σε οποιαδήποτε εταιρεία για το σκοπό της διενέργειας προωθητικών ενεργειών για τη διαφήμιση των προϊόντων της δεν επιτρέπεται να διενεργηθεί – σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 5 του Ν. 2472/1997 – παρά μόνο εφόσον τα υποκείμενα των δεδομένων έχουν δώσει τη συγκατάθεσή τους. Και τούτο, διότι η προαναφερόμενη επεξεργασία δεν εμπίπτει σε καμία από τις περιπτώσεις, που προβλέπονται κατά τρόπο περιοριστικό στην παρ. 2 του άρθρου αυτού, για την κατ' εξαίρεση θεμιτή επεξεργασία απλών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα παρά την έλλειψη της συγκατάθεσης των υποκειμένων τους. Επιπλέον, η συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων οφείλει να πληροί τους όρους και τις προϋποθέσεις, που θέτει η προαναφερόμενη διάταξη του άρθρου 2 στοιχ. (ια'). Πρέπει, δηλαδή, να υπάρχει οπωσδήποτε ελεύθερη, ρητή και ειδική δήλωση βουλήσεως, που εκφράζεται με τρόπο σαφή, και εν πλήρη επίγνωση, και με την οποία, καθένα από τα ενδιαφερόμενα υποκείμενα των δεδομένων, αφού προηγουμένως ενημερωθεί, δέχεται

να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν. Εξάλλου, η σχετική ενημέρωση πρέπει να περιλαμβάνει οπωσδήποτε πληροφόρηση τουλάχιστον για τον σκοπό της επεξεργασίας, τα δεδομένα ή τις κατηγορίες δεδομένων, που αφορά η επεξεργασία, τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και το όνομα, την επωνυμία και τη διεύθυνση του υπεύθυνου επεξεργασίας και του τυχόν εκπροσώπου του. Τα προαναφερόμενα προκύπτουν σαφώς και από την προγενέστερη Απόφαση της Αρχής για τη διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μελών του ΔΣΑ από το ΔΣΑ στην Τράπεζα Πειραιώς, την οποία επικαλείται ο ΔΣΑ προκειμένου να δικαιολογήσει την κρινόμενη από την παρούσα Απόφαση επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των μελών του. Επιπλέον, όπως έχει ήδη κρίνει η Αρχή, με την Απόφασή της 3/2007, η υποχρέωση ενημέρωσης του υποκειμένου, που βαρύνει κάθε υπεύθυνο επεξεργασίας σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 11 του Ν. 2472/1997, είναι θεμελιώδης και συνιστά, καταρχήν, αναφαίρετο δικαίωμα του υποκειμένου, διότι από την εκπλήρωσή της εξαρτάται και η δυνατότητα άσκησης των δικαιωμάτων πρόσβασης και αντίρρησης του υποκειμένου.

9. Επειδή, με βάση τα προαναφερόμενα, η κρινόμενη διαβίβαση από το ΔΣΑ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, στην εταιρεία με την επωνυμία ΤΟΥΜΑΝΙΔΗΣ ΧΡ. ΑΕ, είναι παράνομη, καθόσον έχει διενεργηθεί κατά παράβαση των επιταγών των προαναφερομένων διατάξεων των άρθρων 5, 2 και 11 του Ν. 2472/1997. Για τους λόγους αυτούς, η κρινόμενη διαβίβαση αντίκειται και στις προαναφερόμενες διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 1 του Ν. 2472/1997, που κατοχυρώνουν τις θεμελιώδεις προϋποθέσεις για τη νομιμότητα κάθε επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ο παράνομος αυτός χαρακτήρας της κρινόμενης επεξεργασίας δεν αίρεται – παρά τους περί αντιθέτου ισχυρισμούς του ΔΣΑ – από την ύπαρξη σχετικής απόφασης της Διαχειριστικής Επιτροπής του, η οποία αποτελεί θεσμοθετημένο όργανο του Συλλόγου κατά το άρθρο 201 του ΝΔ 3026/1954 περί Κώδικος Δικηγόρων. Και τούτο, διότι το όργανο αυτό του ΔΣΑ δεν δύναται να αποκλείσει με απόφασή του την εφαρμογή κανόνων δικαίου δημοσίας τάξεως, όπως αυτοί του Ν. 2472/1997 για την Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού

10. Επειδή, με βάση τα προαναφερόμενα, η ως άνω διαπιστωθείσα παραβίαση των διατάξεων των άρθρων 5, 2 11 και 4 παρ. 1 του Ν. 2472/1997 δικαιολογούν την επιβολή στο ΔΣΑ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, προστίμου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 21 του νόμου αυτού. Για την επιβολή της παραπάνω διοικητικής κύρωσης συνεκτιμώνται, ιδίως, η σοβαρότητα των παραβάσεων, που διαπιστώθηκαν, η οικονομική κατάσταση του ΔΣΑ, ως υπευθύνου επεξεργασίας, ο βαθμός υπαιτιότητάς του, η διαφαινόμενη έως τώρα πρακτική του και η προσβολή της προσωπικότητας, που υφίσταται ο προσφεύγων. Δικαιολογείται, συνεπώς, η επιβολή προστίμου πέντε χιλιάδων (5.000) Ευρώ.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή,
Επιβάλλει στο Δικηγορικό Σύλλογο Αθηνών, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, πρόστιμο πέντε χιλιάδων (5.000) Ευρώ για τις ως άνω διαπιστωθείσες παραβιάσεις των διατάξεων των άρθρων 5, 2 11 και 4 παρ. 1 του Ν. 2472/1997, σχετικά με την κρινόμενη διαβίβαση στην εταιρεία με την επωνυμία ΤΟΥΜΑΝΙΔΗΣ ΧΡ. ΑΕ, δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των μελών του Συλλόγου.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 6/2008

ΕΠΙΒΟΛΗ ΚΥΡΩΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΧΣΟΜ ΑΕ, ΙΔΙΟΚΤΗΤΡΙΑ ΤΟΥ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ EXTRA CHANNEL 3, ΚΑΙ ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟ ΤΟΥ ΕΝ ΛΟΓΩ ΣΤΑΘΜΟΥ, ΓΙΑ ΑΘΕΜΙΤΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΤΟΥ ΠΡΟΣΦΕΥΓΟΝΤΟΣ.

Η ΑΡΧΗ ΕΛΑΒΕ ΥΠΟΨΗ ΤΑ ΠΑΡΑΚΑΤΩ:

Υποβλήθηκε στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (με αρ. πρωτ. 1784, από 16/03/2006) προσφυγή – καταγγελία του Α, δημοσιογράφου, για παράνομη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του ιδίου, κατά τη διάρκεια της τηλεοπτικής εκπομπής Αποκαλυπτικό Δελτίο, που προβλήθηκε από τον τηλεοπτικό σταθμό Extra Channel 3, τη 24/02/2006, με συμπαραουσιαστές τους δημοσιογράφους Β και Γ. Η καταγγελλόμενη από τον προσφεύγοντα επεξεργασία συνίσταται στη δημόσια αναπαραγωγή («διάδοση»), κατά τη διάρκεια της ως άνω τηλεοπτικής εκπομπής, απομα-

γνητοφωνημένων αποσπασμάτων ιδιωτικής συνομιλίας του προσφεύγοντα με το συμπαραουσιαστή της εν λόγω εκπομπής Β. Ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η καταγραφή της εν λόγω ιδιωτικής συνομιλίας τους έγινε από τον Β εν αγνοία του και η δημόσια αναπαραγωγή της έγινε χωρίς προηγούμενη ενημέρωσή του και, βεβαίως, χωρίς τη συναίνεσή του.

Κατόπιν τούτου, κλήθηκαν (με το υπ' αρ. πρωτ. 1784, από 26/03/2006 έγγραφο της Αρχής) οι καταγγελλόμενοι – δηλαδή, οι δημοσιογράφοι Β και Γ, καθώς και ο τηλεοπτικός σταθμός Extra Channel 3 – να αποστείλουν στην Αρχή τεχνικό μέσο καταγραφής (βιντεοκασέτες ή DVD) της επίμαχης εκπομπής Αποκαλυπτικό Δελτίο, της 24/02/2006, καθώς και να καταστήσουν γνωστές τις απόψεις τους σχετικά με την προαναφερόμενη προσφυγή – καταγγελία. Πράγματι, υποβλήθηκαν στην Αρχή βιντεοκασέτα της επίμαχης εκπομπής και το υπ' αρ. πρωτ. 2772, από 14/04/2006, έγγραφο υπόμνημα των καταγγελλομένων.

Στη συνέχεια, κλήθηκαν οι καταγγελλόμενοι (αντίστοιχα με τα υπ' αρ. πρωτ. 8419, 8418 και 8420, από 06/12/2006, έγγραφα της Αρχής) σε ακρόαση, την 21/12/2006, για τη συζήτηση της παρούσας υπόθεσης. Κατά τη συνεδρίαση αυτή προσήλθαν οι Δ, Σύμβουλος Διοίκησης ασκών καθήκοντα διευθυντή στον τηλεοπτικό σταθμό Extra Channel 3, Β, και οι Μαρία Κωστοπούλου και Αναστάσιος Σφυρόερας, πληρεξούσιοι δικηγόροι των προαναφερομένων, του επίσης καταγγελλόμενου Γ, καθώς και της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία ΕΕΤΡΑ ΚΟΜΜΙΟΥΝΙΚΕΙΣΟΝ ΤΕΧΝΟΛΟΤΖΙ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ και το διακριτικό τίτλο EXCOM ΑΕ, που εδρεύει στο Περιστερί Αττικής ιδιοκτήτριας του τηλεοπτικού σταθμού Extra Channel 3, ως υπευθύνου επεξεργασίας. Οι καταγγελλόμενοι ανέπτυξαν τους ισχυρισμούς τους σχετικά με την ως άνω προσφυγή – καταγγελία, απάντησαν σε ερωτήσεις, που τους τέθηκαν, ενώ ζήτησαν και έλαβαν προθεσμία, προκειμένου να υποβάλουν στην Αρχή υπόμνημα για την πληρέστερη ανάπτυξη των ισχυρισμών τους. Το υπόμνημα αυτό υποβλήθηκε εμπροθέσμως στην Αρχή (με το υπ' αρ. πρωτ. 8887, από 28/12/2006 έγγραφο).

Μετά από εξέταση των προαναφερομένων στοιχείων, αφού αναγνώστηκαν τα πρακτικά της συνεδρίασης των 21/12/2006 και 25/01/2007, άκουσε την πρόταση του εισηγητή και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

1. Η Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως:

1) Τις διατάξεις του Συντάγματος, και ιδίως εκείνες των άρθρων 2 παρ. 1, 5 παρ. 1, 9Α, 15, 25, 28 και 106 παρ. 2.

2) Τις διατάξεις του Ν. 2472/1997 για την Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που ενσωμάτωσε στην ελληνική έννομη τάξη εκείνες της Οδηγίας 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24^{ης} Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, καθώς και τις διατάξεις της Οδηγίας αυτής.

3) Τις διατάξεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (ΕΣΔΑ) του Συμβουλίου της Ευρώπης, η οποία κυρώθηκε εκ νέου με το ΝΔ 53 της 19/20.09.1974 (ΦΕΚ Α' 256), όπως αυτή ερμηνεύεται από τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ).

4) Τις διατάξεις της Σύμβασης 108 (1981) του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία των ατόμων από την αυτοματοποιημένη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, η οποία κυρώθηκε με το Ν. 2068/1992 (ΦΕΚ Α' 118) και τέθηκε σε ισχύ ως προς την Ελλάδα την 01/12/1995 με την Ανακοίνωση Υπ. Εξωτερικών Φ.0546/4173 (ΦΕΚ Α' 207/1995).

2. Επειδή, το άρθρο 9Α του Συν/τος ορίζει ότι «καθένας έχει δικαίωμα προστασίας από τη συλλογή, επεξεργασία και χρήση, ιδίως με ηλεκτρονικά μέσα, των προσωπικών του δεδομένων, όπως νόμος ορίζει. Η προστασία των προσωπικών δεδομένων διασφαλίζεται από ανεξάρτητη αρχή, που συγκροτείται και λειτουργεί όπως νόμος ορίζει». Το άρθρο 15 του Συν/τος ορίζει, μεταξύ άλλων, τα εξής: «1. Οι προστατευτικές για τον τύπο διατάξεις του προηγούμενου άρθρου δεν εφαρμόζονται στον κινηματογράφο, τη φωτογραφία, τη ραδιοφωνία, την τηλεόραση και κάθε άλλο παρεμφερές μέσο μετάδοσης λόγου ή παράστασης. 2. Η ραδιοφωνία και η τηλεόραση υπάγονται στον άμεσο έλεγχο του Κράτους. Ο έλεγχος και η επιβολή των διοικητικών κυρώσεων υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης που είναι ανεξάρ-

τητη αρχή, όπως νόμος ορίζει. Ο άμεσος έλεγχος του Κράτους, που λαμβάνει και τη μορφή του καθεστώτος της προηγούμενης άδειας, έχει ως σκοπό την αντικειμενική και με ίσους όρους μετάδοση πληροφοριών και ειδήσεων, καθώς και προϊόντων του λόγου και της τέχνης, την εξασφάλιση της ποιοτικής στάθμης των προγραμμάτων που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της Χώρας, καθώς και το σεβασμό της αξίας του ανθρώπου και την προστασία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας. Νόμος ορίζει τα σχετικά με την υποχρεωτική και δωρεάν μετάδοση των εργασιών της Βουλής και των επιτροπών της, καθώς και προεκλογικών μηνυμάτων των κομμάτων από τα ραδιοτηλεοπτικά μέσα». Εξάλλου, οι διατάξεις των άρθρων 2 παρ. 1, 106 παρ. 2 και 5 παρ. 1 του Συν/τος ορίζουν, αντίστοιχα, ότι «ο σεβασμός και η προστασία της αξίας του ανθρώπου αποτελούν την πρωταρχική υποχρέωση της Πολιτείας», ότι «η ιδιωτική οικονομική πρωτοβουλία δεν επιτρέπεται να αναπτύσσεται σε βάρος της ελευθερίας και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας ή προς βλάβη της εθνικής οικονομίας», και, τέλος, ότι «καθένας έχει δικαίωμα να αναπτύσσει ελεύθερα την προσωπικότητά του και να συμμετέχει στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της Χώρας, εφόσον δεν προσβάλλει τα δικαιώματα των άλλων και δεν παραβιάζει το Σύνταγμα ή τα χρηστά ήθη».

3. Επειδή, το άρθρο 8 της ΕΣΔΑ, που αναφέρεται στο δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής, ορίζει ότι: «1. Παν πρόσωπον δικαιούται εις τον σεβασμόν της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής του, της κατοικίας του και της αλληλογραφίας του. 2. Δεν επιτρέπεται να υπάρξει επέμβασις δημοσίας αρχής εν τη ασκήσει του δικαιώματος τούτου, εκτός εάν η επέμβασις αυτή προβλέπεται υπό του νόμου και αποτελεί μέτρον το οποίον, εις μίαν δημοκρατικήν κοινωνίαν είναι αναγκαίον δια την εθνικήν ασφάλειαν, την δημοσίαν ασφάλειαν, την οικονομικήν ευημερίαν της χώρας, την προάσπισιν της τάξεως και την πρόληψιν ποινικών παραβάσεων, την προστασίαν της υγείας ή της ηθικής, ή την προστασίαν των δικαιωμάτων και ελευθεριών άλλων». Εξάλλου, το άρθρο 10 της ΕΣΔΑ, που αναφέρεται στην ελευθερία της έκφρασης, ορίζει ότι: «1. Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα εις την ελευθερίαν εκφράσεως. Το δικαίωμα τούτο περιλαμβάνει την ελευθερίαν γνώμης ως και την ελευθερίαν λήψεως ή μεταδόσεως πληροφορι-

ών ή ιδεών, άνευ επεμβάσεως δημοσίων αρχών και ασχέτως συνόρων. Το παρόν άρθρον δεν κωλύει τα Κράτη από του να υποβάλωσι τας επιχειρήσεις ραδιοφωνίας, κινηματογράφου ή τηλεοράσεως εις κανονισμούς εκδόσεως αδειών λειτουργίας. 2. Η άσκησις των ελευθεριών τούτων, συνεπαγομένων καθήκοντα και ευθύνας δύναται να υπαχθή εις ωρισμένας διατυπώσεις, όρους, περιορισμούς ή κυρώσεις, προβλεπομένους υπό του νόμου και αποτελούντας αναγκαία μέτρα εν δημοκρατική κοινωνία δια την εθνικήν ασφάλειαν, την εδαφικήν ακεραιότητα ή δημοσίαν ασφάλειαν, την προάσπισιν της τάξεως και πρόληψιν του εγκλήματος, την προστασίαν της υπολήψεως ή των δικαιωμάτων των τρίτων, την παρεμπόδισιν της κοινολογήσεως εμπιστευτικών πληροφοριών ή την διασφάλισιν του κύρους και αμεροληψίας της δικαστικής εξουσίας».

4. Επειδή, κατά το άρθρο 1 του Ν. 2472/1997, η θέσπιση των προϋποθέσεων για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα αποσκοπεί στην προστασία των δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών κάθε προσώπου, ενώ το άρθρο 15 παρ. 1 του ίδιου νόμου ορίζει ότι η αποστολή της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνίσταται στην εποπτεία της εφαρμογής του νόμου αυτού και άλλων ρυθμίσεων, που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και στην ενάσκηση των αρμοδιοτήτων, που της ανατίθενται κάθε φορά. Εξάλλου, το άρθρο 21 παρ. 1 του Ν. 2472/1997 ορίζει ότι η Αρχή επιβάλλει στους υπεύθυνους επεξεργασίας ή στους τυχόν εκπροσώπους τους τις από τη διάταξη αυτή προβλεπόμενες διοικητικές κυρώσεις για παράβαση των υποχρεώσεών τους, που απορρέουν από το νόμο αυτό και από κάθε άλλη ρύθμιση, που αφορά την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

5. Επειδή, ακολούθως, το άρθρο 2 του Ν. 2472/1997 ορίζει, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Πα τους σκοπούς του παρόντος νόμου νοούνται ως: α) Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων. Δεν λογίζονται ως δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα στατιστικής φύσεως συγκεντρωτικά στοιχεία, από τα οποία δεν μπορούν πλέον να προσδιορισθούν τα υποκείμενα των δεδομένων. β) Ευαίσθητα δεδομένα, τα δεδομένα που αφορούν τη φυλετική ή εθνική προέλευση, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φι-

λοσοφικές πεποιθήσεις, τη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, στην υγεία, στην κοινωνική πρόνοια και στην ερωτική ζωή, στα σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες, καθώς και στη συμμετοχή σε συναφείς με τα ανωτέρω ενώσεις προσώπων. γ) Υποκείμενο των δεδομένων, το φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα, και του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί, δηλαδή μπορεί να προσδιορισθεί αμέσως ή εμμέσως, ιδίως βάσει αριθμού ταυτότητας ή βάσει ενός η περισσότερων συγκεκριμένων στοιχείων που χαρακτηρίζουν την υπόστασή του από άποψη φυσική, βιολογική, ψυχική, οικονομική, πολιτιστική, πολιτική ή κοινωνική. δ) Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (...), κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται, από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων μεθόδων και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διατήρηση ή αποθήκευση, η τροποποίηση, η εξαγωγή, η χρήση, η διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλη μορφής διάθεση, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, η διασύνδεση, η δέσμευση (κλείδωμα), η διαγραφή, η καταστροφή. ε) Αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (...), κάθε διαρθρωμένο σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία είναι προσιτά με γνώμονα συγκεκριμένα κριτήρια. (...) ια) Συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων, κάθε ελεύθερη, ρητή και ειδική δήλωση βουλήσεως, που εκφράζεται με τρόπο σαφή, και εν πλήρη επίγνωση, και με την οποία, το υποκείμενο των δεδομένων, αφού προηγουμένως ενημερωθεί, δέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν. Η ενημέρωση αυτή περιλαμβάνει πληροφόρηση τουλάχιστον για τον σκοπό της επεξεργασίας, τα δεδομένα ή τις κατηγορίες δεδομένων που αφορά η επεξεργασία, τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και το όνομα, την επωνυμία και τη διεύθυνση του υπεύθυνου επεξεργασίας και του τυχόν εκπροσώπου του. Η συγκατάθεση μπορεί να ανακληθεί οποτεδήποτε, χωρίς αναδρομικό αποτέλεσμα (...). Εξάλλου, το άρθρο 3 παρ. 1 του ίδιου νόμου ορίζει ότι «οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται στην εν όλω ή εν μέρει αυτοματοποιημένη επεξεργασία καθώς και στη μη αυτοματοποιη-

μένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε αρχείο».

6. Επειδή, περαιτέρω, η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 του Ν. 2472/1997, εναρμονιζόμενη, ιδίως, με τις διατάξεις των άρθρων 9Α, 25 παρ. 1 και 28 του Συν/τος, 8 και 7 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και 6 της Οδηγίας 95/46/ΕΕ, ρητά ορίζει ότι: «Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας. (...)». Καθιερώνονται, λοιπόν, ως θεμελιώδεις προϋποθέσεις για τη νομιμότητα κάθε επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για τη νομιμότητα της σύστασης και λειτουργίας κάθε αρχείου, οι αρχές του σκοπού της επεξεργασίας και της αναλογικότητας των δεδομένων σε σχέση πάντα με το σκοπό επεξεργασίας. Συνεπώς, κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, που γίνεται πέραν του επιδιωκόμενου σκοπού ή η οποία δεν είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξή του, δεν είναι νόμιμη.

7. Επειδή, εξάλλου, το άρθρο 5 του Ν. 2472/1997 ορίζει ότι η συλλογή και η επεξεργασία απλών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται κατ' εξαίρεση και χωρίς τη συναίνεση του υποκειμένου τους, εφόσον συντρέχει κάποια από τις περιπτώσεις, που προβλέπονται κατά τρόπο περιοριστικό στην παρ. 2 του άρθρου αυτού. Ειδικότερα, η διάταξη του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχείο (ε') του Ν. 2472/1997 επιτρέπει κατ' εξαίρεση την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και χωρίς τη συναίνεση του υποκειμένου τους, εφόσον «επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέρχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών».

8. Επειδή, στην κρινόμενη υπόθεση από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν ιδίως τα ακόλουθα: Ο προσφεύγων καταγγέλλει παράνομη επε-

ξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του ιδίου, κατά τη διάρκεια της τηλεοπτικής εκπομπής Αποκαλυπτικό Δελτίο, που προβλήθηκε από τον τηλεοπτικό σταθμό Extra Channel 3, τη 24/02/2006, με συμπαρουσιαστές τους δημοσιογράφους Β και Γ. Η καταγγελλόμενη από τον προσφεύγοντα επεξεργασία συνίσταται στη δημόσια αναπαραγωγή (διάδοση), κατά τη διάρκεια της ως άνω τηλεοπτικής εκπομπής, απομαγνητοφωνημένων αποσπασμάτων ιδιωτικής συνομιλίας του προσφεύγοντα με το συμπαρουσιαστή της εν λόγω εκπομπής Β. Ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η καταγραφή της εν λόγω ιδιωτικής συνομιλίας έγινε από το Β εν αγνοία του και η δημόσια αναπαραγωγή της έγινε χωρίς προηγούμενη ενημέρωσή του και, βεβαίως, χωρίς τη συναίνεσή του. Ειδικότερα, ο προσφεύγων είναι δημοσιογράφος και κατείχε τη θέση του υπευθύνου γραφείου τύπου στη νομαρχία Κατά την επίμαχη τηλεοπτική εκπομπή του Extra Channel 3, ο δημοσιογράφος Β αναπαρήγαγε δημόσια (διέδωσε) απομαγνητοφωνημένα αποσπάσματα συνομιλίας του με τον προσφεύγοντα, στα οποία ο προσφεύγων προέβαινε σε μειωτικούς χαρακτηρισμούς για τον υφυπουργό Υγείας. Ο Β προαναγγείλε την εν λόγω αναπαραγωγή με το σχόλιο «Αποκλειστικό: Το EXTRA φέρνει στη δημοσιότητα. Video-ντοκουμέντο. Με απίστευτο υβρεολόγιο στενού συνεργάτη νομάρχη της ..., κατά του υφυπουργού Υγείας. Στο video τον αποκαλεί «ζώο», «βλάκα» και «ηλίθιο», Αντιδράσεις από τον ίδιο τον υπουργό», ενώ υπήρξε και λεζάντα προαναγγελίας του θέματος («Απίστευτες ύβρεις στενού συνεργάτη νομάρχη κατά του υφυπουργού υγείας»), καθώς επίσης και συνεχείς προαναγγελίες του ίδιου θέματος σε κυλιόμενη ταινία στο πάνω μέρος της οθόνης. Ο προσφεύγων δεν κατονομαζόταν, αλλά παρουσιαζόταν ως «στενός συνεργάτης του νομάρχη ...». Ωστόσο, στη συνέχεια παρενέβη τηλεφωνικά στην επίμαχη εκπομπή, δηλώνοντας το όνομά του και την επαγγελματική του ιδιότητα, και καταγγέλλοντας ευθέως τον Β για παράνομη μαγνητοφώνηση ιδιωτικής τους συνομιλίας και για τη δημόσια αναπαραγωγή της. Ο προσφεύγων ανακοίνωσε, επίσης, ότι έχει υποβάλει την παραίτησή του από τη θέση του υπευθύνου γραφείου τύπου στη νομαρχία ..., προκειμένου να μην πληγεί ο νομάρχης ... από τα προσωπικά σχόλια, που εξέφραζε ο προσφεύγων σε βάρος του υφυπουργού υγείας κατά την προαναφερομένη τηλεφωνική συνομιλία. Ο Β ιδίως

αμφισβήτησε το ότι η επίμαχη συνομιλία μαγνητοφωνήθηκε εν αγνοία του προσφεύγοντος, ενώ ο Γ παρενέβαινε κατ' επανάληψη επικρίνοντας τον προσφεύγοντα για τη συμπεριφορά του. Σχετικά με την κρινόμενη προσφυγή – καταγγελία οι καταγγελλόμενοι ισχυρίζονται ιδίως ότι η καταγγελλόμενη ως άνω επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του προσφεύγοντος εμπίπτει στο πλαίσιο άσκησης του δημοσιογραφικού επαγγέλματος. Εξάλλου, το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης επελήφθη της υπόθεσης αυτής και ασκώντας τις εκ του νόμου αρμοδιότητές του, με την υπ' αρ. 287/06.06.2006 απόφασή του επέβαλε στην εταιρεία EXCOM ΑΕ, ιδιοκτήτρια του τηλεοπτικού σταθμού Extra Channel 3, τη διοικητική κύρωση του προστίμου των 30.000 Ευρώ.

9. Επειδή, καταρχάς, οι καταγγελλόμενοι ισχυρίζονται ότι δεν θεμελιώνεται αρμοδιότητα της Αρχής για τη συζήτηση της κρινόμενης υπόθεσης. Και τούτο, διότι, πρώτον, μετά από τη συνταγματική αναθεώρηση του 2001, ο έλεγχος του περιεχομένου των ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών υπόκειται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης (ΕΣΡ). Και, δεύτερον, διότι δεν τηρείται αρχείο διαρθρωμένο, κατά το άρθρο 2 στοιχείο (ε') του Ν. 2472/1997, καθόσον «η μαγνητοταινία με την επίμαχη συνομιλία του δημοσιογράφου Β με τον καταγγέλλοντα, που δημοσιοποιήθηκε στην εκπομπή ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ της 24.02.2006, δεν βρίσκεται στην κατοχή [της εταιρείας EXCOM ΑΕ] ούτε φυσικά στην κατοχή του κ. Δ ή οποιουδήποτε υπευθύνου του σταθμού. Ούτε ο ίδιος ο δημοσιογράφος Β. έχει πλέον στην κατοχή του τη συγκεκριμένη μαγνητοταινία, αφού την ανακύκλωσε αμέσως μετά την ως άνω εκπομπή. (...) Σύμφωνα με τα παραπάνω, η [εταιρεία EXCOM ΑΕ] δεν έχει συγκροτήσει ούτε διατηρεί αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και άρα ελλείπει η βασική προϋπόθεση για τη θεμελίωση της αρμοδιότητας της Αρχής σε σχέση με την εταιρεία, σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 1 του Ν. 2472/1997. 3. Τυχόν επίκληση της διάταξης του άρθρου 3 παρ. 12 του Ν. 2328/1995, που ορίζει ότι οι τηλεοπτικοί σταθμοί οφείλουν να διατηρούν στο αρχείο τους μαγνητοσκοπήσεις όλων των εκπομπών τους, όπως αυτές μεταδίδονται, προκειμένου να θεμελιωθεί αρμοδιότητα της Αρχής, κρίνεται απρόσφορη, διότι σκοπός της ανωτέρω διάταξης και της σχετικής υποχρέωσης των τηλεοπτικών σταθμών είναι να καθίσταται ευχερής ο έλεγχος των ραδιοτηλεοπτικών

εκπομπών από το ΕΣΡ, το οποίο, όπως προαναφέρθηκε, είναι, κατ' άρθρον 15 παρ. 2 Συντ., η αποκλειστικά αρμόδια αρχή ελέγχου του περιεχομένου των ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών. Σε κάθε περίπτωση, το συγκεκριμένο οπτικοακουστικά υλικό ΔΕΝ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΠΛΕΟΝ ΣΤΗΝ ΚΑΤΟΧΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ, ΚΑΘΟΣΟΝ ΕΧΕΙ ΠΑΡΕΛΘΕΙ ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΜΗΝΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΔΙΑΤΗΡΟΥΜΕ ΜΑΓΝΗΤΟΣΚΟΠΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΣΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΤΟΥΣ ΜΟΡΦΗ, ΟΠΩΣ ΜΕΤΑΔΟΘΗΚΑΝ. (...).

10. Επειδή, ωστόσο, οι προαναφερόμενοι ισχυρισμοί της εν λόγω εκδοτικής εταιρείας είναι αβάσιμοι. Ειδικότερα, πρώτον, με τη συνταγματική αναθεώρηση του 2001 πραγματοποιήθηκε η συνταγματική κατοχύρωση τόσο της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα όσο και του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης ως ανεξαρτήτων διοικητικών αρχών με σαφείς και διακριτές αρμοδιότητες. Από το συνδυασμό ιδίως των διατάξεων των άρθρων 9Α, 15 και 101Α του Συν/τος προκύπτει ότι η αρμοδιότητα του ελέγχου του περιεχομένου των ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών από το ΕΣΡ ουδόλως θίγει τη συντρέχουσα αρμοδιότητα της Αρχής, που ασκείται για το σκοπό της προστασίας του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα. Ευλόγως, και μετά από τη συνταγματική αναθεώρηση του 2001, η Αρχή εξακολουθεί να είναι αποκλειστικά αρμόδια για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα και με τα οριζόμενα στις προαναφερόμενες διατάξεις των άρθρων 15 παρ. 1 και 1 του Ν. 2472/1997, καθώς και για την άσκηση των αρμοδιοτήτων, που απορρέουν ιδίως από τα άρθρα 15 παρ. 1, 19 και 21 του νόμου αυτού. Και τούτο, διότι ο σκοπός του Ν. 2472/1997 είναι να θέσει τους θεμελιώδεις όρους και τις προϋποθέσεις για την αποτελεσματική προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα, και όχι, βεβαίως, να ορίσει κανόνες λειτουργίας των ραδιοτηλεοπτικών μέσων, όπως συμβαίνει με τους νόμους που ρυθμίζουν τα ραδιοτηλεοπτικά μέσα δημόσια ή ιδιωτικά. Με βάση τα προαναφερόμενα, το ΕΣΡ δεν έχει αρμοδιότητα ιδίως να αποφανθεί για τη νόμιμη ή όχι σύσταση και λειτουργία αρχείου απλών ή ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Συνεπώς, στο πλαίσιο αυτό, οι κυρώσεις, που επιβάλλονται από καθεμία από τις εν λόγω ανεξάρ-

τητες διοικητικές αρχές, δεν συμπίπτουν ως προς το σκοπό τους. Εξάλλου, έχει ήδη κριθεί με την απόφαση του ΣτΕ 3545/2002 (που απέρριψε αίτηση ακυρώσεως κατά της υπ' αριθμ. 100/2000 Απόφασης της Αρχής) ότι με την επιβολή δύο διοικητικών κυρώσεων προστίμου από δύο ανεξάρτητες διοικητικές αρχές, ήτοι την Αρχή και το ΕΣΡ, δεν παραβιάζεται η γενική αρχή του διοικητικού δικαίου non bis in idem («(...) διότι οι δύο εν λόγω κυρώσεις δεν της επιβλήθηκαν για την αυτή αιτία, αδιαφόρως του αν για την επιβολή τους ελήφθησαν υπόψη πραγματικά περιστατικά που ήσαν τα ίδια και στις δύο περιπτώσεις (...) Πρόκειται τουτέστιν για δύο ανεξάρτητα νομοθετήματα, τα οποία συνισχύουν, αποσκοπούν δε στον κολασμό διαφορετικού τύπου παραπτωμάτων και εξυπηρετούν διαφορετικούς σκοπούς»). Σε κάθε περίπτωση, πάντως, συνισχύουν μεν οι κυρώσεις περί χρηματικών προστίμων, που προβλέπουν ο Ν. 2472/1997 και ο Ν. 2328/1995, το συνολικό, όμως, ποσό προστίμου στο ίδιο πρόσωπο για την ίδια πράξη δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο που καθορίζεται στην βαρύτερη από τις συρρέουσες κυρώσεις (πρόστιμο ύψους 500.000.000 δραχμών άρθρο 4 παρ. 1 (ββ') Ν. 2328/1995) (Πρβ. Ιδίως την Απόφαση 26/2005 της Αρχής).

11. Επειδή, ακολούθως, και παρά τους περί αντιθέτου ισχυρισμούς των καταγγελλομένων, βασική προϋπόθεση για την εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 2472/1997, κατά το άρθρο 3 παρ. 1 του νόμου αυτού, συνιστά η έννοια της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Όπως έχει ήδη κρίνει η Αρχή, με την Απόφασή της 26/2005, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 2472/1997 μόνο η επεξεργασία («συλλογή», «αποθήκευση», «διάδοση», κλπ.) κάθε είδους στοιχείων (εγγράφων, ηχογραφημένων κασετών, βιντεοταινιών, κλπ.), τα οποία περιέχουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, ανεξαρτήτως του αν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού εμπίπτει και η εν γένει δημοσιοποίηση πληροφοριών με τη μορφή συνεντεύξεως, έστω και μαγνητοσκοπημένης. Οι επεξεργασίες των δεδομένων ήχου και εικόνας εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 2472/1997, εφόσον είναι αυτοματοποιημένες (εν όλω ή εν μέρει) ή εφόσον τα δεδομένα αυτά περιλαμβάνονται ή προορίζονται να περιληφθούν σε αρχείο διαρθρωμένο σύμφωνα με ειδικά κριτήρια, ώστε να είναι ευχερής η πρόσβαση στα εν λόγω δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα (βλ. Οδηγία 95/46/

ΕΚ, σκέψη προοιμίου υπ' αρ. 27). Η αναφορά σε προσωπικά δεδομένα με τη μορφή συνέντευξης αποτελεί έκφραση άποψης ή γνώμης του ομιλούντος προσώπου ή των συμμετεχόντων στη συνέντευξη (δηλαδή, και του δημοσιογράφου), δεν μπορεί να θεωρηθεί, όμως, λειτουργικό μέρος ενός αρχείου (των βιντεοκασετών των μεταδιδόμενων εκπομπών, που τηρεί ο τηλεοπτικός σταθμός κατ' άρθρο 3 παρ. 12 του Ν. 2328/1995), διότι δεν έχει αυτοτέλεια ως προς την δομή της βιντεοκασέτας ως αρχείου. Δεν μπορεί να αποτελέσει τμήμα ή αυτοδύναμο ως προς το περιεχόμενο της τμήμα, δηλαδή μέρος της δομής, του συγκεκριμένου αρχείου. Αντίθετα, ως προς την μετάδοση των στοιχείων, μπορεί κανείς να εντοπίσει και να αναζητήσει οπτικά τα σημεία αυτά στη ροή της βιντεοταινίας, διότι ως πληροφορίες αποτελούν ανεξάρτητα τμήματα αυτοτελή, ξένα προς το περιβάλλον στο οποίο διαδραματίζεται η εκπομπή, με συνέπεια να αποτελούν οπτικά και ηχητικά προσωπικά δεδομένα (Πρβ. την Απόφαση της Αρχής 100/2000). Συνεπώς, το αποθηκευτικό μέσο (κασέτα / βιντεοκασέτα / DVD) της μεταδιδόμενης τηλεοπτικής εκπομπής λειτουργεί, έστω και σε υποτυπώδη μορφή, ως αρχείο διαρθρωμένο σύμφωνα με ειδικά, όσον αφορά τα πρόσωπα, κριτήρια, διότι είναι ευχερής η πρόσβαση στα προσωπικά δεδομένα, που περιλαμβάνει, έστω με τη χρήση του οικείου μηχανικού μέσου αναπαραγωγής του (βίντεο / DVD-player). Ανάλογα ισχύουν και με την κασέτα, όπου έχουν αποθηκευθεί δεδομένα ήχου ατόμου, κατά τρόπο ώστε αυτά να αποτελούν δεδομένα του προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 του Ν. 2472/1997. Στην κρινόμενη υπόθεση, διαπιστώθηκε ότι ο δημοσιογράφος Β και ο τηλεοπτικός σταθμός Extra Channel 3, κατά την επίμαχη τηλεοπτική εκπομπή, διενήργησαν επεξεργασία («διάδοση») απλών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του προσφεύγοντα.

12. Επειδή, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει, επίσης, ότι η εταιρεία EXCOM ΑΕ, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, τηρεί αρχείο, στο οποίο καταχωρούνται όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των υποκειμένων τους, τα οποία εκάστοτε επεξεργάζονται από τον τηλεοπτικό σταθμό Extra Channel 3, στο πλαίσιο των μεταδιδόμενων τηλεοπτικών εκπομπών. Η πρόσβαση στα δεδομένα αυτά καθίσταται δυνατή τουλάχιστον με το κριτήριο του τίτλου της κάθε τηλεοπτικής εκπομπής, καθώς και με εκείνο της ημερομηνίας μετά-

δοσής της. Συνεπώς, με βάση τα προαναφερόμενα, η εταιρεία EXCOM ΑΕ όντως τηρεί αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 του Ν. 2472/1997, δηλαδή ως διαρθρωμένο σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία είναι προσιτά με γνώμονα συγκεκριμένα κριτήρια. Επίσης, προκύπτει ότι ο Β τήρησε αρχείο (σε κασέτα), που περιείχε και δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα (δεδομένα ήχου) του προσφεύγοντα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 του Ν. 2472/1997, δηλαδή ως διαρθρωμένο σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία είναι προσιτά με γνώμονα συγκεκριμένα κριτήρια. Η έννοια του διαρθρωμένου αρχείου περιλαμβάνεται στις διατάξεις της Οδηγίας 95/46/ΕΚ, που ενσωμάτωσε στην ελληνική έννομη τάξη ο Ν. 2472/1997.

13. Επειδή, εξάλλου, το άρθρο 15 παρ. 1 του Ν. 2472/1997 ορίζει ότι η αποστολή της Αρχής συνίσταται στην εποπτεία της εφαρμογής τόσο του νόμου αυτού όσο και άλλων ρυθμίσεων, που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Επίσης, το άρθρο 21 παρ. 1 του νόμου αυτού ορίζει ότι η Αρχή επιβάλλει στους υπεύθυνους επεξεργασίας ή στους τυχόν εκπροσώπους τους τις από τη διάταξη αυτή προβλεπόμενες διοικητικές κυρώσεις για παράβαση των υποχρεώσεών τους, που απορρέουν τόσο από το νόμο αυτό, όσο και από κάθε άλλη ρύθμιση, που αφορά την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Τέτοιου είδους ρυθμίσεις σαφώς περιλαμβάνει και η προαναφερόμενη Σύμβαση 108 (1981) του Συμβουλίου της Ευρώπης, που έχει κυρωθεί από την Ελλάδα και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του εσωτερικού ελληνικού δικαίου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 28 του Συν/τος. Όπως ρητά αναφέρει η 11^η Εισαγωγική Σκέψη της Οδηγίας 95/46/ΕΚ «οι αρχές περί προστασίας των δικαιωμάτων και των ελευθεριών του ατόμου, και ιδίως της ιδιωτικής ζωής, που περιέχονται στην παρούσα οδηγία, διευκρινίζουν και επεκτείνουν τις αρχές που περιλαμβάνονται στη σύμβαση της 28^{ης} Ιανουαρίου 1981 του Συμβουλίου της Ευρώπης περί προστασίας των προσώπων έναντι της αυτοματοποιημένης επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα». Το άρθρο 2 της Σύμβασης αυτής ορίζει την έννοια του αρχείου, για το σκοπό της προστασίας των φυσικών προσώπων από την επεξεργασία δεδομένων τους προσωπικού χαρακτήρα, απλά ως

«αυτοματοποιημένο αρχείο», δηλαδή «ως κάθε σύνολο πληροφοριών, που αποτελούν αντικείμενο αυτοματοποιημένης επεξεργασίας». Συνεπώς, με βάση τα προαναφερόμενα, αρκεί η διαπίστωση της ύπαρξης αυτοματοποιημένου αρχείου, με την ως άνω έννοια, για την εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 2472/1997. Άλλωστε, ένα αυτοματοποιημένο αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα συνιστά κατά κανόνα και ένα διαρθρωμένο σύνολο δεδομένων, τα οποία είναι προσιτά με γνώμονα συγκεκριμένα κριτήρια. Στην κρινόμενη υπόθεση διαπιστώθηκε, κατά τα προαναφερόμενα, ότι το αρχείο, το οποίο τηρεί η εταιρεία EXCOM ΑΕ, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, και περιλαμβάνει τουλάχιστον για χρονικό διάστημα τριών μηνών τις τηλεοπτικές εκπομπές, που μεταδίδονται από το σταθμό αυτό, είναι πράγματι και αυτοματοποιημένο και διαρθρωμένο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις ως άνω διατάξεις. Ομοίως, το προαναφερόμενο αρχείο, που τήρησε ο Β και περιείχε και δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα (δεδομένα ήχου) του προσφεύγοντα είναι και αυτοματοποιημένο και διαρθρωμένο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις ως άνω διατάξεις. Επιπλέον, η ισχυριζόμενη από τους καταγγελλόμενους καταστροφή των επίμαχων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του προσφεύγοντος – δηλαδή, η διαγραφή της επίμαχης τηλεοπτικής εκπομπής από τα αρχεία του τηλεοπτικού σταθμού Extra Channel 3, μετά από την παρέλευση του χρονικού διαστήματος των τριών μηνών, κατά το οποίο τα δεδομένα αυτά τηρούνται υποχρεωτικά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 3 παρ. 12 του Ν. 2328/1995, καθώς και η «ανακύκλωση» της επίμαχης κασέτας με τα δεδομένα ήχου του προσφεύγοντα από τον Β – ουδόλως εμποδίζουν την Αρχή να επιληφθεί στις παρούσες υπόθεσης. Και τούτο, διότι η ως άνω καταστροφή των επίμαχων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του προσφεύγοντος, εφόσον είναι αληθής, συνιστά περαιτέρω επεξεργασία τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 του Ν. 2472/1997. Και τούτο, ανεξάρτητα από το γεγονός ότι οι καταγγελλόμενοι έχουν ήδη υποβάλει στην Αρχή βιντεοκασέτα της επίμαχης τηλεοπτικής εκπομπής – καθόσον εκλήθησαν σχετικά – η οποία τηρείται, ως αυτοτελές διαρθρωμένο και αυτοματοποιημένο αρχείο κατά τα προαναφερόμενα, στα αρχεία της Αρχής.

14. Επειδή, περαιτέρω, οι καταγγελλόμενοι ισχυρίζονται ότι δικαιούνταν να προβούν στην επίμαχη επεξεργασία («διάδοση») των δεδομένων

προσωπικού χαρακτήρα του προσφεύγοντα, διότι υπήρχε γι' αυτό η συναίνεσή του. Ωστόσο, από κανένα στοιχείο του φακέλου δεν προκύπτει ότι ο προσφεύγων έδωσε τη συναίνεσή του για την καταγραφή της επίμαχης τηλεφωνικής συνομιλίας του και τη δημόσια αναπαραγωγή της. Ειδικότερα, δεν προκύπτει ούτε από τα ηχογραφημένα αποσπάσματα των συνομιλιών του με το Β, που μεταδόθηκαν από την επίμαχη τηλεοπτική εκπομπή, ούτε από οποιοδήποτε έγγραφο ή άλλο στοιχείο ότι ο προσφεύγων, αφού είχε προηγουμένως ενημερωθεί, έδωσε τη συγκατάθεσή του, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 4 παρ. 2 του Ν. 2774/1999 (ο οποίος ίσχυε κατά την επίμαχη χρονική περίοδο) και 2 του Ν. 2472/1997.

15. Επειδή, ακολούθως, οι καταγγελλόμενοι ισχυρίζονται ιδίως ότι η διάδοση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του προσφεύγοντα, κατά την επίμαχη τηλεοπτική εκπομπή, δικαιολογείται από την ύπαρξη δημοσίου ενδιαφέροντος, δηλαδή από το δικαίωμα του κοινού στην πληροφόρηση και το αντίστοιχο δημοσιογραφικό καθήκον προς ενημέρωση. Ωστόσο, η επίμαχη επεξεργασία («διάδοση»), που βασίστηκε στην παράνομη, κατά τα ανωτέρω, μαγνητοφώνηση ιδιωτικής συνομιλίας του προσφεύγοντα με τον Β αντιβαίνει στην προαναφερόμενη θεμελιώδη αρχή της αναλογικότητας των δεδομένων σε σχέση πάντα με το σκοπό επεξεργασίας, που κατοχυρώνουν οι διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 1 του Ν. 2472/1997. Ειδικότερα, η διάδοση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του προσφεύγοντα, υπό τις προαναφερόμενες συνθήκες, δεν είναι σε καμία περίπτωση επεξεργασία απολύτως αναγκαία για την εξασφάλιση του δικαιώματος πληροφόρησης επί θεμάτων δημοσίου ενδιαφέροντος, ενώ ταυτόχρονα συνιστά – παρά τους περί του αντιθέτου ισχυρισμούς των καταγγελλομένων – παραβίαση του πυρήνα του δικαιώματος προστασίας της ιδιωτικής ζωής του υποκειμένου των δεδομένων αυτών (βλ. σχετικά ιδίως και ΣτΕ 3922/2005, in NOMOS).

16. Επειδή, με βάση τα προαναφερόμενα, η διάδοση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του προσφεύγοντα αντιβαίνει επίσης στις διατάξεις των άρθρων 9Α, 2 παρ. 1, 25, 5 παρ. 1 και 106 παρ. 2 του Συν/τος (βλ. σχετικά ιδίως την Απόφαση 39/2007 της Αρχής). Και τούτο, διότι η παράνομη κατά τα ανωτέρω επεξεργασία των επίμαχων δεδομένων του συνιστά και βάνουση προσβολή της υποχρέωσης σεβασμού και προστασί-

ας της ανθρώπινης αξίας του υποκειμένου τους, καθώς και του δικαιώματος στην ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητάς του. Η υποχρέωση αυτή βαρύνει και τους καταγγελλόμενους, καθόσον το δικαίωμα στην προστασία της ανθρώπινης αξιοπρέπειας ισχύει και στις σχέσεις μεταξύ ιδιωτών. Ενώ, οι επίμαχες επεξεργασίες των ως άνω δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν μπορούν να δικαιολογηθούν ούτε από το εύλογο ενδιαφέρον μερίδας της κοινής γνώμης για γνώση πτυχών και λεπτομερειών της ιδιωτικής ζωής των υποκειμένων τους, ούτε από το εμπορικής φύσεως έννομο συμφέρον της εν λόγω εκδοτικής εταιρείας, ενόψει των ρητών επιταγών των άρθρων 5 παρ. 1 και 106 παρ. 2 του Συν/τος.

17. Επειδή, ωστόσο, στην κρινόμενη υπόθεση ο προσφεύγων καταγγέλλει και το δημοσιογράφο Γ για αθέμιτη επεξεργασία των επίμαχων δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα. Ωστόσο, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι ο Γ, με την ιδιότητα του συμπαραουσιαστή της επίμαχης τηλεοπτικής κριτικής άσκησε δριμεία κριτική και διατύπωσε ιδιαίτερα επικριτικές κρίσεις σε βάρος του προσφεύγοντα, σχετικά με τους χαρακτηρισμούς, που ο προσφεύγων είχε διατυπώσει σε βάρος του υφυπουργού Υγείας. Η στάση αυτή του Γ ενδέχεται να πλήττει το δικαίωμα στην προστασία της προσωπικότητας του προσφεύγοντα ή άλλα έννομα αγαθά του, αλλά δεν συνιστά σε καμία περίπτωση επεξεργασία δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα κατά το άρθρο 2 του Ν. 2472/1997.

18. Επειδή, οι προαναφερόμενες διατάξεις, των οποίων η παραβίαση έχει διαπιστωθεί στην κρινόμενη υπόθεση, αποτελούν σαφώς ρυθμίσεις, που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, για την εφαρμογή των οποίων η Αρχή έχει επιφορτιστεί, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 15 παρ. 1 του Ν. 2472/1997. Και επειδή, η Αρχή διαπιστώνει επιπλέον και την παραβίαση περισσότερων διατάξεων του νόμου αυτού. Ειδικότερα, η επίμαχη επεξεργασία («διάδοση») των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του προσφεύγοντα, καθώς και κάθε άλλη επεξεργασία τους από τους καταγγελλόμενους Β και EXCOM ΑΕ, ως υπεύθυνους επεξεργασίας, χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων, συνιστά παράνομη επεξεργασία αυτών των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθόσον παραβιάζει ιδίως τις διατάξεις των άρθρων 2, 5, 4 παρ. 1, 11, 12 και 13 του Ν.

2472/1997. Όσον αφορά ειδικότερα τις διατάξεις του άρθρου 11 του Ν. 2472/1997, οι οποίες ρητά θεσπίζουν σε βάρος του υπευθύνου επεξεργασίας υποχρέωση ενημέρωσης του υποκειμένου, που περιλαμβάνει οπωσδήποτε τα εκεί αναφερόμενα στοιχεία, η Αρχή έχει ήδη κρίνει (Βλ. Αποφάσεις 3/2007 και 39/2007) ότι η υποχρέωση αυτή είναι θεμελιώδης και συνιστά, καταρχήν, αναφαίρετο δικαίωμα του υποκειμένου, διότι από την εκπλήρωσή της εξαρτάται και η δυνατότητα άσκησης των δικαιωμάτων πρόσβασης και αντίρρησης του υποκειμένου. Συνεπώς, κάθε συλλογή και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, που διενεργείται χωρίς να έχει προηγηθεί η προαναφερόμενη υποχρέωση ενημέρωσης του υποκειμένου τους, είναι καταρχήν παράνομη.

19. Επειδή, οι κατά τα ανωτέρω διαπιστωθείσες παραβιάσεις των προαναφερομένων διατάξεων δικαιολογούν την επιβολή στους καταγγελλόμενους Β και EXCOM ΑΕ, ως υπεύθυνους επεξεργασίας, προστίμου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 21 του Ν. 2472/1997. Ειδικότερα, δικαιολογούν την επιβολή συνολικού προστίμου, αντίστοιχα, δέκα χιλιάδων (10.000) και είκοσι χιλιάδων (20.000) Ευρώ. Για την επιβολή των παραπάνω διοικητικών κυρώσεων συνεκτιμώνται, ιδίως, η σοβαρότητα των παραβάσεων, που διαπιστώθηκαν, η οικονομική κατάσταση των υπευθύνων επεξεργασίας, ο βαθμός υπαιτιότητάς τους, καθώς και το γεγονός ότι η εταιρεία EXCOM ΑΕ, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, είναι υπότροπος για παραβιάσεις διατάξεων του Ν. 2472/1997.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή,

1) Επιβάλλει στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία ΕΕΤΡΑ ΚΟΜΜΙΟΥΝΙΚΕΙΣΟΝ ΤΕΧΝΟΛΟΤΖΙ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ και το διακριτικό τίτλο EXCOM ΑΕ, που εδρεύει στο Περιστέρι Αττικής, ιδιοκτήτρια του τηλεοπτικού σταθμού Extra Channel 3, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, για τις κατά τα ανωτέρω διαπιστωθείσες παραβιάσεις των προαναφερομένων διατάξεων για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα, πρόστιμο ποσού είκοσι χιλιάδων (20.000) Ευρώ.

2) Επιβάλλει στο δημοσιογράφο Β, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, για τις κατά τα ανωτέρω διαπιστωθείσες παραβιάσεις των προαναφερομένων δια-

τάξεων για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα, πρόστιμο ποσού δέκα χιλιάδων (10.000) Ευρώ.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 11/2008

ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΝΟΜΙΜΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΡΓΟΔΟΤΡΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ - ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΝΟΜΙΜΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΚΑΤΑΔΙΚΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Η ΑΡΧΗ ΕΛΑΒΕ ΥΠΟΨΗ ΤΑ ΠΑΡΑΚΑΤΩ:

Υποβλήθηκαν στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, αφενός, η (με αρ. πρωτ. 5623, από 02/12/2005) καταγγελία – προσφυγή μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της πρωτοβάθμιας συνδικαλιστικής οργάνωσης με την επωνυμία Σύλλογος Εργαζομένων ΚΑΖΙΝΟ ΡΟΔΟΥ – και, ειδικότερα, των Α, προέδρου του ΔΣ, Β, γενικού γραμματέα του ΔΣ και Γ, αντιπροέδρου του ΔΣ του εν λόγω σωματείου – κατά του Δ, προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και διευθύνοντος συμβούλου της εταιρείας ΚΑΖΙΝΟ ΡΟΔΟΥ ΑΕ και κατά της εταιρείας αυτής, και, αφετέρου, η (με αρ. πρωτ. 1345, από 03/03/2006) προσφυγή – καταγγελία του Δ (όπως συμπληρώθηκε με το υπ' αρ. 3885, από 08/06/2006 έγγραφο) κατά του ως άνω σωματείου και του τοπικού τηλεοπτικού σταθμού της Ρόδου TV4.

Με την ως άνω προσφυγή τους, τα εν λόγω μέλη του ΔΣ του σωματείου Σύλλογος Εργαζομένων ΚΑΖΙΝΟ ΡΟΔΟΥ (αντίστοιχα, ο πρόεδρος, ο γενικός γραμματέας και ο αντιπρόεδρος του σωματείου) καταγγέλλουν τον Δ, ως πρόεδρο του ΔΣ και διευθύνοντα σύμβουλο της εταιρείας ΚΑΖΙΝΟ ΡΟΔΟΥ ΑΕ, για το ότι δημοσιοποίησε στον τοπικό ροδιακό Τύπο δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που αφορούν καθένα εξ αυτών, χωρίς τη συναίνεσή τους και χωρίς προηγούμενη ενημέρωσή τους. Ειδικότερα, καταγγέλλουν ότι δημοσιεύθηκε, την 25/11/2005, στα φύλλα των τοπικών εφημερίδων Η ΡΟΔΙΑΚΗ και Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ, «ανοικτή επιστολή», που υπέγραφε ο Δ με τις ως άνω ιδιότητές του και στην οποία αναφέρονταν τα ακόλουθα στοιχεία, σχετικά με την

προσωπική και την επαγγελματική ζωή καθενός τους: 1) για τον πρόεδρο του σωματείου, α) τις ετήσιες μισθολογικές απολαβές του, β) ότι στο παρελθόν επανειλημμένως έχει βρεθεί σε δύσκολη οικονομική θέση και έχει λάβει οικονομική βοήθεια από την καταγγελλόμενη εταιρεία, γ) ότι με το γενικό γραμματέα του σωματείου έχουν δημιουργήσει δική τους εταιρεία (γεγονός αναληθές, κατά την εν λόγω προσφυγή), και δ) ότι έχει προαχθεί. 2) για το γενικό γραμματέα του σωματείου, α) τις ετήσιες μισθολογικές απολαβές του, β) ότι στο παρελθόν επανειλημμένως έχει βρεθεί σε δύσκολη οικονομική θέση και έχει λάβει οικονομική βοήθεια από την εταιρεία, γ) ότι με τον πρόεδρο του σωματείου έχουν δημιουργήσει δική τους εταιρεία (γεγονός αναληθές, κατά την εν λόγω προσφυγή), και δ) ότι έχει προαχθεί. 3) για τον αντιπρόεδρο του σωματείου, τις ετήσιες μισθολογικές απολαβές του.

Αντίστοιχα, με την ως άνω προσφυγή του, ο Δ καταγγέλλει το σωματείο Σύλλογος Εργαζομένων ΚΑΖΙΝΟ ΡΟΔΟΥ και τον τοπικό τηλεοπτικό σταθμό TV4 για αθέμιτη επεξεργασία δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα. Ειδικότερα, κατά τους ισχυρισμούς του, μετά από τη δημοσίευση δικαστικής απόφασης σχετικής με ποινική καταδίκη του, το καταγγελλόμενο σωματείο εξέδωσε δελτίο τύπου, όπου και γνωστοποίησε την εν λόγω πρωτόδικη καταδικαστική σε βάρος του δικαστική απόφαση, με ρητή αναφορά του ονόματός του και της ποινής, και ανάρτησε το δελτίο αυτό στον πίνακα ανακοινώσεων «της εταιρείας». Κατά τον προσφεύγοντα, ο συγκεκριμένος πίνακας ανακοινώσεων βρίσκεται εντός του χώρου της εταιρείας, χρησιμοποιείται για την ενημέρωση των εργαζομένων από το συνδικαλιστικό τους όργανο και βρίσκεται σε τέτοιο σημείο, που μπορεί η κάθε ανακοίνωση να αναγνωσθεί από όλους τους πελάτες, που βρίσκονται στο χώρο της εταιρείας. Πάντα κατά τον προσφεύγοντα, το απόγευμα της ίδιας ημέρας, ο πρόεδρος του ως άνω σωματείου έκανε τηλεφωνική παρέμβαση σε τηλεοπτική εκπομπή του τοπικού τηλεοπτικού σταθμού TV4 Ρόδου, για να επιβεβαιώσει την είδηση της ερήμην καταδίκης του, την οποία δημοσιογράφος του σταθμού είχε ήδη ανακοινώσει και σχολιάσει. Σύμφωνα με τον προσφεύγοντα, τα σχόλια της δημοσιογράφου ήταν ιδιαίτερα δυσμενή για τον ίδιο, διότι έγινε λόγος για την αρχή και μόνο μιας σειράς καταδικών, που θα έρθουν σε βάρος του στο μέλλον.

Σε συνέχεια της ως άνω προσφυγής του Δ, η Αρχή κάλεσε το καταγγελλόμενο σωματείο και τον καταγγελλόμενο τηλεοπτικό σταθμό να δώσουν πλήρεις διευκρινήσεις για τις σε βάρος τους καταγγελίες. Σχετικό υπόμνημα υπέβαλε (με αρ. πρωτ. 4206, από 23/06/2006), δια του πληρεξουσίου δικηγόρου της, μόνο η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΡΟΔΟΥ και με διακριτικό τίτλο ΡΟΔΟΣ TV4, ιδιοκτήτρια του καταγγελλόμενου τηλεοπτικού σταθμού, η οποία και απορρίπτει τις αιτιάσεις για αθέμιτη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του προσφεύγοντος και ζητά την απόρριψη της σε βάρος του προσφυγής.

Οι ως άνω προσφυγές συζητούνται από κοινού, λόγω συνάφειας, καθόσον αφορούν την ίδια υπόθεση.

Μετά από εξέταση των προαναφερομένων στοιχείων, αφού αναγνώστηκαν τα πρακτικά της συνεδρίασης της 14/06/2007, άκουσε την πρόταση του εισηγητή και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

1. Η Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως:

1) Τις διατάξεις του Συντάγματος, και ιδίως εκείνες των άρθρων 2 παρ. 1, 5 παρ. 1, 9Α, 14, 23, 25, 28 και 106 παρ. 2.

2) Τις διατάξεις του Ν. 2472/1997 για την Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που ενσωμάτωσε στην ελληνική έννομη τάξη εκείνες της Οδηγίας 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24^{ης} Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, καθώς και τις διατάξεις της Οδηγίας αυτής.

3) Τις διατάξεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (ΕΣΔΑ) του Συμβουλίου της Ευρώπης, η οποία κυρώθηκε εκ νέου με το ΝΔ 53 της 19/20.09.1974 (ΦΕΚ Α' 256), όπως αυτή ερμηνεύεται από τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ).

4) Τις διατάξεις της Σύμβασης 108 (1981) του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία των ατόμων από την αυτοματοποιημένη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, η οποία κυρώθηκε με το

Ν. 2068/1992 (ΦΕΚ Α' 118) και τέθηκε σε ισχύ ως προς την Ελλάδα την 01/12/1995 με την Ανακοίνωση Υπ. Εξωτερικών Φ.0546/4173 (ΦΕΚ Α' 207/1995).

5) Τις διατάξεις του Ν. 1264/1982 για τον εκδημοκρατισμό του Συνδικαλιστικού Κινήματος και την κατοχύρωση των συνδικαλιστικών ελευθεριών των εργαζομένων (ΦΕΚ Α', 79, 01/07/1982).

2. Επειδή, το άρθρο 9Α του Συν/τος ορίζει ότι «καθένας έχει δικαίωμα προστασίας από τη συλλογή, επεξεργασία και χρήση, ιδίως με ηλεκτρονικά μέσα, των προσωπικών του δεδομένων, όπως νόμος ορίζει. Η προστασία των προσωπικών δεδομένων διασφαλίζεται από ανεξάρτητη αρχή, που συγκροτείται και λειτουργεί όπως νόμος ορίζει». Το άρθρο 14 του Συν/τος ορίζει, μεταξύ άλλων, τα εξής: «1. Καθένας μπορεί να εκφράζει και να διαδίδει προφορικά, γραπτά και δια του τύπου τους στοχασμούς του τηρώντας τους νόμους του Κράτους. 2. Ο Τύπος είναι ελεύθερος. Η λογοκρισία και κάθε άλλο προληπτικό μέτρο απαγορεύονται. (...)». Εξάλλου, οι διατάξεις των άρθρων 2 παρ. 1, 106 παρ. 2 και 5 παρ. 1 του Συν/τος ορίζουν, αντίστοιχα, ότι «ο σεβασμός και η προστασία της αξίας του ανθρώπου αποτελούν την πρωταρχική υποχρέωση της Πολιτείας», ότι «η ιδιωτική οικονομική πρωτοβουλία δεν επιτρέπεται να αναπτύσσεται σε βάρος της ελευθερίας και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας ή προς βλάβη της εθνικής οικονομίας», και, τέλος, ότι «καθένας έχει δικαίωμα να αναπτύσσει ελεύθερα την προσωπικότητά του και να συμμετέχει στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της Χώρας, εφόσον δεν προσβάλλει τα δικαιώματα των άλλων και δεν παραβιάζει το Σύνταγμα ή τα χρηστά ήθη». Τέλος, το άρθρο 23 παρ. 1 του Συν/τος ορίζει ότι: «το Κράτος λαμβάνει τα προσήκοντα μέτρα για τη διασφάλιση της συνδικαλιστικής ελευθερίας και την ανεμπόδιστη άσκηση των συναφών μ' αυτή δικαιωμάτων εναντίον κάθε προσβολής τους, μέσα στα όρια του νόμου».

3. Επειδή, το άρθρο 8 της ΕΣΔΑ ορίζει για το δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής ότι: «1. Παν πρόσωπον δικαιούται εις τον σεβασμόν της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής του, της κατοικίας του και της αλληλογραφίας του. 2. Δεν επιτρέπεται να υπάρξη επέμβασις δημοσίας αρχής εν τη ασκήσει του δικαιώματος τούτου, εκτός εάν η επέμβασις αυτή προβλέπεται υπό του νόμου και αποτελεί μέτρον το οποίον, εις μίαν δημοκρατικήν κοινωνίαν είναι ανα-

γκαίον δια την εθνικήν ασφάλειαν, την δημοσίαν ασφάλειαν, την οικονομικήν ευημερίαν της χώρας, την προάσπισιν της τάξεως και την πρόληψιν ποινικών παραβάσεων, την προστασίαν της υγείας ή της ηθικής, ή την προστασίαν των δικαιωμάτων και ελευθεριών άλλων». Εξάλλου, το άρθρο 10 της ΕΣΔΑ ορίζει για την ελευθερία της έκφρασης ότι: «1. Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα εις την ελευθερίαν εκφράσεως. Το δικαίωμα τούτο περιλαμβάνει την ελευθερίαν γνώμης ως και την ελευθερίαν λήψεως ή μεταδόσεως πληροφοριών ή ιδεών, άνευ επεμβάσεως δημοσίων αρχών και ασχέτως συνόρων. Το παρόν άρθρον δεν κωλύει τα Κράτη από του να υποβάλωσι τας επιχειρήσεις ραδιοφωνίας, κινηματογράφου ή τηλεοράσεως εις κανονισμούς εκδόσεως αδειών λειτουργίας. 2. Η άσκησις των ελευθεριών τούτων, συνεπαγομένων καθήκοντα και ευθύνας δύναται να υπαχθή εις ωρισμένας διατυπώσεις, όρους, περιορισμούς ή κυρώσεις, προβλεπομένους υπό του νόμου και αποτελούντας αναγκαία μέτρα εν δημοκρατική κοινωνία δια την εθνικήν ασφάλειαν, την εδαφικήν ακεραιότητα ή δημοσίαν ασφάλειαν, την προάσπισιν της τάξεως και πρόληψιν του εγκλήματος, την προστασίαν της υπολήψεως ή των δικαιωμάτων των τρίτων, την παρεμπόδισιν της κοινολογήσεως εμπιστευτικών πληροφοριών ή την διασφάλισιν του κύρους και αμεροληψίας της δικαστικής εξουσίας».

4. Επειδή, το άρθρο 2 του Ν. 2472/1997 ορίζει, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου νοούνται ως: α) Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων. Δεν λογίζονται ως δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα στατιστικής φύσεως συγκεντρωτικά στοιχεία, από τα οποία δεν μπορούν πλέον να προσδιορισθούν τα υποκείμενα των δεδομένων. β) Ευαίσθητα δεδομένα, τα δεδομένα που αφορούν τη φυλετική ή εθνική προέλευση, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, τη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, στην υγεία, στην κοινωνική πρόνοια και στην ερωτική ζωή, στα σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες, καθώς και στη συμμετοχή σε συναφείς με τα ανωτέρω ενώσεις προσώπων. γ) Υποκείμενο των δεδομένων, το φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα, και του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί, δηλαδή μπορεί να προσδιορισθεί αμέσως ή εμμέσως, ιδίως βάσει αριθμού ταυτότητας ή βάσει ενός η

περισσότερων συγκεκριμένων στοιχείων που χαρακτηρίζουν την υπόστασή του από άποψη φυσική, βιολογική, ψυχική, οικονομική, πολιτιστική, πολιτική ή κοινωνική. δ) Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (...), κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται, από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων μεθόδων και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διατήρηση ή αποθήκευση, η τροποποίηση, η εξαγωγή, η χρήση, η διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλης μορφής διάθεση, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, η διασύνδεση, η δέσμευση (κλείδωμα), η διαγραφή, η καταστροφή. ε) Αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (...), κάθε διαρθρωμένο σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία είναι προσιτά με γνώμονα συγκεκριμένα κριτήρια. (...) ια) Συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων, κάθε ελεύθερη, ρητή και ειδική δήλωση βουλήσεως, που εκφράζεται με τρόπο σαφή, και εν πλήρη επίγνωση, και με την οποία, το υποκείμενο των δεδομένων, αφού προηγουμένως ενημερωθεί, δέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν. Η ενημέρωση αυτή περιλαμβάνει πληροφόρηση τουλάχιστον για τον σκοπό της επεξεργασίας, τα δεδομένα ή τις κατηγορίες δεδομένων που αφορά η επεξεργασία, τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και το όνομα, την επωνυμία και τη διεύθυνση του υπεύθυνου επεξεργασίας και του τυχόν εκπροσώπου του. Η συγκατάθεση μπορεί να ανακληθεί οποτεδήποτε, χωρίς αναδρομικό αποτέλεσμα (...). Εξάλλου, το άρθρο 3 παρ. 1 του ίδιου νόμου ορίζει ότι «οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται στην εν όλω ή εν μέρει αυτοματοποιημένη επεξεργασία καθώς και στη μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε αρχείο». 5. Επειδή, περαιτέρω, η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 του Ν. 2472/1997, εναρμονιζόμενη, ιδίως, με τις διατάξεις των άρθρων 9Α, 25 παρ. 1 και 28 του Συν/τος, 8 και 7 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και 6 της Οδηγίας 95/46/ΕΕ, ρητά ορίζει ότι: «Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) Να συλλέγονται κατά τρό-

πο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερο από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας. (...)». Καθιερώνονται, λοιπόν, ως θεμελιώδεις προϋποθέσεις για τη νομιμότητα κάθε επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για τη νομιμότητα της σύστασης και λειτουργίας κάθε αρχείου, οι αρχές του σκοπού της επεξεργασίας και της αναλογικότητας των δεδομένων σε σχέση πάντα με το σκοπό επεξεργασίας. Συνεπώς, κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, που γίνεται πέραν του επιδιωκόμενου σκοπού ή η οποία δεν είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξή του, δεν είναι νόμιμη.

6. Επειδή, ακολούθως, το άρθρο 7 του Ν. 2472/1997 ορίζει ότι η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, καθώς και η ίδρυση και λειτουργία σχετικού αρχείου, επιτρέπεται μόνο κατ' εξαίρεση, ύστερα από άδεια της Αρχής, εφόσον συντρέχει κάποια από τις περιπτώσεις, που προβλέπονται κατά τρόπο περιοριστικό στην παρ. 2 του άρθρου αυτού. Ειδικότερα, η διάταξη του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχείο (ζ') του Ν. 2472/1997 επιτρέπει κατ' εξαίρεση την επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, μετά από σχετική άδεια της Αρχής, εφόσον «η επεξεργασία αφορά δεδομένα δημοσίων προσώπων, εφόσον αυτά συνδέονται με την άσκηση δημοσίου λειτουργήματος ή τη διαχείριση συμφερόντων τρίτων, και πραγματοποιείται αποκλειστικά για την άσκηση του δημοσιογραφικού επαγγέλματος. Η άδεια της αρχής χορηγείται μόνο εφόσον η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την εξασφάλιση του δικαιώματος πληροφόρησης επί θεμάτων δημοσίου ενδιαφέροντος καθώς και στο πλαίσιο καλλιτεχνικής έκφρασης και εφόσον δεν παραβιάζεται καθ' οιονδήποτε τρόπο το δικαίωμα προστασίας της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής».

7. Επειδή, τέλος, το άρθρο 4 του Ν. 1264/1982 ορίζει ιδίως τα ακόλουθα: «1. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις έχουν σκοπό τη διαφύλαξη και προαγωγή των εργασιακών, οικονομικών, ασφαλιστικών, κοινωνικών και συνδικαλιστικών συμφερόντων των εργαζομένων. (...) 3. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις για την πραγματοποίηση των σκοπών τους δικαιούνται μεταξύ άλλων: α) Ν' αναφέρονται στις διοικητικές και άλλες αρχές για

κάθε ζήτημα που αφορά τους σκοπούς τους, τα μέλη τους, τις εργασιακές και γενικότερα επαγγελματικές σχέσεις και τα συμφέροντα των μελών τους. β) Να καταγγέλλουν και να εγκυλούν στις διοικητικές και δικαστικές αρχές τις παραβιάσεις της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας και των κανονισμών ή οργανισμών, που αφορούν τις ίδιες ή τα μέλη τους». Ενώ, το άρθρο 14 παρ. 1 του Ν. 1264/1982 ορίζει ότι: «1. Τα όργανα του Κράτους έχουν την υποχρέωση να εφαρμόζουν τα απαραίτητα μέτρα για τη διασφάλιση της ανεμπόδιστης άσκησης του δικαιώματος για την ίδρυση και αυτόνομη λειτουργία των συνδικαλιστικών οργανώσεων». Εξάλλου, το άρθρο 16 του νόμου αυτού ορίζει ιδίως τα ακόλουθα: «1. Η εργασία αποτελεί δικαίωμα και προστατεύεται από το Κράτος. Οι εργαζόμενοι και οι συνδικαλιστικές τους οργανώσεις προστατεύονται κατά την άσκηση κάθε συνδικαλιστικού δικαιώματος και στον τόπο εργασίας. 2. Τα σωματεία δικαιούνται να έχουν πίνακες ανακοινώσεων για τους σκοπούς τους στους τόπους εργασίας και σε χώρους που συμφωνούν ο κάθε εργοδότης και η διοίκηση του σωματείου. (...) 8. Ο αρμόδιος επιθεωρητής εργασίας αποφαινεται, αν προκύψει διαφωνία στις περ. 2,3,5 και 7 του άρθρου αυτού, με αιτιολογημένη απόφασή του μέσα σε δέκα (10) μέρες από την προσφυγή σ' αυτόν του εργοδότη ή της συνδικαλιστικής οργάνωσης. Εάν ο εργοδότης δεν συμμορφώνεται με την απόφαση του επιθεωρητή, αυτός του επιβάλλει για κάθε παράβαση των διατάξεων του άρθρου αυτού και για κάθε άρνηση συμμόρφωσης του εργοδότη πρόστιμο από δρχ. 5.000 μέχρι 100.000 υπέρ της Εργατικής Εστίας, που εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΕΔΕ».

8. Επειδή, στην κρινόμενη υπόθεση, με την ως άνω προσφυγή τους, ο πρόεδρος, ο γενικός γραμματέας και ο αντιπρόεδρος του ΔΣ του σωματείου Σύλλογος Εργαζομένων ΚΑΖΙΝΟ ΡΟΔΟΥ καταγγέλλουν τον Δ, ως πρόεδρο του ΔΣ και διευθύνοντα σύμβουλο της εταιρείας ΚΑΖΙΝΟ ΡΟΔΟΥ ΑΕ, για το ότι δημοσιοποίησε στον τοπικό Τύπο δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που αφορούν καθένα εξ αυτών, χωρίς τη συναίνεσή τους και χωρίς προηγούμενη ενημέρωσή τους. Ειδικότερα, καταγγέλλουν ότι την 25/11/2005, στα φύλλα των τοπικών εφημερίδων Η ΡΟΔΙΑΚΗ και Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ, δημοσιεύθηκε «ανοικτή επιστολή» του Δ, που υπέγραφε ο καταγγελλόμενος με τις ως άνω ιδιότητες και στην οποία αναφέρο-

νταν συγκεκριμένα στοιχεία, σχετικά με την προσωπική και την επαγγελματική ζωή καθενός τους, ορισμένα εκ των οποίων είναι – κατά τους ισχυρισμούς των προσφευγόντων – αναληθή. Στο πρώτο από τα επίμαχα δημοσιεύματα αναφέρονταν τα ακόλουθα: «προφίλ των ιδίων μελών τον προεδρείου. Μεταξύ άλλων ο Δ αναφέρει: Πρόεδρος, Αντιπρόεδρος και Γενικός Γραμματέας του σωματείου εισέπραξαν το 2004 αμοιβές μεταξύ 24.000 και 33.000 ευρώ το μήνα. Πρόεδρος και Γενικός Γραμματέας έχουν λάβει κατ' επανάληψη οικονομική βοήθεια μετά από έγκρισή του, όταν αντιμετώπιζαν οικονομικά προβλήματα. Αυτό έχει γίνει επανειλημμένως και με άλλους υπαλλήλους. Πρόεδρος και Γενικός Γραμματέας προήχθησαν, επειδή επαγγελματικά είχαν ενάμισι έτος αποδεκτής απόδοσης. Πρόεδρος και Γενικός Γραμματέας δημιούργησαν δική τους εταιρεία και μοιράζουν το χρόνο τους μεταξύ αυτής και του καζίνο με τις ευλογίες της διοίκησης και της εταιρείας, όπως χαρακτηριστικά αναφέρει». Στο δεύτερο από τα επίμαχα δημοσιεύματα αναφέρονταν τα ακόλουθα: «Το προφίλ των εν λόγω εργαζομένων έχει ως ακολούθως: Α. Το ετήσιο ακαθάριστο εισόδημα των επικεφαλής του Σωματείου (Πρόεδρου, Αντιπρόεδρου και Γεν. Γραμματέα), που λαμβάνουν από την απασχόληση τους στην εταιρεία μας κυμαινόταν για το έτος 2004 από 24.000 Ε – 33.000 Ε και για το 2005 θα είναι λίγο αυξημένο. Β. Ο Πρόεδρος του σωματείου και ο Γεν. Γραμματέας του σωματείου, κατά την διάρκεια του τελευταίου χρόνου, αντιμετώπισαν κάποιες σοβαρές οικονομικές δυσκολίες και η εταιρεία, μετά από την έγκρισή μου, τους έδωσε κατ' επανάληψη οικονομική βοήθεια, σε σημείο που κανένας άλλος υπάλληλος δεν έχει λάβει. Αυτό είναι ένα παράδειγμα, το οποίο έχει γίνει επανειλημμένως με αρκετούς υπαλλήλους, οι οποίοι ζήτησαν βοήθεια από την εταιρεία και η εταιρεία ανταποκρίθηκε θετικά άμεσα. Γ. Μέλη του προεδρείου του Σωματείου, που και εσείς με κατηγορείτε για διακρίσεις, και συγκεκριμένα ο Πρόεδρος και ο Γεν. Γραμματέας αυτού (και όχι μόνο αυτοί σαν μέλη του σωματείου), πριν από μερικούς μήνες προήχθησαν σε ανώτερη θέση λόγω του ότι επαγγελματικά είχαν 1,5 χρόνο αποδεκτής απόδοσης. Δ. Ο Πρόεδρος και ο Γεν. Γραμματέας του σωματείου κατάφεραν το περασμένο έτος να δημιουργήσουν τη δική τους επιχείρηση και να μοιράζουν το χρόνο τους μεταξύ του καζίνο και της επιχείρησής τους, με τις ευλογίες της διοίκησης της εταιρείας».

ας». Οι προσφεύγοντες ισχυρίζονται ότι η ως άνω δημοσιοποίηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που αφορούν ως υποκείμενο καθένα από αυτούς, από τον Δ, ως νόμιμο εκπρόσωπο της καταγγελλόμενης εταιρείας ΚΑΖΙΝΟ ΡΟΔΟΥ ΑΕ, χωρίς τη συναίνεσή τους και χωρίς προηγούμενη ενημέρωσή τους, αντιβαίνει στις διατάξεις του Ν. 2472/1997.

9. Επειδή, ωστόσο, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει, καταρχάς, ότι στην επιχείρηση του καζίνο της Ρόδου υπήρχε τα τελευταία χρόνια μία σφοδρή συλλογική διαμάχη μεταξύ του σωματείου Σύλλογος Εργαζομένων ΚΑΖΙΝΟ ΡΟΔΟΥ και της εταιρείας ΚΑΖΙΝΟ ΡΟΔΟΥ ΑΕ και, στο πλαίσιο αυτό, μία αντιπαράθεση μεταξύ του ως άνω σωματείου και του Δ, προέδρου του ΔΣ και διευθύνοντος συμβούλου της εν λόγω εταιρείας. Το σωματείο κατηγορεί τον Δ για σωρεία παραβιάσεων της εργατικής νομοθεσίας, οι οποίες έχουν – σύμφωνα με τα καταγγελλόμενα – συστηματικό και εξακολουθητικό χαρακτήρα και πλήττον, ιδίως, εργαζόμενους της επιχείρησης, που είναι και μέλη του σωματείου. Συνιστούν, επομένως, και αθέμιτες διακρίσεις κατά την απασχόληση. Στη συλλογική αυτή διαμάχη οι εργαζόμενοι στο καζίνο της Ρόδου είχαν τη συμπαράσταση του Εργατικού Κέντρου της Ρόδου, ενώ παρενέβη και η ΓΣΕΕ. Εξάλλου, το Νοέμβριο του έτους 2005 πραγματοποιήθηκε παρέμβαση της Εισαγγελίας Πλημμελειοδικών Ρόδου, προκειμένου να βρεθεί λύση στη συλλογική αυτή διαμάχη μεταξύ εργαζομένων και διοίκησης της εργοδότης εταιρείας στην επιχείρηση του καζίνο της Ρόδου. Στα τέλη του 2005 ο Δ συνελήφθη στο αεροδρόμιο της Ρόδου, έπειτα από εισαγγελική εντολή και μετά από μηνυτήρια αναφορά, η οποία φέρεται να κατατέθηκε από το ως άνω σωματείο εργαζομένων και τη ΓΣΕΕ και όπου αναφερόταν ότι η διοίκηση του καζίνο απέλυσε τα έξι μέλη του διοικητικού συμβουλίου του σωματείου εργαζομένων, που είχε αρνηθεί να προχωρήσει σε διευθέτηση του χρόνου εργασίας με βάση τις απαιτήσεις της εργοδότης εταιρείας. Τη 17/02/2006 ο Δ δικάστηκε ερήμην και καταδικάστηκε από το Τριμελές Πλημμελειοδικείο Ρόδου σε ποινή φυλάκισης 7 μηνών και χρηματική ποινή 300 Ευρώ για εκ δόλου παραβίαση περισσότερων διατάξεων του Ποινικού Κώδικα και της εργατικής νομοθεσίας (ιδίως των Ν. 2639/1998 και 2874/2000). Το δικαστήριο έκρινε, επίσης, ότι η έφεσή του δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα. Η καταδικη αυτή

του Δ βασίστηκε στις καταγγελίες, που είχε υποβάλει το ως άνω σωματείο στο ΣΕΠΕ Ρόδου και στα πορίσματα των ελέγχων, που διενήργησε συνακολούθως το ΣΕΠΕ. Εξάλλου, η εν λόγω σφοδρή αντιπαράθεση – και, ιδίως, το γεγονός της προαναφερόμενης καταδίκης του Δ – έχει επανειλημμένως απασχολήσει τον Τύπο, τόσο σε τοπικό όσο και σε πανελλαδικό επίπεδο. Ειδικότερα, μετά από έρευνα, που διενεργήθηκε στο Internet, διαπιστώθηκε από τον εντεταλμένο εισηγητή της Αρχής ότι έως σήμερα τηρούνται στις ηλεκτρονικές εκδόσεις περισσότερων ΜΜΕ σχετικά δημοσιεύματα (στα οποία περιλαμβάνονται και εκείνα αγγλόφωνων εκδόσεων, όπως πχ. της εφημερίδας Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ).

10. Επειδή, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει, εξάλλου, ότι η καταγγελλόμενη από τους προσφεύγοντες – τον πρόεδρο, το γενικό γραμματέα και τον αντιπρόεδρο του ΔΣ του σωματείου Σύλλογος Εργαζομένων ΚΑΖΙΝΟ ΡΟΔΟΥ – δημοσιοποίηση δεδομένων τους προσωπικού χαρακτήρα από τον Δ, ως πρόεδρο του ΔΣ και διευθύνοντα σύμβουλο της εταιρείας ΚΑΖΙΝΟ ΡΟΔΟΥ ΑΕ, έγινε μέσω ανακοίνωσης – «ανοικτής επιστολής» του τελευταίου, η οποία δημοσιεύτηκε στον τοπικό Τύπο, απευθυνόταν προς τον πρόεδρο του Εργατικού Κέντρου Ρόδου – ο οποίος είχε παρέμβει δημοσίως υπέρ των εργαζομένων στο καζίνο της Ρόδου – και με την οποία Δ επιχειρούσε να απαντήσει στο περιεχόμενο προηγούμενης ανακοίνωσης, που είχε εκδώσει η διοίκηση του ως άνω σωματείου και είχε, επίσης, δημοσιευτεί στον τοπικό Τύπο. Στην καταγγελλόμενη από τους προσφεύγοντες ανακοίνωση του Δ, ως νόμιμου εκπροσώπου της εταιρείας ΚΑΖΙΝΟ ΡΟΔΟΥ ΑΕ, δεν αναφέρονται επακριβώς οι αποδοχές καθενός τους – παρά τους περί του αντιθέτου ισχυρισμούς τους – αλλά το πλαίσιο, στο οποίο κυμαίνονται – κατά τους ισχυρισμούς της εργοδότης τους εταιρείας – οι συνολικές αποδοχές καθενός τους. Η αναφορά αυτή επιχειρεί να αντικρούσει τους ισχυρισμούς της διοίκησης του ως άνω σωματείου, οι οποίοι και δημοσιοποιήθηκαν κατά τα προαναφερόμενα, σχετικά με το χαμηλό ύψος των αποδοχών των εργαζομένων στο καζίνο της Ρόδου και, ιδίως, των μελών του ως άνω σωματείου. Εξάλλου, η δημοσιοποίηση αυτών των στοιχείων, όπως και των υπόλοιπων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των προσφευγόντων, αποσκοπούσε προδήλως στο να αντικρούσει τις κατηγορίες, που η διοίκηση του ως άνω σωματείου

είχε απευθύνει δημοσίως κατά τα προαναφερόμενα, σε βάρος του Δ, ως νόμιμου εκπροσώπου της εταιρείας ΚΑΖΙΝΟ ΡΟΔΟΥ ΑΕ, για διακριτική μεταχείριση και άλλες μορφές παράνομης συμπεριφοράς σε βάρος των μελών του ως άνω σωματείου, κατά παράβαση ιδίως των διατάξεων του άρθρου 23 παρ. 1 του Ν. 1264/1982. Από τα προαναφερόμενα συνάγεται ιδίως ότι στο πλαίσιο της συλλογικής διαμάχης μεταξύ του σωματείου Σύλλογος Εργαζομένων ΚΑΖΙΝΟ ΡΟΔΟΥ και της εταιρείας ΚΑΖΙΝΟ ΡΟΔΟΥ ΑΕ εκδόθηκαν διάφορες ανακοινώσεις τόσο από τη διοίκηση του σωματείου αυτού όσο και από τη διοίκηση της εν λόγω εταιρείας, με σκοπό τη δημοσιοποίηση των εκατέρωθεν ισχυρισμών και θέσεων τους, και ότι οι ανακοινώσεις αυτές δημοσιεύτηκαν κατ' επανάληψη ιδίως στον τοπικό Τύπο, καθόσον η σφοδρή συλλογική διαμάχη μεταξύ των εργαζομένων και της διοίκησης της εργοδότης εταιρείας στο καζίνο της Ρόδου, προκάλεσε πληθώρα δημοσιευμάτων τόσο σε τοπικό όσο και σε εθνικό επίπεδο. Το εν λόγω σωματείο επεδίωξε την δημοσιότητα των ενεργειών του και, στο πλαίσιο αυτό, το σωματείο αυτό δημοσιοποίησε το – κατά τους ισχυρισμούς του – ύψος των αμοιβών κατηγοριών εργαζομένων στο καζίνο Ρόδου, ενώ κατηγορήσει και τον Δ, ως νόμιμο εκπρόσωπο της εργοδότης εταιρείας, και για διακριτική μεταχείριση των μελών του. Συνεπώς, στο προαναφερόμενο πλαίσιο, για τη δημοσιοποίηση των ως άνω στοιχείων από τον Δ δεν απαιτείτο η προηγούμενη ενημέρωση των προσφευγόντων ή η συναίνεσή τους και, συνεπώς, η δημοσιοποίηση αυτή δεν συνιστά αθέμιτη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των προσφευγόντων, παρά τους περί του αντιθέτου ισχυρισμούς τους. Όσο για το γεγονός ότι δύο από τους ως άνω προσφεύγοντες καταγγέλλουν ως αναληθή τον ισχυρισμό του Δ, που δημοσιοποιήθηκε κατά τα προαναφερόμενα, σύμφωνα με τον οποίο έχουν προβεί σε από κοινού σύσταση και εκμετάλλευση εταιρείας, παράλληλα με την εργασία τους στο καζίνο Ρόδου, επισημαίνεται ότι η αξιολόγηση της αλήθειας ή της αναληθείας του ισχυρισμού αυτού, καθώς και των συνεπειών του για την τιμή και την υπόληψη των προσφευγόντων αυτών, εκφεύγει των αρμοδιοτήτων της Αρχής και ανήκει στην κρίση των αρμόδιων δικαστηρίων.

11. Επειδή, ακολούθως, στην κρινόμενη υπόθεση, ο Δ καταγγέλλει το σωματείο Σύλλογος Εργαζομένων ΚΑΖΙΝΟ ΡΟΔΟΥ και τον τοπικό τηλεο-

πτικό σταθμό TV4 για αθέμιτη επεξεργασία δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα. Ειδικότερα, κατά τους ισχυρισμούς του, μετά από τη δημοσίευση της προαναφερόμενης δικαστικής απόφασης σχετικά με ποινική καταδίκη του, το καταγγελλόμενο σωματείο εξέδωσε δελτίο τύπου, όπου και γνωστοποίησε την εν λόγω πρωτόδικη καταδικαστική σε βάρος του δικαστική απόφαση, με ρητή αναφορά του ονόματός του και της ποινής, και ανάρτησε το δελτίο αυτό στον πίνακα ανακοινώσεων «της εταιρείας». Το επίμαχο απόσπασμα του σχετικού δελτίου τύπου του εν λόγω σωματείου έχει ως εξής: «Σε 7 μήνες φυλάκιση χωρίς αναστολή δικάστηκε πρωτόδικα ο πρόεδρος της εταιρείας ΚΑΖΙΝΟ ΡΟΔΟΥ ΑΕ Δ, για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας, που διαπράχθηκαν το 2003. Το 2003, και ύστερα από καταγγελία του συλλόγου Εργαζομένων στο Καζίνο της Ρόδου το Σώμα Επιθεωρητών Εργασίας πραγματοποίησε έλεγχο στο καζίνο, κατά τη διάρκεια του οποίου διαπιστώθηκαν αρκετές παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας. Συντάχθηκε άμεσα Δελτίο Ελέγχου και κατατέθηκε μηνυτήρια αναφορά προς τον κ Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Ρόδου. Η υπόθεση έφτασε στο ακροατήριο σήμερα Παρασκευή 17.2.2006 και το δικαστήριο έκρινε ένοχο τον πρόεδρο της ΚΑΖΙΝΟ ΡΟΔΟΥ ΑΕ κ. Δ και του επέβαλε ποινή φυλάκισης 7 μηνών χωρίς αναστολή. Η Διοίκηση του Συλλόγου Εργαζομένων Καζίνο Ρόδου, γι' άλλη μια φορά εκφράζει δημόσια την εμπιστοσύνη της στα θεσμικά όργανα της Ελληνικής πολιτείας. Η σημερινή Δικαστική Απόφαση, μας έδειξε ότι κανείς δεν είναι υπεράνω τον νόμων της συντεταγμένης πολιτείας και η απονομή δικαιοσύνης δεν επιλέγει πρόσωπα και κοινωνικές τάξεις, αλλά αντιθέτως απονέμεται ισότητα και ισάξια σε όλους. Ελπίζουμε ότι η διοίκηση της ΚΑΖΙΝΟ ΡΟΔΟΥ ΑΕ θα συμμορφωθεί με τους νόμους και τους κανόνες δικαίου της Ελληνικής Πολιτείας και θα πάψει να αυθαιρετεί σε βάρος των εργαζομένων της. Το τελευταίο διάστημα ο κ. Δ και οι συνεργάτες του παραβίασαν σχεδόν όλες τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας και πληθώρα διατάξεων του ποινικού κώδικα με σκοπό να «καταστρέψουν» το Σύλλογο Εργαζομένων Καζίνο Ρόδου και τα μέλη του. Απέλυσαν 28 εργαζόμενους μέλη του Συλλόγου μας, μεταξύ των οποίων και ολόκληρο το Διοικητικό Συμβούλιο και άφησαν απλήρωτους του εργαζόμενους. (...)». Κατά τον προσφεύγοντα, ο συγκεκριμένος πίνακας ανακοινώσεων

βρίσκεται εντός του χώρου της εταιρείας, χρησιμοποιείται για την ενημέρωση των εργαζομένων από το συνδικαλιστικό τους όργανο και βρίσκεται σε τέτοιο σημείο, που μπορεί η κάθε ανακοίνωση να αναγνωσθεί από όλους τους πελάτες, που βρίσκονται στο χώρο της εταιρείας. Πάντα κατά τον προσφεύγοντα, το απόγευμα της ίδιας ημέρας, ο πρόεδρος του ως άνω σωματείου έκανε τηλεφωνική παρέμβαση σε τηλεοπτική εκπομπή του τοπικού τηλεοπτικού σταθμού TV4 Ρόδου, για να επιβεβαιώσει την είδηση της ερήμην καταδίκης του, την οποία ήδη η δημοσιογράφος του σταθμού είχε ανακοινώσει και σχολιάσει. Σύμφωνα με τον προσφεύγοντα, τα σχόλια της δημοσιογράφου ήταν ιδιαίτερα δυσμενή για τον ίδιο, διότι έγινε λόγος για την αρχή και μόνο μιας σειράς καταδικών, που θα έρθουν σε βάρος του στο μέλλον. **12.** Επειδή, τα ως άνω καταγγελλόμενα από τον Δ συνιστούν, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 του Ν. 2472/1997, ιδιαίτερες και διακριτές μορφές επεξεργασίας («καταχώριση» και «διάδοση») ευαίσθητων δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα (καθόσον αφορούν σε ποινική δίωξη και καταδίκη του), οι οποίες διενεργήθηκαν από το σωματείο Σύλλογος Εργαζομένων ΚΑΖΙΝΟ ΡΟΔΟΥ και τον τοπικό τηλεοπτικό σταθμό TV4. Συνεπώς, είναι αβάσιμος ο ισχυρισμός της εταιρείας ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΡΟΔΟΥ ΑΕ ότι η παραπάνω καταδικαστική απόφαση δεν αποτελεί προσωπικό δεδομένο του Δ κατά την έννοια των διατάξεων του Ν. 2472/1997. Εξάλλου, όπως παγίως κρίνει η Αρχή (Βλ. ιδίως τις Αποφάσεις της Αρχής 24/2005, 25/2005, 70/2005 και 6/2008) και σύμφωνα με τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας (Βλ. ιδίως ΣτΕ 3545/2002), είναι επίσης αβάσιμος ο ισχυρισμός της εν λόγω εταιρείας ότι δεν τηρεί αρχείο διαρθρωμένο, κατά το άρθρο 2 στοιχείο (ε') του Ν. 2472/1997.

13. Επειδή, ωστόσο, οι ως άνω καταγγελλόμενες από τον Δ επεξεργασίες των επίμαχων ευαίσθητων δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα συνάδουν με τις διατάξεις του Ν. 2472/1997, παρά τους περί αντιθέτου ισχυρισμούς του. Ειδικότερα, νομίμως το καταγγελλόμενο σωματείο Σύλλογος Εργαζομένων ΚΑΖΙΝΟ ΡΟΔΟΥ δημοσίευσε την είδηση της ποινικής καταδίκης του Δ, ως νομίμου εκπροσώπου της εργοδότης εταιρείας ΚΑΖΙΝΟ ΡΟΔΟΥ ΑΕ, για παραβιάσεις σειράς διατάξεων του Ποινικού Κώδικα και της εργατικής νομοθεσίας, καθώς και της ποινής, που του επεβλήθη συνακολούθως. Η δημοσίευση αυτή συνάδει με

τις προαναφερόμενες διατάξεις του Συν/τος και του Ν. 1264/1982, και ιδίως με τη διάταξη του άρθρου 16 παρ. 2 του νόμου αυτού, καθόσον αναφέρεται στη νόμιμη συνδικαλιστική δράση του σωματείου και αποσκοπεί πρωτίστως στην ενημέρωση των εργαζομένων στην επιχείρηση του καζίνο Ρόδου και, ιδίως, των μελών του σωματείου. Ο επίμαχος πίνακας ανακοινώσεων δεν είναι πίνακας «της εταιρείας», όπως αβασίμως υποστηρίζει ο προσφεύγων, αλλά πίνακας, που εξυπηρετεί τους σκοπούς του εν λόγω σωματείου, κατά τη διάταξη του άρθρου 16 παρ. 2 του Ν. 1264/1982. Για τη νομιμότητα της επίμαχης επεξεργασίας είναι αδιάφορο νομικά το γεγονός ότι ο πίνακας αυτός ήταν προσιτός και σε επισκέπτες / πελάτες του καζίνο Ρόδου, καθόσον ο πίνακας αυτός έχει τοποθετηθεί στο συγκεκριμένο σημείο με την οριζόμενη στις οικείες διατάξεις του Ν. 1264/1982 διαδικασία, δηλαδή είτε μετά από συμφωνία μεταξύ του εν λόγω σωματείου και της εργοδότης εταιρείας είτε – σε περίπτωση διαφωνίας τους – μετά από αιτιολογημένη απόφαση του αρμόδιου επιθεωρητή εργασίας. Επιπλέον, ο σκοπός της επίμαχης επεξεργασίας συνάδει με τις προαναφερόμενες διατάξεις του Συν/τος και του Ν. 1264/1982, καθώς και με τις αρχές του σκοπού της επεξεργασίας και της αναλογικότητας των δεδομένων σε σχέση πάντα με το σκοπό επεξεργασίας, που οι διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 1 του Ν. 2472/1997 θέτουν ως θεμελιώδεις προϋποθέσεις για τη νομιμότητα κάθε επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για τη νομιμότητα της σύστασης και λειτουργίας κάθε αρχείου. Με βάση τα προαναφερόμενα, η δημοσιοποίηση από το σωματείο Σύλλογος Εργαζομένων ΚΑΖΙΝΟ ΡΟΔΟΥ της επίμαχης ποινικής καταδίκης του Δ, ως νομίμου εκπροσώπου της εργοδότης εταιρείας ΚΑΖΙΝΟ ΡΟΔΟΥ ΑΕ, με την ανάρτηση από το εν λόγω σωματείο ανακοίνωσης – δελτίου τύπου στον πίνακα ανακοινώσεων του στο εσωτερικό της επιχείρησης, συνιστά άσκηση δικαιώματος, σύμφωνα με τα οριζόμενα ιδίως στις διατάξεις των άρθρων 4, 14 και 16 του Ν. 1264/1982 και, υπό την έννοια αυτή, συνάδει με τις διατάξεις του Ν. 2472/1997.

14. Επειδή, περαιτέρω, η διάδοση της ποινικής καταδίκης του Δ από τον καταγγελλόμενο τοπικό τηλεοπτικό σταθμό TV4 συνιστά άσκηση δικαιώματος, σύμφωνα με τα οριζόμενα ιδίως στις διατάξεις των άρθρων 14 του Συν/τος και 10 της ΕΣΔΑ (βλ. ιδίως και Απόφαση της Αρ-

χής 67/2002). Η επεξεργασία αυτή είναι νόμιμη, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προαναφερόμενη διάταξη του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχείο (ζ') του Ν. 2472/1997. Σχετικά, πρέπει να σημειωθούν τα ακόλουθα. Η Αρχή δεν εφαρμόζει τη διάταξη του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχείο (ζ') του Ν. 2472/1997 στο μέτρο που αυτή απαιτεί άδεια της Αρχής για την επεξεργασία δεδομένων δημοσίων προσώπων κατά την άσκηση του δημοσιογραφικού επαγγέλματος. Και τούτο, διότι η από τη διάταξη αυτή απαιτούμενη άδεια της Αρχής συνιστά προληπτικό μέτρο της ελευθερίας του Τύπου και ως τέτοιο απαγορεύεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 14 παρ. 2 του Συν/τος (βλ. και Απόφαση της Αρχής 26/2007). Κατά τα λοιπά, όμως, η διάταξη του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχείο (ζ') του Ν. 2472/1997 είναι εφαρμοστέα, δεδομένου ότι θέτει ουσιαστικά κριτήρια για την άσκηση του και συνταγματικά κατοχυρωμένου (κατά το άρθρο 14 του Συν/τος) δημοσιογραφικού λειτουργήματος. Η συνδρομή των κριτηρίων αυτών είναι αναγκαίος όρος για τη συγκεκριμένη υποχώρηση της προστασίας των υποκειμένων των δεδομένων. Διαφορετική ερμηνευτική προσέγγιση της εν λόγω διάταξης θα απέβαινε εις βάρος των προστατευτέων υποκειμένων των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, πράγμα αντίθετο προς το θεμελιώδη σκοπό του Ν. 2472/1997 και της Οδηγίας 95/46/ΕΚ, που ο νόμος αυτός ενσωματώνει. Η ερμηνευτική αυτή προσέγγιση, άλλωστε, εναρμονίζεται πλήρως και με τις προαναφερόμενες διατάξεις του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ. Ειδικότερα, οι διατάξεις του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ, σύμφωνα και με τη νομολογία του ΕΔΔΑ (βλ. ιδίως Απόφαση Von Hannover, 24/09/2004, Req. n° 59320/00, Σκέψη αρ. 57), έχουν μεν ως πρωταρχικό σκοπό να προστατέψουν το άτομο από αυθαίρετες επεμβάσεις της κρατικής εξουσίας, αλλά τυγχάνουν εφαρμογής και στις σχέσεις μεταξύ ιδιωτών, ιδίως στις περιπτώσεις, όπου το δικαίωμα κάθε προσώπου στην προστασία της εικόνας του πρέπει να διαφυλαχθεί από αυθαίρετες επεμβάσεις τρίτων. Υπό την έννοια αυτή, κάθε ενδιαφερόμενο πρόσωπο απολαύει της προστασίας, που κατοχυρώνουν οι διατάξεις αυτές, έναντι κάθε παράνομης διατάραξης της ιδιωτικής και οικογενειακής του ζωής ή ανάμιξης σε αυτήν, που επιχειρείται από οποιονδήποτε τρίτο, με οποιαδήποτε μορφή, και ιδίως με την αυθαίρετη λήψη και δημοσίευση φωτογραφιών του. Στο προστατευτικό πεδίο των διατάξεων αυτών εμπίπτουν σα-

φώς και τα δημόσια πρόσωπα, που είναι – σύμφωνα με το άρθρο 7 του Ψηφίσματος 1165 (1998) της Κοινοβουλευτικής συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης για το σεβασμό της ιδιωτικής ζωής – εκείνα, που ασκούν δημόσιες εξουσίες και / ή κάνουν χρήση δημοσίων κεφαλαίων, καθώς και, υπό μία ευρύτερη έννοια, όλα εκείνα, που διαδραματίζουν κάποια επιρροή στην δημόσια ζωή, είτε στον πολιτικό, στον οικονομικό, στον καλλιτεχνικό, στον κοινωνικό, στον αθλητικό ή σε οποιονδήποτε άλλο τομέα της δημόσιας ζωής. Συνεπώς, οι επεμβάσεις του Τύπου στην ιδιωτική ζωή των δημοσίων προσώπων επιτρέπονται μόνο ως εξαίρεση της παρεχόμενης σε αυτά προστασίας, ιδίως εφόσον συντρέχουν λόγοι συνεισφοράς του Τύπου σε κάποιον διάλογο δημοσίου συμφέροντος. Το δικαίωμα κάθε ενδιαφερόμενου προσώπου της προαναφερθείσας κατηγορίας στην αποτελεσματική προστασία της ιδιωτικής του ζωής επιβάλλει καταρχήν να μη λαμβάνονται υπόψη, για την εκτίμηση του σύννομου της προσβολής, που υπέστη, ούτε το εύλογο ενδιαφέρον μερίδας της κοινής γνώμης για γνώση πτυχών και λεπτομερειών της ιδιωτικής του ζωής, ούτε και το εμπορικής φύσεως έννομο συμφέρον της εκδοτικής εταιρείας, που προσδοκά να αυξήσει τα κέρδη της με τακτικές διείσδυσης στην ιδιωτική του ζωή (Βλ. ΕΔΔΑ, ορ. cit., Σκέψεις 42 και 58 επ.). Με βάση τα προαναφερόμενα, ο Δ είναι, ιδίως για την τοπική κοινωνία της Ρόδου, δημόσιο πρόσωπο, καθόσον, ως νόμιμος εκπρόσωπος εταιρείας ΚΑΖΙΝΟ ΡΟΔΟΥ ΑΕ, αντιπροσωπεύει έναν από τους σημαντικότερους εργοδότες και οικονομικούς παράγοντες της Ρόδου και, με τις ιδιότητες του προέδρου του ΔΣ και διευθύνοντα συμβούλου της εν λόγω εταιρείας, σαφώς διαδραματίζει ουσιαστική επιρροή στον οικονομικό και στον κοινωνικό τομέα της δημόσιας ζωής της τοπικής κοινωνίας της Ρόδου. Επομένως, η επίμαχη δημοσιοποίηση και ο σχολιασμός της ως άνω ποινικής καταδίκης του για παραβιάσεις της εργατικής νομοθεσίας από τον καταγγελλόμενο τηλεοπτικό σταθμό, στο πλαίσιο της άσκησης του δημοσιογραφικού επαγγέλματος, συνάδει με τα οριζόμενα στην προαναφερόμενη διάταξη του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχείο (ζ΄) του Ν. 2472/1997, καθώς και με τις επιταγές των αρχών του σκοπού της επεξεργασίας και της αναλογικότητας των δεδομένων σε σχέση πάντα με το σκοπό επεξεργασίας, που οι διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 1 του Ν. 2472/1997 θέτουν ως θεμελιώδεις προϋποθέσεις για τη νομιμότητα κάθε

επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για τη νομιμότητα της σύστασης και λειτουργίας κάθε αρχείου.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή,

- 1) Αποφαίνεται ότι η καταγγελλόμενη από τον πρόεδρο, το γενικό γραμματέα και τον αντιπρόεδρο του σωματίου Σύλλογος Εργαζομένων ΚΑΖΙΝΟ ΡΟΔΟΥ δημοσιοποίηση στον τοπικό Τύπο, δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που αφορούν καθένα εξ αυτών, χωρίς τη συναίνεσή τους και χωρίς προηγούμενη ενημέρωσή τους, η οποία διενεργήθηκε από τον Δ, ως πρόεδρο του ΔΣ και διευθύνοντα σύμβουλο της εταιρείας ΚΑΖΙΝΟ ΡΟΔΟΥ ΑΕ, συνάδει – για τους λόγους, που διεξοδικά αναφέρονται στο σκεπτικό της παρούσας απόφασης – με τις διατάξεις του Ν. 2472/1997.
- 2) Αποφαίνεται ότι οι καταγγελλόμενες από τον Δ, ως πρόεδρο του ΔΣ και διευθύνοντα σύμβουλο της εταιρείας ΚΑΖΙΝΟ ΡΟΔΟΥ ΑΕ, επεξεργασίες ευαίσθητων δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα (καθόσον αφορούν σε ποινική δίωξη και καταδίκη του), οι οποίες διενεργήθηκαν από τη διοίκηση του σωματίου Σύλλογος Εργαζομένων ΚΑΖΙΝΟ ΡΟΔΟΥ και τον τοπικό τηλεοπτικό σταθμό TV4, συνάδουν – για τους λόγους, που διεξοδικά αναφέρονται στο σκεπτικό της παρούσας απόφασης – με τις διατάξεις του Ν. 2472/1997.
- 3) Απορρίπτει, συνεπώς, ως αβάσιμες τις προαναφερόμενες προσφυγές και τις θέτει στο αρχείο της, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 19 παρ. 1 στοιχ. (ιγ΄) του Ν. 2472/1997.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 14/2008

ΕΠΙΒΟΛΗ ΚΥΡΩΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ABBOTT LABORATORIES ΕΛΛΑΣ ΑΒΕΕ, ΩΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΓΙΑ ΑΘΕΜΙΤΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΕ ΑΥΤΗΝ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΥ (WHISTLEBLOWING).

Η ΑΡΧΗ ΕΛΑΒΕ ΥΠΟΨΗ ΤΑ ΠΑΡΑΚΑΤΩ:

Η εταιρεία ABBOTT LABORATORIES ΕΛΛΑΣ ΑΒΕΕ (εφεξής ABBOTT ΕΛΛΑΣ) έχει υποβάλει στην Αρχή τις παρακάτω γνωστοποιήσεις και αιτήσεις:

1) Την υπ' αρ. πρωτ. 801/30.12.1998 αρχική γνωστοποίηση.

2) Τις υπ' αρ. πρωτ. 24821/24.01.2000 και 54/21.04.2005 συμπληρωματικές γνωστοποιήσεις και αιτήσεις διαβίβασης δεδομένων στη μητρική εταιρεία ABBOTT LABORATORIES στις ΗΠΑ: α) Αρχείο κατόχων μετρητών ζαχάρου / σακχαρώδη διαβήτη, β) Αρχείο κλινικών μελετών και αίτηση διαβίβασης στη μητρική, γ) Αρχείο φαρμακοεπαγρύπνησης και αίτηση διαβίβασης στη μητρική.

3) Το υπ' αρ. πρωτ. 186ΓΝ/23.02.2007 έγγραφο των πρότυπων συμβατικών ρητρών για τη διαβίβαση δεδομένων των εργαζομένων στη μητρική εταιρεία ABBOTT LABORATORIES στις ΗΠΑ.

4) Την υπ' αρ. πρωτ 215ΓΝ/02.03.2007 γνωστοποίηση διαβίβασης δεδομένων εργαζομένων της στην εταιρεία General Electric σε χώρα εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5) Την υπ' αρ. πρωτ. 486ΓΝ/02.05.2007 γνωστοποίηση κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης.

6) Το υπ' αρ. πρωτ. 754ΓΝ/12.07.2007 έγγραφο των πρότυπων συμβατικών ρητρών για τη διαβίβαση δεδομένων του αρχείου της φαρμακοεπαγρύπνησης στη μητρική εταιρεία ABBOTT LABORATORIES στις ΗΠΑ

7) Το υπ' αρ. πρωτ. 873ΓΝ/29.08.2007 έγγραφο των πρότυπων συμβατικών ρητρών για τη διαβίβαση δεδομένων του αρχείου των κλινικών μελετών στη μητρική εταιρεία ABBOTT LABORATORIES στις ΗΠΑ

Μετά από δημοσίευμα της εφημερίδας ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ, της 18/04/2007, σχετικά με ανακοίνωση, που εξέδωσε η εταιρεία ABBOTT LABORATORIES για την ενημέρωση των εργαζομένων της στην Ελλάδα αναφορικά με την επεξεργασία των προσωπικών τους δεδομένων, η Αρχή κάλεσε (με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/2913/23.04.2007 έγγραφό της) την εταιρεία ABBOTT ΕΛΛΑΣ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, να δώσει πλήρεις διευκρινήσεις για συγκεκριμένα ζητήματα, που αφορούν τις προαναφερόμενες γνωστοποιήσεις και αιτήσεις της, καθώς και την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των εργαζομένων της.

Κατόπιν τούτου, η εταιρεία ABBOTT ΕΛΛΑΣ υπέβαλε στην Αρχή το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/3515/16.05.2007 υπόμνημά της. Στη συνέχεια, η Αρχή κάλεσε (με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/7028/17.10.2008, έγγραφό της) την εν λόγω εταιρεία, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, όπως νομί-

μως εκπροσωπείται, σε ακρόαση ενώπιον της Αρχής, την 25/10/2007, προκειμένου να δώσει περαιτέρω διευκρινίσεις και να εκθέσει τις απόψεις της σχετικά με το προαναφερόμενο δημοσίευμα της εφημερίδας ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ, της 18/04/2007, καθώς και με τις γνωστοποιήσεις, που έχει υποβάλει στην Αρχή, τις άδειες, που της έχουν χορηγηθεί, και την άδεια, που εκκρεμεί. Κατά τη συζήτηση αυτή, η εταιρεία ABBOTT ΕΛΛΑΣ εκπροσωπήθηκε από τους Γενικό Διευθυντή και νομικό σύμβουλο της εν λόγω εταιρείας – οι οποίοι ανέπτυξαν τους ισχυρισμούς της εν λόγω εταιρείας και απάντησαν στις ερωτήσεις, που τους υποβλήθηκαν.

Μετά από εξέταση των προαναφερομένων στοιχείων, αφού αναγνώστηκαν τα πρακτικά των συνεδριάσεων των 25/10/2007, 01/11/2007 και 20/12/2007, άκουσε την πρόταση του εισηγητή και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

Η Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως:

1) Τις διατάξεις του Συντάγματος, και ιδίως εκείνες των άρθρων 2 παρ. 1, 5 παρ. 1, 9Α, 10, 25, 26, 28, 101Α και 106 παρ. 2.

2) Τις διατάξεις του Ν. 2472/1997 για την Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που ενσωμάτωσε στην ελληνική έννομη τάξη εκείνες της Οδηγίας 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24^{ης} Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, καθώς και τις διατάξεις της Οδηγίας αυτής.

3) Τις διατάξεις του ΠΔ 178/2002 για τα Μέτρα σχετικά με την προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων σε περίπτωση μεταβίβασης επιχειρήσεων, εγκαταστάσεων ή τμημάτων εγκαταστάσεων ή επιχειρήσεων, σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 98/50/ΕΚ του Συμβουλίου, καθώς και τις διατάξεις της Οδηγίας αυτής.

4) Τη Γνώμη 1/2006 (της 01/02/2006) της Ομάδας Εργασίας του άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων της ΕΕ οι οποίοι διέπουν την προστασία των δεδομένων όσον αφορά τις εσωτερικές διαδικασίες καταγγελίας δυσλειτουργιών στους τομείς της λογιστικής, των εσωτερικών λογιστικών ελέγχων,

των ελέγχων λογαριασμών, της καταπολέμησης της δωροδοκίας και του τραπεζικού και οικονομικού εγκλήματος.

1. Επειδή, το άρθρο 9Α του Συν/τος ορίζει ότι «καθένας έχει δικαίωμα προστασίας από τη συλλογή, επεξεργασία και χρήση, ιδίως με ηλεκτρονικά μέσα, των προσωπικών του δεδομένων, όπως νόμος ορίζει. Η προστασία των προσωπικών δεδομένων διασφαλίζεται από ανεξάρτητη αρχή, που συγκροτείται και λειτουργεί όπως νόμος ορίζει». Επειδή, ακολούθως, κατά το άρθρο 1 του Ν. 2472/1997, η θέσπιση των προϋποθέσεων για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα αποσκοπεί στην προστασία των δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών κάθε προσώπου, ενώ το άρθρο 15 παρ. 1 του ίδιου νόμου ορίζει ότι η αποστολή της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνίσταται στην εποπτεία της εφαρμογής του νόμου αυτού και άλλων ρυθμίσεων, που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και στην ενάσκηση των αρμοδιοτήτων, που της ανατίθενται κάθε φορά. Εξάλλου, το άρθρο 21 παρ. 1 του Ν. 2472/1997 ορίζει ότι η Αρχή επιβάλλει στους υπεύθυνους επεξεργασίας ή στους τυχόν εκπροσώπους τους τις από τη διάταξη αυτή προβλεπόμενες διοικητικές κυρώσεις για παράβαση των υποχρεώσεών τους, που απορρέουν από το νόμο αυτό και από κάθε άλλη ρύθμιση, που αφορά την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

2. Επειδή, το άρθρο 2 του Ν. 2472/1997 ορίζει, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου νοούνται ως: α) Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων. Δεν λογίζονται ως δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα στατιστικής φύσεως συγκεντρωτικά στοιχεία, από τα οποία δεν μπορούν πλέον να προσδιορισθούν τα υποκείμενα των δεδομένων. β) Ευαίσθητα δεδομένα, τα δεδομένα που αφορούν τη φυλετική ή εθνική προέλευση, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, τη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, στην υγεία, στην κοινωνική πρόνοια και στην ερωτική ζωή, στα σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες, καθώς και στη συμμετοχή σε συναφείς με τα ανωτέρω ενώσεις προσώπων. (...) γ) Υποκείμενο των δεδομένων, το φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα, και του οποίου η ταυτότητα

είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί, δηλαδή μπορεί να προσδιορισθεί αμέσως ή εμμέσως, ιδίως βάσει αριθμού ταυτότητας ή βάσει ενός ή περισσότερων συγκεκριμένων στοιχείων που χαρακτηρίζουν την υπόστασή του από άποψη φυσική, βιολογική, ψυχική, οικονομική, πολιτιστική, πολιτική ή κοινωνική. δ) Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (...), κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται, από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων μεθόδων και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διατήρηση ή αποθήκευση, η τροποποίηση, η εξαγωγή, η χρήση, η διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλης μορφής διάθεση, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, η διασύνδεση, η δέσμευση (κλείδωμα), η διαγραφή, η καταστροφή. ε) Αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (...), κάθε διαρθρωμένο σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία είναι προσιτά με γνώμονα συγκεκριμένα κριτήρια. (...) ια) Συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων, κάθε ελεύθερη, ρητή και ειδική δήλωση βουλήσεως, που εκφράζεται με τρόπο σαφή, και εν πλήρη επίγνωση, και με την οποία, το υποκείμενο των δεδομένων, αφού προηγουμένως ενημερωθεί, δέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν. Η ενημέρωση αυτή περιλαμβάνει πληροφόρηση τουλάχιστον για τον σκοπό της επεξεργασίας, τα δεδομένα ή τις κατηγορίες δεδομένων που αφορά η επεξεργασία, τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και το όνομα, την επωνυμία και τη διεύθυνση του υπεύθυνου επεξεργασίας και του τυχόν εκπροσώπου του. Η συγκατάθεση μπορεί να ανακληθεί οποτεδήποτε, χωρίς αναδρομικό αποτέλεσμα (...).». Εξάλλου, το άρθρο 3 παρ. 1 του ίδιου νόμου ορίζει ότι «οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται στην εν όλω ή εν μέρει αυτοματοποιημένη επεξεργασία καθώς και στη μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε αρχείο». 3. Επειδή, περαιτέρω, η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 του Ν. 2472/1997, εναρμονιζόμενη, ιδίως, με τις διατάξεις των άρθρων 9Α, 25 παρ. 1 και 28 του Συν/τος, 8 και 7 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και 6 της Οδηγίας

95/46/ΕΕ, ρητά ορίζει ότι: «Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας. (...)». Καθιερώνονται, λοιπόν, ως θεμελιώδεις προϋποθέσεις για τη νομιμότητα κάθε επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για τη νομιμότητα της σύστασης και λειτουργίας κάθε αρχείου, οι αρχές του σκοπού της επεξεργασίας και της αναλογικότητας των δεδομένων σε σχέση πάντα με το σκοπό επεξεργασίας. Συνεπώς, κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, που γίνεται πέραν του επιδιωκόμενου σκοπού ή η οποία δεν είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξή του, δεν είναι νόμιμη.

4. Επειδή, εξάλλου, το άρθρο 7 του Ν. 2472/1997 ορίζει ότι η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, καθώς και η ίδρυση και λειτουργία σχετικού αρχείου, επιτρέπεται μόνο κατ' εξαίρεση, ύστερα από άδεια της Αρχής, εφόσον συντρέχει κάποια από τις περιπτώσεις, που προβλέπονται κατά τρόπο περιοριστικό στην παρ. 2 του άρθρου αυτού. Ειδικότερα, η διάταξη του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχείο (γ') του Ν. 2472/1997 επιτρέπει κατ' εξαίρεση την επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, μετά από σχετική άδεια της Αρχής, εφόσον «η επεξεργασία αφορά δεδομένα που δημοσιοποιεί το ίδιο το υποκείμενο ή είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου».

5. Επειδή, επιπλέον, η διάταξη του άρθρου 7Α παρ. 1 του Ν. 2472/1997 ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι «ο υπεύθυνος επεξεργασίας απαλλάσσεται από την υποχρέωση γνωστοποίησης του άρθρου 6 και από την υποχρέωση λήψης άδειας του άρθρου 7 του παρόντος νόμου στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) Όταν η επεξεργασία πραγματοποιείται αποκλειστικά για σκοπούς που συνδέονται άμεσα με σχέση εργασίας ή έργου ή με παροχή υπηρεσιών στο δημόσιο τομέα και είναι αναγκαία για την εκπλήρωση υποχρέωσης που επιβάλλει ο νόμος ή για την εκτέλεση των υποχρεώσεων από τις παραπάνω σχέσεις και το υποκείμενο έχει προηγουμένως ενημερωθεί. (...)». Συνεπώς, η υπαγωγή κατηγοριών (ή και του συνόλου) των τηρουμένων από οποιονδήποτε υπεύθυνο επεξεργασίας δεδομένων

στο πεδίο εφαρμογής της διάταξης αυτής συντρέχει μόνο υπό τις εκεί σωρευτικά προβλεπόμενες προϋποθέσεις, δηλαδή εφόσον: α) πρόκειται για επεξεργασία, που πραγματοποιείται αποκλειστικά για σκοπούς, που συνδέονται άμεσα με τις αναφερόμενες στη διάταξη αυτή εργασιακές συμβάσεις εξαρτημένης και ανεξάρτητης εργασίας, και β) η συγκεκριμένη επεξεργασία είναι επιπλέον αναγκαία για την εκπλήρωση υποχρέωσης, που επιβάλλει ο νόμος, ή για την εκτέλεση των υποχρεώσεων από τις αναφερόμενες στη διάταξη αυτή εργασιακές συμβάσεις, και γ) τα ενδιαφερόμενα υποκείμενα (εξαρτημένοι και ανεξάρτητοι εργαζόμενοι) έχουν προηγουμένως ενημερωθεί. Σε κάθε περίπτωση, η Αρχή εξετάζει και αυτεπαγγέλτως τη συνδρομή των προϋποθέσεων αυτών, ενώ, σε περίπτωση αμφισβήτησης, το βάρος απόδειξης της συνδρομής των προϋποθέσεων αυτών το φέρει ο υπεύθυνος επεξεργασίας – εργοδότης. Επιπλέον, η διάταξη του άρθρου 7Α παρ. 1 στοιχείο (α') του Ν. 2472/1997 – ως εξαίρεση από τις γενικές υποχρεώσεις γνωστοποίησης (τήρησης απλών ή / και ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα) και λήψης άδειας για τη συλλογή και περαιτέρω επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για τη σύσταση και λειτουργία του σχετικού αρχείου, που βαρύνουν καταρχήν κάθε υπεύθυνο επεξεργασίας – πρέπει να ερμηνεύεται στενά. Συνεπώς, ιδίως, η προϋπόθεση της άμεσης σχέσης της επεξεργασίας με τις συμβάσεις παροχής (εξαρτημένης ή ανεξάρτητης εργασίας) υποδηλώνει την αναφορά σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που συνδέονται στενά με τον ανταλλακτικό χαρακτήρα των συμβάσεων αυτών (παροχή / αντιπαροχή) (όπως είναι πχ. τα στοιχεία μισθοδοσίας προσωπικού, η υπαγωγή του στην κοινωνική ασφάλιση εξαιτίας της παρεχόμενης εργασίας, οι διάφορες αναρρωτικές άδειες, που χορηγούνται). Αντίθετα, δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που δεν συνδέονται στενά με τον ανταλλακτικό χαρακτήρα των συμβάσεων αυτών και αφορούν ιδίως την καλόπιστη εκτέλεση των συμβάσεων αυτών από οποιονδήποτε από τους συμβαλλομένους, πρέπει να εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 7Α παρ. 1 στοιχείο (α') του Ν. 2472/1997. Ομοίως, εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 7Α παρ. 1 στοιχείο (α') του Ν. 2472/1997 κάθε συλλογή και περαιτέρω επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και η σύσταση και λειτουργία του σχετι-

κού αρχείου, σχετικά με τον έλεγχο και την παρακολούθηση της παροχής εργασίας και της εν γένει δραστηριότητας των εργαζομένων στο χώρο εργασίας τους. Συνεπώς, η εγκατάσταση και λειτουργία σε χώρο εργασίας οποιουδήποτε συστήματος ελέγχου και παρακολούθησης της δραστηριότητας των εργαζομένων πρέπει να γνωστοποιείται στην Αρχή από τον υπεύθυνο επεξεργασίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 6 του Ν. 2472/1997. Εξάλλου, εφόσον ένα αρχείο, που τηρεί ο υπεύθυνος επεξεργασίας – εργοδότης, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 7Α παρ. 1 στοιχείο (α') του Ν. 2472/1997, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που περιέχονται στο αρχείο αυτό, μπορούν να διαβιβαστούν σε οποιονδήποτε τρίτο μόνο εφόσον τηρηθούν οι επιταγές των υπόλοιπων κρίσιμων διατάξεων του Ν. 2472/1997 (και, ιδίως, εκείνων των άρθρων 4, 5, 7, 11, 12 και 13 του νόμου αυτού).

6. Επειδή, η διάταξη του άρθρου 9 παρ. 1 στοιχείο (α') του Ν. 2472/1997 ορίζει ότι «η διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι ελεύθερη: α) προς χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (...)». Το νόημα της διάταξης αυτής είναι ότι η διαβίβαση συγκεκριμένης κατηγορίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την ελληνική επικράτεια προς χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η διαβίβαση της ίδιας κατηγορίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε άλλον τόπο εντός της ελληνικής επικράτειας πρέπει να τελούν υπό τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις. Συνεπώς, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 9 παρ. 1 στοιχείο (α') και 7 παρ. 2 του Ν. 2472/1997 προκύπτει ότι για τη διαβίβαση ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την ελληνική επικράτεια προς χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτείται η άδεια της Αρχής.

7. Επειδή, στην κρινόμενη υπόθεση η εταιρεία ABBOTT ΕΛΛΑΣ εξέθεσε τις απόψεις της σχετικά με το προαναφερόμενο δημοσίευμα της εφημερίδας ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ, της 18/04/2007, καθώς και με τις γνωστοποιήσεις, που έχει υποβάλει στην Αρχή, τις άδειες, που της έχουν χορηγηθεί, και την άδεια, που εκκρεμεί. Η εν λόγω εταιρεία ισχυρίστηκε ιδίως ότι δεν συλλέγει ούτε επεξεργάζεται με άλλον τρόπο οποιοδήποτε ευαίσθητο δεδομένο προσωπικού χαρακτήρα των εργαζομένων της. Ωστόσο, κατά την ακρόασή τους από την Αρχή, οι εκπρόσωποι της εν λόγω εταιρείας παραδέχτηκαν ότι η εταιρεία επεξεργάζεται ευαίσθητα δεδομένα προσωπικού χαρακτή-

ρα των εργαζομένων της, που αφορούν την υγεία τους (όπως δεδομένα σχετικά με την κοινωνική τους ασφάλιση ή τις αναρρωτικές άδειες, που χορηγούνται). Συνεπώς, προκύπτει ότι η εταιρεία ABBOTT ΕΛΛΑΣ – παρά τους περί αντιθέτου ισχυρισμούς της – όντως επεξεργάζεται ευαίσθητα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που αφορούν, ως υποκείμενα, τους εργαζομένους σε αυτήν. Το πραγματικό ζήτημα της συλλογής και κάθε περαιτέρω επεξεργασίας των δεδομένων αυτών είναι ουσιαστικά διαφορετικό από το νομικό ζήτημα του εάν αυτή η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και η σύσταση και λειτουργία του σχετικού αρχείου, εμπίπτουν ενδεχομένως στο πεδίο εφαρμογής της προαναφερόμενης διάταξης του άρθρου 7Α παρ. 1 στοιχείο (α') του Ν. 2472/1997. Εξάλλου, οι εκπρόσωποι της εταιρείας ABBOTT ΕΛΛΑΣ ισχυρίστηκαν, επίσης, ιδίως ότι δεν συλλέγει δεδομένα για το σκοπό της παρακολούθησης της χρήσης των εσωτερικών δικτύων και συστημάτων πληροφορικής, ούτε διαβιβάζει τέτοια δεδομένα στη μητρική της εταιρεία στις ΗΠΑ, δεν παρακολουθεί το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο των εργαζομένων, ούτε καταγράφει τις τηλεφωνικές κλήσεις και συνομιλίες τους, ούτε παρακολουθεί την πλοήγηση των εργαζομένων στις σελίδες του διαδικτύου, ούτε καταγράφει τις ιστοσελίδες, που επισκέπτονται, ούτε έχει πρόσβαση στους προσωπικούς υπολογιστές των εργαζομένων, ούτε λαμβάνει ανάλυση του τηλεφωνικού λογαριασμού των σταθερών τηλεφώνων και, συνεπώς, δεν μπορεί με οποιοδήποτε τρόπο να ελέγξει τις τηλεφωνικές κλήσεις, που πραγματοποιούν οι υπάλληλοι της. Ότι, γενικότερα, η εν λόγω εταιρεία δεν παρακολουθεί ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο επιτηρεί τους εργαζομένους σε αυτήν. Οι εκπρόσωποι της εταιρείας ABBOTT ΕΛΛΑΣ ισχυρίστηκαν ότι η ανακοίνωση της μητρικής της εταιρείας, που αναφέρεται στο προαναφερόμενο δημοσίευμα της εφημερίδας ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ, της 18/04/2007, αφορά ενδεχομένως σε δεδομένα που συλλέγουν και επεξεργάζονται άλλες θυγατρικές της ABBOTT LABORATORIES, δεδομένου ότι πρόκειται για μία κοινή ανακοίνωση, που απευθύνεται στους εργαζομένους όλων των θυγατρικών εταιρειών της ABBOTT LABORATORIES, που εδρεύουν σε κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

8. Επειδή, περαιτέρω, η εταιρεία ABBOTT ΕΛΛΑΣ έχει υποβάλει στην Αρχή την υπ' αρ. πρωτ 215ΓΝ/02.03.2007 γνωστοποίηση διαβίβασης δε-

δομένων εργαζομένων της στην εταιρεία General Electric, σε χώρα εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο υπ' αρ. πρωτ. 3515, από 16/05/2007, υπόμνημά της, η εταιρεία ABBOTT ΕΛΛΑΣ διευκρινίζει (σσ. 10-11) ότι: α) αποδέκτης των δεδομένων είναι ειδικότερα η εταιρεία General Electric Healthcare Ltd, με έδρα το Ηνωμένο Βασίλειο, β) «τα δεδομένα που πρόκειται να διαβιβαστούν είναι μη ευαίσθητα δεδομένα των υπαλλήλων του Τμήματος των Διαγνωστικών Προϊόντων (Abbott Diagnostics Division) της εταιρείας μας και συγκεκριμένα τα δεδομένα που τηρούνται στο αρχείο Διοίκησης Προσωπικού και τα οποία σας έχουν γνωστοποιηθεί με τη με αριθμό πρωτ. 54/21.4.2005 γνωστοποίησή μας» και γ) «ο σκοπός για τον οποίο πρόκειται να διαβιβαστούν τα προαναφερόμενα δεδομένα είναι η διασφάλιση, σύμφωνα και με το ΠΔ 178/2002, όλων των κεκτημένων εργασιακών δικαιωμάτων (προϋπηρεσία, επιδόματα κλπ.) του προσωπικού του τμήματος της εταιρείας μας (Τμήμα Διαγνωστικών Προϊόντων) που πρόκειται να μεταβιβασθεί σε εταιρεία του ομίλου General Electric, στα πλαίσια της υλοποίησης σχετικής συμφωνίας μεταξύ της μητρικής μας εταιρείας Abbott Laboratories και της General Electric για την σε παγκόσμιο επίπεδο μεταβίβαση στην τελευταία του Τμήματος των Διαγνωστικών Προϊόντων (Abbott Diagnostics Division)». Στο ίδιο υπόμνημα (σελ. 12) αναφέρει ρητά ότι «η εταιρεία μας ενημέρωσε λεπτομερώς τόσο τους εκπροσώπους των εργαζομένων όσο και τους ίδιους τους εργαζόμενους των οποίων τα δεδομένα διαβιβάστηκαν στην General Electric Healthcare Ltd και επίσης διένειμε στους εργαζομένους την από 26/1/2007 ανακοίνωση / ενημέρωσή της (...), σχετικά με την πρόθεση διαβίβασης των δεδομένων τους στη μητρική μας εταιρεία».

9. Επειδή, επομένως, η εταιρεία ABBOTT ΕΛΛΑΣ έχει ήδη διαβιβάσει στην εταιρεία General Electric Healthcare Ltd το σύνολο των τηρουμένων (απλών και ευαίσθητων) δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που αφορούν τους εργαζόμενους στο Τμήμα Διαγνωστικών Προϊόντων της εν λόγω εταιρείας. Αυτό προκύπτει σαφώς και από την επίκληση των διατάξεων του προαναφερόμενου ΠΔ 178/2002, το άρθρο 4 παρ. 1 του οποίου ορίζει ότι «δια της μεταβίβασης και από την ημερομηνία αυτής, όλα τα υφιστάμενα δικαιώματα και υποχρεώσεις που έχει ο μεταβιβάζων από σύμβαση ή σχέση εργασίας μεταβιβάζονται

στο διάδοχο, Ο μεταβιβάζων και μετά τη μεταβίβαση ευθύνεται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον με τον διάδοχο για τις υποχρεώσεις που προέκυψαν από τη σύμβαση ή σχέση εργασίας μέχρι το χρόνο που αναλαμβάνει ο διάδοχος». Με βάση τα οριζόμενα στην προαναφερόμενη διάταξη, μόνο από την ημερομηνία της μεταβίβασης του κρίσιμου τμήματος της ABBOTT ΕΛΛΑΣ στη General Electric Healthcare Ltd η τελευταία αυτή εταιρεία μπορούσε να καταστεί διάδοχος της πρώτης και θα δικαιούταν να καταστεί, ως νέος εργοδότης, και υπεύθυνος επεξεργασίας για το σύνολο των τηρουμένων (απλών και ευαίσθητων) δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που αφορούν τους εργαζόμενους στο Τμήμα Διαγνωστικών Προϊόντων της ABBOTT ΕΛΛΑΣ. Ωστόσο, η ABBOTT ΕΛΛΑΣ παραδέχεται ότι τα επίμαχα δεδομένα διαβιβάστηκαν πριν από τη συντέλεση της κρίσιμης μεταβίβασης. Επομένως, πρόκειται για διαβίβαση δεδομένων σε τρίτο και όχι για υποκατάσταση του νομικού προσώπου του υπευθύνου επεξεργασίας. Το γεγονός αυτό σημαίνει ότι για τη νομιμότητα της διαβίβασης αυτής – ως προς το μέρος της, που αφορά τα διαβιβάσθέντα από την ABBOTT ΕΛΛΑΣ ευαίσθητα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των εργαζομένων της – έπρεπε: α) να είχε προηγηθεί όχι απλή γνωστοποίηση προς την Αρχή, αλλά αίτηση για τη χορήγηση άδειας για επεξεργασία (διαβίβαση) ευαίσθητων δεδομένων, και β) η κατά τον τρόπο αυτό ζητηθείσα άδεια να είχε χορηγηθεί από την Αρχή. Εξάλλου, από τις έρευνες, που διενήργησαν στο διαδίκτυο οι εντεταλμένοι ελεγκτές της Αρχής προκύπτει ότι, αν και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είχε επιτρέψει (στα τέλη Απριλίου 2007) την εξαγορά από τη General Electric Healthcare Ltd των κατά τόπους Abbott Diagnostics Divisions, η εξαγορά αυτή ματαιώθηκε τελικά (τον Ιούλιο του 2007), διότι οι δύο πλευρές δεν συμφώνησαν τελικά ως προς το τίμημα. Επομένως, κατά το χρόνο της διαβίβασης των επίμαχων δεδομένων από την ABBOTT ΕΛΛΑΣ στη General Electric Healthcare Ltd, δεν υπήρχε καν έννομο συμφέρον της General Electric Healthcare Ltd, ικανού να δικαιολογήσει τη διαβίβαση του συνόλου των επίμαχων δεδομένων, αφού οι εταιρείες General Electric Healthcare Ltd και ABBOTT LABORATORIES βρίσκονταν ακόμα σε διαπραγματεύσεις για τη μεταβίβαση των κατά τόπους τμημάτων της ABBOTT LABORATORIES και δεν συνέτρεχε λόγος για τη διαβίβαση του αρ-

χείου προσωπικού του Τμήματος Διαγνωστικών Προϊόντων της ABBOTT ΕΛΛΑΣ. Με βάση τα προαναφερόμενα, η ως άνω διαβίβαση από την ABBOTT ΕΛΛΑΣ των επίμαχων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που αφορούν τους συγκεκριμένους εργαζομένους σε αυτήν, έχει διενεργηθεί κατά παράβαση ιδίως των διατάξεων των άρθρων 4 παρ. 1, 5 παρ. 2 στοιχ. (ε'), 7 παρ. 2 στοιχ. (γ'), 7Α παρ. 1 στοιχ. (α') και 9 παρ. 1 στοιχ. (α').

10. Επειδή, ακολούθως, από την επισκόπηση της ελληνικής έκδοσης του Κώδικα Επαγγελματικής Συμπεριφοράς (Code of Business Conduct) της μητρικής εταιρείας ABBOTT LABORATORIES σαφώς προκύπτει ότι η εταιρεία αυτή έχει εγκαταστήσει και λειτουργεί σύστημα εσωτερικού συναγεμίου (Whistleblowing), μέσω του οποίου διαβιβάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα από τις διάφορες θυγατρικές εταιρείες (όπως η ABBOTT ΕΛΛΑΣ) προς τη μητρική εταιρεία και αντιστρόφως. Για την εγκατάσταση και λειτουργία παρόμοιων συστημάτων εσωτερικού ελέγχου έχει εκδοθεί, την 01/02/2006, από την Ομάδα Εργασίας του άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ η Γνώμη 1/2006 σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων της ΕΕ οι οποίοι διέπουν την προστασία των δεδομένων όσον αφορά τις εσωτερικές διαδικασίες καταγγελίας δυσλειτουργιών στους τομείς της λογιστικής, των εσωτερικών λογιστικών ελέγχων, των ελέγχων λογαριασμών, της καταπολέμησης της δωροδοκίας και του τραπεζικού και οικονομικού εγκλήματος. Όπως προκύπτει και από το σύνολο της ως άνω Γνώμης σχετικά με την προστασία των ατόμων από την επεξεργασία δεδομένων τους προσωπικού χαρακτήρα μέσω συστημάτων εσωτερικού συναγεμίου, το εν λόγω σύστημα εσωτερικού συναγεμίου της εταιρείας ABBOTT LABORATORIES έχει εγκατασταθεί και λειτουργεί στην ελληνική επικράτεια κατά παράβαση των διατάξεων του Ν. 2472/1997, ιδίως διότι ούτε έχει γνωστοποιηθεί στην Αρχή ούτε έχει δοθεί άδεια από την Αρχή για τη επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μέσω του συστήματος αυτού. Η διαβίβαση δεδομένων μέσω του συστήματος αυτού δεν μπορεί να βρει νομικό έρεισμα ούτε στο υπ' αρ. πρωτ. 186ΓΝ/23.02.2007 έγγραφο των πρότυπων συμβατικών ρητρών για τη διαβίβαση δεδομένων των εργαζομένων της ABBOTT ΕΛΛΑΣ στη μητρική εταιρεία ABBOTT LABORATORIES στις ΗΠΑ, που έχει υποβάλει η ABBOTT ΕΛΛΑΣ, ιδίως διότι οι προβαλλόμενοι σε αυτό σκοποί επε-

ξεργασίας (όπως οι «διαχειριστικοί») δεν δύνανται να καλύψουν τις επεξεργασίες, που διενεργούνται μέσω του εν λόγω συστήματος εσωτερικού συναγεμίου. Εξάλλου, κατά την ακρόασή τους από την Αρχή, οι εκπρόσωποι της εταιρείας ABBOTT ΕΛΛΑΣ παραδέχτηκαν ότι το εν λόγω σύστημα εσωτερικού συναγεμίου έχει ήδη εγκατασταθεί και λειτουργεί, χωρίς να έχει γνωστοποιηθεί στην Αρχή και χωρίς να έχει υποβληθεί αίτημα για χορήγηση άδειας επεξεργασίας ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, αλλά διευκρίνισαν ότι δεν έχει ακόμη διενεργηθεί οποιαδήποτε διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την ABBOTT ΕΛΛΑΣ προς τη μητρική εταιρεία ABBOTT LABORATORIES μέσω του επίμαχου συστήματος.

11. Επειδή, οι κατά τα ανωτέρω διαπιστωθείσες παραβιάσεις των προαναφερομένων διατάξεων των άρθρων 4 παρ. 1, 5 παρ. 2 στοιχ. (ε'), 6, 7 παρ. 2 στοιχ. (γ'), 7Α παρ. 1 στοιχ. (α') και 9 παρ. 1 στοιχ. (α') του Ν. 2472/1997 δικαιολογούν την επιβολή στην εταιρεία ABBOTT LABORATORIES ΕΛΛΑΣ ΑΒΕΕ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, κυρώσεων σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 21 του Ν. 2472/1997. Ειδικότερα, δικαιολογούν την επιβολή στην εταιρεία ABBOTT ΕΛΛΑΣ προστίμου είκοσι χιλιάδων (20.000) Ευρώ για τη διαπιστωθείσα παράνομη διαβίβαση από την εν λόγω εταιρεία στην εταιρεία General Electric Healthcare Ltd, με έδρα το Ηνωμένο Βασίλειο, του συνόλου των τηρουμένων (απλών και ευαίσθητων) δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που αφορούν τους εργαζόμενους στο Τμήμα Διαγνωστικών Προϊόντων της ABBOTT ΕΛΛΑΣ. Επίσης, δικαιολογούν την επιβολή στην εταιρεία ABBOTT ΕΛΛΑΣ της κύρωσης της αυστηρής προειδοποίησης για την εγκατάσταση και λειτουργία του συστήματος εσωτερικού συναγεμίου της εταιρείας ABBOTT LABORATORIES κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 4 παρ. 1, 6, 7 παρ. 2 στοιχ. (γ') και 7Α παρ. 1 στοιχ. (α') του Ν. 2472/1997. Για την επιβολή των παραπάνω διοικητικών κυρώσεων συνεκτιμώνται, ιδίως, η σοβαρότητα των παραβάσεων, που διαπιστώθηκαν, η οικονομική κατάσταση της εν λόγω εταιρείας, ως υπεύθυνου επεξεργασίας, και ο βαθμός υπαιτιότητάς της. Για την επιβολή της κύρωσης της αυστηρής προειδοποίησης συνεκτιμάται και το γεγονός ότι η εταιρεία ABBOTT LABORATORIES ΕΛΛΑΣ ΑΒΕΕ είναι ο πρώτος υπεύθυνος επεξεργασίας στον οποίο επιβάλλεται κύρωση για παρά-

λειψη γνωστοποίησης στην Αρχή και για παράλειψη υποβολής αιτήσεως για λήψη άδειας επεξεργασίας ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μέσω συστήματος εσωτερικού συναγερμού, καθώς και το ότι δεν έχει διενεργηθεί διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την ABBOTT ΕΛΛΑΣ προς τη μητρική εταιρεία ABBOTT LABORATORIES μέσω του επίμαχου συστήματος εσωτερικού συναγερμού.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή,

1) Αποφαίνεται ότι η κρινόμενη διαβίβαση από την εταιρεία ABBOTT LABORATORIES ΕΛΛΑΣ ΑΒΕΕ στην εταιρεία General Electric Healthcare Ltd, με έδρα το Ηνωμένο Βασίλειο, του συνόλου των τηρουμένων (απλών και ευαίσθητων) δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που αφορούν τους εργαζόμενους στο Τμήμα Διαγνωστικών Προϊόντων της ABBOTT ΕΛΛΑΣ αντιβαίνει στις επιταγές των διατάξεων των άρθρων 4 παρ. 1, 5 παρ. 2 στοιχ. (ε'), 7 παρ. 2 στοιχ. (γ'), 7Α παρ. 1 στοιχ. (α') και 9 παρ. 1 στοιχ. (α') του Ν. 2472/1997, και είναι, συνεπώς, παράνομη. Επίσης, παράνομη είναι η εγκατάσταση και λειτουργία του επίμαχου συστήματος εσωτερικού συναγερμού (Whistleblowing) της εταιρείας ABBOTT LABORATORIES, που διενεργήθηκε κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 4 παρ. 1, 6, 7 παρ. 2 στοιχ. (γ') και 7Α παρ. 1 στοιχ. (α') του Ν. 2472/1997.

2) Επιβάλλει στην εταιρεία ABBOTT LABORATORIES ΕΛΛΑΣ ΑΒΕΕ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, για τη διενέργεια της προαναφερόμενης παράνομης επεξεργασίας (διαβίβασης) δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εργαζομένων σε αυτήν πρόστιμο ποσού είκοσι χιλιάδων (20.000) Ευρώ.

3) Επιβάλλει στην εταιρεία ABBOTT LABORATORIES ΕΛΛΑΣ ΑΒΕΕ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, για την κατά τα ανωτέρω παράνομη εγκατάσταση και λειτουργία του επίμαχου συστήματος εσωτερικού συναγερμού (Whistleblowing) την κύρωση της αυστηρής προειδοποίησης.

4) Απευθύνει αυστηρή σύσταση στην εταιρεία ABBOTT LABORATORIES ΕΛΛΑΣ ΑΒΕΕ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, όπως ενημερώνει επακριβώς τους εργαζόμενους στην εν λόγω εταιρεία, καθώς και τους εκπροσώπους αυτών, για τα δικαιώματά τους, που απορρέουν από τις διατάξεις του Ν. 2472/1997 για την Προστασία του

ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως και από κάθε άλλη ρύθμιση σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 15/2008

ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ ΓΡΑΠΤΩΝ ΔΟΚΙΜΙΩΝ ΤΩΝ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 2007

Η ΑΡΧΗ ΕΛΑΒΕ ΥΠΟΨΗ ΤΑ ΠΑΡΑΚΑΤΩ:

Υποβλήθηκαν στην Αρχή από υποψηφίους των Πανελλαδικών εξετάσεων του έτους 2007 οι κάτωθι προσφυγές, που στρέφονται κατά του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΥΠΕΠΘ), ως υπευθύνου επεξεργασίας: (1) Η υπ' αρ. πρωτ. 5249/18.07.2007 προσφυγή του Α - η οποία ασκήθηκε στο όνομα και για λογαριασμό του ανήλικου τέκνου του Β - κατοίκου Μελισσίων Αθήνας, (2) Η υπ' αρ. πρωτ. 5482/26.07.2007 προσφυγή της Γ, κατοίκου Αθήνας, (3) Η υπ' αρ. πρωτ. πρωτ. 5813/16.08.2007 προσφυγή των Δ και Ε - η οποία ασκήθηκε στο όνομα και για λογαριασμό του ανήλικου τέκνου τους Ζ - κατοίκων Αθήνας, (4) Η υπ' αρ. πρωτ. πρωτ. 5814/16.08.2007 προσφυγή των Η. και Θ - η οποία ασκήθηκε στο όνομα και για λογαριασμό του ανήλικου τέκνου τους Ι - κατοίκων Πειραιά, (5) Η υπ' αρ. πρωτ. 6199/10.09.2007 προσφυγή του Κ. κατοίκου Ιωαννίνων, (6) Η υπ' αρ. πρωτ. 8762/31.12.2007 προσφυγή της Λ, κατοίκου Βριλησίων Αττικής.

Με τις ως άνω προσφυγές τους, οι προσφεύγοντες καταγγέλλουν ενώπιον της Αρχής την άρνηση του ΥΠΕΠΘ, ως υπευθύνου επεξεργασίας, να ικανοποιήσει το δικαίωμα πρόσβασης καθενός τους στα ζητηθέντα γραπτά δοκίμιά του των Πανελλαδικών εξετάσεων του έτους 2007 - είτε δια της ζητηθείσας επίδειξής τους είτε δια της χορηγήσεως των ζητηθέντων φωτοαντιγράφων αυτών - και ζητούν από την Αρχή όπως ασκήσει τις εκ του νόμου αρμοδιότητές της, προκειμένου να υποχρεώσει το ΥΠΕΠΘ να ικανοποιήσει το δικαίωμά τους αυτό. Το ΥΠΕΠΘ αρνείται να ικανοποιήσει το δικαίωμα πρόσβασής τους στα δοκίμια αυτά, απορρίπτοντας το σχετικό αίτημά τους. Ειδικότερα, το ΥΠΕΠΘ τους απαντά εγγράφως ότι το αίτημά τους απορρίπτεται, διότι η διάταξη του άρθρου 22 παρ. 1 του Ν. 3475/2006 παραμένει σε ισχύ και «τα γραπτά δοκίμια των μαθημάτων, που εξετάζονται σε πανελλαδικό επίπεδο για την ει-

σαγωγή των υποψηφίων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, δεν γνωστοποιούνται ούτε επιδεικνύονται με οποιονδήποτε τρόπο στον ενδιαφερόμενο» (Βλ., ενδεικτικά, το από 05/07/2007 έγγραφο του ΥΠΕΠΘ, με αρ. πρωτ. Φ.251/66912/Β6, και με αρ. πρωτ. Αρχής 5249/18.07.2007).

Μετά από εξέταση των προαναφερομένων στοιχείων, αφού άκουσε την πρόταση του εισηγητή, και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

Η Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη τα ακόλουθα,

1) Τις διατάξεις του Συντάγματος, και ιδίως εκείνες των άρθρων 2 παρ. 1, 5 παρ. 1, 9Α, 10, 25, 26, 28, 101Α και 120.

2) Τις διατάξεις του Ν. 2472/1997 για την Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που ενσωμάτωσε στην ελληνική έννομη τάξη εκείνες της Οδηγίας 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24^{ης} Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, καθώς και τις διατάξεις της Οδηγίας αυτής.

3) Τις διατάξεις του Ν. 3448/2006 για την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα (ΦΕΚ Α1/57/15.3.2006), που ενσωμάτωσε στην ελληνική έννομη τάξη εκείνες της Οδηγίας 2003/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17^{ης} Νοεμβρίου 2003, για την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα, καθώς και τις διατάξεις της Οδηγίας αυτής.

4) Τη διάταξη του άρθρου 22 παρ. 1 του Ν. 3475/2006 για την Οργάνωση και λειτουργία της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ Α' /146/13.7.2006).

5) Τις διατάξεις του ΠΔ 60/2006 για την αξιολόγηση των μαθητών του Ενιαίου Λυκείου (ΦΕΚ Α' /65/30.03.2006).

1. Επειδή, με την Απόφασή της 66/2006, η Αρχή απεφάνθη ότι η διάταξη του άρθρου 22 παρ. 1 του Ν. 3475/2006 για την Οργάνωση και λειτουργία της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις, που αποκλείει το δικαίωμα πρόσβασης των υποψηφίων των Πανελλαδικών εξετάσεων στα γραπτά τους δοκίμια (δηλαδή, αποκλείει την πρόσβαση κάθε ενδιαφερό-

μενου υποκειμένου αυτής της κατηγορίας προσώπων σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που το αφορούν), αντίκειται – για τους λόγους, που αναφέρονται διεξοδικά στο σκεπτικό της Απόφασης αυτής – πρώτον, ιδίως, στις διατάξεις των άρθρων 12 και 13 της προαναφερόμενης Οδηγίας 95/46/ΕΚ, τις οποίες ενσωμάτωσε στην ελληνική έννομη τάξη ο Ν. 2472/1997, καθώς και στις αντίστοιχες διατάξεις του νόμου αυτού. Αντίκειται, επίσης, στις διατάξεις της προαναφερόμενης Οδηγίας 2003/98/ΕΚ, τις οποίες ενσωμάτωσε στην ελληνική έννομη τάξη ο Ν. 3448/2006, καθώς και στις αντίστοιχες διατάξεις του νόμου αυτού. Επιπλέον, αντίκειται στο συνδυασμό των άρθρων 2 παρ. 1, 5 παρ. 1, 9Α, 10, 25, 26, 28, 101Α, 120, 4 και 20 του Συντάγματος.

2. Επειδή, το Ελληνικό Δημόσιο, νομίμως εκπροσωπούμενο από την Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, άσκησε, ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ), την υπ' αρ. καταθ. 1181/15.02.2007 αίτηση ακυρώσεως κατά της Απόφασης 66/2006 της Αρχής. Επίσης, την υπ' αρ. καταθ. 290/2007 αίτηση αναστολής της εν λόγω Απόφασης της Αρχής. Για τη συζήτηση της ως άνω αιτήσεως ακυρώσεως ορίστηκε αρχικά δικάσιμος ενώπιον του Δ' Τμήματος (με Επταμελή σύνθεση) του ΣτΕ, την Τρίτη 23 Οκτωβρίου 2007, αλλά, στη συνέχεια, η συζήτηση αυτή αναβλήθηκε για την Τρίτη 1^η Απριλίου 2008. Εξάλλου, η συζήτηση της ως άνω αιτήσεως αναστολής εκκρεμεί ενώπιον του ΣτΕ.

3. Επειδή, οι διατάξεις του άρ. 26 του ΠΔ 60/2006 για την αξιολόγηση των μαθητών του Ενιαίου Λυκείου ορίζουν ιδίως τα εξής: «1. Η Επιτροπή του Βαθμολογικού Κέντρου, μετά την ολοκλήρωση της βαθμολόγησης, παραδίδει τα γραπτά των απολυτήριων εξετάσεων στον Πρόεδρο της οικείας Νομαρχιακής Επιτροπής, ο οποίος μεριμνά για τη φύλαξη τους σε κατάλληλο χώρο σχολικής μονάδας ή άλλου δημόσιου κτηρίου της οικείας Νομαρχίας. 2. Τα γραπτά δοκίμια των μαθητών, μετά την παραλαβή τους από τη Νομαρχιακή Επιτροπή, ταξινομούνται, αρχειοθετούνται και φυλάσσονται από αυτή ως τις 15 Μαΐου του επόμενου σχολικού έτους, οπότε καταστρέφονται με πράξη της. (...)».

4. Επειδή, όπως έχει ήδη δεχθεί η Αρχή με τις Αποφάσεις της 13/2005 και 66/2006, τα γραπτά δοκίμια κάθε ατόμου, που συμμετέχει στις Πανελλαδικές εξετάσεις, συνιστούν προσωπικά δεδομένα, που αφορούν το υποκείμενό τους, και το σύνολο των γραπτών αυτών δοκιμίων συνι-

στά αρχείο, κατά την έννοια των διατάξεων του Ν. 2472/1997, οι οποίες ενσωματώνουν αντίστοιχες διατάξεις της Οδηγίας 95/46/ΕΚ. Συνεπώς, η Αρχή έχει αρμοδιότητα, σύμφωνα και με τις διατάξεις του άρθρου 3 του Ν. 2472/1997, για την εφαρμογή του νόμου αυτού σε κάθε επεξεργασία – είτε αυτή είναι αυτοματοποιημένη (εν όλω ή εν μέρει) είτε όχι – στο αρχείο των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, το οποίο αποτελούν τα γραπτά δοκίμια των Πανελλαδικών εξετάσεων κάθε έτους και τηρείται με βάση ιδίως τις διατάξεις του ως άνω ΠΔ 60/2006, συμπεριλαμβανομένης και της καταστροφής των δεδομένων αυτών, αφού αυτή συνιστά μορφή επεξεργασίας τους σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 του Ν. 2472/1997.

5. Επειδή, το ΥΠΕΠΘ, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, ενόσω εκκρεμούν ενώπιον του ΣτΕ οι προαναφερόμενες αιτήσεις ακυρώσεως και αναστολής της Απόφασης 66/2006 της Αρχής, αρνείται να ικανοποιήσει το δικαίωμα πρόσβασης των ενδιαφερομένων υποκειμένων – που υποβάλλουν νομοτύπως αίτηση στις υπηρεσίες του – στα γραπτά τους δοκίμια. Εξάλλου, επίκειται η καταστροφή των γραπτών δοκιμίων των Πανελλαδικών εξετάσεων του έτους 2007, σύμφωνα με τα οριζόμενα από τις διατάξεις του άρθρου 26 του ΠΔ 60/2006. Ωστόσο, η καταστροφή αυτών των γραπτών δοκιμίων θα αποφέρει τη ματαίωση κάθε δυνατότητας ικανοποίησης του δικαιώματος πρόσβασης των ενδιαφερομένων υποκειμένων στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που αφορούν καθένα εξ αυτών.

6. Επειδή, εξάλλου, η Αρχή, με την Απόφασή της 38/2007, έχει ήδη διατάξει προσωρινά την άμεση ολική αναστολή της καταστροφής των γραπτών δοκιμίων των υποψηφίων των Πανελλαδικών εξετάσεων του έτους 2006, οι οποίοι υπέβαλαν έως και την 14^η Μαΐου 2007 στις αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΠΘ, ως υπευθύνου επεξεργασίας, αίτηση για ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασής τους στα ζητηθέντα γραπτά δοκίμια τους των εξετάσεων αυτών. Η διαταγή αυτή ισχύει μέχρι την έκδοση της οριστικής απόφασης από την Αρχή επί του ζητήματος της ικανοποίησης του δικαιώματος πρόσβασης των ενδιαφερομένων υποκειμένων στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που τους αφορούν.

7. Επειδή, συνεπώς, είναι καταρχάς προφανές ότι το ΥΠΕΠΘ, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, οφείλει να συνεχίσει να εξαιρεί από την προβλεπόμενη από τις διατάξεις του άρθρου 26 του ΠΔ 60/2006 καταστροφή των γραπτών δοκιμίων των Πανελλαδικών

κτών εξετάσεων του έτους 2006 τα ζητηθέντα γραπτά δοκίμια των εξετάσεων αυτών, που αφορούν τα υποκείμενα των οποίων οι προσφυγές κρίθηκαν ήδη από τις Αποφάσεις 66/2006 και 38/2007, ενόψει του γεγονότος ότι εκκρεμεί ακόμη ενώπιον του ΣτΕ η ως άνω αίτηση ακυρώσεως του Ελληνικού Δημοσίου κατά αυτής της Απόφασης της Αρχής. Περαιτέρω, σχετικά με τις κρινόμενες από την παρούσα Απόφαση προσφυγές και καταγγελίες υποψηφίων των Πανελλαδικών εξετάσεων του έτους 2007, που έχουν υποβληθεί στην Αρχή και στρέφονται κατά του ΥΠΕΠΘ, συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 19 παρ. 7α του Ν. 2472/1997. Δηλαδή, η Αρχή, επιλαμβανόμενη των υποθέσεων αυτών, πρέπει να εκδώσει προσωρινή διαταγή για άμεση ολική αναστολή της καταστροφής των γραπτών δοκιμίων των υποψηφίων των Πανελλαδικών εξετάσεων του έτους 2007, οι οποίοι είτε έχουν ήδη υποβάλει είτε θα υποβάλουν έως και την 14^η Μαΐου του τρέχοντος έτους στις αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΠΘ – είτε πρόκειται ιδίως για τη γραμματεία του Λυκείου, από το οποίο αποφοίτησαν, είτε για τη γραμματεία του Βαθμολογικού κέντρου, όπου εστάλησαν τα γραπτά τους δοκίμια, είτε για τη Διεύθυνση Οργάνωσης και Διεξαγωγής Εξετάσεων, (Τμήμα Β'), του ΥΠΕΠΘ – αίτηση για ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασής τους στα ζητηθέντα γραπτά δοκίμια τους των εξετάσεων αυτών. Και τούτο, προκειμένου να διασφαλιστεί το δικαίωμα πρόσβασης των υποκειμένων στα γραπτά τους δοκίμια. Η διαταγή αυτή πρέπει να ισχύσει μέχρι την έκδοση της οριστικής απόφασης από την Αρχή επί του ζητήματος της ικανοποίησης του δικαιώματος πρόσβασης των ενδιαφερομένων υποκειμένων. Η αναβολή της έκδοσης απόφασης επί των αιτήσεων των υποκειμένων επιβάλλεται, ενόψει του γεγονότος ότι εκκρεμεί ενώπιον του ΣτΕ η ως άνω αίτηση ακυρώσεως του Ελληνικού Δημοσίου κατά της Απόφασης 66/2006 της Αρχής, αφού με την απόφαση αυτή του ΣτΕ θα επιλυθεί το αμφισβητούμενο νομικό ζήτημα της ισχύος ή μη της διάταξης του άρθρου 22 παρ. 1 του Ν. 3475/2006, που αποκλείει το δικαίωμα πρόσβασης των υποψηφίων στα γραπτά τους δοκίμια.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή

Διατάσσει προσωρινά την άμεση ολική αναστολή της καταστροφής των γραπτών δοκιμίων των

υποψηφίων των Πανελλαδικών εξετάσεων του έτους 2007, οι οποίοι είτε έχουν ήδη υποβάλει είτε θα υποβάλουν έως και την 14^η Μαΐου του τρέχοντος έτους στις αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΠΘ, ως υπεύθυνου επεξεργασίας, αίτηση για ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασής τους στα ζητηθέντα γραπτά δοκιμιά τους των εξετάσεων αυτών. Η διαταγή αυτή ισχύει μέχρι την έκδοση της οριστικής απόφασης από την Αρχή επί του ζητήματος της ικανοποίησης του δικαιώματος πρόσβασης των ενδιαφερομένων υποκειμένων στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που τους αφορούν.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 16/2008

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΧΡΟΝΙΚΟΥ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΦΥΛΑΞΗ ΑΠΟ ΤΟ ΑΣΕΠ, ΩΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΤΩΝ ΓΡΑΠΤΩΝ ΔΟΚΙΜΙΩΝ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΣΕ ΟΠΟΙΟΝΔΗΠΟΤΕ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ΤΟΥ ΑΣΕΠ-ΜΕΡΙΚΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ 40/2006

Η ΑΡΧΗ ΕΛΑΒΕ ΥΠΩΠΗ ΤΑ ΠΑΡΑΚΑΤΩ:

Με τη με αρ. πρωτ. 7673, από 09/11/2007 αίτησή του το ΑΣΕΠ, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, ζητά από την Αρχή όπως προβεί σε μερική τροποποίηση της Απόφασής της 40/2006 για το περιεχόμενο του δικαιώματος πρόσβασης υποψηφίων γραπτών διαγωνισμών του ΑΣΕΠ, καθώς και την υποχρέωση του δημοσίου φορέα να τους χορηγεί αντίγραφο των γραπτών δοκιμιών τους, για λόγους, οι οποίοι αφορούν την εύρυθμη λειτουργία του ΑΣΕΠ ως δημόσιας υπηρεσίας. Ειδικότερα, στην προαναφερόμενη αίτησή του το ΑΣΕΠ αναφέρει ιδίως τα ακόλουθα: «Σύμφωνα με τις 42948/10.12.2003 (ΦΕΚ 1854/Β/11.12.2003) και ΔΙΠΠ/Φ.ΑΣΕΠ 1/ΟΙΚ 5919/12.03.1998 (ΦΕΚ 252/13.03.1998) αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Περί πλήρωσης θέσεων Δημοσίου Τομέα και Διαγωνισμού για την κατάρτιση πίνακα διοριστέων εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, αντίστοιχα, όπως αυτές ισχύουν, μετά την πάροδο έξι μηνών από τη δημοσίευση των πινάκων διοριστέων – όταν πρόκειται για διαγωνισμούς εκπαιδευτικών – τα τετράδια και τα απαντητικά φύλλα καταστρέφονται, εκτός εκείνων για τα οποία υφίσταται τυχόν εκκρεμοδικία. Με δεδομένο ότι το ΑΣΕΠ διεξάγει δύο έως τρεις διαγωνισμούς ετησίως, ανακύπτει οξύτατο πρό-

βλημα εξασφάλισης πόρων (ανθρωπίνων και υλικών) τόσο για τη φύλαξη, ταξινόμηση, αρχειοθέτηση, όσο και για την επίδειξη. Στο πλαίσιο αυτών των δεδομένων, παρακαλούμε όπως επανεξετάσετε την υπ' αρ. 40/2006 απόφασή σας κατά το μέρος, που αφορά στο χρόνο άσκησης του σχετικού δικαιώματος εκ μέρους των υποψηφίων. Επίσης, παρακαλούμε να προβλεφθεί όρος για την αποφυγή της συνεχούς και κατ' επανάληψη υποβολής ομοίων αιτημάτων, η οποία άλλωστε αποτελεί καταχρηστική άσκηση δικαιώματος».

Μετά από εξέταση των προαναφερομένων στοιχείων, αφού άκουσε την πρόταση του εισηγητή και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

1. Η Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως:

- 1) Τις διατάξεις του Συντάγματος, και ιδίως εκείνες των άρθρων 9Α, 2 παρ. 1, 5Α, 25, 28 και 101Α.
- 2) Τις διατάξεις του Ν. 2472/1997 για την Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που ενσωμάτωσε στην ελληνική έννομη τάξη εκείνες της Οδηγίας 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24^{ης} Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, καθώς και τις διατάξεις της Οδηγίας αυτής.
- 3) Τις διατάξεις του Ν. 3448/2006 για την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα (ΦΕΚ Α1/57/15.3.2006), που ενσωμάτωσε στην ελληνική έννομη τάξη εκείνες της Οδηγίας 2003/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17^{ης} Νοεμβρίου 2003, για την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα, καθώς και τις διατάξεις της Οδηγίας αυτής.

2. Επειδή, με την προαναφερόμενη Απόφασή της 40/2006, η Αρχή: 1) Απεφάνθη ότι η ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης υποψηφίου διαγωνισμού ΑΣΕΠ, καθώς και κάθε άλλου δημοσίου διαγωνισμού, σε γραπτά δοκιμιά του περιλαμβάνει τη χορήγηση σε αυτόν των ζητηθέντων αντιγράφων των γραπτών δοκιμιών του, ώστε να είναι το υποκείμενο σε θέση να ελέγξει εάν έχουν τηρηθεί από τον υπεύθυνο επεξεργασίας οι όροι και προϋποθέσεις θεμιτής επεξεργασίας για τα δεδομένα, που το αφορούν. Και τούτο, διότι από

το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 12 και 13 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ, που ενσωμάτωσε στην ελληνική έννομη τάξη ο Ν. 2472/1997, σαφώς προκύπτει ότι αυτές κατοχυρώνουν, καταρχήν, πλήρες δικαίωμα πρόσβασης του υποκειμένου στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που το αφορούν. Γεγονός που σημαίνει, συνακολούθως, ότι, σε περιπτώσεις, όπως εκείνες των γραπτών διαγωνισμών του ΑΣΕΠ, ο υπεύθυνος επεξεργασίας έχει υποχρέωση να χορηγεί στο υποκείμενο αντίγραφα των ζητηθέντων – σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διαδικασίες – από αυτό εγγράφων. Ενώ, περιορισμοί του δικαιώματος πρόσβασης του υποκειμένου στα δεδομένα αυτά είναι νοητοί μόνο υπό τους όρους και προϋποθέσεις, που θέτει το άρθρο 13 της εν λόγω Οδηγίας. Ωστόσο, αυτοί οι όροι και προϋποθέσεις δεν συντρέχουν στις περιπτώσεις των γραπτών διαγωνισμών του ΑΣΕΠ, για τους λόγους, που διεξοδικά αναφέρονται στο σκεπτικό της ως άνω Απόφασης. 2) Απεφάνθη ότι η άσκηση του προαναφερόμενου δικαιώματος του υποκειμένου των δεδομένων μπορεί να διενεργηθεί οποιαδήποτε στιγμή μέσα στο χρόνο, που απαιτείται τουλάχιστον για την παραγραφή απαιτήσεων του υποκειμένου για καταβολή αποζημίωσης από αδικοπραξία οργάνων του Δημοσίου. 3) Καθόρισε το ύψος του παραβόλου, που πρέπει να καταβάλει κάθε υποψήφιος γραπτού διαγωνισμού του ΑΣΕΠ ή άλλου γραπτού διαγωνισμού του Δημοσίου, που ασκεί το δικαίωμα πρόσβασής του σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που τον αφορούν, δια της υποβολής αιτήσεως χορηγήσεως στον ίδιο αντιγράφων των γραπτών του δοκιμίων του διαγωνισμού αυτού, σε δέκα (10) Ευρώ, για την αντιμετώπιση του κόστους αναπαραγωγής των ζητηθέντων αντιγράφων.

3. Επειδή, από τα προαναφερόμενα συνάγεται ότι η Απόφαση 40/2006 της Αρχής είναι απόλυτα δεσμευτική για το ΑΣΕΠ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, σχετικά με την υποχρέωση ικανοποίησης του δικαιώματος πρόσβασης κάθε ενδιαφερόμενου υποψηφίου οποιοδήποτε διαγωνισμού του ΑΣΕΠ στα γραπτά δοκίμιά του, με τη χορήγηση σε αυτόν των ζητηθέντων αντιγράφων των γραπτών δοκιμίων του. Συνεπώς, το ΑΣΕΠ δεν δικαιούται να αναφέρει στις Προκηρύξεις διαγωνισμών του ότι «οι διαγωνιζόμενοι δεν μπορούν να λάβουν γνώση των γραπτών τους» (Βλ., για παράδειγμα, Προκήρυξη ΑΣΕΠ υπ' αρ. 10Π/2006 για τη Διεξαγωγή διαγωνισμού για την κατάρτι-

ση πινάκων διοριστέων εκπαιδευτικών λειτουργιών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, ΦΕΚ, Τεύχος Προκηρύξεων ΑΣΕΠ, 500/24.08.2006, σελ. 11237). Αντίθετα, υποχρεούται το ΑΣΕΠ, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, να αναφέρει στις Προκηρύξεις διαγωνισμών του ότι κάθε διαγωνιζόμενος έχει δικαίωμα να έχει πρόσβαση στα γραπτά του δοκίμια και να λάβει φωτοαντίγραφα αυτών, εφόσον το επιθυμεί, μετά από αίτηση, που υποβάλλεται ανά πάσα στιγμή μέσα στον καθορισμένο για τη φύλαξη των γραπτών αυτών χρόνο και μετά από την καταβολή του προαναφερομένου παραβόλου.

4. Επειδή, ωστόσο, στο πλαίσιο της κατά τα ανωτέρω υποχρέωσης ικανοποίησης του δικαιώματος πρόσβασης κάθε ενδιαφερόμενου υποψηφίου οποιοδήποτε διαγωνισμού του ΑΣΕΠ στα γραπτά δοκίμιά του, λαμβάνονται υπόψη και οι λόγοι, που αφορούν την ομαλή λειτουργία του ΑΣΕΠ ως δημόσιας υπηρεσίας και προβάλλονται από το ΑΣΕΠ. Συνεπώς, με βάση τους λόγους, που προβάλλει το ΑΣΕΠ στην κρινόμενη αίτησή του, συντρέχει ανάγκη για τη μερική τροποποίηση της προαναφερόμενης Απόφασης 40/2006 της Αρχής, κατά το μέρος, που αφορά στο χρόνο άσκησης του δικαιώματος πρόσβασης εκ μέρους των υποψηφίων διαγωνισμών του ΑΣΕΠ στα γραπτά τους δοκίμια. Πρέπει, λοιπόν, να καθοριστεί χρονικό διάστημα ενός (1) έτους, από τη δημοσίευση των πινάκων των επιτυχόντων οποιοδήποτε διαγωνισμού του ΑΣΕΠ, για τη φύλαξη των γραπτών δοκιμίων των συμμετεχόντων στον εν λόγω διαγωνισμό, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 παρ. 1 στοιχείο (δ') του Ν. 2472/1997. Η κατά τα προαναφερόμενα άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης κάθε υποκειμένου των δεδομένων στα γραπτά του δοκίμια μπορεί να διενεργηθεί οποιαδήποτε στιγμή μέσα στο χρονικό αυτό διάστημα του ενός έτους από τη δημοσίευση των πινάκων των επιτυχόντων του επίμαχου διαγωνισμού.

5. Επειδή, περαιτέρω, το ΑΣΕΠ ζητά επίσης, με την κρινόμενη αίτησή του, «να προβλεφθεί όρος για την αποφυγή της συνεχούς και κατ' επανάληψη υποβολής ομοίων αιτημάτων, η οποία άλλωστε αποτελεί καταχρηστική άσκηση δικαιώματος». Πράγματι, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 25 παρ. 3 του Συν/τος και 281 ΑΚ, η καταχρηστική άσκηση δικαιώματος δεν επιτρέπεται. Ωστόσο, η Αρχή, με την Απόφασή της 40/2006, έχει ήδη μεριμνήσει για την αποφυγή της συνεχούς και κατ' επανάληψη υποβολής ομοίων αιτη-

μάτων από υποψηφίους γραπτών διαγωνισμών του ΑΣΕΠ, με τον καθορισμό του ύψους του παρβόλου, που πρέπει να καταβάλει κάθε υποψήφιος γραπτού διαγωνισμού του ΑΣΕΠ, που ασκεί το δικαίωμα πρόσβασής του σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που τον αφορούν, δια της υποβολής αιτήσεως χορηγήσεως στον ίδιο αντιγράφων των γραπτών του δοκιμίων του διαγωνισμού αυτού, για το σκοπό της αντιμετώπισης του κόστους αναπαραγωγής των ζητηθέντων αντιγράφων. Συνεπώς, δεν συντρέχει ανάγκη πρόβλεψης οποιουδήποτε άλλου γενικού όρου για την αποφυγή της συνεχούς και κατ' επανάληψη υποβολής ομοίων αιτημάτων, ο οποίος θα κατέληγε ενδεχομένως να δυσχεράνει υπέρμετρα την ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης κάθε ενδιαφερόμενου υποψηφίου στα γραπτά του δοκίμια. Εξάλλου, εφόσον το ΑΣΕΠ, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, φρονεί ότι στο πλαίσιο κάποιας συγκεκριμένης περίπτωσης το προαναφερόμενο δικαίωμα δεν ασκείται προσηκόντως από το υποκείμενο των δεδομένων δύναται να υποβάλει τη σχετική υπόθεση στην κρίση της Αρχής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 19 παρ. 1 στοιχεία (θ') ή (ιγ') του Ν. 2472/1997.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή,

1) Αποφαινεται ότι η υποχρέωση, που βαρύνει το ΑΣΕΠ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, να ικανοποιεί το δικαίωμα πρόσβασης κάθε υποψηφίου οποιουδήποτε διαγωνισμού του ΑΣΕΠ στα γραπτά δοκίμιά του και με τη χορήγηση σε αυτόν των ζητηθέντων αντιγράφων των γραπτών δοκιμίων του πρέπει να συνάδει με την ανάγκη της εύρυθμης λειτουργίας του ΑΣΕΠ ως δημόσιας υπηρεσίας. Συνεπώς, με βάση τους λόγους, που προέβαλε το ΑΣΕΠ στην κρινόμενη αίτησή του, συντρέχει ανάγκη για τη ζητηθείσα από το ΑΣΕΠ μερική τροποποίηση της προαναφερόμενης Απόφασης 40/2006 της Αρχής, κατά το μέρος, που αφορά στο χρόνο άσκησης του δικαιώματος πρόσβασης εκ μέρους των υποψηφίων διαγωνισμών του ΑΣΕΠ στα γραπτά τους δοκίμια.

2) Καθορίζει, συνακολούθως, το χρονικό διάστημα για τη φύλαξη από το ΑΣΕΠ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, των γραπτών δοκιμίων των συμμετεχόντων σε οποιονδήποτε διαγωνισμό του ΑΣΕΠ σε ένα (1) έτος από τη δημοσίευση των πινάκων των επιτυχόντων του εν λόγω διαγωνι-

σμού. Η κατά τα προαναφερόμενα άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης κάθε υποκειμένου των δεδομένων στα γραπτά του δοκίμια μπορεί να διενεργηθεί οποιαδήποτε στιγμή μέσα στο χρονικό αυτό διάστημα του ενός έτους από τη δημοσίευση των πινάκων των επιτυχόντων του εν λόγω διαγωνισμού. Το ΑΣΕΠ, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, οφείλει να ενημερώνει με τις Προκηρύξεις των διαγωνισμών του τους συμμετέχοντες στους διαγωνισμούς αυτούς για το περιεχόμενο του δικαιώματος πρόσβασης καθενός από αυτούς στα δεδομένα του προσωπικού χαρακτήρα, που τηρούνται από το ΑΣΕΠ, για την υποχρέωσή του να τους χορηγεί αντίγραφα των γραπτών δοκιμίων τους, καθώς και για τους όρους και τις προϋποθέσεις άσκησης του προαναφερομένου δικαιώματος.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 17/2008

ΕΠΙΒΟΛΗ ΚΥΡΩΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ ΑΕ, ΩΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ» (ΕΝΤΥΠΗ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ) ΣΕΙΡΑΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ, ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΣΕ ΣΤΙΓΜΕΣ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ (ΕΡΩΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ) ΤΩΝ ΑΠΕΙΚΟΝΙΖΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Η ΑΡΧΗ ΕΛΑΒΕ ΥΠΟΨΗ ΤΑ ΠΑΡΑΚΑΤΩ:

Δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα Πρώτο Θέμα (φύλλο αρ. 151, της 13/01/2008), η οποία είναι ιδιοκτησίας της εκδοτικής εταιρείας ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ ΑΕ, σειρά φωτογραφιών, που αφορούν ως υποκείμενα δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τους Χ. και Υ. και αναφέρονται αποκλειστικά σε στιγμές της ιδιωτικής (ερωτικής) τους ζωής. Όπως πληροφορήθηκε η Αρχή δια του Τύπου, το επίμαχο φύλλο της εφημερίδας εξαντλήθηκε και ανατυπώθηκε την επόμενη ημέρα. Εξάλλου, όπως στη συνέχεια διαπιστώθηκε από τον εντεταλμένο εισηγητή της Αρχής, οι επίμαχες φωτογραφίες δημοσιεύτηκαν και στο διαδικτυακό τόπο της εφημερίδας αυτής (<http://www.protothema.gr/>), τόσο σε μεμονωμένες ιστοσελίδες (σε format html), όσο και ως τμήμα του συνόλου της ηλεκτρονικής έκδοσης του επίμαχου φύλλου της εφημερίδας (σε format pdf). Η ως άνω δημοσίευση στο διαδίκτυο διήρκεσε μερικές ημέρες, δηλαδή – όπως πληροφορήθηκε η Αρχή δια του Τύπου – έως την επίδο-

ση στην εν λόγω εκδοτική εταιρεία προσωρινής διαταγής του αρμόδιου δικαστηρίου, που εκδόθηκε μετά από σχετική αίτηση της Υ. εν όψει της αιτήσεως ασφαλιστικών μέτρων, που κατέθεσε η ίδια και αποσκοπεί στην προσωρινή απαγόρευση της δημοσίευσης των φωτογραφιών αυτών.

Η Αρχή επελήφθη αυτεπαγγέλτως της δημοσίευσης των ως άνω φωτογραφιών από την εφημερίδα Πρώτο Θέμα, προκειμένου να εξετάσει εάν με τις ως άνω ενέργειες παραβιάστηκαν διατάξεις του Ν. 2472/1997 για την Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Εξάλλου, η Αρχή ενημέρωσε αρμοδίως (με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/197, από 14/01/2008, έγγραφό της) την Εισαγγελία Πλημμελειοδικών Αθηνών για το γεγονός της δημοσίευσης των ως άνω φωτογραφιών, προκειμένου η Εισαγγελία να ασκήσει, κατά την κρίση της, τις εκ του νόμου αρμοδιότητές της.

Κατόπιν τούτων, κλήθηκε (με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/195, από 14/01/2008, έγγραφο της Αρχής) η εκδοτική εταιρεία ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ ΑΕ, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, όπως νομίμως εκπροσωπείται, σε ακρόαση ενώπιον της Αρχής, την Πέμπτη 31 Ιανουαρίου 2008. Ωστόσο, επειδή η ημέρα αυτή κηρύχθηκε (με βάση την υπ' αρ. 5315/28.01.2008 Κοινή Υπουργική Απόφαση) αργία για τις δημόσιες υπηρεσίες, η εκδοτική εταιρεία ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ ΑΕ ειδοποιήθηκε (με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/566, από 29/01/2008, έγγραφο της Αρχής) για το ότι αναβάλλεται η συζήτηση της παρούσας υπόθεσης για την Πέμπτη 7 Φεβρουαρίου 2008 και για το ότι η συζήτηση αυτή θα διενεργηθεί χωρίς νέα κλήση.

Κατά τη μετ' αναβολή συζήτηση, η εκδοτική εταιρεία ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ ΑΕ εκπροσωπήθηκε από την πληρεξούσια δικηγόρο της Άρτεμη Αναστασιάδου, η οποία ζήτησε και έλαβε προθεσμία, προκειμένου να υποβάλει στην Αρχή υπόμνημα για την πληρέστερη ανάπτυξη των ισχυρισμών της εταιρείας. Πράγματι, το υπόμνημα αυτό υποβλήθηκε εμπροθέσμως στην Αρχή (με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/818, από 11/02/2008).

Μετά από εξέταση των προαναφερομένων στοιχείων, αφού αναγνώστηκαν τα πρακτικά της συνεδρίασης της 07/02/2007, άκουσε την πρόταση του εισηγητή και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

1. Η Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως:

1) Τις διατάξεις του Συντάγματος, και ιδίως εκείνες των άρθρων 2 παρ. 1, 5 παρ. 1, 9Α, 14, 25, 28 και 106 παρ. 2.

2) Τις διατάξεις του Ν. 2472/1997 για την Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που ενσωμάτωσε στην ελληνική έννομη τάξη εκείνες της Οδηγίας 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24^{ης} Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, καθώς και τις διατάξεις της Οδηγίας αυτής.

3) Τις διατάξεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (ΕΣΔΑ) του Συμβουλίου της Ευρώπης, η οποία κυρώθηκε εκ νέου με το ΝΔ 53 της 19/20.09.1974 (ΦΕΚ Α' 256), όπως αυτή ερμηνεύεται από τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ).

4) Τις διατάξεις της Σύμβασης 108 (1981) του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία των ατόμων από την αυτοματοποιημένη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, η οποία κυρώθηκε με το Ν. 2068/1992 (ΦΕΚ Α' 118) και τέθηκε σε ισχύ ως προς την Ελλάδα την 01/12/1995 με την Ανακοίνωση Υπ. Εξωτερικών Φ.0546/4173 (ΦΕΚ Α' 207/1995).

2. Επειδή, το άρθρο 9Α του Συν/τος ορίζει ότι «καθένας έχει δικαίωμα προστασίας από τη συλλογή, επεξεργασία και χρήση, ιδίως με ηλεκτρονικά μέσα, των προσωπικών του δεδομένων, όπως νόμος ορίζει. Η προστασία των προσωπικών δεδομένων διασφαλίζεται από ανεξάρτητη αρχή, που συγκροτείται και λειτουργεί όπως νόμος ορίζει». Το άρθρο 14 του Συν/τος ορίζει, μεταξύ άλλων, τα εξής: «1. Καθένας μπορεί να εκφράζει και να διαδίδει προφορικά, γραπτά και δια του τύπου τους στοχασμούς του τηρώντας τους νόμους του Κράτους. 2. Ο Τύπος είναι ελεύθερος. Η λογοκρισία και κάθε άλλο προληπτικό μέτρο απαγορεύονται. (...)». Εξάλλου, οι διατάξεις των άρθρων 2 παρ. 1, 106 παρ. 2 και 5 παρ. 1 του Συν/τος ορίζουν, αντίστοιχα, ότι «ο σεβασμός και η προστασία της αξίας του ανθρώπου αποτελούν την πρωταρχική υποχρέωση της Πολιτείας», ότι «η ιδιωτική οικονομική πρωτοβουλία δεν επιτρέπεται να αναπτύσσεται σε βάρος της ελευθερίας και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας ή προς βλάβη της εθνι-

κής οικονομίας», και, τέλος, ότι «καθένας έχει δικαίωμα να αναπτύσσει ελεύθερα την προσωπικότητά του και να συμμετέχει στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της Χώρας, εφόσον δεν προσβάλλει τα δικαιώματα των άλλων και δεν παραβιάζει το Σύνταγμα ή τα χρηστά ήθη».

3. Επειδή, το άρθρο 8 της ΕΣΔΑ, που αναφέρεται στο δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής, ορίζει ότι: «1. Παν πρόσωπον δικαιούται εις τον σεβασμόν της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής του, της κατοικίας του και της αλληλογραφίας του. 2. Δεν επιτρέπεται να υπάρξει επέμβασις δημοσίας αρχής εν τη ασκήσει του δικαιώματος τούτου, εκτός εάν η επέμβασις αυτή προβλέπεται υπό του νόμου και αποτελεί μέτρον το οποίον, εις μίαν δημοκρατικήν κοινωνίαν είναι αναγκαίον δια την εθνικήν ασφάλειαν, την δημοσίαν ασφάλειαν, την οικονομικήν ευημερίαν της χώρας, την προάσπισιν της τάξεως και την πρόληψιν ποινικών παραβάσεων, την προστασίαν της υγείας ή της ηθικής, ή την προστασίαν των δικαιωμάτων και ελευθεριών άλλων». Εξάλλου, το άρθρο 10 της ΕΣΔΑ, που αναφέρεται στην ελευθερία της έκφρασης, ορίζει ότι: «1. Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα εις την ελευθερίαν εκφράσεως. Το δικαίωμα τούτο περιλαμβάνει την ελευθερίαν γνώμης ως και την ελευθερίαν λήψεως ή μεταδόσεως πληροφοριών ή ιδεών, άνευ επεμβάσεως δημοσίων αρχών και ασχέτως συνόρων. Το παρόν άρθρον δεν κωλύει τα Κράτη από του να υποβάλωσι τας επιχειρήσεις ραδιοφωνίας, κινηματογράφου ή τηλεοράσεως εις κανονισμούς εκδόσεως αδειών λειτουργίας. 2. Η άσκησης των ελευθεριών τούτων, συνεπαγομένων καθήκοντα και ευθύνας δύναται να υπαχθή εις ωρισμένας διατυπώσεις, όρους, περιορισμούς ή κυρώσεις, προβλεπομένους υπό του νόμου και αποτελούντας αναγκαία μέτρα εν δημοκρατική κοινωνία δια την εθνικήν ασφάλειαν, την εδαφικήν ακεραιότητα ή δημοσίαν ασφάλειαν, την προάσπισιν της τάξεως και πρόληψιν του εγκλήματος, την προστασίαν της υπολήψεως ή των δικαιωμάτων των τρίτων, την παρεμπόδισιν της κοινολογήσεως εμπιστευτικών πληροφοριών ή την διασφάλισιν του κύρους και αμεροληψίας της δικαστικής εξουσίας».

4. Επειδή, το άρθρο 2 του Ν. 2472/1997 ορίζει, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου νοούνται ως: α) Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων. Δεν λογί-

ζονται ως δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα στατιστικής φύσεως συγκεντρωτικά στοιχεία, από τα οποία δεν μπορούν πλέον να προσδιορισθούν τα υποκείμενα των δεδομένων. β) Ευαίσθητα δεδομένα, τα δεδομένα που αφορούν τη φυλετική ή εθνική προέλευση, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, τη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, στην υγεία, στην κοινωνική πρόνοια και στην ερωτική ζωή, στα σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες, καθώς και στη συμμετοχή σε συναφείς με τα ανωτέρω ενώσεις προσώπων. γ) Υποκείμενο των δεδομένων, το φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα, και του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί, δηλαδή μπορεί να προσδιορισθεί αμέσως ή εμμέσως, ιδίως βάσει αριθμού ταυτότητας ή βάσει ενός η περισσότερων συγκεκριμένων στοιχείων που χαρακτηρίζουν την υπόστασή του από άποψη φυσική, βιολογική, ψυχική, οικονομική, πολιτιστική, πολιτική ή κοινωνική. δ) Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (...), κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται, από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων μεθόδων και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διατήρηση ή αποθήκευση, η τροποποίηση, η εξαγωγή, η χρήση, η διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλης μορφής διάθεση, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, η διασύνδεση, η δέσμευση (κλειδίωμα), η διαγραφή, η καταστροφή. ε) Αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (...), κάθε διαρθρωμένο σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία είναι προσιτά με γνώμονα συγκεκριμένα κριτήρια. (...) ια) Συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων, κάθε ελεύθερη, ρητή και ειδική δήλωση βουλήσεως, που εκφράζεται με τρόπο σαφή, και εν πλήρη επίγνωση, και με την οποία, το υποκείμενο των δεδομένων, αφού προηγουμένως ενημερωθεί, δέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν. Η ενημέρωση αυτή περιλαμβάνει πληροφόρηση τουλάχιστον για τον σκοπό της επεξεργασίας, τα δεδομένα ή τις κατηγορίες δεδομένων που αφορά η επεξεργασία, τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και το όνομα, την επωνυμία και τη διεύθυνση του υπεύθυνου επεξεργασί-

ας και του τυχόν εκπροσώπου του. Η συγκατάθεση μπορεί να ανακληθεί οποτεδήποτε, χωρίς αναδρομικό αποτέλεσμα (...).» Εξάλλου, το άρθρο 3 παρ. 1 του ίδιου νόμου ορίζει ότι «οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται στην εν όλω ή εν μέρει αυτοματοποιημένη επεξεργασία καθώς και στη μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε αρχείο».

5. Επειδή, ακολούθως, κατά το άρθρο 1 του Ν. 2472/1997, η θέσπιση των προϋποθέσεων για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα αποσκοπεί στην προστασία των δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών κάθε προσώπου, ενώ το άρθρο 15 παρ. 1 του ίδιου νόμου ορίζει ότι η αποστολή της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνίσταται στην εποπτεία της εφαρμογής του νόμου αυτού και άλλων ρυθμίσεων, που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και στην ενάσκηση των αρμοδιοτήτων, που της ανατίθενται κάθε φορά. Εξάλλου, το άρθρο 21 παρ. 1 του Ν. 2472/1997 ορίζει ότι η Αρχή επιβάλλει στους υπεύθυνους επεξεργασίας ή στους τυχόν εκπροσώπους τους τις από τη διάταξη αυτή προβλεπόμενες διοικητικές κυρώσεις για παράβαση των υποχρεώσεών τους, που απορρέουν από το νόμο αυτό και από κάθε άλλη ρύθμιση, που αφορά την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

6. Επειδή, περαιτέρω, η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 του Ν. 2472/1997, εναρμονιζόμενη, ιδίως, με τις διατάξεις των άρθρων 9Α, 25 παρ. 1 και 28 του Συν/τος, 8 και 7 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και 6 της Οδηγίας 95/46/ΕΕ, ρητά ορίζει ότι: «Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερο από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας. (...)». Καθιερώνονται, λοιπόν, ως θεμελιώδεις προϋποθέσεις για τη νομιμότητα κάθε επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για τη νομιμότητα της σύστασης και λειτουργίας κάθε αρχείου, οι αρχές του σκοπού της επεξεργασίας και της αναλογικότητας των δεδομένων σε σχέση πάντα με το σκοπό επεξεργασίας. Συνεπώς, κάθε επεξερ-

γασία προσωπικών δεδομένων, που γίνεται πέραν του επιδιωκόμενου σκοπού ή η οποία δεν είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξή του, δεν είναι νόμιμη.

7. Επειδή, τέλος, το άρθρο 7 του Ν. 2472/1997 ορίζει ότι η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, καθώς και η ίδρυση και λειτουργία σχετικού αρχείου, επιτρέπεται μόνο κατ' εξαίρεση, ύστερα από άδεια της Αρχής, εφόσον συντρέχει κάποια από τις περιπτώσεις, που προβλέπονται κατά τρόπο περιοριστικό στην παρ. 2 του άρθρου αυτού. Ειδικότερα, η διάταξη του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχείο (ζ') του Ν. 2472/1997 επιτρέπει κατ' εξαίρεση την επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, μετά από σχετική άδεια της Αρχής, εφόσον «η επεξεργασία αφορά δεδομένα δημοσίων προσώπων, εφόσον αυτά συνδέονται με την άσκηση δημοσίου λειτουργήματος ή τη διαχείριση συμφερόντων τρίτων, και πραγματοποιείται αποκλειστικά για την άσκηση του δημοσιογραφικού επαγγέλματος. Η άδεια της αρχής χορηγείται μόνο εφόσον η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την εξασφάλιση του δικαιώματος πληροφόρησης επί θεμάτων δημοσίου ενδιαφέροντος καθώς και στο πλαίσιο καλλιτεχνικής έκφρασης και εφόσον δεν παραβιάζεται καθ' οιονδήποτε τρόπο το δικαίωμα προστασίας της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής».

8. Επειδή, στην κρινόμενη υπόθεση η εκδοτική εταιρεία ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ ΑΕ, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, δημοσίευσε, αφενός, στο επίμαχο φύλλο της εφημερίδας Πρώτο Θέμα και, αφετέρου, στο διαδικτυακό τόπο της εφημερίδας αυτής σειρά φωτογραφιών, που αφορούν ως υποκείμενα δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τους Χ., πρώην Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Πολιτισμού (ΥΠΠΟ), και Υ., πρώην εργαζόμενη στις υπηρεσίες του ίδιου Υπουργείου, και αναφέρονται αποκλειστικά σε στιγμές της ιδιωτικής (ερωτικής) τους ζωής.

9. Επειδή, καταρχάς, η εν λόγω εκδοτική εταιρεία ισχυρίζεται ότι δεν θεμελιώνεται αρμοδιότητα της Αρχής για τη συζήτηση της κρινόμενης υπόθεσης. Και τούτο, διότι, πρώτον, η δημοσίευση των επίμαχων φωτογραφιών δεν συνιστά επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, κατά το άρθρο 2 στοιχείο (δ') του Ν. 2472/1997. Και, δεύτερον, διότι δεν τηρεί αρχείο διαρθρωμένο, κατά το άρθρο 2 στοιχείο (ε') του Ν. 2472/1997, καθόσον «εν προκειμένω δημοσιεύθηκαν στην εφημερίδα Πρώτο Θέμα πέντε από σύνολο 46 φωτο-

γραφιών, που περιλαμβάνονται στην έκθεση της Αστυνομίας και ήδη αποτελούν περιεχόμενο του φακέλου της δικογραφίας της εκκρεμούς δίκης. Η αποσπασματική δημοσίευση των φωτογραφιών αυτών (...) δεν αποτελεί αρχείο με την έννοια του Ν. 2472/ 1997, καθόσον δεν είναι διαρθρωμένο σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ούτε είναι προσιτό με γνώμονα συγκεκριμένα κριτήρια, ούτε βεβαίως περιλαμβάνει οποιαδήποτε, ούτε καν στοιχειώδη ομαδοποίηση προσωπικών δεδομένων».

10. Επειδή, ωστόσο, οι προαναφερόμενοι ισχυρισμοί της εν λόγω εκδοτικής εταιρείας είναι αβάσιμοι. Ειδικότερα, οι δημοσιευθείσες φωτογραφίες των συγκεκριμένων προσώπων συνιστούν δεδομένα τους προσωπικού χαρακτήρα, και μάλιστα ευαίσθητα (καθόσον αφορούν την ερωτική τους ζωή), σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 2 στοιχείο (β') του Ν. 2472/1997. Περαιτέρω, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι οι δημοσιεύσεις των φωτογραφιών αυτών, αφενός, στο επίμαχο φύλλο της εφημερίδας Πρώτο Θέμα και, αφετέρου, στο διαδικτυακό τόπο της εφημερίδας αυτής συνιστούν ιδιαίτερες και διακριτές μορφές επεξεργασίας («καταχώριση» και «διάδοση») των ευαίσθητων αυτών δεδομένων των εν λόγω υποκειμένων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 2 στοιχείο (δ') του Ν. 2472/1997.

11. Επειδή, ειδικότερα, και όσον αφορά στην έντυπη έκδοση της εφημερίδας αυτής, τα ευαίσθητα αυτά δεδομένα υπέστησαν κατά τη διαδικασία παραγωγής του εντύπου, που αποτέλεσε το μέσο διάδοσής τους σε έναν ευρύτατο κύκλο προσώπων, περισσότερες διαδοχικές διακριτές ηλεκτρονικές επεξεργασίες, όπως την ψηφιοποίησή τους μέσω ειδικών σαρωτών (scanners) – εφόσον οι φωτογραφίες αυτές δεν ήταν ήδη σε ψηφιακή μορφή – την καταχώρισή τους σε ηλεκτρονικό αρχείο, την περαιτέρω επεξεργασία τους ως εικόνων, προκειμένου να βελτιωθούν η ευκρίνεια και οι χρωματισμοί τους, κλπ. Είναι προφανές ότι οι περισσότερες αυτές επεξεργασίες πραγματοποιήθηκαν με τη βοήθεια των αυτοματοποιημένων μεθόδων παραγωγής της εφημερίδας αυτής, ως εντύπου.

12. Επειδή, εξάλλου, και όσον αφορά στην επεξεργασία («διάδοση») των ευαίσθητων αυτών δεδομένων, μέσω της δημοσίευσής τους στο διαδικτυακό τόπο της εφημερίδας αυτής, πρέπει να σημειωθεί ότι, όπως έχει ήδη κρίνει το ΔΕΚ, «η έννοια της επεξεργασίας τέτοιων δεδομένων του άρθρου

3, παράγραφος 1, της οδηγίας 95/46 περιλαμβάνει, σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 2, στοιχείο β', της οδηγίας αυτής, κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιούνται με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων διαδικασιών και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Η τελευταία αυτή διάταξη αναφέρει διάφορα παραδείγματα τέτοιων εργασιών, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται η ανακοίνωση με διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλη μορφή διάθεσης δεδομένων. Εντεύθεν έπεται ότι η εργασία που συνίσταται στην αναγραφή, σε ιστοσελίδα του Διαδικτύου, δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να θεωρηθεί ότι αποτελεί τέτοια επεξεργασία. Απομένει να καθοριστεί αν η επεξεργασία αυτή είναι αυτοματοποιημένη, εν όλω ή εν μέρει. Συναφώς, πρέπει να τονιστεί ότι η αναγραφή στοιχείων σε ιστοσελίδα του Διαδικτύου προϋποθέτει, σύμφωνα με τις εφαρμοζόμενες σήμερα τεχνικές και μηχανογραφικές διαδικασίες, την εκτέλεση μιας εργασίας τοποθέτησεως της σελίδας αυτής σε ένα διακομιστή του Διαδικτύου (server), καθώς και τις αναγκαίες εργασίες για να μπορούν να έχουν πρόσβαση στη σελίδα αυτή τα πρόσωπα που συνδέονται με το Διαδίκτυο. Οι εργασίες αυτές πραγματοποιούνται, τουλάχιστον εν μέρει, κατά τρόπο αυτοματοποιημένο». Συνεπώς, καταλήγει το ΔΕΚ, «η εργασία, που συνίσταται στην αναφορά, επί ιστοσελίδας του Διαδικτύου, σε διάφορα πρόσωπα και στον προσδιορισμό τους είτε με το όνομά τους είτε με άλλα μέσα, για παράδειγμα με τον αριθμό τηλεφώνου τους ή με στοιχεία σχετικά με τις συνθήκες εργασίας τους και τις ασχολίες τους κατά τον ελεύθερο χρόνο, συνιστά αυτοματοποιημένη, εν όλω ή εν μέρει, επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 95/46» (Βλ. ΔΕΚ, Απόφαση της 06/11/2003, Υπόθεση C-101/01, Lindqvist, Σκέψεις αρ. 25-27). Ανάλογα, ισχύουν, βεβαίως, για τον προσδιορισμό συγκεκριμένων προσώπων μέσω της εικόνας τους, όπως συνέβη στην κρινόμενη υπόθεση.

13. Επειδή, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει, επίσης, ότι η εκδοτική εταιρεία ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ ΑΕ – παρά τους περί του αντιθέτου ισχυρισμούς της – τηρεί αρχείο, που περιλαμβάνει τουλάχιστον όλα τα δημοσιευμένα φύλλα της εφημερίδας Πρώτο Θέμα, όπου και βρίσκονται καταχωρημένα όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των υποκειμένων τους, τα οποία έχουν κατά καιρούς δημοσιευθεί στην εφημερίδα αυτή.

Η πρόσβαση στα δεδομένα αυτά καθίσταται δυνατή τουλάχιστον με το κριτήριο του αριθμού του κάθε φύλλου της εφημερίδας Πρώτο Θέμα, καθώς και με εκείνο της ημερομηνίας κυκλοφορίας του. Εξάλλου, στο διαδικτυακό τόπο της εφημερίδας αυτής η πρόσβαση του κάθε επισκέπτη στα τηρούμενα από την εν λόγω εκδοτική εταιρεία δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα γίνεται, επίσης, χάρη στα κριτήρια του αριθμού και της ημερομηνίας κυκλοφορίας του κάθε φύλλου της εφημερίδας. Και, επιπλέον, η πρόσβαση αυτή επιτυγχάνεται μέσω του ονόματος των υποκειμένων τους, χάρη σε ειδικό μηχανισμό αναζήτησης λημμάτων (λέξεων – κλειδιών), που είναι προσιτός σε κάθε επισκέπτη του τόπου αυτού. Συνεπώς, με βάση τα προαναφερόμενα, η εκδοτική εταιρεία ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ ΑΕ όντως τηρεί αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 του Ν. 2472/1997, δηλαδή ως διαρθρωμένο σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία είναι προσιτά με γνώμονα συγκεκριμένα κριτήρια. Εξάλλου, η Αρχή έχει ήδη κρίνει, με την Απόφασή της 26/2007, για τη δημοσίευση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από εφημερίδες, ότι «τα κριτήρια, με βάση τα οποία διαρθρώνονται τα αρχεία, πρέπει να είναι ειδικά και να αφορούν στα πρόσωπα, που αναφέρονται τα δεδομένα, έτσι ώστε να επιτρέπεται η ευχερής πρόσβαση του υπευθύνου της επεξεργασίας στα εν λόγω δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα (βλ. προοίμιο Οδηγίας 95/46/ΕΚ σημείο 15 και 27). Επομένως ο νόμος εφαρμόζεται μόνο στα προσωπικά δεδομένα που περιλαμβάνονται σε διαρθρωμένα αρχεία των εφημερίδων». Η έννοια του διαρθρωμένου αρχείου περιλαμβάνεται στις διατάξεις της Οδηγίας 95/46/ΕΚ, που ενσωμάτωσε στην ελληνική έννομη τάξη ο Ν. 2472/1997.

14. Επειδή, εξάλλου, το άρθρο 15 παρ. 1 του Ν. 2472/1997 ορίζει ότι η αποστολή της Αρχής συνίσταται στην εποπτεία της εφαρμογής τόσο του νόμου αυτού όσο και άλλων ρυθμίσεων, που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Επίσης, το άρθρο 21 παρ. 1 του νόμου αυτού ορίζει ότι η Αρχή επιβάλλει στους υπεύθυνους επεξεργασίας ή στους τυχόν εκπροσώπους τους τις από τη διάταξη αυτή προβλεπόμενες διοικητικές κυρώσεις για παράβαση των υποχρεώσεών τους, που απορρέουν τόσο από το νόμο αυτό, όσο και από κάθε άλλη ρύθμιση, που αφορά την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Τέτοιου είδους ρυθμίσεις σαφώς περιλαμβάνει και η προαναφερόμενη Σύμβαση 108 (1981) του Συμβουλίου της Ευρώπης, που έχει κυρωθεί από την Ελλάδα και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του εσωτερικού ελληνικού δικαίου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 28 του Συν/τος. Όπως ρητά αναφέρει η 11η Εισαγωγική Σκέψη της Οδηγίας 95/46/ΕΚ «οι αρχές περί προστασίας των δικαιωμάτων και των ελευθεριών του ατόμου, και ιδίως της ιδιωτικής ζωής, που περιέχονται στην παρούσα οδηγία, διευκρινίζουν και επεκτείνουν τις αρχές που περιλαμβάνονται στη σύμβαση της 28ης Ιανουαρίου 1981 του Συμβουλίου της Ευρώπης περί προστασίας των προσώπων έναντι της αυτοματοποιημένης επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα». Το άρθρο 2 της Σύμβασης αυτής ορίζει την έννοια του αρχείου, για το σκοπό της προστασίας των φυσικών προσώπων από την επεξεργασία δεδομένων τους προσωπικού χαρακτήρα, απλά ως «αυτοματοποιημένο αρχείο», δηλαδή «ως κάθε σύνολο πληροφοριών, που αποτελούν αντικείμενο αυτοματοποιημένης επεξεργασίας». Συνεπώς, με βάση τα προαναφερόμενα, αρκεί η διαπίστωση της ύπαρξης αυτοματοποιημένου αρχείου, με την ως άνω έννοια, για την εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 2472/1997. Άλλωστε, ένα αυτοματοποιημένο αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα συνιστά κατά κανόνα και ένα διαρθρωμένο σύνολο δεδομένων, τα οποία είναι προσιτά με γνώμονα συγκεκριμένα κριτήρια. Στην κρινόμενη υπόθεση διαπιστώθηκε, κατά τα προαναφερόμενα, ότι το αρχείο, το οποίο τηρεί η εκδοτική εταιρεία ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ ΑΕ, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, και περιλαμβάνει τουλάχιστον όλα τα δημοσιευμένα φύλλα της εφημερίδας Πρώτο Θέμα, είναι πράγματι και αυτοματοποιημένο και διαρθρωμένο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις ως άνω διατάξεις.

15. Επειδή, περαιτέρω, η εν λόγω εκδοτική εταιρεία ισχυρίζεται ότι ενομιμοποιείτο να προβεί στις επίμαχες επεξεργασίες, διότι υπήρχε γι' αυτό η σιωπηρή συναίνεση του ενός από τα ενδιαφερόμενα υποκείμενα, δηλαδή της Υ., ενώ δεν απαιτείτο καν η συναίνεση του Χ., καθόσον αυτός είναι δημόσιο πρόσωπο. Ειδικότερα, ισχυρίζεται ότι η Υ. προσέγγισε διάφορα ΜΜΕ «με σκοπό να δημοσιοποιήσει μέσω αυτών τόσο καταγγελίες περί κακοδιαχείρισης και οικονομικών σκανδάλων του πρώην ΓΓ του Υπουργείου Πολιτισμού, όσο και καταγγελίες περί εκμετάλλευσης της θέσης του στο Υπουργείο και της υπόσχεσης περί διορισμού στο Δημόσιο προκειμένου να επιτύχει ερωτικά ανταλλάγματα

από τη συμβασιούχο. Για την απόδειξη του δευτέρου αυτού σκέλους των καταγγελιών της, η ίδια επέδειξε, όπως έχει ήδη πια αποδειχθεί, τουλάχιστον σ' ένα ΜΜΕ (MEGA) το περιεχόμενο υλικού φορέα ήχου και εικόνας με προσωπικές στιγμές, στη δε εφημερίδα μας επέδειξε παγωμένες φωτογραφίες μέσω φορητού ηλεκτρονικού υπολογιστή, όχι καλής ευκρίνειας αλλά πάντως τέτοιας που επέτρεπε την εξαγωγή συμπεράσματος ότι πρόκειται για προσωπικές στιγμές της ίδιας και του πρώην ΓΓ του Υπουργείου Πολιτισμού κ. Χ. (...) Επομένως η κατηγορούμενη 35χρονη, συμμετέχοντας οικειοθελώς σε μία δραστηριότητα που ενέχει αυξημένους κινδύνους προσβολής της προσωπικότητας της, αποδέχθηκε τους κινδύνους αυτούς παρέχοντας σιωπηρή συναίνεση, που θεμελιώνει λόγο άρσης του παρανόμου».

16. Επειδή, ωστόσο, στην κρινόμενη υπόθεση η εκδοτική εταιρεία ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ ΑΕ, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, αλυσιτελώς επικαλείται, προκειμένου να δικαιολογήσει τις επίμαχες επεξεργασίες, τις εικαζόμενες συνομιλίες του ενός εκ των υποκειμένων, δηλαδή της Υ., με εκπροσώπους συγκεκριμένου τηλεοπτικού σταθμού (MEGA CHANNEL), οι οποίες σε κάθε περίπτωση αποτελούν ήδη αντικείμενο δικαστικής διερεύνησης. Ο ισχυρισμός της εν λόγω εκδοτικής εταιρείας ότι από τις εικαζόμενες αυτές συνομιλίες, καθώς επίσης και από τις συνομιλίες της Υ. με εκπροσώπους της εφημερίδας Πρώτο Θέμα, δύναται να εξαχθεί η σιωπηρή συναίνεσή της για τις επίμαχες επεξεργασίες των ευαίσθητων δεδομένων της είναι αβάσιμος. Και τούτο, διότι από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 2 στοιχείο (ια') και 7 παρ. 2 στοιχείο (α') σαφώς προκύπτει ότι η συγκατάθεση του υποκειμένου για την επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα είναι κάθε ελεύθερη, ρητή και ειδική δήλωση βουλήσεως, που εκφράζεται εγγράφως, με τρόπο σαφή, και με πλήρη επίγνωση, και με την οποία, το υποκείμενο των δεδομένων, αφού προηγουμένως ενημερωθεί, δέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας τα δεδομένα του προσωπικού χαρακτήρα. Συγκατάθεση της Υ., που να συνάδει με τις προαναφερόμενες διατάξεις, δεν υπήρξε. Συνεπώς, οι ισχυρισμοί ότι από τις προαναφερόμενες ενέργειες της Υ. προκύπτει ρητή και ειδική συγκατάθεσή της για την επεξεργασία των ευαίσθητων δεδομένων της, με τη δημοσίευση των επίμαχων φωτογραφιών, πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμοι.

17. Επειδή, περαιτέρω, η εκδοτική εταιρεία ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ ΑΕ ισχυρίζεται ότι δεν απαιτείτο καν η συναίνεση του Χ. για τις επίμαχες επεξεργασίες, καθόσον αυτός είναι δημόσιο πρόσωπο και συντρέχει, συνεπώς, λόγος εφαρμογής της προαναφερόμενης διάταξης του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχείο (ζ') του Ν. 2472/1997. Σχετικά, η εν λόγω εκδοτική εταιρεία ισχυρίζεται ιδίως τα ακόλουθα. Πρώτον, ότι «οι φωτογραφίες, που δημοσιεύθηκαν προέρχονται και περιλαμβάνονται στην έκθεση της Αστυνομίας και η δημοσίευσή τους έγινε στο πλαίσιο του καθήκοντος της πληροφόρησης του κοινού σχετικά με το πόρισμα της Αστυνομίας, ότι δηλαδή το άτομο, που βιντεοσκοπήσε το συγκεκριμένο βίντεο, απ' όπου προέρχονται οι φωτογραφίες, ήταν το ίδιο ο φορέας του μηχανήματος βιντεοσκόπησης. Οι τρεις πρώτες στη σειρά δημοσίευσης φωτογραφίες αφορούν τη διαδρομή του φορέα του μηχανήματος βιντεοσκόπησης στο χώρο, όπου έγινε αυτή και οι επόμενες δύο αφορούν στιγμιότυπα από προσωπικές στιγμές του πρώην ΓΓ του Υπουργείου Πολιτισμού με το άτομο, που είναι ο φορέας του μηχανήματος βιντεοσκόπησης. Αποτελούν δε επιπροσθέτως απόδειξη των σχέσεων της 35χρονης κατηγορούμενης (τις οποίες η τελευταία αρνήθηκε απολογούμενη) με τον πρώην ΓΓ ΥΠΠΟ, ο οποίος είναι δημόσιο πρόσωπο». Και δεύτερον, ότι «το άτομο, που ήταν φορέας του μηχανήματος βιντεοσκόπησης, εν προκειμένω η 35χρονη κατηγορούμενη, όπως έχει γίνει γνωστό, είχε επισκεφθεί ΜΜΕ με σκοπό να δημοσιοποιήσει μέσω αυτών τόσο καταγγελίες περί κακοδιαχείρισης και οικονομικών σκανδάλων του πρώην ΓΓ του Υπουργείου Πολιτισμού κ. Χ., που αδιαμφισβήτητα πρόκειται περί δημοσίου προσώπου, στελέχους της κυβέρνησης και προσώπου της απολύτου επικαιρότητας, περί εκμετάλλευσης της θέσης του στο Υπουργείο και της υπόσχεσης περί διορισμού στο Δημόσιο προκειμένου να επιτύχει ερωτικά ανταλλάγματα από τη συμβασιούχο. Οι ενέργειες του Χ. αυτές εντάσσονταν και συσχετιζόνταν απολύτως με την άσκηση του δημοσίου λειτουργήματός του, ως εκ τούτου ο έλεγχος και η δημοσιοποίησή τους από την εφημερίδα μας εντάσσεται κάθετα στην αποστολή του Τύπου, όπως αυτή συνταγματικά κατοχυρώνεται με το άρ. 14 του Συντάγματος (...)».

18. Επειδή, ωστόσο, σε σχέση με τους προαναφερόμενους ισχυρισμούς, πρέπει να σημειωθούν τα ακόλουθα. Η Αρχή δεν εφαρμόζει τη διάταξη του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχείο (ζ') του Ν. 2472/1997

στο μέτρο που αυτή απαιτεί άδεια της Αρχής για την επεξεργασία δεδομένων δημοσίων προσώπων κατά την άσκηση του δημοσιογραφικού επαγγέλματος. Και τούτο, διότι η από τη διάταξη αυτή απαιτούμενη άδεια της Αρχής συνιστά προληπτικό μέτρο της ελευθερίας του Τύπου και ως τέτοιο απαγορεύεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 14 παρ. 2 του Συν/τος (Βλ. και Απόφαση της Αρχής 26/2007). Κατά τα λοιπά, όμως, η διάταξη του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχείο (ζ΄) του Ν. 2472/1997 είναι εφαρμοστέα, δεδομένου ότι θέτει ουσιαστικά κριτήρια για την άσκηση του και συνταγματικά κατοχυρωμένου (κατά το άρθρο 14 του Συν/τος) δημοσιογραφικού λειτουργήματος. Η συνδρομή των κριτηρίων αυτών είναι αναγκαίος όρος για τη συγκεραστική υποχώρηση της προστασίας των υποκειμένων των δεδομένων. Διαφορετική ερμηνευτική προσέγγιση της εν λόγω διάταξης θα απέβαινε εις βάρος των προστατευτέων υποκειμένων των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, πράγμα αντίθετο προς το θεμελιώδη σκοπό του Ν. 2472/1997 και της Οδηγίας 95/46/ΕΚ, που ο νόμος αυτός ενσωματώνει. Η ερμηνευτική αυτή προσέγγιση, άλλωστε, εναρμονίζεται πλήρως και με τις προαναφερόμενες διατάξεις του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ. Ειδικότερα, οι διατάξεις του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ, σύμφωνα και με τη νομολογία του ΕΔΔΑ (βλ. ιδίως Απόφαση Von Hannover, 24/09/2004, Req. n° 59320/00, Σκέψη αρ. 57), έχουν μεν ως πρωταρχικό σκοπό να προστατέψουν το άτομο από αυθαίρετες επεμβάσεις της κρατικής εξουσίας, αλλά τυγχάνουν εφαρμογής και στις σχέσεις μεταξύ ιδιωτών, ιδίως στις περιπτώσεις, όπου το δικαίωμα κάθε προσώπου στην προστασία της εικόνας του πρέπει να διαφυλαχθεί από αυθαίρετες επεμβάσεις τρίτων. Υπό την έννοια αυτή, κάθε ενδιαφερόμενο πρόσωπο απολαύει της προστασίας, που κατοχυρώνουν οι διατάξεις αυτές, έναντι κάθε παράνομης διατάραξης της ιδιωτικής και οικογενειακής του ζωής ή ανάμιξης σε αυτήν, που επιχειρείται από οποιονδήποτε τρίτο, με οποιαδήποτε μορφή, και ιδίως με την αυθαίρετη λήψη και δημοσίευση φωτογραφιών του. Στο προστατευτικό πεδίο των διατάξεων αυτών εμπίπτουν σαφώς και τα δημόσια πρόσωπα, που είναι – σύμφωνα με το άρθρο 7 του Ψηφίσματος 1165 (1998) της Κοινοβουλευτικής συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης για το σεβασμό της ιδιωτικής ζωής – εκείνα, που ασκούν δημόσιες εξουσίες και / ή κάνουν χρήση δημοσίων κεφαλαίων, καθώς και, υπό

μία ευρύτερη έννοια, όλα εκείνα, που διαδραματίζουν κάποια επιρροή στην δημόσια ζωή, είτε στον πολιτικό, στον οικονομικό, στον καλλιτεχνικό, στον κοινωνικό, στον αθλητικό ή σε οποιονδήποτε άλλο τομέα της δημόσιας ζωής. Συνεπώς, οι επεμβάσεις του Τύπου στην ιδιωτική ζωή των δημοσίων προσώπων επιτρέπονται μόνο ως εξαίρεση της παρεχόμενης σε αυτά προστασίας, ιδίως εφόσον συντρέχουν λόγοι συνεισφοράς του Τύπου σε κάποιον διάλογο δημοσίου συμφέροντος. Το δικαίωμα κάθε ενδιαφερόμενου προσώπου της προαναφερθείσας κατηγορίας στην αποτελεσματική προστασία της ιδιωτικής του ζωής επιβάλλει καταρχήν να μη λαμβάνονται υπόψη, για την εκτίμηση του σύννομου της προσβολής, που υπέστη, ούτε το εύλογο ενδιαφέρον μερίδας της κοινής γνώμης για γνώση πτυχών και λεπτομερειών της ιδιωτικής του ζωής, ούτε και το εμπορικής φύσεως έννομο συμφέρον της εκδοτικής εταιρείας, που προσδοκά να αυξήσει τα κέρδη της με τακτικές διείσδυσης στην ιδιωτική του ζωή (Βλ. ΕΔΔΑ, *op. cit.*, Σκέψεις 42 και 58 επ.).

19. Επειδή, λοιπόν, από τα παραπάνω καθώς, επίσης, και από το πλαίσιο, που έχει ήδη προδιαγράψει με προγενέστερες Αποφάσεις της η Αρχή για τους όρους και τις προϋποθέσεις της θεμιτής επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που αφορούν δημόσια πρόσωπα (βλ. ιδίως τις Αποφάσεις της Αρχής 6/2007, 26/2007, 39/2007 και 43/2007), συνάγεται ότι οι προαναφερόμενοι ισχυρισμοί της εν λόγω εκδοτικής εταιρείας είναι αβάσιμοι. Ειδικότερα, αλυσιτελώς προβάλλεται από την εν λόγω εκδοτική εταιρεία ο ισχυρισμός ότι δημοσιεύτηκαν στο φύλλο υπ' αρ. 151, της 13/01/2008, της εφημερίδας Πρώτο Θέμα μόλις 5 από σύνολο 46 φωτογραφιών, οι οποίες προέρχονται – κατά την εν λόγω εκδοτική εταιρεία – από σχετική τεχνική έκθεση των αρμόδιων αστυνομικών αρχών για το περιεχόμενο dvd, που περιείχε τις λήψεις αυτές, για το σκοπό της πληροφόρησης του κοινού σχετικά με το πόρισμα αυτών των αστυνομικών αρχών, ότι δηλαδή το άτομο, που βιντεοσκοπήσε το συγκεκριμένο βίντεο, απ' όπου προέρχονται οι φωτογραφίες, ήταν το ίδιο ο φορέας του μηχανήματος βιντεοσκοπήσεως. Πράγματι, ούτε το ενδεχόμενο οι επίμαχες φωτογραφίες να προέρχονται όντως από τη σχετική τεχνική έκθεση των αρμόδιων αστυνομικών αρχών ούτε ο προβαλλόμενος από την εν λόγω εκδοτική εταιρεία σκοπός επεξεργασίας αρκούν στην κρινόμενη υπόθεση ώστε να δικαιολογήσουν την επίμαχη επεξεργασία των

κρίσιμων ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των υποκειμένων τους. Ο προβαλλόμενος σκοπός της ανάγκης πληροφόρησης της κοινής γνώμης σχετικά με το πόρισμα των αρμόδιων αστυνομικών αρχών μπορούσε κάλλιστα να επιτευχθεί με την απλή αναφορά ή την παράθεση του περιεχομένου της σχετικής έκθεσης, χωρίς να δημοσιεύονται ταυτόχρονα και φωτογραφίες, που αφορούν αποκλειστικά στη στενά ιδιωτική (ερωτική) ζωή των συγκεκριμένων προσώπων. Η κρίση αυτή της Αρχής ενισχύεται και από το γεγονός ότι το περιεχόμενο της ίδιας τεχνικής έκθεσης των αρμόδιων αστυνομικών αρχών είχε ήδη δημοσιευτεί στο αμέσως προηγούμενο φύλλο της εφημερίδας Πρώτο Θέμα, υπ' αρ. 150, της 06/01/2008 (σελ. 6-7, υπό τον τίτλο «Τί δείχνει το βίντεο με Χ. και Υ»), χωρίς να δημοσιευτεί εκεί ούτε μία φωτογραφία, που να αφορά αποκλειστικά στη στενά ιδιωτική (ερωτική) ζωή των προσώπων αυτών. Μάλιστα, στη σελ. 5 του φύλλου υπ' αρ. 150 της εφημερίδας αυτής, της 06/01/2008, αναφέρονται ρητά και τα ακόλουθα: «Στην έκθεση της Αστυνομίας επισυνάπτονται 46 φωτογραφίες, σε πολλές από τις οποίες απεικονίζονται ο Χ. με την Υ. κατά τη διάρκεια ερωτικής πράξης. Στις φωτογραφίες, τις οποίες επιλέγει για λόγους δεοντολογίας να μη δημοσιεύσει το ΘΕΜΑ (καθ' όσον συνεχίζεται η ανάκριση και η προφυλάκιση Υ.), απεικονίζονται καθαρότητα τα πρόσωπα των δύο πρωταγωνιστών του ερωτικού σκανδάλου σε βαθμό, που δεν υπάρχει ουδεμία αμφιβολία για την ταυτότητά τους». Συνεπώς, το μόνο στοιχείο, που εμφανώς μεσολάβησε μεταξύ της 06/01/2008 και της 13/01/2008, οπότε και δημοσιεύτηκαν τελικά οι επίμαχες φωτογραφίες, είναι η εξάλειψη των λόγων δεοντολογίας, που επικαλούταν αρχικά η σύνταξη της εφημερίδας Πρώτο Θέμα για τη μη δημοσίευσή τους. Οι τελικά δημοσιευθείσες φωτογραφίες συνοδεύονταν και από αναφορές στις κινήσεις, στην εν γένει εμφάνιση και συμπεριφορά, καθώς και στους διαλόγους των απεικονιζομένων προσώπων.

20. Επειδή, από τα προαναφερόμενα συνάγεται ότι η δημοσίευση των επίμαχων φωτογραφιών, υπό τις προαναφερόμενες συνθήκες, δεν είναι σε καμία περίπτωση επεξεργασία απολύτως αναγκαία για την εξασφάλιση του δικαιώματος πληροφόρησης επί θεμάτων δημοσίου ενδιαφέροντος, ενώ ταυτόχρονα συνιστά – παρά τους περί του αντιθέτου ισχυρισμούς της εκδοτικής εταιρείας ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ ΑΕ – παραβίαση του πυρήνα του δικαιώματος προστασίας της ιδιωτικής και οικογενειακής

ζωής των απεικονιζομένων προσώπων, καθόσον αφορά την ερωτική τους ζωή (Βλ. σχετικά ιδίως και ΣτΕ 3922/2005, in NOMOS), κατά παράβαση των επιταγών της διάταξης του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχείο (ζ') του Ν. 2472/1997.

21. Επειδή, με βάση τα παραπάνω, η δημοσίευση των επίμαχων φωτογραφιών αντιβαίνει επίσης στις διατάξεις των άρθρων 9Α, 2 παρ. 1, 25, 5 παρ. 1 και 106 παρ. 2 του Συν/τος (Βλ. σχετικά ιδίως την Απόφαση 39/2007 της Αρχής). Και τούτο, διότι η παράνομη κατά τα ανωτέρω επεξεργασία των φωτογραφιών αυτών συνιστά και βάνυση προσβολή της υποχρέωσης σεβασμού και προστασίας της ανθρώπινης αξίας των υποκειμένων τους, καθώς και του δικαιώματος στην ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητάς τους. Η υποχρέωση αυτή βαρύνει και την εκδοτική εταιρεία ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ ΑΕ, καθόσον το δικαίωμα στην προστασία της ανθρώπινης αξιοπρέπειας ισχύει και στις σχέσεις μεταξύ ιδιωτών. Ενώ, οι επίμαχες επεξεργασίες των ως άνω δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν μπορούν να δικαιολογηθούν ούτε από το εύλογο ενδιαφέρον μερίδας της κοινής γνώμης για γνώση πτυχών και λεπτομερειών της ιδιωτικής ζωής των υποκειμένων τους, ούτε από το εμπορικής φύσεως έννομο συμφέρον της εν λόγω εκδοτικής εταιρείας, ενόψει των ρητών επιταγών των άρθρων 5 παρ. 1 και 106 παρ. 2 του Συν/τος.

22. Επειδή, οι προαναφερόμενες διατάξεις, των οποίων η παραβίαση έχει διαπιστωθεί στην κρινόμενη υπόθεση, αποτελούν σαφώς ρυθμίσεις, που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, για την εφαρμογή των οποίων η Αρχή έχει επιφορτιστεί, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 15 παρ. 1 του Ν. 2472/1997. Και επειδή, η Αρχή διαπιστώνει επιπλέον και την παραβίαση περισσότερων διατάξεων του νόμου αυτού. Ειδικότερα, κάθε δημοσίευση των επίμαχων φωτογραφιών, καθώς και κάθε άλλη επεξεργασία τους από την εκδοτική εταιρεία ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ ΑΕ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, χωρίς τη συγκατάθεση των απεικονιζομένων προσώπων, συνιστά παράνομη επεξεργασία αυτών των ευαίσθητων δεδομένων τους προσωπικού χαρακτήρα, καθόσον παραβιάζει ιδίως τις διατάξεις των άρθρων 2, 7, 4 παρ. 1, 11, 12 και 13 του Ν. 2472/1997. Όσον αφορά ειδικότερα τις διατάξεις του άρθρου 11 του Ν. 2472/1997, οι οποίες ρητά θεσπίζουν σε βάρος του υπευθύνου επεξεργασίας υποχρέωση ενημέρωσης του υπο-

κειμένου, που περιλαμβάνει οπωσδήποτε τα εκεί αναφερόμενα στοιχεία, η Αρχή έχει ήδη κρίνει (Βλ. Αποφάσεις 3/2007 και 39/2007) ότι η υποχρέωση αυτή είναι θεμελιώδης και συνιστά, καταρχήν, αναφαίρετο δικαίωμα του υποκειμένου, διότι από την εκπλήρωσή της εξαρτάται και η δυνατότητα άσκησης των δικαιωμάτων πρόσβασης και αντίρρησης του υποκειμένου. Συνεπώς, κάθε συλλογή και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, που διενεργείται χωρίς να έχει προηγηθεί η προαναφερόμενη υποχρέωση ενημέρωσης του υποκειμένου τους, είναι καταρχήν παράνομη.

23. Επειδή, οι κατά τα ανωτέρω διαπιστωθείσες παραβιάσεις των προαναφερομένων διατάξεων δικαιολογούν την επιβολή στην εκδοτική εταιρεία ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ ΑΕ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, προστίμου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 21 του Ν. 2472/1997. Ειδικότερα, δικαιολογούν την επιβολή συνολικού προστίμου εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) Ευρώ, το οποίο αναλύεται ως εξής: πρόστιμο εβδομήντα πέντε χιλιάδων (75.000) Ευρώ για τη δημοσίευση των επίμαχων φωτογραφιών στο φύλλο υπ' αρ. 151 της εφημερίδας Πρώτο Θέμα, της 13/01/2008, και πρόστιμο εβδομήντα πέντε χιλιάδων (75.000) Ευρώ για τη δημοσίευση των επίμαχων φωτογραφιών στο διαδικτυακό τόπο της εν λόγω εφημερίδας. Επιπλέον, πρέπει τα επίμαχα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία έχουν τύχει παράνομης επεξεργασίας και τηρούνται στα αρχεία της ως άνω εκδοτικής εταιρείας, να καταστραφούν. Αυτή η κύρωση της καταστροφής των σχετικών δεδομένων περιλαμβάνει και τις σελίδες των φύλλων της εφημερίδας Πρώτο Θέμα (τόσο στην έντυπη όσο και στην ηλεκτρονική έκδοσή της), όπου έχουν δημοσιευτεί τα δεδομένα αυτά και τηρούνται στα αρχεία της εν λόγω εκδοτικής εταιρείας. Για την επιβολή των παραπάνω διοικητικών κυρώσεων συνεκτιμώνται, ιδίως, η σοβαρότητα των παραβάσεων, που διαπιστώθηκαν, η οικονομική κατάσταση της εν λόγω εταιρείας, ως υπευθύνου επεξεργασίας, και ο βαθμός υπαιτιότητάς της.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή,

1) Αποφαίνεται ότι οι κρινόμενες δημοσιεύσεις από την εφημερίδα Πρώτο Θέμα, ιδιοκτησίας της εκδοτικής εταιρείας ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ ΑΕ, των επίμαχων φωτογραφιών, που αφορούν ως υποκείμενα δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τους Χ.,

πρώην Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Πολιτισμού (ΥΠΠΟ), και Υ., πρώην εργαζόμενη στις υπηρεσίες του ίδιου Υπουργείου, και αναφέρονται αποκλειστικά σε στιγμές της ιδιωτικής (ερωτικής) τους ζωής, αντιβαίνουν στις επιταγές των διατάξεων, που αναφέρονται στο σκεπτικό της παρούσας απόφασης και με την εφαρμογή των οποίων έχει επιφορτιστεί η Αρχή. Επομένως, είναι παράνομες οι κρινόμενες επεξεργασίες αυτών των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και η σύσταση και λειτουργία του σχετικού αρχείου.

2) Επιβάλλει στην εκδοτική εταιρεία ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ ΑΕ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, για τις κατά τα ανωτέρω διαπιστωθείσες παραβιάσεις των προαναφερομένων διατάξεων για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα, συνολικό πρόστιμο ποσού εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) Ευρώ.

3) Υποχρεώνει την εκδοτική εταιρεία ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ ΑΕ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, να προβεί στην καταστροφή των προαναφερομένων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των συγκεκριμένων προσώπων, τα οποία έχουν τύχει παράνομης επεξεργασίας και παράνομα τηρούνται στα αρχεία της εταιρείας αυτής.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 20/2008

ΖΩΝΤΑΝΗ ΜΕΤΑΔΟΣΗ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΑΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΚΥΚΛΩΜΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΕΓΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΟ ΣΕ ΧΩΡΟΥΣ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗΣ ΚΑΙ ΕΣΤΙΑΣΗΣ (ΚΑΦΕ, ΜΠΑΡ, ΚΛΠ)

Η Αρχή έλαβε το υπ' αρ' Πρωτ. 557/24-01-07 ερώτημα του κ. Χ με το οποίο ζητείται η γνωμοδότηση της Αρχής σχετικά με τη λειτουργία κάμερας σε χώρους διασκέδασης και εστίασης (καφέ, μπαρ, κτλ) και μετάδοσης εικόνας "ζωντανά" στο διαδίκτυο. Ο κ. Χ. έχει σκοπό να προσφέρει την υπηρεσία αυτή σε ενδιαφερόμενους επιχειρηματίες.

Η Αρχή απάντησε με το 557/06-02-07 έγγραφο στο οποίο ζητήθηκε να προσκομιστούν οι τεχνικές προδιαγραφές των καμερών που θα χρησιμοποιηθούν και επίσης να γίνει μια πιλοτική εγκατάσταση κάμερας έτσι ώστε να ελεγχθεί από την Αρχή ως προς τη δυνατότητα αναγνώρισης προσώπων.

Μετά από παρατήρηση των εικόνων που μεταδίδονται στο διαδίκτυο από πιλοτική εγκατάσταση κάμερας σε μία καφετέρια, διαπιστώθηκε ότι: τα

πρόσωπα των θαμώνων, πελατών δεν είναι αναγνωρίσιμα από τα σημεία όπου έχουν τοποθετηθεί οι κάμερες. Επίσης, δεν υπάρχει δυνατότητα zoom και δεν γίνεται καταγραφή εικόνας. Μεταξύ των μεταδιδόμενων εικόνων είναι και οι κινήσεις των εργαζομένων στην καφετέρια.

Στη συνέχεια, μετά από εξέταση και συνεκτίμηση όλων των παραπάνω στοιχείων και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης, η Αρχή

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. Α' του Ν.2472/1997 και την κοινοτική Οδηγία 94/46, τα δεδομένα ήχου και εικόνας, εφόσον αναφέρονται σε πρόσωπα, συνιστούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.

Σύμφωνα με την Οδηγία 1122/2000 για τα κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης, η αποθήκευση και διαβίβαση εικόνας προσώπου, η οποία συλλέγεται με λήψη από σταθερή βιντεοκάμερα, που λειτουργεί μόνιμα, συνεχώς ή κατά τακτά χρονικά διαστήματα, σε κλειστό ή ανοικτό χώρο συγκέντρωσης ή διέλευσης κοινού, όπως για παράδειγμα οδοί, πλατείες, σταθμοί, λιμάνια, τράπεζες, καταστήματα, γήπεδα, θέατρα, κινηματογράφοι, ή σε μέσα μεταφοράς δημόσιας χρήσης, συνιστά επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, κατά την έννοια του άρθρου 2 παρ. δ' του Ν.2472/1997.

Επίσης, κατά το άρθρο 1 της Οδηγίας 1122/2000: Η λήψη και επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης που λειτουργεί μόνιμα, συνεχώς ή κατά τακτά χρονικά διαστήματα δεν επιτρέπεται, διότι προσβάλλει την προσωπικότητα και την ιδιωτική ζωή του ατόμου. Κατ' εξαίρεση, τέτοιου είδους λήψη (μόνιμη, συνεχής ή κατά τακτά χρονικά διαστήματα) και επεξεργασία είναι νόμιμη, χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου, υπό τις προϋποθέσεις του Ν.2472/1997, εφ' όσον ο σκοπός της επεξεργασίας είναι η προστασία προσώπων ή αγαθών ή η ρύθμιση της κυκλοφορίας.

Η ποιότητα της μεταδιδόμενης εικόνας και η τοποθέτηση της κάμερας στην πιλοτική εγκατάσταση που εξετάστηκε δεν επιτρέπει την άμεση αναγνώριση προσώπων. Ωστόσο, δεδομένου ότι το όνομα και η τοποθεσία της καφετέρας είναι γνωστά, αν κάποιος έχει γνώση του ότι συγκεκριμένο πρόσωπο βρίσκεται εκεί, τότε πιθανόν παρα-

κολουθώντας την μεταδιδόμενη εικόνα στο διαδίκτυο, να μπορεί να ταυτοποιήσει το πρόσωπο (συνδυάζοντας σωματικά χαρακτηριστικά που ήδη γνωρίζει, ντύσιμο, παρέα, κτλ), και έτσι να “παρακολουθεί” κατά κάποιο τρόπο το πρόσωπο αυτό.

Επίσης, αν και τα πρόσωπα των εργαζομένων δεν είναι αναγνωρίσιμα, ο τρόπος που κινούνται και που μεταδίδεται μέσω της εικόνας στο διαδίκτυο “προδίδει” κατά κάποιο τρόπο την ιδιότητά τους (π.χ ο σερβιτόρος κινείται από τραπέζι σε τραπέζι με ένα δίσκο), με αποτέλεσμα να μπορεί ο οποιοσδήποτε να παρακολουθεί τον εργαζόμενο στο χώρο εργασίας του μέσω του διαδικτύου. Δηλαδή η συγκεκριμένη εγκατάσταση δίνει τη δυνατότητα σε τρίτους να προβούν σε παράνομη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων πελατών και εργαζομένων.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή γνωμοδοτεί ότι στην συγκεκριμένη περίπτωση η εγκατάσταση καμερών σε χώρους διασκέδασης και εστίασης (καφέ, μπαρ, κτλ) και μετάδοσης εικόνας “ζωντανά” στο διαδίκτυο είναι παράνομη.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 23/2008

ΕΠΙΒΟΛΗ ΠΡΟΣΤΙΜΟΥ ΣΤΗΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΑΜΠΡΑΚΗ ΑΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΩΝ ΑΡ.4 ΚΑΙ 7 Ν. 2472/1997.

Η ΑΡΧΗ ΕΛΑΒΕ ΥΠΟΨΗ ΤΑ ΠΑΡΑΚΑΤΩ:

Ο Χ υπέβαλε ενώπιον της Αρχής την υπ' αριθμ πρωτ. 5427/11.08.2006 προσφυγή κατά της εφημερίδας ΤΟ ΒΗΜΑ, η οποία ανήκει στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΑΜΠΡΑΚΗ Α.Ε., και του δημοσιογράφου και συντάκτη αυτής, Υ για δημοσίευμα της πρώτης των καθ' ων με ημερομηνία ..., το οποίο υπέγραφε ο δεύτερος των καθ' ων και αναφερόταν, μεταξύ άλλων, και στο πρόσωπο του προσφεύγοντος. Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι μέσω του υπό κρίση δημοσιεύματος προσδιορίζεται η ταυτότητά του και δημοσιοποιούνται προσωπικά του δεδομένα -μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και ευαίσθητα κατά την έννοια του αρ. 2 περ β' Ν. 2472/1997- χωρίς τη συγκατά-

θέση του και υπ' αυτήν την έννοια παραβιάζεται ο Ν. 2472/1997.

Συγκεκριμένα, σε ολοσέλιδο δημοσίευμα της πρώτης των καθ' ων με ημερομηνία 30.12.2004 αναφερόταν η υπόθεση της εμπλοκής δύο Ελλήνων ιδιωτών, οι οποίοι κατονομάζονταν, σε υπόθεση αγοράς όπλων το έτος 2004, με σκοπό να τα πωλήσουν στη συνέχεια σε Ιρακινούς και στην Αλ Κάιντα, προκειμένου να λάβουν τις χρηματικές αμοιβές που είχε θεσπίσει η αμερικανική κυβέρνηση για πληροφορίες σχετικές με τη διεθνή τρομοκρατία και τη δράση των ανταρτών στο Ιράκ. Σύμφωνα με το δημοσίευμα, οι Έλληνες αυτοί, οι οποίοι τελικά συνελήφθησαν από τις ουκρανικές αρχές και κατηγορήθηκαν για προμήθεια όπλων για λογαριασμό της Αλ Κάιντα και συνεργατών του Σαντάμ Χουσεΐν, είχαν, πριν προχωρήσουν στην ως άνω αγοραπωλησία, σειρά επαφών και συνεννοήσεων με συνεργάτες του Τζωρτζ Μπους και αξιωματούχους του CIA και του FBI, μέσω ενός υπαλλήλου της ελληνικής πρεσβείας στην Ουάσιγκτον. Ο υπάλληλος αυτός, ο οποίος δεν κατονομάζεται, αλλά για τον οποίο δίνονται ορισμένα στοιχεία, είναι σύμφωνα με όσα ο ίδιος ισχυρίζεται, ο προσφεύγων. Σύμφωνα με το ίδιο δημοσίευμα, η υπόθεση που περιγράφεται, θεωρήθηκε υψίστης σημασίας για την ελληνική κυβέρνηση και αντιμετωπίστηκε σε επίπεδο Ε.Υ.Π., αντιτρομοκρατικής υπηρεσίας και των ενόπλων δυνάμεων, αλλά δεν δημοσιοποιήθηκε γι' αυτή σχεδόν τίποτα, διότι ελλόχευε ο κίνδυνος να κατηγορηθεί η Ελλάδα για πώληση όπλων στο Ιράκ και τη διεθνή τρομοκρατία κατά την περίοδο αμέσως πριν από του Ολυμπιακούς αγώνες του 2004. Όσον αφορά τον προσφεύγοντα, το υπό κρίση δημοσίευμα ανέφερε ότι: α) ήταν υπάλληλος της ελληνικής πρεσβείας στην Ουάσιγκτον, β) ηλικίας 55 ετών, γ) εργαζόταν ως πολιτικός υπάλληλος στο γραφείο του αεροπορικού ακολούθου, δ) φαίνεται να είχε σημαντική θέση σε μασονική στοά στην Ουάσιγκτον και υψηλές γνωριμίες στην κυβέρνηση των Η.Π.Α., ε) είχε χειριστεί θέματα εξοπλισμών του υπουργείου Εθνικής Άμυνας, στ) μετά την εξεταζόμενη από το δημοσίευμα υπόθεση, μετατέθηκε στη Μετεωρολογική Υπηρεσία στο Ελληνικό, ύστερα από παρέμβαση των αμερικανικών αρχών και ζ) κατέθεσε σχετικά με την υπόθεση στην ανακρίτρια της εισαγγελίας πρωτοδικών Αθηνών, ύστερα από αίτημα δικαστικής συνδρομής των ουκρανικών αρχών. Οι καθ' ων παρείχαν με το υπ' αριθμ. πρωτ.

4884/05.07.07 έγγραφό τους προς την Αρχή τις απόψεις τους σχετικά με την υπό κρίση προσφυγή, σύμφωνα με τις οποίες η αναφορά στις παραπάνω ιδιότητες του προσφεύγοντος ήταν απαραίτητη, προκειμένου να καταστεί έγκυρο το κρίσιμο δημοσίευμα της εφημερίδας. Στη συνέχεια οι καθ' ων κλήθηκαν προς ακρόαση κατά τη συζήτηση του θέματος στο Συμβούλιο της Αρχής στις 25.10.2007, οπότε και ενέμειναν στην ίδια άποψη. Το Συμβούλιο κατόπιν διεξοδικής συζήτησης

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Σύμφωνα με το αρ. 2 περ. γ' Ν. 2472/1997, ως υποκείμενο των δεδομένων νοείται "το φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα, και του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί, δηλαδή μπορεί να προσδιορισθεί αμέσως ή εμμέσως, ιδίως βάσει αριθμού ταυτότητας ή βάσει ενός ή περισσότερων συγκεκριμένων στοιχείων που χαρακτηρίζουν την υπόστασή του από άποψη φυσική, βιολογική, ψυχική, οικονομική, πολιτιστική, πολιτική ή κοινωνική".

Στην υπό κρίση περίπτωση ο προσφεύγων δεν κατονομάζεται μεν στο δημοσίευμα της πρώτης των καθ' ων, δίδονται ωστόσο τόσες πληροφορίες για το πρόσωπό του (ηλικία, θέση στην οποία υπηρετούσε, τομέας εξειδίκευσής του), ώστε τελικά η ταυτότητα αυτού να καθίσταται εμμέσως προσδιορίσιμη.

Σύμφωνα με το αρ. 2 περ. α' Ν. 2472/1997, ως δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα νοούνται "κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων". Οι πληροφορίες, συνεπώς, οι οποίες αφορούν στην ηλικία, την εργασία, την εξειδίκευση και την υπηρεσιακή πορεία ενός προσώπου συνιστούν προσωπικά δεδομένα αυτού.

Σύμφωνα με το αρ. 2 περ β' Ν. 2472/1997 ως ευαίσθητα δεδομένα νοούνται "τα δεδομένα που αφορούν στη φυλετική ή εθνική προέλευση, στα πολιτικά φρονήματα, στις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, στη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, στην υγεία, στην κοινωνική πρόνοια και στην ερωτική ζωή, στα σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες, καθώς και στη συμμετοχή σε συναφείς με τα ανωτέρω ενώσεις προσώπων".

Με τον όρο "τεκτονισμός" νοείται το ιδιαίτερο σύστημα ηθικής που ακολουθούν οι ελεύθεροι τέκτονες, καθώς και το σύνολο των ανά τον κόσμο κλειστών οργανώσεών τους. Η ηθική αποτελεί τον

κλάδο εκείνο της φιλοσοφίας ο οποίος διερευνά τα συστήματα αξιών και αρχών τα οποία καθορίζουν ποια ανθρώπινη συμπεριφορά είναι αποδεκτή και ορθή και ποιο είναι το “δέον” προς το οποίο πρέπει να συμμορφωθούν τα άτομα και το κοινωνικό σύνολο. Ως εκ τούτου, η πληροφορία σχετικά με τη συμμετοχή ενός προσώπου σε τεκτονική στοά αποτελεί, ανεξαρτήτως από την κοινωνική αποδοχή ή απόρριψη που συνοδεύει το περιεχόμενο των αρχών που πρεσβεύει ο τεκτονισμός, ευαίσθητο προσωπικό δεδομένο, υπό την έννοια του άρ. 2 περ. β’ Ν. 2472/1997.

Σύμφωνα με το άρ. 4 παρ. 1 περ β’ Ν. 2472/1997, “τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας”. Σύμφωνα με τις αρχές της συναφείας και της προσφορότητας των δεδομένων προς τους σκοπούς της επεξεργασίας, οι οποίες κατοχυρώνονται στην ανωτέρω διάταξη, δεδομένα τα οποία δεν είναι σχετικά και κατάλληλα για την εξυπηρέτηση ενός νόμιμου σκοπού επεξεργασίας δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο νόμιμης επεξεργασίας σύμφωνα με το Ν. 2472/1997. Εν προκειμένω, η δημοσιοποίηση της πληροφορίας σχετικά με τη συμμετοχή του προσφεύγοντος σε τεκτονική στοά, η οποία συνιστά ευαίσθητο προσωπικό δεδομένο υπό την έννοια του άρ. 2 περ. β’ Ν. 2472/1997, δεν είναι συναφής ούτε και πρόσφορη σε σχέση με το σκοπό της επεξεργασίας, ο οποίος συνίσταται στην ενημέρωση της κοινής γνώμης για ένα θέμα ευρύτερου δημόσιου ενδιαφέροντος.

Επιπλέον, σύμφωνα με το άρ. 7 παρ. 1 Ν. 2472/1997, “απαγορεύεται η συλλογή και επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων”. Σύμφωνα με το άρ. 7 παρ. 2 Ν. 2472/1997, “κατ’ εξαίρεση επιτρέπεται η συλλογή και επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, καθώς και η ίδρυση και λειτουργία σχετικού αρχείου, ύστερα από άδεια της Αρχής, όταν συντρέχουν μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες προϋποθέσεις: (...) ζ) η επεξεργασία αφορά δεδομένα δημοσίων προσώπων, εφόσον αυτά συνδέονται με την άσκηση δημόσιου λειτουργήματος ή τη διαχείριση συμφερόντων τρίτων, και πραγματοποιείται αποκλειστικά για την άσκηση του δημοσιογραφικού επαγγέλματος. Η άδεια της αρχής χορηγείται μόνο εφόσον η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την εξασφάλιση του δικαιώματος πληροφόρησης επί θεμάτων δη-

μοσίου συμφέροντος καθώς και στο πλαίσιο καλλιτεχνικής έκφρασης και εφόσον δεν παραβιάζεται καθ’ οιονδήποτε τρόπο το δικαίωμα προστασίας της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής”.

Ως «δημόσια πρόσωπα» θεωρούνται τα πρόσωπα, στα οποία έχει αποδοθεί δημόσια εξουσία αλλά και τα επονομαζόμενα πρόσωπα απόλυτης επικαιρότητας, τα πρόσωπα, δηλαδή, που κατέχουν μια ιδιαίτερη θέση στην κοινωνία, διατηρώντας ισχύ και ασκώντας επιρροή στα κοινωνικά δρώμενα, όπως είναι π.χ. οι πολιτικοί ή οι καλλιτέχνες (βλ. με αριθμ. 24, 25 και 26/2005 αποφάσεις ΑΠΔΠΧ με περαιτέρω παραπομπές, Ιγγλεζάκης, Ευαίσθητα Προσωπικά Δεδομένα, σελ. 247 με περαιτέρω παραπομπές). Ως δημόσια πρόσωπα κατά το ΕΔΔΑ νοούνται τα πρόσωπα που κατέχουν δημόσια θέση ή / και χρησιμοποιούν δημόσιο χρήμα ή ακόμα και όλοι όσοι διαδραματίζουν ρόλο στη δημόσια ζωή είτε την πολιτική, την οικονομική, την καλλιτεχνική, την κοινωνική, την αθλητική ή οποιουδήποτε άλλου τομέα της δημόσιας ζωής (βλ. απόφαση ΕΔΔΑ Καρολίνα του Ανόβερου κατά Γερμανίας, 24.6.2004). Προκειμένου δε να τύχει εφαρμογής η εξαίρεση της διάταξης του άρ. 7 παρ. 2 ζ’ Ν. 2472/1997, δεν αρκεί να πρόκειται για επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων δημοσίων προσώπων. Η διατύπωση της διάταξης του άρ. 7 παρ. 2 ζ’ επιτάσσει, επιπλέον, τα δεδομένα των δημοσίων προσώπων που υφίστανται επεξεργασία, να συνδέονται με την άσκηση δημοσίου λειτουργήματος ή τη διαχείριση συμφερόντων τρίτων.

Ο προσφεύγων, ο οποίος υπηρετούσε κατά την κρίσιμη για το δημοσίευμα περίοδο, ως διοικητικός-πολιτικός υπάλληλος στην ελληνική πρεσβεία στην Ουάσινγκτον, δεν αποτελεί δημόσιο πρόσωπο και υπ’ αυτήν την έννοια δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής της εξαίρεσης του άρ. 7 παρ. 2 περ. ζ’ Ν. 2472/1997. Κατά συνέπεια, η εφημερίδα ΤΟ ΒΗΜΑ παρέβη το Ν. 2472/1997 προβαίνοντας στη δημοσιοποίηση της πληροφορίας που αναφέρεται στη συμμετοχή του προσφεύγοντος σε τεκτονική στοά.

Σύμφωνα με το άρ. 5 παρ. 1 Ν. 2472/1997, “επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του”. Η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων τους, είναι κατ’ εξαίρεση επιτρεπτή, μόνο στην περίπτωση που συντρέχει κάποια από τις βάσεις νομιμότητας της

επεξεργασίας της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του ν. 2472/1997. Σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 2 περ. ε' του ν. 2472/1997 "κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση, όταν (...) ε) η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του εννόμου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέρχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών". Ως τέτοιο έννομο συμφέρον νοείται και το δικαίωμα της πληροφόρησης, τόσο του πληροφορείν (άρθρο 14 παρ. 1 Σ.) όσο και του πληροφορείσθαι (άρθρο 5Α Σ.) (υπ' αριθμ. 24, 25, 26/2005 αποφάσεις ΑΠΔΠΧ).

Κρίσιμη, συνεπώς, κάθε φορά είναι η εξέταση της σύγκρουσης συνταγματικά κατοχυρωμένων δικαιωμάτων, αφενός του δικαιώματος της ελεύθερης πληροφόρησης (άρθρα 14 παρ. 1 και 5Α Σ.), αφετέρου της προστασίας της ιδιωτικής ζωής του ατόμου και του πληροφοριακού αυτοκαθορισμού (9, 9Α Σ). Από το Σύνταγμα δεν προκύπτει in abstracto επικράτηση του ενός δικαιώματος έναντι του άλλου. Πρέπει όμως να γίνεται μία οριοθέτηση των πεδίων εφαρμογής των δικαιωμάτων, σύμφωνα με τις αρχές της ad hoc στάθμισης των αντιτιθέμενων συμφερόντων και της πρακτικής αρμονίας και αναλογικής εξισορρόπησης, εφαρμόζοντας και την αρχή της αναλογικότητας, που κατοχυρώνεται και συνταγματικά στο άρθρ. 25 παρ. 1, με τέτοιον τρόπο ώστε τα προστατευόμενα αγαθά να διατηρούν την κανονιστική τους εμβέλεια. Η κρίση για το εάν σε κάθε συγκεκριμένη υπόθεση, η επεξεργασία ασκήθηκε νόμιμα ή αντίθετα παραβιάστηκε κατ' αυτή το δικαίωμα της πληροφοριακής αυτοδιάθεσης των θιγόμενων προσώπων και της ιδιωτικής ζωής υπακούει τόσο στο κριτήριο του κατά πόσο η επεξεργασία αυτή εξυπηρέτησε το συμφέρον της πληροφόρησης της κοινής γνώμης, που υπερτερεί στη συγκεκριμένη περίπτωση του δικαιώματος της ιδιωτικής ζωής, όσο και στο κατά πόσο η συγκεκριμένη προσβολή ήταν, στο πλαίσιο της αρχής της αναλογικότητας, αναγκαία για την άσκηση του δικαιώματος πληροφόρησης (βλ. τη με αριθμ. 100/31.1.2000 απόφαση της Αρχής).

Η ανάγκη ενημέρωσης του κοινού γίνεται εντονότερη σε μείζονα θέματα δημοσίου ενδιαφέροντος, ιδίως όταν αυτά άπτονται δημοσίων και

εθνικών συμφερόντων. Τέτοιο χαρακτήρα είχαν σαφώς τα θέματα τα οποία πραγματεύεται το κρίσιμο δημοσίευμα, που αφορούν την τυχόν εμπλοκή Ελλήνων σε υπόθεση διεθνούς τρομοκρατίας και εμπορίου όπλων. Η δημοσιοποίηση των θεμάτων αυτών εξυπηρετεί το υπέρτερο έννομο συμφέρον των πολιτών προς πληροφόρηση. Υπ' αυτήν την έννοια, η επεξεργασία των απλών προσωπικών δεδομένων του προσφεύγοντος από το υπό κρίση δημοσίευμα, χωρίς τη συγκατάθεσή του, εμπίπτει στην εξαίρεση του άρ. 5 παρ. 2 περ. ε' Ν. 2472/1997, όπως αυτή αναλύθηκε παραπάνω, και είναι νόμιμη.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή δέχεται εν μέρει την υπ' αριθμ πρωτ. 5427/11.08.2006 προσφυγή του Χ και επιβάλλει στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΑΜΠΡΑΚΗ ΑΕ πρόστιμο ύψους πέντε χιλιάδων (5.000) Ευρώ για την παραβίαση των άρ. 4 σκαι 7 Ν. 2472/1997.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 27/2008

ΚΛΕΙΣΤΑ ΚΥΚΛΩΜΑΤΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΣΕ ΧΩΡΟ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΩΝ.

Η ΑΡΧΗ ΕΛΑΒΕ ΥΠΟΨΗ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

Κατόπιν δημοσιεύματος της Πέμπτης 7-6-07 στην εφημερίδα "ΕΘΝΟΣ" και της με αρ. πρωτ. 4071/7-6-07 επιστολής της ΕΛΜΕ Καρδίτσας, η οποία κοινοποιήθηκε επίσης σε μια σειρά δημοσίων φορέων και προσώπων καθώς και στα κόμματα της Βουλής, η Αρχή έλαβε γνώση για την εγκατάσταση κλειστών κυκλωμάτων παρακολούθησης σε σχολεία του Νομού Καρδίτσας και ειδικότερα στον αύλειο χώρο του ΕΠΑΛ Σοφάδων και τους διαδρόμους ισογείου και 1ου ορόφου του Μουσικού Σχολείου Καρδίτσας.

Η Αρχή απέστειλε τις με αρ. πρωτ. 4222/12-6-2007 και 4223/12-6-2007 επιστολές προς τα δύο Σχολεία ζητώντας να προβούν στις απαραίτητες ενέργειες για τη σύννομη λειτουργία του κλειστού κυκλώματος και να προβούν σε γνωστοποίηση του κλειστού κυκλώματος εντός 15 ημερών όπου να επισυνάψουν διάγραμμα στο οποίο να φαίνονται οι ακριβείς θέσεις τοποθέτησης και να σημειώνεται ο χώρος που ελέγχει κάθε κάμερα. Και τα δύο Σχολεία απέστειλαν γνωστοποιήσεις εντός της τεθείσας προθεσμίας, παραθέτοντας τη δική τους αι-

τιολόγηση για την αναγκαιότητα εγκατάστασης των κυκλωμάτων και προσκομίζοντας φωτογραφίες όπου απεικονίζεται ο χώρος που παρακολουθούν τα εν λόγω κυκλώματα.

Αναλυτικότερα το 1ο ΕΠΑΛ – ΤΕΕ Σοφάδων υπέβαλε την με αρ. πρωτ. 678ΓΝ/27-6-07 γνωστοποίηση κλειστού κυκλώματος. Συνημμένα υπέβαλε κάτοψη του σχολείου και του αύλειου χώρου, σειρά 30 περίπου φωτογραφιών όπου απεικονίζεται το σχολείο και ο αύλειος χώρος του καθώς και η περιοχή γύρω από το σχολείο και επισημαίνονται τα σημεία τοποθέτησης των καμερών, αντίγραφο πρακτικού του σχολικού συμβουλίου της 30-5-2007 όπου έχει συζητηθεί το θέμα της τοποθέτησης των καμερών, έγγραφο της 30-5-2007 του μαθητικού συμβουλίου και του συλλόγου γονέων και κηδεμόνων καθώς και έγγραφο του συλλόγου διδασκόντων του συστεγαζόμενου ΕΕΕΕΚ Σοφάδων.

Το Μουσικό Σχολείο Καρδίτσας υπέβαλε την με αρ. πρωτ. 686ΓΝ/29-6-07 γνωστοποίηση κλειστού κυκλώματος. Συνημμένα υπέβαλε σχεδιάγραμμα κάτοψης των ορόφων του σχολείου και σειρά 5 φωτογραφιών όπου απεικονίζονται τα σημεία τοποθέτησης των καμερών και ο χώρος που αυτές επιβλέπουν.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Σύμφωνα με το άρθρο 2 περ. α' ν.2472/1997 και την κοινοτική Οδηγία 94/46, τα δεδομένα ήχου και εικόνας, εφόσον αναφέρονται σε πρόσωπα, συνιστούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.

Σύμφωνα με την οδηγία 1122/2000 της Αρχής για τα κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης “η αποθήκευση και διαβίβαση εικόνας προσώπου, η οποία συλλέγεται με λήψη από σταθερή βιντεοκάμερα, που λειτουργεί μόνιμα, συνεχώς ή κατά τακτά χρονικά διαστήματα, σε κλειστό ή ανοικτό χώρο συγκέντρωσης ή διέλευσης κοινού, όπως για παράδειγμα οδοί, πλατείες, σταθμοί, λιμάνια, τράπεζες, καταστήματα, γήπεδα, θέατρα, κινηματογράφοι, ή σε μέσα μεταφοράς δημόσιας χρήσης, συνιστά επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, κατά την έννοια του άρθρου 2 περ. δ' ν.2472/1997.” Επίσης, κατά το άρθρο 1 της παραπάνω οδηγίας “η λήψη και επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης που λειτουργεί μόνιμα, συνεχώς ή κατά τακτά χρονικά διαστήματα δεν επιτρέπεται, διότι προσβάλλει την προσωπικότητα και την ιδιωτική ζωή του

ατόμου. Κατ' εξαίρεση, τέτοιου είδους λήψη (μόνιμη, συνεχής ή κατά τακτά χρονικά διαστήματα) και επεξεργασία είναι νόμιμη, χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου, υπό τις προϋποθέσεις του ν.2472/1997, εφ' όσον ο σκοπός της επεξεργασίας είναι η προστασία προσώπων ή αγαθών ή η ρύθμιση της κυκλοφορίας.”

Από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι: Στο ΕΠΑΛ Σοφάδων, όπως προκύπτει από τη γνωστοποίηση και το συνημμένο σχεδιάγραμμα και τις φωτογραφίες, έχουν εγκατασταθεί τέσσερις συνολικά κάμερες που επιβλέπουν τον αύλειο χώρο του σχολείου. Το κτίριο φαίνεται ότι είναι σημαντικά μεγάλο και έχει και ιδιαίτερα εκτεταμένο αύλειο χώρο. Το σχολείο υποστηρίζει ότι βρίσκεται σε περιοχή εκτός του πολεοδομικού ιστού της πόλης κάτι που απεικονίζεται και στις προσκομισθείσες φωτογραφίες και ανάμεσα σε οικισμούς αθίγγανων, οι οποίοι υποδεικνύονται στις φωτογραφίες.

Από τις τέσσερις κάμερες που έχουν τοποθετηθεί η μία βρίσκεται στη στέγη του κτιρίου, απέναντι από την κεντρική του είσοδο και στοχεύει την είσοδο αυτή. Στην εν λόγω είσοδο έχει τοποθετηθεί μπάρα που ελέγχεται απομακρυσμένα. Το σχολείο δηλώνει ότι με τη χρήση της κάμερας ελέγχουν τα οχήματα που μπαίνουν ή βγαίνουν και ανοιγοκλείνουν την πύλη καθώς δεν υπάρχει οπτική επαφή του γραφείου του Διευθυντή ή του Επιστάτη με την κύρια πύλη, λόγω μεγάλης απόστασης. Οι υπόλοιπες τρεις κάμερες είναι τοποθετημένες ακριβώς κάτω από την απόληξη των κεραμιδιών της στέγης του σχολείου, έτσι ώστε να ελέγχονται οι υπόλοιπες πλευρές του. Ως αιτιολογία για την τοποθέτηση των καμερών αυτών προβάλλεται η ασφάλεια της κτιριακής υποδομής τις νυχτερινές ώρες, καθώς το σχολείο στερείται φύλακα ή νυχτοφύλακα. Το σχολείο δηλώνει ότι οι κάμερες λειτουργούν εκτός ωραρίου του σχολείου και μετά από την αποχώρηση των μαθητών. Τα δεδομένα αποθηκεύονται σε κασέτα που ανακυκλώνεται κάθε ημέρα. Τέλος, έχουν τοποθετηθεί έξι συνολικά πινακίδες για την ενημέρωση λειτουργίας του κυκλώματος.

Από τα στοιχεία που απέστειλε το Μουσικό Σχολείο Καρδίτσας προκύπτει ότι έχουν εγκατασταθεί τέσσερις κάμερες οι οποίες βρίσκονται τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό του κτιρίου του. Οι δύο κάμερες βρίσκονται εξωτερικά του κτιρίου ώστε να ελέγχουν τις εισόδους του και οι άλλες δύο εσωτερικά στις σκάλες του ισόγειου και του Α'

ορόφου. Σύμφωνα με όσα αναφέρει ο διευθυντής, το σχολείο βρίσκεται στο κέντρο της πόλης και είναι ευάλωτο όλο το εικοσιτετράωρο από ανθρώπους του “περιθωρίου” καθώς βρίσκεται σε απόσταση αναπνοής από πάρκο της πόλης. Επισημαίνει ότι θέλει να προφυλάξει το σχολείο από εισόδο τοξικομανών ακόμα και την ώρα λειτουργίας του. Το σχολείο στεγάζεται σε παλιό και ενοικιαζόμενο κτίριο, με πολλές δυνατότητες εισόδου, ενώ δε διαθέτει ούτε φύλακα ούτε επιστάτη. Τα γραφεία των καθηγητών βρίσκονται στον 1ο όροφο και δεν υπάρχει δυνατότητα ελέγχου των εισόδων κατά τις ώρες λειτουργίας του σχολείου. Ο διευθυντής δηλώνει ως πρόσθετο λόγο, εκτός από την ασφάλεια των μαθητών, την προστασία από κλοπή της περιουσίας του σχολείου που περιλαμβάνει και μουσικά όργανα μεγάλης αξίας.

Στη γνωστοποίηση δηλώνεται ότι η λειτουργία των καμερών θα γίνεται μετά το τέλος των μαθημάτων μόνο με καταγραφή εικόνας για την ασφάλεια του κτιρίου και της περιουσίας του σχολείου. Αυτό έρχεται σε αντίθεση με τους λόγους που προβάλλονται και αφορούν λειτουργία του κυκλώματος όταν το σχολείο είναι ανοιχτό.

Σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 2 ε του ν. 2472/1997 η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων επιτρέπεται όταν “η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακινούνται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών.”

Θα πρέπει και για τα δύο σχολεία να εξετασθεί κατά πόσον ισχύει το παραπάνω βασικό κριτήριο για τη νομιμότητα της επεξεργασίας δηλαδή η αρχή της αναλογικότητας. Θα πρέπει επίσης να συνυπολογιστεί ότι η λειτουργία τέτοιων συστημάτων σε χώρο μάθησης ενδέχεται να προκαλεί ιδιαίτερα προβλήματα. Όπως υποστηρίζει στην καταγγελία της η ΕΛΜΕ Καρδίτσας λειτουργία κάμερας σε οποιονδήποτε χώρο σχολείου είναι μέτρο αντιπαιδαγωγικό, αντιδημοκρατικό και αυταρχικό, περιορίζει την ελευθερία έκφρασης του συνόλου των φορέων της εκπαιδευτικής κοινότητας που αποτελεί την ουσία της εκπαίδευσης και της παιδαγωγικής ελευθερίας. Τονίζει μάλιστα ότι δεν πρέπει να αφήσουμε τους μαθητές να

συνηθίσουν στην ιδέα της ηλεκτρονικής παρακολούθησης και του ελέγχου της φυσικής παρουσίας και δράσης τους, γεγονός που θεωρούν ότι βλάπτει την προσωπική τους αξιοπρέπεια.

Ο σκοπός της επεξεργασίας, θα μπορούσε να επιτευχθεί και με λιγότερο επαχθή για το άτομο μέσα και στις δύο περιπτώσεις. Ειδικότερα, στην περίπτωση του ΕΠΑΛ Σοφάδων, η κάμερα στην πόρτα της αυλής του σχολείου θα μπορούσε να ελέγχεται με άλλο αυτόματο σύστημα, όπως για παράδειγμα με θυροτηλέφωνο, χωρίς να είναι απαραίτητη η λήψη εικόνας από αυτή. Οι 3 υπόλοιπες κάμερες έχουν σαν σκοπό την ασφάλεια του κτιρίου, κατά τις ώρες που το σχολείο δε λειτουργεί. Αν και το σχολείο βρίσκεται πραγματικά σε περιοχή εκτός του πολεοδομικού ιστού, όπως προκύπτει από τις φωτογραφίες που έχουν προσκομισθεί θα πρέπει να συνυπολογιστεί ότι ο χώρος του σχολείου προσφέρεται για αθλοπαιδιές ακόμα και εκτός σχολικού ωραρίου.

Στην περίπτωση του Μουσικού Σχολείου Καρδίτσας οι δύο κάμερες που βρίσκονται εντός του σχολικού συγκροτήματος λαμβάνουν εικόνα από τις εσωτερικές σκάλες και τους διαδρόμους του σχολείου. Ο στόχος τους είναι σε συνδυασμό με άλλες δύο κάμερες στις εισόδους να ελέγχεται η είσοδος και η έξοδος ατόμων τόσο κατά τις ώρες λειτουργίας όσο και εκτός ωραρίου. Σε κάθε περίπτωση η λειτουργία τους δεν μπορεί να επιτραπεί κατά τις ώρες λειτουργίας του σχολείου, καθώς προσβάλλονται υπέρμετρα τα δικαιώματα και οι προσωπικές ελευθερίες μαθητών και καθηγητών. Το πρόβλημα αυτό θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί εύκολα κατά τις ώρες λειτουργίας του σχολείου με την πρόσληψη επιστάτη, άλλωστε ο ρόλος των καθηγητών και του διευθυντή του σχολείου δεν μπορεί να είναι να ελέγχουν την είσοδο και την έξοδο από το σχολείο και ούτε είναι σε θέση να εκτελούν τέτοια καθήκοντα. Από τη γνωστοποίηση προκύπτει ότι στο σχολείο έχει εγκατασταθεί σύστημα συναγερμού το οποίο καλύπτει μόνο το χώρο του γραφείου του διευθυντή, όπως διευκρινίστηκε τηλεφωνικά. Ειδικά για τις ώρες που το σχολείο δε λειτουργεί η επέκταση ενός τέτοιου μέσου ώστε να καλύπτει όλο το σχολείο κρίνεται περισσότερο πρόσφορο, πόσο μάλλον που η θέση του σχολείου καθιστά τον έλεγχο από την αστυνομία πιο εύκολο.

Ως προς το ΕΠΑΛ Σοφάδων, το κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης έχει τοποθετηθεί με σκοπό την ασφάλεια των εγκαταστάσεων και τον έλεγχο της

είσοδου των αυτοκινήτων. Η κάμερα στην είσοδο δεν είναι αναγκαία, καθώς αυτός ο σκοπός επεξεργασίας μπορεί να επιτευχθεί με λιγότερο επαχθή για το άτομο μέσα. Η επιτήρηση του αύλειου χώρου κατά τις ώρες μη λειτουργίας του σχολείου ενδέχεται να προσβάλλει τα δικαιώματα και τις ατομικές ελευθερίες των μαθητών καθώς ακόμα και τις ώρες μη λειτουργίας ο χώρος προσφέρεται για να παίζουν παιδιά.

Ως προς το Μουσικό Σχολείο Καρδίτσας το κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης έχει τοποθετηθεί με σκοπό την ασφάλεια των εγκαταστάσεων και τον έλεγχο της εισόδου τρίτων ατόμων. Κατά τις ώρες λειτουργίας του σχολείου συλλέγονται δεδομένα μαθητών του σχολείου που κινούνται στους χώρους του. Όσον αφορά τη λειτουργία καμερών εκτός ωραρίου ο σκοπός της ασφάλειας μπορεί να επιτευχθεί εξ ίσου αποτελεσματικά μέσω διαφορετικών, λιγότερο επαχθών για το άτομο, συστημάτων, όπως συναγερμού.

Και στις δύο περιπτώσεις παρατηρείται ότι δεν υπάρχει το απαιτούμενο προσωπικό για τη φύλαξη των χώρων αυτών. Θα έπρεπε να αποτελεί μέριμνα των φορέων που έχουν την ευθύνη της λειτουργίας και τη φροντίδα της υποδομής των σχολείων να εξασφαλιστούν οι απαραίτητοι πόροι για την λήψη των κατάλληλων οργανωτικών μέτρων για τη φύλαξη των σχολείων π.χ. με πρόσληψη φύλακα ή με τοποθέτηση συναγερμού, χωρίς να προχωρούν σε εγκατάσταση κλειστών κυκλωμάτων.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή απευθυνθεί σύσταση στο ΕΠΑΛ Σοφάδων και το Μουσικό Σχολείο Καρδίτσας ώστε να αφαιρεθούν τα εγκατεστημένα κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 29/2008

ΔΙΑΒΙΒΑΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΤΕΛΕΣΙΑΔΙΚΑ ΚΑΤΑΔΙΚΑΣΤΕΙ ΓΙΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ ΒΙΑΣ Η/ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΠΕΙΣΟΔΙΑ ΠΟΥ ΕΛΑΒΑΝ ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΒΕΤΙΑ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΑΥΣΤΡΙΑ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑΤΟΣ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ (EURO 2008).

Η ΑΡΧΗ ΕΛΑΒΕ ΥΠΟΨΗ ΤΑ ΠΑΡΑΚΑΤΩ:

Το Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας, Κλάδος Ασφάλειας και Τάξης, Διεύθυνση Γενικής Αστυνομίας (εφεξής καλούμενο ως υπεύθυνος επεξεργασίας) γνωστοποίησε με το υπ. αρ. πρωτ. 72382/28-2-2000 απόρρητο έγγραφό του την τήρηση και επεξεργασία αρχείου με ευαίσθητα δεδομένα ποινικών διώξεων και ποινικών καταδικών. Το αρχείο προέρχεται από αιτήσεις, αναφορές και καταγγελίες ιδιωτών, αλλά και από αυτεπάγγελτες ενέργειες του υπεύθυνου επεξεργασίας στα αντικείμενα δράσης του που περιλαμβάνουν μέτρα τάξης και ασφάλειας (γενικά, σε εθνικές εορτές, θρησκευτικές εορτές, αθλητικές εκδηλώσεις, τελετές), μεταγωγές κρατουμένων, έλεγχο ωραρίου εργασίας και υγιεινής καταστημάτων, τήρηση της κοινής ησυχίας, κ.α. Σε συνέχεια της αρχικής του γνωστοποίησης, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ενημέρωσε τον Σεπτέμβριο του 2005 την Αρχή για την αυτοματοποιημένη επεξεργασία του μέρους του αρχείου που αφορά τα μέτρα τάξης και ασφάλειας στις αθλητικές εκδηλώσεις, στο πλαίσιο λειτουργίας του Εθνικού Γραφείου Πληροφοριών Ποδοσφαίρου που συστάθηκε σε υλοποίηση της 2002/348/ΔΕΥ απόφασης του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής καλούμενη Ε.Ε.).

Σε συνέχεια των παραπάνω, ο υπεύθυνος επεξεργασίας αιτήθηκε με το υπ. αρ. πρωτ. ΓΝ/ΕΙΣ/308/22-4-2008 έγγραφο του την άδεια της Αρχής για τη διαβίβαση των στοιχείων που τηρεί στο αυτοματοποιημένο αρχείο του για τα μέτρα τάξης και ασφάλειας στις αθλητικές εκδηλώσεις στα αντίστοιχα Εθνικά Γραφεία Πληροφοριών Ποδοσφαίρου της Ελβετίας και της Αυστρίας, ενόψει της διοργάνωσης του Ευρωπαϊκού Πρωταθλήματος Ποδοσφαίρου (EURO 2008) στις δύο αυτές χώρες το διάστημα 7-29 Ιουνίου 2008. Η διαβίβαση έχει ζητηθεί από τα Εθνικά Γραφεία Πληροφοριών Ποδοσφαίρου των παραπάνω χωρών με γραπτά αιτήματά τους με σκοπό την πρόληψη και αντιμετώπιση της βίας. Τα δεδομένα που πρόκειται να διαβιβαστούν αφορούν αποκλειστικά τα άτομα που έχουν καταδικαστεί από ελληνικά δικαστήρια για αδικήματα βίας ή/και συμμετοχή σε επεισόδια που έλαβαν χώρα με αφορμή αθλητικές εκδηλώσεις και περιλαμβάνουν ονοματεπώνυμο, ημερομηνία γέννησης, φύλο, εθνικότητα και διαπραχθέν αδίκημα για τα άτομα αυτά. Σύμφωνα με τα αναφερόμενα στις αιτήσεις των Εθνικών Γραφείων Πληροφοριών Ποδοσφαίρου της Ελβετίας και της Αυσ-

στρίας, τα στοιχεία θα τηρηθούν μόνο για το χρονικό διάστημα της διοργάνωσης και στη συνέχεια θα καταστραφούν.

Μετά από εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης

2. ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

1. Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξέδωσε στις 25.4.2002 την απόφαση 2002/348/ΔΕΥ σχετικά με την ασφάλεια κατά τη διεξαγωγή ποδοσφαιρικών αγώνων με διεθνή διάσταση. Η εν λόγω απόφαση, η οποία τροποποιήθηκε με την 2007/412/ΔΕΥ απόφαση του Συμβουλίου της 12ης Ιουνίου του 2007, ελήφθη στο πλαίσιο του τρίτου πυλώνα της Ε.Ε. (βάσει των άρθρων 30 παρ. 1 στ. α' και β' και 34 παρ. 2 στ. γ' της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση). Ο τρίτος πυλώνας της Ε.Ε., υπό τον τίτλο VI «Διατάξεις περί αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας», έχει διακυβερνητικό χαρακτήρα και οι αποφάσεις που υιοθετούνται από το Συμβούλιο βάσει του άρθρου 34 παρ. 2 στ. γ', αν και στερούνται άμεσου αποτελέσματος, διαθέτουν υποχρεωτικό χαρακτήρα για τα κράτη μέλη.

Η προαναφερθείσα απόφαση προβλέπει την ίδρυση Εθνικών Γραφείων Πληροφοριών Ποδοσφαίρου σε κάθε κράτος μέλος, τα οποία λειτουργούν ως κεντρικά σημεία επαφής, ώστε να εξασφαλίζεται η ανταλλαγή πληροφοριών και να διευκολύνεται η διεθνής αστυνομική συνεργασία στον τομέα ποδοσφαιρικών αγώνων με διεθνή διάσταση. Σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 1 της εν λόγω απόφασης του Συμβουλίου «Πριν, κατά ή και μετά από μία διοργάνωση με διεθνή χαρακτήρα, τα εθνικά γραφεία πληροφοριών ποδοσφαίρου, κατόπιν αιτήσεως ενός ενδιαφερομένου εθνικού γραφείου πληροφοριών ποδοσφαίρου ή με δική τους πρωτοβουλία, ανταλλάσσουν γενικές πληροφορίες και, υπό τους όρους που προβλέπονται στην παράγραφο 3, δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα». Κατά τους ορισμούς δε της παραγράφου 3 του ίδιου άρθρου η ανταλλαγή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ατόμων που αποτελούν ή μπορεί να αποτελέσουν κίνδυνο για τη δημόσια τάξη, πραγματοποιείται σύμφωνα με τους ισχύοντες εφαρμοστέους εθνικούς και διεθνείς κανόνες, λαμβανομένων υπόψη των αρχών της Σύμβασης 108 του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία των προσώπων έναντι της αυτοματοποιημένης επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων και της σύσταση R (87) 15 της

Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης, της 17ης Σεπτεμβρίου 1987, για τη ρύθμιση της χρήσης των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στον αστυνομικό τομέα.

2. Ειδικότερα, ενόψει της διεξαγωγής του Ευρωπαϊκού Πρωταθλήματος Ποδοσφαίρου 2008 έχει υπογραφεί μεταξύ των Υπουργών Εσωτερικών της Ελλάδας και της Αυστρίας κοινή διακήρυξη για τη συνεργασία σε θέματα ασφάλειας, στην οποία προβλέπεται η διαβίβαση προσωπικών δεδομένων ατόμων, η παρουσία των οποίων στην αθλητική διοργάνωση της Αυστρίας θεωρείται επικίνδυνη για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια της προαναφερθείσας χώρας.

3. Στο άρθρο 4 του ΠΔ 14/2001 (Οργάνωση Υπηρεσιών Ελληνικής Αστυνομίας), όπως αυτό τροποποιήθηκε από το ΠΔ 252/2006, προβλέπεται η σύσταση στην Ελλάδα Εθνικού Γραφείου Πληροφοριών Ποδοσφαίρου. Οι αρμοδιότητές του εν λόγω γραφείου προβλέπονται στο τροποποιημένο άρθρο 4 παρ. 7 του ΠΔ 14/2001 και περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων: α) τη συλλογή, επεξεργασία, αξιολόγηση και κατάλληλη αξιοποίηση πληροφοριών, με σκοπό την επαρκή προετοιμασία και τη λήψη των ενδεδειγμένων μέτρων για την τήρηση της δημόσιας τάξης και ασφάλειας πριν, κατά και μετά τη διεξαγωγή ποδοσφαιρικών αγώνων διεθνούς, ιδίως, επιπέδου, β) τη συνεργασία με τα αντίστοιχα εθνικά γραφεία πληροφοριών ποδοσφαίρου των άλλων κρατών μελών της ΕΕ στο πλαίσιο της ανταλλαγής πληροφοριών στρατηγικής, επιχειρησιακής και τακτικής φύσεως, εμπειριών και τεχνολογίας, γ) την παροχή στα εθνικά γραφεία των άλλων κρατών μελών της ΕΕ ανάλυσης κινδύνου στο πλαίσιο διεθνών ποδοσφαιρικών αγώνων. Κατά τη σαφή δε πρόβλεψη της παραγράφου 9 του ίδιου άρθρου, οι διατάξεις του Ν. 2472/1997 για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εφαρμόζονται στην επεξεργασία, που διεξάγεται από το εθνικό γραφείο πληροφοριών ποδοσφαίρου, και, συνεπώς, και στη διαβίβαση (ως μορφή επεξεργασίας) πληροφοριών στα εθνικά γραφεία των υπόλοιπων κρατών μελών.

4. Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 1 στ. β' του Ν. 2472/1997 «Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει :... β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας».

Κατά το άρθρο 7 παρ. 2 στ. ε' περ. ββ' του ίδιου

νόμου «Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, καθώς και η ίδρυση και λειτουργία σχετικού αρχείου, ύστερα από άδεια της Αρχής, όταν συντρέχουν μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες προϋποθέσεις: ... ε) Η επεξεργασία εκτελείται από Δημόσια Αρχή και είναι αναγκαία ... ββ) για την εξυπηρέτηση των αναγκών εγκληματολογικής ή σωφρονιστικής πολιτικής και αφορά τη διακρίβωση εγκλημάτων, ποινικές καταδίκες ή μέτρα ασφαλείας ...».

Σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 9 του Ν. 2472/1997 «Η διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι ελεύθερη: α) προς χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, β) προς χώρα μη μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μετά από άδεια της Αρχής που παρέχεται εάν η τελευταία κρίνει ότι η εν λόγω χώρα εξασφαλίζει ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας. Προς τούτο, λαμβάνει υπόψη ιδίως τη φύση των δεδομένων, τους σκοπούς και τη διάρκεια της επεξεργασίας, τους σχετικούς γενικούς και ειδικούς κανόνες δικαίου, τους κώδικες δεοντολογίας, τα μέτρα ασφαλείας για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και το επίπεδο προστασίας των χωρών προέλευσης, διέλευσης και τελικού προορισμού των δεδομένων. Δεν απαιτείται άδεια της Αρχής εφόσον η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει αποφανθεί, με τη διαδικασία του άρθρου 31 παρ. 2 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 1995, ότι η χώρα αυτή εξασφαλίζει ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας, κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 25 της ανωτέρω Οδηγίας». Με την απόφαση 2000/518/ΕΚ της 26ης Ιουλίου 2000 της Επιτροπής η Ελβετική Συνομοσπονδία θεωρείται ότι εξασφαλίζει ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διαβιβάζονται από την κοινότητα.

5. Από το συνδυασμό των παραπάνω αναφερόμενων διατάξεων προκύπτει ότι είναι επιτρεπτή, χωρίς άδεια της Αρχής, η διαβίβαση των στοιχείων των προσώπων (ονοματεπώνυμο, ημερομηνία γέννησης, φύλο, εθνικότητα και διαπραχθέν αδίκημα), που έχουν τελεσίδικα καταδικαστεί από ελληνικά δικαστήρια για αδικήματα βίας ή/και συμμετοχή σε επεισόδια με αφορμή αθλητικές εκδηλώσεις, από το Εθνικό Γραφείο Πληροφοριών Ποδοσφαίρου της Ελλάδας στα αντίστοιχα Εθνικά Γραφεία της Ελβετίας και της Αυστρίας ενόψει της διοργάνωσης του Ευρωπαϊκού Πρωταθλήματος Ποδοσφαίρου (EURO 2008).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή επιτρέπει τη διαβίβαση των στοιχείων των προσώπων (ονοματεπώνυμο, ημερομηνία γέννησης, φύλο, εθνικότητα και διαπραχθέν αδίκημα), που έχουν τελεσίδικα καταδικαστεί από ελληνικά δικαστήρια για αδικήματα βίας ή/και συμμετοχή σε επεισόδια με αφορμή αθλητικές εκδηλώσεις, από το Εθνικό Γραφείο Πληροφοριών Ποδοσφαίρου της Ελλάδας στα αντίστοιχα Εθνικά Γραφεία της Ελβετίας και της Αυστρίας ενόψει της διοργάνωσης του Ευρωπαϊκού Πρωταθλήματος Ποδοσφαίρου (EURO 2008).

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 31/2008

ΨΥΧΟΛΟΓΟΙ ΩΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΜΕ ΕΥΑΙΣΘΗΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΠΟ ΤΟ Ν. 2472/1997 Η ΩΣ ΕΚΤΕΛΟΥΝΤΕΣ ΤΗΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ.

Η ΑΡΧΗ ΕΛΑΒΕ ΥΠΟΨΗ ΤΑ ΠΑΡΑΚΑΤΩ:

Η ****, ψυχολόγος, η οποία εργάζεται στο Δήμο Χ με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, ζήτησε με το με αριθμ. πρωτοκόλλου **** έγγραφό της να γνωμοδοτήσει η Αρχή σχετικά με το εάν είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του Ν. 2472/1997 η διαβίβαση (ως μορφή επεξεργασίας) στο Γραφείο Κοινωνικής Πολιτικής και Κοινωνικών Υπηρεσιών του Δήμου Χ του πλήρους αρχείου των περιστατικών με τα οποία έχει ασχοληθεί. Με την εν λόγω αίτηση προς γνωμοδότηση τίθεται παρεμπιπτόντως ενώπιον της Αρχής και το γενικότερο ζήτημα, εάν οι ψυχολόγοι υποχρεούνται από το Ν. 2472/1997 να γνωστοποιούν και να αιτούνται τη λήψη άδειας για την ίδρυση και λειτουργία αρχείου με ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα.

Μετά από εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

1. Σύμφωνα με το άρθρο 2 στοιχ. β', ζ' και η' του Ν. 2472/1997 «Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου νοούνται ως:... β) “Ευαίσθητα δεδομένα”, τα δεδομένα που αφορούν στη φυλετική ή εθνική προέλευση, στα πολιτικά φρονήματα, στις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, στη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, στην υγεία, στην κοινωνική πρόνοια και στην ερωτική

ζωή, στα σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες, καθώς και στη συμμετοχή σε συναφείς με τα ανωτέρω ενώσεις προσώπων... ζ) “Υπεύθυνος επεξεργασίας”, οποιοσδήποτε καθορίζει τον σκοπό και τον τρόπο επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός. Όταν ο σκοπός και ο τρόπος της επεξεργασίας καθορίζονται με διατάξεις νόμου ή κανονιστικές διατάξεις εθνικού ή κοινοτικού δικαίου, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τα ειδικά κριτήρια βάσει των οποίων γίνεται η επιλογή του καθορίζονται αντίστοιχα από το εθνικό ή το κοινοτικό δίκαιο, η) “Εκτελών την επεξεργασία”, οποιοσδήποτε επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για λογαριασμό υπεύθυνου επεξεργασίας, όπως φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός».

Το άρθρο 7 του ίδιου νόμου επιβάλλει, καταρχήν, την απαγόρευση συλλογής και επεξεργασίας ευαίσθητων δεδομένων. Η ίδρυση και λειτουργία σχετικού αρχείου επιτρέπεται μόνο μετά από άδεια της Αρχής, η οποία χορηγείται στην περίπτωση που συντρέχει μία ή περισσότερες από τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου.

Το άρθρο 7Α του Ν. 2472/1997 απαλλάσσει από την υποχρέωση γνωστοποίησης και λήψης άδειας ορισμένες κατηγορίες υπεύθυνων επεξεργασίας. Σύμφωνα με την παρ. 1 στοιχ. δ' του εν λόγω άρθρου, όπως αυτό τροποποιήθηκε από το άρθρο 23 παρ. 1 του Ν. 3471/2006, «Ο υπεύθυνος επεξεργασίας απαλλάσσεται από την υποχρέωση γνωστοποίησης του άρθρου 6 και από την υποχρέωση λήψης άδειας του άρθρου 7 του παρόντος νόμου στις ακόλουθες περιπτώσεις:... δ) Όταν η επεξεργασία αφορά δεδομένα υγείας και γίνεται από ιατρούς ή άλλα πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες υγείας, εφόσον ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεσμεύεται από το ιατρικό απόρρητο ή άλλο απόρρητο που προβλέπει νόμος ή κώδικας δεοντολογίας και τα δεδομένα δεν διαβιβάζονται ούτε κοινοποιούνται σε τρίτους. Δεν εμπίπτουν στην απαλλαγή της παρούσας διάταξης τα νομικά πρόσωπα ή οργανισμοί που παρέχουν υπηρεσίες υγείας, όπως κλινικές, νοσοκομεία, κέντρα αποθεραπείας και αποτοξίνωσης, ασφαλιστικά ταμεία και ασφαλιστικές εταιρείες, καθώς και οι υπεύθυνοι επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όταν η επεξεργασία διεξάγεται στο πλαίσιο

προγραμμάτων τηλεϊατρικής ή παροχής ιατρικών υπηρεσιών μέσω δικτύου».

2. Ως δεδομένα υγείας νοούνται τα προσωπικά δεδομένα που αφορούν στην υγεία ενός ατόμου, όπου η υγεία αναφέρεται τόσο στη σωματική όσο και στην ψυχική κατάστασή του (Βλ. Γνώμη Νο 13 της Ευρωπαϊκής Ομάδας για την Ηθική στην Επιστήμη και τις Νέες Τεχνολογίες σχετικά «με τα ηθικά ζητήματα της κοινωνίας της πληροφορίας στην ιατρική φροντίδα», 30.7.1999, στ. 1.1.1). Με βάση, συνεπώς, τη νέα διατύπωση της κρίσιμης διάταξης οι ψυχολόγοι, στην περίπτωση που είναι υπεύθυνοι επεξεργασίας, εμπίπτουν στο ρυθμιστικό πεδίο της εξαίρεσης που καθιερώνει η διάταξη του άρθρου 7Α παρ. 1 στοιχ. δ' και ως εκ τούτου δεν υποχρεούνται από το Ν. 2472/1997 να υποβάλλουν αίτηση για χορήγηση άδειας τήρησης αρχείου με ευαίσθητα δεδομένα, καθώς: α) η επεξεργασία αφορά σε δεδομένα υγείας, και ειδικότερα ψυχικής υγείας β) εκτελείται από πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες υγείας, καθώς σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 1 εδ. β' του Ν. 991/1979 (Για την άσκηση του επαγγέλματος του ψυχολόγου στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις) κατά την άσκηση του επαγγέλματός τους οι ψυχολόγοι ερευνούν και αξιολογούν την προσωπικότητα και την συμπεριφορά του ανθρώπου και εργάζονται με τις καθιερωμένες αρχές και μεθόδους της επιστήμης της ψυχολογίας για την αξιοποίηση και βελτίωσή τους, γ) ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεσμεύεται από απόρρητο που προβλέπει νόμος και ειδικότερα το άρθρο 9 του Ν. 991/1979, σύμφωνα με το οποίο «1. Ο ψυχολόγος πρέπει να τηρεί απόλυτη εχεμύθεια για όσα μαθαίνει, ή αντιλαμβάνεται κατά την άσκηση τον επαγγέλματός του. 2. Οι παραβάτες τιμωρούνται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 371 του Ποινικού Κώδικα. Οι διατάξεις των παραγράφων 2, 3 και 4 του άρθρου αυτού εφαρμόζονται και στη περίπτωση αυτή» και δ) τα δεδομένα δεν διαβιβάζονται ούτε κοινοποιούνται σε τρίτους.

3. Στην υπό κρίση περίπτωση υπεύθυνος επεξεργασίας πρέπει να θεωρηθεί ο Δήμος Παλλήνης, ο οποίος προσφέρει μέσω του Γραφείου Κοινωνικής Πολιτικής και Κοινωνικών Υπηρεσιών υπηρεσίες συμβουλευτικής και υποστήριξης στους πολίτες του Δήμου χρησιμοποιώντας ως εκτελούντες την επεξεργασία ψυχολόγους, τους οποίους απασχολεί με σχέση εξάρτησης. Υποχρέωση υποβολής αίτησης για χορήγηση άδειας τήρησης αρχεί-

οι με ευαισθητα δεδομένα υπέχει, συνεπώς, ο Δήμος Χ, καθώς ως νομικό πρόσωπο ρητά εξαιρείται από το ρυθμιστικό πεδίο της διάταξης του άρθρου 7Α παρ. 1δ' του Ν. 2472/1997.

4. Με βάση όλα τα παραπάνω πρέπει να γίνει δεκτό ότι έχει συσταθεί με υπεύθυνο επεξεργασίας το Δήμο Χ ένα αρχείο ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων κατά παράβαση των διατάξεων του Ν. 2472/1997. Στην άδεια που θα εκδοθεί από την Αρχή, ύστερα από την υποβολή αίτησης του εν λόγω Δήμου για χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας αρχείου με ευαίσθητα δεδομένα στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών συμβουλευτικής και υποστήριξης στους πολίτες, θα συμπεριληφθούν όροι που θα διασφαλίζουν την εμπιστευτικότητα των συνεδριών. Ειδικότερα, ο υπεύθυνος επεξεργασίας θα υποχρεωθεί να επιλέγει ως εκτελούντες την επεξεργασία πρόσωπα, τα οποία κατέχουν την άδεια ασκήσεως του επαγγέλματος του ψυχολόγου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας, και τα οποία υπόκεινται σε καθήκον εχεμύθειας ή σε συναφείς κώδικες δεοντολογίας. Αποδέκτες δε των δεδομένων θα οριστούν αποκλειστικά και μόνο τα υποκείμενα των δεδομένων, τα φυσικά πρόσωπα, δηλαδή, στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα.

5. Η διαβίβαση του πλήρους αρχείου των περιστατικών, με τα οποία έχει ασχοληθεί η ****, στο Γραφείο Κοινωνικής Πολιτικής και Κοινωνικών Υπηρεσιών του Δήμου Χ απαγορεύεται από το άρθρο 9 του Ν. 991/1979, το οποίο καθιερώνει το επαγγελματικό απόρρητο των ψυχολόγων. Παράβαση δε της εν λόγω υποχρέωσης στοιχειοθετεί ποινικό αδίκημα, το οποίο τιμωρείται βάσει του άρθρου 371 ΠΚ. Η ίδια λύση, η απαγόρευση δηλαδή της διαβίβασης του αρχείου, προσήκει και στην περίπτωση που ως υπεύθυνος επεξεργασίας θεωρείται η ίδια η ψυχολόγος, καθώς δεν συντρέχει καμία από τις προϋποθέσεις του άρθρου 7 παρ. 2 του Ν. 2472/1997 που θα δικαιολογούσε την έκδοση άδειας της Αρχής για τη διαβίβαση ευαίσθητων δεδομένων σε τρίτο (στο Δήμο Παλλήνης).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή κρίνει ότι: α) οι ψυχολόγοι, ως υπεύθυνοι επεξεργασίας, εμπίπτουν στο ρυθμιστικό πεδίο της εξαίρεσης που καθιερώνει η διάταξη του άρθρου 7Α παρ. 1δ' του Ν. 2472/1997 και, συνεπώς, δεν υπέχουν υποχρέωση υποβολής αίτη-

σης στην Αρχή για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας αρχείου με ευαίσθητα δεδομένα και β) η διαβίβαση από τη **** στο Γραφείο Κοινωνικής Πολιτικής και Κοινωνικών Υπηρεσιών του Δήμου Χ του πλήρους αρχείου των περιστατικών με τα οποία έχει ασχοληθεί αντίκειται στις διατάξεις του Ν. 2472/1997 και του Ν. 991/1979. Η Αρχή απευθύνει σύσταση στο Δήμο Χ να υποβάλλει αίτηση για χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας αρχείου με ευαίσθητα δεδομένα.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 32/2008

ΜΗ ΝΟΜΙΜΗ Η ΤΗΡΗΣΗ ΑΡΧΕΙΟΥ ΜΕ ΕΥΑΙΣΘΗΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΠΟΛΙΤΩΝ ΑΠΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗ Η ΥΠΟΨΗΦΙΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗ, ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΣΩΜΑ, ΑΚΟΜΗ ΚΑΙ ΑΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΣΥΓΚΑΤΑΘΕΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΩΝ.

Η ΑΡΧΗ ΕΛΑΒΕ ΥΠΟΨΗ ΤΑ ΠΑΡΑΚΑΤΩ:

Με την υπ' αριθμ. ... Γνωστοποίηση/Αίτηση για Άδεια τήρησης/επεξεργασίας αρχείου προσωπικών δεδομένων, η βουλευτής Α γνωστοποιεί στην Αρχή την τήρηση και λειτουργία αρχείου, το οποίο περιλαμβάνει και ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, για την τήρηση των οποίων η Α αιτείται χορήγηση άδειας από την Αρχή. Σκοπός της επεξεργασίας αυτής είναι η αναζήτηση πολιτικής στήριξης από το εκλογικό σώμα.

Στο εν λόγω αρχείο τηρούνται, σύμφωνα με την υπό κρίση Γνωστοποίηση, οι παρακάτω κατηγορίες ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων πολιτών, για τη συλλογή και επεξεργασία των οποίων τα υποκείμενα έχουν δώσει τη συγκατάθεσή τους: Πολιτικά φρονήματα, συμμετοχή σε ενώσεις-σωματεία, συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, υγεία, κοινωνική πρόνοια.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Το άρθρο 2, εδάφιο β' Ν. 2472/1997 ορίζει ότι ως "ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα" νοούνται "τα δεδομένα που αφορούν στη φυλετική ή εθνική προέλευση, στα πολιτικά φρονήματα, στις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, στη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, στην υγεία, στην κοινωνική πρόνοια και στην ερωτική ζωή, στα σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες, κα-

θώς και στη συμμετοχή σε συναφείς με τα ανωτέρω ενώσεις προσώπων.”

Ακολούθως, στο άρθρο 7, παρ.1 Ν. 2472/1997 προβλέπεται ότι απαγορεύεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων. Κατ’ εξαίρεση επιτρέπεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, καθώς και η ίδρυση και λειτουργία σχετικού αρχείου, ύστερα από άδεια της Αρχής, όταν συντρέχουν μία ή περισσότερες από τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου.

Περαιτέρω, οι διατάξεις των άρθρων 5 παρ. 1 και 7 παρ. 2 στοιχ. α’ Ν. 2472/1997 θεσπίζουν ως προϋπόθεση της νόμιμης επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων την παροχή της συγκατάθεσης του υποκειμένου.

Εξάλλου, η διάταξη του άρθρου 4, παρ. 1 εδ. β’ Ν. 2472/97 ορίζει ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας, πρέπει μεταξύ άλλων, να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο, για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και επίσης να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται, εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας. Καθιερώνεται έτσι ως θεμελιώδης προϋπόθεση για την νόμιμη λειτουργία κάθε αρχείου η αρχή του σκοπού της επεξεργασίας και η αρχή της αναγκαιότητας και προσφορότητας των δεδομένων σε σχέση πάντα με το σκοπό επεξεργασίας. Κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που γίνεται πέραν του επιδιωκόμενου σκοπού ή η οποία δεν είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξη του, δεν είναι νόμιμη.

Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 4, 5 και 7 Ν. 2472/97 προκύπτει ότι η συγκατάθεση του υποκειμένου δεν αρκεί καθ’ εαυτήν για τη διεξαγωγή κάθε είδους επεξεργασίας όταν η τελευταία είναι παράνομη, αθέμιτη ή όταν αντίκειται στην αρχή του σκοπού και της αναγκαιότητας. Το περιεχόμενο και η άσκηση του δικαιώματος του πληροφοριακού αυτοκαθορισμού που εκδηλώνεται, μεταξύ άλλων, με την παροχή συγκατάθεσης του υποκειμένου για την επεξεργασία των δεδομένων που το αφορούν, δεν προσδιορίζονται αφηρημένα αλλά στο πλαίσιο και σε άμεση συνάρτηση με τον σκοπό τον οποίο εξυπηρετεί η εκάστοτε επεξεργασία.

Στην υπό κρίση περίπτωση, τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα για τη συλλογή και επεξεργασία των οποίων ζητείται η χορήγηση Άδειας από την Αρχή, δηλαδή πληροφορίες που αφορούν πολι-

τικά φρονήματα, συμμετοχή σε ενώσεις-σωματεία και συνδικαλιστικές οργανώσεις, υγεία και κοινωνική πρόνοια, έστω και μετά από την παροχή συγκατάθεσης από τα υποκείμενα, δεν κρίνονται ως αναγκαία και πρόσφορα για την επίτευξη του σκοπού επεξεργασίας που είναι, σύμφωνα με την κρίσιμη Γνωστοποίηση/Αίτηση για Άδεια, η αναζήτηση πολιτικής στήριξης από το εκλογικό σώμα.

Η τήρηση όμως αρχείων με απλά προσωπικά δεδομένα πολιτών από βουλευτές, υποψήφιους βουλευτές και άλλους αιρετούς κατά το Σύνταγμα αξιωματούχους, επιτρέπεται και χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων, εφόσον η επεξεργασία περιορίζεται στο όνομα, τη διεύθυνση, τον αριθμό τηλεφώνου και το επάγγελμα πολιτών, δεδομένου ότι η επικοινωνία μεταξύ των υποκειμένων του ενεργητικού και του παθητικού εκλογικού δικαιώματος κρίνεται απολύτως αναγκαία για τις ανάγκες του δημοκρατικού πολιτεύματος (πρβλ. απόφαση Αρχής 11/2001). Η συλλογή των ως άνω προσωπικών δεδομένων μπορεί να γίνεται μόνο από δημόσια προσβάσιμες πηγές ενώ απαγορεύεται η διάθεση των εν λόγω αρχείων σε τρίτους.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή :

α) απορρίπτει το αίτημα της Α για χορήγηση Άδειας τήρησης/επεξεργασίας αρχείου ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων με σκοπό την αναζήτηση πολιτικής στήριξης από το εκλογικό σώμα.
β) διατάσσει τη βουλευτή Α να προσαρμόσει σύμφωνα με τα παραπάνω το υπάρχον αρχείο που διατηρεί, δηλαδή να διαγράψει και να καταστρέψει όσα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα τηρεί ήδη στο αρχείο αυτό.

Η Αρχή, υπενθυμίζει, τέλος, τις ισχύουσες διατάξεις σε σχέση με την πολιτική επικοινωνία:

Τα στοιχεία επικοινωνίας για πολιτική επικοινωνία με ηλεκτρονικά μέσα (τηλέφωνο, φαξ, e-mail, SMS, κλπ.) μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνον εφόσον έχει εξασφαλιστεί η προηγούμενη, έγγραφη συγκατάθεση των υποκειμένων, σύμφωνα με το άρθρο 11, παρ. 1 Ν. 3471/2006.

Για την πολιτική επικοινωνία μέσω ταχυδρομείου πρέπει να έχει ληφθεί υπόψη το προβλεπόμενο από το άρθρο 13 παρ.3 Ν. 2472/97 Μητρώο της Αρχής, στο οποίο είναι καταχωρημένα τα φυσικά πρόσωπα που έχουν δηλώσει στην Αρχή ότι δεν επιθυμούν τα προσωπικά τους δεδομένα να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από οποιον-

δήποτε, για λόγους προώθησης πωλήσεως αγαθών ή παροχής υπηρεσιών εξ αποστάσεως.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 34/2008

**ΕΠΙΒΟΛΗ ΚΥΡΩΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
RUNNER ΕΠΕ, ΩΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΓΙΑ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΣΕΙΡΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ
Ν. 2472/1997, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΡΩΝ ΚΑΙ
ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΩΝ, ΠΟΥ ΘΕΤΕΙ Η ΑΠΟΦΑΣΗ
26/2004 ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ
ΤΗΡΗΣΗ ΑΡΧΕΙΩΝ ΓΙΑ ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΟΥΣ
ΣΚΟΠΟΥΣ Η ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΕΞ
ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ**

Η ΑΡΧΗ ΕΛΑΒΕ ΥΠΟΨΗ ΤΑ ΠΑΡΑΚΑΤΩ:

1) Την υπ' αρ. πρωτ. 4147/01.09.2005 αναφορά – καταγγελία του Κέντρου Προστασίας Καταναλωτών (ΚΕΠΚΑ), σύμφωνα με την οποία η εταιρεία PANNER ΕΠΕ (στο εξής: PANNER), ως υπεύθυνος επεξεργασίας, συλλέγει και εμπορεύεται, για λογαριασμό άλλων εταιριών, δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα καταναλωτών, χωρίς προηγούμενη συγκατάθεση των υποκειμένων τους.

2) Το Πόρισμα Διοικητικού Ελέγχου, που συνέταξαν οι εντεταλμένοι ελεγκτές της Αρχής, Π. Νάστου (πληροφορικός) και Κυριακή Μανίκα (νομικός), μετά από τον έλεγχο, που διενήργησαν στη PANNER, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, την 28/02/2006, στη βάση της υπ' αριθ. πρωτ. 1182/28.02.2006 έγγραφης εντολής του Προέδρου της Αρχής, προκειμένου να διαπιστωθεί αν τηρούνται, αφενός, οι διατάξεις του Ν. 2472/1997 (και, ειδικότερα, εκείνες των άρθρων 4 έως 13 του νόμου αυτού) και, αφετέρου, η απόφαση 26/2004 της Αρχής σχετικά με τους όρους για τη νόμιμη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τους σκοπούς της άμεσης εμπορίας ή διαφήμισης και της διαπίστωσης πιστοληπτικής ικανότητας. Το εν λόγω πόρισμα κοινοποιήθηκε νομίμως στη PANNER, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, με το υπ' αρ. πρωτ. 4187/11.06.2007 έγγραφο της Αρχής, με το οποίο κλήθηκε η εν λόγω εταιρεία, όπως νομίμως εκπροσωπείται, σε ακρόαση ενώπιον της Αρχής, τη 21/06/2007.

Στο εν λόγω πόρισμα περιγράφονται μεταξύ άλλων τα αρχεία, που τηρεί η PANNER και τα οποία είναι τα εξής:

α) Αρχείο Νομικών και Φυσικών Προσώπων, που αριθμεί πάνω από 100.000 εγγραφές, με τα εξής πεδία εγγραφών: όνομα, επώνυμο, τη-

λέφωνο, διεύθυνση, επάγγελμα και πόλη.

β) Αρχεία οικονομικής συμπεριφοράς, που δημιουργούνται μετά από έγγραφη παραγγελία εταιριών που ενδιαφέρονται για ομάδες καταναλωτών προκειμένου να προωθήσουν προϊόντα ή υπηρεσίες. Τα δεδομένα που συλλέγονται είναι τα εξής: όνομα και επώνυμο, διεύθυνση, επάγγελμα, ΑΦΜ, η κατοχή ή μη πιστωτικής κάρτας, γεωγραφική περιοχή κατοικιών, τετραγωνικά μέτρα κατοικιών καθώς και το ύψος του εισοδήματος.

γ) Αρχείο πλειστηριασμών, μέρος του οποίου διατίθεται στην ιστοσελίδα της εταιρείας πριν από κάθε προγραμματισμένο πλειστηριασμό (το οποίο περιέχει δεδομένα που αφορούν τον τρέχοντα πλειστηριασμό) και στο οποίο έχουν πρόσβαση μόνο πελάτες της εταιρείας μέσω ελεγχόμενης πρόσβασης με τη χρήση username/password.

Πηγές των αρχείων, κατά δήλωση του νομίμου εκπροσώπου της PANNER, είναι καταρχήν δημόσια προσβάσιμοι κατάλογοι (όπως του ΟΤΕ) για τα απλά φυσικά πρόσωπα, εκθέσεις (για τα νομικά και φυσικά πρόσωπα), φυλλάδια, επιμελητήρια, η εταιρεία ICAP, ο οδηγός εξαγωγών, υποθηκοφυλακεία, κουνδούνια πολυκατοικιών καθώς και τα ίδια τα υποκείμενα όταν αυτά ερωτώνται είτε κατά την διάρκεια τηλεφωνικής επικοινωνίας, είτε έξω από επαγγελματικά καταστήματα όπως super market, καταστήματα ετοιμών ενδυμάτων κλπ.

Στο εν λόγω πόρισμα περιγράφονται αναλυτικά πέντε (5) συνολικά ευρήματα για τα παραπάνω αρχεία που τηρεί η PANNER και γίνονται αντίστοιχες συστάσεις προς τον υπεύθυνο επεξεργασίας, ο οποίος είχε την υποχρέωση ως προς τα ευρήματα 1, 3 και 4 να προσκομίσει επιπρόσθετα στοιχεία κατά την ακρόαση της 21.06.2007 και ως προς τα ευρήματα 2 και 5 να συμμορφωθεί αμέσως μετά την κοινοποίηση του πορίσματος.

Τα σχετικά ευρήματα έχουν συνοπτικά ως εξής:

Εύρημα 1ο: Με έγγραφες παραγγελίες ζητούνται δεδομένα, όπως κατοχή πιστωτικής κάρτας, ΑΦΜ, κατηγορίες υποκειμένων με συγκεκριμένα εισοδήματα και περιουσιακά στοιχεία, δηλαδή δεδομένα που δεν είναι δημόσια προσβάσιμα και για την επεξεργασία των οποίων απαιτείται η συγκατάθεση του υποκειμένου. Από το κείμενο επτά ενδεικτικών παραγγελιών προκύπτει ότι αυτές αφορούν όντως δεδομένα που έχει ήδη συλλέξει ο υπεύθυνος επεξεργασίας προερχόμε-

να από μη δημόσια προσβάσιμες πηγές.

Εύρημα 2ο: Το έντυπο – φόρμα συλλογής δεδομένων των υποκειμένων που χρησιμοποιείται κατά τη διεξαγωγή έρευνας (είτε κατά τη διάρκεια τηλεφωνικής επικοινωνίας, είτε έξω από επαγγελματικά καταστήματα) περιλαμβάνει επωνυμία εταιρείας ή/και ονοματεπώνυμο του προσώπου που συμμετέχει στην έρευνα, αντικείμενο εργασιών, τηλέφωνο, φαξ και πεδίο για παρατηρήσεις. Τα υποκείμενα των δεδομένων που συμμετέχουν στην έρευνα δεν ενημερώνονται για τα δικαιώματά τους, όπως αυτά ορίζονται στα άρθρα 11, 12 και 13 του Ν. 2472/1997.

Εύρημα 3ο: Δείγματα ιδιωτικών συμφωνητικών, που έχει συνάψει ο υπεύθυνος επεξεργασίας, περιλαμβάνουν όρους σχετικούς με την προστασία προσωπικών δεδομένων, οι οποίοι όμως δεν τηρούνται. Ενδεικτικά, στον όρο υπ' αρ. 7 ορίζεται ότι «(...) εφόσον δοθεί η σχετική άδεια της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, στην οποία άμεσα θα υποβληθεί η σχετική αίτηση, η παρούσα σύμβαση θα διευρυνθεί και στα λοιπά αρχεία τα οποία έχει δημιουργήσει και επεξεργάζεται η αφ' ενός συμβαλλομένη, στα οποία περιλαμβάνονται και άλλα δεδομένα, όπως πχ διαπίστωση της πιστοληπτικής ικανότητας των υποκειμένων κλπ, όπως αυτά λεπτομερώς αναφέρονται στις με αρ. πρωτ. 25/28-1-2003 αιτήσεις γνωστοποιήσεις αυτής». Επίσης, σύμφωνα με τον όρο υπ' αρ. 10, «ρητά συμφωνείται ότι τα αρχεία τα οποία θα διαβιβάσει η αφ' ενός συμβαλλομένη στην αφ' ετέρου τοιαύτη θα αποθηκευτούν σε κεντρικό υπολογιστή (server) εκάστης των συμβαλλομένων εταιριών, προστατευόμενα με κωδικό πρόσβασης». Σχετικά με τον όρο αυτό, ο νόμιμος εκπρόσωπος της PANNER, ρητά δήλωσε κατά τη διάρκεια του ελέγχου ότι τα εν λόγω αρχεία που παραχωρεί η εταιρεία στους αντισυμβαλλομένους διαγράφονται αμέσως μετά τη χορήγησή τους, οπότε και δεν είναι πλέον η εταιρεία υπεύθυνος επεξεργασίας. Εξάλλου, η υπ' αρ. πρωτ. 25/28.01.2003 γνωστοποίηση τήρησης αρχείου / επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων προς την Αρχή ως δηλωμένο σκοπό επεξεργασίας αναφέρει μόνο εκείνο με Κωδικό Σ003, δηλαδή την προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών (μάρκετινγκ), και όχι και τον Κωδικό Σ019, ο οποίος αφορά την πιστοληπτική ικανότητα του ατόμου. Συνεπώς, γίνεται επεξεργασία δεδομένων οικονομικής φύσεως χωρίς παράλληλα να πληρούνται οι προϋποθέσεις των διατάξεων του Ν. 2472/1997.

Εύρημα 4ο: Στο site της εταιρείας διαφημίζεται αρχείο με παχύσαρκα άτομα. Ωστόσο, στο προαναφερόμενο έντυπο γνωστοποίησης προς την Αρχή δεν έχει δηλωθεί η Ομάδα Β: Ευαίσθητα δεδομένα, η οποία περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, και τους κωδικούς Β063 (διαιτητικές ή άλλες σχετικές ανάγκες) και Β066 (Λοιπά στοιχεία υγείας).

Εύρημα 5ο: Ο σταθμός εργασίας, στον οποίο τηρείται η βάση δεδομένων με τα στοιχεία των πλειστηριασμών, συνδέεται μέσω μιας 802.11 ασύρματης σύνδεσης με το διαδίκτυο χωρίς την χρήση πρωτοκόλλου ασφαλείας (unencrypted), που προβλέπεται από την IEEE. Κατά αυτόν τον τρόπο είναι δυνατή η συλλογή δεδομένων από τρίτους εκτός κτιρίου καθώς η σύνδεση είναι ασύρματη χωρίς να απαιτείται ιδιαίτερα ακριβός εξοπλισμός όπως ένας φορητός υπολογιστής με μια κάρτα 802.11 και λογισμικό συλλογής πακέτων του πρωτοκόλλου 802.11 (sniffer). Για το λόγο αυτό επιβάλλεται η χρήση του πρωτοκόλλου ασφαλείας WPA-PSK (Wireless Protected Access-Phrase Key) και την επιλογή αλγόριθμου κρυπτογράφησης όπως TKIP ή AES.

3) Τα όσα δήλωσε ο νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρείας PANNER κατά τη συνεδρίαση της Αρχής, τη 21.06.07.

4) Τα πρακτικά των συνεδριάσεων της 07.06.07 και της 21.06.07 τα οποία αναγνώστηκαν μεγαλοφώνως από τη γραμματέα.

Μετά από εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Η Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως τις διατάξεις του Ν. 2472/1997 για την Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που ενσωμάτωσε στην ελληνική έννομη τάξη εκείνες της Οδηγίας 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, καθώς και τις διατάξεις της Οδηγίας αυτής.

Επειδή, το άρθρο 2 του Ν. 2472/1997 ορίζει, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου νοούνται ως: α) Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων. Δεν λογίζονται ως δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα

στατιστικής φύσεως συγκεντρωτικά στοιχεία, από τα οποία δεν μπορούν πλέον να προσδιορισθούν τα υποκείμενα των δεδομένων. β) Ευαίσθητα δεδομένα, τα δεδομένα που αφορούν τη φυλετική ή εθνική προέλευση, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, τη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, στην υγεία, στην κοινωνική πρόνοια και στην ερωτική ζωή, στα σχετικά με ποινικές δίωξεις ή καταδίκες, καθώς και στη συμμετοχή σε συναφείς με τα ανωτέρω ενώσεις προσώπων. γ) Υποκείμενο των δεδομένων, το φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα, και του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί, δηλαδή μπορεί να προσδιορισθεί αμέσως ή εμμέσως, ιδίως βάσει αριθμού ταυτότητας ή βάσει ενός η περισσότερων συγκεκριμένων στοιχείων που χαρακτηρίζουν την υπόστασή του από άποψη φυσική, βιολογική, ψυχική, οικονομική, πολιτιστική, πολιτική ή κοινωνική. δ) Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (...), κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται, από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων μεθόδων και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διατήρηση ή αποθήκευση, η τροποποίηση, η εξαγωγή, η χρήση, η διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλης μορφής διάθεση, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, η διασύνδεση, η δέσμευση (κλειδώμα), η διαγραφή, η καταστροφή. ε) Αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (...), κάθε διαρθρωμένο σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία είναι προσιτά με γνώμονα συγκεκριμένα κριτήρια. (...) ια) Συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων, κάθε ελεύθερη, ρητή και ειδική δήλωση βουλήσεως, που εκφράζεται με τρόπο σαφή, και εν πλήρη επίγνωση, και με την οποία, το υποκείμενο των δεδομένων, αφού προηγουμένως ενημερωθεί, δέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν. Η ενημέρωση αυτή περιλαμβάνει πληροφόρηση τουλάχιστον για τον σκοπό της επεξεργασίας, τα δεδομένα ή τις κατηγορίες δεδομένων που αφορά η επεξεργασία, τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και το όνομα, την επωνυμία και τη διεύθυνση του υπεύθυνου επεξεργασίας και του τυ-

χόν εκπροσώπου του. Η συγκατάθεση μπορεί να ανακληθεί οποτεδήποτε, χωρίς αναδρομικό αποτέλεσμα (...). Εξάλλου, το άρθρο 3 παρ. 1 του ίδιου νόμου ορίζει ότι «οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται στην εν όλω ή εν μέρει αυτοματοποιημένη επεξεργασία καθώς και στη μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε αρχείο».

Επειδή, οι διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 1 του Ν. 2472/1997, εναρμονιζόμενες, ιδίως, με τις διατάξεις των άρθρων 9Α, 25 παρ. 1 και 28 του Συν/τος, 8 και 7 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και 6 της Οδηγίας 95/46/ΕΕ, ρητά ορίζουν ότι: «Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας. (...)». Καθιερώνονται, λοιπόν, ως θεμελιώδεις προϋποθέσεις για τη νομιμότητα κάθε επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για τη νομιμότητα της σύστασης και λειτουργίας κάθε αρχείου, οι αρχές του σκοπού της επεξεργασίας και της αναλογικότητας των δεδομένων σε σχέση πάντα με το σκοπό επεξεργασίας. Συνεπώς, κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, που γίνεται πέραν του επιδιωκόμενου σκοπού ή η οποία δεν είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξή του, δεν είναι νόμιμη.

Επειδή, το άρθρο 5 παρ. 1 του Ν. 2472/1997 ορίζει ότι «επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του», εκτός εάν συντρέχει κάποια από τις περιπτώσεις, που ορίζει κατά τρόπο περιοριστικό η παρ. 2 του άρθρου αυτού. Και, ειδικότερα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο στοιχ. (ε') της παρ. 2 του άρθρου αυτού, εφόσον «η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου υμφρόντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακινούνται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών».

Επειδή, περαιτέρω, το άρθρο 6 παρ. 1 του Ν. 2472/1997 ορίζει ότι «ο υπεύθυνος επεξεργασίας υποχρεούται να γνωστοποιήσει εγγράφως στην Αρχή, τη σύσταση και λειτουργία αρχείου ή την έναρξη της επεξεργασίας».

Επειδή, το άρθρο 11 παρ. 1 του Ν. 2472/1997 ρητά ορίζει ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει, κατά το στάδιο της συλλογής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, να ενημερώνει με τρόπο πρόσφορο και σαφή το υποκείμενο για τα εξής τουλάχιστον στοιχεία: α) την ταυτότητά του και την ταυτότητα του τυχόν εκπροσώπου του, β) το σκοπό της επεξεργασίας, γ) τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών των δεδομένων, και δ) την ύπαρξη του δικαιώματος πρόσβασης. Καθιερώνεται, λοιπόν, ρητά σε βάρος του υπευθύνου επεξεργασίας υποχρέωση ενημέρωσης του υποκειμένου, που περιλαμβάνει οπωσδήποτε τα ανωτέρω στοιχεία.

Επειδή, εξάλλου, το άρθρο 12 παρ.1 του Ν. 2472/1997 ορίζει ότι «καθένας έχει δικαίωμα να γνωρίζει εάν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τον αφορούν αποτελούν ή αποτέλεσαν αντικείμενο επεξεργασίας. Προς τούτο, ο υπεύθυνος επεξεργασίας, έχει υποχρέωση να του απαντήσει εγγράφως».

Επειδή, ακολούθως, σύμφωνα με την απόφαση 26/2004 της Αρχής θεωρείται «νόμιμη η συλλογή δεδομένων για σκοπούς απ' ευθείας διαφήμισης και απ' ευθείας προώθησης πωλήσεων προϊόντων ή υπηρεσιών σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 1 εδ. α του Ν. 2472/97 είτε γίνεται εξ' επαγγέλματος είτε όχι (στην δεύτερη περίπτωση μόνον για προώθηση ή διαφήμιση ιδίων προϊόντων ή υπηρεσιών), υπό τις εξής προϋποθέσεις:

I) Το υποκείμενο έδωσε τη συγκατάθεσή του σύμφωνα με τα άρ. 2 εδ.ια) και 5 παρ.1 του Ν. 2472/97. Η συγκατάθεση είναι απαραίτητη στις περιπτώσεις της έρευνας καταναλωτικής συμπεριφοράς με σκοπό την άμεση ή έμμεση διαφήμιση προϊόντων η την παροχή υπηρεσιών.

II) Το υποκείμενο δεν έχει δώσει την συγκατάθεσή του οπότε η επεξεργασία είναι νόμιμη κατ' εξαίρεση σύμφωνα με το Άρθρο 5 παρ.2, εδ. ε, διότι α) είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του εννόμου συμφέροντος πού επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας β) το έννομο συμφέρον αυτού υπερέχει προφανώς του συμφέροντος του υποκειμένου, ενόψει του ότι τα συμφέροντα των υποκειμένων των δεδομένων των οποίων επιτρέπεται η επεξεργασία (βλ. παρακ. υπό III.3) δεν τίγονται ουσιωδώς, δηλαδή δεν τίγονται σε τέτοιο

βαθμό, ώστε να δικαιολογείται η απαγόρευση των εν θέματι δραστηριοτήτων και γ) πάντως δεν τίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες του υποκειμένου (...)

III) Για να γίνει χρήση της εξαίρεσης του αρ. 5 παρ. 2 εδ. ε πρέπει να συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις: 1) τα δεδομένα να προέρχονται από καταλόγους πού απευθύνονται στο ευρύ κοινό (πχ. τηλεφωνικός κατάλογος του ΟΤΕ) και να υπάρχει η βεβαιότητα ότι τα υποκείμενα που έχουν συμπεριληφθεί σε αυτόν έχουν δώσει την συγκατάθεσή τους, ή από πηγές δημόσια προσβάσιμες που προορίζονται για την παροχή πληροφοριών στο ευρύ κοινό, εφόσον στην συγκεκριμένη περίπτωση έχουν τηρηθεί οι νόμιμες προϋποθέσεις για την πρόσβαση σ' αυτές, ή το ίδιο το υποκείμενο να δημοσιοποίησε τα προσωπικά του δεδομένα για συναφείς σκοπούς (πχ. διανομή διαφημιστικών φυλλαδίων, συμμετοχή σε καταλόγους εμπορικών εκθέσεων κλπ.). 2) Ο υπεύθυνος επεξεργασίας να έχει συμβουλευθεί το προβλεπόμενο από το άρθρο 19 παρ. 4 εδ. δ) του Ν. 2472 Μητρώο της Αρχής στο οποίο καταχωρίζονται τα πρόσωπα που δεν επιθυμούν να περιλαμβάνονται σε αρχεία, τα οποία έχουν ως σκοπό την προώθηση προμήθειας αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών εξ αποστάσεως και να μην συμπεριλάβει τα ανωτέρω πρόσωπα στα δημιουργούμενα αρχεία. 3) Ο υπεύθυνος επεξεργασίας να περιορίζεται στα απολύτως αναγκαία δεδομένα για την επίτευξη του συγκεκριμένου σκοπού. Ως τέτοια θεωρούνται μόνο το ονοματεπώνυμο, η διεύθυνση και το επάγγελμα. 4) Ο σκοπός της επεξεργασίας να περιορίζεται στην διαφήμιση ή στην προώθηση πωλήσεως αγαθών ή στη παροχή υπηρεσιών εξ αποστάσεως και να μην αντίκειται στα χρηστά ήθη.

IV) Η υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας να ενημερώσει το υποκείμενο κατά το στάδιο της συλλογής και της πρώτης διαβίβασης των δεδομένων ασκείται σύμφωνα με τις αποφάσεις και τους κανονισμούς της Αρχής, πού αφορούν τους τρόπους ενημέρωσης των υποκειμένων από τον υπεύθυνο επεξεργασίας.

V) Ως υπεύθυνος επεξεργασίας κατά το στάδιο της συλλογής θεωρείται τόσο ο εντολοδόχος όσο και ο εντολέας στην περίπτωση που η επεξεργασία γίνεται κατ' εντολή. Ο εντολοδόχος παύει να θεωρείται υπεύθυνος επεξεργασίας μόνο στην περίπτωση κατά την οποία μετά την πρώτη διαβίβαση διαγράψει τα δεδομένα από τα δικά του αρχεία (...)

Για την επεξεργασία των «ευμενών» (πχ. κατοχή πιστωτικής κάρτας ή μπλόκ επιταγών, αναφορά σε υπάρχουσα ακίνητη περιουσία κλπ.) απαιτείται πάντοτε η συγκατάθεση του υποκειμένου. Αυτό έχει μεγάλη σημασία για την περίπτωση της επεξεργασίας συνολικών ή μερικών μορφότυπων (προφίλ) πιστοληπτικής ικανότητας. Ως ευμενή θεωρούνται τα δεδομένα που παρουσιάζουν την θετική εικόνα του υποκειμένου και όχι οι διαγραφές ή οι διορθώσεις των «δυσμενών», πράγμα που είναι αυτονόητη υποχρέωση του υπεύθυνου επεξεργασίας. III) Αποδέκτης των δεδομένων μπορεί να είναι μόνο επιχειρηματίας, ο οποίος ασκεί νόμιμη δραστηριότητα και μόνο εφόσον τα δεδομένα δεν προορίζονται για μεταπώληση αλλά αφορούν υποκείμενα με τα οποία ο επιχειρηματίας συναλλάσσεται. Μετά το τέλος της συναλλαγής είναι αυτονόητο ότι ο επιχειρηματίας πρέπει να προβεί σε καταστροφή των ως άνω προσωπικών δεδομένων. IV) Με την πρώτη επαφή του αποδέκτη με το υποκείμενο των δεδομένων και στην περίπτωση κατά την οποία δεν έχει προηγηθεί συγκατάθεση του υποκειμένου για τη διαβίβαση, ο αποδέκτης είναι υποχρεωμένος να ενημερώσει το υποκείμενο για την πηγή των πληροφοριών και για τον σκοπό της διαβίβασης».

Επειδή, στην κρινόμενη υπόθεση, τόσο από το ως άνω Πόρισμα διοικητικού ελέγχου όσο και από τα όσα δήλωσε ενώπιον της Αρχής ο νόμιμος εκπρόσωπος της PANNEP, προκύπτει καταρχάς ότι – παρά τους περί αντιθέτου ισχυρισμούς του νομίμου εκπροσώπου της PANNEP – η PANNEP, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, έχει παραβιάσει τις προαναφερόμενες διατάξεις των άρθρων 4 και 5 του Ν. 2472/1997, καθώς τους προαναφερόμενους όρους και προϋποθέσεις, που θέτει η απόφαση 26/2004 της Αρχής σχετικά με την τήρηση αρχείων για διαφημιστικούς σκοπούς ή την προώθηση εξ αποστάσεως προϊόντων. Εξάλλου, η PANNEP, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, αν και κλήθηκε ρητά από την Αρχή να προσκομίσει τα απαντητικά έγγραφα της εν λόγω εταιρείας, τα οποία αντιστοιχούν στις παραγγελίες του Ευρήματος υπ' αρ. 1ο του ως άνω Πορίσματος διοικητικού ελέγχου, παρέλειψε να προσκομίσει τα έγγραφα αυτά. Συνεπώς, οι σχετικοί ισχυρισμοί του νομίμου εκπροσώπου της PANNEP πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμοι.

Επειδή, ακολούθως, προκύπτει ότι η PANNEP, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, έχει, επίσης, παραβιάσει τις προαναφερόμενες διατάξεις του άρθρου

11 του Ν. 2472/1997, καθόσον, αφενός, κατά τον ως άνω διοικητικό έλεγχο δεν διαπιστώθηκε η ύπαρξη οποιουδήποτε στοιχείου σχετικά με την ενημέρωση των υποκειμένων, των οποίων τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα συλλέγει η εν λόγω εταιρεία και, αφετέρου, ο νόμιμος εκπρόσωπος της εν λόγω εταιρείας παρέλειψε να προσκομίσει στην Αρχή οποιουδήποτε στοιχείο σχετικά με την εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής. Ωστόσο, όπως παγίως κρίνει η Αρχή (βλ. ιδίως τις αποφάσεις της Αρχής 3/2007 και 12/2008), η υποχρέωση ενημέρωσης του υποκειμένου, που ρητά θεσπίζουν σε βάρος του υπευθύνου επεξεργασίας οι διατάξεις του άρθρου 11 του Ν. 2472/1997, είναι θεμελιώδης και συνιστά, καταρχήν, αναφαίρετο δικαίωμα του υποκειμένου, διότι από την εκπλήρωσή της εξαρτάται και η δυνατότητα άσκησης των δικαιωμάτων πρόσβασης και αντίρρησης του υποκειμένου. Συνεπώς, αφενός, η απαλλαγή του υπευθύνου επεξεργασίας από την υποχρέωση ενημέρωσης του υποκειμένου δεν επιτρέπεται πέρα από τις περιπτώσεις εκείνες, όπου οι κρίσιμες νομικές διατάξεις προβλέπουν ρητά την δυνατότητα αυτή, για ορισμένους λόγους και με συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις. Και, αφετέρου, κάθε συλλογή και επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που διενεργείται, χωρίς να έχει προηγηθεί η προαναφερόμενη υποχρέωση ενημέρωσης του υποκειμένου, είναι καταρχήν παράνομη. Συνεπώς, η παράλειψη ενημέρωσης των ενδιαφερομένων υποκειμένων, αφενός, καθιστά παράνομες την κρίσιμη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τη PANNEP, καθώς και τη σύσταση και λειτουργία του σχετικού αρχείου και, αφετέρου, παραβιάζει και τις διατάξεις των άρθρων 12 και 13 του Ν. 2472/1997, σχετικά με τα δικαιώματα πρόσβασης και αντίρρησης των υποκειμένων αυτών.

Επειδή, περαιτέρω, προκύπτει ότι η PANNEP, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, έχει παραβιάσει και τις προαναφερόμενες διατάξεις των άρθρων 2, 4, 5 και 6 του Ν. 2472/1997, καθώς τους προαναφερόμενους όρους και προϋποθέσεις, που θέτει η απόφαση 26/2004 της Αρχής σχετικά με τη διαπίστωση της πιστοληπτικής ικανότητας φυσικών προσώπων, καθόσον διαπιστώθηκε (ιδίως, από τον όρο υπ' αρ. 7 των ως άνω ιδιωτικών συμφωνητικών και από τα ως άνω έγγραφα παραγγελιών), καταρχάς, ότι η εν λόγω εταιρεία τηρεί στα αρχεία της ευμενή δεδομένα οικονομικής φύσεως,

για τη συλλογή των οποίων απαιτείται πάντοτε η συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων. Και, επιπλέον, ότι η εν λόγω εταιρεία, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, δεν έχει υποβάλει στην Αρχή γνωστοποίηση για την τήρηση αρχείων σχετικά με τη διαπίστωση της πιστοληπτικής ικανότητας του ατόμου.

Επειδή, εξάλλου, σχετικά με το αρχείο παχύσαρκων ατόμων, ο νόμιμος εκπρόσωπος της PANNEP, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, δήλωσε ενώπιον της Αρχής ότι, αν και υπάρχει τεχνικά η δυνατότητα σχηματισμού τέτοιων αρχείων, η εταιρεία δεν έχει αντίστοιχους πελάτες οπότε δεν τη συμφέρει να προβεί σε σχηματισμό αρχείων, τα οποία χρειάζονται πολυδάπανη έρευνα προκειμένου να δημιουργηθούν. Παρά το γεγονός ότι στο διαδικτυακό τόπο της εν λόγω εταιρείας υπήρχε διαφήμιση για αντίστοιχα αρχεία, δεν διαπιστώθηκε κατά τον έλεγχο η ύπαρξή τους. Επιπλέον, ο νόμιμος εκπρόσωπος της PANNEP, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, δήλωσε ενώπιον της Αρχής έγινε αποδεκτή από την εν λόγω εταιρεία και ήδη εφαρμόζεται η σύσταση η σχετική με την χρήση του πρωτοκόλλου ασφαλείας WPA-PSK (Wireless Protected Access-Passphrase Key) και την επιλογή αλγόριθμου κρυπτογράφησης όπως TKIP ή AES, που περιλαμβάνονταν στο ως άνω πόρισμα διοικητικού ελέγχου.

Επειδή, οι κατά τα ανωτέρω διαπιστωθείσες παραβιάσεις των διατάξεων των άρθρων 2, 4, 5, 6, 11, 12 και 13 του Ν. 2472/1997 δικαιολογούν την επιβολή στη PANNEP, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, κυρώσεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 21 του Ν. 2472/1997. Ειδικότερα, δικαιολογούν την επιβολή προστίμου τριών χιλιάδων (3.000) Ευρώ, καθώς και την καταστροφή των επίμαχων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που έχουν παρανόμως κατά τα ανωτέρω συλλεγεί και παρανόμως τηρούνται στα αρχεία της PANNEP, ως υπεύθυνος επεξεργασίας.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή:

1) Επιβάλλει στην εταιρεία PANNEP ΕΠΕ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, για τις κατά τα ανωτέρω διαπιστωθείσες παραβιάσεις των προαναφερομένων διατάξεων για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα, πρόστιμο τριών χιλιάδων (3.000) Ευρώ.

2) Διατάσσει την καταστροφή των προαναφερόμενων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που δεν προέρχονται από δημόσια προσβάσιμες πηγές και έχουν συλλεγεί χωρίς την ενημέρωση και, συνακολούθως, τη συγκατάθεση των υποκειμένων τους και τηρούνται στα αρχεία της εταιρείας PANNEP ΕΠΕ, ως υπεύθυνος επεξεργασίας.

3) Διατάσσει την καταστροφή των προαναφερόμενων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα οικονομικής φύσεως, τα οποία έχουν συλλεγεί χωρίς την ενημέρωση και, συνακολούθως, τη συγκατάθεση των υποκειμένων τους, καθώς και χωρίς γνωστοποίηση στην Αρχή και τηρούνται στα αρχεία της εταιρείας PANNEP ΕΠΕ, ως υπεύθυνος επεξεργασίας.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 35/2008

ΑΘΕΜΙΤΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥ ΣΤΗ ΔΕΗ ΑΕ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ 12/2002 ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ, ΣΤΟ ΜΕΤΡΟ ΠΟΥ ΑΥΤΗ ΕΧΕΙ ΚΡΙΝΕΙ ΟΤΙ Η ΕΝ ΛΟΓΩ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΥΝΑΔΕΙ ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ Ν. 2472/1997 - ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΣΤΗ ΔΕΗ ΑΕ, ΩΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η ΑΡΧΗ ΕΛΑΒΕ ΥΠΟΨΗ ΤΑ ΠΑΡΑΚΑΤΩ:

Υποβλήθηκε στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (με αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/3505/16.05.2007) από τον Α, εργαζόμενο στη Δ/νση Χ της ΔΕΗ ΑΕ, αίτηση για την ανάκληση ή την τροποποίηση (αίτηση θεραπείας) της απόφασης 12/2002 (με αρ. πρωτ. 226, από 31/01/2002) της Αρχής, η οποία εκδόθηκε επί της υπ' αρ. πρωτ. 2063, από 03/10/2001, προσφυγής του ίδιου κατά της ΔΕΗ ΑΕ, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, σχετικά με καταγγελλόμενη παράνομη ανακοίνωση προσωπικών δεδομένων, που τον αφορούν, από το Διευθυντή του Κλάδου Ψ της ΔΕΗ ΑΕ. Ειδικότερα, σε ετήσιο φύλλο αξιολόγησης που αφορά τρίτο πρόσωπο, μισθωτό της ΔΕΗ, ο εν λόγω Διευθυντής, εκτελώντας καθήκοντα επόπτη κρίσεως, ανέφερε στοιχεία της υπηρεσιακής κατάστασης του προσφεύγοντος.

Κατόπιν τούτου, και προκειμένου να εξετάσει η Αρχή τη βασιμότητα της ως άνω αίτησης θεραπείας, κάλεσε (με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/7345/29.10.2007 έγγραφό της) τη ΔΕΗ ΑΕ όπως αποστείλει στην Αρχή: α) αντίγραφο του Κανονισμού Καταστάσε-

ως Προσωπικού της ΔΕΗ ΑΕ, και β) αντίγραφο του Εγχειριδίου Εφαρμογής Ειδικού Κανονισμού Φύλλων Αξιολόγησης, όπως τα κείμενα αυτά ίσχυαν το 2000. Επίσης, στην περίπτωση που τα ως άνω κείμενα έχουν έκτοτε τροποποιηθεί, αντίγρατά τους όπως αυτά ισχύουν πλέον. Στη συνέχεια, η Αρχή κάλεσε (με τα υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/2336/15-05-2008 και Γ/ΕΞ/2337/15-05-2008 έγγραφα της, αντίστοιχα) τη ΔΕΗ ΑΕ και τον Α σε ακρόαση κατά τη συζήτηση της ως άνω αιτήσεως από την Ολομέλεια της Αρχής, την 22/05/2008. Στη συνεδρίαση αυτή προσήλθαν ο Α και ο Ηλίας Μανιάτης, πληρεξούσιος δικηγόρος της ΔΕΗ ΑΕ, ο οποίος και ζήτησε να αναβληθεί η συζήτηση της υπόθεσης, προκειμένου να λάβει γνώση των στοιχείων του φακέλου της. Η Αρχή δέχθηκε το προαναφερόμενο αίτημα και ενημέρωσε τους ως άνω κληθέντες για το ότι αναβάλλει τη συζήτηση της εν λόγω υπόθεσης για την 05/06/2008, καθώς και για το ότι η συζήτηση αυτή θα διενεργηθεί χωρίς νέα κλήση. Στη συνεδρίαση της 05/06/2008 προσήλθαν εκ νέου οι Α και Ηλίας Μανιάτης, πληρεξούσιος δικηγόρος της ΔΕΗ ΑΕ, οι οποίοι ανέπτυξαν τους ισχυρισμούς τους ενώπιον της Ολομέλειας της Αρχής και απάντησαν σε σχετικές ερωτήσεις, που τους τέθηκαν. Μετά από εξέταση των προαναφερόμενων στοιχείων, αφού αναγνώστηκαν τα πρακτικά της συνεδρίασης της 22/05/2008, άκουσε την πρόταση του εισηγητή και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης, Η Αρχή, αφού έλαβε ιδίως υπόψη:

- 1) Τις διατάξεις του Συντάγματος, και, ιδίως, εκείνες των άρθρων 2 παρ. 1, 5 παρ. 1, 9Α, 25, 26, 101Α, και 106 παρ. 2,
- 2) Τις διατάξεις του Ν. 2472/1997 για την Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που ενσωμάτωσε στην ελληνική έννομη τάξη εκείνες της Οδηγίας 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, καθώς και τις διατάξεις της Οδηγίας αυτής,
- 3) Την Οδηγία της Αρχής 115/2001 (της 20/09/2001) για την Επεξεργασία δεδομένων των εργαζομένων,
- 4) Τη Σύσταση 8/2001 (της 13/09/2001) της ομάδας εργασίας του άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ, για την Επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο εργασιακό πλαίσιο, η οποία τονίζει, αφενός, ότι κατά την επεξεργασία δεδο-

μένων προσωπικού χαρακτήρα, που αφορούν τους εργαζομένους, οι εργοδότες θα πρέπει πάντα να έχουν κατά νου τις θεμελιώδεις αρχές προστασίας των δεδομένων, και, ιδίως, εκείνης του Σκοπού επεξεργασίας, που υπαγορεύει ότι τα δεδομένα πρέπει να συλλέγονται για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και η μεταγενέστερη επεξεργασία τους πρέπει να συμβιβάζεται με στους σκοπούς αυτούς. Και αφετέρου, την αλληλεπίδραση μεταξύ του εργατικού δικαίου και του δικαίου περί προστασίας δεδομένων, με την έννοια ότι «το δίκαιο περί προστασίας δεδομένων δεν λειτουργεί απομονωμένα από το εργατικό δίκαιο και την εργατική πρακτική, τα οποία, με τη σειρά τους, δεν λειτουργούν απομονωμένα από το δίκαιο περί προστασίας δεδομένων. Η αλληλεπίδραση αυτή είναι αναγκαία και πολύτιμη και πρέπει να συμβάλει στην ανάπτυξη λύσεων οι οποίες θα εξασφαλίζουν την κατάλληλη προστασία των συμφερόντων των εργαζομένων»,

5) Τη Σύσταση 1/2001 (της 22/03/2001) της ομάδας εργασίας του άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ, σχετικά με τα δεδομένα αξιολόγησης εργαζομένων,

6) Τις διατάξεις του Ν. 3051/2002 για τις Συνταγματικά κατοχυρωμένες ανεξάρτητες αρχές, την τροποποίηση και συμπλήρωση του συστήματος προσλήψεων στο δημόσιο τομέα και συναφείς ρυθμίσεις (ΦΕΚ Α', 220/20.09.2002),

7) Τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, που κυρώθηκε με το Ν. 2690/1999 (ΦΕΚ Α', 45), και

8) Τις διατάξεις του Κανονισμού Καταστάσεως Προσωπικού της ΔΕΗ ΑΕ, ο οποίος καταρτίστηκε με την από 04/10/1973 ΕΣΣΕ, δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως με τη 2842/442/1973 απόφαση του Υπουργού Απασχόλησης (ΦΕΚ Β', 1274/25.10.1973), κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ΝΔ 210/1974 και έχει ισχύ νόμου, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του Κεφαλαίου Α της από 28.02.1990 ΕΣΣΕ, η οποία κυρώθηκε με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, που δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ Β', 227).

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

1. Επειδή, κατά το άρθρο 1 του Ν. 2472/1997, η θέσπιση των προϋποθέσεων για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα αποσκοπεί στην προστασία των δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών κάθε προσώπου, ενώ το άρθρο

15 παρ. 1 του ίδιου νόμου ορίζει ότι η αποστολή της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνίσταται στην εποπτεία της εφαρμογής του νόμου αυτού και άλλων ρυθμίσεων, που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και στην ενάσκηση των αρμοδιοτήτων, που της ανατίθενται κάθε φορά. Εξάλλου, το άρθρο 19 παρ. 1 εδ. (γ') του Ν. 2472/1997 ορίζει ότι η Αρχή απευθύνει συστάσεις και υποδεικνύει στους υπεύθυνους επεξεργασίας ή τους τυχόν εκπροσώπους τους και δίδει κατά την κρίση της δημοσιότητα σε αυτές.

2. Επειδή, περαιτέρω, η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 του Ν. 2472/1997, εναρμονιζόμενη, ιδίως, με τις διατάξεις των άρθρων 9Α, 25 παρ. 1 και 28 του Συν/τος, 8, 7, 21 και 31 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και 6 της Οδηγίας 95/46/ΕΕ, ρητά ορίζει ότι: «Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερο από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας. (...)». Καθιερώνονται, λοιπόν, ως θεμελιώδεις προϋποθέσεις για τη νομιμότητα κάθε επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για τη νομιμότητα της σύστασης και λειτουργίας κάθε αρχείου, οι αρχές του σκοπού της επεξεργασίας και της αναλογικότητας των δεδομένων σε σχέση πάντα με το σκοπό επεξεργασίας. Συνεπώς, κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, που γίνεται πέραν του επιδιωκόμενου σκοπού ή η οποία δεν είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξή του, δεν είναι νόμιμη.

3. Επειδή, εξάλλου, το άρθρο 5 του Ν. 2472/1997 ορίζει ότι η επεξεργασία απλών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται κατ' εξαίρεση και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου τους, εφόσον συντρέχει κάποια από τις περιπτώσεις, που προβλέπονται κατά τρόπο περιοριστικό στην παρ. 2 του άρθρου αυτού.

4. Επειδή, τέλος, το άρθρο 24 παρ. 1 του ΚΔΔ ορίζει τα εξής: «Αν από τις σχετικές διατάξεις δεν προβλέπεται η δυνατότητα άσκησης της, κατά το επόμενο άρθρο, ειδικής διοικητικής, ή ενδικοφανούς προσφυγής, ο ενδιαφερόμενος, για την αποκατάσταση υλικής ή ηθικής βλάβης των έννομων

συμφερόντων του που προκαλείται από ατομική διοικητική πράξη μπορεί, για οποιονδήποτε λόγο, με αίτησή του, να ζητήσει, είτε από τη διοικητική αρχή η οποία εξέδωσε την πράξη, την ανάκληση ή την τροποποίησή της (αίτηση θεραπείας), είτε, από την αρχή η οποία προΐσταται εκείνης που εξέδωσε την πράξη, την ακύρωσή της (ιερραρχική προσφυγή). (...)». Συναφώς, το άρθρο 21 του ΚΔΔ ορίζει τα εξής: «1) Αρμόδιο για την ανάκληση ατομικής διοικητικής πράξης όργανο είναι εκείνο που την εξέδωσε ή που είναι αρμόδιο για την έκδοσή της. 2) Για την ανάκληση δεν είναι απαραίτητο να τηρείται η διαδικασία που προβλέπεται για την έκδοση της πράξης, εκτός αν ανακαλείται πράξη νόμιμη ή πράξη παράνομη ύστερα από εκτίμηση πραγματικών περιστάσεων».

5. Επειδή, στην κρινόμενη υπόθεση, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν ιδίως τα ακόλουθα: Με την υπ' αρ. πρωτ. 2063, από 03/10/2001, προσφυγή του κατά της ΔΕΗ ΑΕ, ως υπευθύνου επεξεργασίας, ο Α κατήγγειλε παράνομη ανακοίνωση προσωπικών δεδομένων, που αφορούν τον ίδιο, από το Διευθυντή του Κλάδου Χ της ΔΕΗ ΑΕ. Ειδικότερα, σε ετήσιο φύλλο αξιολόγησης που αφορά τρίτο πρόσωπο, μισθωτό της ΔΕΗ, ο εν λόγω Διευθυντής, εκτελώντας καθήκοντα επόπτη κρίσεως, ανέφερε στοιχεία της υπηρεσιακής κατάστασης του προσφεύγοντος. Η Αρχή, με την απόφασή της 12/2002, απέρριψε την προαναφερόμενη προσφυγή. Ειδικότερα, όπως αναφέρει η εν λόγω απόφαση της Αρχής: «(...) Κατά την ακρόαση της υπόθεσης, ο εκπρόσωπος της ΔΕΗ ισχυρίστηκε ότι προβλέπεται στον κανονισμό του οργανισμού για τα φύλλα αξιολόγησης η περίπτωση κατά την οποία ο κριτής υπαλλήλου μπορεί να χρησιμοποιεί ως δικαιολογία βαθμολόγησης παρόμοια περίπτωση άλλου υπαλλήλου, οπότε και υποχρεούται να τον κατονομάσει. (...) Όπως προέκυψε από την ακρόαση του υπευθύνου επεξεργασίας και από το σύνολο των στοιχείων του φακέλου, προκειμένου να γίνει αξιολόγηση υπαλλήλου της επιχείρησης και σε εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης, ο κριτής χρησιμοποίησε τα προσωπικά δεδομένα άλλου υπαλλήλου (του προσφεύγοντα) για να δικαιολογήσει την κρίση του σχετικά με τη βαθμολόγηση του κρινόμενου. Η δυνατότητα αυτή, εκτός του ότι του παρέχονταν από το σχετικό κανονισμό της ΔΕΗ, του δινόταν επίσης και από τις γενικές αρχές της καλόπιστης εκτέλεσης της σύμβασης εργασίας που έχουν ειδική εφαρμογή κατά την εκτέ-

λεση της εργασιακής σχέσης. Ως εκ τούτου, η επεξεργασία αυτή των προσωπικών δεδομένων του προσφεύγοντος, όντας αναγκαία για εκτέλεση της σύμβασης δεν υπήρξε παράνομη (άρθρο 5 παρ. 2α του Ν. 2472/97) και επομένως δεν συντρέχει περίπτωση επιβολής διοικητικής κύρωσης στον υπεύθυνο επεξεργασίας. Πρέπει, επομένως, να απορριφθεί η προσφυγή».

6. Επειδή, με την κρινόμενη αίτησή του για την ανάκληση της προαναφερόμενης απόφασης 12/2002 της Αρχής, ο Α επικαλείται το γεγονός ότι το Εφετείο – με την απόφασή του .../2006, η οποία εξεδόθη στο πλαίσιο της επίδικης διαφοράς ανάμεσα στον προσφεύγοντα και την εργοδότηδά του εταιρεία ΔΕΗ ΑΕ – ρητά έκρινε, μεταξύ άλλων, ότι δεν υπήρξε, υπό τις προαναφερόμενες συνθήκες, περίπτωση συνδρομής των προϋποθέσεων του άρθρου 5 παρ. 2 του Ν. 2472/97 και ιδίως της περιπτώσεως (α'), κατά την οποία επιτρέπεται κατ' εξαίρεση η επεξεργασία απλών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου τους, εφόσον είναι αναγκαία για την εκτέλεση σύμβασης, στην οποία συμβαλλόμενο μέρος είναι υποκείμενο δεδομένων ή για τη λήψη μέτρων κατόπιν αιτήσεως του υποκειμένου κατά το προσυμβατικό στάδιο. Το Εφετείο επιδίκασε στον προσφεύγοντα το ποσό των 3.000 Ευρώ ως ηθική βλάβη, για την αθέμιτη επεξεργασία των επίμαχων δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα από τη ΔΕΗ ΑΕ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας. Εξάλλου, η ΔΕΗ ΑΕ προβάλλει, δια του πληρεξούσιου δικηγόρου της, ενώπιον της Αρχής, ότι η κρινόμενη αίτηση του Α είναι μη νόμιμη και αβάσιμη, ιδίως, διότι: α) ο αιτών μισθωτός της ΔΕΗ ΑΕ έχει, στο πλαίσιο της εργασιακής σχέσης που τον συνδέει με την εν λόγω εταιρεία, συγκατατεθεί στην επεξεργασία των επίμαχων δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα, και β) ότι η επίμαχη επεξεργασία των δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα υπήρξε αναγκαία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις περ. (α') και (ε') της παρ. 2 του άρθρου 5 του Ν. 2472/1997. Επιπλέον, ο πληρεξούσιος δικηγόρος της ΔΕΗ ΑΕ παραδέχτηκε κατά την ακροαματική διαδικασία ενώπιον της Αρχής ότι συχνά οι αρμόδιοι επόπτες κρίσεως της ΔΕΗ ΑΕ, κατά τη διαδικασία αξιολόγησης εργαζομένων της εταιρείας, καταχωρούν στα ατομικά φύλλα αξιολόγησης των ενδιαφερομένων εργαζομένων δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα άλλων εργαζομένων, προκειμένου να θεμελιώσουν την κρίση τους.

7. Επειδή, από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης σαφώς προκύπτει ότι, κατά τη διαδικασία αξιολόγησης του μισθωτού Β της ΔΕΗ ΑΕ, ο αρμόδιος επόπτης κρίσεως της εν λόγω εταιρείας επεξεργάστηκε (καταχώρησε) δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα του Α κατά τη σύνταξη του φύλλου ατομικής αξιολόγησης του Β. Έκτοτε, το επίμαχο φύλλο αξιολόγησης του Β τηρείται στα οικεία αρχεία της διοίκησης προσωπικού της ΔΕΗ ΑΕ, ως υπευθύνου επεξεργασίας, τα οποία είναι όντως διαρθρωμένα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 2 στοιχ. (ε') του Ν. 2472/1997, καθόσον αυτά όντως συνιστούν διαρθρωμένο σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των υποκειμένων τους – εργαζομένων της ΔΕΗ ΑΕ, τα οποία είναι προσιτά με γνώμονα συγκεκριμένα κριτήρια στους αρμόδιους εργαζομένους της εν λόγω εταιρείας (όπως είναι, ιδίως, το ονοματεπώνυμο του εκάστοτε ενδιαφερομένου εργαζομένου).

8. Επειδή, αντίθετα με όσα έκρινε η προαναφερόμενη απόφαση 12/2002 της Αρχής, η εν λόγω επεξεργασία (καταχώριση) των επίμαχων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του Α στο φύλλο ατομικής αξιολόγησης του Β δεν ήταν ούτε αναγκαία ούτε πρόσφορη για την αξιολόγηση του Β και, συνεπώς, προσκρούει στις θεμελιώδεις επιταγές του άρθρου 4 παρ. 1 του Ν. 2472/1997. Συνεπώς, αλυσιτελώς προβάλλεται από τη ΔΕΗ ΑΕ ο ισχυρισμός ότι ο Α έχει, στο πλαίσιο της εργασιακής σχέσης που τον συνδέει με την εν λόγω εταιρεία, συγκατατεθεί στην επεξεργασία των επίμαχων δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα. Επιπλέον, ο αρμόδιος επόπτης κρίσεως της ΔΕΗ ΑΕ δεν δικαιούταν, ούτε με βάση το σχετικό κανονισμό της ΔΕΗ ούτε με βάση την αρχή της καλόπιστης εκτέλεσης της σύμβασης εργασίας, να προβεί στην εν λόγω επεξεργασία των επίμαχων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του Α. Ειδικότερα, παρά τους περί αντιθέτου ισχυρισμούς της ΔΕΗ ΑΕ, ούτε ο Κανονισμός Καταστάσεως Προσωπικού της ΔΕΗ ΑΕ, ο οποίος έχει ισχύ νόμου, ούτε ο Κανονισμός Φύλλων Αξιολόγησης της εν λόγω εταιρείας ούτε άλλη νομοθετική ή κανονιστική πράξη παρέχουν σχετική εξουσία στον εκάστοτε αρμόδιο κριτή της εταιρείας. Αντίθετα με όσα ισχυρίζεται η ΔΕΗ ΑΕ, οι διατάξεις των άρθρων 8.3 και 8.5 του ως άνω Κανονισμού Φύλλων Αξιολόγησης, αφενός, επιβάλλουν στον αρμόδιο κριτή της εταιρείας αυτής να κρίνει τον εκάστοτε αξιολογούμενο εργαζόμενο σύμφωνα με

την αρχή της ίσης μεταχείρισης εργαζομένων της ίδιας πάντοτε κατηγορίας από απόψεως θέσεως και είδους απασχόλησης. Και, αφετέρου, του επιτρέπουν να αναγράφει στο εκάστοτε φύλλο ατομικής αξιολόγησης ο,τιδήποτε ο ίδιος κρίνει απαραίτητο προκειμένου να αιτιολογήσει την κρίση του σχετικά με τον αξιολογούμενο εργαζόμενο ή να καταστήσει την κρίση αυτή περισσότερο συγκεκριμένη και ουσιαστική, υπό την προϋπόθεση, βεβαίως, ότι οι κατά τον τρόπο αυτό αναγραφόμενες παρατηρήσεις αφορούν την προσωπικότητα του ίδιου του αξιολογούμενου εργαζομένου και την απόδοσή του κατά την παροχή της εργασίας του και όχι την προσωπικότητα οποιουδήποτε άλλου συναδέλφου του. Η εξουσία αυτή παρέχεται στον αρμόδιο κριτή της ΔΕΗ ΑΕ, επίσης, κατ' εφαρμογή των επιταγών της ίσης μεταχείρισης μεταξύ εργαζομένων της ίδιας πάντοτε κατηγορίας από απόψεως θέσεως και είδους απασχόλησης, προκειμένου οι κρίσεις του να είναι αιτιολογημένες, καθόσον δύνανται να θεμελιωθούν σε πραγματικά γεγονότα, και να αποφεύγονται δυσμενείς διακρίσεις κατά την απασχόληση. Συνεπώς, σαφώς προσκρούει στις επιταγές του άρθρου 4 παρ. 1 του Ν. 2472/1997 η καταχώριση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εργαζομένου της ΔΕΗ ΑΕ στο φύλλο ατομικής αξιολόγησης άλλου εργαζομένου της ίδιας κατηγορίας από απόψεως θέσεως και είδους απασχόλησης. Ουσιωδώς διαφορετικά από το προαναφερόμενο είναι τα ζητήματα, αφενός, της δυνατότητας της ΔΕΗ ΑΕ να οργανώσει σύστημα αξιολόγησης του προσωπικού της στη βάση φύλλων συγκριτικής αξιολόγησης εργαζομένων της ίδιας κατηγορίας από απόψεως θέσεως και είδους απασχόλησης. Και, αφετέρου, της υποχρέωσης της ΔΕΗ ΑΕ, ως εργοδότης εταιρείας και υπευθύνου επεξεργασίας, να χορηγεί σε κάθε ενδιαφερόμενο εργαζόμενο της προσωπικά δεδομένα άλλου εργαζομένου, τα οποία αφορούν την αξιολόγησή του, προκειμένου να διαπιστωθεί ότι έχουν τηρηθεί κατά την επίμαχη διαδικασία αξιολόγησης εργαζομένων της ίδιας κατηγορίας από απόψεως θέσεως και είδους απασχόλησης οι αρχές της ίσης μεταχείρισης των εργαζομένων και της απαγόρευσης των διακρίσεων κατά την απασχόληση (βλ. σχετικά, ιδίως, την απόφαση 1/2008 της Αρχής).

9. Επειδή, σύμφωνα με τα προαναφερόμενα, η εταιρεία ΔΕΗ ΑΕ, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, έχει, εξαιτίας ενεργειών των αρμόδιων οργάνων της, παραβιάσει τις επιταγές του άρθρου 4 παρ.

1 του Ν. 2472/1997 με την εν λόγω επεξεργασία (καταχώριση) των επίμαχων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του Α. Πρέπει, συνεπώς, να τροποποιηθεί η απόφαση 12/2002 της Αρχής στο μέτρο που η απόφαση αυτή έχει κρίνει ότι η εν λόγω επεξεργασία συνάδει με τις διατάξεις του Ν. 2472/1997. Η Αρχή, εκτιμώντας όλες τις περιστάσεις της παρούσας υπόθεσης, κρίνει ότι η ως άνω διαπιστωθείσα παραβίαση των διατάξεων του άρθρου 4 παρ. 1 του Ν. 2472/1997 δεν δικαιολογεί την επιβολή στην εταιρεία ΔΕΗ ΑΕ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, κυρώσεων σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 21 του νόμου αυτού. Ωστόσο, απευθύνει σύσταση στη ΔΕΗ ΑΕ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, να προβεί στη διαγραφή των επίμαχων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του Α από το φύλλο ατομικής αξιολόγησης του Β, καθώς, επίσης, και στη διαγραφή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα οποιουδήποτε άλλου ενδιαφερομένου εργαζομένου της εταιρείας από τα αντίστοιχα φύλλα ατομικής αξιολόγησης συναδέλφων τους.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή,

- 1) Κρίνει ότι η εταιρεία ΔΕΗ ΑΕ, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, έχει, εξαιτίας ενεργειών των αρμόδιων οργάνων της, παραβιάσει τις επιταγές του άρθρου 4 παρ. 1 του Ν. 2472/1997 με την κρινόμενη επεξεργασία (καταχώριση) των επίμαχων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του Α.
- 2) Τροποποιεί την απόφασή της 12/2002 στο μέτρο που η απόφαση αυτή έχει κρίνει ότι η εν λόγω επεξεργασία συνάδει με τις διατάξεις του Ν. 2472/1997.
- 3) Απευθύνει σύσταση στη ΔΕΗ ΑΕ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, να προβεί στη διαγραφή των επίμαχων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του Α από το φύλλο ατομικής αξιολόγησης του Β, καθώς, επίσης, και στη διαγραφή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα οποιουδήποτε άλλου ενδιαφερομένου εργαζομένου της εταιρείας από τα αντίστοιχα φύλλα ατομικής αξιολόγησης συναδέλφων τους.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 38/2008**ΕΠΙΒΟΛΗ ΚΥΡΩΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
MICROSOFT HELLAS ΑΕ, ΩΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟ
ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΓΙΑ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΣΕΙΡΑΣ
ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ Ν. 2472/1997 ΣΧΕΤΙΚΑ
ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΑΡΧΕΙΟΥ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ
ΠΡΟΣΒΟΛΕΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ****Η ΑΡΧΗ ΕΛΑΒΕ ΥΠΟΨΗ ΤΑ ΠΑΡΑΚΑΤΩ:**

Υποβλήθηκε στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (με αρ. πρωτ. 3719, από 31/05/2006, όπως συμπληρώθηκε με το υπ' αρ. πρωτ. 4502, από 05/07/2006, έγγραφο) προσφυγή – καταγγελία των Α και Β, η οποία στρέφεται κατά της εταιρείας Microsoft Hellas ΑΕ, ως υπευθύνου επεξεργασίας, και κοινοποιήθηκε νομίμως στην εταιρεία αυτή. Σύμφωνα με την ως άνω προσφυγή – καταγγελία, η Microsoft Hellas ΑΕ πρόεβη σε αθέμιτη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που αφορούν καθένα από τους προσφευγόντες ατομικά και ως ομόρρυθμους εταίρους της εταιρείας με την επωνυμία «Χ ΟΕ», η οποία είχε έδρα, την περίοδο εκείνη, στην Καισαριανή. Η επίμαχη επεξεργασία συνίσταται – σύμφωνα με τα καταγγελλόμενα – στη δημοσιοποίηση στο Διαδίκτυο (Internet) στοιχείων, που αφορούν τη διενέργεια δικαστικών ενεργειών από τη Microsoft Hellas ΑΕ κατά των προσφευγόντων για «πειρατεία λογισμικού».

Η ύπαρξη της σχετικής ανακοίνωσης της Microsoft Hellas ΑΕ διαπιστώθηκε από διαδοχικές επισκέψεις, που διενήργησε έκτοτε ο εντεταλμένος ελεγκτής της Αρχής στη σχετική ιστοσελίδα της εταιρείας. Ειδικότερα, στο site της Microsoft Hellas ΑΕ (με είσοδο από το κεντρικό site της Microsoft.com και επιλογή χώρας) υπάρχει η ιστοσελίδα <http://www.microsoft.com/hellas/piracy/news/default.mspx>, όπου καταχωρούνται – κατά χρονολογική σειρά (έτος, μήνας) – ανακοινώσεις, που αφορούν τη διενέργεια δικαστικών ενεργειών κατά φυσικών προσώπων καθώς, επίσης, κατά νομικών προσώπων (που είναι κυρίως προσωπικές εταιρείες), από το έτος 2003 έως σήμερα για «πειρατεία λογισμικού» και «βάσει των διατάξεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας», σύμφωνα με τη Microsoft Hellas ΑΕ. Στην ως άνω ιστοσελίδα, για το Μάρτιο 2006 αναφέρονταν τα ακόλουθα σε σχέση με τους προσφευ-

γοντες: «Αθήνα, Μάρτιος 2006. Η Microsoft ανακοινώνει την έναρξη δικαστικών ενεργειών κατά της εταιρείας με την επωνυμία «Χ Ο.Ε.» και των ομορρυθμών εταίρων της Α και Β, βάσει των διατάξεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Περισσότερες πληροφορίες». Ανοίγοντας την ιστοσελίδα Περισσότερες πληροφορίες (<http://www.microsoft.com/hellas/piracy/news/kiriazl.asp>), μπορούσε ο οποιοσδήποτε επισκέπτης του εν λόγω site να έχει πρόσβαση σε περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με την έναρξη δικαστικών ενεργειών κατά της εταιρείας των προσφευγόντων. Διαπιστώθηκε κατ' αυτό τον τρόπο ότι είναι δημοσιευμένες στην ιστοσελίδα <http://www.microsoft.com/hellas/piracy/news/default.mspx> του εν λόγω site, από το έτος 2003 και εντεύθεν, δεκάδες παρόμοιων ανακοινώσεων, που αφορούν πρωτίστως τη διενέργεια από τη Microsoft Hellas ΑΕ δικαστικών ενεργειών κατά φυσικών προσώπων, καθώς και κατά νομικών προσώπων (που είναι κυρίως προσωπικές εταιρείες), από το έτος 2003 έως σήμερα. Επίσης, πληροφορίες σχετικά με εξώδικους συμβιβασμούς μεταξύ της εν λόγω εταιρείας και άλλες εταιρείες (οι εκπρόσωποι των οποίων κατά κανόνα αναφέρονται ονομαστικά). Μέσω της εισόδου Περισσότερες πληροφορίες ο επισκέπτης έχει τη δυνατότητα να πληροφορηθεί, μεταξύ άλλων, το σύντομο ιστορικό της υπόθεσης και τις αστικές διώξεις, που έχουν κινηθεί. Υπάρχουν, επίσης, δημοσιευμένες ορισμένες δικαστικές αποφάσεις, οι οποίες έχουν εκδοθεί μετά από τη διενέργεια των προαναφερόμενων αστικών διώξεων. Εξάλλου, από δειγματοληπτικό έλεγχο, που διενήργησε ο εντεταλμένος ελεγκτής της Αρχής σε διάφορους διαδικτυακούς τόπους της εταιρείας Microsoft ανά την Ευρώπη, διαπιστώθηκε ότι μόνο στη Μ. Βρετανία η Microsoft προβαίνει στη δημοσίευση παρόμοιων ανακοινώσεων. Αντίθετα, σε άλλες χώρες (πχ. Γαλλία, Βέλγιο, Λουξεμβούργο, Γερμανία) η Microsoft περιορίζεται στις σχετικές ιστοσελίδες της στη δημοσίευση του υπάρχοντος νομικού πλαισίου και τεχνικών συμβουλών ή εργαλείων σχετικά με την «πειρατεία λογισμικού». Επιπλέον, διαπιστώθηκε ότι στην ιστοσελίδα <http://www.microsoft.com/hellas/piracy/news/default.mspx> η εταιρεία Microsoft Hellas ΑΕ δημοσιεύει πλέον και ανωνυμοποιημένες ειδήσεις νομικού περιεχομένου. Δηλαδή, σε κάποιες από τις υπάρχουσες υποθέσεις υπάρχουν ονομαστικές αναφορές, ενώ σε κάποιες άλλες όχι, προφανώς κατά την επιλογή της Microsoft Hellas ΑΕ.

Μετά από τις προαναφερόμενες διαπιστώσεις, ο εντεταλμένος ελεγκτής της Αρχής υπέδειξε στους προσφεύγοντες να ασκήσουν το κατά το άρθρο 13 του Ν. 2472/1997 δικαίωμα αντίρρησης έναντι της Microsoft Hellas ΑΕ, ως υπευθύνου επεξεργασίας. Το δικαίωμα αυτό ασκήθηκε πράγματι με την από 16/06/2006 εξώδικη πρόσκληση, που κοινοποιήθηκε στην Αρχή (με αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/4502/05.07.2006), και αίτημα για διαγραφή ολόκληρης της επίμαχης καταχώρισης από την ιστοσελίδα <http://www.microsoft.com/hellas/privacy/news/kiiriazl.asp>. Κοινοποιήθηκε, επίσης, στην Αρχή, με το ίδιο έγγραφο, η από 28/06/2006 εξώδικη απάντηση της Microsoft Hellas ΑΕ, σύμφωνα με την οποία η επίμαχη καταχώριση διεγράφη από την ως άνω ιστοσελίδα. Η διαγραφή αυτή διαπιστώθηκε από τον εντεταλμένο ελεγκτή της Αρχής. Διαπιστώθηκε, επίσης, η διαγραφή της σχετικής με τους προσφεύγοντες καταχώρισης από την ιστοσελίδα <http://www.microsoft.com/hellas/privacy/news/default.aspx>, την οποία, ωστόσο, η Microsoft Hellas ΑΕ συνέχισε να τροφοδοτεί με πληροφορίες για άλλα φυσικά και νομικά πρόσωπα, σύμφωνα με τα προαναφερόμενα. Ο εντεταλμένος ελεγκτής της Αρχής προέβη σε επισκέψεις του site σε τακτά χρονικά διαστήματα και σε αντίστοιχες εκτυπώσεις του περιεχομένου του (30/06/2006, 29/09/2006, 21/02/2007, 15/05/2008).

Με βάση τα προαναφερόμενα, με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/4851/04.07.2007 έγγραφο της Αρχής, κλήθηκε η Microsoft Hellas ΑΕ να δώσει πλήρεις διευκρινίσεις σχετικά με τη δημοσίευση των προαναφερόμενων στοιχείων στο διαδικτυακό της τόπο. Πράγματι, υποβλήθηκε το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/5325/20.07.2007 έγγραφο υπόμνημα της Microsoft Hellas ΑΕ, δια των πληρεξουσίων δικηγόρων της εν λόγω εταιρείας. Στο υπόμνημα αυτό η εν λόγω εταιρεία επιβεβαιώνει, καταρχάς, πλήρως τα προαναφερόμενα, σχετικά με τις επίμαχες πληροφορίες που αφορούν τους προσφεύγοντες και, παραθέτει, τους ισχυρισμούς της σχετικά με τις υπόλοιπες καταχωρίσεις του προαναφερόμενου site.

Στη συνέχεια, η Αρχή κάλεσε (με τα υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/2353/16.05.2008 και Γ/ΕΞ/2354/16.05.2008 έγγραφα της, αντίστοιχα) τους προσφεύγοντες Α και Β, όπως νομίμως εκπροσωπούνται, καθώς, επίσης, και την εταιρεία Microsoft Hellas ΑΕ, όπως νομίμως εκπροσωπείται, σε ακρόαση κατά τη συζήτηση της ως άνω προσφυγής από την

Ολομέλεια της Αρχής, την 22/05/2008. Στη συνεδρίαση αυτή προσήλθαν ο Α, η Ιουλία Γαληνού, Δικηγόρος Αθηνών, ως πληρεξούσιος του Β, και ο Γεώργιος Μούκας, Δικηγόρος Αθηνών, ως πληρεξούσιος της εταιρείας Microsoft Hellas ΑΕ. Η Αρχή αποφάσισε την αναβολή της συζήτησης της παρούσας υπόθεσης για τη συνεδρίαση της Πέμπτης 05/06/2008, χωρίς νέα κλήση, προκειμένου να ενημερωθούν πληρέστερα τα μέλη της Αρχής για τα υπό κρίση ζητήματα και ανακοίνωσε την απόφασή της αυτή στους ως άνω κληθέντες. Επιπλέον, ζητήθηκε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο της εταιρείας Microsoft Hellas ΑΕ να προσκομίσει στην επόμενη συνεδρίαση της Αρχής τις καταστάσεις ισολογισμού της εντολέως του εταιρείας των τελευταίων πέντε ετών.

Στη συνεδρίαση της 05/06/2008 προσήλθαν εκ νέου η Ιουλία Γαληνού, Δικηγόρος Αθηνών, ως πληρεξούσιος των Α και Β, και ο Γεώργιος Μούκας, Δικηγόρος Αθηνών, ως πληρεξούσιος της εταιρείας Microsoft Hellas ΑΕ, οι οποίοι ανέπτυξαν τους ισχυρισμούς τους ενώπιον της Ολομέλειας της Αρχής και απάντησαν σε σχετικές ερωτήσεις, που τους τέθηκαν. Εξάλλου, ο πληρεξούσιος δικηγόρος της εταιρείας Microsoft Hellas ΑΕ προσκόμισε στην Αρχή τις ως άνω ζητηθείσες καταστάσεις ισολογισμού της εντολέως του εταιρείας των τελευταίων πέντε ετών και ζήτησε και έλαβε προθεσμία (έως την 09/06/2008), προκειμένου να υποβάλει στην Αρχή υπόμνημα για την πληρέστερη ανάπτυξη των ισχυρισμών της εντολέως του εταιρείας. Πράγματι, το υπόμνημα αυτό υποβλήθηκε εμπροθέσμως στην Αρχή (με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/2822/09.06.2008 έγγραφο, καθώς, επίσης, και με τα συνημμένα σε αυτό έγγραφα). Μετά από εξέταση των προαναφερόμενων στοιχείων, αφού αναγνώστηκαν τα πρακτικά των συνεδριάσεων της 22/05/2008 και 05/06/2008, άκουσε την πρόταση του εισηγητή και μετά από διεξοδική συζήτηση,

Η Αρχή, αφού έλαβε, ιδίως, υπόψη:

- 1) Τις διατάξεις του Συντάγματος, και, ιδίως, εκείνες των άρθρων 2 παρ. 1, 5, 9Α, 19 παρ. 3, 25, 101Α, και 106 παρ. 2,
- 2) Τις διατάξεις του Ν. 2472/1997 για την Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που ενσωμάτωσε στην ελληνική έννομη τάξη εκείνες της Οδηγίας 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24^{ης} Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι

της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, καθώς και τις διατάξεις της Οδηγίας αυτής,

3) Τις διατάξεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (ΕΣΔΑ) του Συμβουλίου της Ευρώπης, η οποία κυρώθηκε εκ νέου με το ΝΔ 53 της 19/20.09.1974 (ΦΕΚ Α' 256), όπως αυτή ερμηνεύεται από τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ),

4) Τις διατάξεις της Σύμβασης 108 (1981) του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία των ατόμων από την αυτοματοποιημένη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, η οποία κυρώθηκε με το Ν. 2068/1992 (ΦΕΚ Α' 118) και τέθηκε σε ισχύ ως προς την Ελλάδα την 01/12/1995 με την Ανακοίνωση Υπ. Εξωτερικών Φ.0546/4173 (ΦΕΚ Α' 207/1995),

5) Τη διάταξη του άρθρου 66Γ του Ν. 2121/1993 για την Πνευματική ιδιοκτησία, τα συγγενικά δικαιώματα και πολιτιστικά θέματα, η οποία ενσωματώνει στην ελληνική έννομη τάξη τις διατάξεις του άρθρου 15 της Οδηγίας 2004/48/ΕΚ σχετικά με την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, καθώς και τις διατάξεις της Οδηγίας αυτής,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

1. Επειδή, κατά το άρθρο 1 του Ν. 2472/1997, η θέσπιση των προϋποθέσεων για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα αποσκοπεί στην προστασία των δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών κάθε προσώπου, ενώ το άρθρο 15 παρ. 1 του ίδιου νόμου ορίζει ότι η αποστολή της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνίσταται στην εποπτεία της εφαρμογής του νόμου αυτού και άλλων ρυθμίσεων, που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και στην ενάσκηση των αρμοδιοτήτων, που της ανατίθενται κάθε φορά. Εξάλλου, το άρθρο 19 παρ. 1 εδ. (ιγ') ορίζει ότι η Αρχή «εξετάζει τα παράπονα των υποκειμένων των δεδομένων σχετικά με την εφαρμογή του νόμου και την προστασία των δικαιωμάτων τους, όταν αυτά τίγονται από την επεξεργασία δεδομένων που τους αφορούν. Εξετάζει επίσης αιτήσεις του υπευθύνου επεξεργασίας με τις οποίες ζητείται ο έλεγ-

χος και η εξακρίβωση της νομιμότητας της επεξεργασίας. Η Αρχή μπορεί να θέτει στο αρχείο αιτήσεις ή παράπονα που κρίνονται προδήλως αόριστα, αβάσιμα ή υποβάλλονται καταχρηστικώς ή ανωνύμως. Η Αρχή ενημερώνει τα υποκείμενα των δεδομένων και τους αιτούντες για τις ενέργειές της». Επιπλέον, το άρθρο 21 παρ. 1 του Ν. 2472/1997 ορίζει ότι η Αρχή επιβάλλει στους υπεύθυνους επεξεργασίας ή στους τυχόν εκπροσώπους τους τις από τη διάταξη αυτή προβλεπόμενες διοικητικές κυρώσεις για παράβαση των υποχρεώσεών τους, που απορρέουν από το νόμο αυτό και από κάθε άλλη ρύθμιση, που αφορά την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

2. Επειδή, το άρθρο 2 του Ν. 2472/1997 ορίζει, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου νοούνται ως: α) Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων. Δεν λογίζονται ως δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα στατιστικής φύσεως συγκεντρωτικά στοιχεία, από τα οποία δεν μπορούν πλέον να προσδιορισθούν τα υποκείμενα των δεδομένων. β) Ευαίσθητα δεδομένα, τα δεδομένα που αφορούν τη φυλετική ή εθνική προέλευση, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, τη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, στην υγεία, στην κοινωνική πρόνοια και στην ερωτική ζωή, στα σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες, καθώς και στη συμμετοχή σε συναφείς με τα ανωτέρω ενώσεις προσώπων. γ) Υποκείμενο των δεδομένων, το φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα, και του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί, δηλαδή μπορεί να προσδιορισθεί αμέσως ή εμμέσως, ιδίως βάσει αριθμού ταυτότητας ή βάσει ενός η περισσότερων συγκεκριμένων στοιχείων που χαρακτηρίζουν την υπόστασή του από άποψη φυσική, βιολογική, ψυχική, οικονομική, πολιτιστική, πολιτική ή κοινωνική. δ) Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (...), κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται, από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων μεθόδων και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διατήρηση ή αποθήκευση, η τροποποίηση, η εξαγωγή, η χρήση, η διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλης μορφής διά-

θεση, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, η διασύνδεση, η δέσμευση (κλείδωμα), η διαγραφή, η καταστροφή. ε) Αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (...), κάθε διαρθρωμένο σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία είναι προσιτά με γνώμονα συγκεκριμένα κριτήρια. (...) ια) Συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων, κάθε ελεύθερη, ρητή και ειδική δήλωση βουλήσεως, που εκφράζεται με τρόπο σαφή, και εν πλήρη επίγνωση, και με την οποία, το υποκείμενο των δεδομένων, αφού προηγουμένως ενημερωθεί, δέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν. Η ενημέρωση αυτή περιλαμβάνει πληροφόρηση τουλάχιστον για τον σκοπό της επεξεργασίας, τα δεδομένα ή τις κατηγορίες δεδομένων που αφορά η επεξεργασία, τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και το όνομα, την επωνυμία και τη διεύθυνση του υπεύθυνου επεξεργασίας και του τυχόν εκπροσώπου του. Η συγκατάθεση μπορεί να ανακληθεί οποτεδήποτε, χωρίς αναδρομικό αποτέλεσμα (...). Εξάλλου, το άρθρο 3 παρ. 1 του ίδιου νόμου ορίζει ότι «οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται στην εν όλω ή εν μέρει αυτοματοποιημένη επεξεργασία καθώς και στη μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε αρχείο». 3. Επειδή, περαιτέρω, η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 του Ν. 2472/1997, εναρμονιζόμενη, ιδίως, με τις διατάξεις των άρθρων 9Α, 25 παρ. 1 και 28 του Συν/τος, 8, 7, 21 και 31 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και 6 της Οδηγίας 95/46/ΕΕ, ρητά ορίζει ότι: «Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερο από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας. (...)». Καθιερώνονται, λοιπόν, ως θεμελιώδεις προϋποθέσεις για τη νομιμότητα κάθε επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για τη νομιμότητα της σύστασης και λειτουργίας κάθε αρχείου, οι αρχές του σκοπού της επεξεργασίας και της αναλογικότητας των δεδομένων σε σχέση πάντα με το σκοπό επεξεργασίας. Συνεπώς, κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, που γίνεται πέ-

ραν του επιδιωκόμενου σκοπού ή η οποία δεν είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξή του, δεν είναι νόμιμη.

4. Επειδή, το άρθρο 5 του Ν. 2472/1997 ορίζει ότι η επεξεργασία απλών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται κατ' εξαίρεση και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου τους, εφόσον συντρέχει κάποια από τις περιπτώσεις, που προβλέπονται κατά τρόπο περιοριστικό στην παρ. 2 του άρθρου αυτού.

5. Επειδή, το άρθρο 7 παρ. 2 του Ν. 2472/1997 ορίζει ότι επιτρέπεται η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων εφόσον το υποκείμενο έδωσε τη γραπτή συγκατάθεσή του, εκτός εάν η συγκατάθεση έχει αποσπασθεί με τρόπο, που αντίκειται στο νόμο ή τα χρηστά ήθη, ή νόμος ορίζει ότι η συγκατάθεση δεν αίρει την απαγόρευση. Η διάταξη αυτή, που αφορά την επεξεργασία των ευαίσθητων δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, εφαρμόζεται – κατά μείζονα λόγο – και στα απλά.

6. Επειδή, το άρθρο 6 παρ. 1 του Ν. 2472/1997 ορίζει ότι «ο υπεύθυνος επεξεργασίας υποχρεούται να γνωστοποιήσει εγγράφως στην Αρχή τη σύσταση και λειτουργία αρχείου ή την έναρξη της επεξεργασίας», ενώ στην παρ. 2 του ίδιου άρθρου προσδιορίζονται τα στοιχεία, τα οποία ο υπεύθυνος επεξεργασίας πρέπει απαραίτητως να δηλώνει στην Αρχή με την προαναφερόμενη γνωστοποίηση. Εξάλλου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 22 παρ. 1 του Ν. 2472/1997, «όποιος παραλείπει να γνωστοποιήσει στην Αρχή, κατά το άρθρο 6 του παρόντος νόμου τη σύσταση και λειτουργία αρχείου ή οποιαδήποτε μεταβολή στους όρους και τις προϋποθέσεις χορηγήσεως της άδειας, που προβλέπεται από την παρ. 3 του άρθρου 7 του παρόντος νόμου, τιμωρείται με φυλάκιση έως τριών (3) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών έως πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) δραχμών».

7. Επειδή, τέλος, η διάταξη του άρθρου 66Γ του Ν. 2121/1993 για την Πνευματική ιδιοκτησία, τα συγγενικά δικαιώματα και πολιτιστικά θέματα, όπως ισχύει, ορίζει ότι «αποφάσεις αστικών ή ποινικών δικαστηρίων που αφορούν σε δικαιώματα του παρόντος νόμου μπορεί, ύστερα από αίτηση του ενάγοντος και με δαπάνες του παραβάτη, να διατάσσουν τα ενδεικνυόμενα μέτρα για τη διάδοση των πληροφοριών σχετικά με την απόφαση, συμπεριλαμβανομένης της ανάρτησης της απόφασης, καθώς και της πλήρους ή μερικής δημοσίευσης της στα μέσα μαζικής ενημέρωσης

ή στο διαδίκτυο». Η διάταξη αυτή ενσωματώνει στην ελληνική έννομη τάξη τις διατάξεις του άρθρου 15 της Οδηγίας 2004/48/EK σχετικά με την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, που ορίζει για τη Δημοσίευση των δικαστικών αποφάσεων τα ακόλουθα: «Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, στις δικαστικές προσφυγές, που ασκούνται για προσβολή δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας, οι δικαστικές αρχές να δύνανται να διατάσσουν, κατόπιν αιτήσεως του προσφεύγοντος και δαπάναις του παραβάτη, ενδεδειγμένα μέτρα για τη διάδοση των πληροφοριών σχετικά με την απόφαση, συμπεριλαμβανομένης της ανάρτησης της απόφασης καθώς και της πλήρους ή μερικής δημοσίευσής της. Τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν και άλλα πρόσθετα μέτρα δημοσιότητας, τα οποία ενδείκνυνται για τις συγκεκριμένες περιστάσεις, συμπεριλαμβανομένης της εμφανούς διαφημίσεως».

8. Επειδή, από τα στοιχεία του φακέλου και την ακροαματική διαδικασία προκύπτει, καταρχάς, ότι η εταιρεία Microsoft Hellas AE, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, έχει προβεί στη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και τη σύσταση και λειτουργία του σχετικού αρχείου, που αφορούν: «(...) α) είτε σε έναρξη δικαστικών ενεργειών της Microsoft κατά προσβολών των δικαιωμάτων της επί λογισμικού, οι οποίες (δικαστικές ενέργειες) αφορούν αστικές διαδικασίες και μόνον, β) είτε σε επίτευξη εξώδικου συμβιβασμού μεταξύ της Microsoft και των αντιδίκων της σε υποθέσεις τέτοιας φύσης, γ) είτε σε δικαστικές αποφάσεις που εξεδόθησαν επί των υποθέσεων αυτών. (...)». Τα προαναφερόμενα στοιχεία αποτελούν καταρχήν απλά δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα του υποκειμένου τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 στοιχ. (α') και (β') του Ν. 2472/1997, ενώ η καταγραφή των στοιχείων αυτών συνιστά επεξεργασία των επίμαχων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο στοιχ. (δ') του ίδιου άρθρου. Επιπλέον, ότι το εν λόγω αρχείο είναι όντως διαρθρωμένο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 2 στοιχ. (ε') του Ν. 2472/1997, καθόσον αυτό όντως συνιστά διαρθρωμένο σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των υποκειμένων τους (δηλαδή, των προσβολέων – κατά τους ισχυρισμούς της Microsoft Hellas AE – των δικαιωμάτων της εν λόγω εταιρείας επί λογισμικού), τα οποία είναι προσιτά με γνώμονα συγκεκριμένα κριτήρια στα αρμόδια

όργανα της εν λόγω εταιρείας (όπως είναι, ιδίως, το ονοματεπώνυμο του εκάστοτε ενδιαφερομένου υποκειμένου, η επωνυμία και η έδρα της επιχείρησής του, η εταιρική του ιδιότητα, η ημερομηνία έναρξης των δικαστικών ενεργειών σε βάρος του, η ημερομηνία επίτευξης εξώδικου συμβιβασμού, η δικαστική απόφαση, που εξεδόθη εις βάρος του).

9. Επειδή, ακολούθως, η σύσταση και λειτουργία του αρχείου αυτού από την εταιρεία Microsoft Hellas AE, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, υπόκειται, καταρχήν, στην υποχρέωση γνωστοποίησης στην Αρχή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις προαναφερόμενες διατάξεις του άρθρου 6 του Ν. 2472/1997, ενώ δεν εμπίπτει σε οποιαδήποτε από τις περιπτώσεις απαλλαγής από την υποχρέωση γνωστοποίησης του άρθρου 6, που προβλέπει κατά τρόπο περιοριστικό το άρθρο 7Α του νόμου αυτού. Από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι η εταιρεία Microsoft Hellas AE, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, έχει παραλείψει να γνωστοποιήσει στην Αρχή το εν λόγω αρχείο, που τηρεί. Συνεπώς, η Αρχή κρίνει ομόφωνα ότι η εταιρεία Microsoft Hellas AE, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, έχει προβεί στη σύσταση και λειτουργία του εν λόγω αρχείου κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 6 του Ν. 2472/1997.

10. Επειδή, ακολούθως, προκύπτει ότι η εταιρεία Microsoft Hellas AE προβαίνει, από το έτος 2003 έως σήμερα, σε δημοσιοποιήσεις των ως άνω δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των υποκειμένων τους στο διαδικτυακό της τόπο. Οι δημοσιοποιήσεις αυτές στο διαδικτυακό τόπο της εν λόγω εταιρείας συνιστούν ιδιαίτερες και διακριτές μορφές επεξεργασίας («καταχώριση» και «διάδοση») των απλών αυτών δεδομένων των εν λόγω υποκειμένων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 2 στοιχείο (δ') του Ν. 2472/1997. Όσον αφορά στην επεξεργασία («διάδοση») των απλών αυτών δεδομένων, μέσω της δημοσίευσής τους στο διαδικτυακό τόπο της εν λόγω εταιρείας, πρέπει να σημειωθεί ειδικότερα ότι, όπως έχει ήδη κρίνει το ΔΕΚ, «η έννοια της επεξεργασίας τέτοιων δεδομένων του άρθρου 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 95/46 περιλαμβάνει, σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 2, στοιχείο β', της οδηγίας αυτής, κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιούνται με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων διαδικασιών και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Η τελευταία αυτή διάταξη αναφέρει διάφορα παραδείγ-

ματα τέτοιων εργασιών, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται η ανακοίνωση με διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλη μορφή διάθεσης δεδομένων. Εντεύθεν έπεται ότι η εργασία που συνίσταται στην αναγραφή, σε ιστοσελίδα του Διαδικτύου, δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να θεωρηθεί ότι αποτελεί τέτοια επεξεργασία. Απομένει να καθοριστεί αν η επεξεργασία αυτή είναι αυτοματοποιημένη, εν όλω ή εν μέρει. Συναφώς, πρέπει να τονιστεί ότι η αναγραφή στοιχείων σε ιστοσελίδα του Διαδικτύου προϋποθέτει, σύμφωνα με τις εφαρμοζόμενες σήμερα τεχνικές και μηχανογραφικές διαδικασίες, την εκτέλεση μιας εργασίας τοποθέτησεως της σελίδας αυτής σε ένα διακομιστή του Διαδικτύου (server), καθώς και τις αναγκαίες εργασίες για να μπορούν να έχουν πρόσβαση στη σελίδα αυτή τα πρόσωπα που συνδέονται με το Διαδίκτυο. Οι εργασίες αυτές πραγματοποιούνται, τουλάχιστον εν μέρει, κατά τρόπο αυτοματοποιημένο». Συνεπώς, καταλήγει το ΔΕΚ, «η εργασία, που συνίσταται στην αναφορά, επί ιστοσελίδας του Διαδικτύου, σε διάφορα πρόσωπα και στον προσδιορισμό τους είτε με το όνομά τους είτε με άλλα μέσα, για παράδειγμα με τον αριθμό τηλεφώνου τους ή με στοιχεία σχετικά με τις συνθήκες εργασίας τους και τις ασχολίες τους κατά τον ελεύθερο χρόνο, συνιστά αυτοματοποιημένη, εν όλω ή εν μέρει, επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 95/46» (Βλ. ΔΕΚ, Απόφαση της 06/11/2003, Υπόθεση C-101/01, Lindqvist, Σκέψεις αρ. 25-27). Εξάλλου, σχετικά με την υπό κρίση προσφυγή των Α και Β, η εταιρεία Microsoft Hellas ΑΕ συνομολογεί ότι προέβη στις καταγγελλόμενες από τους προσφεύγοντες επεξεργασίες δεδομένων τους προσωπικού χαρακτήρα στο διαδικτυακό της τόπο και ότι προέβη στη διαγραφή της ανακοίνωσης, που τους αφορούσε, από το διαδικτυακό της τόπο μετά από την άσκηση από τους ιδίους του δικαιώματος αντίρρησης τους κατά τα προαναφερόμενα.

11. Επειδή, σε σχέση με τις εν λόγω δημοσιοποιήσεις η εταιρεία Microsoft Hellas ΑΕ ισχυρίζεται, ιδίως, τα ακόλουθα: Όσον αφορά τις ανακοινώσεις σχετικά με την έναρξη δικαστικών ενεργειών της εν λόγω εταιρείας κατά φερομένων ως προσβολέων των δικαιωμάτων της επί λογισμικού, αυτές «αφορούν αστικές διαδικασίες και μόνον» και «όσες χρονολογούνται μετά τον Ιούνιο του έτους 2006 μέχρι και σήμερα, δεν περιέχουν

καμία απολύτως αναφορά στοιχείου από το οποίο θα ήταν δυνατό να αποκαλυφθεί ή διαπιστωθεί με οποιοδήποτε τρόπο η ταυτότητα του / των προσώπου / ων, φυσικών ή νομικών, κατά των οποίων η Microsoft προσέφυγε στα πολιτικά Δικαστήρια». Όσον αφορά τις ανακοινώσεις σχετικά με την επίτευξη εξώδικου συμβιβασμού μεταξύ της Microsoft και των αντιδίκων της σε υποθέσεις τέτοιας φύσης, «κάθε μία εξ αυτών ανεξαιρέτως έχει γίνει κατόπιν γραπτής συμφωνίας με τον εκεί αναφερόμενο αντίδικο της Microsoft, με την οποία έχει παρασχεθεί στην Microsoft η ευθεία συναίνεση και ρητή συγκατάθεση του προσώπου που αναφέρεται σε κάθε μία τέτοια ανακοίνωση, να προβεί σε ανακοίνωση στο διαδίκτυο, με το συγκεκριμένο περιεχόμενο». Όσον αφορά, τέλος, τις ανακοινώσεις σχετικά με δικαστικές αποφάσεις, που εξεδόθησαν επί των υποθέσεων αυτών, «κάθε μία εξ αυτών αναφέρεται στο γεγονός της έκδοσης απόφασης πολιτικού Δικαστηρίου επί της υποθέσεως στην οποία αναφέρεται και συγκεκριμένα (όπως προκύπτει άλλωστε από το κείμενο των ανακοινώσεων) εκτελεστών και μη υποκειμένων σε ένδικα μέσα αποφάσεων ασφαλιστικών μέτρων, με τις οποίες επετράπη / διετάχθη η δημοσίευση του διατακτικού των. Κάθε μία τέτοια ανακοίνωση αναφέρεται ακριβώς στο γεγονός της δημοσίευσης του διατακτικού της απόφασης στα μέσα έντυπης ενημέρωσης».

12. Επειδή, επιπλέον, η εταιρεία Microsoft Hellas ΑΕ ισχυρίζεται σχετικά με τις προαναφερόμενες τα ακόλουθα: «(...) Οι ανακοινώσεις στον ανωτέρω δικτυακό τόπο έγιναν ως αποτελούσες, κατά την καλόπιστη πεποίθηση της Microsoft, απολύτως αναγκαίο, συναφή, πρόσφορο και εύλογο μέσο για την προστασία των νομίμων δικαιωμάτων, τόσο της Microsoft όσο και της ενημέρωσης των ενδιαφερομένων, αναφορικά με τις νόμιμες προσπάθειες που καταβάλλονται για την αντιμετώπιση της παράνομης δραστηριότητας προσβολής δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας επί λογισμικού, γνωστής ως «πειρατεία λογισμικού». Η πειρατεία λογισμικού, σε εμπορικό επίπεδο διενεργούμενη, στρέφεται ευθέως κατά των νομίμων δικαιωμάτων και συμφερόντων του καταναλωτικού κοινού, των εμπόρων που διαθέτουν μόνο νόμιμο λογισμικό, εν τέλει δε κατά του συνόλου της έννομης δημόσιας τάξης.

Σε όλες ανεξαιρέτως τις δικαστικές ενέργειες που διενεργήθηκαν από τη Microsoft (στην έναρξη των οποίων αναφέρονται οι ανακοινώσεις του στοιχ. α)

ανωτέρω) εκδόθηκαν αντίστοιχες αποφάσεις πολιτικών Δικαστηρίων, με τις οποίες τα Δικαστήρια δέχθηκαν τα πραγματικά περιστατικά που συνιστούν την προσβολή ίων εν λόγω δικαιωμάτων και διέταξαν τα κατά την (εύλογη, αιτιολογημένη και σύμφωνη με τον Νόμο) κρίση τους αναγκαία, προσφορά και προσήκοντα μέτρα προστασίας. Μεταξύ άλλων μέτρων, σε πλείστες όσες περιπτώσεις [στις οποίες αναφέρονται άλλωστε οι υπό στοιχ. γ) ανακοινώσεις] διετάχθη / επετράπη η δημοσίευση του διατακτικού τους σε έντυπα μεγάλης κυκλοφορίας (ημερήσιες πολιτικές εφημερίδες και εξειδικευμένα περιοδικά για ηλεκτρονικούς υπολογιστές), ήδη δε, προσφάτως και στο διαδίκτυο, ενώ, μαζί με τα πιο πάνω, επετράπη και η αποστολή του κειμένου της δημοσίευσης μέσω ηλεκτρονικού ή / και απλού ταχυδρομείου στον κύκλο των εμπόρων και των επαγγελματιών στον ελληνικό χώρο με αντικείμενο τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και τα προγράμματα αυτών. Σε συνάρτηση με αυτό επισημαίνεται ιδιαίτερος ότι κυρίαρχη θέση μεταξύ των διαπιστώσεων που δημιούργησαν στη Microsoft την πεποίθηση της απόλυτης αναγκαιότητας για τη διενέργεια των ανακοινώσεων για το σκοπό που γίνονται και με τρόπο που να μην θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες οποιουδήποτε τρίτου, κατέχουν:

- το γεγονός ότι η δημοσιοποίηση των υποθέσεων που αφορούν προσβολή δικαιωμάτων πνευματικής / διανοητικής ιδιοκτησίας έχει ήδη από μακρόν επισημανθεί από τη νομική θεωρία ως αναγκαίο και αποτελεσματικό μέτρο προστασίας για την άρση της προσβολής (ιδίως εκ μέρους των καθηγητών Μ- Θ. Μαρίνου και Δ. Καλλινίκου) με βάση την αρχή της αναλογικότητας,
- η πρακτική των πολιτικών δικαστηρίων, τα οποία ακολουθούν σταθερά την αρχή αυτή, από πολλών ετών ήδη, διατάσσοντας / επιτρέποντας τη δημοσίευση των σχετικών αποφάσεων, καθώς και η επίσης από μακρόν εντόμως συζητούμενη ανάγκη επέκτασης της δημοσιότητας που πρέπει να δίδεται στις υποθέσεις αυτής της φύσεως προσβολής. Ήδη, την ανάγκη αυτή αναγνώρισε και θεσμοθέτησε η Οδηγία 2004/46/ΕΚ με τα οριζόμενα στο άρθρο 15, κατά το οποίο «τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε στις δικαστικές προσφυγές που ασκούνται για προσβολή δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας, οι δικαστικές αρχές να δύνανται να διατάσσουν, κατόπιν αιτήσεως του

προσφεύγοντος και δαπάναις του παραβάτη, ενδεδειγμένα μέτρα για τη διάδοση των πληροφοριών σχετικό με την απόφαση, συμπεριλαμβανομένης της ανάρτησης της απόφασης καθώς και της πλήρους ή μερικής δημοσίευσης της. Τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν και άλλα πρόσθετα μέτρα δημοσιότητας, τα οποία ενδείκνυνται για τις συγκεκριμένες περιστάσεις, συμπεριλαμβανομένης της εμφανούς διαφημίσεως». Με την Οδηγία, η Πρόταση επί της οποίας παρουσιάστηκε από την Επιτροπή, με αυτά το περιεχόμενο, από τις αρχές ήδη του 2003 και ψηφίστηκε (σε χρόνο συντομότατο) ένα χρόνο μετά, στις αρχές του 2004 και έχει πλέον ενσωματωθεί στο ημέτερο δίκαιο με τον Ν. 3524/2007 (τροποποιηθέντος αναλόγως του Ν. 2121/1993) που ισχύει από 26/01/2007, επήλθε σημαντικότερη ποιοτική και ποσοτική διεύρυνση της δυνατότητας δημοσιοποίησης των υποθέσεων που αφορούν προσβολή δικαιωμάτων πνευματικής / διανοητικής ιδιοκτησίας, ως λυσιτελής μέσο αντιμετώπισης της προσβολής. Σύμφωνα με τα ήδη ισχύοντα στο εθνικό δίκαιο, «αποφάσεις αστικών ή ποινικών δικαστηρίων... μπορεί, ύστερα από αίτηση του ενάγοντος και με δαπάνες του παραβάτη, να διατάσσουν τα ενδεικνύμενα μέτρα για τη διάδοση των πληροφοριών σχετικά με την απόφαση, συμπεριλαμβανομένης της ανάρτησης της απόφασης, καθώς και της πλήρους ή μερικής δημοσίευσης της στα μέσα μαζικής ενημέρωσης ή στο διαδίκτυο (άρθρο 66Γ Ν. 2121/1993, ως τροποποιήθηκε και ισχύει). Μάλιστα, η συγκεκριμένη διάταξη έχει εφαρμογή (μεταξύ άλλων που αναφέρονται στα μέτρα προστασίας - άρθρο 2 του Ν. 3524/2007) και στις εκκρεμείς υποθέσεις που η συζήτηση τους έχει προσδιορισθεί να γίνει μετά την 16-9-2006 (δηλαδή 4 μήνες προ της θέσης του νέου νόμου σε ισχύ). Η ισχυρή τάση επέκτασης του εύρους και επαύξησης των μέσων / τρόπων της δημοσιοποίησης των περιπτώσεων προσβολής πνευματικών / διανοητικών δικαιωμάτων, πρόδηλη ήδη από το 2003, αποτελεί πλέον νομοθετική πραγματικότητα, με το σκεπτικό του κοινοτικού νομοθέτη ότι αποτελεί ιδιαίτερος αποτελεσματικό μέτρο (ως επισημαίνει και η καθηγ. Δ. Καλλινίκου) για την αποτροπή μελλοντικών παραβατών, αλλά και για την ευαισθητοποίηση του κοινού απέναντι στο πρόβλημα αυτά, δια της πληρο-

φόρησής του. Σ' αυτό το πλαίσιο και υπό το πρίσμα των ανωτέρω (του πλήθους των δικαστικών αποφάσεων που δέχθηκαν ως αληθή και αποδεδειγμένα τα πραγματικά περιστατικά που αναφέρονται στην προσβολή νομίμως προστατευομένων δικαιωμάτων σε κάθε μία από τις υποθέσεις αυτές, σε συνδυασμό με τις νομοθετικές εξελίξεις σε κοινοτικό και εθνικό επίπεδο) εγένοντο οι ανωτέρω δημοσιεύσεις, όσον αφορά το απλό γεγονός της έναρξης δικαστικών ενεργειών κατά εμπόρων που κατελήφθησαν να προσβάλλουν τέτοια δικαιώματα, δηλαδή για πράξη παράνομη, της οποίας η τέλεση επιβεβαιώθηκε σε όλες τις περιπτώσεις από τα αρμόδια Δικαστήρια. Εάν η Αρχή, και παρά τις παρεχόμενες με το παρόν διευκρινίσεις, έχει ενδεχομένη διαφορετική άποψη, δηλονότι είμαστε πρόθυμοι να ανταποκριθούμε αναλόγως (...).

13. Επειδή, ωστόσο, η Αρχή κρίνει ότι οι προαναφερόμενοι από τη Microsoft Hellas ΑΕ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, ισχυρισμοί σχετικά με τις δημοσιεύσεις των επίμαχων ανακοινώσεων της στο διαδικτυακό της τόπο προβάλλονται αλυσιτελώς. Ειδικότερα, όσον αφορά, καταρχάς, τις ανακοινώσεις σχετικά με την έναρξη δικαστικών ενεργειών της εν λόγω εταιρείας κατά των φερομένων ως προσβολέων των δικαιωμάτων της επί λογισμικού, η Αρχή κρίνει, κατά πλειοψηφία, ότι οι δημοσιοποιήσεις αυτές συνιστούν επεξεργασίες απλών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των υποκειμένων τους, οι οποίες αντιβαίνουν στο συνδυασμό των διατάξεων 4 παρ. 1 και 5 παρ. 2 του Ν. 2472/1997. Και τούτο, διότι οι επεξεργασίες αυτές συνιστούν παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας των επίμαχων δεδομένων εν όψει των προβαλλόμενων σκοπών επεξεργασίας, καθόσον οι καταρχήν νόμιμοι σκοποί επεξεργασίας, τους οποίους επιδιώκει η Microsoft Hellas ΑΕ, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, και οι οποίοι συνίστανται στην ικανοποίηση των εννόμων συμφερόντων της, δύνανται κάλλιστα να ικανοποιηθούν με τη μορφή δημοσίευσης στο διαδικτυακό της τόπο ανωνυμοποιημένων πληροφοριών. Εξάλλου, όπως ρητά συνομολογεί η Microsoft Hellas ΑΕ τέτοιου είδους ανωνυμοποιημένες πληροφορίες περιέχονται πλέον συστηματικά (από τον Ιούνιο του 2006) στις δημοσιευμένες σχετικές ανακοινώσεις της εν λόγω εταιρείας. Εξάλλου, η Αρχή κρίνει, ομόφωνα, ότι οι ως άνω καταγγελλόμενες από τους προσφεύγοντες Α και Β

επεξεργασίες των δεδομένων τους προσωπικού χαρακτήρα στο διαδικτυακό τόπο της Microsoft Hellas ΑΕ αντιβαίνουν στο συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 4 παρ. 1 και 5 παρ. 2 του Ν. 2472/1997, για τους προαναφερόμενους λόγους.

14. Επειδή, ακολούθως, όσον αφορά, στη συνέχεια, τις ανακοινώσεις σχετικά με την επίτευξη εξώδικου συμβιβασμού μεταξύ της Microsoft και των αντιδίκων της σε υποθέσεις αστικής φύσεως, η Αρχή κρίνει, ομόφωνα, ότι, παρά τους περί αντιθέτου ισχυρισμούς της Microsoft Hellas ΑΕ, αυτές οι επεξεργασίες απλών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των υποκειμένων τους αντιβαίνουν στο συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 2 στοιχ. (ια'), 4 παρ. 1 και 5 του Ν. 2472/1997. Και τούτο, διότι σαφώς προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου και την ακροαματική διαδικασία ότι η Microsoft Hellas ΑΕ απαιτεί από κάθε πρόσωπο, που αναφέρεται σε κάθε μία τέτοια ανακοίνωση, να συναινέσει για τη δημοσίευση της σχετικής ανακοίνωσης στο διαδικτυακό τόπο της εν λόγω εταιρείας. Εάν δεν υπάρξει συναίνεση του ενδιαφερομένου για τη δημοσίευση της σχετικής ανακοίνωσης, δεν επέρχεται ο εξώδικος συμβιβασμός. Υπό τις συνθήκες αυτές, η συναίνεση κάθε ενδιαφερομένου προσώπου για τη δημοσίευση της σχετικής ανακοίνωσης στο διαδικτυακό τόπο της Microsoft Hellas ΑΕ αποτελεί κατ' ουσίαν όρο του επίμαχου συμβιβασμού και, συνεπώς, στις περιπτώσεις αυτές η συναίνεση κάθε υποκειμένου δεν πληροί τους όρους και τις προϋποθέσεις, που θέτει η διάταξη του άρθρου 2 στοιχ. (ια') του Ν. 2472/1997 για τη θεμιτή επεξεργασία των δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα, καθόσον η συναίνεση αυτή έχει αποσπασθεί με τρόπο, που αντίκειται στα χρηστά ήθη. Με βάση τα προαναφερόμενα, οι υπό κρίση επεξεργασίες απλών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των υποκειμένων τους αντιβαίνουν στο συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 2 στοιχ. (ια'), 4 παρ. 1 και 5 του Ν. 2472/1997.

15. Επειδή, τέλος, όσον αφορά τις ανακοινώσεις σχετικά με δικαστικές αποφάσεις, που εξεδόθησαν επί των υποθέσεων αυτών, η Αρχή κρίνει, κατά πλειοψηφία, ότι αυτές οι επεξεργασίες απλών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των υποκειμένων τους αντιβαίνουν στο συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 4 παρ. 1 και 5 του Ν. 2472/1997. Και τούτο, διότι, αφενός, διαπιστώθηκε ότι υπάρχουν δημοσιευμένες στο διαδικτυακό τόπο της Microsoft Hellas ΑΕ και δι-

καστικές αποφάσεις, οι οποίες, όμως, δεν διατάσσουν τη δημοσίευση του διατακτικού τους στο Διαδίκτυο, αλλά σε μέσα έντυπης ενημέρωσης. Ωστόσο, η δημοσιοποίηση του διατακτικού των αποφάσεων αυτών στο διαδικτυακό τόπο της Microsoft Hellas ΑΕ δεν συνιστά δημοσίευση σε μέσο έντυπης ενημέρωσης. Εξάλλου, κατά τρόπο γενικότερο, παρά τους περί αντιθέτου ισχυρισμούς της Microsoft Hellas ΑΕ, είναι αμφίβολο το εάν η δημοσιοποίηση τέτοιων αποφάσεων μη ανωνυμοποιημένων δύναται να βρει έρεισμα στις ειδικές διατάξεις περί προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας. Ειδικότερα, η προαναφερόμενη διάταξη του άρθρου 66Γ του Ν. 2121/1993 για την Πνευματική ιδιοκτησία, τα συγγενικά δικαιώματα και πολιτιστικά θέματα, όπως ισχύει – την οποία επικαλείται η εν λόγω εταιρεία – ενσωματώνει, όπως προαναφέρθηκε, στην ελληνική έννομη τάξη τις διατάξεις για τη δημοσίευση των δικαστικών αποφάσεων του άρθρου 15 της Οδηγίας 2004/48/ΕΚ σχετικά με την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας. Ωστόσο, οι ρυθμίσεις της προαναφερόμενης Οδηγίας ρητά ισχύουν υπό την επιφύλαξη των διατάξεων της Οδηγίας 95/46/ΕΚ για την προστασία των φυσικών προσώπων από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών. Ειδικότερα, η Εισαγωγική Σκέψη υπ' αρ. 2 της Οδηγίας 2004/48/ΕΚ ορίζει ρητά ότι: «Η προστασία της διανοητικής ιδιοκτησίας θα πρέπει να δίνει τη δυνατότητα στον εφευρέτη ή στον δημιουργό να αποκομίζει νόμιμο κέρδος από την εφεύρεση ή τη δημιουργία του. Θα πρέπει επίσης να επιτρέπει την ευρύτερη δυνατή διάδοση των νέων έργων, ιδεών και γνώσεων. Συγχρόνως, δεν θα πρέπει να παρακωλύει την ελευθερία της έκφρασης, την ελεύθερη κυκλοφορία των πληροφοριών ή την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένου του Διαδικτύου». Εξάλλου, η Εισαγωγική Σκέψη υπ' αρ. 15 της Οδηγίας 2004/48/ΕΚ ορίζει ρητά ότι: «Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να επηρεάζει το ουσιαστικό δίκαιο διανοητικής ιδιοκτησίας, την οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, την οδηγία 1999/93/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 1999, σχετικά με τη θέσπιση

ενός κοινοτικού πλαισίου για τις ηλεκτρονικές υπογραφές και την οδηγία 2000/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2000, για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά». Ρητή αναφορά στις διατάξεις περί προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα περιέχει και το άρθρο 8 της εν λόγω Οδηγίας, σχετικά με το Δικαίωμα ενημέρωσης. Συνεπώς, η προαναφερόμενη δημοσίευση των δικαστικών αποφάσεων κατά το άρθρο 15 της Οδηγίας 2004/48/ΕΚ τελεί υπό την επιφύλαξη των διατάξεων περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και υπακούει ευλόγως στην αρχή της ανωνυμοποίησης των δεδομένων, όπως επιβάλλεται εν γένει στις δικαστικές αποφάσεις. Αντίστοιχα, οι ρυθμίσεις του άρθρου 66Γ του Ν. 2121/1993 δεν εισάγουν απόκλιση από τις ρυθμίσεις του Ν. 2472/1997, αλλά εφαρμόζονται σε συνδυασμό με τις διατάξεις του νόμου αυτού.

16. Επειδή, οι κατά τα ανωτέρω διαπιστωθείσες παραβιάσεις των προαναφερομένων διατάξεων δικαιολογούν την επιβολή στην εταιρεία Microsoft Hellas ΑΕ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, προστίμου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 21 του Ν. 2472/1997. Ειδικότερα, δικαιολογούν την επιβολή συνολικού προστίμου εκατόν δέκα χιλιάδων (110.000) Ευρώ, το οποίο αναλύεται ως εξής: πρόστιμο πενήντα χιλιάδων (50.000) Ευρώ για την ως άνω ομοφώνως διαπιστωθείσα παραβίαση των διατάξεων του άρθρου 6 του Ν. 2472/1997 · πρόστιμο δέκα χιλιάδων (10.000) Ευρώ για τις ως άνω ομοφώνως διαπιστωθείσες παραβιάσεις των διατάξεων των άρθρων 4 παρ. 1 και 5 παρ. 2 του Ν. 2472/1997, σχετικά με τις υπό κρίση επεξεργασίες των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των προσφευγόντων στο διαδικτυακό τόπο της Microsoft Hellas ΑΕ · πρόστιμο είκοσι χιλιάδων (20.000) Ευρώ για τις ως άνω κατά πλειοψηφία διαπιστωθείσες παραβιάσεις των διατάξεων των άρθρων 4 παρ. 1 και 5 παρ. 2 του Ν. 2472/1997, αναφορικά με τις ανακοινώσεις της εν λόγω εταιρείας σχετικά με την έναρξη δικαστικών ενεργειών κατά των φερομένων ως προσβολέων των δικαιωμάτων της επί λογισμικού · πρόστιμο είκοσι χιλιάδων (20.000) Ευρώ για τις ως άνω ομοφώνως διαπιστωθείσες παραβιάσεις των διατάξεων των άρθρων 2 στοιχ. (ια'), 4 παρ. 1 και 5 του Ν. 2472/1997, αναφορικά με τις ανακοινώσεις σχετικά με την επίτευξη εξώδικου συμβιβασ-

σμού μεταξύ της εν λόγω εταιρείας και των αντιδίκων της σε υποθέσεις αστικής φύσεως · πρόστιμο δέκα χιλιάδων (10.000) Ευρώ για τις ως άνω κατά πλειοψηφία διαπιστωθείσες παραβιάσεις των διατάξεων των άρθρων 4 παρ. 1 και 5 του Ν. 2472/1997, αναφορικά με τις ανακοινώσεις σχετικά με δικαστικές αποφάσεις, που εξεδόθησαν επί των υποθέσεων αυτών.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή,

1) Επιβάλλει στην εταιρεία Microsoft Hellas ΑΕ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, για τις κατά τα ανωτέρω διαπιστωθείσες παραβιάσεις των προαναφερομένων διατάξεων για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα, συνολικό πρόστιμο ποσού εκατόν δέκα χιλιάδων (110.000) Ευρώ.

2) Καλεί την εταιρεία Microsoft Hellas ΑΕ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, να προβεί στη γνωστοποίηση στην Αρχή της σύστασης και λειτουργίας του προαναφερομένου αρχείου δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 6 του Ν. 2472/1997 για την Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα .

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 48/2008

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Η ΑΡΧΗ ΕΛΑΒΕ ΥΠΟΨΗ ΤΑ ΠΑΡΑΚΑΤΩ:

Το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων με τα υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/624/01.02.08 και Γ/ΕΙΣ/785/08.02.08 έγγραφα του ζήτησε, με την ιδιότητα του υπευθύνου επεξεργασίας, τη γνώμη της Αρχής σχετικά με τη νομιμότητα κατάθεσης στη Βουλή, στο πλαίσιο άσκησης κοινοβουλευτικού ελέγχου, στοιχείων με προσωπικά δεδομένα πολιτών. Συγκεκριμένα, με τις υπ' αριθμ. 253/22.01.08 και 5259/29.01.08 ερωτήσεις και αιτήσεις κατάθεσης εγγράφων οι βουλευτές Α, Β, Γ, Δ και Ε ζήτησαν από το ΙΚΑ να κατατεθούν στη Βουλή, στο πλαίσιο της άσκησης κοινοβουλευτικού ελέγχου τα ακόλουθα στοιχεία: α) το σύνολο των αιτήσεων, μαζί με τα σχετικά δικαιολογητικά που υποβλήθηκαν στο ΙΚΑ ύστερα από την υπ' αριθμ. Ρ00/1069/06.08.2007 ανακοίνωση του Διοικητή του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, για τη σύνα-

ψη σύμβασης μίσθωσης έργου με το Ίδρυμα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 Ν. 2527/97, β) οι 330 ατομικές αποφάσεις του Διοικητή του Ίδρυματος με αντικείμενο τη σύναψη της σύμβασης μίσθωσης έργου με το ΙΚΑ, στις οποίες περιέχονται τα ονοματεπώνυμα και οι διευθύνσεις κατοικίας των 330 φυσικών προσώπων που επελέγησαν και γ) οι αιτήσεις για τη σύναψη σύμβασης μίσθωσης έργου με το Ίδρυμα, τις οποίες υπέβαλαν τα 330 φυσικά πρόσωπα, τα οποία τελικά επελέγησαν, με τα δικαιολογητικά τους.

Η Αρχή, αφού έλαβε υπόψη τις διατάξεις του Συντάγματος και του Ν. 2472/1997, μετά από εξέταση και συνεκτίμηση όλων των παραπάνω στοιχείων και ύστερα από διεξοδική συζήτηση

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Η διάταξη του άρθρου 9Α του Συντάγματος ορίζει ότι: “Καθένας έχει δικαίωμα προστασίας από τη συλλογή, επεξεργασία και χρήση, ιδίως με ηλεκτρονικά μέσα, των προσωπικών του δεδομένων, όπως νόμος ορίζει. Η προστασία των προσωπικών δεδομένων διασφαλίζεται από ανεξάρτητη αρχή, που συγκροτείται και λειτουργεί όπως νόμος ορίζει.”

2. Εξάλλου, ο κοινοβουλευτικός έλεγχος αποτελεί, κατά το Σύνταγμα, θεμελιώδες στοιχείο του ισχύοντος πολιτεύματος της προεδρευόμενης κοινοβουλευτικής δημοκρατίας (άρθρα 1 και 110) και ασκείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 70 παρ. 6 του Συντάγματος και τον Κανονισμό της Βουλής. Ειδικότερα, το άρθρο 124 του Κανονισμού της Βουλής προβλέπει, μεταξύ άλλων, αφενός (παρ. 1) ότι “η Κυβέρνηση υπόκειται στον έλεγχο της Βουλής με τη διαδικασία και τους όρους των επόμενων διατάξεων” και αφετέρου (παρ. 4) ότι “τα μέσα κοινοβουλευτικού ελέγχου είναι: α) οι αναφορές, β) οι ερωτήσεις, γ) οι επίκαιρες ερωτήσεις, δ) οι αιτήσεις κατάθεσης εγγράφων, ε) οι επερωτήσεις και στ) οι επίκαιρες επερωτήσεις”. Περαιτέρω, το άρθρο 126 παρ. 1 του Κανονισμού της Βουλής ορίζει ότι “οι Βουλευτές έχουν το δικαίωμα να απευθύνουν γραπτές ερωτήσεις στους αρμόδιους Υπουργούς σχετικά με οποιαδήποτε δημόσια υπόθεση”, ενώ άρθρο 133 παρ. 1 του Κανονισμού της Βουλής προβλέπει ότι “οι Βουλευτές έχουν δικαίωμα να ζητούν από τους αρμόδιους Υπουργούς με γραπτή αίτησή τους προς τη Βουλή την κατάθεση εγγράφων που σχετίζονται γενικά με δημόσια υπόθεση.”

3. Ο Ν. 2472/1997 για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ορίζει στο άρθρο 2 ότι “νοούνται ως α) δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων. Δεν λογίζονται ως δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα στατιστικής φύσεως συγκεντρωτικά στοιχεία, από τα οποία δεν μπορούν πλέον να προσδιοριστούν τα υποκείμενα των δεδομένων”. Περαιτέρω, το άρθρο 11 παρ. 3 του νόμου ορίζει ότι “εάν τα δεδομένα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς.” Σύμφωνα δε με το άρθρο 3 παρ. 2, 3 της Κανονιστικής Πράξης 1/1999 της Αρχής (ΦΕΚ Β’ Φ. 555/06.05.1999) σχετικά με την ενημέρωση του υποκειμένου των δεδομένων κατ’ άρθρο 11 Ν. 2472/1997, όταν για την επεξεργασία των δεδομένων δεν ζητείται η συγκατάθεση του υποκειμένου, η ενημέρωσή του γίνεται με τον πιο πρόσφορο τρόπο, όταν δε αφορά μεγάλο αριθμό υποκειμένων επιτρέπεται να γίνει και δια του τύπου.

4. Παραλλήλως η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 Ν. 2472/1997 προβλέπει ότι “Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας...”. Καθιερώνεται δηλαδή, ως θεμελιώδης προϋπόθεση νομιμότητας για κάθε συλλογή και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, καθώς και για τη σύσταση και λειτουργία κάθε αρχείου, η αρχή του σκοπού της επεξεργασίας και η αρχή της αναγκαιότητας και προσφορότητας των δεδομένων σε σχέση με το σκοπό επεξεργασίας. Κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, ως εκ τούτου, η οποία γίνεται πέραν του επιδιωκόμενου σκοπού ή δεν είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξή του, δεν είναι νόμιμη.

5. Όλα τα παραπάνω στοιχεία, η κατάθεση των οποίων ζητείται στα πλαίσια άσκησης κοινοβουλευτικού ελέγχου, περιέχουν πληροφορίες που εμπίπτουν στη νομική έννοια των απλών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, κατά το άρθρο 2 Ν. 2472/1997, και ως εκ τούτου, προστατεύονται τόσο από το άρθρο 9Α του Συντάγματος, όσο και από τις διατάξεις του Ν. 2472/1997. Ταυτόχρονα, όμως, το αίτημα για την κατάθεση των στοιχείων

αυτών, το οποίο συνδέεται με την υποβολή σχετικής ερώτησης βουλευτών, εμπίπτει στις προαναφερθείσες διατάξεις του Συντάγματος και του Κανονισμού της Βουλής με τις οποίες κατοχυρώνεται ο κοινοβουλευτικός έλεγχος.

6. Η Αρχή, σταθμίζοντας αφενός την ανάγκη άσκησης αποτελεσματικού κοινοβουλευτικού ελέγχου, στην υπό εξέταση περίπτωση, για τη διαπίστωση τήρησης των αρχών της διαφάνειας και της αξιοκρατίας κατά την ανάθεση από δημόσιο ασφαλιστικό οργανισμό έργου σε πολίτες και αφετέρου το μέγεθος προσβολής, δια της αναπόφευκτης δημοσιότητας, της προσωπικότητας των πολιτών που ζήτησαν με υποβολή βιογραφικού σημειώματος την ανάθεση του έργου, κρίνει ότι πρέπει να ικανοποιηθεί το αίτημα των ερωτώντων βουλευτών για πρόσβαση στα τηρούμενα στο ΙΚΑ έγγραφα για την επιλογή των υποψηφίων της συμβατικής ανάθεσης του επίμαχου έργου. Ειδικότερα η πρόσβαση των βουλευτών στο σύνολο των υποβληθεισών αιτήσεων σύναψης σύμβασης έργου με το ΙΚΑ, μαζί με τα δικαιολογητικά που τις συνοδεύουν, καθώς και στις ατομικές αποφάσεις του Διοικητή του Ιδρύματος με αντικείμενο τη σύναψη της σύμβασης έργου με το ΙΚΑ είναι απαραίτητη, προκειμένου να επιτευχθεί ο σκοπός του κοινοβουλευτικού ελέγχου, ο οποίος συνίσταται στον έλεγχο της αξιοκρατικής επιλογής των προσώπων που συνήψαν σύμβαση έργου με το ΙΚΑ κατόπιν συγκρίσεως των ουσιαστικών προσόντων των επιλεγέντων και των αποκλεισθέντων υποψηφίων. Συνεπώς, δεν κωλύεται από το Ν. 2472/1997 η χορήγηση από το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων στους ενδιαφερόμενους βουλευτές, του συνόλου των πιο πάνω εγγράφων στο πλαίσιο άσκησης κοινοβουλευτικού ελέγχου. Ωστόσο, διάφορο είναι το πρακτικό ζήτημα της διαδικασίας και του τρόπου πρόσβασης των ερωτώντων βουλευτών στις παραπάνω πληροφορίες, το οποίο πρέπει να αντιμετωπισθεί από τις υπηρεσίες του Κοινοβουλίου και του ΙΚΑ σε συνεννόηση με τους ερωτώντες βουλευτές.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αποφαινεται ότι το ΙΚΑ δεν κωλύεται από το Ν. 2472/1997 να χορηγήσει στους ασκούντες τον κοινοβουλευτικό έλεγχο βουλευτές, αφού προηγουμένως ενημερώσει με κάθε πρόσφορο τρόπο, ακόμη και με ανακοίνωση στον τύπο, τα υποκείμενα των δεδομένων, τις 330 ατομικές αποφάσεις

του Διοικητή του Ιδρύματος με αντικείμενο τη σύναψη της σύμβασης έργου με το ΙΚΑ, στις οποίες περιέχονται τα ονοματεπώνυμα και οι διευθύνσεις κατοικίας των 330 φυσικών προσώπων που επελέγησαν, καθώς και το σύνολο των αιτήσεων που υπεβλήθησαν για τη σύναψη σύμβασης μίσθωσης έργου με το Ίδρυμα, μαζί με τα δικαιολογητικά που τις συνοδεύουν.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 50/2008

ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΠΟΥ ΤΗΡΟΥΝΤΑΙ ΣΕ ΑΡΧΕΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΒΡΕΦΟΚΟΜΕΙΟΥ ΣΤΟ ΕΝΗΛΙΚΟ ΥΙΟΘΕΤΗΜΕΝΟ ΤΕΚΝΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΝΤΟΠΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΕΥΡΕΣΗ ΑΥΤΩΝ.

Η ΑΡΧΗ ΕΛΑΒΕ ΥΠΟΨΗ ΤΑ ΠΑΡΑΚΑΤΩ:

Την από 7.4.2008 και με αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/1791 αίτηση του Α, με την οποία ζητά από την Αρχή να του διαβιβάσει η Κοινωνική Υπηρεσία του Δημοτικού Βρεφοκομείου το αρχείο που τον αφορά σαν πρώην τρόφιμο του Βρεφοκομείου, προκειμένου να προβεί σε έρευνα για την ανεύρεση των βιολογικών του γονέων .

Ειδικότερα, όπως αναφέρει στην αίτησή του, επειδή κάνει έρευνα για την ανεύρεση των βιολογικών του γονέων, η Κοινωνική και η Νομική Υπηρεσία του Βρεφοκομείου δεν του επιτρέπουν να έχει πρόσβαση σε έγγραφα που τον αφορούν, και ειδικότερα στην αίτηση με το δακτυλικό αποτύπωμα της πιθανής βιολογικής του μητέρας.

Η Αρχή εξετάζοντας την παραπάνω αίτηση και τα λοιπά στοιχεία του φακέλου και κατόπιν διαλογικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Επειδή κατά το άρθρο 1559 παρ. 2 ΑΚ το θετό τέκνο έχει μετά την ενηλικίωσή του το δικαίωμα να πληροφορείται πλήρως από τους θετούς γονείς και από κάθε αρμόδια αρχή τα στοιχεία των φυσικών του γονέων.

Εξάλλου το άρθρο 5 ΚΔΔιαδ (Ν. 2690/1999) ορίζει ότι «κάθε ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα, ύστερα από γραπτή του αίτηση, να λαμβάνει γνώση των διοικητικών εγγράφων. Ως διοικητικά έγγραφα νοούνται όσα συντάσσονται από δημόσιες υπηρεσίες...Όποιος έχει ειδικό έννομο συμφέρον δικαιούται ύστερα από γραπτή του αίτηση, να λαμβάνει γνώση των ιδιωτικών εγγράφων

που φυλάσσονται στις δημόσιες υπηρεσίες και είναι σχετικά με υπόθεση του η οποία εκκρεμεί σε αυτές ή έχει διεκπεραιωθεί από αυτές. Το κατά τις προηγούμενες παραγράφους δικαίωμα δεν υφίσταται στις περιπτώσεις που το έγγραφο αφορά την ιδιωτική ή οικογενειακή ζωή τρίτου, ή παραβλάπτεται απόρρητο το οποίο προβλέπεται από ειδικές διατάξεις...»

Τέλος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 παρ. 2 εδ. ε του ν. 2472/1997, που ρυθμίζει τις περιπτώσεις επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων από τρίτο πρόσωπο, μεταξύ των οποίων και η διαβίβαση, διάδοση ή κάθε άλλης μορφής διάθεση, κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου όταν η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο τρίτος στον οποίο ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών.

2. Επειδή από τις μνημονευόμενες διατάξεις προκύπτει ότι το θετό τέκνο έχει δικαίωμα μετά την ενηλικίωση του να λάβει γνώση όλων των σχετικών με την ανεύρεση των φυσικών του γονέων στοιχείων που έχουν εκδοθεί από δημόσιες υπηρεσίες ή και των ιδιωτικών εγγράφων που φυλάσσονται στις δημόσιες υπηρεσίες και σχετίζονται με την υιοθεσία, αρκεί να μην παραβλάπτεται απόρρητο που ρυθμίζεται από άλλες διατάξεις ή να μην ανακοινώνονται προσωπικά δεδομένα που αφορούν ιδιωτική ή οικογενειακή ζωή τρίτων προσώπων.

Το δικαίωμα αυτό της πληροφόρησης για τα στοιχεία των φυσικών γονέων δεν περιορίζεται αποκλειστικά και μόνον στα στοιχεία της ταυτότητας των βιολογικών γονέων αλλά περιλαμβάνει και κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία που μπορεί να οδηγήσει στην ανεύρεση τους.

3. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, από τα στοιχεία του φακέλου προέκυψαν τα εξής:

Ο αιτών Α ζητά να έχει πρόσβαση και να λάβει γνώση όλων των εγγράφων που τηρούνται στο αρχείο της Κοινωνικής Υπηρεσίας του Δημοτικού Βρεφοκομείου και που τον αφορούν σαν πρώην τρόφιμο του Βρεφοκομείου, προκειμένου να προβεί σε έρευνα για την ανεύρεση των βιολογικών του γονέων. Πιο συγκεκριμένα ζητά να λάβει γνώση όλων των εγγράφων που τον αφορούν και βρίσκονται στο αρχείο της Κοινωνικής Υπηρε-

ρσίας του Δημοτικού Βρεφοκομείου, μεταξύν των οποίων και αίτηση με το δακτυλικό αποτύπωμα της πιθανής φυσικής του μητέρας.

Ο αιτών δικαιούται να λάβει γνώση όλων των στοιχείων που αφορούν τους φυσικούς του γονείς ως έχων ειδικό έννομο συμφέρον προς τούτο και χωρίς την συγκατάθεση αυτών, δεδομένου ότι η διάθεση σε αυτόν όλων των αναγκαίων για την ανεύρεση των γονέων του πληροφοριών υπερτερεί στη συγκεκριμένη περίπτωση των δικαιωμάτων και συμφερόντων των φυσικών του γονέων. Ειδικότερα δικαιούται να λάβει πλήρες αντίγραφο της αιτήσεως με την υπογραφή ή άλλο στοιχείο (π.χ. δακτυλικό αποτύπωμα) δηλωτικό της ταυτότητας του προσώπου που παρέδωσε τον αιτούντα στο Δημοτικό Βρεφοκομείο

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αποφαίνεται ότι η Κοινωνική Υπηρεσία του Δημοτικού Βρεφοκομείου, ως υπεύθυνος επεξεργασίας του αρχείου των υιοθεσιών του Δήμου, πρέπει να χορηγήσει στον Α προκειμένου αυτός να εντοπίσει τους φυσικούς του γονείς τα στοιχεία που αναφέρονται στο σκεπτικό.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 52/2008

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

ΔΑΚΤΥΛΟΣΚΟΠΗΣΗΣ ΣΕ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΜΕΓΑΛΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ.

Η ΑΡΧΗ ΕΛΑΒΕ ΥΠΟΨΗ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

Η τραπεζική ανώνυμη εταιρεία «The Royal Bank of Scotland» (εφεξής «υπεύθυνος της επεξεργασίας») που εδρεύει στο Εδιμβούργο της Σκωτίας, και διατηρεί νομίμως υποκατάστημα στην Ελλάδα από το 1974 έως σήμερα, στις 17-10-2007 με έγγραφό της (α.π. 1016/17-10-2007) ζήτησε την γνωμοδότηση της Αρχής Προστασίας Δεδομένων για την εγκατάσταση συστήματος βιομετρικών αναλυτών για τον σκοπό του ελέγχου πρόσβασης σε κρίσιμες εφαρμογές των ηλεκτρονικών της συστημάτων και για ορισμένους υπαλλήλους της. Ο υπεύθυνος της επεξεργασίας είναι μια επενδυτική τράπεζα μέσω της οποίας διακινούνται μεγάλα κεφάλαια προς και από το εξωτερικό τα οποία απαιτούν συστήματα με υψηλό βαθμό ασφάλειας. Στο παραπάνω έγγραφο διατυπώνει την άποψη ότι ο έλεγχος πρόσβασης στις

«κρίσιμες» ηλεκτρονικές εφαρμογές του, πρέπει να εφαρμόζεται με τα πιο αποτελεσματικά τεχνικά και οργανωτικά μέσα για την επίτευξη της μέγιστης ασφάλειας διεξαγωγής των ηλεκτρονικών συναλλαγών και αποτροπής ξηπλύματος χρήματος ή άλλων παράνομων συναλλαγών. Για τον σκοπό αυτό προτείνει την εγκατάσταση σε ορισμένους υπολογιστές, συγκεκριμένων συσκευών ελέγχου πρόσβασης βιομετρικής τεχνολογίας.

Για το προτεινόμενο σύστημα στάλθηκαν και επιπλέον πληροφορίες για τον τρόπο λειτουργίας του. Κατόπιν αυτού διαπιστώθηκαν τα εξής:

- Το συγκεκριμένο σύστημα καταγράφει αποκλειστικά με ψηφιακό τρόπο στοιχεία από το δακτυλικό αποτύπωμα.
- Το σύστημα δεν αποθηκεύει ολοκληρωμένη αναπαράσταση της εικόνας του δακτυλικού αποτυπώματος παρά μόνο επιμέρους γεωμετρικά δεδομένα τα οποία συνιστούν μοναδικά και μόνιμα χαρακτηριστικά που βρίσκονται στο σχέδιο του δακτυλικού αποτυπώματος.
- Τα προαναφερθέντα δεδομένα αποθηκεύονται κρυπτογραφημένα σε ένα «πρότυπο» που δημιουργείται. Πρόσβαση θα έχουν μόνο οι αρμόδιοι τεχνικοί του τμήματος πληροφορικής με επαρκή εξουσιοδότηση, αλλά μόνο στην κωδικοποιημένη τους μορφή. Κανείς δεν θα μπορεί να δει ή να τροποποιήσει τα δεδομένα.
- Ακόμα και αν αποκωδικοποιηθούν δεν είναι δυνατή η ανακατασκευή της εικόνας του δακτυλικού αποτυπώματος.
- Το σύστημα θα χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά για τον σκοπό του ελέγχου πρόσβασης σε κρίσιμες εφαρμογές των συστημάτων. Η κάθε συσκευή που θα συνδεθεί στα εν λόγω τερματικά είναι αυτόνομη όσον αφορά την αποθήκευση των δεδομένων του χρήστη και δεν υπάρχει διασύνδεση με κεντρική βάση δεδομένων.
- Η καταχώρηση των δακτυλοσκοπικών δεδομένων γίνεται την πρώτη φορά που ένας υπάλληλος θα χρησιμοποιήσει το σύστημα πιέζοντας τα δύο δάχτυλα της δικής του επιλογής (ένα από κάθε χέρι) στο βιομετρικό αναγνώστη ενώ θα κληθεί επίσης να πληκτρολογήσει το όνομα χρήστη ώστε να γίνει η αντιστοίχιση από το σύστημα. Δεν καταχωρούνται άλλα προσωπικά στοιχεία στη συσκευή (πχ ονοματεπώνυμο).
- Εάν ο υπάλληλος αποχωρήσει από την τράπεζα τα συγκεκριμένα δεδομένα θα διαγράφονται.

- Δεν θα παράγεται αναφορά από τις συσκευές των αναλυτών σχετικά με τις κινήσεις εισόδου – εξόδου των χρηστών .

Μετά από εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων και κατόπιν διαλογικής συζήτησης

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Το άρθρο 2 του Νόμου 2472/1997, ορίζει ότι «δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα» είναι « κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων. «Υποκείμενο των δεδομένων» είναι, το φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα, και του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί, δηλαδή μπορεί να προσδιορισθεί αμέσως ή εμμέσως, ιδίως βάσει αριθμού ταυτότητας ή βάσει ενός η περισσότερων συγκεκριμένων στοιχείων που χαρακτηρίζουν την υπόστασή του από άποψη φυσική, βιολογική, ψυχική, οικονομική, πολιτιστική, πολιτική ή κοινωνική. Από τις διατάξεις αυτές συνάγεται ότι τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για την ταυτοποίηση ενός προσώπου με χρήση βιομετρικών μεθόδων ή με άλλα λόγια η ψηφιακή απεικόνιση ενός φυσικού χαρακτηριστικού, αποτελούν προσωπικά δεδομένα. Επομένως, το προτεινόμενο σύστημα, όπως περιγράφεται ανωτέρω, εμπίπτει στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

2. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρέπει, κατά το άρθρο 4 της Νόμου 2472/1997, να συλλέγονται με τρόπο θεμιτό και νόμιμο, για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. Επίσης τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας. Η παραπάνω αρχή του σκοπού προϋποθέτει τον σαφή προσδιορισμό του σκοπού για τον οποίο θα γίνει συλλογή και επεξεργασία των παραπάνω βιομετρικών δεδομένων. Δεν επιτρέπεται η επεξεργασία δεδομένων για άλλο σκοπό από εκείνον για τον οποίο εξαρχής έχουν συλλεχθεί. Η αξιολόγηση των ζητημάτων της αναλογικότητας και της νομιμότητας εφαρμογής του σκοπού είναι απαραίτητη, λαμβάνοντας υπόψη τους κινδύνους που θέτει η χρήση των βιομετρικών τεχνολογιών σχετικά με την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών του ατόμου. Ειδικά για την επεξεργασία βιομετρικών δεδομέ-

νων η Αρχή Προστασίας Δεδομένων έχει ορίσει με την Οδηγία 112/2001, ότι ως νόμιμος σκοπός ορίζεται αυτός που αφορά την εφαρμογή ιδιαίτερων απαιτήσεων ασφάλειας των χώρων εργασίας λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν υπάρχει άλλο μέσο για την επίτευξη του σκοπού αυτού. Ο υπεύθυνος της επεξεργασίας οφείλει με τρόπο συστηματικό, να σταθμίζει από τη μια πλευρά την αναγκαιότητα εφαρμογής των βιομετρικών τεχνολογιών και από την άλλη τα δικαιώματα των εργαζομένων.

3. Στην προκειμένη περίπτωση, όπως αναφέρεται στην αίτηση του υπεύθυνου της επεξεργασίας, αποκλειστικός σκοπός της επεξεργασίας είναι ο έλεγχος της ασφάλειας των συναλλαγών και η αποτροπή ξεπλύματος χρήματος ή άλλων παράνομων συναλλαγών. Το προτεινόμενο σύστημα θα εγκατασταθεί σε περιβάλλον υψηλών απαιτήσεων ασφάλειας για συγκεκριμένες εφαρμογές διακίνησης κεφαλαίων. Ο αριθμός των υπαλλήλων που θα απασχολούνται με το υπό εξέταση σύστημα τελεί σε μια αναλογική σχέση προς το συνολικό αριθμό των εργαζομένων και το σύστημα κρίνεται ανάλογο με το αντικείμενο των εργασιών της τράπεζας που αφορούν κυρίως επενδυτικές δραστηριότητες ναυτιλιακών εταιρειών. Επιπροσθέτως, η λειτουργία του συστήματος εξυπηρετεί και τους ίδιους τους εργαζομένους, εφόσον αποτρέπει την αθέμιτη ιδιοποίηση της ταυτότητάς τους, ενώ σε περίπτωση εσφαλμένης ή κακόβουλης συναλλαγής εξασφαλίζει το δικαίο καταμερισμό ευθυνών. Με τα δεδομένα αυτά, η Αρχή κρίνει, κατά πλειοψηφία, ότι δεν αντίκειται καταρχήν στις διατάξεις του Ν.2472/1997 η εγκατάσταση, με τους όρους που ορίζονται στο διατακτικό της παρούσης, του υπό εξέταση βιομετρικού συστήματος για τον αποκλειστικό σκοπό του ελέγχου πρόσβασης ορισμένων εργαζομένων στη διακίνηση μεγάλων κεφαλαίων. Η χρήση για άλλο σκοπό, όπως για παράδειγμα για την αξιολόγηση της συμπεριφοράς των εργαζομένων, δεν επιτρέπεται.

4. Τέλος, ο υπεύθυνος της επεξεργασίας, σύμφωνα με το άρθρο 10 του Ν.2472/1997, οφείλει να λάβει όλα τα απαραίτητα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ασφάλειας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων από τυχαία ή αθέμιτη καταστροφή, τυχαία απώλεια, αλλοίωση, απαγορευμένη διάδοση ή πρόσβαση και κάθε άλλη μορφή αθέμιτης επεξεργασίας. Επομένως πρέπει να εφαρμοστούν κατά την επεξεργασία των βιομετρικών δεδομένων (αποθήκευση, μετάδοση, εξα-

γωγή χαρακτηριστικών και σύγκριση κλπ.) τα κατάλληλα μέτρα ασφαλείας.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων κρίνει κατά πλειοψηφία ότι η εγκατάσταση του παραπάνω βιομετρικού συστήματος αποκλειστικά για τον σκοπό του ελέγχου της πρόσβασης ορισμένων εργαζομένων στις κρίσιμες εφαρμογές διακίνησης μεγάλων κεφαλαίων του υπεύθυνου της επεξεργασίας δεν παραβιάζει τα δικαιώματα των εργαζομένων, εφόσον πληρούνται οι παρακάτω προϋποθέσεις:

1. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας προτού προβεί σε ενέργειες εγκατάστασης του βιομετρικού συστήματος, οφείλει προηγουμένως να εκπονήσει ανάλυση επικινδυνότητας του πληροφοριακού συστήματός της, η οποία να καταλήγει σε συγκεκριμένα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα προστασίας. Ακολούθως θα ενημερώσει την Αρχή Προστασίας Δεδομένων εγγράφως σχετικά με τις συγκεκριμένες ηλεκτρονικές εφαρμογές για τις οποίες απαιτείται υψηλό επίπεδο ασφάλειας σύμφωνα με την μελέτη.
2. Τα βιομετρικά στοιχεία δεν θα αποθηκεύονται σε κεντρική βάση δεδομένων και δεν θα τυπώνονται συγκεντρωτικές καταστάσεις χρηστών .
3. Ο υπεύθυνος της επεξεργασίας θα ενημερώσει λεπτομερώς και πριν την εγκατάσταση και λειτουργία του βιομετρικού συστήματος όλους τους εργαζομένους της, οι οποίοι θα έχουν πρόσβαση στις συγκεκριμένες εφαρμογές.
4. Δεν επιτρέπεται οποιαδήποτε επέκταση λειτουργιών ή άλλη τεχνική αλλαγή ή αλλαγή διαδικασιών σχετικά με την εφαρμογή και λειτουργία του βιομετρικού συστήματος, χωρίς προηγούμενη ενημέρωση και έγκριση της Αρχής.
5. Ο υπεύθυνος της επεξεργασίας οφείλει να υποβάλει στην Αρχή, με την ολοκλήρωση της πιλοτικής εφαρμογής του βιομετρικού συστήματος, έκθεση στην οποία να παρατίθενται τα συμπεράσματα από τη λειτουργία του συστήματος και ενδεχόμενα προβλήματα, από τεχνικής σκοπιάς και σε συνδυασμό με την προστασία των προσωπικών δεδομένων και την ανταπόκριση του συστήματος από τους εργαζομένους.
6. Ο υπεύθυνος της επεξεργασίας οφείλει να υποβάλει λεπτομερείς περιγραφές των μέτρων ασφαλείας, συμπεριλαμβανομένων των πρωτοκόλλων και των κρυπτογραφικών αλγορίθμων που χρησιμοποιούνται στο βιομετρικό σύστημα.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 54/2008 (Τμήμα)

ΑΔΕΙΑ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΕΥΑΙΣΘΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΓΙΑ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ

Η ΑΡΧΗ ΕΛΑΒΕ ΥΠΟΨΗ ΤΑ ΠΑΡΑΚΑΤΩ:

Με το με αρ. Πρωτ. 4844 (από 22/09/2008) έγγραφο ερώτημά του προς την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα ο Α ζητά να του χορηγηθεί άδεια πρόσβασης σε ορισμένους φακέλους ασθενών, που έχουν νοσηλευτεί στο Γ.Ν.Α. “Ο Ευαγγελισμός”. Οι εν λόγω φακέλοι τηρούνται στο αρχείο του εν λόγω νοσοκομείου και είναι αναγκαίοι για τον Α, προκειμένου να ολοκληρώσει το ερευνητικό μέρος της διδακτορικής διατριβής του.

Επισημαίνεται ότι ο κύριος Α, ιατρος-βιοπαθολόγος, είναι υποψήφιος διδάκτωρ της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Το θέμα της διδακτορικής διατριβής που εκπονεί είναι: « Ο έλεγχος των αντισωμάτων έναντι του κυτταροπλάσματος των ουδετεροφίλων (ANCA) στην καθημερινή ιατρική πράξη. Συσχέτιση με νοσήματα και καθιέρωση αλγορίθμου αναζήτησής τους». Η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή, η οποία παρακολουθεί την εν γένει πρόοδο της μελέτης, αποτελείται από τον Καθηγητή Β, τον Αναπληρωτή Καθηγητή Γ και τον Επίκουρο Καθηγητή Δ. Η επιστημονική αυτή μελέτη, αποτελεί προσπάθεια συσχέτισης συγκεκριμένων εργαστηριακών ευρημάτων (αντισώματα ANCA), με κλινικές εκδηλώσεις και διαγνώσεις. Σκοπός είναι η καθιέρωση αλγορίθμου αναζήτησης των αντισωμάτων ANCA, βάσει ενδείξεων, με στόχο την αποφυγή της κατάχρησης αυτού του εργαστηριακού ελέγχου, αλλά και την μείωση των οικονομικών δαπανών.

Σύμφωνα με τη συνοδευτική επιστολή του επιβλέποντα την εργασία καθηγητή, κρίνεται απολύτως αναγκαία η πρόσβαση του Α σε φακέλους ασθενών, που είχαν νοσηλευτεί στο παρελθόν στο Γ.Ν.Α «Ο Ευαγγελισμός» και είχαν βρεθεί θετικοί για την παρουσία ANCA αντισωμάτων, προκειμένου να συλλεχθούν οι απαραίτητες πληροφορίες και να ολοκληρωθεί η διδακτορική διατριβή του Α. Ειδικότερα, απαιτείται η μελέτη του ιστορικού των ασθενών αυτών και η καταγραφή συγκεκριμένων παθήσεων (αγγειίτιδες, φλεγμονώδεις νόσοι του εντέρου, αυτοάνοση ηπατίτιδα, ρευματικά νοσήματα, λοιμώξεις) και των κλι-

νικών εκδηλώσεων που τις συνοδεύουν. Οι παθήσεις αυτές φαίνεται να σχετίζονται με τα αντισώματα ANCA.

Η συλλογή των πληροφοριών θα γίνει στο χώρο του αρχείου του Γ.Ν.Α «Ο Ευαγγελισμός». Ο ερευνητής δεν θα καταγράψει ονοματεπώνυμα ασθενών, ηλικίες, ημερομηνίες εισαγωγής στο νοσοκομείο, διάρκεια νοσηλείας, είδος θεραπείας, άλλα εργαστηριακά ευρήματα ή άλλα προβλήματα υγείας μη σχετικά με την εν λόγω μελέτη. Στην στατιστική μελέτη, που θα διεξαχθεί, τα συμπεράσματα θα αναφέρονται αριθμητικά. Π.χ στους 100 ασθενείς που ευρέθησαν θετικοί για αντισώματα ANCA, οι 10 πάσχουν από αγγειίτιδα, οι 20 από φλεγμονώδη νόσο του εντέρου κ.ο.κ. Δεν θα υπάρχει, δηλαδή, καμία συσχέτιση των στοιχείων που θα καταγραφούν με τους ίδιους τους ασθενείς, αφού δεν είναι αυτός ο στόχος της μελέτης. Μετά από εξέταση των προαναφερομένων στοιχείων και κατόπιν διαλογικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1) Η Αρχή λαμβάνοντας υπόψη ιδίως:

- Το άρθρο 2 παρ. β. του Ν. 2472/1997, που ορίζει ως “Ευαίσθητα δεδομένα”, τα δεδομένα που αφορούν τη φυλετική ή εθνική προέλευση, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, τη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, την υγεία, την κοινωνική πρόνοια και την ερωτική ζωή, τα σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες, καθώς και τη συμμετοχή σε συναφείς με τα ανωτέρω ενώσεις προσώπων.
- Το άρθρο 4 παρ. 1 του Ν. 2472/1997, που ορίζει ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει :
 - α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών.
 - β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας.
 - γ) Να είναι ακριβή και, εφόσον χρειάζεται, να υποβάλλονται σε ενημέρωση.
 - δ) Να διατηρούνται σε μορφή που να επιτρέπει τον προσδιορισμό της ταυτότητας των υποκειμένων τους μόνο κατά τη διάρκεια της περιόδου που απαιτείται, κατά την κρίση της Αρχής, για την πραγματοποίηση των σκοπών της συλλογής τους

και της επεξεργασίας τους. Μετά την παρέλευση της περιόδου αυτής, η Αρχή μπορεί, με αιτιολογημένη απόφασή της, να επιτρέπει τη διατήρηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για ιστορικούς επιστημονικούς ή στατιστικούς σκοπούς, εφ’ όσον κρίνει ότι δεν θίγονται σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση τα δικαιώματα των υποκειμένων τους ή και τρίτων.

- Το άρθρο 7 παρ. 2 εδ. στ., που ορίζει ότι κατ’ εξαίρεση επιτρέπεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, καθώς και η ίδρυση και λειτουργία σχετικού αρχείου, ύστερα από άδεια της Αρχής, όταν η επεξεργασία πραγματοποιείται για ερευνητικούς και επιστημονικούς αποκλειστικά σκοπούς και υπό τον όρο ότι τηρείται η ανωνυμία και λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία των δικαιωμάτων των προσώπων στα οποία αναφέρονται.
- Το άρθρο 10 του Ν. 2472/1997, που ορίζει ότι:
 - 1) Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι απόρρητη. Διεξάγεται αποκλειστικά και μόνο από πρόσωπα που τελούν υπό τον έλεγχο του υπεύθυνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία και μόνον κατ’ εντολή του.
 - 3) Ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για την ασφάλεια των δεδομένων και την προστασία τους από τυχαία ή αθέμιτη καταστροφή, τυχαία απώλεια, αλλοίωση, απαγορευμένη διάδοση ή πρόσβαση και κάθε άλλη μορφή αθέμιτης επεξεργασίας. Αυτά τα μέτρα πρέπει να εξασφαλίζουν επίπεδο ασφαλείας ανάλογο προς τους κινδύνους που συνεπάγεται η επεξεργασία και η φύση των δεδομένων που είναι αντικείμενο της επεξεργασίας. Με την επιφύλαξη άλλων διατάξεων, η Αρχή παρέχει οδηγίες ή εκδίδει κανονιστικές πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 19 παρ. 1 εδ. ι για τη ρύθμιση θεμάτων σχετικά με τον βαθμό ασφαλείας των δεδομένων και των υπολογιστικών και επικοινωνιακών υποδομών, τα μέτρα ασφαλείας που είναι αναγκαίο να λαμβάνονται για κάθε κατηγορία και επεξεργασία δεδομένων, καθώς και για τη χρήση τεχνολογιών ενίσχυσης της ιδιωτικότητας.

2) Επειδή, η Αρχή έχει προδιαγράψει, με σειρά πράξεων και αποφάσεών της – και ιδίως με τις αποφάσεις 46/2004, 47/2004 και 32/2006 – τις προϋποθέσεις νομιμότητας επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τόσο απλών

όσο και ευαίσθητων, για ερευνητικούς σκοπούς και, ειδικότερα, για την εκπόνηση μεταπτυχιακής μελέτης ή διδακτορικής διατριβής. Στο πλαίσιο αυτό, όπως η Αρχή παγίως κρίνει, η διενέργεια επιστημονικής έρευνας συνιστά νόμιμο σκοπό επεξεργασίας, κατά την έννοια του άρθρου 4 του Ν. 2472/1997, μεταξύ άλλων και λόγω του ότι, σύμφωνα με το άρθρο 16 παρ. 1 του Συντάγματος, η ανάπτυξη και προαγωγή της έρευνας αποτελεί υποχρέωση του Κράτους.

3) Επειδή η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων επιτρέπεται, εφόσον ο σκοπός της είναι νόμιμος, καταρχήν, με την έγγραφη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων. Και τούτο, διότι η έγγραφη και ρητή συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων αποτελεί το μέσο για τη βέλτιστη διασφάλισή τους στην προστασία των δεδομένων τους προσωπικού χαρακτήρα και θα πρέπει, καταρχήν να αναζητείται και στις περιπτώσεις επεξεργασίας για ερευνητικούς ή επιστημονικούς σκοπούς. Ωστόσο το άρθρο 7 παρ. 2 εδ. στ του Ν. 2472/1997 ρητά προβλέπει τη δυνατότητα της επεξεργασίας ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου υπό ορισμένες προϋποθέσεις, δηλαδή εκείνες της τήρησης της ανωνυμίας και της λήψης των απαραίτητων μέτρων για την προστασία των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων.

4) Επειδή, εν προκειμένω, ο προβαλλόμενος σκοπός επεξεργασίας – σύνταξη διδακτορικής διατριβής, από τον κύριο Α, στο πλαίσιο φοιτήσεως στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών είναι καθορισμένος, σαφής και νόμιμος, κατά την έννοια του άρθρου 4 του Ν. 2472/1997. Αντικείμενο, δε, της κρίσιμης επεξεργασίας είναι η συλλογή στοιχείων ασθενών (αριθμός φακέλου ασθενούς, ιστορικό ασθενούς, κλινικές εκδηλώσεις) που έχουν βρεθεί θετικοί για την παρουσία αντισωμάτων ANCA και έχουν νοσήσει από συγκεκριμένες παθήσεις, ήτοι ευαίσθητα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα (δεδομένα υγείας).

5) Επειδή, περαιτέρω, τυγχάνει εφαρμογής η διάταξη του αρ. 7, παρ. 2, εδ. στ του Ν. 2472/1997. Δηλαδή, η ζητούμενη συλλογή και επεξεργασία αφορά, εν μέρει, ευαίσθητα δεδομένα, και πρέπει να επιτραπεί, κατ' εξαίρεση και χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων, διότι πραγματοποιείται για ερευνητικούς και επιστημονικούς αποκλειστικά σκοπούς και υπό τον όρο ότι τηρείται η ανωνυμία και λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία των δικαιωμάτων των προσώ-

πων στα οποία αναφέρονται. Εξάλλου, από την περιγραφή τόσο του αντικειμένου όσο και της μεθόδου διενέργειας της συγκεκριμένης επιστημονικής μελέτης προκύπτει ότι η συλλογή και επεξεργασία των κρίσιμων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα θα καταλήξει οπωσδήποτε σε ανωνυμοποίηση, καθώς η σκοπούμενη επεξεργασία στοχεύει, κατ' ουσίαν, στη δημιουργία κατηγοριών στατιστικής φύσεως συγκεντρωτικών στοιχείων, από τα οποία δεν θα μπορούν πλέον να προσδιορισθούν τα υποκείμενα των δεδομένων. Η δε συλλογή των δεδομένων θα γίνει στο χώρο του υπεύθυνου επεξεργασίας (Γ.Ν.Α. Ευαγγελισμός) από το φυσικό αρχείο κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 10 του Ν.2472/1997

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή,

1) Κρίνει ότι το Γ.Ν.Α Ευαγγελισμός, ως υπεύθυνος επεξεργασίας του σχετικού αρχείου, νομιμοποιείται, βάσει των διατάξεων του Ν. 2472/1997, να επιτρέψει στον Α τη συλλογή και μελέτη φακέλων ασθενών του νοσοκομείου, οι οποίοι έχουν βρεθεί θετικοί για την παρουσία αντισωμάτων ANCA και έχουν νοσήσει από συγκεκριμένες παθήσεις (αγγειίτιδες, φλεγμονώδεις νόσοι του εντέρου, αυτοάνοση ηπατίτιδα, ρευματικά νοσήματα, λοιμώξεις).

2) Χορηγεί, δε, την αιτούμενη άδεια επεξεργασίας ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από το αρχείο του Γ.Ν.Α Ευαγγελισμός προς τον Α υπό τους εξής όρους: α) Η πρόσβαση στα ζητηθέντα αρχεία ασθενών θα γίνει στο χώρο του νοσοκομείου, β) ο αιτών την πρόσβαση θα εξάγει από τους φακέλους των ασθενών μόνο όσα στοιχεία είναι κατά την επιστημονική κρίση του απαραίτητα για την ολοκλήρωση του συγκεκριμένου ερευνητικού έργου (αριθμός φακέλου ασθενούς, ιστορικό ασθενούς, κλινικές εκδηλώσεις), γ) η ανωνυμοποίηση των δεδομένων των ασθενών θα γίνει μετά το πέρας της πρόσβασης στα δεδομένα, υπό την έννοια ότι δεν επιτρέπεται να καταγραφούν και να συνδεθούν τα στοιχεία, που ταυτοποιούν τον κάθε ασθενή με τα ευαίσθητα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που τον αφορούν, και ότι η ζητούμενη επεξεργασία θα καταλήξει στη δημιουργία κατηγοριών στατιστικής φύσεως συγκεντρωτικών στοιχείων, από τα οποία δεν θα μπορούν πλέον να προσδιορισθούν τα υποκείμενα των δεδομένων, δ) Ο Α έχει το δικαίω-

μα να διατηρήσει τα ζητούμενα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία πρόκειται να συλλεχθούν και να υποστούν επεξεργασία, μέχρι του χρονικού σημείου της έγκρισης της επιστημονικής του εργασίας από τα αρμόδια όργανα του ΑΕΙ, στο οποίο φοιτά, κατά τη νόμιμη διαδικασία, που απαιτείται προκειμένου να του απονεμηθεί ο προβλεπόμενος ακαδημαϊκός τίτλος. Μετά από το προαναφερόμενο χρονικό σημείο, το σχετικό αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να καταστραφεί, με ευθύνη του Α. Εξαιρούνται δε από την υποχρέωση καταστροφής μόνο τα στατιστικής φύσεως συγκεντρωτικά στοιχεία, από τα οποία δεν μπορούν πλέον να προσδιορισθούν τα υποκείμενα των δεδομένων, διότι τούτα δεν λογίζονται από το νόμο ως δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 60/2008

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΥ ΜΗΤΡΩΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ

Η ΑΡΧΗ ΕΛΑΒΕ ΥΠΟΨΗ ΤΑ ΠΑΡΑΚΑΤΩ:

Ο προσφεύγων Α, μαθηματικός, καθηγητής Λυκείου στο Λύκειο ... με τις υπ' αριθμ. πρωτ. .../...2005 και .../...2005 αναφορές του προς την Αρχή καταγγέλλει ότι η Δ/ντρια του Λυκείου ... Β και ο διεξάγων σε βάρος του ΕΔΕ Γ προέβησαν σε παράνομη επεξεργασία προσωπικών του δεδομένων χωρίς την προηγούμενη ενημέρωση και συγκατάθεση του.

Ειδικότερα, καταγγέλλει ότι η Δ/τρια του Λυκείου ... τοποθέτησε αρχικά σε ιδιωτικό της αρχείο και αργότερα στο βοηθητικό προσωπικό μητρώο του προσφεύγοντος που τηρείται στο σχολείο, κατά παράβαση του Π/Δτος 178/2004 και των διατάξεων του ν. 2472/1997, χωρίς προηγουμένων να τον ενημερώσει, έγγραφα που περιείχαν προσωπικά δεδομένα του και τα οποία της έδωσε ο προσφεύγων προκειμένου εκείνη να διαβιβάσει ως ιεραρχικώς αρμόδια στην Δ/νση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ... και ειδικότερα στον διενεργούντα ΕΔΕ σε βάρος του ανακριτή Γ.

Τα έγγραφα αυτά ήταν τα εξής:

1. η απόφαση .../...2006/Δ.Δ.Ε Αθήνας η οποία απαλλάσσει τον προσφεύγοντα από την κατηγορία τέλεσης μίας σειράς πειθαρχικών παραπτωμάτων
2. η από .../...2004 αίτηση του προσφεύγοντος προς την Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών

3. η από .../...2004 εισαγγελική εντολή της Εισαγγελίας πρωτοδικών Αθηνών, η οποία εκδόθηκε βάση της ανωτέρω αιτήσεώς του προς την Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών και

4. η από .../...2006 μέσω του Λυκείου ... αναφορά κατά της Δ/ντριας του Λυκείου προς τη ΔΔΕ Αθήνας.

Προκειμένου να ελέγξει τι ακριβώς είχε συμβεί, ο προσφεύγων ζήτησε το 2005 με την υπ' αριθμ. .../.../2005 αίτησή του προς τη γραμματεία του Λυκείου ... αντίγραφο της υπ' αριθμ. .../.../2006 απόφασης της Δ.Δ.Ε Αθήνας και έλαβε την απάντηση ότι δεν έχει εισέλθει στο σχολείο έγγραφο της ΔΔΕ Αθήνας και ως εκ τούτου, δεν βρίσκεται στον ατομικό του φάκελο γι' αυτό και αδυνατούν να του χορηγήσουν αντίγραφο του. Το 2006 ζήτησε να έχει πρόσβαση στον ατομικό του φάκελο και διαπίστωσε για πρώτη φορά ότι σε αυτόν περιλαμβάνονταν τόσο η .../.../2006 απόφαση της Δ.Δ.Ε Αθήνας, όσο και η από .../.../2004 αίτηση του προσφεύγοντος προς την Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών, η από .../.../2004 εισαγγελική εντολή της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών, καθώς και η από .../.../2006 μέσω του Λυκείου ... αναφορά κατά της Δ/ντριας του Λυκείου προς τη ΔΔΕ Αθήνας. Με αίτησή του ζήτησε αντίγραφα από τα ανωτέρω έγγραφα και η Δ/ντρια του χορήγησε αντίγραφα με την ένδειξη «ακριβή αντίγραφα», και όχι με την ένδειξη αντίγραφα του ατομικού φακέλου.

Κατόπιν αυτών, ο προσφεύγων υπέβαλε στις .../.../2006 δύο αιτήσεις στην ΔΔΕ Αθήνας με τις οποίες ζητούσε να ενημερωθεί εάν έχουν αποστείλει αντίγραφο της υπ' αριθμ. .../.../2006 απόφασης στην Δ/ντρια του Λυκείου ... και εάν η απόφαση αυτή υπάρχει ακόμη στο προσωπικό μητρώο του που τηρεί η Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Με την από .../.../2006 και με αριθμ. Πρωτ. ... απάντησή της η Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του απαντά ότι δεν έχει χορηγήσει φωτοαντίγραφο της απόφασης στην Β και ότι δεν υπάρχει αντίγραφο της απόφασης στο προσωπικό του μητρώο γιατί μετά την περάτωση της έρευνας, τα έγγραφα του πειθαρχικού μητρώου τέθηκαν στο αρχείο της υπηρεσίας, καθότι δεν επέσυραν πειθαρχική ποινή.

Επίσης ο προσφεύγων καταγγέλλει ότι εκτός των ανωτέρω εγγράφων τα οποία περιέχουν προσωπικά του δεδομένα, η Β έδωσε στον διενεργούντα ΕΔΕ σε βάρος του Γ και, εκείνος έλαβε και συμπεριέλαβε στον φάκελο της ΕΔΕ, χωρίς προηγουμένως

ως να τον ενημερώσει, χωρίς να τηρηθεί η προβλεπόμενη διαδικασία της υπηρεσιακής διακίνησης εγγράφων και αλληλογραφίας και χωρίς να υπάρχει καμία συνάφεια αυτών των στοιχείων με το αντικείμενο της ΕΔΕ και τα εξής έγγραφα:

- την από .././2002 επιστολή προς τη Δ/ντρια του Λυκείου ... των μαθητών του τμήματος Χ
- την από 1.././2002 με αριθμ. πρωτ. 8 επιστολή του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων μαθητών της Σχολής ...
- την υπ' αριθμ. Πρωτ. .././2002 επιστολή της Δ/ντριας προς τον προσφεύγοντα
- την υπ' αριθμ. Πρωτ. .././2002 επιστολή του προσφεύγοντος προς τη Δ/ντρια του Λυκείου και
- το υπ' αριθμ. .././2004 έγγραφο του Λυκείου ... το οποίο αφορούσε επιστολή του προσφεύγοντος προς την ΔΔΕ Αθήνας σχετικά με την άρνηση της διοίκησης να του χορηγήσει έγγραφο για τα οποία είχε έννομο συμφέρον.

Κατόπιν αυτών η Αρχή στα πλαίσια διερεύνησης ζήτησε με τις από .././2006 και με αριθμ. πρωτ. ... και ... αιτήσεις της αντίστοιχα από την Δ/ντρια του Λυκείου ... Β και από τον Προϊστάμενο της Δ/νσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Αθηνών Γ τις απόψεις τους επί των συγκεκριμένων καταγγελιών. Επίσης με την από .././2007 και με αριθμ. πρωτ. ... η Αρχή ζήτησε διευκρινίσεις και από την Δ/νση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Αθήνας.

Η Δ/ντρια του Λυκείου στην από .././2006 και με αριθμ. πρωτ. ... επιστολή της αναφέρει ότι στις .././2004 διαβίβασε από το σχολείο μία αίτηση του προσφεύγοντος προς την ΔΔΕ Αθήνας (σημείωμα της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών συνοδευόμενη και από φωτοτυπία της απόφασης .././2003 της ΔΔΕ Αθήνας). Έτσι είδε για πρώτη φορά τη συγκεκριμένη απόφαση και επειδή στο σχολείο έχουν την πρακτική να κρατούν φωτοτυπίες των εγγράφων που αποστέλλουν στην ΔΔΕ για κατοχύρωση τους, φωτοτύπησε τα αποσταλέντα και τα έβαλε στον ατομικό φάκελο (βοηθητικό προσωπικό μητρώο) του Α. Όταν την κάλεσε ο διενεργών την ανάκριση στα πλαίσια της ΕΔΕ Γ να καταθέσει ως μάρτυρας αναφέρθηκε στην συμπεριφορά του προσφεύγοντος και στην προηγούμενη ΕΔΕ. Όταν επέστρεψε στο σχολείο, έστειλε στον ανακριτή αντίγραφο της απόφασης της ΔΔΕ Αθήνας από τον φάκελο του προσφεύγοντος. Σχετικά με την απάντηση στην αίτηση του προσφεύγοντος για χορήγηση αντιγράφου της απόφασης ότι δεν έχει εισέλθει στο σχολείο

έγγραφο της ΔΔΕ Αθήνας ανέφερε ότι έδωσε την απάντηση αυτή, γιατί δεν είχε λάβει υπηρεσιακά από την Διεύθυνση το έγγραφο-απόφαση, αλλά από τον ίδιο τον Α.

Ο διενεργών την ΕΔΕ Γ στην από .././2006 απάντησή του αναφέρει ότι όλα τα προαναφερόμενα έγγραφα περιήλθαν στην ανάκριση από τη Διευθύντρια του σχολείου, η οποία κατέθεσε ενόρκως ως μάρτυρας, κατά τη διενέργεια της ΕΔΕ ότι αφορούν την υπηρεσιακή συμπεριφορά του προσφεύγοντος, προέρχονται από την υπηρεσία και αναφέρονται στην υπηρεσία η οποία έδωσε την εντολή για ΕΔΕ και δεν αποτελούν προσωπικά δεδομένα. Επίσης αναφέρει ότι χρησιμοποιήθηκαν αποκλειστικά και μόνον για την ανάκριση και στα πλαίσια που καθορίζει ο νόμος.

Τέλος η ΔΔΕ Αθήνας αναφέρει στην από .././2007 απάντησή της ότι πλέον κανένα από τα ανωτέρω αναφερόμενα έγγραφα δεν τηρείται στο προσωπικό μητρώο του προσφεύγοντος, εφόσον αποτελούσαν έγγραφα του πειθαρχικού μητρώου και τέθηκαν στο αρχείο της υπηρεσίας, καθότι δεν συνεπάγονταν ποινή.

Η Αρχή μετά από εξέταση της παραπάνω αίτησης και των λοιπών στοιχείων του φακέλου και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 εδ. δ του ν. 2472/1997, «επεξεργασία αποτελεί μεταξύ άλλων και η καταχώριση, διαβίβαση, διάδοση ή κάθε άλλης μορφής διάθεση των προσωπικών δεδομένων». Επίσης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 1 εδ. α και β του ίδιου νόμου τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, πρέπει να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. Επίσης θα πρέπει να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται ενόψει των σκοπών της επεξεργασίας. Περαιτέρω, κατά τις διατάξεις του άρθρου 5 παρ. 2 εδ. δ του ν. 2472/1997 «κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου όταν η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκτέλεση δημόσιου συμφέροντος ή έργου που εμπίπτει στην άσκηση δημόσιας εξουσίας και εκτελείται από δημόσια αρχή». Το άρθρο 11 παρ. 3 του ίδιου νόμου προβλέπει ότι εάν τα δεδομένα προσωπικού χα-

ρακτήρα ανακοινώνονται σε τρίτους το υποκείμενο θα πρέπει να ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς.

2. Επειδή, εξάλλου, ο τρόπος τήρησης και ενημέρωσης του προσωπικού μητρώου των δημοσίων υπαλλήλων και των υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. ρυθμίζεται με τις διατάξεις του π.δ/τος 178/2004 (Α' 154). Το άρθρο 1 του διατάγματος ορίζει τα στοιχεία της ατομικής, οικογενειακής, περιουσιακής και υπηρεσιακής κατάστασης που περιλαμβάνει το προσωπικό μητρώο του υπαλλήλου και ειδικότερα στην παράγραφο 4 προβλέπεται ότι «κάθε στοιχείο που αφορά την υπηρεσιακή κατάσταση και δραστηριότητα του υπαλλήλου κοινοποιείται υποχρεωτικά στην αρμόδια για την τήρηση του προσωπικού μητρώου υπηρεσία προκειμένου να τεθεί στο προσωπικό του μητρώο καθώς και στον ενδιαφερόμενο υπάλληλο».

Περαιτέρω, το άρθρο 4 του ίδιου διατάγματος προβλέπει ότι «ο προϊστάμενος της οικείας υπηρεσίας προσωπικού είναι υπεύθυνος για την τήρηση, ασφαλή φύλαξη και ενημέρωση όλων των στοιχείων που συγκροτούν το προσωπικό μητρώο, όπως επίσης και για τη διαβίβαση των στοιχείων αυτών, όταν αυτό επιβάλλεται από ειδικές διατάξεις νόμων, αφού προηγουμένως ενημερώσει σχετικά τον υπάλληλο, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για τη διασφάλιση του απορρήτου του περιεχομένου αυτού... (παρ. 2). Η τήρηση και επεξεργασία των στοιχείων του προσωπικού μητρώου του υπαλλήλου, καθώς και οι υποχρεώσεις των υπευθύνων για την τήρηση του αρχείου αυτού, διέπονται συμπληρωματικά από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (παρ. 6)». Τέλος το άρθρο 3 του ίδιου διατάγματος προβλέπει τη σύσταση βοηθητικού προσωπικού μητρώου το οποίο συγκροτείται σε περίπτωση μετάθεσης του υπαλλήλου και τον συνοδεύει στην υπηρεσία που μετατίθεται, τηρείται από τον προϊστάμενο της υπηρεσίας προσωπικού όπου μετατίθεται ο υπάλληλος και περιλαμβάνει αντίγραφα των απαραίτητων στοιχείων του προσωπικού μητρώου, ... (διορισμός, προαγωγή, μετάθεση κ.λ.π.).

3. Επειδή από τις προμνημονευόμενες διατάξεις προκύπτει ότι το προσωπικό μητρώο των δημοσίων υπαλλήλων τηρείται με την ευθύνη του προϊσταμένου της οικείας υπηρεσίας προσωπικού, ο οποίος έχει την ιδιότητα του υπευθύνου επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων, κατά την έννοια

του άρθρου 2 του ν. 2472/97, διότι το προσωπικό μητρώο συνιστά αρχείο. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να ενημερώνει τον ενδιαφερόμενο για κάθε στοιχείο που τίθεται στο προσωπικό του μητρώο και η ίδια υποχρέωση υφίσταται σε περίπτωση διαβίβασης στοιχείων του προσωπικού μητρώου σε άλλη υπηρεσία ή τρίτο. Όταν ο υπάλληλος μετατίθεται, συγκροτείται βοηθητικό προσωπικό μητρώο που τον συνοδεύει σε κάθε μεταγενέστερη μετάθεση και περιλαμβάνει αντίγραφα των κρίσιμων στοιχείων του προσωπικού μητρώου διαβιβαζόμενα με έγγραφο του υπευθύνου επεξεργασίας.

4. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, από τα στοιχεία του φακέλου και τη σχετική αλληλογραφία, προκύπτει ότι το προσωπικό μητρώο του προσφεύγοντος τηρούσε κατά τον κρίσιμο χρόνο η Διεύθυνση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Αθήνας και το βοηθητικό προσωπικό μητρώο η Διευθύντρια του Λυκείου ...

Τα ακόλουθα έγγραφα α) η απόφαση .../...2006/Δ.Δ.Ε Αθήνας η οποία απαλλάσσει τον προσφεύγοντα από την κατηγορία τέλεσης μίας σειράς πειθαρχικών παραπτωμάτων, β) η από .../.../2004 αίτηση του προσφεύγοντος προς την Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών, γ) η από .../.../2004 εισαγγελική εντολή της Εισαγγελίας πρωτοδικών Αθηνών, η οποία εκδόθηκε με βάση την ανωτέρω αίτησή του προς την Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών και δ) η από .../.../2006 μέσω του Λυκείου ... αναφορά κατά της Δ/ντριας του Λυκείου προς τη ΔΔΕ Αθήνας, τέθηκαν στο βοηθητικό προσωπικό μητρώο με πρωτοβουλία της Διευθύντριας του Λυκείου ... Β, χωρίς προηγουμένως να έχουν καταχωρισθεί στο τηρούμενο στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση Αθήνας προσωπικό μητρώο, να έχουν διαβιβασθεί από τον υπεύθυνο επεξεργασίας στο Λύκειο ... και να έχει ενημερωθεί ο ενδιαφερόμενος. Συνεπώς η τοποθέτηση των στοιχείων αυτών στο βοηθητικό προσωπικό μητρώο έγινε κατά παράβαση των παραπάνω διατάξεων του ν. 2472/1997 και του π.δ/τος 178/2004.

5. Επειδή, καθόσον αφορά τη δεύτερη κατηγορία στοιχείων, δηλ. α) την από .../.../2002 επιστολή προς τη Δ/ντρια του Λυκείου ... των μαθητών του τμήματος Χ, β) την από .../.../2002 με αριθμ. πρωτ. 8 επιστολή του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων μαθητών της Σχολής ..., γ) την υπ' αριθμ. πρωτ. .../...2002 επιστολή της Δ/ντριας προς τον προσφεύγοντα, δ) την υπ' αριθμ. πρωτ. .../...2002 επιστολή του προσφεύγοντος προς τη Δ/ντρια του

Λυκείου και ε) το υπ' αριθμ. .../...2004 έγγραφο του Λυκείου ... το οποίο αφορούσε επιστολή του προσφεύγοντος προς την ΔΔΕ Αθήνας σχετικά με την άρνηση της διοίκησης να του χορηγήσει έγγραφα για τα οποία είχε έννομο συμφέρον, η συλλογή αυτών έγινε νομίμως σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 παρ. 2 εδ. δ του ν. 2472/1997, διότι ήταν απαραίτητα για τη διενέργεια ΕΔΕ από δημόσια αρχή. Περαιτέρω όμως διαβιβάστηκαν παρανόμως από την Δ/ντρια του Λυκείου ... Β στον διενεργούντα την ΕΔΕ σε βάρος του προσφεύγοντος κ. Γ, γιατί δεν ενημερώθηκε προηγουμένως το υποκείμενο για την διαβίβαση αυτή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 3 του ν. 2472/1997.

Η Αρχή εκτιμά το γεγονός ότι κανένα από τα παραπάνω έγγραφα δεν τηρείται πλέον στο προσωπικό μητρώο του προσφεύγοντος, κατά τη διαβεβαίωση της Διοικήσεως.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απευθύνει προειδοποίηση για την εφεξής νόμιμη τήρηση του προσωπικού και του βοηθητικού μητρώου του προσφεύγοντος και εάν τυχόν υπάρχουν ακόμα τα αναφερόμενα στο σκεπτικό της απόφασης στοιχεία στο βοηθητικό προσωπικό μητρώο, που τηρείται στο Λύκειο ..., να αφαιρεθούν.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 66/2008

ΑΣΚΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΑΡΧΕΙΟ ΠΟΥ ΤΗΡΕΙ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΗΣ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ- ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΟΡΟΥ «ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ»

Η ΑΡΧΗ, ΑΦΟΥ ΕΛΑΒΕ ΥΠΟΨΗ ΤΑ ΠΑΡΑΚΑΤΩ:

Με προσφυγή της προς την Αρχή (Γ/ΕΙΣ/637/1.2.2008) η Χ παραπονείται για μη ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης που άσκησε προς την τράπεζα EFG EUROBANK ERGASIAS με την οποία έχει συνάψει συμβάσεις τεσσάρων τραπεζικών υπηρεσιών. Η εν λόγω τράπεζα προχώρησε σε αναστολή της χρήσης τους “για σοβαρούς λόγους”, όπως ανακοίνωσε στην προσφεύγουσα μετά από σχετικό αίτημά της, χωρίς όμως να διευκρινίζει ποιοί είναι οι λόγοι αυτοί.

Σε απάντηση εγγράφου της Αρχής, η εν λόγω τράπεζα αναφέρει ότι τηρεί αρχείο προσωπικών δεδομένων, με σκοπό τη διαχείριση των από το νόμο προβλεπόμενων ελέγχων, το οποίο και έχει γνωστοποιήσει στην Αρχή. Πηγές του αρχείου είναι μεταξύ άλλων δημόσια προσβάσιμες πηγές (π.χ. δημοσιεύματα του τύπου, ελληνικού και διεθνούς μέσω του διαδικτύου) καθώς και πληροφόρηση από άλλα τμήματα της τράπεζας ή εταιρίες του ομίλου. Όπως αναφέρει επίσης η τράπεζα, τα δεδομένα αυτά λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο της αξιολόγησης μεταξύ άλλων και του κινδύνου που αφορά στη φήμη και τα συμφέροντα της ίδιας, των μετόχων της και των τρίτων που συναλλάσσονται με αυτήν.

Η προσφεύγουσα και ο σύζυγός της Ψ ζήτησαν, ως μέτοχοι της εταιρείας “Χ Ε.Ε.”, τον Ιούλιο του 2007 τη λήψη επιχειρηματικού δανείου από την ως άνω τράπεζα. Στο πλαίσιο του ελέγχου που διενεργήθηκε από την τράπεζα, η αρμόδια πιστοδοτική υπηρεσία της τράπεζας ανέσυρε από το δίκτυο δημοσίευμα πολωνικής εφημερίδας στο οποίο αναφερόταν το όνομα του ανωτέρω και το οποίο, μεταξύ άλλων, ανέφερε ότι ο τελευταίος είχε κατηγορηθεί από την κεντρική τράπεζα της Πολωνίας για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα, ένεκα των οποίων είχε θεωρηθεί στην Πολωνία ως persona non grata. Κατόπιν των ανωτέρω, η τράπεζα έκρινε ότι υπήρχαν βάσιμες υποψίες εμπλοκής του ανωτέρω σε ζητήματα που άπτονται της νομοθεσίας περί νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα και, ως εκ τούτου, υπήρχε σοβαρός κίνδυνος διασάλευσης της φήμης της τόσο από τη συνέχιση της παραπάνω δανειοδότησης όσο και από τη συνέχιση της συναλλακτικής της σχέσης με την προσφεύγουσα- σύζυγο του υποψήφιου πελάτη. Για το λόγο αυτό η τράπεζα, αφενός απέρριψε το αίτημα για χρηματοδότηση και αφετέρου ανέστειλε τη χρήση των καταναλωτικών προϊόντων της προσφεύγουσας.

Όπως ισχυρίστηκε η τράπεζα στο υπόμνημα που κατέθεσε αλλά και κατά την ακροαματική διαδικασία, οι λόγοι αναστολής της χρήσης τραπεζικών υπηρεσιών δεν αφορούσαν το πρόσωπο της προσφεύγουσας, αλλά τρίτα πρόσωπα και συνεπώς η αναστολή δεν οφειλόταν σε επεξεργασία προσωπικών της στοιχείων. Βάσει δε της παρ. 16 του άρθρου 4 του ν.2331/95, που απαγορεύει την γνωστοποίηση πληροφοριών σχετικών με τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα

τητα σε αυτόν που αφορούν οι πληροφορίες ή σε τρίτους, η τράπεζα δεν ανακοίνωσε στην προσφεύγουσα τους λόγους αναστολής, διότι θεώρησε ότι αυτοί συνδέονται άμεσα με την εκ μέρους της τράπεζας αυτεπάγγελτη αναζήτηση και διαβίβαση σε αυτήν τέτοιων πληροφοριών στο πλαίσιο της εξέτασης αιτήματος δανειοδότησης, πολύ δε περισσότερο, αφού η τράπεζα δεν είχε αποφασίσει, κατά το χρόνο που υπέβαλε το αίτημά της η προσφεύγουσα, αν θα διαβίβαζε την ανωτέρω πληροφόρηση στην αρμόδια Επιτροπή. Η τράπεζα υποστηρίζει ότι η συγκεκριμένη διάταξη του άρθρου 4 του ν.2331/95 υπερισχύει ως ειδικότερη της διάταξης του άρθρου 12 παρ.1 του ν.2472/97, ακόμα και στις περιπτώσεις που το πιστωτικό ίδρυμα δεν έχει διαβιβάσει τις σχετικές πληροφορίες στις αρμόδιες αρχές, είναι δε ευρύτερη από την διατύπωση του άρθρου 8 της Οδηγίας 91/308, κατά την οποία τα πιστωτικά ιδρύματα δεν μπορούν να γνωστοποιούν στον ενεχόμενο πελάτη ή σε τρίτους το γεγονός ότι διαβιβάστηκαν πληροφορίες, αφού, σύμφωνα με το άρθρο 15 της Οδηγίας, τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν αυστηρότερες διατάξεις για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες. Σε κάθε περίπτωση, δεν υπήρξε παράβαση της υποχρέωσης που θεσπίζεται με το άρθρο 12 του ν.2472/97, αφού δεν υπήρξε άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης από την προσφεύγουσα κατά τη διαδικασία που ορίζει το ως άνω άρθρο.

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2472/97 (άρθρ. 2), δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα είναι κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων, φυσικό πρόσωπο, του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί. Περαιτέρω, στο άρθρο 12 παρ. 1 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι καθένας έχει δικαίωμα να γνωρίζει εάν δεδομένα που τον αφορούν αποτελούν ή αποτέλεσαν αντικείμενο επεξεργασίας, ενώ στην παράγραφο 5 προβλέπεται ότι η υποχρέωση πληροφόρησης μπορεί να αρθεί, εν όλω ή εν μέρει, με απόφαση της Αρχής, ύστερα από αίτηση του υπεύθυνου επεξεργασίας, εφ' όσον η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα γίνεται για λόγους εθνικής ασφάλειας ή για τη διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων. Συναφώς, η Οδηγία 95/46 προβλέπει στο άρθρο 13 παρ. 1 ότι

τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίζουν με νομοθετικά μέτρα την εμβέλεια των υποχρεώσεων και δικαιωμάτων που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 12 για το δικαίωμα πρόσβασης, όταν ο περιορισμός αυτός απαιτείται μεταξύ άλλων για τη διαφύλαξη της πρόληψης, διερεύνησης, διαπίστωσης και δίωξης παραβάσεων του ποινικού νόμου (υπό δ).

2. Εξετέρου, βάσει του ν.2076/92 (Ανάληψη και άσκηση δραστηριότητας πιστωτικών ιδρυμάτων), κάθε τράπεζα οφείλει να διαθέτει επαρκές Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου (ΣΕΕ). Η επάρκεια της οργανωτικής δομής του συστήματος αξιολογούνται από την Τράπεζα της Ελλάδος (Τ.τ.Ε) (άρθρο 18) η οποία και είναι αρμόδια να καθορίσει τις βασικές αρχές και κριτήρια που πρέπει να πληρούνται από τα χρηματοδοτικά και πιστωτικά ιδρύματα που εποπτεύει. Με την με αρ. 231/23.10.2006 απόφαση της Επιτροπής Τραπεζικών και Πιστωτικών Θεμάτων της ΤτΕ συμπληρώθηκε η Πράξη του Διοικητή της ΤτΕ 2577/2006 με το Παράρτημα 4 όπου καθορίστηκαν οι βασικές αρχές και τα κριτήρια που πρέπει να πληρούνται από τα πιστωτικά ιδρύματα με έδρα την Ελλάδα για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους όπως αυτές πηγάζουν από νομοθετικές διατάξεις, ιδίως υπό το φως του νέου πλαισίου πρόληψης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Ειδικότερα στο Παράρτημα 4 ορίζεται ότι κατά την εφαρμογή των μέτρων δέουσας επιμέλειας των τραπεζών, πρέπει να συλλέγονται επαρκείς πληροφορίες για έναν πελάτη, να χρησιμοποιούνται για την εξακρίβωση της ταυτότητάς του και να αξιολογούνται ως προς την συνολική του εικόνα. Οι διαδικασίες αυτές είναι αντίστοιχες με τον κίνδυνο κάθε πελάτη/ή και συναλλαγής.

3. Ο ν. 2331/1995 “πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες κλπ.” (ΦΕΚ Α'173), που ίσχυε κατά το χρόνο επεξεργασίας των δεδομένων από την τράπεζα και είχε μεταφέρει στην εσωτερική έννομη τάξη την κοινοτική οδηγία 91/308, ορίζει στα άρθρα 1 και 2 τα εγκλήματα που εμπίπτουν στην έννοια της εγκληματικής δραστηριότητας και τις ενέργειες που συνιστούν το τιμωρούμενο με ποινή κάθειρξης αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα. Περαιτέρω τα άρθρα 4 και 5 του ίδιου νόμου προβλέπουν τις υποχρεώσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων και των χρηματοπιστωτικών οργανισμών για την αποτρο-

πή συναλλαγών που νομιμοποιούν έσοδα από εγκληματική δραστηριότητα, ενώ το άρθρο 7 συνιστά ειδική Επιτροπή για την αξιολόγηση και διερεύνηση των ύποπτων συναλλαγών. Ειδικότερα το άρθρο 4 παρ.16 του ν.2331/95 ορίζει τα εξής: “Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, οι υπάλληλοι και τα διευθυντικά στελέχη της παραγράφου 10, καθώς και τα κατά την παράγραφο 11 πρόσωπα, απαγορεύεται να γνωστοποιούν τα γεγονότα ότι διαβιβάστηκαν ή ζητήθηκαν πληροφορίες ή ότι διεξάγεται έρευνα για τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα σε αυτόν τον οποίο αφορούν οι πληροφορίες ή σε τρίτους. Όποιος από πρόθεση παραβιάζει το κατά την παράγραφο αυτή καθήκον εχεμύθειας, τιμωρείται με ποινή φυλακίσεως μέχρι δύο ετών και με χρηματική ποινή.” Η διάταξη αυτή έχει ήδη αντικατασταθεί με το άρθρο 31 του ν.3691/08, ο οποίος μετέφερε στην εσωτερική έννομη τάξη τις ισχύουσες κοινοτικές οδηγίες για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.

4. Από το συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων προκύπτει ότι το δικαίωμα πρόσβασης του υποκειμένου των δεδομένων σε στοιχεία που το αφορούν νομίμως περιορίζεται, χωρίς προηγούμενη άδεια της Αρχής, για τον σκοπό διερεύνησης ποινικών αδικημάτων συναφών προς τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες. Ειδικότερα, ο υπεύθυνος επεξεργασίας απαγορεύεται να γνωστοποιεί στο υποκείμενο των δεδομένων ότι διεξάγεται εις βάρος του έρευνα για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα ή ότι οι σχετικές με το πόρισμα της έρευνας πληροφορίες διαβιβάστηκαν στην αρμόδια Επιτροπή για την αξιολόγηση και διερεύνηση των πληροφοριών. Η απαγόρευση αυτή, που συνιστά αντίστοιχο περιορισμό του δικαιώματος πρόσβασης του φερόμενου ως εμπλεκόμενου σε παράνομη νομιμοποίηση εσόδων, αποτελεί αναγκαίο μέτρο για την ακώλυτη και αποτελεσματική διερεύνηση του τιμωρούμενου με κάθειρξη σοβαρού αδικήματος της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα. Για το λόγο αυτό η εκ προθέσεως παράβαση του καθήκοντος εχεμύθειας τιμωρείται με ποινή φυλάκισης και χρηματική ποινή. Ο εν λόγω όμως περιορισμός του δικαιώματος πρόσβασης του υποκειμένου των δεδομένων παύει να ισχύει, αφότου το πιστωτικό ίδρυμα ολοκλήρωσε την έρευνα και δεν διαβίβασε στην αρμόδια Επιτροπή τις συλλεγείσες πληροφορίες

και στοιχεία, εκτιμώντας προφανώς ότι δεν συνιστούν ένδειξη νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα

5. Από την εξέταση των δεδομένων που επεξεργάστηκε η τράπεζα προκύπτει ότι αυτά περιέχονται σε δημοσιευμένες πληροφορίες που αναφέρονται στην ίδια ή/και τον σύζυγό της. Η επεξεργασία πληροφοριών σχετικά με τον σύζυγό της, με τον οποίο μάλιστα διατηρούσε και επιχειρηματικό δεσμό, είχε προφανώς επιπτώσεις στα δικαιώματα και συμφέροντά της, εφόσον επέδρασε στον τρόπο αντιμετώπισης της ίδιας από την τράπεζα, όσον αφορά τη χρήση των τραπεζικών προϊόντων που κατείχε, αλλά και το αίτημα δανειοδότησής της ως μετόχου της εταιρείας. Το επιχείρημα της τράπεζας ότι τα στοιχεία αφορούν τρίτο πρόσωπο είναι αβάσιμο, αφού, αν όντως αφορούσαν τρίτο –υπό την έννοια του άσχετου με τα συμφέροντα της προσφεύγουσας- η επεξεργασία τους δεν θα οδηγούσε στον αποκλεισμό της ίδιας. Εφόσον, λοιπόν, στο αρχείο της τράπεζας υπάρχουν πληροφορίες που έτυχαν επεξεργασίας με αποτέλεσμα να επηρεαστεί ο τρόπος αντιμετώπισης της προσφεύγουσας, τα δεδομένα αυτά “αναφέρονται” στην προσφεύγουσα και αποτελούν προσωπικά της δεδομένα στα οποία δικαιούται πρόσβαση (βλ. και Γνώμη 4/2007 σχετικά με την έννοια του όρου “δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα” της Ομάδας Προστασίας Δεδομένων του Άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/EK, σελ. 10 επ.).

6. Τα ανωτέρω στοιχεία έχουν συλλεχθεί κατά τη συνήθη διερεύνηση της συνολικής εικόνας του πελάτη που διεξάγει η τράπεζα και αξιολογήθηκαν στο πλαίσιο της συναλλακτικής σχέσης της τράπεζας με τον συγκεκριμένο πελάτη. Μετά τη συλλογή τους δεν διαβιβάστηκαν στην αρμόδια Επιτροπή κατά τη διαδικασία έρευνας της τράπεζας για αδικήματα σχετικά με τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα. Επομένως, η γνωστοποίηση στοιχείων που αναφέρονται στην προσφεύγουσα και περιέχονται στα σχετικά έγγραφα που τηρεί η τράπεζα, η οποία μάλιστα τα είχε συλλέξει από δημόσια προσβάσιμες πηγές, σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι ενδέχεται να βλάψει την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών που προβλέπονται στο σχετικό νόμο. Εξυπακούεται ότι οι λοιπές πληροφορίες που αφορούν αποκλειστικά τον σύζυγο αποτελούν δεδομένα τρίτου προσώπου, για την ανακοίνωση των οποίων ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 5 παρ.2 εδαφ.ε του ν.2472/97.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή κρίνει ότι η προσφεύγουσα έχει δικαίωμα πρόσβασης σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 69/2008

ΕΠΙΒΟΛΗ ΠΡΟΣΤΙΜΟΥ ΓΙΑ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΑΖΗΤΗΤΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΓΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΩΝ ΜΗΝΥΜΑΤΩΝ SMS

Η ΑΡΧΗ ΕΛΑΒΕ ΥΠΟΨΗ ΤΑ ΠΑΡΑΚΑΤΩ:

Κατατέθηκαν στην Αρχή πολλές καταγγελίες σύμφωνα με τις οποίες συνδρομητές κινητής τηλεφωνίας λάμβαναν στη συσκευή του κινητού τους τηλεφώνου ανεπιθύμητο διαφημιστικό μήνυμα με τη μορφή του σύντομου γραπτού μηνύματος (SMS) του εξής τύπου: “ΚΕΡΔΙΣΑΤΕ ΚΑΤΟΠΙΝ ΚΛΗΡΩΣΗΣ ΔΩΡΕΑΝ ΕΝΑ ΠΑΚΕΤΟ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΠΛΗΡΩΝΟΝΤΑΣ ΜΟΝΟ ΤΑ ΕΞΟΔΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ. ΚΑΛΕΣΤΕ ΣΤΟ 901-600-9889 ΑΠΟ ΣΤΑΘΕΡΟ ΤΗΛ”. Στο πεδίο του αποστολέα του μηνύματος εμφανιζόταν το λεκτικό “GIFT”. Κατόπιν διερεύνησης από την Αρχή της προέλευσης των μηνυμάτων, διαπιστώθηκε ότι ο αποστολέας ήταν η εταιρεία “Χ Διαφημιστική Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε.” με διακριτικό τίτλο “Διαφημιστική ADL” που εδρεύει στα Πεύκα Θεσσαλονίκης.

Η Αρχή πραγματοποίησε στις 07.02.2007 διοικητικό έλεγχο στα ηλεκτρονικά συστήματα και τα φυσικά αρχεία της παραπάνω εταιρείας. Κατόπιν του ελέγχου εκδόθηκε τον Απρίλιο του 2007 πόρισμα που διαβιβάστηκε στην εταιρεία.

Στο πόρισμα των ελεγκτών της Αρχής περιγράφονται τέσσερα συνολικά ευρήματα. Στο υπ’ αριθμ. 1 εύρημα περιγράφεται η διαδικασία αποστολής των SMS, η οποία συνοπτικά είναι η εξής: Η εταιρεία επιλέγει έναν τυχαίο αριθμό κινητού τηλεφώνου, τον οποίο χρησιμοποιεί ως αριθμό έναρξης. Μέσω υπολογιστικού φύλλου (MS Excel) δημιουργεί λίστα συνεχόμενων τηλεφωνικών αριθμών κινητών τηλεφώνων. Το μέγεθος της λίστας εξαρτάται από το επιχειρηματικό σχέδιο της εταιρείας, αλλά κυμαίνεται, κατά μέσο όρο, γύρω στα 2000 SMS ανά ημέρα (και αντίστοιχα της τάξεως των 60.000 SMS ανά μήνα) όπως προκύπτει από τα συλλεχθέντα στατιστικά στοιχεία για την αποστολή των μηνυμάτων.

Στο υπ’ αριθμ. 2 εύρημα διαπιστώνεται ότι στο περιεχόμενο του μηνύματος αλλά και στο ηχογραφημένο μήνυμα που άκουγαν όσοι καλούσαν τον αριθμό πρόσθετης χρέωσης δεν παρέχεται η ενημέρωση που ορίζει το άρθρο 11 του ν. 2472/1997 και δεν δίδεται η δυνατότητα άσκησης του δικαιώματος πρόσβασης.

Στο υπ’ αριθμ. 3 εύρημα διαπιστώνεται ότι η εταιρεία ADL προχώρησε στην δημιουργία ιστοσελίδας που αναρτήθηκε στη διεύθυνση <http://www.adl.com.gr/>, μετά την 15.12.2006 και κατόπιν του ελέγχου που πραγματοποιήθηκε στις 24.11.2006 από την Αρχή στην αντισυμβαλλομένη της ADL εταιρεία με διακριτικό τίτλο World State Line ΕΠΕ που παρέχει τις υπηρεσίες τηλεχοπληροφόρησης. Στην ιστοσελίδα περιέχεται ενημέρωση για το σκοπό επεξεργασίας και την άσκηση των δικαιωμάτων των υποκειμένων. Καμία όμως ενημέρωση ή παραπομπή στην ιστοσελίδα δεν είχε ενσωματωθεί στο κείμενο του SMS κατά το χρόνο διενέργειας του ελέγχου έως και τη συγγραφή του πορίσματος.

Τέλος με το υπ’ αριθμ. 4 εύρημα διαπιστώνεται ότι η εταιρεία ADL υπέβαλε γνωστοποίηση των αρχείων και της επεξεργασίας προς την Αρχή με το υπ’ αρ. πρωτ. 201ΓΝ/26.02.2007 έγγραφό της, κατόπιν της πραγματοποίησης του ελέγχου.

Η εταιρεία κλήθηκε νομίμως σε ακρόαση ενώπιον της Αρχής στη συνεδρίαση της 28.06.2007 για να δώσει περαιτέρω διευκρινίσεις και να εκθέσει τις απόψεις τις για το θέμα. Κατά την παρουσία της στη συνεδρίαση της Αρχής κατέθεσε το υπ’ αριθμ. πρωτ. 4687/28.06.2007 υπόμνημα, ενώ έλαβε προθεσμία και κατέθεσε συμπληρωματικό υπόμνημα με το υπ’ αριθμ. πρωτ. 4742/02.07.2007 έγγραφο.

Η Αρχή, μετά την ενημέρωση των μελών της παρούσης σύνθεσης για τα ουσιώδη σημεία των προηγούμενων συνεδριάσεων (άρθρο 15 παρ. 2 Κώδ. Διοικ. Διαδικασίας), αφού άκουσε τον εισηγητή της υπόθεσης και έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία του φακέλου, μετά και από διεξοδική συζήτηση,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Ο αριθμός τηλεφώνου (κινητού στην προκειμένη περίπτωση αλλά και σταθερού) αποτελεί προσωπικό δεδομένο, κατά την έννοια του άρθρου 2 στοιχ. α του ν 2472/1997, καθώς αποτελεί πληροφορία η οποία αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων. Ο κάτοχος του τηλεφωνικού αριθ-

μού μπορεί να προσδιοριστεί αμέσως με αναζήτηση μέσω υπηρεσίας τηλεφωνικού καταλόγου που παρέχεται από διάφορες εταιρείες ή, ακόμα και στις περιπτώσεις που ο αριθμός έχει χαρακτηριστεί ως απόρρητος, εμμέσως μέσω των αρχείων που τηρούν οι πάροχοι υπηρεσιών τηλεφωνίας. Άλλωστε στη σκέψη (26) της Οδηγίας 95/46/EK αναφέρεται ότι “οι αρχές της προστασίας πρέπει να εφαρμόζονται σε κάθε πληροφορία του αφορά πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί- ότι, για να διαπιστωθεί αν η ταυτότητα ενός προσώπου μπορεί να εξακριβωθεί, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των μέσων που μπορούν ευλόγως να χρησιμοποιηθούν, είτε από τον υπεύθυνο της επεξεργασίας, είτε από τρίτο, για να εξακριβωθεί η ταυτότητα του εν λόγω προσώπου”.

2. Περαιτέρω, η κατάταξη αριθμών κινητών τηλεφώνων σε αρχείο υπολογιστικού φύλλου αποτελεί ηλεκτρονική και άρα αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, κατά την έννοια της διάταξης του άρθρου 3 παρ. 1 του ν. 2472/1997.

3. Κατά το άρθρο 2 παρ. 8 του ν. 3471/2006, που μετέφερε την Οδηγία 2002/58/EK στην εσωτερική έννομη τάξη, «ηλεκτρονικό ταχυδρομείο» είναι κάθε μήνυμα με κείμενο, φωνή, ήχο ή εικόνα που αποστέλλεται μέσω δημοσίου δικτύου επικοινωνιών, το οποίο μπορεί να αποθηκεύεται στο δίκτυο ή στον τερματικό εξοπλισμό του παραλήπτη, έως ότου ληφθεί από τον παραλήπτη». Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, τα σύντομα γραπτά μηνύματα (SMS) αποτελούν μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, που μπορεί να αποθηκεύονται είτε στο δίκτυο τηλεφωνίας είτε στη συσκευή τηλεφώνου του παραλήπτη, ώσπου να αναγνωστούν από αυτόν. Η ερμηνεία αυτή έχει γίνει δεκτική και από την Ομάδα εργασίας του άρθρου 29 στην υπ' αριθμ. 5/2004 Γνώμη της. Ειδικότερα, στην παράγραφο 3.1 της γνωμοδότησης αυτής, ως προς την έννοια του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου κατά το άρθρο 2 στοιχείο η' της Οδηγίας 2002/58/EK, αναφέρεται ότι «... η έννοια του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου καλύπτει οποιοδήποτε μήνυμα ηλεκτρονικών επικοινωνιών για το οποίο δεν απαιτείται ταυτόχρονη συμμετοχή του αποστολέα και του παραλήπτη. Ο ορισμός αυτός είναι ευρύς και έχει στόχο να είναι τεχνολογικά ουδέτερος. Ο στόχος ήταν να προσαρμοστεί η οδηγία που προηγείτο της οδηγίας 2002/58/EK στις εξελίξεις των αγορών και των τεχνολογιών των

υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, προκειμένου να παρέχει το ίδιο επίπεδο προστασίας των προσωπικών δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής σε όλους τους χρήστες υπηρεσιών επικοινωνιών διαθέσιμων στο κοινό, ανεξάρτητα από τις χρησιμοποιούμενες τεχνολογίες. (4η αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 2002/58/EK). »

4. Το άρθρο 11 παρ. 1 του ν. 3471/2006 ορίζει ότι η χρησιμοποίηση αυτόματων συστημάτων κλήσης, ιδίως με χρήση συσκευών τηλεομοιοτυπίας (φαξ) ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, και γενικότερα η πραγματοποίηση μη ζητηθεισών επικοινωνιών με οποιοδήποτε μέσο ηλεκτρονικής επικοινωνίας, με ή χωρίς ανθρώπινη παρέμβαση, για σκοπούς απευθείας εμπορικής προώθησης προϊόντων ή υπηρεσιών και για κάθε είδους διαφημιστικούς σκοπούς, επιτρέπεται μόνο αν ο συνδρομητής συγκατατεθεί εκ των προτέρων ρητώς. Περαιτέρω η παράγραφος 4 του ίδιου άρθρου ορίζει ότι απαγορεύεται η αποστολή μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, που έχουν σκοπό την άμεση εμπορική προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών, όταν δεν αναφέρεται ευδιάκριτα και σαφώς η ταυτότητα του αποστολέα ή του προσώπου προς όφελος του οποίου αποστέλλεται το μήνυμα, καθώς επίσης και η έγκυρη διεύθυνση στην οποία ο αποδέκτης του μηνύματος μπορεί να ζητεί τον τερματισμό της επικοινωνίας. Με τη διάταξη αυτή ουσιαστικά εξασφαλίζεται, για τις περιπτώσεις αποστολής μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, το δικαίωμα ενημέρωσης και η άσκηση των δικαιωμάτων πρόσβασης και αντίρρησης, σύμφωνα με τα άρθρα 11 και 12 του ν. 2472/1997 και το άρθρο 11 παρ. 3 του ν. 3471/2006 (βλ. και σκέψη (43) της Οδηγίας 2002/58/EK).

5. Εξάλλου, στο άρθρο 13 παρ. 1 του ν. 3471/2006 προβλέπεται ότι η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα έχει, ως προς την τήρηση των διατάξεων του νόμου αυτού, τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από το ν. 2472/1997, όπως εκάστοτε ισχύει. Στην παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου αναφέρεται ότι, σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων των άρθρων 1 έως 17 του παρόντος νόμου, για την τήρηση των οποίων αρμόδια είναι η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, αυτή επιβάλλει τις προβλεπόμενες από το άρθρο 21 του ν. 2472/1997 διοικητικές κυρώσεις. Ακόμη στο άρθρο 3 παρ. 2 του ν. 3471/2006 ορίζεται ότι ο ν. 2472/1997, όπως ισχύει, και οι εκτελεστικοί του άρθρου 19 του Συντάγματος νόμοι, όπως ισχύουν, εφαρμόζονται

για κάθε ζήτημα σχετικό με την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, που δεν ρυθμίζεται ειδικότερα από τον παρόντα νόμο.

6. Από τα αναφερόμενα στις προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι η κατάρτιση καταλόγου με αριθμούς κινητών τηλεφώνων, των οποίων οι κάτοχοι μπορούν να προσδιοριστούν αμέσως ή έμμεσα με σκοπό την αποστολή μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, συνιστά αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Το άρθρο 11 του ν. 3471/2006 και το αντίστοιχο άρθρο 13 της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ απαγορεύουν την αποστολή ανεπιθύμητων μηνυμάτων, θεωρώντας ότι εξ ορισμού εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της νομοθεσίας για την προστασία δεδομένων στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (βλέπε και σκέψεις (39) έως (45) της Οδηγίας). Συνεπώς κρίνεται, κατά πλειοψηφία, ότι αρμοδίως επιλαμβάνεται η Αρχή της παρούσης υπόθεσης για τον έλεγχο της τήρησης των διατάξεων του άρθρου 11 του ν. 3471/2006.

7. Από την εξέταση του φακέλου της υπόθεσης, καθώς και από τις απόψεις που εξέθεσε η εταιρεία ADL κατά την ακρόασή της ενώπιον της Αρχής και με τα υπομνήματά της, προκύπτει ότι η εταιρεία ADL δημιουργεί ένα ηλεκτρονικό αρχείο με τυχαίους αριθμούς κινητών τηλεφώνων και αποστέλλει σε αυτούς διαφημιστικά SMS, χωρίς επιπλέον να έχει λάβει εκ των προτέρων τη συγκατάθεση των παραληπτών. Η δραστηριότητα αυτή της εταιρείας, που έχει αναπτυχθεί για σημαντικό χρονικό διάστημα και κατά τρόπο συστηματικό, συνιστά παράβαση του άρθρου 11 παρ. 1 του ν. 3471/2006.

8. Από τα ευρήματα υπ' αριθ. 2 και 3 προκύπτει ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν περιλαμβάνει στο μήνυμα ευδιάκριτα και σαφώς την ταυτότητά του. Όπως ειδικότερα περιγράφεται στο εύρημα 3 ο υπεύθυνος επεξεργασίας δημιούργησε ιστοσελίδα με σκοπό την ενημέρωση των παραληπτών των μηνυμάτων, ενώ όπως αναφέρει και στο υπόμνημά του, σε μεταγενέστερο χρόνο συμπεριέλαβε στο κείμενο του μηνύματος παραπο-

μπή στην ιστοσελίδα του. Η προσφερόμενη ενημέρωση μέσω της ιστοσελίδας δεν ήταν επαρκής, καθώς δεν είχε ενσωματωθεί στο κείμενο του SMS. Στο κείμενο του SMS προστέθηκε με καθυστέρηση, μετά τον Απρίλιο του 2007, το κείμενο "ΟΡΟΙ: WWW.ADL.COM.GR". Η προσθήκη παραπέμπει στην ιστοσελίδα για τους όρους χρήσης, χωρίς άλλη ειδική αναφορά για τα δικαιώματα του υποκειμένου εντός του κειμένου του SMS. Οι ενέργειες αυτές του υπευθύνου επεξεργασίας συνιστούν αυτοτελή παράβαση του άρθρου 11 παρ. 4 του ν. 3471/2006.

9. Η Αρχή κρίνει ότι για τις ανωτέρω παραβάσεις, που περιγράφονται εκτενέστερα στο πόρισμα του Απριλίου 2007 των ελεγκτών Γ. Ρουσόπουλου και Ελ. Μαρτσούκου, πρέπει να επιβληθούν οι κυρώσεις του προστίμου, κατ' εκτίμηση του μεγάλου αριθμού των απεσταληθέντων ανεπιθύμητων μηνυμάτων.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

1. Αποφαίνεται ότι η διαπιστωθείσα κατά τα προαναφερόμενα επεξεργασία της εταιρείας "Χ Διαφημιστική Μονοπρόσωπη ΕΠΕ", που έχει την ιδιότητα του υπευθύνου επεξεργασίας, συνιστά παραβίαση των διατάξεων του ν. 3471/2006 για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

2. Επιβάλλει στον υπεύθυνο επεξεργασίας πρόστιμο ποσού είκοσι χιλιάδων ευρώ (20.000) για την παραβίαση του άρθρου 11 παρ. 1 του ν. 3471/2006.

3. Επιβάλλει στον υπεύθυνο επεξεργασίας πρόστιμο ποσού δέκα χιλιάδων ευρώ (10.000) για την παραβίαση του άρθρου 11 παρ. 4 του ν. 3471/2006.

4. Κρίνει ότι πρέπει, κατ' εφαρμογήν των διατάξεων του άρθρου 19 παρ. 1 στοιχ. ε του ν. 2472/1997 και του άρθρου 15 του ν. 3471/2006, να διαβιβαστεί ο φάκελος της υπόθεσης στην αρμόδια δικαστική αρχή.

ΑΡΙΘ.209/2000

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ (ΦΕΚ 336B/2000)
ΟΠΩΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΜΕ ΤΗΝ 1/2008
ΑΠΟΦΑΣΗ (ΦΕΚ 859B/2008)

ΑΡΙΘ.209/2000

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ
(ΦΕΚ 336Β/2000) ΟΠΩΣ
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΜΕ ΤΗΝ 1/2008
ΑΠΟΦΑΣΗ (ΦΕΚ 859Β/2008)**

Άρθρο 1

Αποστολή της Αρχής

1. Κατά την εκπλήρωση της αποστολής της, η Αρχή αποβλέπει πρωτίστως:

- α. Στον σεβασμό και την προστασία των δικαιωμάτων του ατόμου και του δημοκρατικού πολιτεύματος.
- β. Στην αναβάθμιση της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ως αξίας καθ' εαυτής στο πλαίσιο του κράτους δικαίου.
- γ. Στην προαγωγή της αμοιβαίας συνεργασίας του ατόμου με τη διοίκηση και τις ιδιωτικές επιχειρήσεις.
- δ. Στη συνεχή προληπτική, κατασταλτική και διορθωτική δράση για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Άρθρο 2

Λειτουργία της Αρχής

Στον Πρόεδρο ανήκει η ευθύνη της Λειτουργίας της Αρχής και της Γραμματείας της. Η Αρχή δεν υπόκειται σε οποιονδήποτε διοικητικό έλεγχο. Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους τα μέλη της Αρχής απολαύουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας, υπακούουν στη συνείδησή τους και το νόμο και υπόκεινται στο καθήκον εχεμύθειας.

Άρθρο 3

Αρχαιότητα

Η αρχαιότητα των μελών της Αρχής καθορίζεται από τη χρονολογία εκδόσεως της πράξεως διορισμού. Μεταξύ περισσότερων που διορίζονται με την ίδια πράξη αρχαιότερος θεωρείται αυτός που προηγείται στην πράξη διορισμού. Σε περίπτωση διορισμού μελών με ανανέωση της θητείας του προσμετράται για τον καθορισμό της αρχαιότητας η προηγούμενη υπηρεσία στην Αρχή. Τα τακτικά μέλη προηγούνται των αναπληρωματικών.

(Το παρόν άρθρο αντικαταστάθηκε σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 1 της 1/2008 Κανονιστικής Πράξης της Αρχής – ΦΕΚ 859Β/2008)

Άρθρο 4

Ατομικοί φάκελοι

1. Για κάθε μέλος της Αρχής και υπάλληλο της Γραμματείας τηρείται στο Τμήμα Διοικητικών και Οικονομικών Υποθέσεων ατομικός φάκελος, στον οποίο περιλαμβάνονται όλα τα στοιχεία και έγγραφα που αναφέρονται στον διορισμό και την προσωπική υπηρεσιακή του κατάσταση.
2. Δικαίωμα να λάβουν γνώση των παραπάνω φακέλων έχουν μόνον α) ο Υπουργός Δικαιοσύνης, β) ο Πρόεδρος της Αρχής, γ) σε περίπτωση άσκησης πειθαρχικής δίωξης, ο Πρόεδρος και τα μέλη της Αρχής και του Πειθαρχικού Συμβουλίου, και δ) το μέλος ή ο υπάλληλος τον οποίο αφορά ο φάκελος.
3. Για την αναγνώριση των μελών και των υπαλλήλων της Αρχής εκδίδονται δελτία υπηρεσιακής ταυτότητας, στα οποία επικολλάται η φωτογραφία και αναγράφεται το ονοματεπώνυμο του εικονιζόμενου και η ιδιότητά του στην Αρχή. Τα δελτία αυτά υπογράφονται από τον πρόεδρο και σφραγίζονται. (Στο άρθρο 4 αντικαταστάθηκε η φράση «στο γραφείο του Προέδρου» από τη φράση «στο Τμήμα Διοικητικών και Οικονομικών Υποθέσεων» σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 2 της 1/2008 Κανονιστικής Πράξης της Αρχής – ΦΕΚ 859Β/2008)

Άρθρο 5

Προδικασία

1. Για κάθε ενέργεια της Αρχής ο Πρόεδρος, εφόσον το κρίνει σκόπιμο, ορίζει εισηγητή. Εισηγητής ορίζεται ένα από τα μέλη της, τακτικό ή αναπληρωματικό, ή υπάλληλος της Γραμματείας στα καθήκοντα του οποίου ανάγεται η προς ενέργεια πράξη. Προκειμένου για χορήγηση της άδειας που προβλέπεται από το άρθρο 7 παρ. 2 του ν.2472/1997 εισηγητής ορίζεται μέλος της Αρχής. Για την εκτέλεση της αποστολής του ο εισηγητής, εφόσον είναι μέλος της Αρχής, μπορεί να επικουρείται από έναν ή περισσότερους υπαλλήλους της Γραμματείας, ως βοηθούς, που ορίζονται από τον Πρόεδρο. Ο εισηγητής έχει την ευθύνη κατάρτισης του σχετικού φακέλου και προβαίνει σε όλες τις απαιτούμενες για το σκοπό αυτό ενέργειες.

2. Σε δυσχερείς ή γενικότερου ενδιαφέροντος περιπτώσεις και ιδίως, όταν πρόκειται για έκδοση κανονιστικών αποφάσεων της Αρχής, ο Πρόεδρος μπορεί να συγκροτήσει ομάδα εργασίας, στην οποία μετέχουν ένα ή περισσότερα μέλη της Αρχής, καθώς και υπάλληλοι της Γραμματείας ή και πρόσωπα με ειδικές γνώσεις, για την υποβολή εισηγήσεως.

Άρθρο 5α

1. Η Αρχή συνεδριάζει σε Ολομέλεια και Τμήμα που συγκροτείται από τρία τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη και προεδρεύεται από τον Πρόεδρο της Αρχής ή τον Αναπληρωτή του. Οι αποφάσεις του τμήματος λαμβάνονται με πλειοψηφία τριών μελών της. Σε περίπτωση ισοψηφίας η υπόθεση παραπέμπεται υποχρεωτικά στην Ολομέλεια. Η εισαγωγή των υποθέσεων στην Ολομέλεια ή στο τμήμα γίνεται με πράξη του Προέδρου και με κριτήριο τη σπουδαιότητα των προκαλουμένων ζητημάτων ή τη γενικότερη σημασία της υπόθεσης. Το Τμήμα μπορεί να παραπέμπει την υπόθεση στην Ολομέλεια, η οποία έχει σε κάθε περίπτωση την εξουσία να ανακαλεί ή να τροποποιεί αυτεπαγγέλτως τις αποφάσεις του Τμήματος.

2. Η τοποθέτηση των τριών τακτικών και των αντίστοιχων αναπληρωματικών μελών στο Τμήμα γίνεται για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα εκ περιτροπής με πράξη του Προέδρου που αναρτάται στο κατάστημα της Αρχής και καταχωρίζεται στη δικτυακή πύλη της. (Το παρόν άρθρο προστέθηκε σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 1 της 1/2008 Κανονιστικής Πράξης - ΦΕΚ 859B/2008).

Άρθρο 6

Συνεδριάσεις της Αρχής

1. Η Αρχή συνεδριάζει τακτικά τουλάχιστον μία φορά το μήνα και έκτακτα με απόφαση του Προέδρου ή αν το ζητήσουν δύο τουλάχιστον τακτικά μέλη της.

2. Στις συνεδριάσεις της Αρχής μετέχουν τα τακτικά μέλη της. Οι αναπληρωτές του Προέδρου και των μελών καλούνται μόνο σε περίπτωση προσωρινής απουσίας ή κωλύματος του αντίστοιχου τακτικού.

3. Οι συνεδριάσεις της Αρχής γίνονται στην έδρα της και δεν είναι δημόσιες. Με απόφαση της η Αρχή μπορεί να συνεδριάσει οπουδήποτε αλλού εντός της Ελληνικής Επικράτειας.

4. Την πρόσκληση απευθύνει στα μέλη ο Πρόεδρος, τρεις τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση. Σε αυτήν αναφέρονται τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, όπως αυτά καθορίζονται από τον Πρόεδρο ή από τα τακτικά μέλη που ζητούν να συγκληθεί έκτακτη συνεδρίαση κατά την παραγρ. 1 του παρόντος άρθρου. Θέμα εκτός ημερήσιας διάταξης μπορεί να συζητηθεί εάν συμφωνούν τα παρισταμένα μέλη.

5. Αν τακτικό μέλος της Αρχής κωλύεται να παρευστεί στη συνεδρίαση, οφείλει να ειδοποιήσει άμεσα τη Γραμματεία, η οποία στη συνέχεια καλεί τον αναπληρωτή του. Κλήση στα τακτικά μέλη δεν απαιτείται αν ο Πρόεδρος έχει ορίσει ημέρα και ώρα τακτικής συνεδρίασης της Αρχής. Η ίδια διαδικασία τηρείται και σε περιπτώσεις έκτακτης συνεδρίασης της Αρχής.

6. Η Αρχή συνεδριάζει νομίμως όταν παρίστανται τέσσερα τουλάχιστον μέλη της, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου.

7. Ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου, στις συνεδριάσεις μπορεί να παρίστανται αναπληρωματικά μέλη της Αρχής, μέλη της Γραμματείας της, υπηρεσιακοί παράγοντες της δημόσιας διοίκησης και πρόσωπα με ειδικές γνώσεις.

8. Η συζήτηση αρχίζει με την ανάγνωση της έκθεσης του εισηγητή εφόσον υπάρχει. Στη συνέχεια δίδεται ο λόγος στα τυχόν παρισταμένα αναπληρωματικά μέλη (χωρίς ψήφο) και στους τυχόν παρισταμένους τρίτους, οι οποίοι κατόπιν αποχωρούν.

9. Για τις συνεδριάσεις της Αρχής συντάσσεται πρακτικό, στο οποίο μνημονεύονται, ιδίως, ο τόπος και χρόνος της συνεδρίασης, τα ονόματα και η ιδιότητα των παρισταμένων, τα θέματα που συζητήθηκαν με συνοπτική περιγραφή, οι αποφάσεις που λήφθηκαν με καταχώρηση των ονομάτων και της γνώμης των μελών που τυχόν μειοψήφησαν. Χρέη γραμματέα εκτελεί ειδικά προς τούτο εντεταλμένος από τον Πρόεδρο υπάλληλος. Για την υποβοήθηση του έργου του Γραμματέα επιτρέπεται, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, η μαγνητοφώνηση των συνεδριάσεων της Αρχής. Τα πρακτικά υπογράφονται από τον Πρόεδρο και τον Γραμματέα ή μόνον από τον Πρόεδρο, εάν δεν κριθεί απαραίτητη η παρουσία Γραμματέα. (η παρ. 9 του παρόντος άρθρου αντικαταστάθηκε σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 3 της 1/2008 Κανονιστικής Πράξης - ΦΕΚ 859B/2008).

Άρθρο 7

Λήψη Αποφάσεων

1. Η διάσκεψη για τη λήψη αποφάσεων γίνεται είτε αμέσως μετά τη συζήτηση, είτε σε χρόνο που ορίζει ο Πρόεδρος.

2. Οι αποφάσεις της Αρχής λαμβάνονται με πλειοψηφία τουλάχιστον τεσσάρων μελών της. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου.

3. Τα αναπληρωματικά μέλη δεν έχουν δικαίωμα ψήφου εφόσον παρίστανται τα αντίστοιχα τακτικά. Σε περίπτωση όμως που ο Πρόεδρος έχει αναθέσει ειδικά καθήκοντα σε αυτούς και παρίστανται στην συνεδρίαση της Αρχής ψηφίζουν για το θέμα που επεξεργάστηκαν, ανεξάρτητα από την παράλληλη παρουσία του τακτικού μέλους.

4. Η ψηφοφορία είναι φανερή εκτός από περιπτώσεις αποφάσεων που αφορούν κωλύματα ή ασυμβίβαστα μελών της Αρχής, οπότε είναι μυστική. Η ψηφοφορία αρχίζει από τον νεότερο προς τον αρχαιότερο. Εάν διατυπώνονται περισσότερες από δύο γνώμες και δεν μπορεί να ληφθεί απόφαση, η ασθενέστερη μειοψηφία οφείλει να προσχωρήσει σε μια από τις δύο επικρατέστερες γνώμες.

Άρθρο 8

Προηγούμενη ακρόαση

1. Επί αιτήσεων κάθε ενδιαφερόμενου προς την Αρχή, ο Πρόεδρος μπορεί να τον καλέσει να παράσχει διευκρινίσεις είτε εγγράφως, είτε προφορικά, ενώπιον της Αρχής, εφόσον το κρίνει αναγκαίο. Διευκρινίσεις μπορεί να ζητήσει και ο εισηγητής, κατά το στάδιο της προδικασίας.

2. Οι διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται για παράβαση των ρυθμίσεων για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιβάλλονται πάντοτε ύστερα από ακρόαση του υπεύθυνου επεξεργασίας ή του εκπροσώπου του ή των πληρεξούσιων δικηγόρων τους. Ο Πρόεδρος της Αρχής, πάντως, μπορεί να διατάξει την αυτοπρόσωπη παρουσία του υπεύθυνου επεξεργασίας.

3. Η Αρχή μπορεί, κατά περίπτωση, να καλεί τον υπεύθυνο επεξεργασίας ή τον εκπρόσωπο του να υποβάλει, μέσα σε τακτή προθεσμία, γραπτό υπόμνημα για τις παραβάσεις για τις οποίες τον εγκαλεί.

4. Η Αρχή μπορεί να ακροάται εκπροσώπους των ενδιαφερόμενων οργανώσεων καταναλωτών, σωματείων και άλλων φορέων για τη διατύπωση

ση απόψεων σε θέματα της αρμοδιότητας της. Οι ακροάσεις αυτές μπορεί να είναι και δημόσιες.

5. Η κλήση για ακρόαση διατάσσεται με επιμέλεια του βοηθού εισηγητή, του εισηγητή ή του προέδρου και ενεργείται από τον επιμελητή της Αρχής ή άλλο δημόσιο όργανο.

Αναφέρει τον τόπο, την ημέρα και την ώρα της ακρόασης και το αντικείμενο του μέτρου ή της ενέργειας.

Η κλήση αποδεικνύεται με την υπογραφή του καλούμενου πάνω σε αντίγραφο του επιδιδόμενου εγγράφου, ή με βεβαίωση, πάνω σ' αυτό, του επιμελητή αν για οποιονδήποτε λόγο η υπογραφή του καλούμενου είναι αδύνατη.

Αν ο καλούμενος δεν βρεθεί στην κατοικία του ή την επαγγελματική του εγκατάσταση, ο επιμελητής επιδίδει το έγγραφο σε σύνοικο, στο θυρωρό της πολυκατοικίας ή σε υπάλληλο του γραφείου ή της επιχείρησής του. Στην περίπτωση αυτή υπογράφει ο παραλήπτης του εγγράφου με ταυτόχρονη δήλωση της ιδιότητας του ή σε περίπτωση άρνησης, ο επιμελητής, ο οποίος βεβαιώνει την άρνηση υπογραφής.

Αν ο καλούμενος κατοικεί εκτός περιοχής τέως διοίκησης Πρωτεύουσας ή στο εξωτερικό, η επίδοση γίνεται με συστημένη επιστολή. Αν ο καλούμενος είναι άγνωστης διαμονής η Αρχή προβαίνει στη ρύθμιση χωρίς κλήση του ενδιαφερόμενου. Αν ο τελευταίος εμφανισθεί στην Αρχή και αποδείξει ότι χωρίς υπαιτιότητά του δεν ήταν γνωστή η διαμονή του στην Αρχή και η κατάσταση που ρυθμίστηκε είναι δυνατόν να μεταβληθεί, η Αρχή, μετά από ακρόαση του, μπορεί να προβεί σε νέα ρύθμιση.

Άρθρο 9

Κατανομή αρμοδιοτήτων

1. Η Αρχή μπορεί να αναθέσει σε μέλη την εποπτεία τομέων της δραστηριότητάς της. Η Αρχή ή ο Πρόεδρος μπορούν να αναθέτουν σε μέλη τη διατύπωση εισηγήσεων και προτάσεων σε ειδικά θέματα, καθώς και την εκπλήρωση ειδικών αποστολών.

2. Ο Πρόεδρος της Αρχής αναθέτει επίσης ειδικά καθήκοντα στους αναπληρωτές.

3. Η Αρχή ή ο Πρόεδρος μπορούν να συστήσουν ομάδες εργασίας από μέλη, τακτικά και αναπληρωματικά, και υπαλλήλους της Γραμματείας για τη μελέτη ειδικών θεμάτων και την υποβολή σχετικών εκθέσεων. Στις ομάδες αυτές μπορούν να μετέχουν και πρόσωπα με ειδικές γνώσεις.

4. Αιτήσεις, προσφυγές, αντιρρήσεις, παράπονα, καταγγελίες προδήλως απαράδεκτες ή αβάσιμες ή υποβαλλόμενες καταχρηστικά ή ανωνύμως τίθενται στο αρχείο με πράξη του Προέδρου ή του Αναπληρωτή του ή εντεταλμένου μέλους της Αρχής, η οποία συνυπογράφεται από το μέλος ή τον ελεγκτή που έχει ορισθεί ως εισηγητής. Σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ των συνυπογραφό- ντων, η υπόθεση εισάγεται προς συζήτηση στην Ολομέλεια ή στο Τμήμα. Σε κάθε περίπτωση ενημερώνεται ο ενδιαφερόμενος. (Η παράγραφος 4 του παρόντος άρθρου προστέθηκε σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 της 1/ 2008 Κανονιστικής Πράξης - ΦΕΚ 859B/2008).

Άρθρο 10 **Διοικητικοί Έλεγχοι**

1. Η Αρχή διενεργεί, είτε αυτεπάγγελτα, είτε μετά από καταγγελία, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία, διοικητικούς ελέγχους σε κάθε πληροφοριακό σύστημα και, ιδίως, σε κάθε αρχείο. Τον έλεγχο διενεργεί μέλος ή μέλη της Αρχής ή υπάλληλος του κλάδου ελεγκτών, ειδικά εντεταλμένος γι' αυτό από τον Πρόεδρο της Αρχής. Κατά τον έλεγχο αρχείων που τηρούνται για λόγους εθνικής ασφάλειας, παρίσταται αυτοπροσώπως και ο Πρόεδρος της Αρχής ή ο Αναπληρωτής του.

2. Οι έλεγχοι περιλαμβάνουν ιδίως:

α. Τη διακρίβωση ότι κατά την επεξεργασία, αποθήκευση, διασύνδεση και διαβίβαση αρχείων με δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τηρούνται οι εκάστοτε ισχύουσες ρυθμίσεις, οι αποφάσεις της Αρχής καθώς και οι όροι των σχετικών αδειών.

β. Τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των υποκειμένων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες ρυθμίσεις και,

ιδίως, του δικαιώματος ενημέρωσης, πρόσβασης και αντίρρησης.

γ. Τη διακρίβωση ότι η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα διεξάγεται από τα κατά νόμο προβλεπόμενα πρόσωπα με τα αναγκαία τεχνικά και επαγγελματικά προσόντα.

δ. Τη διακρίβωση ότι η διαδικασία διεξάγεται από πρόσωπα που διακρίνονται από προσωπική ακεραιότητα.

ε. Τη διακρίβωση ότι η επεξεργασία που διεξάγεται για λογαριασμό του υπεύθυνου από άλλο πρόσωπο γίνεται σύμφωνα με τις ισχύουσες ρυθμίσεις.

στ. Τη διακρίβωση ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας χρησιμοποιεί τις προσφορότερες διαδικασίες και τεχνικά μέσα (ιδίως υλικό και λογισμικό) για τη διασφάλιση του αρχείου.

ζ. Τη διακρίβωση ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας έχει λάβει μέτρα ασφαλείας για κάθε δυνατή κατηγορία αθέμιτης ενέργειας και ότι τα μέτρα αυτά ανταποκρίνονται επαρκώς, ανάλογα με την περίπτωση σε κάθε πιθανό κίνδυνο, σύμφωνα με τις υποδείξεις λεπτομερούς και πλήρους ανάλυσης επικινδυνότητας που οφείλει να έχει διενεργήσει για κάθε αρχείο.

3. Οι διοικητικοί έλεγχοι διενεργούνται κατά τρόπον ώστε να μπορούν να συνεκτιμηθούν όλες οι παράμετροι λειτουργίας ενός αρχείου (τεχνικές, νομικές, διοικητικές, οργανωτικές κ.λ.π.)

Άρθρο 11 **Πειθαρχικές διατάξεις**

Τα μέλη της Αρχής υπέχουν πειθαρχική ευθύνη για παράβαση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από την ισχύουσα νομοθεσία. Η πειθαρχική αγωγή ασκείται ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου που ορίζει ο νόμος.

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2008
ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

ΚΗΦΙΣΙΑΣ 1-3, ΑΘΗΝΑ
www.dpa.gr
e-mail: contact@dpa.gr